M. GRUODŽIO 16 D., ANTRADIENIS

PIRMININKAVO: G. ONESTA

Pirmininko pavaduotojas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 09.00 val.)

* *

Daniel Hannan (NI). – Gerb. pirmininke, nuo paskutinio mūsų susitikimo buvo paskelbti politinių frakcijų lyderių ir Čekijos prezidento susitikimo pranešimai, kuriame kai kurie frakcijų lyderiai pasisakė nemandagiai ir šiurkščiai. Tai, manau, iš dalies mums visiems užtraukė gėdą. Mane domina, ar, naudodamasis šia proga kaip šios dienos pirmininko pranešėjas, norėtumėte patvirtinti, kad šiuose rūmuose yra vertinamos visos nuomonės, ar jos būtų už, ar prieš Lisabonos sutartį, ir kad mes gerbiame Čekijos vadovų orumą.

Pirmininkas. – Gerb. D. Hannan, ne man apskritai ką nors tvirtinti. Taip pat norėčiau priminti jums, kad Parlamente šiuo klausimu šiuo metu diskusijos nevyksta. Tačiau esu įsitikinęs, kad reikiamu laiku pasisakysite dėl kompetentingų institucijų pareiškimų šiuo klausimu.

- 2. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų (paskelbiami pateikti pasiūlymai dėl rezoliucijų) (žr. protokolą)
- 3. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsuoti skirtas laikas.

(Dėl išsamių balsavimo rezultatų žr. protokolą)

- 3.1. Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimas dėl EB ir Maroko, kuriuo atsižvelgiama į Bulgarijos ir Rumunijos įstojimą į ES (A6-0458/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (balsavimas)
- 3.2. EB ir Albanijos stabilizacijos ir asociacijos susitarimas, kuriuo atsižvelgiama į Bulgarijos ir Rumunijos įstojimą į ES (A6-0496/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (balsavimas)
- 3.3. EB ir Kroatijos stabilizacijos ir asociacijos susitarimas, kuriuo atsižvelgiama į Bulgarijos ir Rumunijos įstojimą į ES (A6-0490/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (balsavimas)
- 3.4. EB ir Indijos susitarimas dėl oro susisiekimo paslaugų tam tikrų aspektų (A6-0471/2008, Gabriele Albertini) (balsavimas)
- 3.5. Euro apsauga nuo padirbinėjimo (A6-0499/2008, Gérard Deprez) (balsavimas)
- 3.6. Euro apsauga nuo padirbinėjimo (toms valstybėms narėms, kurios nėra priėmusios euro kaip savo bendros valiutos) (A6-0503/2008, Gérard Deprez) (balsavimas)

- 3.7. Apsaugos priemonės, kurių reikalaujama iš bendrovių (kodifikuota redakcija) (A6-0465/2008, Diana Wallis) (balsavimas)
- 3.8. Mokesčių netaikymas asmeniniam turtui, kurį asmenys iš valstybės narės įsiveža visam laikui (kodifikuota redakcija) (A6-0466/2008, Diana Wallis) (balsavimas)
- 3.9. Išlaidos veterinarijos srityje (kodifikuota redakcija) (A6-0464/2008, Diana Wallis) (balsavimas)
- 3.10. Į euro monetas panašūs medaliai ir žetonai (A6-0469/2008, Eoin Ryan) (balsavimas)
- 3.11. Į euro monetas panašūs medaliai ir žetonai (taikoma nedalyvaujančioms valstybėms narėms) (A6-0470/2008, Eoin Ryan) (balsavimas)
- 3.12. Taisomojo biudžeto Nr. 9/2008 projektas (A6-0487/2008, Kyösti Virrankoski) (balsavimas)
- 3.13. Matavimo vienetai (A6-0476/2008, Arlene McCarthy) (balsavimas)
- 3.14. Turizmo poveikio pakrančių regionuose regioninės plėtros aspektai (A6-0442/2008, Jamila Madeira) (balsavimas)
- 3.15. Žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas skaitmeniniame pasaulyje (A6-0461/2008, Christa Prets) (balsavimas)
- 3.16. Europos mokymo fondo įsteigimas (nauja redakcija) (A6-0473/2008, Bernard Lehideux) (balsavimas)
- 3.17. "Kai kurių teisės aktų suderinimas su Tarybos sprendimu 1999/468/EB su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB Derinimas su reguliavimo procedūra su tikrinimu (ketvirtoji dalis) (A6-0301/2008, József Szájer)" (balsavimas)

- Prieš balsavima

Margot Wallström, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Gerb. pirmininke, Komisija pritaria pasiektam susitarimui per pirmąjį svarstymą dėl paskutinio iš mūsų pateiktų keturių pasiūlymų dėl esamų teisės aktų taikymo taikant naująja komitologijos procedūrą su tikrinimu.

Pagal šį susitarimą Komisija norėtų pateikti du naujus pareiškimus, kurių tekstą perduosiu jūsų tarnyboms, kad jie būtų įtraukti į šio posėdžio įrašą.

Pirmasis pareiškimas susijęs su Komisijos įsipareigojimu dėl priemonių projektų perdavimo Europos Parlamentui, sutrumpinus laiko limitus. Antrasis pareiškimas susijęs su reguliavimo procedūros su tikrinimu taikymo procedūrinėms taisyklėms dėl oro vežėjų, kuriems uždrausta veikti Bendrijoje, "juodojo sąrašo" atnaujinimo.

Komisijos pareiškimai

Priemonių projekto perdavimas Europos Parlamentui

Nustatyti laiko limitai, kada Europos Parlamentas ir Taryba gali prieštarauti priemonių projektui pagal Tarybos sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 3 dalies c punktą, buvo sutrumpinti iki keturių savaičių, arba vieno mėnesio, kai kuriose šių pagrindinių teisės aktų: Direktyvos 2004/17/EB, Direktyvos 2004/18/EB ir Reglamento (EB) Nr. 2111/2005, nuostatose. Kai priemonių projektas perduodamas Europos Parlamentui

ir Tarybai dėl šių nuostatų taikymo, Komisija įsipareigoja, išskyrus per Europos Parlamento darbo pertrauką, atsižvelgti į Europos Parlamento būtinybę surengti plenarinę sesiją iki susijusių sutrumpintų laiko limitų pabaigos ir pakartoja savo įsipareigojimą laikytis Europos Parlamento ir Komisijos susitarimo dėl procedūrų įgyvendinant Tarybos sprendimą 1999/468/EB, kurį iš dalies keičia Sprendimas 2006/512/EB, ypač dėl 16 dalyje numatytos išankstinio perspėjimo sistemos.

(FR) Reguliavimo procedūros taikymas

Komisija labai apgailestaudama atkreipia dėmesį į reguliavimo procedūros su tikrinimu taikymą pagal Reglamento (EB) Nr. 2111/2005 8 straipsnio 1 dalį. Komisija dėl to norėtų pastebėti, kad tame straipsnyje numatytos įgyvendinimo priemonės yra procedūrinės ir administracinės, smulkiau išdėstančios taisykles, kurios jau yra nustatytos pagrindiniame akte. Komisija norėtų pakartoti kuo didesnio saugumo užtikrinimo aviacijoje svarbą. Tam ji naudoja griežtus, tarptautiniu mastu pripažintus kriterijus, kurie taikomi objektyviai, kad būtų pasiektas šis tikslas. Tai buvo visada daroma atnaujinant "juodąjį sąrašą" nuo tada, kai įsigaliojo Reglamentas (EB) Nr. 2111/2005. Komisijos nuomone, darbas šiuo klausimu ir toliau turėtų būti grindžiamas išimtinai techniniais kriterijais, todėl ji mano, kad procedūrinės taisyklės bet kuriuo atveju turėtų toliau užtikrinti aukštą saugumo ir veiksmingumo lygį.

3.18. Europos teisminio tinklo civilinėse ir komercinėse bylose sukūrimas (A6-0457/2008, Ona Juknevičienė) (balsavimas)

3.19. Europos darbo taryba (nauja redakcija) (A6-0454/2008, Philip Bushill-Matthews) (balsavimas)

- Prieš balsavima

Philip Bushill-Matthews, *pranešėjas.* – Gerb. pirmininke, norėčiau pateikti labai nedidelę, bet svarbią principinę pastabą. Komitetas pasiekė susitarimą trišalėje procedūroje ir nuo šių rūmų priklausys, ar jis bus patvirtintas. Tai nėra blogas susitarimas, tačiau jame buvo iškeltas svarbus principo klausimas, kurį, manau, turėčiau pateikti pirmininkaujančiai valstybei narei dėl naujų dokumentų rinkinių ateityje.

Svarbu, kad mes pripažintume, jog pranešėjas yra paskiriamas ne tik komitetui, bet ir visam Parlamentui. Esu nustebęs, kad Taryba norėjo, kad būtų taikoma trišalė procedūra, kurią leidžia komiteto taisyklės. Trišalė procedūra būtų buvusi taikoma – prireikus net nedalyvaujant pranešėjui, jeigu aš nebūčiau jai pritaręs.

Manau, kad norint, jog pranešėjas būtų viso Parlamento pranešėjas, Parlamentui turėtų būti leidžiama išsakyti savo bendrą nuomonę dėl pranešimo prieš pradedant jį svarstyti pagal trišalę procedūrą. Tai vadinama demokratija ir norėčiau pasiūlyti šią idėją Biurui.

(Plojimai)

3.20. Su gynyba susijusių produktų siuntimas (A6-0410/2008, Heide Rühle) (balsavimas)

- 3.21. Motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimas (A6-0329/2008, Matthias Groote) (balsavimas)
- 3.22. Europos regioninės plėtros fondas, Europos socialinis fondas ir Sanglaudos fondas (projektai, iš kurių gaunamos pajamos) (A6-0477/2008, Stavros Arnaoutakis) (balsavimas)
- 3.23. Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygos (A6-0483/2008, Giuseppe Gargani) (balsavimas)

[–] Prieš balsavimą (pateikti 62, 65 ir 75 žodiniai pakeitimai)

Giuseppe Gargani, *pranešėjas.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kaip pranešėjas norėčiau pateikti tris žodinius pakeitimus – pakeitimui 62 dėl balsavimo sąrašo, jei galite sekti, dėl 12 konstatuojamosios dalies – pasiūliau išbraukti visą įterptą punktą pradedant "metų sumos" iki "metinio biudžeto".

Dėl pakeitimo 65, esančio balsavimo sąraše, dėl 12c konstatuojamosios dalies siūlau tarp žodžių "Parlamento nario padėjėjai" ir "bendrų išlaidų padengimas" įtraukti tokius žodžius: "reikalingos metų sumos bus nustatytos per metinio biudžeto priėmimo procedūrą".

Dėl pakeitimo 75, susijusio su 131 straipsniu, mano žodinis pakeitimas būtų įtraukti žodį "skaidri" šalia žodžių "orientacinė sistema", kad junginys skambėtų "skaidri orientacinė sistema".

Šiuos pakeitimus žodžiu pateikiu rūmams kaip pranešėjas. Tikiuosi, kad jiems bus pritarta.

(Žodiniai pakeitimai buvo priimti)

– Prieš galutinį balsavimą

Giuseppe Gargani, *pranešėjas*. – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau oficialiai paklausti Komisijos, ar ji pritaria visiems priimtiems pakeitimams.

Margot Wallström, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Gerb. pirmininke, Komisija džiaugiasi, kad tarp institucijų buvo pasiektas susitarimas dėl jungtinio teksto dėl Parlamento narių padėjėjų statuto.

Komisijos vardu patvirtinu šiandien mūsų pritarimą šiam tekstui, kuriame yra išsaugota visa mūsų pirminio pasiūlymo esmė. Šį pasiūlymą Komisija parengė reaguodama į Europos Parlamento užklausą Komisijai, pateiktą Pirmininko H. G. Pötteringo laiške pirmininkui J. M. Barroso. Praėjus tik aštuoniems mėnesiams nuo šios užklausos, šiandien pritarėte rezultatui, pasiektam labai konstruktyviose Parlamento, Tarybos ir Komisijos diskusijose. Šiuo pasiūlymu trečią kartą per dešimt metų Komisija ėmėsi iniciatyvos atkreipti dėmesį į statuto klausimą ir šį kartą esame visiškai tikri, kad mums pavyks. Turime pasinaudoti šia galimybe. Todėl Komisijos vardu taip pat pasižadu ginti šį tekstą iki jam galutinai pritars Taryba.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Gerb. M. Wallström, esu tikras, kad Parlamentas pritaria jūsų pareiškimui.

Dabar pereisime prie balsavimo vardiniu būdu dėl klausimo, kuris niekaip nėra išsprendžiamas beveik trisdešimt metų.

Leiskite man tiesiog pasimėgauti šia akimirka.

- Po balsavimo

Giuseppe Gargani, *pranešėjas.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, nors esu dėkingas Komisijos narei, norėčiau minutės jūsų dėmesio, nes turiu perskaityti mūsų politinį pareiškimą – institucinį politinį pareiškimą, dėl kurio buvo sutarta su Taryba.

"Europos Parlamentas ir Taryba, nepažeisdami biudžeto valdymo institucijų įgaliojimų, pritaria, kad pereinant prie naujos Parlamento narių akredituotiems padėjėjams taikomos tvarkos nebus didinami asignavimai, bendrajame Europos Sąjungos biudžete priskiriami Europos Parlamento skirsniui ir skirti padengti Europos Parlamento narių išlaidoms padėjėjų paslaugoms, palyginti su šiam tikslui skirtais 2008 finansinių metų biudžeto asignavimais, išskyrus indeksavimą.

Europos Parlamentas atkreipia dėmesį į Europos Parlamento Biuro 2008 m. liepos 17 d. patvirtintų Europos Parlamento narių statuto įgyvendinimo taisyklių 69 straipsnio 2 dalį, kurioje numatoma, kad Biuras gali kasmet indeksuoti sumą, skirtą visiems Parlamento narių padėjėjams.

Europos Parlamentas ir Taryba sutinka, kad jei Komisija pagal Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 96 straipsnio 11 dalį turi pasiūlyti koreguoti įmokas į draudimo nuo nedarbo sistemą, nes į šią sistemą buvo įtraukti akredituoti Parlamento narių padėjėjai, reikiamos Europos Parlamento išmokos turėtų būti finansuojamos pagal atitinkamą biudžeto eilutę ir skiriamos iš bendros asignavimų biudžeto Europos Parlamento skirsniui sumos.

Europos Parlamentas ir Taryba primena, kad pagal EB sutarties 248 straipsnio 4 dalies 2 punktą Audito Rūmai vienos iš kitų Bendrijos institucijų prašymu gali bet kada pateikti pastabas konkrečiais klausimais, ypač specialių pranešimų forma, ir pareikšti nuomonę.

Europos Parlamentas įsipareigoja konsultuotis su būsimu Parlamento narių akredituotiems padėjėjams atstovaujančiu organu dėl bet kokio dalinio pakeitimo, kuris bus taikomas vidiniam sprendimui, numatytam Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 125 straipsnio 1 dalyje".

Dėl šio pareiškimo buvo susitarta su Taryba, todėl nors klausiu Tarybos, ar ji jam pritaria, manau, kad galiu gana tvirtai pasakyti, kad taip. Tiesiog norėčiau porą minučių skirti tam, kad galėčiau pasidalyti savo mintimis su Parlamentu. Pabaigėme rengti labai seną dokumentą, kaip minėjo Pirmininkas, dėl kurio vyko diskusijos daugelį metų. Tačiau Teisės reikalų komitetas, kuriam teko užduotis per keletą dienų apsvarstyti gautą iš Komisijos pasiūlymą, kuris buvo išsamiai parengtas M. Roure komiteto – čia kalbu apie jo pirmininkę M. Roure, kuriai už tai dėkoju – atliko kruopštų darbą. Turiu pasididžiuodamas pasakyti, kad Teisės reikalų komitetas išsamiai ištyrė problemą, kuri, kaip mano kolegos nariai žino, yra sudėtinga.

Mums pavyko užtikrinti pusiausvyrą dėl laisvo ir esminio narių pasirinkimo renkantis savo padėjėjus. Tai yra nustatyta visoje struktūroje. Ši pusiausvyra užtikrina skaidrumą, numato tvarką ir keičia padėtį, dėl kurios buvo neaiškumų. Gerb. pirmininke, palaikiau Teisės reikalų komitetą. Taip pat parašiau laišką H. G. Pötteringui, kad Komitetas turėjo pareigą ir teisę surengti plataus masto diskusijas. Tai jis ir padarė, taip pat, manau, jis rado tinkamą pusiausvyrą. Trišaliame dialoge privalau padėkoti kartu dirbusioms Komisijai ir Tarybai, bet labiausiai turėčiau padėkoti koordinatoriams, savo kolegoms ir Marijai José iš sekretoriato už nepaprastą jų indėlį, kurį šiandien čia įtvirtiname.

Tikiuosi, kad mano kolegos nariai balsuos už. Per kitus dvejus metus pamatysime, ar šis teisės aktas stipriai prisidės prie mūsų darbo Parlamente.

Pirmininkas. - Labai dėkoju, gerb. G. Gargani.

Taip pat kadangi tai yra bendrų pastangų rezultatas, norėčiau leisti sau pasveikinti Martine Roure su jos puikiu darbu darbo grupėje, kuriai ji labai ryžtingai pirmininkavo.

Taip pat, žinoma, norėčiau padėkoti mūsų Generaliniam sekretoriui už jo, kaip puikaus derybininko šiuo klausimu, pastangas. Be jo ryžtingumo tai būtų neįvykę. Taip pat norėčiau padėkoti keturiems paskutiniams Europos Parlamento pirmininkams – H. G. Pötteringui, karštai siekusiam užbaigti šį klausimą, J. Borrelliui, suteikusiam mus galimybę imtis lemiamų veiksmų priimant šį kodeksą, P. Coxui padėjusiam atskirti įvairius statutus, ir, aišku, N. Fontaine, žengusiai primą žingsnį beveik prieš dešimt metų, kad pagaliau šiandien galėtume turėti šį pranešimą.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, atleiskite, jei tai gali nuskambėti kaip pataikavimas, bet mano kolegos nariai man atleis už tai, nes kai kuriems iš jų vis dar nėra žinoma, kad asmuo, prieš daugybę metų pateikęs šį klausimą Biurui, iš tikrųjų buvote jūs. Tad jei negalite to pasakyti pats, tai padarysiu aš. Todėl savo frakcijos ir kitų asmenų vardu taip pat dėkoju už jūsų, kaip Parlamento Pirmininko, darbą.

Pirmininkas. – Labai visiems dėkoju. Manau, kad naujasis statutas bus pavyzdžiu kitiems parlamentams visame pasaulyje.

3.24. Techninės nuostatos dėl rizikos valdymo (balsavimas)

- Prieš balsavima

Othmar Karas (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasakyti, kad Parlamentas pirmą kartą šiandien balsuos pagal naująją reguliavimo procedūrą su patikrinimu, ar atmesti Komisijos pasiūlymą dėl teisės akto. Kaip pranešėjas dėl Kapitalų poreikių direktyvos, sudarančios šio balsavimo pagrindą, norėčiau paprašyti pritarti pasiūlymui dėl rezoliucijos, kuriam vieningai buvo pritarta Ekonomikos ir pinigų politikos komitete.

Taip Europos Parlamentas pasiųs Komisijai aiškią žinią. Reikalaujame, kad būtų užtikrinta tinkama pusiausvyra tarp Komisijos bendro sprendimo procedūroje pasiūlytų klausimų bei klausimų, kuriuos Komisija sprendžia viena pati pagal komitologijos procedūrą.

Komisija pagal komitologijos procedūrą pateikė konkrečius pasiūlymus dėl kreditų reitingų agentūrų, kurioms taikomos ne tik techninės nuostatos, todėl juos reikėtų grąžinti spręsti pagal bendro sprendimo procedūrą.

Privalome užtikrinti, kad leidžiami teisės aktai būtų nuoseklūs. Šiuo metu turime pranešimus dėl kreditų reitingų agentūrų ir Kapitalų poreikių direktyvos bei vieno komitologijos pasiūlymo. Mūsų tikslas yra šiuos klausimus svarstyti bendrai pagal bendro sprendimo procedūrą, turint aiškų tikslą, todėl norėčiau sulaukti jūsų paramos.

(Plojimai)

3.25. Pranešimas dėl klaidinančių žinynų leidėjų (balsavimas)

* *

Christopher Beazley (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, kol Komisijos Pirmininko pavaduotoja yra čia, ar galėčiau jai, kaip atsakingai už ryšius, pateikti prašymą? Prieš mėnesį Parlamento Baltijos Europos tarpfrakcinė grupė priėmė rezoliuciją dėl ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimo, kuri yra labai svarbi šiems rūmams. Tačiau nesulaukėme jokio pripažinimo, jau nekalbant apie atsakymą. Ar ji galėtų šį klausimą pateikti savo kolegoms Komisijoje? Jis labai svarbus šiems rūmams.

Margot Wallström, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Gerb. pirmininke, pažadu tai padaryti. Užtikrinsiu, kad kuo greičiau gautumėte atsakymą.

4. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Philip Bushill-Matthews (A6-0454/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, Europos darbo taryba veikia keturiolika metų ir dabar yra tinkamas laikas ją pakoreguoti. Balsavau už pranešimą, nes jame Europos darbo tarybai bent jau leidžiama prisitaikyti prie naujų aplinkybių. Turime gausybę vadinamųjų europinių bendrovių, kitaip tariant, veikiančių tarp valstybių. Todėl būtina nustatyti Europos darbo tarybos funkcijas, atitinkančias naujus reikalavimus. Privalome pritarti šiam pranešimui bent todėl, kad jis užtikrina, jog visose bendrovėse, kur darbas vyksta keliose valstybėse ir būtina atsižvelgti į keliose valstybėse dirbančių darbuotojų problemas, tokiems darbuotojams tikrai būtų atstovaujama Europos darbo tarybose.

- Pranešimas: Giuseppe Gargani (A6-0483/2008)

Daniel Hannan (NI). - Gerb. pirmininke, tokiomis progomis kaip ši kartais yra verta grįžti prie pirminių principų ir paklausti, kam mums iš viso šioje srityje reikalingas Europos reglamentavimas. Jei aš noriu ką nors įsigyti ir noriu tai įsigyti iš jūsų, o klientas ir pardavėjas yra patenkinti matavimo vienetais, ar turėtų šalių vyriausybė, jau nekalbant apie Europos Sąjungą, kištis ir pareikšti, kad toks sandoris yra neteisėtas? Galbūt tai skamba kaip painus ar teorinis klausimas, bet mano gimtojoje šalyje buvo imtasi teisinių veiksmų, kurie pareikalavo daugybės laiko ir sukėlė didžiules problemas žmonėms, nes su savo klientais jie elgėsi taip, kaip šiems buvo patogu. Tai dar vienas pavyzdys, rodantis, kaip valdžia iš šalių perėjo tiems, dėl kurių negalime balsuoti Europos Sąjungos institucijose.

Tiesiog norėčiau pakartoti savo kvietimą dėl Lisabonos sutarties referendumo: Pactio Olisipiensis censenda est!

Martine Roure (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, tai tikrai istorinė diena mūsų Parlamente. Sunkiai dirbome, kad tokia diena ateitų. Norėčiau pasakyti, kad šie dokumentai buvo rengiami penkiolika metų.

Jums ši istorija gerai žinoma, nes pirmininkavote darbo grupei, kuri visai teisėtai manė, kad padėjėjų statutas yra svarbus klausimas. Mums tai yra atlikto puikaus darbo kulminacija. Kaip minėjote, visi prieš H. Pötteringą buvę pirmininkai prie to gausiai prisidėjo. Ką tik padėkojau N. Fontaine, kurią sutikau koridoriuje.

Tačiau taip pat norėčiau padėkoti darbo grupei, kurioje jūs dalyvavote. Šią grupę sudarė I. Friedrich, A. Lulling, J. Nicholson, M. De Vits ir D.Wallis. Tikiuosi, nė vieno nepamiršau. Turiu pasakyti, kad ši darbo grupė buvo labai solidari, todėl mums ir pavyko. Taip pat norėčiau padėkoti Teisės reikalų komitetui, kuris sugebėjo paimti reikalą į savo rankas, įveikti jam mestą iššūkį ir dirbti sparčiai. Labai dėkoju.

- Pranešimas: Simon Busuttil (A6-0446/2008)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti pranešėją parengus šį pranešimą. Balsavau už jo rekomendacijas, nes žinau tiesiogine prasme šimtus rinkėjų iš Rytų Midlandso, nuo Notingamo iki Daventrio, nuo Glosopo iki Linkolno, tapusių vieno iš šių žinynų – "Europos miestų vadovas", kurio jis bando atsikratyti, aukomis. Ši bendrovė apgaudinėja žmones siųsdama jiems sąskaitas ir grasindama teisiniais veiksmais, jei jie nesumokės už reklamą, kuri niekada nebuvo paskelbta, kaip produktą, kurį jie apsimeta parduodantys.

Per dešimt savo darbo šiuose rūmuose metų daugiausia skundų esu gavęs dėl "Europos miestų vadovo". Iš tikrųjų, pirmieji skundai mane pasiekė iš karto po to, kai buvau išrinktas, o naujausi – šiandien ryte. Todėl labai džiaugiuosi, kad nors kartą galiu kam nors pritarti šiuose rūmuose dėl pokyčių.

Syed Kamall (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, kaip ir pirmesnis kalbėtojas norėčiau pagerbti pranešėją už jo pranešimą šiuo klausimu, nes ji tikrai yra gana svarbus. Ne vienas iš mūsų iš savo rinkėjų gauname laiškų, kur klausiama apie šią konkrečią apgavystę. Kai kurie labai susirūpinę asmenys, tarp jų ir daugybė smulkiųjų verslininkų visoje ES, yra parašę į mano rinkiminę apygardą Londone, sakydami, kad yra labai sunerimę dėl to, ar jie turi mokėti šią pinigų sumą, ir kad nenorėtų turėti reikalų su teismais.

Tai vienas iš dalykų, kur ES elgiasi tinkami. Žinau, kad kritiškai vertinu tolesnę politinę ir ekonominę integraciją, bet taip pat man yra malonu, kad Europos Sąjunga veikia tinkamai. Kartais dėmesį turėtume skirti tam, ką darome gerai, ir pasistengti užmiršti tai, ką darome ne taip gerai, kaip pvz.: mąstymas, kad viena taisyklė tinka visiems vienodai.

Tai yra viena iš pirmųjų apgavysčių Europos mastu, bet tikrai ne pati pirmoji. Jei norite rasti kitų tokio pobūdžio apgavysčių, galite pažiūrėti į Europos Konstituciją ir Lisabonos sutartį. Mums yra sakoma, kad Lisabonos sutartis visiškai skiriasi nuo Europos Konstitucijos, tačiau tikrovėje tai yra vienas ir tas pats. Taip pat suktybė yra nesuteikimas Didžiosios Britanijos piliečiams teisės balsuoti bei demokratijos neigimas.

Marcin Libicki (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, kaip Peticijų komiteto pirmininkas galiu pasakyti, kad komitetui buvo labai malonu, kaip mūsų pasiūlymas dėl pranešimo projekto dėl nesąžiningos tokių reklamos firmų kaip "Miestų vadovas" veiklos buvo priimtas atsižvelgiant į mūsų gaunamą informaciją dėl tokios veiklos. Pranešimas buvo parengtas S. Busuttilo, todėl norėčiau pasveikinti jį su sėkme. Visas Peticijų komitetas ir jo sekretoriatas dirbo prie šio pranešimo. Norėčiau padėkoti visiems jį rengusiems, pirmiausia ir labiausiai S. Busuttilui, ir taip pat visiems nariams, pritarusiems šiai rezoliucijai. Iš tikrųjų šiai rezoliucijai buvo pritarta šiuose rūmuose beveik vieningai.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, tai nėra vienintelė sritis, kurioje nėra suteikiami prašomi mokėjimai už paslaugas. Todėl pritariu šiam pranešimui ir balsavau už. Taip pat norėčiau pareikšti, kad negalėjau balsuoti už pirmuosius kelis pranešimus šiandien. Dėl blokados priešais Parlamentą aš ir daugelis kitų narių negalėjome patekti į vidų. Norėčiau pareikšti protestą prieš tokius dalykus.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, labai džiaugiuosi, kad pranešimas dėl "Miestų vadovo" ir verslo žinynų sulaukė didžiulio palaikymo, ir sveikinu pranešėją parengus šį darbą. Šis klausimas pateko į mūsų rankas ir Parlamentas į tai sureagavo. Tai yra susiję su asmenimis, klubais, mokyklomis ir verslininkais, iš kurių pinigus plėšia bendrovės, klestinčios dėl koordinacijos stygiaus.

Tikiuosi, kad šiandieniniu balsavimu pasiųsime žinią žmonėms, kad jie turėtų būti labai atsargūs dėl to, ką pasirašo, kad Parlamentas domisi jų reikalais ir kad reikalausime, jog būtų imtasi veiksmų valstybių narių ir Europos Sąjungos lygmeniu, kurie sustabdytų pinigų traukimą iš verslininkų melagingais pretekstais.

Ši diena yra labai gera pranešėjui Simonui Busuttilui ir Peticijų komitetui, kuris rėmė šį klausimą visose stadijos. Laukiu, kai galėsiu pranešti savo rinkėjams apie tikrąją pažangą, kurių šimtai kreipėsi į mane dėl šio klausimo.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (*PL*) Gerb. pirmininke, norėčiau pareikšti bendro pobūdžio pastabą. Aš taip pat negalėjau šiandien dalyvauti pirmuosiuose keliuose balsavimuose, nes patekimas į Parlamentą buvo užblokuotas. Mano nuomone, yra absoliučiai nepriimtina, kad Prancūzijos policininkas užkerta kelią automobiliui, paženklintam Parlamento nario automobilio ženklu, pasiekti rūmus. Taip gali būti tik Strasbūre. Jeigu tai pasikartos, būsiu linkusi pritarti pasisakantiems prieš tai, kad Parlamento būstinė būtų Strasbūre. Šiaip ar taip mano minėti dalykai neatsitinka Briuselyje.

- Pranešimas: Gérard Deprez (A6-0499/2008)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, prašiau suteikti man žodį pasisakyti dėl euro apsaugos. Ar tokia galimybė bus man suteikta?

Pirmininkas. – Atsižvelgiant į tai, kad šiuo klausimu nebuvo diskusijų, Darbo tvarkos taisyklėse yra išdėstyta, kad žodiniai paaiškinimai neturėtų būti teikiami. Todėl turite dvi galimybes – pateikti savo pareiškimą raštu arba jei mums liks šiek tiek laiko, galėsite pasisakyti ir tai bus užrašyta.

Todėl galite pasisakyti žodžiu.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, labai malonu iš jūsų pusės. Tikrai dėl to nepasigailėsite!

Didžiosios Britanijos konservatorių partijos atstovai susilaikė balsuojant dėl garsiojo euro. Taip elgiamės, nes manome, kad būtų garbinga, jei valstybės, nenorinčios įsivesti šios valiutos, paliktų teisę spręsti dėl valiutos toms šalims, kurios nori šios valiutos. Tačiau per pastaruosius keletą mėnesių tapo vis labiau akivaizdu, kad kai kurie iš vyresniųjų šių rūmų narių nusprendė nesielgti garbingai. Pastarieji kai kurių mūsų frakcijos lyderių veiksmai lankantis pas Čekijos prezidentą nebuvo pakankamai garbingi, rodant atitinkamą pagarbą demokratinės Europos šalies prezidentui.

Artėjant Europos Parlamento rinkimams, daugelis čia esančių narių pradės aimanuoti, kad jie nėra rimtai vertinami ar nesulaukia pelnytos pagarbos iš savo rinkėjų. Galbūt jie galėtų pamąstyti apie tai, kad pagarbą galima pelnyti tik ją rodant kitiems, ypač pasirinkusiems principinę nuomonę, su kuria jie nesutinka. Panašu, kad senieji revoliucionieriai nemiršta – tiesiog jie pamiršta, dėl ko kovojo!

- Pranešimas: Giuseppe Gargani (A6-0483/2008)

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, balsavau prieš G. Gargani pranešimą, nes manau, kad tai, ką turime priešais, ir tai, kas nustatyta Tarybos reglamente, kur mes turime teisę tik būti išklausyti, yra toli siekiantis kėsinimasis į EP narių laisves. Norėčiau pastebėti, jokiu būdu nemenkindama Teisės reikalų komiteto darbo, kad kalbant apie šio Tarybos reglamento poveikį mūsų padėjėjams yra daugybė neišspręstų klausimų ir problemų.

Kaip Biudžeto kontrolės komiteto narė visada maniau, kad reikia imtis skubių veiksmų dėl padėjėjų statuto klausimo. Visada buvau viena iš tų, kurie moka savo darbuotojams socialinio draudimo įnašus ir įdarbina juos tinkamomis sąlygomis. Dėl tų narių, kurie taip nesielgė, mums yra primetamas šis Tarybos reglamentas. Būtų buvę geriau, jei Parlamento administracija būtų reagavusi anksčiau ir padėjusi įgyvendinti šiuo metu taikomą modelį. Jis nėra visiškai blogas ir norėtume jį toliau taikyti vietiniams padėjėjams. Toks sprendimas būtų geresnis mūsų visų laisvei.

- Pranešimas: Simon Busuttil (A6-0446/2008)

Richard Corbett (PSE). - Gerb. pirmininke, norėčiau prisijungti prie visų pasveikinusių S. Busuttilą su jo pranešimais ir pasmerkti įvairių žinynų blogą praktiką.

Vienas iš aspektų, kuris dažniausiai yra nežinomas, yra tai, kaip agresyviai šiais žinynais reikalaujama mokėjimo. "Europos miestų vadovo" bei kitų žinynų aukos sukūrė svetainę "Sustabdykite "Europos miestų vadovą", kad galėtų platinti informaciją apie tokių apgavysčių pavojų ir padėti smulkiesiems verslininkams, sporto klubams, labdaros įtaigoms ir t. t., tapusiomis jų aukomis, su tuo kovoti ir nebūti apgaudinėjamiems. Iki šiol šių žinynų savininkai bandė juos įbauginti ir siekė, kad interneto paslaugų teikėjas, teikiantis jiems šias galimybes, uždraustų šią svetainę. Dėl to dabar šią svetainę laikau savo svetainėje, nes, matyt, jie nedrįsta pulti Europos Parlamento nario.

Tačiau norėčiau paraginti šios apgaulės aukas ar potencialias aukas pasinaudoti šia organizacija koordinuojant savo veiklą ir veikti kartu su mumis, užkamšant spragas teisės aktuose, kad pagaliau visos šios apgavystės liautųsi.

Raštiški paaiškinimai dėl balsavimo

- Rekomendacija: Jacek Saryusz-Wolski (A6-0458/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsuoju už šį susitarimą, kuris yra Europos ir Magrebo santykių dalis.

Tačiau pasinaudodamas galimybe norėčiau pabrėžti, kad Marokas pakartotinai pažeidė žmogaus teises ir nesilaikė tarptautinių įsipareigojimų Sahrawi klausimu. Tiesiog reikalaujama laikytis įvairių JT rezoliucijų šiuo klausimu nuostatų. Bendra Sahrawi tautos teisė išreikšti savo apsisprendimo teisę privalo būti patvirtinta. Tai yra paskutinis kolonializmo Afrikoje pavyzdys, todėl tarptautinė bendrija negali toliau tylėti. Todėl čia Europa turėtų prisiimti atsakomybę.

David Casa (PPE-DE), *raštu.* – (*MT*) Visiškai pritariu svarbai, kurią turime teikti Europos Sąjungos santykiams su savo kaimynais, ypač Viduržemio jūros regione. Maroko Karalystė visada pabrėžė poreikį skatinti glaudesnius ryšius su Europos Sąjunga, todėl privalome užtikrinti, kad šis bendradarbiavimas augtų ir stiprėtų.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* (RO) Balsavau už Tarybos sprendimo dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo tarp Europos Bendrijų ir jų šalių narių bei Maroko Karalystės asociaciją, protokolo, siekiant atsižvelgti į Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos įstojimą į Europos Sąjungą, sudarymo projektą, siekiant plėtoti institucinius ir komercinius santykius su Maroku.

Lena Ek (ALDE), *raštu.* – (*SV*) Jei ne Maroko veiksmai Vakarų Sacharoje, būčiau balsavusi už šią rezoliuciją. Nesu prieš asociaciją ir mainus tarp ES ir Maroko. Tačiau tam, kad pritarčiau, Marokas pirmiausia privalo gerbti žmogaus teises ir liautis engti Vakarų Sacharos žmones.

Glyn Ford (PSE), raštu. – Susilaikiau balsuodamas dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo tarp EB ir Maroko. Priežastis, kodėl taip pasielgiau, niekaip nesusijusi su J. Saryuszo-Wolskio pranešimo techniniais aspektais, o labiau su politiniais. Maroko okupacija Vakarų Sacharos Sacharos Arabų Demokratinės Respublikos, jo karas su pasipriešinimo judėjimo kovotojais, bandančiais išlaisvinti savo šalį, ir žmogaus teisių pažeidimai prieš civilius yra priežastis bent jau nedideliam protestui. Norėčiau, kad tokie protestai būtų didesni.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pritariu J. Saryuszo-Wolskio rekomendacijai dėl Tarybos sprendimo dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo, įsteigiančio šalių narių bei Maroko Karalystės asociaciją, protokolo sudarymo projekto. Norėčiau pasakyti, kad Parlamentas privalėtų pateikti savo pritarimą dėl tokio susitarimo pasirašymo, Bulgarijai ir Rumunijai įstojus į Europos Sąjungą, kuriuo pareikalautų pakeisti susitarimą. Taip Marokas galėtų greičiau judėti į priekį atsisakant muitų taikymo tam tikriems produktams, importuojamiems į šalį.

- Rekomendacija: Jacek Saryusz-Wolski (A6-0496/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *raštu. – (IT)* Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsuoju už J. Saryuszo-Wolskio pranešimą, kuriuo gerinamas bendradarbiavimas su Albanija.

Geografiškai Albanijos teritorija priklauso Europai, todėl tai mūsų pareiga padėti šaliai, susidūrusiai su tokiais didžiuliais sunkumais, pagaliau priartėti prie Bendrijos institucijų. Tokio požiūrio laikomasi pranešime. Pastaraisiais mėnesiais buvau susitikęs su universiteto studentais Tiranoje. Jaučiu, kaip tarp naujųjų kartų Albanijoje auga didžiulis troškimas prisijungti prie Europos, suprantant poreikį nutraukti istoriškai susiklosčiusią šalies izoliaciją, nuo kurios ji visada kentėjo, ir gauti galimybę veikti kartu su 27 Europos šalimis. Dirbame, kad pasiektume šį tikslą.

David Casa (PPE-DE), *raštu.* – (*MT*) Manau, kad labai svarbu tokioms šalims kaip Albanija suteikti reikalingą paskatinimą siekiant padėti joms rengiantis stoti į Europos Sąjungą. Asociacijos susitarimo sudarymas yra labai svarbus žingsnis ta linkme.

Rekomendacija: Jacek Saryusz-Wolski (A6-0490/2008)

David Casa (PPE-DE), *raštu.* – (MT) Įvertinus tai, kad Kroatija yra stojimo į Europos Sąjungą šalis kandidatė, manau, kad asociacijos susitarimas yra svarbus žingsnis pirmyn stiprinant saitus tarp šios šalies ir Europos šeimos.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Balsavau už pasiūlymą dėl Tarybos ir Komisijos sprendimo dėl Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Kroatijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimo protokolo, kuriuo atsižvelgiama į Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos įstojimą į Europos Sąjungą, sudarymo, siekiant plėtoti institucinius ir komercinius santykius su Kroatija.

- Pranešimas: Gabriele Albertini (A6-0471/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Indijos oro eismo rinka šiuo metu yra viena iš sparčiausiai augančių pasaulyje. Rinkos atvėrimas ir mėginimai į Indijos aviacijos rinką pritraukti privatų ir užsienio kapitalą laikomi vienomis iš priemonių, būtinų siekiant plėtoti ir modernizuoti Indijos aviacijos sektorių bei patenkinti augančią paklausą ir vartotojų lūkesčius. Nors ilgą laiką Indijos aviacijos sektoriui ir buvo būdingas ribojantis požiūris – buvo ribojamas patekimas į rinką ir taikoma tvirta valstybės kontrolė – Indija pastaraisiais metais ėmėsi ryžtingų žingsnių siekdama atviresnės ir konkurencingesnės aviacijos rinkos.

Esant nepaprastam augimo tempui, palaipsniui atverdama rinką Indija siūlo Europos oro linijoms, orlaivių gamintojams ir paslaugų teikėjams naujas verslo ir augimo galimybes.

Nors siekiai ir turėtų būti dideli, visiškai atviros aviacijos su Indija sritis plėtosis palaipsniui, ir ją geriausia plėtoti etapais tam, kad perėjimas būtų sklandus, o rinkos integracija būtų paremta laipsnišku naujųjų taisyklių įgyvendinimu vienodomis sąlygomis. Todėl pritariu Bendrijos ir Indijos horizontaliojo susitarimo pasirašymui.

David Casa (PPE-DE), *raštu.* – (*MT*) Šiame pranešime nagrinėjami tam tikri aspektai, kurie anksčiau buvo neaiškūs ir galėjo būti suprasti klaidingai. Naujosios nuostatos užtikrina didesnį procedūros skaidrumą ir tai, kad nebūtų griaunama skrydžių apimtis ir pusiausvyra. Kadangi anksčiau buvo konkurencijos teisės pažeidimų, šiame dvišaliame susitarime yra tam tikros konkrečios nuostatos, reguliuosiančios šią sistemą.

Dragoş Florin David (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už šį pranešimą, nes:

- Susitarimo 2 straipsniu įprastiniai paskyrimo straipsniai keičiami straipsniu dėl Bendrijos teikiamo paskyrimo, taip suteikiant galimybę įsisteigimo teise naudotis visiems Bendrijos vežėjams;
- 4 straipsniu aiškiai antikonkurencinės dvišalių susitarimų nuostatos (pvz., privalomieji komerciniai oro vežėjų susitarimai) suderinamos su ES konkurencijos teise.

Derantis dėl horizontaliojo susitarimo su Indijos Respublikos vyriausybe pabrėžta, kad susitarimas neturi poveikio nei skrydžių teisių apimčiai, nei jų pusiausvyrai. Šiuo tikslu buvo parengtas Europos bendrijos ir jos valstybių narių laiškas Indijai.

Bogusław Liberadzki (PSE), *raštu.* – (*PL*) G. Albertini teisingai mano, kad būtų tinkama pakeisti dabartinį susitarimą tarp Bendrijos ir Indijos Respublikos. Pritariu jo nuomonei, kad daugiau apimantis susitarimas turėtų reguliuoti tokius klausimus kaip teisėkūros bendradarbiavimas sausumos ir skrydžių saugumo, maršrutų valdymo, skydžių stebėsenos, aplinkos, technologijų ir mokslinių tyrimų srityje. Toks susitarimas taip pat apimtų klausimus, susijusius su ekonominės veiklos vykdymu ir pramoniniu bendradarbiavimu.

Taip pat manau, kad būtų tinkama nurodyti susitarimą tarp Indijos ir Jungtinių Valstijų. Jis galėtų būti mums naudingu pavyzdžiu. Pritariu pasiūlymui, kad Transporto ir turizmo komitetas pirmasis turėtų pateikti teigiamą nuomonę dėl horizontaliojo Bendrijos ir Indijos Respublikos susitarimo sudarymo.

Luca Romagnoli (NI), *raštu*. – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už G. Albertini pranešimą dėl Europos bendrijos ir Indijos susitarimo dėl oro paslaugų susisiekimo paslaugų tam tikrų aspektų sudarymo. Pritariu pranešėjo nuomonei, kad ES kaip pavyzdžiu turėtų pasinaudoti Jungtinių Valstijų ir Indijos dvišalio susitarimo, pasirašyto 2005 m., teigiama patirtimi, kai buvo panaikinti apribojimai mastui, tarifams ir kiekybinei kontrolei patenkant į rinką. Panašaus pobūdžio susitarimas būtų naudingas ne tik bendrovėms, Europoje veikiančioms oro paslaugų sektoriuje, bet ir visiems tokių paslaugų naudotojams. Verta pabrėžti tai, kad šiuo metu susitarimas būtų pradinis taškas, todėl norėdami visiškai liberalizuoti oro vežėjų sektorių su Indija, turėtume palaukti, kol bus įgyvendintos šiuo metu nustatytos priemonės. Tai reikalinga tam, kad nekiltų rizika ekonominiam bendradarbiavimui vykstant greičiau nei socialiniam vystymuisi, kaip dažnai atsitinka.

- Pranešimas: Gérard Deprez (A6-0499/2008)

David Casa (PPE-DE), *raštu.* – (*MT*) Pritariu pranešėjui dėl saugumo ir kovos su padirbinėtojais svarbos. Šioje kovoje privalome dalyvauti kiekvieną dieną, nes cirkuliuojant padirbtiems pinigams silpnėja ekonomika visoje Europos Sąjungoje, ne tik eurą turinčiose šalyse. Deja, nusikaltėliai, dalyvaujantys kasdien šioje neteisėtoje veikloje, nuolat atnaujina savo technologijas ir kuria naujus įrenginius. Todėl svarbiausia suteikti visą savo pagalbą ir pasinaudoti turimomis lėšomis, kad suteiktume jungtinėms europinėms įstaigoms ir kiekvienai šaliai atskirai būtinas priemones šioje kovoje.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Balsavau už Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1338/2001, nustatantį priemones, būtinas euro apsaugai nuo padirbinėjimo, projektą, nes tai yra praktiškas ir veiksmingas pasiūlymas kovojant su euro padirbinėjimu.

Glyn Ford (PSE), *raštu.* – Pritariu abiem pranešimams – pirmajam dėl "priemonių, būtinų euro apsaugai nuo padirbinėjimo" ir "priemonių, būtinų euro apsaugai nuo padirbinėjimo, didinimo". Kaip jau esu sakęs daug kartų, sprendimas išleisti 500 ir 200 EUR banknotus, kurie yra penkis kartus didesni už didžiausio nominalo dolerio ar jenos banknotus, daro eurą potencialia pinigų plovimo ir padirbinėjimo valiuta. Tai bent jau imamės veiksmų spręsti tolesnį klausimą, nepaisant to, kad būtini veiksmai pirmesniam klausimui spręsti.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu.* – (*SV*) Pranešimu ketinama keisti ankstesnijį reglamentą, Reglamentą (EB) Nr. 1338/2001, nustatantį priemones, būtinas euro apsaugai nuo padirbinėjimo, ir padidinti galias, siekiant palengvinti ir leisti pervesti tarp valstybių narių padirbtus pinigus, kad būtų galima pritaikyti atitinkamus patikrinimo mechanizmus. Šiuo metu galiojančiuose teisės aktuose tokie pervedimai yra draudžiami.

"June List" pritaria, kad yra labai svarbu apsaugoti eurą nuo padirbinėjimo. Tačiau manome, kad šį klausimą turėtų spręsti šalys, kurių valiuta yra euro. Švedija ir kitos valstybės narės, nepriklausančios eurozonai, neturėtų dalyvauti šioms šalims sprendžiant šį klausimą. Todėl nusprendėme susilaikyti per balsavimą dėl šio pranešimo.

Andreas Mölzer (NI), *raštu.* – (*DE*) Didžiulė teritorija, kurioje euro yra naudojamas, yra vertingas taikinys klastotojams. Jų klastojami banknotai ir monetos yra tokios aukštos kokybės, netgi imituojančios apsaugos detales, kad žmogus gatvėje galėtų laisvai suklysti dėl suklastoto 50 EUR banknoto. Pardavimo automatai taip pat nėra apsaugoti nuo klastočių. Suirutė, su kuria neseniai susidūrė tam tikros valiutos, tikėtina, padidins euro svarbą ir nusikalstomos grupuotės pasistengs susikrauti iš to sau kapitalą.

Jei norime, kad euro būtų kuo saugesnis, privalome padidinti savo pastangas daugelyje sričių. Viena vertus, turime dirbti su pačia valiuta, o kita vertus, turime suteikti daugiau informacijos apie apsaugos požymius, nes euro apsaugos didinimas nebus naudingas, jei žmonės apie tai nežinos. Galiausiai taip pat turėsime labiau stengtis kovojant su klastotojų grupuotėmis. Todėl dabartinė vykdoma politika turi pasikeisti visiems laikams. Šis pranešimas yra tik pirmasis žingsnis link saugesnio euro, tačiau aš vis tiek už jį balsavau.

- Pranešimas: Gérard Deprez (A6-0503/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *raštu.* – (*FR*) Mūsų kolegos iš Belgijos G. Deprezo pranešimo pagrindu, balsavau už Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1338/2001, nustatantį priemones, būtinas euro apsaugai nuo padirbinėjimo, projektą. Atsižvelgdami į poreikį priimti privalomą teisės aktą kredito įstaigoms tikrinti euro banknotų ir monetų tikrumą, kaip buvo pabrėžta šalių ekspertų ir Bendrijos institucijų, turime imtis skubių veiksmų. Pritariu šiam reglamento projektui, kuriuo reikalaujama kredito įstaigoms ir kitoms susijusioms įstaigoms tikrinti euro banknotų ir monetų tikrumą prieš vėl paleidžiant jas į apyvartą, pagal Europos centrinio banko numatytą procedūrą euro banknotams ir pagal Komisijos procedūrą – euromonetoms. Verta pabrėžti, kad šie pakeitimai automatiškai bus taikomi ir valstybėms narėms, nepriklausančioms eurozonai. Tai yra puikus dalykas.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Balsavau už Tarybos reglamento (EB) Nr. 1339/2001, išplečiančio Reglamento (EB) Nr. 1338/2001, nustatančio priemones, būtinas euro apsaugai nuo padirbinėjimo, veikimą toms valstybėms narėms, kurios nėra priėmusios euro kaip savo bendros valiutos, projektą, nes šis išplėtimas yra naudingas kovojant su euro padirbinėjimu visoje ES.

- Pranešimas: Diana Wallis (A6-0465/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasveikinti Dianą Wallis su puikiu darbu. Esame ypač jautrioje ekonominėje padėtyje, kur, deja, krizė, prasidėjusi Jungtinėse Valstijose, pirmiausia palietė tik finansus, bet dabar taip pat veikia viso pasaulio ekonomiką. Padėties rimtumą patvirtina tai, kad pirmą kartą kapitalizmas prašo pagalbos iš valstybės, kuri dar prieš kelias savaites buvo laikoma istoriniu priešu.

Valstybės užduotis yra paprasčiausia nustatyti taisykles. Todėl turime pritarti dabartiniam pranešimui, kuriame numatomas naujas, griežtesnis bendrovių apsaugos priemonių reglamentavimas apsaugant narių ir kitų interesus.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Balsavau už pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl apsaugos priemonių koordinavimo, kurio, siekiant apsaugoti bendrovių narių ir kitų interesus, reikalauja bendrovių, patenkančių į Sutarties 48 straipsnio antrojo skirsnio taikymo sritį, valstybės narės steigiant viešas ribotos atsakomybės bendroves ir išlaikant bei keičiant jų kapitalą, siekiant, kad tokios priemonės būtų lygiavertės.

Tuo pat metu, išnagrinėjusi pasiūlymą, konsultacinė darbo grupė padarė išvadą bendru sutarimu, kad pasiūlymas apsiriboja tiesioginiu šiuo metu galiojančių teisės aktų kodifikavimu nekeičiant jų esmės.

- Pranešimas: Diana Wallis (A6-0466/2008)

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu*. – (RO) Balsavau už pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl asmeniniam turtui, kurį asmenys iš valstybės narės įsiveža visam laikui, taikomų mokesčių lengvatų, nes nagrinėjant pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kodifikuojančios 1983 m. kovo 28 d. Tarybos direktyvą 83/183/EEB dėl mokesčių lengvatų, taikomų asmeniniam turtui, kurį asmenys įsiveža visam laikui, bendru sutarimu darbo grupė nustatė, kad pasiūlyme iš tikrųjų apsiribojama tiesioginiu kodifikavimu ir nesiūloma jokių esminių pakeitimų.

- Pranešimas: Eoin Ryan (A6-0469/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Esama rizikos, kad į euro monetas panašūs medaliai ir žetonai gali būti naudojami sukčiavimo tikslais: pirma, piliečiai gali manyti, kad metaliniai objektai yra teisėtos atsiskaitymo priemonės. Antra, medaliai ir žetonai, jeigu jų dydis ir metalo savybės būtų panašios į euro monetų, galėtų būti naudojami sukčiavimo tikslais automatuose, kuriuose atsiskaitoma monetomis. Todėl yra būtina, kad būtų aiškiau apibrėžiami kriterijai, dėl medalių ir žetonų panašumo į euro monetas.

David Casa (PPE-DE), *raštu.* – (*MT*) Visiškai sutinku su pranešėju, kad privalome pabandyti apriboti pinigų plovėjų veiksmus parengdami reglamentą, kuriame būtų aiškiai apibrėžtos monetos kaip mokėjimo priemonė ir kitos monetos, siekiant kiek galima sustabdyti piktnaudžiavimą.

Andreas Mölzer (NI), *raštu.* – (*DE*) Aišku, ES yra svarbu užtikrinti, kad nebūtų gaminami žetonai ir medaliai, panašūs į euro monetas. Pvz., prieš keletą metų Austrijoje Turkijos liros monetos pasirodė su euro požymiais. Deja, nepanašu, kad ES rimtai vertintų simbolius. Pvz., kuriant šalies euro monetų abi puses, ji nejautė atsakomybės dėl Slovėnijos planų naudoti Austrijos simbolius, nors tai buvo tikra provokacija.

Taip pat Europos Sąjunga nepareiškė kritikos Gruzijos Prezidentui Mikhailui Saakashviliui, pasirodžiusiam šalia ES vėliavos keliuose interviu televizijoje, lyg jo šalis būtų Europos Sąjungos narė. Tačiau tokio susidomėjimo stygiaus esama ne visose srityse. Svarbu, kad piliečiai nesuklystų dėl žetonų, panašių į euro monetas, todėl balsavau už E. Ryano pranešimą.

- Pranešimas: Kyösti Virrankoski (A6-0487/2008)

David Casa (PPE-DE), *raštu.* – (*MT*) Vertinant sunkius laikus, kuriuos išgyvena pasaulio ekonomika, ypač Europos Sąjungos ekonomika, būtina užtikrinti, kad būtų imtasi visų reikalingų žingsnių užtikrinant stabilumą, kuris padėtų mums judėti pirmyn ir atsigauti po šių neigiamų metų.

Nigel Farage ir Jeffrey Titford (IND/DEM), *raštu.* – Jungtinės Karalystės nepriklausomybės partija (UKIP) balsavo už šį pranešimą, nes 4,9 mlrd. EUR neišnaudotų asignavimų bus grąžinta šalių vyriausybėms.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu*. – (*SV*) Gerai, kad lėšos yra grąžinamos valstybėms narėms, kai jų panaudojimas struktūriniuose fonduose nėra aukštas.

Antroji taisomojo biudžeto dalis yra susijusi su neatidėliotina pagalba ir greito reagavimo mechanizmo sukūrimu kovojant su didėjančiomis maisto prekėmis besivystančiose šalyse. Turime abejonių dėl pasiūlytų 262 mln. EUR asignavimų. Klausimas yra daug sudėtingesnis. Turime daug pavyzdžių, kai ES taikė dempingą maisto kainoms ir nugalėjo vietinius maisto gamintojus besivystančiose šalyse. Taip elgdamasi ES užkirto kelią vietinio maisto tiekimui besivystančiose šalyse. Dabar kaip trumpalaikį sprendimą ji nori teikti neatidėliotiną pagalbą. Reikalinga keisti bendrą žemės ūkio politiką ir ES taikomas žemės ūkio produktams subsidijas eksportui. Todėl negalime pritarti šiai taisomojo biudžeto daliai.

Kadangi neišnaudotų struktūrinių fondų asignavimų išmokėjimas sudaro didžiąją taisomojo biudžeto Nr. 9/2008 dalį, nusprendėme balsuoti už visą pasiūlymą. Tai nereiškia, kad pritariame pasiūlymui dėl taisomojo biudžeto neatidėliotinai pagalbai.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) 4,5 mlrd. EUR sumažėjimas Struktūriniame fonde ir sanglaudos fonduose ES biudžete 2008 m. pagrindžia mūsų balsavimą prieš šį pranešimą.

2007–2013 m. daugiametė finansinė programa stebima nuo pat pradžios, ypač dėl sanglaudos politikai skirtų lėšų.

Tokie "pasiteisinimai" kaip vėlavimas priimti ir įgyvendinti programas nepaaiškina, kodėl per pastaruosius pora metų šios lėšos nebuvo įtrauktos į ES biudžetą arba buvo sumažintos. Dar daugiau, į 2009 m. ES biudžetą įtraukti struktūrinės ir sanglaudos politikos asignavimai, kurie yra mažesni nei priimti 2007 m., ir tai vyksta krizės metais.

Jei kyla sunkumų įgyvendinant kiekvienos valstybės narės taikomas programas, jie turėtų būti įveikti (didinant Bendrijos bendro finansavimo normas).

Yra nepriimtina, kad šie "sunkumai" yra naudojami mažinti sumoms, kurios turėtų būti naudojamos remti produktyviems sektoriams ir skatinti įdarbinimui su teisėmis "sanglaudos" šalyse, tarp jų ir Portugalijoje.

Be to, kaupiami asignavimai ir dėl to kyla rizika, kad jie gali būti nepanaudoti dėl n+2 ir n+3 taisyklių taikymo ir dėl kylančių sunkumų dėl dalinio finansavimo, gaunamo iš tokių šalių biudžeto.

- Pranešimas: Jamila Madeira (A6-0442/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), *raštu.* – (*LT*) Įskaitant visų 27 valstybių narių pakrančių zonas, Europos Sąjungos pakrantės zona tęsiasi daugiau kaip 89 000 km. Vis dėlto ši Europos pakrantės zona pasižymi didele įvairove, nes joje įsikūrę didmiesčiai ir Europos šalių sostinės.

Kai kurie regionai negalėtų egzistuoti be juos supančių pakrančių, pavyzdžiui, atokiuose pakraščiuose esantys regionai, gyvenantys vien iš turizmo ir iš su jūra susijusios veiklos, tačiau yra ir tokių regionų, kurių pakrantės zonų geografinis reljefas lemia jų ekonominio vystymosi nepriklausomumą nuo turizmo arba kuriuose turizmas yra mažai reikšmingas, atsižvelgiant į jų bendrąjį vidaus produktą. Remiantis kai kuriomis prognozėmis, 2010 m. apie 75 proc. žmonijos gyvens pakrančių zonose. Ši didelė gyventojų koncentracija pakrantėje jau savaime gana gerai rodo, kad būtina pragmatiškai analizuoti turizmo poveikį pakrančių zonoms, konkrečiau kalbant, jo poveikį nacionalinei, regionų ir vietos ekonomikai.

Todėl yra būtinas teisės aktas dėl darnaus pakrančių turizmo reglamentavimo.

Carlos Coelho (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Turizmas yra gyvybiškai svarbus socialiniam ir ekonominiam ES pakrantės regionų vystymusi.

Todėl pritariu politikos priemonių, padėsiančių sukurti integruotesnes ir tvaraus vystymosi strategijas, mažinant šiuose regionuose sezoninio turizmo veiksnį, nes tik taip galėsime gerinti ekonominį konkurencingumą ir pateisinti socialinius poreikius (kurti daugiau stabilių darbo vietų ir garantuoti geresnę gyvenimo kokybę). Taip pat ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas gamtinių ir kultūrinių išteklių išsaugojimui ir atsakingesnio turizmo modelių skatinimui.

Nors turizmas dabar nėra viena iš ES kompetencijos sričių, vis dar yra svarbu vengti fragmentiškų, dalinių ir kartais padrikų veiksmų Europos Sąjungos lygmeniu. Dėl to privalome užtikrinti išsamų ir integruotą požiūrį pagal įvairias susijusias politikos sritis (įskaitant sanglaudos, aplinkosaugos, laivybos ir socialinę politiką).

Neabejoju, kad struktūriniai fondai gali teigiamai veikti pakrančių regionų vystymąsi. Tačiau gaila, kad dėl informacijos stygiaus mes nežinome tikrojo šių investicijų poveikio.

Taip pat gaila, kad pakrančių regionai nėra praktiškai paminėti konkrečiai įvairiose 2007–2013 m. veiklos programose. Pritariu pranešėjo ketinimams tai persvarstyti siekiant padėti pakeisti esamą padėtį.

Lena Ek (ALDE), *raštu.* – (*SV*) J. Madeiros pranešimas dėl turizmo Europos pakrančių regionuose yra sudėtingas ir komplikuotas, jame stinga apibrėžtų bei aiškių tikslų, tačiau pats pranešimas yra aiškus, turintis globėjišką požiūrį. Man nepavyko suprasti, kaip turizmo pramonė Europos Sąjungoje pagerėtų Europos Parlamentui skatinant valstybes nares kurti dviračių takus (7 pastraipa) ar mažinti oro mokesčius (32 pastraipa). Pakrančių turizmo sąlygos ganėtinai skiriasi, pvz., Graikijoje ir Švedijoje. Todėl balsavau prieš pranešimą.

Duarte Freitas (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Pakrančių regionų tvaraus vystymosi klausimai yra ypač svarbūs tokioms ES šalims kaip Portugalija, kur yra regionų, labai priklausančių nuo tam tikros su jūra susijusios veiklos.

Į šios veiklos sąrašą patenka ir turizmas pakrantės regionuose – pagrindinis ramstis įgyvendinant dabartinius Europos Sąjungos strategijos tikslus dėl Europos priartinimo prie jūros. Šiuo atžvilgiu, ES privalo turizmą pakrančių regionuose įtraukti į savo politinių prioritetų sąrašą. Nepaistant jų neginčijamos gerovės, pakrančių regionai Europoje, ypač ydingo Portugalijoje, susiduria su rimtais apribojimais dėl sprendimus priimančių asmenų požiūrio, planavimo ir veiksmų.

ES turėtų sukurti politiką, kuri konkrečiai spręstų turizmo klausimus ir sujungtų juos su Europos jūrų politika, Jūrų strategijos direktyva, transeuropinio transporto tinklu bei aplinkosaugos politika pagal tinklą "Natura 2000" bei kitomis politikos sritimis.

Šis pranešimas apima šiuos ir kitus pasiūlymus, kurie mano manymu yra svarbiausi vystant turizmą pakrančių regionuose ES. Todėl balsavau už šį pranešimą.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu.* – (*SV*) "June List" pasisako prieš bet kokius ES institucijų bandymus įtraukti turizmo pramonę į savo teisėkūros kompetenciją. Turizmo sektorius ir investicijos, skatinančios pramonės vystymąsi, yra klausimai, kuriuos turėtų išimtinai spręsti pačios valstybės narės.

"June List" partija mano, kad, pvz., dėl finansinių investicijų į infrastruktūrą ir nuolatinius transporto ryšius, pavyzdžiui, turėtų spręsti susijusios valstybės narės, kad tai nebūtų našta mokesčių mokėtojams kitose ES dalyse.

"June List" taip pat abejoja dėl pranešėjo raginimo Europos Parlamentui skatinti tęstinę ekonominę veiklą ne turizmo sezonu. Toks pasiūlymas vargu ar galėtų būti apibūdintas kitaip nei ketinimu užtikrinti darbo vietų skaičiaus apsaugą pasienyje.

Priešingai nei pranešėjas, taip pat pasisakome prieš Regionų komiteto norą sukurti europinį pakrančių fondą.

Todėl "June List" nariai Europos Parlamente balsavo prieš visą pranešimą.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu. – (PT)* Nors aiškiai nesutinkame su kai kuriais pranešimo aspektais, pritariame didžiajai jo daliai, ypač tam, kad buvo įtraukta daugelis mūsų pateiktų ir apgintų pakeitimų, tokių kaip "pabrėžia poreikį apsaugoti darbuotojų" teises sektoriuje, skatinant kokybiškas darbo vietas ir įgūdžių įgijimą, o tai, be kita ko, reiškia vykdyti tinkamą profesinį mokymą, dažniau sudaryti ilgalaikes sutartis, mokėti teisingą bei garbingą atlygį ir gerinti darbo sąlygas".

Tačiau apgailestaujame, kad buvo atmesti tokie pakeitimai kaip:

- "mano, kad turizmo pramonė turėtų būti veiksnys, skatinantis teritorinę sanglaudą, ekonomikos vystymąsi ir darbo vietų kūrimą regioniniu lygmeniu, ir pabrėžia poreikį taikyti horizontalų požiūrį sektoriui Bendrijos politikos sričių ir lėšų atžvilgiu, būtent sukuriant konkrečią Bendrijos programą, papildančią valstybių narių veiksmus, sektoriui skatinti ir palaikyti sinergiją tarp įvairių įtrauktų socialinių ir ekonominių veikėjų".
- -"Primena, kad tam tikri į turizmą orientuoti pakrančių regionai buvo nubausti taikant vadinamąjį "statistinį poveikį" dabartinėje 2007–2013 m. finansinėje programoje, todėl reikalauja taikyti kompensacines priemones Europos Sąjungos lygmeniu tokiems regionams kaip Algarvė.

Sérgio Marques (PPE-DE), *raštu. – (PT)* Šiame pranešime dėl turizmo poveikio pakrančių regionuose regioninės plėtros aspektų pabrėžiama, kad turizmas yra būtinas socialiniam ir ekonominiam tokių Europos Sąjungos regionų vystymuisi.

Šis klausimas yra ypač svarbus, nes ES valstybėms narėms priklauso daugiau nei 89 000 km pakrantės ruožo, taip pat salos, salų valstybės narės ir atokiausi regionai yra stipriai priklausomi nuo turizmo sektoriaus.

Todėl pakrančių valstybės narės privalo sukurti konkrečias strategijas ir integruotus planus šalies ir regioniniu lygmeniu siekiant neutralizuoti sezoninį turizmo pobūdį pakrančių regionuose ir užtikrinti stabilesnes darbo vietas ir geresnę vietos bendruomenių gyvenimo kokybę.

Balsavau už šį pranešimą, kuriame pabrėžiamas poreikis taikyti bendrą požiūrį pakrančių turizmui ES sanglaudos, jūrų reikalų, žuvininkystės, aplinkos, transporto, energetikos, socialinės ir sveikatos politikos atžvilgiu, kuriant sinergijas ir išvengiant prieštaringų veiksmų.

Luís Queiró (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Jei pamąstytume apie bendros strategijos, kuria išnaudojamas jūros potencialas, svarbą Europai, ir jei pamąstytume apie ekonominį stabilumą, kurį turizmas gali ir atneš Europos ekonomikai, ir jei prie šių minčių pridėtume poreikį reaguoti ne tik į susirūpinimą dėl įvairaus verslo perkėlimo į kitas vietoves, bet ir dabartinės ekonomikos krizės sukeltas problemas, lengvai suprastume specifinės strategijos turizmui pakrančių regionuose svarbą, pagal bendras strategijas turizmui ir jūroms.

Atsižvelgiant į šias mintis, kurios išdėstytos dviejuose pranešimuose, kuriuos rengiant pats dalyvavau (kaip pranešimo dėl tvaraus turizmo ateities pranešėjas ir kaip pranešimo dėl Europos jūrų strategijos pagalbinis pranešėjas), pritariu šiam pranešimui. Tačiau privalome pripažinti, kad nepakanka turėti strategiją turizmui pakrančių regionuose, kuri yra didžiausias bendras minėtų dviejų bendrų strategijų vardiklis. Kalbant bendrai, turime skatinti ekonominę aplinką, palankią verslumui, gebančią pasinaudoti šiuo didžiuliu potencialu ar potencialais, tai darant dabar ir užtikrinant, kad ji toliau bus vykdoma tvariai ir atsakingai.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už J. Madeiros pranešimą dėl turizmo poveikio pakrančių regionuose regioninės plėtros aspektų. Nors turizmas nėra viena iš Europos Sąjungos kompetencijos sričių ir šiam sektoriui nėra konkrečiai numatytų finansinių priemonių, manau, būtina įvertinti tokio svarbaus sektoriaus kaip pakrančių turizmas poveikį regioniniam vystymuisi ir visų valstybių narių ekonominei, socialine ir teritorinei sanglaudai. Pritariu J. Madeirai, kad privalome veikti nuosekliai ir darniai aplinkosaugos, energetikos, jūros ir transporto srityse vykdomos politikos strategijų atžvilgiu. Tokiu būdu įvairios priemonės, propaguojančios turizmą, būtų nuoseklios ir naudingos pakrančių regionų gyventojams bei bendrai visai Europos ekonomikai.

Margie Sudre (PPE-DE), *raštu.* – (*FR*) Pakrančių regionuose, ypač atokiausiuose regionuose, turizmas, kuris dažnai yra svarbiausia ekonominė veikla, gali turėti neigiamą poveikį dėl sezoninio, nekvalifikuoto darbo, pakrančių regiono ir centrinės dalies integracijos trūkumo, ekonominės įvairovės stygiaus ir gamtinio bei kultūrinio paveldo alinimo. Štai galimi sprendimai.

Reikia kovoti su sezoniškumo problema, siūlant kitas turizmo formas (verslo, kultūrines, medicinines, sportines, kaimo), tuo pat metu saugant mūsų pakrančių paveldą.

Bandyti rasti bendrą požiūrį dėl pakrančių turizmo ir Bendrijos sanglaudos, jūrų, žuvininkystės, aplinkos, transporto ir energetikos politikos, siekiant sukurti sinergijas ir pagerinti projektų nuoseklumą.

Gerinti infrastruktūros kokybę, siekiant pagerinti prieinamumą ne sezono metu ir kovoti su klimato kaitos padariniais plėtojant tvarų vietos viešąjį transportą.

Gerinti paslaugų kokybę gerinant profesinį rengimą ir skatinant turizmo galimybes, prisitaikančias prie pokyčių rinkoje, siekiant išsiskirti tarp savo konkurentų.

Propaguoti naujas turistines vietoves, įskaitant atokiausius regionus, ir skirti pakrančių turizmui pagrindinį dėmesį Europos jūros dieną gegužės 20 d. ir "Patraukliausių turizmo vietovių" projekte.

- Pranešimas: Christa Prets (A6-0461/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Globalizacijos ir labai greitos informacinių ir ryšių technologijų (IRT) plėtros amžiuje vis labiau į visas gyvenimo sritis skverbiasi ir naujos technologijos, ir žiniasklaidos priemonės. Visuomenė kaip niekada anksčiau turi žengti koją į koją su šiuo greitu technologiniu kitimu ir mokytis elgtis su informacijos srautu. Kartu žiniasklaidos priemonės atlieka vartininko funkciją pasirenkant svarbias temas ir taip daro poveikį politikos ir kasdienio gyvenimo darbotvarkei. Tačiau šis pasirinkimas vyksta tik remiantis individualiu požiūriu ir todėl yra tik apytikriai objektyvus. Žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas turi padėti žmonėms įveikti šiuos iššūkius ir padėti jiems tapti sąmoningais žiniasklaidos vartotojais.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ir Anna Ibrisagic (PPE-DE), raštu. – (SV) Balsavome prieš C. Prets (Socialistų frakcija Europos Parlamente, AT) pranešimą dėl žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo skaitmeniniame pasaulyje (A6-0461/2008). Pranešimo pasiūlymai pažeidžia subsidiarumo principą. Mums nereikalingas bendras žiniasklaidos priemonių švietimas Europoje visiems vaikams valstybėse narėse. Pačios valstybės narės privalo sudaryti mokymo planus atsižvelgdamos į aplinkybes šalyje.

Taip pat mes nemanome, kad tėvų ir apskritai vyresnio amžiaus žmonių žiniasklaidos priemonių raštingumas yra skurdus.

Marie-Hélène Descamps (PPE-DE), raštu. – (FR) Tiek tradicinė, tiek naujoji žiniasklaida užima svarbią vietą mūsų kasdieniame gyvenime. Atsižvelgiant į tai, svarbu, kad Europos piliečiai galėtų suprasti, analizuoti ir įvertinti informacijos bei vaizdų, kurie juos pasiekia, srautą ir kad jie sugebėtų juos panaudoti geriausiu įmanomu būdu. Šie įgūdžiai yra daug labiau gyvybiškai svarbūs dabar, kai internetas taip plačiai naudojamas ir žiniasklaidos vartotojai jau nėra vien stebėtojai, o tampa vis aktyvesniais proceso dalyviais.

Mums pateiktas pranešimas, kuriam aš asmeniškai pritariu, atitinka šį kontekstą. Tai politinės valios išraiška, siekiant užtikrinti visiems laisves ir teises skaitmeninėje aplinkoje.

Įskaitant visus piliečius, ypač pačius jauniausius, šiame pranešime kviečiame sukurti aukšto lygio žiniasklaidos švietimą. Jame siekiama numatyti konkretų mokymą kiekvienam žiniasklaidos tipui bei pakartotinai patvirtinti, kad kiekvienas turėtų prieigos teisę prie informacijos ir žiniasklaidos technologijų. Jis skatina aukštos kokybės švietimą puoselėjanti atsakingą ir pagarbų požiūrį į intelektinės nuosavybės teises. Šis žiniasklaidos švietimas, taip pat padėsiantis pasiekti Lisabonos tikslus, yra gyvybiškai svarbus dalykas ugdant apsišvietusius ir aktyvius piliečius.

Lena Ek (ALDE), *raštu.* – (*SV*) Pranešėja siekia įvesti Europos žiniasklaidos švietimą įvairiais lygmenimis, pritaikytą šeimoms, mokykloms, vyresnio amžiaus žmonėms ir žmonėms su negalia. Tai, aišku, yra gera mintis, tačiau ne ES lygmens. Kadangi pasisakau už siauresnę, labiau susitelkusią ES, manau, kad šiuos klausimus kiekviena valstybės narė turėtų organizuoti pati. Todėl balsavau prieš pranešimą.

Edite Estrela (PSE), *raštu.* – (*PT*) Balsavau už Christos Prets pranešimą dėl žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo skaitmeniniame pasaulyje, nes manau, kad turime skubiai įveikti šią problemą. Šios skaitmeninės informacijos amžiuje, išskyrimas informacijos srityje gali tapti nauja diskriminacijos ir nelygybės forma. Pritariu pranešime nustatytiems tikslams, ypač dėl galimybių naudotis plačiajuosčiu internetu didinimo, pastangų skirtumams įvairiose valstybėse narėse šioje srityje mažinimo ir poreikio investuoti į švietimą ir mokymą šiame sektoriuje.

Taip pat manau, kad turime rūpestingai sekti ir stebėti tendencijas dėl bendrovių koncentracijų šiame sektoriuje, kad išvengtume oligopolijų, galinčių pastatyti į pavojų informacijos skaidrumą ir pliuralizmą.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu.* – (*SV*) Manome, kad žiniasklaidos raštingumas turėtų būti pačių valstybių narių klausimas. Europos Parlamentui pateiktame prieš mus esančiame pareiškimo projekte yra tikrai gerų patarimų (kaip ir nelabai gerų), tačiau tai yra pačių valstybių narių klausimas.

Pranešimo pasiūlymai taip pat susiję su švietimo sistemų valstybėse narėse mokymo programomis. "June List" partija jau anksčiau yra minėjusi šiame Parlamente ir vėl tai daro, kad valstybės narės yra pačios atsakingos už mokymo organizavimą ir švietimo sistemų turinį.

Kalbose daug pasakyta apie subsidiarumą, tačiau tikrovė yra šiek tiek kitokia. ES turėtų dalyvauti tarpvalstybiniuose klausimuose, tačiau laikytis atokiai dėl klausimų, kuriuos valstybės narės gali išspręsti pačios arba kurie jau yra reguliuojami kitose tarptautinėse sutartyse.

Dėl šios priežasties balsavome prieš pasiūlymą dėl rezoliucijos.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *raštu.* – Žiniasklaidos raštingumo svarba didėja skaitmeniniame amžiuje. Kai mūsų kultūros vis labiau yra veikiamos globalizacijos, C. Prets pranešime yra teisėtai pripažįstami vietos subjektai, atliekantys svarbų vaidmenį žiniasklaidos raštingumo srityje. Vietos priemonės turi turėti pagrindinį indėlį, todėl pritariu šiam pranešimui.

Dumitru Oprea (PPE-DE), *raštu*. – (RO) Buvau tikras, kad balsavimas bus palankus Christos Prets pranešimui.

Manau, kad mums reikalingas žiniasklaidos raštingumas, kad asmenys, gaunantys informaciją, turėtų geresnį supratimą apie esamus žiniasklaidos produktus ir žinotų, kaip išvengti galimo neigiamo jų poveikio. Tačiau tam jiems yra reikalinga informacija ir žinios, siūlomos žiniasklaidos raštingumo.

Visi bendrijos nariai privalo sugebėti ieškoti informacijos ir ja naudotis, kad galėtų laisvai ir atvirai bendrauti, nebijodami susidurti su tikrove, kuriai jie nėra pasirengę.

Priemonės turėtų būti įgyvendintos netgi pradinės mokyklos lygmeniu užtikrinant, kad atitinkamas žiniasklaidos raštingumas būtų numatytas, kad vaikai gautų įgūdžius, reikalingus norint aktyviai dalyvauti visuomenėje.

Žiniasklaidos raštingumas apima galimybę bendruomenės nariams kritiškai analizuoti žiniasklaidos produktus, kad jie būtų daugiau apsaugoti nuo kontroliuojančių informaciją subjektų.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už C. Prets pranešimą dėl žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo skaitmeniniame pasaulyje. Atsižvelgiant į tai, kad naujos informacijos ir ryšių technologijos yra paplitusios kaip niekad plačiai ir apima ir pagrindinius mūsų kasdieninio gyvenimo aspektus, šių priemonių teikiamos didžiulės galimybės tampa būtinos žmonėms ne tik turėti galimybę pasinaudoti šiomis priemonėmis, kad jie gautų potencialią naudą, bet taip pat turėti galimybę apsisaugoti nuo manipuliavimo informacija rizikos bei aplaidumo ar neužbaigtumo, kurie dažnai būna informacijoje, randamoje IT tinkluose, lyginant su informacija pateikiamomis įprastinėmis ryšio priemonėmis. Todėl pritariu C. Prets atliktam darbui ir tikiuosi, kad numatytos priemonės bus nuoseklios.

- Rekomendacija: Bernard Lehideux (A6-0473/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *raštu. – (IT)* Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pritariu B. Lehideuxo pranešimui, už kurį šiandien bus balsuojama po ilgų diskusijų, kuriose Parlamentas atliko pagrindinį vaidmenį siekdamas pagerinti galutinį dokumentą.

Esame ypač sudėtingoje ekonominėje padėtyje, panašu, kad mus apėmusi ekonomikos ir finansų krizė tęsis visus 2009 m. Šiandien Europa siunčia svarbų ženklą, įsteigdama Europos mokymo fondą. Mūsų tikslas yra užtikrinti, kad ši institucija būtų veiksminga priemonė ne tik rengiant jaunimą pirmojo darbo paieškoms, bet ir tiems žmonėms, kurių, deja, yra daug, kurie išmesti iš gamybos ir darbo pasaulio. Europos Parlamento pareiga yra toliau stebėti jo veiksmingumą ir kaip įgyvendinami tikslai.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Balsavau už dėl Tarybos bendrosios pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl Europos mokymo fondo įsteigimo, nes bendroji pozicija apima daugybę Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pateiktų pakeitimų. Pagrindinai Komisijos pasiūlymo pakeitimai yra susiję su reglamento mastu, agentūros funkcijomis, bendrosiomis nuostatomis, valdyba ir Europos mokymo fondo direktoriaus paskyrimu. Taip pat yra išspręsti klausimai, susiję su tuo, kaip turėtų būti stiprinami EP ir agentūros santykiai, bei EP atstovavimo valdyboje galimybių klausimai.

7 straipsnyje numatyta, kad į valdybą įeina "trys balso teisės neturintys ekspertai, skiriami Europos Parlamento". Parlamentas gali paskirti arba asmenis, nepriklausančius jam, arba savo narius. Parlamentas yra atsakingas už savo atstovavimo valdyboje lygmenį. Be to, kandidatas į direktoriaus pareigas, išrinktas valdybos, turės padaryti pareiškimą kompetentingame Europos Parlamento komitete ar komitetuose ir atsakyti į pateiktus jų klausimus prieš paskiriant eiti šias pareigas (10 straipsnis).

Carl Lang (NI), raštu. – (FR) Kraštutinių pažiūrų europiečiai mano, kad darbo ieškančiųjų bei kitų asmenų migracija yra stebuklingas problemų dėl darbo jėgos trūkumo ir mažėjančio gimstamumo visose valstybėse narėse sprendimas. Šis neprotingas požiūris yra bejėgiškumo pripažinimas. Tokia Europa, kokia ji yra dabar, negali pasiūlyti nieko, kas galėtų padėti įveikti jos problemas.

Kita vertus, naujoje Europoje būtina skatinti vykdyti ekonominę ir socialinę politiką dėl šalių ir Bendrijos apsaugos bei preferencijų, šeimai palankią politiką, skatinančią susilaukti vaikų, ir užsienio politiką, apimančią vystymosi politikos teikimą trečiosioms šalims, kad šios šalys, kuriose emigracija vyksta didžiuliais mastais, galėtų stabilizuoti savo gyventojų skaičių gerokai pagerinusios gyvenimo standartus.

Europos mokymo fondas yra Europos Sąjungos agentūra, siekianti vystyti švietimo ir mokymo sistemas ES šalyse partnerėse. Tai būtų labai pagirtinas tikslas, jei tikrovėje jis nebūtų skirtas šių Europos Sąjungai nepriklausančių šalių pasirengimui patekti į ES darbo rinką. Mes nenorim papildomos imigracijos iš trečiųjų šalių ar iš ne europietiškų šalių kandidačių kaip Turkija, kuri yra Azijos ir islamo šalis, ir mes nenorime, kad ji įstotų į Europos Sąjungą.

- Pranešimas: Ona Juknevičienė (A6-0457/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Pritariu šiam pasiūlymui, kuriuo siekiama pagerinti Europos teisminio tinklo civilinėse ir komercinėse bylose veiklą. Džiaugiuosi, kad sutarimas buvo pasiektas per pirmąjį svarstymą.

Visada pasisakiau už tai, kad būtų užmegzti glaudesni ryšiai tarp teisėjų ir Europos teisminio bendradarbiavimo tinklo, kad šie profesionalai galėtų sekti teisminės Europos kūrimą, taip padėdami sustiprinti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę bei sukurti Europos teisminę kultūrą.

Šis tinklas yra sudarytas iš kontaktinių taškų (teisėjų), bendradarbiaujančių tarpusavyje sprendžiant galimus teisminio bendradarbiavimo tarp valstybių narių sunkumus. Jis apima visas sritis, kitaip sakant, tiek civilinius, tiek komercinius klausimus. Manau, kad tinkle turėtų būti leidžiama dalyvauti profesionalų asociacijoms, taip pat siekiant gerinti plačiajai visuomenei teikiamą informaciją.

Šie patobulinai bus akivaizdžiai naudingi abipusiam sprendimų, sudarančių teisminio bendradarbiavimo pagrindą, pripažinimui.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Balsavau už pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2001/470/EB, sukuriantis Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose, nes Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose tarp valstybių narių buvo sukurtas 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimu 2001/470/EB, nusprendus, kad laisvės, saugumo ir teismingumo erdvė, sudaranti Bendrijos dalį, turi pagerinti, supaprastinti ir paspartinti teisminį bendradarbiavimą tarp valstybių narių ir sudaryti galimybę asmenims, dalyvaujantiems tarpvalstybiniuose teismo procesuose, veiksmingiau pasinaudoti teisingumo sistema.

Carl Lang ir Fernand Le Rachinel (NI), *raštu.* – (*FR*) Jei yra viena sritis, kurioje bendradarbiavimas tarp Europos Sąjungos valstybių narių yra svarbu ir turi būti palaikomas visomis jėgomis, tai yra teisingumo ir policijos sritis.

Bendros Prancūzijos ir Belgijos tyrimų grupės gauti rezultatai, kai po mėnesius trukusių stebėjimų buvo suimta šešiolika džihado fanatikų ir buvo išardytas islamo teroristų tinklas, įsikūręs Briuselyje, rodo policijos pajėgų Europoje bendradarbiavimą.

Kaip žinome, organizuotas nusikalstamumas, korupcija, prekyba narkotikais, terorizmas nepaiso šalių sienų.

Europos Sąjungos valstybės narės jau daug metų vykdo tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Tuo pasinaudodama Europos Sąjunga nori prie to prisidėti ir pagal savo kompetenciją bando sukurti tokius santykius panaudojant Europos teisminį tinklą, išdėstytą valstybių narių ryšių centruose.

Pasisakome už bendradarbiavimą ir pritariame šiai iniciatyvai, nustatant, kad iš valstybių narių nebus atimta joms teisėtai priklausanti suvereni kompetencija naujosios biurokratinės europinės institucijos labui.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE), *raštu*. – (RO) Norėčiau pasakyti, kad labai apgailestauju dėl to, kad dėl O. Juknevičienės pranešimo nebuvo diskutuojama Parlamente prieš jį priimant. Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija pritaria šiam pranešimui. Tačiau norėtume atkreipti dėmesį į tam tikras problemas šioje srityje, dėl kurių turėtų būti priimti nauji sprendimai. Tai yra Europos piliečių žinios dėl savo teisių tarpvalstybiniuose teismo procesuose bei teisininkų ir teisėjų turimos miglotos žinios apie tai.

Tikiuosi, kad šie Parlamentui susirūpinimą keliantys klausimai bus aiškiau pateikti Komisijos ir Tarybos darbotvarkėje ateityje.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *raštu.* – (*PL*) Balsavau už pranešimą dėl Europos teisminio tinklo civilinėse ir komercinėse bylose. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui pateiktas dokumentas yra reakcija į poreikį supaprastinti ir paspartinti valstybių narių teisminį bendradarbiavimą. Iš esmės jis yra skirtas padėti piliečiams siekti teisingumo.

Pranešėjos programoje dėmesys yra skiriamas teisininkų narių bendradarbiavimo skatinimui siekiant sukurti geriausią praktiką šioje srityje. Be to, iš Komisijos pranešimo dėl Europos teisminio tinklo civilinėse ir komercinėse bylose veiklos matyti, kad dėl valstybių ryšių centrų nebuvimo, šio tinklo galimybės ilgai nebuvo realizuotos.

Pasiūlytų pradinių centrų sukūrimas bei laipsniškas Europos e. teisingumo sistemos įdiegimas pagerintų Europos piliečių galimybes gauti bendrą teisinę informaciją ir teisingumo sistemos veiklą.

- Pranešimas: Philip Bushill-Matthews (A6-0454/2008)

Avril Doyle (PPE-DE), *raštu.* – Naujos redakcijos direktyvoje dėl Europos darbų tarybos numatoma daugiau informacijos ir geresnė konsultavimosi su darbuotojais ES tvarka, todėl norėčiau jai pritarti. Pasiūlymu siekiama pakeisti 1994 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyvą 94/95/EB darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tikslais. Tolesnės diskusijos su socialiniais partneriais kartu su persvarstytomis naujos

redakcijos versijomis numato patobulintą išaugusio dialogo tarp darbdavių ir darbuotojų struktūrą, leidžiant išsamiai įvertinti pasiūlytus pakeitimus ir priemones darbuotojų atstovams propaguoti savo interesams.

Pritariu siūlomam direktyvos persvarstymui praėjus trejiems metams nuo jos įgyvendinimo, siekiant užtikrinti, kad ši direktyva ir toliau atitiktų joje numatytus tikslus.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Dar kartą plenariniame posėdyje buvo akivaizdus daugumos Parlamente politinės valios plėtoti esamą direktyvą ir didinti Europos darbo tarybos teises ir vaidmenį trūkumas. Buvo atmesti visi mūsų frakcijos pasiūlyti pakeitimai, įskaitant ir tuos, kuriuose siūloma išsamiai ir nuosekliai persvarstyti esamą direktyvą, vėliausiai praėjus penkeriems metams nuo šių nedidelių padarytų pakeitimų įsigaliojimo dienos. Buvo tik pritarta, kad pranešimas dėl šios direktyvos įgyvendinimo turėtų būti pateiktas Komisijos. Vėliau bus matyti. Jau žinome, kad darbuotojų teisių sustiprinimas priklausys nuo klasių kovos vystymosi.

Priešingai nei kitais kartais, kai Europos Parlamentas neprivalomose diskusijose pritarė principui, kad darbuotojų atstovams turėtų būti suteikta veto teisė, kaip tai buvo mano pranešime dėl moterų vaidmens pramonėje, šį kartą buvo atsisakyta tokį principą įtraukti į direktyvą dėl Europos darbo tarybos. Labai gaila. Dėl to nusprendėme susilaikyti.

Neena Gill (PSE), *raštu.* – Balsavau už šį pranešimą, nes šiais sunkiais laikais yra labai svarbu, kad mes, kaip socialistai, siektume apsaugoti darbuotojus.

Konsultavimasis ir informavimas yra dvi pagrindinės darbuotojų teisės ir Europos darbo taryba yra puiki Europos Sąjungos iniciatyva. Tačiau mano regione kaip ir visoje Europoje darbo vietos yra prarandamos dėl to, kad šalių tarybos nebendradarbiauja glaudžiai tarpusavyje.

Todėl pritariu pasiūlymams užtikrinti darbo tarybų veiksmingumą ir išplėsti jų taikymą. Šis klausimas veikia daugybę mano rinkėjų. Tikiuosi, kad mūsų balsai leis didesniam skaičiui bendrovių ir darbuotojų Vakarų Midlandse pasinaudoti šiomis teisėmis.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *raštu.* – Balsavau už P. Bushill-Matthews pranešimą. Parlamentas balsavo už veiksmingas ir įtikinančias sankcijas darbdaviams už taisyklių nesilaikymą, kurios atitinkamai pagerins darbuotojų visoje ES padėtį.

David Martin (PSE), *raštu.* – Atsižvelgiant į vyraujančią pasaulinę ekonomikos krizę, ši direktyva suteiks darbuotojams didesnę žodžio teisę ateityje savo darbo vietose, numatant būtiną Europos darbo tarybos persvarstymą. Pritariu Europos socialinių partnerių, įtrauktų į direktyvą, patarimui bei direktyvos atnaujinimui atsižvelgiant į naujausius teismų sprendimus, kurie pateikė didesnį teisinį aiškumą abiem pramonės pusėms.

Catherine Stihler (PSE), *raštu.* – Pritariu bet kokiam dokumentui, gerinančiam Europos darbo komisijos darbą.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *raštu.* – (*EL*) Darbuotojų dalyvavimas darbo tarybose yra naudojamas darbdavių kontroliuoti darbuotojų veiklai jų darbo vietose.

Europos darbo tarybos ir įmonių socialinė atsakomybė yra priemonės socialinei partnerystei tvirtinti bei darbuotojų srautui nukreipti.

Todėl balsavome prieš Komisijos pasiūlymą dėl naujos Europos darbo tarybos direktyvos.

- Pranešimas: Heide Rühle (A6-0410/2008)

Adam Bielan (UEN), *raštu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, balsavau už H. Rühle pranešimą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo, nes jame yra daug priemonių, skirtų gerokai palengvinti su gynyba susijusių produktų veiklai.

Be to, visos Bendrijos mastu nustatant teisines nuostatas gynybos srityje būtų panaikinta bet kurios valstybės narės rizika būti klaidingai apkaltintai dėl neteisėto ginklų pervežimo. Kaip nariams yra žinoma, kai kurios valstybės narės neseniai buvo klaidingai apkaltintos neteisėtu ginklų pardavimu Gruzijai. Bendri teisės aktai skirti visoms 27 Europos Sąjungos valstybėms narėms galėtų užkirsti kelią, kad tokia padėtis ateityje nepasikartotų.

Avril Doyle (PPE-DE), *raštu.* – Pritariau EP narės H. Rühle pasiūlymui kaip Komisijos 2007 m. gruodžio mėn. priimto Gynybos dokumentų rinkinio daliai. Pasiūlymu siekiama sukurti skaidrią rinką ES su gynyba

susijusiems produktams, pakeičiant esamas 27 skirtingas leidimų išdavimo tvarkas ir suderinant leidimų išdavimo reikalavimus dėl šių produktų pervežimo tarp valstybių narių. Šiuo metu esamos kontrolės tvarkos pakeitimas suteiks ne tik daugiau skaidrumos, bet ir sustiprins šiuo metu taikomą tvarką ir galiojančią tvarką bei sutaupys milijardus lėšų, skirtų laikymosi išlaidoms. Tokia administracinė reforma padidins aiškumą ir supaprastins susijusią tvarką, sustiprins vidaus rinką ir išlaikys tolesnio eksporto už ES ribų kontrolę. Bendrųjų ir visuotinių licencijų, kurias turės apibrėžti kiekviena valstybė narė, įvedimas numato tinkamą šalių ir bendrijos interesų pusiausvyrą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu. – (PT)* "Vidinio Bendrijos su gynybą susijusių produktų siuntimo supaprastinimas" nėra neutralus procesas. Sustiprinant vidaus rinkos tvarką srityje, kuri iki šiol buvo pačių valstybių narių išimtinė kompetencija, yra dar vienas žingsnis link federalizmo, didinantis pagrindinių jėgų viešpatavimą ir kenkiantis šalių suverenitetui. Per sunkią tarptautinę ekonomikos krizę plėtojant į ES karinį ir pramoninį kompleksą, atsiranda naujos perspektyvos didelėms ekonominėms grupėms iš to pasipelnyti bei didinamos ES karinės intervencijos pajėgumai bendros užsienio ir saugumo politikos srityje. Tikslas yra užtikrinti rinkų kontrolę, riboti energijos bei kitus gamtinius išteklius, reikalingus kapitalistiniam gamybos būdui didesnės tarptautinės konkurencijos atžvilgiu.

Turėtume imtis visai kitokių priemonių. Būtent, turėtume mažinti branduolinių ir įprastinių ginklų visame pasaulyje atsargas, padėti taikiai spręsti konfliktus ir užtikrinti tarptautinės teisės laikymąsi bei gerbti šalių suverenumą.

Žmonija privalo siekti nusiginkluoti, o ne atnaujinti ginklavimosi varžybas, kaip siūloma šiame pasiūlyme dėl direktyvos. Todėl balsavome prieš jį.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) "June List" partija pasisako už laisvos vidaus rinkos įgyvendinimą. Tačiau nemanome, kad ES turėtų teisės aktais kontroliuoti su gynyba susijusių produktų prekybą savo viduje. Su gynyba susiję produktai neturėtų būti laikomi tokiais pačiais kaip kitos prekės ir paslaugos. Kaip ir eksporto politikoje, teisės aktai šioje srityje turėtų būti pačių valstybių narių vidaus klausimas. Esant tarptautinio bendradarbiavimo poreikiui, tai reikėtų daryti tarpvyriausybiniu lygmeniu.

Kadangi "June List" partija griežtai pasisako prieš bet tokias pastangas sukurti karines galias ES bendradarbiavimo srityje, esame kritiškai nusiteikę prieš Komisijos pasiūlymą. Pranešėjos pakeitimai šio klausimo nepagerina. "June List" partijos sprendimas balsuoti prieš pranešimą yra susijęs ne tik su neigiamu atsakymu dėl komiteto rezoliucijos, bet ir yra prieš bet kokio pobūdžio ES bendradarbiavimo militarizaciją.

Jens Holm ir Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), *raštu.* – (*SV*) Manome, kad Europos Komisijos strategija dėl konkurencingesnės gynybos pramonės ES yra visiškai klaidinga. Tai dar vienas žingsnis link karinio bendradarbiavimo ES, siekiant sukurti bendrą gynybą. Iš esmės pasisakome prieš tokio pobūdžio plėtrą. Norime išsaugoti nepriklausomą užsienio politiką, nesusijusią su karinėmis sąjungomis.

Komisijos pasiūlyme yra visiškai neminima tarptautinės teisės, demokratijos ir žmogaus teisių apsauga. Manome, kad taika, demokratija ir žmogaus teisės yra svarbesnės nei naujos rinkos karinei ginkluotei sukūrimas. Ši sritis taip pat veikia ir saugumo politiką. Pagal ES sutartį, Švedija turi sprendimo priėmimo galią. Šiuo klausimu manome, kad Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisės akto prieštarauja ES sutarčiai. Dėl šių priežasčių balsavome prieš pasiūlymą.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), *raštu.* – (*EL*) Pasiūlymas dėl direktyvos palengvinti su gynyba susijusių produktų siuntimą ES supaprastinant atitinkamą licencijavimo tvarką valstybėse narėse yra dalis bendro tikslo sukarinti ES, kad ji tarnautų prieš eilinius gyventojus nukreiptiems agresyviems planams.

Šis pasiūlymas ir su juo susijęs pranešimas skirti toliau mažinti valstybių narių galioms pačioms spręsti dėl savo gynybos politikos bei stiprinti didelių gynybos pramonininkų galioms, kad mažinant administracines kliūtis dėl jų produktų judėjimo ir pardavimo, jie taptų dar labiau dominuojantys bendroje eurorinkoje bei konkurencingesnės pasaulinėje rinkoje ir šitaip išstumtų mažąsias ir vidutines bendroves, kaip nurodoma pačiame pranešime.

Šiame pasiūlyme dar kartą parodoma tikroji karą kurstanti ES prigimtis bei poreikis pažeisti savo politiką bei prieš paprastus gyventojų nukreiptą struktūrą, kad jie neturėtų galių, kad mūsų šalis galėtų pati nuspręsti dėl savo ginkluotės ir šaltinių atsižvelgdama į tikrus gynybos poreikius, o ne į ES ir NATO agresyvius planus bei didelių ginklų pramonininkų Europoje ir Amerikoje interesus.

Carl Schlyter (Verts/ALE), *raštu.* – (*SV*) Man nereikalinga ginklų vidaus rinka. Visos šalys privalo galėti sustabdyti ginklų importą ir eksportą, jei jos to nori. Neturi būti įmanoma eksportuoti ginklus be jokių kliūčių

net ir ES. Deja, netekome balsų dėl pakeitimo šiuo klausimu. Todėl susilaikiau galutiniame balsavime, nes pranešime taip pat buvo ir teigiamų pusių, t. y. sustiprinta kontrolė užkertant kelią eksportui į trečiąsias šalis ir padidintas atvirumas ir didesnės galimybės nevyriausybinėms organizacijoms bei kitiems gauti informaciją.

- Pranešimas: Matthias Groote (A6-0329/2008)

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Pritariu EP nario M. Groote pranešimui dėl motorinių transporto priemonių ir variklių reguliavimo siekiant sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, nes tai yra žingsnis pirmyn gerinant oro kokybę Europoje ir kovojant su klimato kaita. Visos Bendrijos mastu numatytos techninės taisyklės sunkvežimiams ir autobusams suteiks veiksmingas priemones kovojant su užterštumu. Siūlymas sumažinti 80 proc. NOx išlakų kiekį ir 66 proc. kietųjų dalelių masę yra didelė pažanga nustatant panašų lygį kaip ir Jungtinėse Amerikos Valstijose. Šiame pranešime taip pat nustatoma aiškesnė teisės aktų sistema, nes direktyvos bus pakeistos tiesiogiai taikomais reglamentais. Kaip pranešėjas dėl ES – ETS, gerai žinau, ko turime imtis kovoje su klimato kaita. Pranešime siūlomas bendras išmetamųjų teršalų kiekio derinimas ir mažinimas yra klausimai, kuriems visiškai pritariu.

Edite Estrela (PSE), *raštu.* – (*PT*) Balsavau už Matthias Groote pranešimą dėl motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimo, nes manau, kad bendros taisyklės, ribojančios motorinių transporto priemonių išmetamųjų teršalų kiekį, gerokai padės apsaugant aplinką ir taip pat užtikrins tinkamą bendros rinkos funkcionavimą.

Pritariu pranešėjo pasiūlymams dėl didesnių ribinių verčių tam tikriems išmetamųjų teršalų kiekiams nustatymo (viršijant Europos Komisijos pasiūlytą dydį), kad būtų užtikrintas aukštesnis žmogaus sveikatos ir aplinkos apsaugos lygis, ypač dėl klimato kaitos švelninimo.

Duarte Freitas (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Pritariu dėl sunkiųjų transporto priemonių gamybos taisyklių dėl išmetamųjų teršalų kiekio, nes manau, kad tai yra geriausias būdas užkirsti kelią valstybėms narėms taikyti skirtingus standartus ir apsaugoti aplinką.

Motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimo bendra Bendrijos sistema yra skirta užtikrinti vidaus rinkos veiklai, neturinčiai vidinių sienų, kur vyksta laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas. Turime atnaujinti standartus ir padaryti juos reiklesnius, kad visos valstybės narės užtikrintų mažiau teršiančių sunkiųjų transporto priemonių gamybą ir galėtų gauti bendrą informaciją apie tokių transporto priemonių remontą ir priežiūrą.

Kalbant apie kovą su klimato kaita, ES parodė didelį norą pirmauti šioje srityje. Šis pranešimas yra dar vienas ginklas kovoje su aplinkai daroma žala. Žalingų išmetamų anglies monoksido, azoto oksidų ir kietųjų dalelių ribinės vertės tolesnis mažinimas yra pagrindinis šio reglamento aspektas ir tikrai pagerins oro kokybę Europoje.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *raštu.* – (*PL*) Šiandien priimtame pranešime nustatomos bendros techninės nuostatos dėl sunkiųjų transporto priemonių užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veiklą.

Buvo pasiūlytos nuostatos, užtikrinančios aukštesnio lygio aplinkos apsaugą nustatant ribines vertes žalingiems išmetamiems anglies monoksidui, azoto oksidams ir kietosioms dalelėms.

Pasiūlyme taip pat numatoma galimybė gauti informaciją apie remontą tiek Euro 5, tiek Euro 6 eilutėse.

Tai labai svarbu užtikrinant, kad nepriklausomi rinkos operatoriai turėtų standartizuotas galimybes gauti informaciją apie remontą. Informacija pateikiama nepriklausomoms remonto dirbtuvėms privalo būti tokia pati kaip ir informacija, teikiama įgaliotiems platintojams ir remonto dirbtuvėms. Tokios nuostatos padės nepriklausomiems rinkos operatoriams lengviau atlikti remontą. Taps lengviau gauti technines paslaugas. Rinkos kainos taps konkurencingesnės.

Neabejotinai galimybė gauti techninę informaciją reikš, kad nepaisant paslaugų teikimo vietos, visos transporto priemonės keliuose bus saugesnės ir darys mažesnę žalą aplinkai.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *raštu.* – Balsavau už M. Groote pranešimą ir pritariu veiksmams visos Europos Sąjungos mastu ribojant sunkiųjų transporto priemonių išmetamųjų teršalų kiekį.

David Martin (PSE), *raštu.* – Pritariu pranešimui, kuriuo nustatomos bendros techninės taisyklės sunkvežimiams, sunkvežimiams su priekaba ir autobusams, kurių jie turėtų laikytis, kad gautų reikalingą variklių tipo patvirtinimą. Pranešime yra mažinamas kietųjų dalelių kiekis 66 proc. ir azoto oksidams –

80 proc. Pritariu šiam pranešimui, nes jame yra subalansuojamas išmetamųjų CO2 ir kitų susijusių teršalų kiekis. Pasiūlyme yra įtrauktos priemonės, susijusios su galimybe gauti informaciją apie naujų automobilių remontą, siekiant užtikrinti veiksmingą konkurenciją remonto rinkoje, kad nenukentėtų smulkieji verslininkai.

- Pranešimas: Stavros Arnaoutakis (A6-0477/2008)

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu.* – (*SV*) "June List" partijos įgaliojimai Europos Parlamente yra pagrįsti pažadu rinkėjams užtikrinti didesnį viešą nagrinėjimą ir protingesnį ES lėšų valdymą. Šiandien Taryba siūlo, kad bet kokie ES projektai, neviršijantys 1 mln. EUR ir bendrai finansuojami iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo ar Europos socialinio fondo, ateityje turėtų būti atleisti nuo kontrolės ir priežiūros. Tai tiesiog nepriimtina.

Suprantame, kad administracinė našta turi proporcingai atitikti sumą. Nepaisant to, nepritariame tam, kad Taryba siūlo palikti atvirą galimybę tokiu būdu piktnaudžiauti ES lėšomis. Dėl šių priežasčių "June List" balsavo prieš pranešimą.

Sérgio Marques (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Valstybės narės nurodė, kad yra sudėtinga veiksmingai taikyti 55 straipsnį. Pagrindiniai sunkumai yra neproporcinga administracinė našta susijusių lėšų sumų atžvilgiu ir rizika įgyvendinant programą.

Todėl balsavau už šį pasiūlymą, kuriame siekiama pakeisti ir supaprastinti šį turinį. Šis pasiūlymas susideda tik iš dviejų dalių – operacijų, bendrai finansuojamų iš Europos socialinio fondo, išskyrimas iš 55 straipsnio taikymo srities ir 1 mln. EUR ribos nustatymas projektams, bendrai finansuojamiems iš Europos regioninės plėtros fondo ar Sanglaudos fondo, atitinkamai taip pat nebus taikomas 55 straipsnis, tiek skaičiuojamų aukščiausių tinkamų išlaidų, tiek priežiūros tikslais. Kitos 55 straipsnio nuostatos išlieka nepakeistos.

- Pranešimas: Giuseppe Gargani (A6-0483/2008)

Robert Atkins (PPE-DE), *raštu.* – Aš ir mano kolegos iš Didžiosios Britanijos konservatorių partijos pritariame patobulinimams dėl Parlamento narių padėjėjų, dirbančių Europos Parlamento patalpose Briuselyje, Strasbūre ir Liuksemburge, ir tai yra Padėjėjų statuto klausimas.

Tačiau mums kelia susirūpinimą, kad Statutas išlieka neaiškus svarbiais klausimais, ir norėtume, kad dauguma jo nuostatų būtų aiškesnės. Pvz., dėl ne ES piliečių įdarbinimo, reikalavimo dėl antros kalbos ir siūlomų atlyginimų laipsnių.

Dėl to susilaikėme per galutinį balsavimą.

Alessandro Battilocchio (PSE), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, po daugelio metų darbo Parlamente šiandien ketiname priimti visuotiniam džiaugsmui priemonę, kuri gerokai pagerins darbą Bendrijos institucijose.

Labai norėčiau pabrėžti teigiamas naująsias taisykles Parlamento narių padėjėjams, užtikrinsiančias skaidrumą ir pusiausvyrą, tuo pat metu paliekant EP nariams savarankiško sprendimo galimybę. Tai yra svarbus žingsnis pirmyn, tuo pat metu siunčiantis visiems teigiamą žinią.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Balsavau už pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas, nes vietinių padėjėjų sutartis prižiūrės agentai, kurie turės užtikrinti veiksmingą lėšų, skirtų kiekvieno nario padėjėjams, paskirstymą, taip nutraukiant šiuo metu esančius neaiškumus ir dviprasmybes, sulaukiančius kritikos.

Akredituotiems Parlamento narių padėjėjams priešingai bus taikomos konkrečios taisyklės pagal Pareigūnų tarnybos nuostatus ir tiksliau Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygos (CEOS). Pasiūlymas dėl reglamento, Komisijos pateikto po vykusių derybų, remiantis EP biuro darbo grupės, kuriai pirmininkavo Martine Roure, išvadomis yra išimtinis ir taip pat sudėtingas bei daugeliu atžvilgių komplikuotas. Pranešime į tai buvo atsižvelgta bei buvo ilgai ir išsamiai svarstoma Teisės reikalų komitete.

Edite Estrela (PSE), *raštu.* – (*PT*) Balsavau už Giuseppe Gargani pranešimą dėl Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygų, nes manau, kad pasiūlyme yra pristatoma nauja tarnautojų kategorija Europos Parlamente, į kurią patenka Parlamento narių padėjėjai, dirbantys vienoje iš trijų Europos Parlamento vietų (Briuselyje, Strasbūre ir Liuksemburge). Tai padės išaiškinti ir pagerinti dabartinę šių padėjėjų padėtį, atsižvelgiant į specifinę jų pareigų prigimtį.

Yra pasiūlyta nauja darbo sutarčių su Parlamento narių padėjėjų sudarymo sistema, numatanti, kad ateityje šie padėjėjai būtų įdarbinti tiesiogiai sudarant sutartis su Europos Parlamentu. Tai yra būtina užtikrinant lygybės, nediskriminuojančių ir skaidrumo principų laikymąsi sutartyse bei teisinį aiškumą dėl šių darbuotojų.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Balsavome prieš pranešimą, iš dalies keičiantį EP narių padėjėjų įdarbinimo sąlygas. Nesame prieš tai, kad būtų užtikrinti tinkami atlyginimai ir sąlygos padėjėjams Europos Parlamente. Tačiau ne ką daugiau trokštame perkelti EP narių padėjėjus į "ES mažų mokesčių sritį", kaip tai buvo norint perkelti EP narius į mokėjimo sistemą ES, taikant jiems palankius ES mokesčius.

Tiek EP nariai, tiek jų padėjėjai turi būti susiję su savo šalių realijomis. Atlyginimas ir papildomos išmokos turi būti atliekami pagal jų valstybių narių sąlygas, o padėjėjų atveju – atsižvelgiant į šalies, kurioje jie gyvena ir dirba, sąlygas. Nei EP nariai, nei jų padėjėjai neturėtų būti įtraukti į "ES burbulą", kuriame aukšti atlyginimai ir viliojančios išmokos, neatitinkančios tikrovės, kurioje gyvena piliečiai, kuriems jie turėtų atstovauti.

Todėl balsavome prieš šį pasiūlymą dėl ES statuto padėjėjams. Mums tai yra principo klausimas, visiškai nesusijęs su finansinėmis tokių padėjėjų sąlygomis.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *raštu.* – (*PL*) Šiandien priimtas pranešimas pagerins akredituotų Parlamento narių padėjėjų, dirbančių vienoje iš trijų Parlamento būstinių, darbo sąlygas. Šių pokyčių ilgai laukė tiek patys padėjėjai, tiek šio Parlamento nariai. Šiame pranešime yra atskiriami vietiniai padėjėjai ir akredituoti padėjėjai, atsižvelgiant į specifinę pastarosios grupės prigimtį.

Remiantis aiškiai parengtu padėjėjų statutu, akredituoti Parlamento narių padėjėjai turės daugiau privilegijų, kurios iki šiol išimtinai buvo taikomos tik kitų Europos Sąjungos institucijų tarnautojams. Svarbiausia, jie galės pasinaudoti privilegijomis, kurios pašalins nereikalingus neaiškumus, pvz., susijusius su mokesčių mokėjimo vieta, sveikatos apsauga ir socialiniu draudimu. Be to, šis statutas padarys galą neaiškumams, susijusiems su padėjėjų atlyginimu. Padėjėjams bus nustatyti aiškūs konkretūs laipsniai ir koeficientai skaičiuoti atlyginimui.

Statutas taip pat bus naudingas šio Parlamento nariams. Abipusis pasitikėjimas yra narių ir jų įdarbinimų padėjėjų darbo bei santykių su jais pagrindas. Statutas neapriboja narių laisvės pasirinkti savo norimus padėjėjus. Todėl nekyla grėsmė Europos Parlamento narių laisvei vykdant savo pareigas.

Jens Holm ir Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), raštu. – Naujos suderintos Parlamento narių padėjėjų taisyklės ("kiti Europos Bendrijų tarnautojai") nėra patenkinamos iš darbuotojo iš Šiaurės šalių perspektyvos. Manome, kad naujoji tvarka sumažins socialinius standartus dėl šeimos iš socialinių išmokų sergančių vaikų priežiūrai ir t. t. Taip pat yra didelis susirūpinimas dėl to, kaip ši naujoji tvarka paveiks pensijos teises, nedarbingumo pašalpą ir darbdavių apsaugą nuo atleidimo.

Tačiau reikėtų atsiminti pasiūlymo esmę. Rimtos problemos yra susijusios su padėjėjais, dirbančiais Europos Parlamente pagal nereguliuojamas darbo sutartis. Kartais jie dirba pasibaisėtinomis sąlygomis. Naujoji tvarka padarys galą tokiai praktikai. Balsavome už pasiūlymą palaikydami padėjėjus, išnaudojamus godžių EP narių ir darbdavių.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *raštu.* – (*PL*) Šiandien balsavau už G. Garbani pranešimą dėl Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygų.

Šiame pasiūlyme vietiniai padėjėjai yra atskiriami nuo akredituotų Parlamento nario padėjėjų.

Turėtų būti aiškiai pasakyta, kad akredituoti Parlamento nario padėjėjai atlieka atitinkamas pareigas šio Parlamento nariams, kurių santykiai yra pagrįsti abipusiu pasitikėjimu.

Tai atskiria akredituotus padėjėjus nuo kitų ES tarnautojų, kurių darbo sąlygos yra paremtos skaidrumo, objektyvaus įvertinimo, lojalumo institucijomis kriterijais.

Ypatinga padėjėjų padėtis neprivalo būti laikoma privilegijuota ar sutiekiančia galimybę tiesiogiai užimti pareigūnų ar kitų Europos Bendrijų tarnautojų pareigas.

Parlamentui priėmus šį pranešimą reiškia, kad per kitą Parlamento kadenciją, prasidėsiančią 2009 m., socialinės ir mokestinės Bendrijų tarnautojų sąlygos bus taikomos visiems akredituotiems Parlamento narių padėjėjams.

- Pranešimas: Simon Busuttil (A6-0446/2008)

Glyn Ford (PSE), raštu. – Kaip Peticijų komiteto narys pritariu savo kolegos Simono Busuttilo pranešimui dėl klaidinančių žinynų leidėjų. Šie leidėjai yra bjaurūs parazitai, kenkiantys mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) Europos Sąjungoje. Jos siunčia labai neaiškius laiškus MVĮ kviesdamos užpildyti ar atnaujinti informaciją dėl įmonės pavadinimo ir adreso, sudarydamos joms klaidingą įspūdį, kad ši informacija bus įtraukta į įmonių žinyną be jokio mokesčio. Dažniausiai tai atlieka jaunesni personalo nariai.

Vėliau dokumentą pasirašę asmenys ir įmonės sužino, kad netyčia buvo pasirašyta sutartis, dažniausiai trejų metų laikotarpiui, metinei 1 000 ar daugiau EUR sumai.

400 peticijų, gautų iš MVĮ, yra smulkiai išdėstytas priekabiavimas, stresas, gėda, susierzinimas ir finansiniai nuostoliai, patirti dėl šių sukčių veiksmų. Šiame pranešime yra teisėtai pritariama Austrijos vyriausybės veiksmams paskelbti tokią praktiką nusikalstama. Šiame pranešime reikalaujama, kad Komisija ir likusios 26 valstybės narės pasektų Austrijos pavyzdžiu ir išrautų su šaknimis šių sukčių vykdomą veiklą.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu.* – (*SV*) Nusprendėme balsuoti už šį Europos Parlamento pranešimą. Tačiau turime abejonių dėl pasiūlymų 13 pastraipoje dėl Direktyvos 2005/29/EB veikimo srities išplėtimo.

Gerai, kad šiame pranešime Austrija ir Belgija yra pateikiamos kaip teigiami pavyzdžiai atsikratant klaidinančių įmonių žinynų. Manome, kad užtektų, jog šios šalys būtų pateikiamos kaip geri pavyzdžiai. Teisės aktų leidėjai valstybėse narėse yra pakankamai kompetentingi, kad atsižvelgtų į kitų šalių gerus pavyzdžius ir patys priimtų sprendimus dėl naujųjų teisės aktų, sprendžiančių problemas šioje srityje savo valstybėje narėje. Institucinė konkurencija tarp valstybių narių yra esminė sprendžiant problemas taip, kaip tai yra daroma šiame pranešime.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *raštu.* – Verslininkai visoje Europoje tapo tokių sukčių kaip "Europos miesto vadovas" aukomis. Reikalingos teisinės priemonės užkirsti kelią tokiems sukčiams ir E. Busuttilo pranešimas yra atitinkamai sveikintinas.

David Martin (PSE), raštu. – Balsavau už šį pranešimą reaguodamas į daugybės rinkėjų man pareikštą susirūpinimą dėl klaidinančių įmonių. Daugelis įmonių, dauguma smulkiųjų verslininkų Škotijoje, yra nukentėję finansiškai, prie jų buvo priekabiaujama ir gąsdinama teisiniais veiksmais. Šis pranešimas pakels sąmoningumą šiuo klausimu, kad mažiau verslininkų taptų sukčių aukomis, paskatins ES šalis sugriežtinti savo įstatymus ir užtikrinti, kad galiojantys ES teisės aktai dėl klaidinančios reklamos ir nesąžiningos komercinės veiklos būtų atitinkamai įgyvendinami. Pritariu šiam pranešimui, skatinančiam Komisiją padidinti ES teisės aktų įgyvendinimo stebėjimą ir pagerinti galiojančius teisės aktus, nustačius, kad jie nėra pakankami norint visam laikui sustabdyti šiuos sukčius.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Pritariau, kad būtų priimtas E. Busuttilo pranešimas, nes jame Komisija raginama pagerinti galiojančius ES teisės aktus užtikrinant apsaugą įmonėms ir asmenims nuo klaidinančios reklamos.

Šio pranešimo įgyvendinimas leis įgaliotoms įstaigoms valstybėse narėse bendrai veikti užkertant kelią tolesniam klaidinančiam įmonių žinynų praktikos plitimui bei numatyti veiksmingas priemones, kurios pašalintų žinynų įmones iš verslo bei leistų nubausti tas, kurios siekia išvengti atsakomybės. Taip pat nukentėjusioms įmonėms, daugiausia MVĮ, bus veiksmingai atlyginama nutraukiant pasirašytas sutartis dėl klaidingos reklamos ir kompensuojant jų patirtus nuostolius.

Gavau daugybę laiškų iš bendrovių Rumunijoje, nukentėjusių nuo tokio pobūdžio sukčių. Pritardami E. Busuttilo pranešimui padidinsime visuomenės sąmoningumą šiuo klausimus ir tikiuosi, kad sumažės įmonių, nukentėjusių nuo tokios praktikos skaičius.

Catherine Stihler (PSE), *raštu.* – Džiaugiuosi, kad šiandien Europos Parlamentas veikė kovodamas su apgavikais, t. y. "Europos miestų vadovu". Daugelis mano rinkėjų Škotijoje nukentėjo nuo šio sukčiaus ir gavo sąskaitas už paslaugas, kurių jie neprašė. Ši klaidinanti pardavimų praktika yra bloga ir turėtų būti nutraukta. Peticijų komitetas vertas pagyrimo, kad įtraukė šį klausimą į šiandienos darbotvarkę.

Glenis Willmott (PSE), *raštu.* – Balsavau už šį pranešimą, užkertantį kelią žinynų leidėjų kaip "Europos miestų vadovas" klaidinančiai reklamai. Per pastaruosius keletą metų su manimi susisiekė įvairių sričių smulkieji verslininkai iš viso Rytų Midlandso, pradedant Notingamu ir baigiant Nortamptonu. Šie verslininkai

16-12-2008

akivaizdžiai pateko į sukčių rankas, todėl labai pritariu tam, kad būtų sukurtas tokių įmonių Europoje juodasis sąrašas ir imtasi veiksmų klaidingai reklamai sustabdyti.

5. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

(Posėdis sustabdytas 9.50 val. ir atnaujintas 10 val.)

PIRMININKAVO: H. G. PÖTTERING

Pirmininkas

6. 2008 m. gruodžio 11–12 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo rezultatai – Prancūzijos pirmininkavimo veiklos pusmetis (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai apie 11 ir 12 d. vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas ir einančio Tarybos Pirmininko pareigas pareiškimas apie pirmininkaujančios Prancūzijos darbo ataskaita.

Norėčiau karštai pasveikinti Europos Vadovų Tarybos Pirmininką Prancūzijos prezidentą Nicolas Sarkozy. Sveikinu trečią kartą atvykus į Europos Parlamentą pirmininkaujančios Prancūzijos atstovui!

Taip pat norėčiau šiltai pasveikinti Europos Komisijos Pirmininką Jose Manuelį Durao Barroso ir Komisijos atstovus. Džiaugiuosi šiandien čia matydamas keletą Komisijos narių. Nuoširdžiai sveikinu jus visus!

(Plojimai)

Ponai ir ponios, tai yra frakcijų pirmininkų ir jūsų darbas, jei jūs kalbate savo frakcijos vardu, vykdyti šią užduotį. Tačiau pirmiausia norėčiau padaryti kelias įvadines pastabas.

Gerb. N. Sarkozy, jūs pirmininkavote tada, kai reikėjo ryžtingų derybų ir veiksmų. Jūs rimtai žiūrėjote į šiuos iššūkius, tarp kurių buvo Gruzijos problemos, finansų krizė, ekonominiai sunkumai ir kitos problemos. Jūs trečią kartą dalyvaujate Parlamente kaip Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas. Jūs anksčiau lankėtės Parlamente ir kalbėjote su mumis prieš tapdamas Europos Vadovų Tarybos Pirmininku.

Be to, keletą kartų jūs pravedėte pirmininkų konferenciją savo oficialioje rezidencijoje Eliziejaus rūmuose ir pakvietėte Komisiją ir Parlamentą į savo šalies sostinę, kai įspūdingai šventėte birželio pirmąją, dieną, kai tapote prezidentu ir parodėte savo pasiryžimą suvienyti Europą.

Po to mes vėl susitikome Paryžiuje birželio 13 ir 14 d. per Viduržemio jūros regiono šalių aukščiausiojo lygio susitikimą dėl Viduržemio jūros regiono šalių sąjungos sukūrimo. Jūs taip pat pakvietėte mus lapkričio 11 d. į atminimo apeigas Verdene, skirtas paminėti 90-asias Pirmojo pasaulinio karo pabaigos metines.

Visi šie įvykiai parodo, kaip jūs vertinate Europos Parlamentą. Norėčiau jums nuoširdžiai už tai padėkoti. Dabar paprašysiu jūsų pasisakyti Europos Parlamente.

Nicolas Sarkozy, einantis Tarybos Pirmininko pareigas.—(FR) Pone pirmininke. Ponai ir ponios, kai Prancūzija pradėjo pirmininkauti Tarybai, Europoje nieko neįvyko dėl Lisabonos sutarties ratifikavimo po to, kai Airija balsavo prieš jos atmetimą.

Tuo metu mes nežinojome, kad tarp Gruzijos ir Rusijos prasidės karas, nesupratome, su kokia rimta finansų ir ekonomikos krize susidurs Europa.

Gerb. pirmininke, pirmininkaujant Prancūzijai mes stengiamės paremti visus savo veiksmus dviem įsitikinimais: pirma, kad pasauliui reikia stiprios Europos, antra, kad Europa negali būti stipri, jei ji yra padalyta. Be abejo, manau, kad tai nėra originalios mintys, bet jos yra ne mažiau svarbios.

Per paskutinius šešis mėnesius stengiamės užtikrinti, kad Europa būtų vieninga ir stipri ir galvotų už save. Kas yra stipri Europa? Tai Europa, kuri masto, turi savo įsitikinimus, atsakymus ir vaizduotę. Tai Europa, kuri neseka niekieno pavyzdžiu ir atmeta sutarimą, pagrįstą vien tuo, kas dar nepasakyta, problemų parodymu, laiku, skirtu gydyti žaizdas, nes esu tikras, kad kuo ilgiau mes lauksime, tuo padėtis bus sudėtingesnė.

Galiausiai šis pirmininkavimas vyko sekant tarptautinius įvykius, kurie sugriovė mūsų darbo sistemingumą. Aš, aišku, negaliu to įvertinti, o tik norėjau pasakyti jums, kaip mes buvome šiems įvairiems sunkumams pasiruošę.

Kai rugpjūčio 8 d. Gruzijoje prasidėjo krizė, mes savo dėmesį sutelkėme į vieną problemą: sustabdyti karą ir neleisti, kad Gruzija taptų dar viena Bosnija. Kalbant atvirai ir nevertinant šios problemos per daug griežtai, reikia pasakyti, kad Bosnijoje prasidėjus konfliktui Europos ten nebuvo. Ten buvo mūsų draugai ir sąjungininkai Jungtinės Valstijos, kurios prisiėmė atsakomybę, ir Europa turėjo pasekti jų pavyzdžiu.

Pirmininkaujanti šalis stengėsi užtikrinti, kad Europa prisiimtų atsakomybę, ir rugpjūčio 12 d. pradėjome derybas dėl ugnies nutraukimo, o rugsėjo 12 d. – dėl susitarimo išvesti kariuomenę. Pagaliau karo buvo išvengta, prasidėjo atsitraukimas ir visų Europos Sąjungos valstybių narių dėka Europa pasiliko vieninga.

Tai nebuvo iš anksto padaryta išvada, nes žinant mūsų įvairių šalių istoriją, skausmingą istoriją toms Europos tautoms, kurios daug metų gyveno už geležinės uždangos, žeminamoje, suskaldytoje ir atnašaujančioje Europoje, buvo visiškai suprantama, kad kai kurių šalių požiūris į mūsų kaimynus rusus skirsis nuo jų požiūrio į jau laisvas šalis.

Nepaisant to, Europa liko vieninga ir pirmininkaujanti šalis kartu su Europos Komisijos Pirmininku dėjo visas pastangas, kad karo eiga būtų kontroliuojama. Rugpjūčio 8 d. rusų karinės pajėgos buvo 40 km nuo Tbilisio. Šiandien beveik visos rusų karinės pajėgos paliko Gruzijos teritoriją, išskyrus Osetiją ir Abchaziją.

Europa privertė rusus pajusti jos dalyvavimą, nors ji ir neįsitraukė į agresyvią politiką su mūsų kaimynais rusais.

Esu įsitikinęs, kad mūsų vienintelis pasirinkimas – ateityje dirbti su savo kaimynais siekiant ekonominės plėtros, saugumo ir taikos, aiškinant jiems, kad jei jie nori visuotinio pasitikėjimo, – o Rusija yra didelė šalis, – jie turės gerbti vertybes, nusistovėjusią tvarką ir elgesį, kurie labai skiriasi nuo tų, prie kurių jie buvo įpratę kito laikotarpio Europoje.

(Plojimai)

Europa gyvavo. Po to atėjo finansų krizė. Ji neatsirado 2007 m. rugpjūčio mėn., kaip girdžiu žmones sakant. Jie sako, kad sunkumai prasidėjo 2007 m. rugpjūčio mėn., bet sisteminga finansų krizė, kuri apėmusi visą pasaulį, prasidėjo tada, kai Jungtinės Valstijos nusprendė, o tai virto labai rimtu žingsniu, leisti "Lehman Brothers" bankrutuoti 2008 m. spalio 18 d. Ir tik tada mes pajutome finansų krizę precedento neturinčiu pasauliniu mastu.

Kartu su Pirmininku Jose Manueliu Barroso mes stengiamės sutvarkyti du reikalus. Pirmas reikalas – tai Europos vienybė, kurią kūrėme palaipsniui. Pirmiausia, suvedėme keturias didžiausias Europos šalis su Komisija, Europos centriniu banku ir eurogrupės pirmininku. Po to pirmą kartą po 2000 m. surengėme tų šalių susitikimą Eurogrupėje šalių vadovų arba vyriausybių lygmeniu. Galiausiai rugsėjo mėn. suvedėme visus šalių arba vyriausybių vadovus. Tokiu būdu mes sukūrėme Europos bankams ekonomikos atkūrimo planą, kurį remia visos Europos šalys. Kaip suprantate, tai buvo sunku, nes dėl krizės kai kurios šalys priėmė pirmalaikius sprendimus. Esu tikras, kad jos negalėjo kitaip pasielgti. Pavyzdžiui, kai Airiją sukrėtė visos jų bankų sistemos puolimas.

Galų gale po mėnesio visa Europa vieningai pritarė vieninteliam planui, kaip paremti bankus, ir mes kartu su Pirmininku Jose Manuel Barroso dėjome pastangas, kad Europos paramos planas neleistų mūsų bankų sistemai žlugti pasauliniame plane. Jungtinės Valstijos perėjo nuo Paulson plano I prie Paulson plano II, o dabar jau perėjo prie Paulson plano III, kurį akivaizdžiai paskatino Europos planas I.

Netvirtinu, kad viskas padaryta. Tik noriu pasakyti, kad jei valstybės narės, Komisija ir Europos institucijos nebūtų tuo metu prisiėmusios atsakomybės, ponai ir ponios, mes būtume susidūrę su precedento neturinčia žlugimo perspektyva arba kai kurių valstybių narių bankrotu ir Europos bankų sistemos žlugimu.

Europa parodė savo vienybę ir solidarumą. Aš ypač galvoju apie tą bjaurų savaitgalį, kai mes turėjome paleisti į apyvartą 22 mlrd. EUR dėl Vengrijos, kuri pati buvo dėl to kritikuojama, nes prieš tai reikėjo 17 mlrd. EUR Ukrainai. Kai kurios Baltijos šalys vis dar kelia susirūpinimą, jau nekalbant apie kitas globalines problemas, kurias mes turime išspręsti.

Finansų krizės metu Europa liko vieninga. Ji pareikalavo, kad Vašingtone įvyktų aukščiausiojo lygio susitikimas, pareikalavo G20, o balandžio 2 d. surengs Londone aukščiausiojo lygio susitikimą dėl pasaulinio finansinio valdymo reformos. Europa vieningai sako, kad ji nori, jog kapitalizmas būtų paremtas verslininkyste, o ne

spekuliacija. Ji nori finansinės sistemos reformos, skirtingo vaidmens naujoms šalims ir etiško kapitalizmo. Europa vieningai sako, kad ji turi ginti savo principus.

Dėl ekonomikos krizės, ponai ir ponios, diskusijos buvo sudėtingos, ir jos buvo sudėtingos dėl dviejų priežasčių. Pirma, finansinė padėtis nėra vienoda visose mūsų šalyse. Antra, skiriasi mūsų ekonominė kultūra ir politinės savybės. Tačiau dienos pabaigoje visi pritarė, kad reikia suderintai padidinti BVP maždaug 1,5 proc., kaip patarė Komisija.

Puikiai suprantu, kad žmones gali stebinti vieni ar kiti nesutarimai, abejonės ir nesusipratimai. Norėčiau priminti tiems, kurie stebi Europos veiksmus, kad joje yra 27 šalys ir nėra lengva pritaikyti toms 27 šalims tą pačią politiką tuo pačiu metu, kai bet kuri jų gali būti priklausoma nuo rinkėjų spaudimo. Kadangi rinkimai vyksta skirtingu laiku, tai šiuose rūmuose, Europos demokratijos šventovėje, kiekvienas supranta, kad būsimų rinkimų kampanijose nėra vienodos nuomonės. Nepaisant visko, Europa, nustačiusi bendrą politiką finansų krizės metu, tam tikru būdu sugebėjo nustatyti bendrą politiką, kaip kovoti su ekonomikos krize.

Be to, mums reikėjo skirti laiko Viduržemio jūros regiono šalių sąjungai. Aš manau, kad reikėjo derinti ir eiti į kompromisą ir išsiaiškinti du dalykus. Pirma, jei Europa neprisidės prie taikos išsaugojimo Artimuosiuose Rytuose, niekas to už mus nepadarys, nes nėra pasaulyje šalies, kuri galėtų paskatinti taiką tarp Izraelio ir Arabų šalių. Europa privalo atlikti savo vaidmenį ir priversti pajusti, kad savo dalyvavimu ji siekia, kad būtų išvengta tiek susidūrimo tarp Arabų šalių, tiek Jungtinių Valstijų, galingiausios pasaulio šalies, įtakos.

Kalbant apie Viduržemio jūros regiono šalių sąjungą reikia pasakyti, kad tai yra organizacija, palaikanti nuolatinį dialogą tarp Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių, įskaitant ir arabų šalis. Šio dialogo reikia tiek mums, tiek arabų šalims. Europai jo reikia, kad ji galėtų būti ne vien donoru, bet būtų tikra, kaip skatinti taiką ir ne tik tenkintųsi tuo, kad gali skirti kažkam dideles sumas, bet galėtų reikalauti taikos, subalansuotos taikos, ypač tarp palestiniečių, kurie turi teisę būti šiuolaikine, demokratine ir saugia valstybe, ir Izraelio, kuris turi teisę į šalies, kaip demokratijos stebuklo, saugumą.

Mums reikėjo įtikinėti, kalbant apie Viduržemio jūros regiono šalių sąjungą, kad Viduržemio jūros regiono šalių sąjunga nekelia jokių abejonių dėl Europos vienybės, bet, priešingai, ji sustiprintų ją. Galiausiai, ponai ir ponios, mes, europiečiai, galime didžiuotis, kad Viduržiemio jūros regiono šalių sąjungai pirmininkauja ES ir Egipto pirmininkas, ir ji turi penkis generalinių sekretorių pavaduotojus, įskaitant vieną Izraelio pilietį ir vieną palestinietį. Pirmą kartą arabų šalys pripažino Izraelio pilietį tokios regioninės organizacijos kaip Viduržiemio jūros regiono šalių sąjunga atsakingu nariu. Tai yra istorinis laimėjimas.

Norėčiau pareikšti savo susižavėjimą Bernardu Kouchneriu, kuris puikiai vedė derybas per Marselyje vykusį aukščiausiojo lygio susitikimą ir pasiekė tokių rezultatų, apie kuriuos net nebūtume svajoję. Atsilyginant Izraelis sutiko, kad Viduržiemio jūros regiono šalių sąjungos darbe dalyvautų arabų sąjunga. Ši sąjunga jokiu būdu netrukdys čekų, o vėliau ir švedų pirmininkavimui ateityje plėtoti partnerystę su Europai reikalingomis Rytų šalimis.

Dabar pakalbėkime apie energiją ir klimato kaitą. Kalbėdami šia tema turime suprasti, kad tai buvo negarbinga kova, ir manau, kad kiekvienas turėjo priežasčių būti nepatenkintas. Vieni mano, kad mes per daug tikimės iš pramonės, kiti – kad tikimės per mažai. Viena grupė galvoja, kad turėtume dirbti viena linkme, kita galvoja, kad reikėtų dirbti kita linkme. Galų gale pirmininkaujanti Vokietija paskyrė paskutinį terminą – 2008 m. pabaiga. Pirmininkaujanti Vokietija nustatė tris tikslus – "trigubą 20". Sutartis, kurią mes patvirtinome ir kurią, tikiuosi, Europos Parlamentas priims rytoj, padės įgyvendinti tikslus, kuriuos patys nustatėte.

Būsiu atviras ir pasakysiu, kad reikia visoms frakcijoms priminti jų pareigas. Būtų buvę kvaila, jei tuo momentu, kai naujasis Jungtinių Valstijų prezidentas sudarinėjo ambicingas su aplinka susijusias planines užduotis galingiausiai pasaulio valstybei, Europa būtų atsisakiusi savo planinių užduočių. Būtų buvę neatsakinga, nes jeigu Europa nebūtų vieningai pritarusi Komisijai dėl energijos ir klimato kaitos, mes nebūtume galėję tikėtis, kad mus atidžiai išklausys Indija, Kinija, Brazilija ir visos kitos pasaulio šalys, kurioms dabar reikia prisiimti atsakomybę dėl planetos aplinkos pusiausvyros.

Norėdami tai pasiekti turėjome veikti įtikinamai ir kai kuriose srityse eiti į kompromisą. Kokios tai buvo sritys? Aš pareiškiau, kad mes niekada neatsisakysime savo darbo plano arba "trigubo 20" tikslo, bet kiekvienas čia esantis turi suprasti, kad tokios šalys kaip naujos valstybės narės iš Rytų, kuriose sunkioji pramonė yra perėjimo iš komunistinės sistemos į rinkos ekonomiką auka, sutiko laikytis iki 2005 m. nustatytais nurodymų, net jei jos turėtų rimtą priežastį reikalauti pasinaudoti kitų metų nurodymais, pvz., 1990 m. Nebūtų nieko nuostabaus, žinant, kas atsitiko tose šalyse ir ką jos iškentėjo. Aš kalbu stebimas Jeano-Louiso Borloo, kuris

per šias derybas suteikė tvirtą ir veiksmingą paramą. Aš nenoriu, kad iniciatyvus požiūris į aplinką būtų pasiektas socialinės politikos kaina, nes tai priverstų šias naujas ES valstybes nares žlugti.

O fundamentalistams norėčiau pasakyti, kad man niekada nebuvo svarbu taikyti Lenkijai, Vengrijai ir kitoms šalims reikalavimus dėl aplinkos. Man svarbiau buvo, kad tos šalys neatsidurtų socialinio žlugimo padėtyje, ir neversti jų rinktis tarp aplinkos apsaugos ir vystymosi. Mes tik pasiūlėme naują vystymosi būdą: nekenksmingą aplinkai, ekologiškai švarų vystymosi būdą, kuriame būtų išvengta kainų kilimo ir tokio poveikio Lenkijos, Vengrijos ir kitų Rytų šalių darbininkams, kurio negalėtų toleruoti jokia demokratinė pasaulio šalis.

Taip pat norėčiau pridurti, kad įdėmiai išklausiau jūsų rūpesčius per savo paskutinį apsilankymą Parlamente. Kai kurie – ir aš suprantu tai – sakė man, kad jūs, pone Pirmininke, atsisakėte savo tikslų, nes vienbalsiai pritarėte Tarybos sprendimui. Aš pritariau vienbalsiškumui dėl vienos paprastos priežasties: Europos pasirinkimas dėl aplinkos turi būti ne dirbtinis, o apgalvotas. Ar galite įsivaizduoti, koks silpnas būtų buvęs susitarimas, pasiektas balsų dauguma, jei tam tikras skaičius šalių nebūtų jo laikęsis? Kokie patikimi būtų energijos ir klimato kaitos dokumentų rinkiniai, jei ir ratifikuotų juos dauguma, kai kiekvienas supranta, kad tik vienbalsiškumas užtikrina, jog mūsų politiniai įsipareigojimai būtų įvykdyti?

(Plojimai)

Be to, kai kurie priminėte man, kad tai buvo bendro sprendimo reikalas, ir aš norėčiau pasakyti, kad aš tuo pasinaudojau. Savo diskusijoje su valstybių ar vadovybių vadovais, turiu sąžiningai pasakyti, supratau, pone pirmininke, kad budraus Parlamento pasiryžimas pasiekti susitarimą dėl energijos ir klimato kaitos dokumentų rinkinio buvo įtakingas skatinamasis veiksnys tiems valstybių ar vadovybių atstovams, kurie mažiau už kitus buvo pasiryžę tam susitarimui.

Bet kuriuo atveju šiandien aš turiu čia vienbalsiai priimtą susitarimą dėl energijos ir klimato kaitos paketų, kuriam pritarė visi 27 valstybių ar vadovybių vadovai. Darykite su juo tai, ką turite daryti.

Užbaigsiu dviem trumpais klausimais. Dėl migracijos politikos Europa, kuriai dauguma priklausančių šalių yra laisvu žmonių ir prekių judėjimu pagrįstoje Šengeno zonoje, negali ir toliau likti be bendrų principų kuriant bendrą imigracijos politiką. Darbas jau atliktas, bet, turiu pasakyti, jis buvo atliktas be didelių viešų diskusijų. Jūs Europos Parlamente daug padarėte, kad diskusijos dėl imigracijos politikos vyktų ramiai, o tai valstybiniu lygmeniu ne visada yra geras pavyzdys žmonių pagarbos, ramybės, atidumo ir atsakomybės požiūriu. Dabar mes turime bendrus pamatus bendrai imigracijos politikai.

Nukrypdamas trumpai į gynybą, turiu pasakyti jums, kad mes su kanclere A. Merkel turėsime galimybę kitais metais surengti Kėlyje ir Strasbūre NATO aukščiausiojo lygio susitikimą. Mano nuomone, svarbus sprendimas, kurį padarėme čia, yra tai, kad nuo dabar 27 šalys supras, kad saugumo ir gynybos politika yra Europos ir NATO politika, kad Europos saugumo ir gynybos politika yra naudinga NATO politikai, o ne priešiška jai.

Pagaliau mes dar turime institucinę problemą. Kadangi Airija balsavo prieš, Airijos ministro pirmininko Briano Coweno kvietimu mes su Bernardu Kouchneriu nuvykome į Dubliną, ir po to aš, šokiruodamas žmones, pareiškiau, kad vienintelis būdas išspręsti problemą – tai vėl tartis su mūsų draugais airiais. Šis pareiškimas sukėlė diskusijas, tartum būtų nemandagu pasakyti žmonėms, kad jie turi dar vieną progą apsispręsti!

Kaip reikalai atrodo šiandien? 25 šalys jau baigė Lisabonos sutarties ratifikavimo procesą. Dvidešimt šeštoji šalis Čekija ką tik priėmė svarbų sprendimą ir Konstitucinis Teismas pareiškė, kad gali vykti Lisabonos sutarties ratifikavimo procesas, o ministras pirmininkas M. Topolánek drąsiame ir atsakingame pareiškime nurodė, kad jis siūlys ratifikuoti Lisabonos sutartį. Lieka tik Airija.

Tai susitarimas, kurį mes pasiekėme vienbalsiai. Tai yra labai paprastas susitarimas. Pirmiausia, jis užtikrina, kad jei Lisabonos sutartis įsigalios, kiekviena valstybė narė turėtų po vieną Komisijos narį. Žinau, kad kai kas iš jūsų palaikys tai ribų peržengimu kaip ir kai kurios vyriausybės, kurios galvojo, kad mažesnė Komisija būtų veiksmingesnė. Tačiau aš paprašyčiau jūsų pagalvoti apie štai ką. Jei mes norime Lisabonos sutarties, – o Europai reikia stiprių, ilgalaikių institucijų, – mes tai galėsime turėti, jei airiai balsuos ir pasakys "taip". O tam, kad jie pasakytų "taip", mums reikia naujos padėties. Europos Vadovų Taryba siūlo, kad dėl šios naujos padėties turėtų būti vienas Komisijos narys iš vienos valstybės narės.

Antras šio susitarimo veiksnys yra tai, kad mes parengėme tam tikrus politinius įsipareigojimus apie ypatingas diskusijų dėl Airijos savybes, tokias kaip neutralitetas, apmokestinimas ir šeima. Parengti šiuos politinius įsipareigojimus nebuvo sunku, tai kur tada yra problema? Geriausia būtų viską įtraukti į darbotvarkę. Problema

yra ta, kad šie politiniai įsipareigojimai turės juridinę galią, o Airija turi Konstitucinį teismą ir, be abejo, kampaniją, kuri buvo prieš, – nes tai jų teisė, – ir kreipsis į Airijos Konstitucinį teismą, kad sužinotų, kokią galią turi šie politiniai įsipareigojimai.

Kompromisas, kurį pasiūlė pirmininkaujanti šalis, yra toks: nereikia leisti iš naujo ratifikuoti Lisabonos sutarties tiems, kurie jau tai padarė, ir nereikia jokio jos pataisymo. Manau, kad nėra prasmės spręsti vieną problemą sukuriant naujas 26 problemas. Tai visiškai aišku. Kita vertus, kai kitą kartą Europa padidės, nes jei viskas vyks pagal planą, ją 2010 m. arba 2011 m. papildys Kroatija. Pone pirmininke, mums reikės naujos sutarties, kad Europa pasipildytu nauja nare. Todėl pasiūlėme, kad tuo metu, kai Europa padidės, o ne anksčiau, prijungtume du veiksnius prie Kroatijos stojimo sutarties. Pirmasis būtų "airių" protokolas, o antrasis parodytų parlamentarų skaičių. Europiniai rinkimai vyks remiantis Nicos sutartimi. Aš nematau kitos alternatyvos, kadangi pagal Lisabonos sutartį kai kurioms valstybėms leista turėti daugiau narių Parlamente. Be to, galėtume nagrinėti šį klausimą kito Europos padidėjimo proga.

Dėl šios priežasties Airijos vadovybė drąsiai įsipareigojo suorganizuoti dar vieną referendumą dėl Lisabonos sutarties prieš 2009 m. pabaigą. Tai reiškia, kad jei reikalai baigsis taip, kaip aš tikiuosi, – nors tai spręs airiai, – Lisabonos sutartis įsigalios tik po metų.

Ponai ir ponios, nebuvo paprasta mums to svarstyti ar parengti, nebus lengva ir airiams ar kitiems, bet pirmiausia Europos dvasia yra kompromiso dvasia. Jeigu mes nepasieksime kompromiso tarp mūsų 27 šalių, tada neverta turėti Europos idealo. Europos idealas – išklausyti kitus ir dirbti drauge, kad būtų rasti bendri būdai, kaip išvengti problemų.

Baigdamas pirmiausia norėčiau padėkoti Europos Parlamentui. Taip pat norėčiau pasakyti, kad buvo lengva ir labai malonu pirmininkaujančiajai šaliai bendrauti su visomis frakcijomis šiuose rūmuose nepaisant jų politinių polinkių, kairiųjų ar dešiniųjų, liberalių ar žaliųjų, suverenių ar federalistinių. Jūs visi savaip parodėte troškimą skatinti Europą judėti pirmyn. Aš sąžiningai turiu pasakyti, kad dėl pirmininkavusios šalies Parlamentas suvaidino lemiamą vaidmenį siekiant rezultatų. Net pasakyčiau, kad buvo lengviau kalbėti, dirbti ir vesti derybas su Europos Parlamentu negu bendrauti su kai kuriais kitais, neminint pavardžių. Pirmininkavimo pabaigoje reikėtų girti konkrečiai, bet apgailestauti bendrai.

Aš taip pat norėčiau pasakyti, kad stengėmės dirbti kartu su Komisijos Pirmininku kiekvienas žinodamas savo pareigas, ir reikia pripažinti, kad pirmininkavusi šalis niekada nebūtų pasiekusi tokių rezultatų, jei nebūtų dirbusi ranka rankon su Pirmininku Jose Manueliu Barroso. Manau, kad svarbu tai pasakyti, nes bent jau iš savo patirties žinau, kad tai tiesa.

Pagaliau norėčiau padėkoti valstybių ar vadovybių vadovams. Ponai ir ponios, mes nesukursime Europos, jei nebus sutarimo su valstybėmis. Tai labai akivaizdu. Kad ir kokiais europiečiais jūs būtumėte, Europa nėra tautų priešas, o tautos nėra Europos priešas. Pasakysiu jums vieną dalyką: jei mes nebūtume stengęsi suprasti kiekvienos demokratinės vyriausybės problemų, mes netoli būtume pažengę. Yra klaidinga stengtis aplenkti tų šalių išrinktus atstovus: tai nėra Europos idealas, tai fundamentalizmas, o aš visą savo gyvenimą kovoju su fundamentalizmu, net Europos fundamentalizmu, nes kai išgirstu "Europos fundamentalizmas", pamirštu žodį Europa ir girdžiu tik žodį fundamentalizmas, o fundamentalizmas niekada nebūna gera idėja. Būtų istorinio masto klaida kurti Europą nusiteikus prieš tautas. Vyriausybių vadovai turi savo įsipareigojimus, o šalys turi savo.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad aš asmeniškai daug ko išmokau per šešis pirmininkavimo mėnesius ir kad man labai tas darbas patiko. Aš suprantu, kodėl Europos Parlamento nariams labai patinka tai, ką jie daro, nes turėdami progą dirbti šešis mėnesius, kad suprastume ir mėgintume išspręsti 27 šalių problemas, mes tampame tolerantiškesni, atviresni ir suprantame, kad, be jokių abejonių, Europa yra gražiausia dvidešimto amžiaus idėja ir kad tokios Europos dabar mums reikia labiau negu bet kada anksčiau. Aš mėginau priversti Europą judėti, bet Europa pakeitė mane. Noriu pasakyti dar vieną dalyką, kuriuo esu labai giliai įsitikinęs.

(Plojimai)

Aš tikrai manau, kad kiekvienos valstybės arba vyriausybės vadovai turėtų naudos vienu ar kitu metu imdamiesi šių pareigų pirmiausia todėl, kad tai padėtų jiems suprasti, jog tos problemos, su kuriomis jie susiduria savo šalyse, dažnai gali būti išspręstos tik kartu su jų kaimynais. Jie taip pat sužinotų, kad nepaisant mūsų skirtumų yra daug dalykų, kurie mus suartina. Jie sužinotų dar svarbesnį dalyką: kad Europai lengviau turėti didelių tikslų negu mažų.

Paskutinis dalykas, kuriuo aš tikiu giliai širdyje, yra tai, kad Europos Vadovų Taryboje, Europos Parlamente ir Europos Komisijoje lengviau sekasi dirbti su dideliais projektais negu su mažais, nes maži projektai neturi

varomosios jėgos, kurios taip reikia norint nugalėti nacionalinę savimeilę. Dideli projektai, didelės ambicijos ir didelės idėjos yra būtini, nes su šiomis didelėmis idėjomis ir didelėmis ambicijomis mes galime nugalėti nacionalinę savimeilę. Todėl Europa tegu lieka ambicinga ir supranta, kad pasauliui reikia jos sprendimų! Kai mes ką nors slepiame arba pamirštame, mes prisidarome rūpesčių ateičiai. Problemas reikia spręsti čia ir dabar, ir netiesa, kad Europos institucijos trukdo priimti sprendimus. Sprendimai nepriimami, kai trūksta drąsos, varomosios jėgos, o tai silpnina idealus. Sprendimai negali laukti Lisabonos! Mes turime priimti sprendimus dabar ir nelaukti rytojaus. Aš labai pasitikiu pirmininkausiančia Čekija, kuri tęs pirmininkavusios Prancūzijos darbą.

(Garsūs plojimai)

Pirmininkas – Pone Tarybos Pirmininke, norėtume padėkoti jums – ir mūsų plojimai buvo aiški mūsų dėkingumo išraiška – už jūsų kalbą, o ypač už jūsų drąsą ir jūsų pasiryžimas tarnauti Europai.

Prieš suteikdamas žodį Komisijos Pirmininkui norėčiau šiltai pasveikinti ministrus Bernardą Kouchnerį ir Jeaną Louisą Borloo, kurie labai daug prisidėjo prie pirmininkavusios Prancūzijos sėkmės. Dar kartą labai nuoširdžiai sveikinu juos abu.

Pirmiausia norėčiau pasveikinti Europos Sąjungos reikalų ministrą Bruno Le Maire, kuris perėmė Jeano-Pierre Jouyet pareigas. Dabar Jean-Pierre Jouyet yra Prancūzijos finansų rinkų reguliuojančios įstaigos primininkas ir mes labai sėkmingai dirbome kartu su juo praeityje. Norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir pareikšti savo nuoširdų dėkingumą jam.

Tikiuosi, kad jūs leisite man kitų Europos institucijų akivaizdoje – žinau, kad tai nėra įprastas dalykas –pasveikinti Klausą Hänschą, buvusį Europos Parlamento Pirmininku nuo 1994 iki 1997 m. ir Europos Parlamento nariu nuo jo pirmųjų tiesioginių rinkimų, su vakar buvusiu jo 70-uoju gimtadieniu. Norėčiau pareikšti mūsų nuoširdžią padėką ir jo atsidavimo Parlamentui ir Europos Sąjungai pripažinimą.

Dabar norėčiau paprašyti Europos Komisijos Pirmininko José Manuelio Durão Barroso sakyti kalbą Europos Parlamentui.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. — (FR) Gerb. pirmininke, Tarybos Pirmininke, ponai ir ponios, ankstesnės Europos Vadovų Tarybos rezultatai bus įrašyti į ES istoriją. Europos Vadovų Taryba retai turi priimti tiek daug sprendimų dėl tokių svarbių politinių klausimų. Retai Europa gali išreikšti savo pasitenkinimą tokia daugybe teigiamų rezultatų ir net triguba sėkme. Esant sunkiai ir net neatidėliotinai krizinei padėčiai mums smarkiai pavyko pajudėti į priekį dėl Europos ir europiečių ateities. Tai Europa, prie kurios mes esame labai prisirišę, Europa, kuri sugeba viską, kas geriausia.

Be kitų svarbių išvadų, ypač tų, kurios susijusios su saugumo ir gynybos politika, Viduržiemio jūros regiono šalių sąjunga ir naujais partneriais iš Rytų, norėčiau pabrėžti tris konkrečias sritis: Lisabonos sutartį, ekonominį pagyvėjimą ir energijos bei klimato kaitą.

27 valstybės narės kartu dirbo, kad rastų bendrą kelią tęsti politinį procesą Lisabonos sutarties link. Mes Europos Komisijoje visada pritarėme šiai Sutarčiai ir pagrįstai galvojome, kad, išklausydami savo draugų airių rūpesčius, kartu galėtume rasti sprendimą.

Teigiamai atsiliepusios į lapkričio 26 d. Komisijos iniciatyvą, 27 valstybės narės nusprendė suderinti savo ekonomikos atkūrimo planus, kad atlaikytų nepaprastai smarkią audrą. Šiandien, kaip mums patarė Komisija, mes turime sutartį dėl ekonomikos augimo iš apytikriai 1,5 proc. ES BVP. Šis suderintas planas padės susidoroti su nuosmukiu, o ypač padės pažeidžiamiausiems žmonėms visuomenėje. Tuo pačiu metu jis leis mums investuoti į savo ekonomiką, kad ji galėtų prisitaikyti prie būsimų išbandymų. Tai reiškia, kad ši krizė suteiks mums galimybę daugiau investuoti į socialinę Europą ir Europos reformas.

Vadovaudamosi pasiūlymais dėl teisės aktų, kuriuos 2008 m. sausio 23 d. pateikė Komisija, ir remdamosi didele Europos Parlamento pagalba, 27 šalys vieningai sutiko įsipareigoti paversti Europą ekologiškai švaria, mažai energijos reikalaujančia ekonomika būsimoms kartoms. Sutartis dėl mūsų energijos ir klimato politikos turi tikslą "tris kartus pasiekti 20 proc." iki 2010 m. Šis istorinis laimėjimas, jei jis bus patvirtintas šiuose rūmuose rytoj, kitais žodžiais parodys Europos, kaip partnerio, pergalę Europos institucijoms, kurios dirbo kartu su valstybėmis narėmis, bendradarbiaudamos ir turėdamos bendrą troškimą pasiekti tikslą.

Dabar norėčiau dar kartą padėkoti Tarybai pirmininkavusiai Prancūzijai už Europos partnerio sėkmę. Gerb. pirmininke, kaip jūs ką tik priminėte mums, jūsų pirmininkavusi šalis matė išskirtinai rimtas politines aplinkybes: precedento neturinčią finansų krizę ir karą tarp Rusijos ir Gruzijos. Jūsų pirmininkavusi šalis

drąsiai ir ramiai sutiko šias problemas, ir, drįstu pasakyti, su nuojauta ir elegancija. Savo rinkimų išvakarėse jūs sakėte, kad Prancūzija sugrįžo į Europą, ir mes nė trupučio tuo neabejojame: aš net turėčiau pasakyti, kad nė trupučio neabejojome tuo ir dėl to džiaugiamės.

Todėl norėčiau labai nuoširdžiai pasveikinti prezidentą Nicolas Sarkozy ir visą pirmininkavusios Prancūzijos komandą: jo vyriausybės narius, diplomatus ir ekspertus. Jūs atlikote nuostabų darbą. Sveikinu jus Europos vardu.

(Plojimai)

Būdamas partneriu ir galėdamas dalytis Europos sėkme, aš taip pat norėčiau pasakyti, kad labai didžiuojuosi tuo, jog Komisija suvaidino svarbiausią vaidmenį, jos sugebėjimu imtis politinės iniciatyvos, paremtos puikiu techniniu pasiruošimu, ir jos pasiūlymų svarbumu. Komisija įrodė, kad ji vis dar yra būtinas svertas paverčiant politines svajones realiais veiksmais. Buvo remiamasi Komisijos pasiūlymais dėl energijos ir klimato kaitos, pradedant 2005 m. rudens Hamptono teismu, politine sutartimi dėl tikslų 2007 m. kovo mėn. ir pirmininkaujant Vokietijai bei baigiant įstatyminiais pasiūlymais, kad valstybės narės galėtų pasiekti vieningą susitarimą. Taip pat buvo remiamasi spalio 29 d. ir lapkričio 26 d. Komisijos pasiūlymais, kad valstybės narės galėtų pasiekti susitarimą dėl bendro pagyvėjimo plano.

Didelis šių pasiūlymų palaikymas leido mums pradėti naują erą Europoje, ir aš norėčiau pabrėžti, kad be pirmininkaujančiosios šalies įsipareigojimo siekti politiškesnės Europos būtų buvę sunku, gal net neįmanoma, užbaigti šių įsipareigojimų. Atsiminkite, kad aš dirbau su devyniais Europos Vadovų Tarybos pirmininkais, ir galiu pasakyti jums, kaip sunku šiomis dienomis pasiekti sutarimą tarp 27 valstybių narių, kurios, savaime suprantama, turi skirtingus prioritetus. Štai kodėl mums reikia partnerystės dvasios Europoje.

Pabaigoje, būdamas Europos sėkmės partneriu, norėčiau išreikšti susižavėjimą nuostabiu Europos Parlamento darbu, kurį jis atliko per pastaruosius mėnesius, ypač dėl klimato kaitos pasiūlymų dokumentų rinkinio. Nieko nebūtų buvę įmanoma padaryti be Parlamento įsipareigojimo ir be jūsų pranešėjų, komiteto pirmininko ir politinių frakcijų koordinatorių nenuilstamo darbo. Paskutinis kompromisas, kuris šią savaitę atsirado iš trišalio dialogo, be abejo, turi šio įsipareigojimo skiriamąjį ženklą, nesvarbu, ar jis būtų dėl dujų išmetimo leidimo prekybos sistemos, darbo pasidalijimo, atnaujinamos energijos ar anglies laikymo. Bet kuriuo atveju dėl Parlamento pasiūlytų argumentų tapo įmanoma padidinti turimą kvotos kiekį šiam finansavimui iki 300 mln. tonų.

Nuo pat pradžios Parlamentas parodė, kad jis supranta globalią padėtį. Taip, tai yra Europos projektas, bet jis taip pat prisideda prie pasaulinių pastangų ir bus mūsų strategijos kertiniu akmeniu Kopenhagos derybose kitais metais.

Todėl aš tikiuosi, kad rytoj plenarinis posėdis didžiąja dauguma patvirtins šio darbo rezultatus. Jūs, Europos Parlamentas, turite paskutinių durų paskutinį raktą, kuris leis startuoti Europoje dvidešimt pirmam amžiui. Europa bus pirma pasaulyje, kuri priims teisėtas privalomas taisykles, kad dujų, sukeliančių šiltnamio reiškinį, išsiskyrimas sumažėtų 20 proc. iki 2010 m., ir įsipareigos siekti 30 proc. tarptautinėje sutartyje.

Priimdamas didžiąja dauguma šį susitarimą, Parlamentas nusiųs svarbų pranešimą mūsų partneriams. Mums taip pat reikia mūsų partnerių, ypač JAV partnerių, įsipareigojimo. Štai kodėl, kaip aš sakiau Europos Vadovų Tarybos pabaigoje, dabar, kai europiečiai pirmauja šiuo klausimu, mes galime savo amerikiečiams draugams pasakyti: "Taip, jūs galite! Mes galime; taip, jūs galite!" Tai pranešimas, kurį mes turime pasiųsti Jungtinėms Valstijoms, kad jie kartu su mumis galėtų dirbti siekiant tikro pasaulinio susitarimo.

Pasaulis aplink mus keičiasi. Keičiasi ir Europa. Apskritai kartu esame priėmę nemažai svarbių sprendimų, siekiant, kad Europos Sąjunga turėtų priemonių sėkmingai gyvuoti globalizacijos amžiuje, ginti savo piliečius nuo netikėtų ekonomikos ir finansų krizės pasekmių, sudaryti sąlygas, kad būtų atkurtas tvarus augimas, ir skatinti finansinės sistemos reformą ir pasaulinį vadovavimą. Per paskutinius kelis mėnesius mes nuėjome ilgą kelią imdamiesi šių iššūkių, bet supraskime, kad per ateinančias savaites ir mėnesius dar daug ką turime padaryti.

Kalbant apie klimato kaitą dabar mes turime kreipti savo dėmesį į Kopenhagą. Kalbant apie pasaulinį vadovavimą, o ypač apie finansinės sistemos reformą, turime ruoštis G20 aukščiausiojo lygio susitikimui Londone. Kalbant apie ekonomikos atkūrimo planą mums politinį susitarimą mums reikia paversti konkrečiais veiksmais. Visose šiose srityse nenutrūkstamas glaudus Bendrijos institucijų bendradarbiavimas ir toliau bus raktas į sėkmę. Ypač dėl finansų ir ekonomikos krizės mums ypač reikės Parlamento ir Tarybos, kaip abiejų teisėkūros ir biudžeto institucijų, paramos. Aš turėsiu galimybę detaliau tai apsvarstyti su Europos Parlamento pirmininkų sueiga rytoj ryte, bet leiskite man trumpai jums pasakyti, kas mūsų laukia.

Bendrijos biudžeto klausimu paankstinsime išankstinius mokėjimus nuo 2009 m. pradžios, kad valstybės narės anksčiau galėtų naudotis iki 1,8 mlrd. EUR suma. Šiandien Komisija patvirtins pasiūlymą pritaikyti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą prie dabartinės padėties ir palengvinti galimybę pasinaudoti lėšomis. Dėl neišleistų pinigų iš Bendrijos biudžeto panaudojimo Europos Vadovų Taryba sutiko, kad Komisija galėtų pasiūlyti perskirstyti lėšas europiniam energijos sujungimui ir dideliems infrastruktūrų projektams bei skatinti energijos našumą. Numatome skirti 5 mlrd. EUR 2009–2010 m. Didelė suma bus palikta parodomiesiems anglies dvideginio surinkimo ir laikymo projektams, papildant finansavimą pagal išmetamųjų teršalų leidimų prekybos sistemą.

Tikiuosi, kad šis Parlamentas padės įtikinti visus tuos, kurie vis dar priešinasi, kad būtų naudojamos šios nepanaudotos lėšos. Aš pasitikiu pirmininkavusia Prancūzija ir jos pastangomis paversti aiškias Europos Vadovų Tarybos išvadas realybe. Supraskime tai. Svarbu, kad siekis, išreikštas Europos Vadovų Tarybos, dabar būtų priimtas visais sprendimų priėmimo proceso lygmenimis.

Tam, kad būtų paspartintos valstybių narių investicijos, Komisija šią savaitę taip pat pasiūlys laikiną dvejų metų lengvatą valstybės pagalbai žemiau *de minimis* ribos iki 500 000 EUR. Taip pat norėčiau paminėti paspartintų procedūrų, kurioms duotos išskirtinės sąlygos, naudojimą 2009–2010 m. viešųjų pirkimų direktyvose. Bet noriu, kad mane suprastumėte. Nors dabartinė krizė reikalauja procedūrų spartinimo, ji jokiu atveju negali būti pretekstas nutraukti konkurenciją ar valstybės pagalbos taisykles – mūsų bendros rinkos pagrindą. Mes turime palaikyti savo vidaus rinkos vientisumą. Tai vienas svarbiausių Europos laimėjimų kaip, tarp kitko, ir euro. Todėl mums reikia laikytis Stabilumo ir augimo pakto bei vidaus rinkos taisyklių, kad Europos reakcija būtų tikrai europietiška.

Taip pat Komisija užtikrins, kad valstybės narės suderintai laikytųsi savo įsipareigojimo įgyvendinti savo valstybės pastangas. Mes tai padarysime savo gerai patikrintomis priemonėmis: Lisabonos strategija ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti, taip pat Stabilumo ir augimo paktu.

Mes gyvename ypatingais laikais, kurie reikalauja ypatingų priemonių. Pirmininkavusi Prancūzija suvaidino lemiamą vaidmenį trumpuoju laikotarpiu reguliuojant krizę, taip pat vedant Europą link ilgalaikio ekonominio pagyvėjimo ir grįžtant prie tvaraus augimo, bet dar daug ką reikės padaryti per ateinančius mėnesius. Aš tikiu, kad išlaikant partnerystės Europą tarp Europos Komisijos, Europos Parlamento ir Tarybos visi europiečiai turės naudos.

Pirmininkas. – Komisijos Pirmininke, norėtume jums padėkoti už jūsų kalbą ir ypač už jūsų pažadus.

Joseph Daul, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (*FR*) Gerb. pirmininke, Tarybos Pirmininke, Europos Komisijos Pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pakalbėti apie didžiules Tarybai pirmininkaujančios valstybės pastangas per pastaruosius šešis mėnesius.

Gerb. N. Sarkozy, per itin trumpą laiką jums pavyko sukurti tikrą politinę Europą: Europą, kuri pasipriešino Rusijai, kuri G20 susitikimą pavertė galimybe, kuri dabar yra gerbiama pasaulinės finansinės struktūros reformų veikėja ir kuri savo ribose sukūrė pragmatišką ir ambicingą imigracijos politiką: galų gale sukūrė Europą, kuriai pavyko susitarti dėl priemonių koordinuotai reaguoti į ekonomikos krizę ir kuri ėmėsi vadovaujamo vaidmens tarptautinėse derybose dėl kovos su klimato kaita.

Gerb. prezidente, kalbant apie jūsų pirmininkavimo rezultatus, jūs esate puikus politinės veiklos, kuriai visada pritarė centro dešinieji, pavyzdys. Mūsų bendri piliečiai ir nori, kad vadovai, žinantys, kaip išlikti ramiems, imtųsi konkrečių veiksmų bei pragmatiškų ir racionalių sprendimų. Būtent tai, vadovaujant pirmininkaujančiai Prancūzijai, pavyko pasiekti Europos Komisijai, Europos Parlamentui ir Tarybai kartu.

Finansų krizės akivaizdoje koordinuotos banko indėlių apdraudimo, riziką keliančių institucijų rekapitalizavimo ir grynųjų pinigų įnešimo paskolai padidinti politikos pagrindu išvengėme grandininės reakcijos ir tūkstančių darbo vietų Europoje praradimo.

Pastarieji mėnesiai parodė, kad tik vieninga, stipri Europa gali reaguoti į tokį iššūkį kaip ekonomikos ar finansų krizė, jie jau parodė, kad tik mūsų socialinis modelis, socialinės rinkos ekonomika gali užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp darbdavių ir darbuotojų, kuriai esant, visi gali džiaugtis savo darbo vaisiais ir pasiekti savo tikslus be jokios naštos ar kliūčių, be to, taip užtikrinamas tikras solidarumas. Tai tas socialinis modelis, kurį mes, politiniai centro dešinieji, norime toliau plėtoti.

Gerb. J. M. Barroso, N. Sarkozy, ponios ir ponai, džiaugiuosi Europos Vadovų Tarybos susitikimo dėl energetikos ir klimato kaitos paketo metu pasiektais rezultatais. Šiuo rezultatu Europa pastatoma į šios srities

centrą, juo parodoma, kad net ir dėl tokio sudėtingo klausimo galime vieningai visos 27 valstybės narės per trumpą laiką pasiekti susitarimą.

Penktadienį Taryboje, o šeštadienį trišalio dialogo metu priimtas paketas suderina klimato kaitos problemos neatidėliotinumą su poreikiu kovoti už mūsų ekonominius ir socialinius interesus.

Artėjame prie ilgo derybų kelio pabaigos, taigi norėčiau pasveikinti visus dalyvaujančius, ypač savo kolegas narius iš mano politinės frakcijos. Tai nėra pergalės ar pralaimėjimo klausimas: turime trijų institucijų susitarimą, Europos Sąjunga parodė galinti užimti vadovaujamą vaidmenį kovoje su klimato kaita. Reikia pasinaudoti šiuo pranašumu, dėti dvigubai didesnes pastangas moksliniuose darbuose bei skatinti inovacijas ir naująsias technologijas.

Taip pat turime priversti savo prekybos partnerius, tarp jų ir besikuriančias tautas, kurie yra vieni didžiausių teršėjų, prisiimti atsakomybę. Ypač tikimės, kad naujoji B. Obamos administracija imsis realių veiksmų šioje srityje.

Tokiais neramiais laikais matome, kad Europai reikia didesnio politinio stabilumo ir efektyvumo, priimant sprendimus, tačiau niekuo negalime padėti. Tiesa, pastaraisiais mėnesiais mes pajudėjome į priekį ir neturėdami vienbalsiškumo, tačiau tai nereiškia, kad bus lengva tai pakartoti.

Europos liaudies partijos frakcija (krikščionys demokratai) kviečia visas šalis, visus piliečius, kuriems tai rūpi ir kurie žino visas aplinkybes, prisiimti atsakomybę ir nuspręsti dėl Lisabonos sutarties ratifikavimo. Prašome jų atskirti paviršutiniškus šūkius ir realybę, populizmą ir atsakomybę.

Ko reikia žmonėms? Ar jie nori plano dėl klimato kaitos, kuriuo jie galėtų didžiuotis, socialinio modelio, kurį galėtų perduoti savo vaikams, ar jie nori demagogiškų pasiūlymų, kuriais tik švaistomas jų laikas? Pats klausimas pateikia atsakymą. Pritarimas Lisabonos sutarčiai suteiks priemones, kurios atitiks mūsų siekius. Užbaigsiu dar kartą padėkodamas pirmininkaujančiai Prancūzijai už jos politines pastangas, ir tikiuosi, kad kita pirmininkaujanti valstybė parodys savo atsidavimą. Tai mano noras 2009 m.

(Plojimai)

Martin Schulz, *PSE frakcijos vardu.* – (*FR*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, N. Sarkozy, užbaigėte savo kalbą sakydamas, kad bandėte priversti Europą judėti, tačiau Europa pakeitė jus. Ne jūs vienas taip jaučiatės.

Prancūzijos pirmininkavimas taip pat pakeitė ir kitus, pvz., Danielį Cohn-Benditą. Kai praėjusią savaitę po mūsų susitikimo išvykome iš Eliziejaus rūmų, jūs parūpinote mums policijos eskortą su mirksinčiais signalais, o aš kartu su ponu D. Cohn-Benditu buvau automobilyje, vykstančiame paskui policiją. Pasakiau jam: "Pažiūrėkite, kaip pasikeitė laikai! 1968 m. policija persekiojo mus, o dabar mes paskui policiją lakstome po Paryžių".

(Plojimai)

Laikai pasikeitė, daug ką pakeitė ir Prancūzijos pirmininkavimas.

Gerb. prezidente, praėjusią savaitę Vokietijos savaitraštis *Der Spiegel* išspausdino jūsų atvaizdą pavadinimu "Omniprezidentas". Tiesa, iš dalies jūs esate omniprezidentas: vieną dieną jūs esate Paryžiuje, kitą Briuselyje, šiandien Strasbūre, rytoj Londone, net jei ponia A. Merkel nėra ten pakviesta. Ne man vertinti jūsų veiklą Paryžiuje, nes ne aš turėčiau diskutuoti dėl socialinių skirtumų ar žiniasklaidos politikos; mano kolegos Paryžiuje turi apie tai diskutuoti.

Tačiau aš galiu diskutuoti, kalbėti ir vertinti jūsų pirmininkavimą Europos Sąjungai, o įvertinimas tikrai nėra blogas.

(DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad Prancūzijos pirmininkavimas turėjo teigiamų rezultatų. Klimato kaitos ir energetikos paketas yra didžiulis pasiekimas. Esu dėkingas, kad atidavėte Europos Parlamentui duoklę, kurios jis nusipelnė, nes be Parlamento paketas nebūtų buvęs sėkmingas. Taip pat ypač norėčiau padėkoti mūsų pranešėjams. Priešingai nei Komisija su savo 22 000 pareigūnų ir didžiuliais turimais valdymo organais, mūsų pranešėjai turi tik tris, keturis ar penkis darbuotojus. Jų atliekamo darbo kokybė yra aukščiausiojo lygio, nes jis atliekamas Europos Parlamente. Gerai, kad jūs tai pripažinote.

(Plojimai)

Kaip pavyzdį paimkime direktyvą dėl automobilių ženklinimo dėl CO₂. Į ją daug darbo įdėjo G. Sacconi, truputį N. Sarkozy, bet apskritai tai didžiulis pasiekimas. Tai didžiulis pasiekimas mano frakcijai, nes Socialistų frakcija Europos Parlamente dėjo daug pastangų, kad užtikrintų pusiausvyrą tarp ekonominių būtinybių, kurių negalime ignoruoti, ir įsipareigojimų aplinkos apsaugos srityje, į kuriuos visi turime orientuotis. Manau, kad kritika, kurios ypač sulaukėme tose srityse, kurias jūs paminėjote, parodo, kad einame teisingu keliu. Dėl to mūsų frakcija vieningai balsuos už šį paketą. Gerb. Josephai, tikiuosi, kad Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija padarys tą patį! O gal turėtume nerimauti, kad bus pateikti pakeitimai, kuriais siekiama atidėti emisijų leidimų sistemos nustatymą? Pastarosiomis dienomis geriau supratome, ką PPE-DE turi omenyje. Lengva suprasti PPE, tačiau DE, atrodo, siekia maišaties Europoje. Turėtumėte apsispręsti, ką norite daryti. Ar norite girti N. Sarkozy, tačiau jo nepalaikyti, ar norite priimti šį paketą kartu su mumis? Su susidomėjimu laukiame PPE-DE frakcijos balsavimo.

Dar norėčiau pasakyti, kad susitarimas per pirmąjį svarstymą yra išimtis. Kaip Parlamentas mes neleisime kitai Tarybai mums pasakyti: "Jūs tai padarėte dėl klimato kaitos ir energetikos paketo". Jeigu jūs tikrai sakėte, kad pirmasis svarstymas buvo būdas daryti spaudimą užsispyrusiems valstybių ar vyriausybių vadovams, kad jie suvoktų priežastį, tada šiuo atveju tai yra geras dalykas. Tačiau tai neturėtų tapti precedentu visų kitų atvejų atžvilgiu.

Jūs teisingai elgėtės finansų krizės metu. Tačiau noriu jums priminti, apie ką mano kolega Poul Nyrup Rasmussen ir aš kalbėjome čia diskusijose liepos mėn., jūsų pirmininkavimo pradžioje. Mes sakėme, kad socialiniai skirtumai Europoje, kylantys dėl nesąžiningo naudos ir turtų paskirstymo Europoje, yra tiksinti laiko bomba. Pirmininkaujančios Prancūzijos reakcija buvo tokia: "Tai nėra mūsų svarbiausias prioritetas". Paskutinius šešis mėnesius jums tapo aišku, kad tai yra svarbiausias prioritetas. Jūs elgėtės teisingai, bet jeigu taip būtumėte elgęsi anksčiau, būtų buvę įmanoma išvengti daugybės dalykų, kuriuos dabar reikia išspręsti. Puikus, bet galbūt kiek per vėlai atliktas darbas.

Lisabonos sutartis nepriimta, o dabar išgirdome Tarybos sprendimą. Turime su tuo susitaikyti ir jį priimti. Tačiau visi jūsų priimti sprendimai dėl Komisijos, dėl vietų Parlamente, dėl nuolaidų Airijos žmonėms bus nieko verti, nebent Airijos ministras pirmininkas arba vyriausybė paimtų jautį už ragų ir pasakytų Airijos piliečiams: "Pažvelkite, kas atsitiko! Pažvelkite į europiečių, Europos valstybių solidarumą su Airija ir įsivaizduokite, kas būtų atsitikę, jeigu Airija viena būtų susidūrusi su finansų krize!" Jeigu Airijos ministras pirmininkas nesako savo žmonėms: "Dabar turite solidariai veikti kartu su europiečiais savo interesų labui!", tokiu atveju ir vėl nieko neišeis. Galime perduoti visą Europos projektą tiems žmonėms, D. Ganley ir jo machinacijoms. Reikia drąsios Airijos vyriausybės, kuri nesiderėtų dėl daugybės neapgalvotų kompromisų, o pasakytų: "Mes norime Europos ir šios sutarties!"

(Plojimai)

Prancūzijos pirmininkavimas buvo sėkmingas. Norėčiau pasveikinti jus ypač dėl to, kad jūs, būdamas proeuropietiškas, pasakėte: "Esu pasiruošęs imtis reikiamų priemonių dėl šio Europos projekto". Praeityje man kartais kildavo abejonių. Žinau daugybę jūsų kalbų. Kaip pirmininkas jūs laikėtės to, ką pasakėte pradžioje. Džiaugsiuosi, jeigu kita pirmininkaujanti valstybė padarys tą patį. Labai jums dėkoju! Padarėte daug gerų dalykų ir keletą ne tokių gerų, tačiau šiandien juos pamiršime. Apskritai manau, kad Prancūzijos pirmininkavimas pastūmėjo Europą į priekį ir būtent apie ją viskas sukosi. Ne tik apie Prancūziją, bet ir apie Europą, ir bendras rezultatas yra geras. Labai jums ačiū!

(Garsūs plojimai)

Graham Watson, *ALDE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, šio Prancūzijos pirmininkavimo bruožai buvo beveik pasakiški: drąsus princas joja ant mitinio balto ES karinio atgrasymo eržilo, kad išgelbėtų Gruzijos damą, Pelenę iš Londono, pagaliau pakviestą į puotą, ir gražią princesę Berlyne, iš Kanzleramt žinutės, skirtos Eliziejui, sužinojusią, kad jeigu ji nori būti su žavinguoju princu, turi būti pasirengusi pabučiuoti varlę.

(Juokas)

Gerb. Pirmininke, manau, kad nebūtumėte pasirinkęs tų iššūkių, su kuriais susidūrėte pirmininkavimo metu, tačiau jūs energingai, entuziastingai ir kūrybiškai stengėtės juos įveikti, parodėte Europos solidarumo galią. Sveikiname jus su praėjusios savaitės Tarybos sėkme. Jūsų ekonomikos gaivinimo planas padės atkurti pasitikėjimą rinkose. Jūsų apsigynimas dėl protekcionizmo yra žavingas. Jūsų nusileidimas dėl valstybės pagalbos ir viešųjų pirkimų yra pagrįstas, kaip ir jūsų įsipareigojimas prisidėti prie jų, įgyvendinant Lisabonos strategijoje numatytas struktūrines reformas.

Aukščiausiojo lygio susitikimo išvadose numatoma galimybė sumažinti PVM. Liberaldemokratai ragina Ecofin sumažinti PVM, taikomą energiją taupantiems ir ją atnaujinantiems įrenginiams, taip paremiant pramonę ir aplinką. Taip pat pritariame atnaujintam įsipareigojimui dėl pastovių valstybės lėšų ir greito grįžimo prie vidutinės trukmės su biudžetu susijusių tikslų. Mūsų reakcija į recesiją turi būti paremta solidarumu ir tvirta ekonomika.

Atrodo, kad radote praktišką atsakymą į Airijos nerimą dėl naujosios sutarties. Galbūt jis nėra paprastas, bet gali būti vertas Prancūzijos Henrio IV žodžių: "Si Paris valait une messe, Dublin vaut un commissaire". Ryški pažanga matoma saugumo ir gynybos politikoje: bendros ESGP misijų planavimo struktūros sukūrimas, struktūrinė bendradarbiavimo su NATO forma ir mūsų siekių bei tikslų siekiant saugumo deklaracija.

Tačiau dėl klimato kaitos turėtumėte būti griežčiau kritikuojami. Tarybos išvadose numatyta daugybė atvejų, kai bendrai nusileidžiama; naujosios valstybės narės bus papirktos solidarumo sentimentalybių lėšomis; didžiausio leidžiamo išmetamųjų teršalų kiekio nustatymo ir prekybos leidimai bus dovanojami, kai jie turėtų būti parduodami, o tokiems didiesiems veikėjams kaip elektros įmonės bus suteiktos išimtys supersubsidijų pavidalu. Visa tai numuša anglies kainą, sumažina pakeltą kainą ir apsunkina emisijos tikslų siekimą. Dar daugiau, emisijų leidimų sistema iki 2013 m. net nebus įsigaliojusi.

Nepaisant to, mano frakcija vertina jūsų pasiekimus, siekiant šio susitarimo. Pritariame susitarimui dėl energijos taupymo, sprendimui pusę iš emisijos gaunamų pajamų skirti toliau šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijai mažinti, taip pat susitarimams dėl anglies dvideginio surinkimo ir saugojimo. Mes jiems pritarsime rytojaus balsavime.

Visada galima norėti daugiau iš kiekvienos pirmininkaujančios valstybės. Matėme pažangą CAP reformos atžvilgiu. Norėjome matyti jos pradžią. Kalbant apie imigraciją, mėlynosios kortelės klausimas įveltas į nereikalingas laiką švaistančias procedūras, o turint omenyje prekybą, šios savaitės Dohos derybų atšaukimas palieka pažangos viltį. Tačiau šis pirmininkavimas buvo sėkmingas Europai, o jūs, Tarybos Pirmininke, nusipelnėte pagarbos.

Po šių šešių mėnesių jūs turbūt nusipelnėte ir pertraukos. Jums nereikia nieko daryti. Palikite finansų ministrus Jeano-Claude Junckerio žiniai. Ir euro klausimą palikite Jeanui-Claude Trichetu. Užbaikite pasakišką pirmininkavimą pasakiška pabaiga. Vadovaukitės savo mėgstamiausio dainininko patarimu: "C'est le temps du départ, retournez à d'autres étoiles et laissez-nous la fin de l'histoire."

(Plojimai)

Daniel Cohn-Bendit, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, N. Sarkozy, J. M. Barroso, taip, mes vertiname jūsų proaktyvų požiūrį, taip, jūs bandėte priversti Europą judėti į priekį. Tik dalykas tas, kad mes turime keletą Nicolas, ir aš asmeniškai palaikiau pirmąjį Nicolas, kuris 2008 m. liepos mėn. apstulbusių Parlamento narių akivaizdoje mums pareiškė, kad "vienbalsiškumas naikina demokratiją". Būtent tai 2008 m. liepos mėn. pirmasis Nicolas pasakė Europos Parlamentui. Pirmasis Nicolas buvo teisus; trečiasis Nicolas klysta.

Būtent dėl to man kyla abejonių dėl Prancūzijos pirmininkavimo. Kaip tas vėjarodis, vieną minutę sakantis kažką teisingo, kitą minutę – klaidingo, todėl visa tai prisiminęs aš liksiu prie to, kas teisinga, o visa tai, ko nepavyko išsukti vėjarodžiu, paliksiu nuošalyje, nes mes esame skirtingi.

Jūs pavertėte Europos Parlamentą Viagros vyriausybėms, tačiau mes nesame čia tam, kad mumis pasinaudotumėte, kad priverstumėte kitus daryti tai, ko jie nenori. Niekas iš čia esančių nesakė, kad mes norime sukurti Europą, nusiteikusią prieš tautas. Niekas to nesakė. Gana tinkamai pasakyta, kad Bendrijos institucijos yra tautų ir žmonių Europa, o mes, esantys čia, jiems atstovaujame. Jūs siekiate, kad būtų ratifikuota Lisabonos sutartis, o Lisabonos sutartimi sumažinamos būtent vienbalsiškumo galimybės, kodėl gi? Todėl, kad vienbalsiškumas naikina demokratiją, o jeigu ir toliau tai tęsime, sunaikinsime savo gebėjimą kurti Europos politiką.

Jūs esate tikrai teisus sakydamas, kad einantis Pirmininko pareigas turi įgyti patirties, tačiau A. Merkel, klimato kanclerė, jau ėjo pirmininkės pareigas, o kai tik vėl tapo tik Vokietijos kanclere, ji ėmė rūpintis Vokietijos pramone ir pamiršo Europos interesus.

Būtent su tuo susidūrėte Europos Vadovų Taryboje ir turėjote rasti kompromisą su įvairiais nacionaliniais ego: kompromisą, kurį mes įvertinsime, o vertinsime tam tikru būdu. Balsuosime už tai, kas tinkama, ir prieš tai, kas netinkama, ir mes nesileisime šantažuojami.

Tai tiesa: manau, kad pirmasis svarstymas yra šantažas, nes parlamento demokratinė procedūra įgyvendinama priimant pasiūlymą, prieštaraujant jam ir grįžtant prie derybų stalo. Būtent todėl net ir klimato kaitos paketo atžvilgiu man pačiam kyla abejonių dėl per pirmąjį svarstymą priimtų susitarimų.

Tęsiant toliau, žinau, kad jums patinka prancūziška *chanson*, tačiau iš tiesų jūsų Françoise Hardy mylimųjų duetas: "la main dans la main, et les yeux dans les yeux, ils s'en vont amoureux sans peur du lendemain", N. Sarkozy ir J. M. Barroso nieko nekvailina. Mes tikrai nesame apkvailinti, nes jūs pavertėte Komisiją Tarybos sekretoriatu. Tik tam buvo naudinga J. M. Barroso Komisija. Daugiau niekam!

Taip, ponai, greitai vyks rinkimai, ir mes kalbėsime šiomis temomis apie tai, kaip jūs, abi pusės, keliaklupsčiaujate prieš savo vyriausybes. Tačiau čia, Parlamente, esame ne tam, kad keliaklupsčiautume savo nacionalinėms partijoms: mūsų pareiga – ginti Europos, Bendrijos, o ne šalies interesus. Būtent tai norėjau pasakyti tiek kairiesiems, tiek dešiniesiems.

Turint omenyje klimato kaitos paketą, mes buvome stiprūs ir ėmėmės iniciatyvos, ir tai tiesa, kad net jei ir nebuvo pakankama, kaip mums buvo sakoma tuo metu, "3x20" buvo tinkama. Tačiau nuo "3x20" perėjome prie "4x4" ekonomikos pagrįstumo. Būtent čia baigėme įgyvendinti klimato kaitos paketą, kodėl gi? Pasakysiu jums, kodėl: todėl, kad atkūrimo plane, kurį jūs parengėte, – ir tai ne jūsų kaltė, aš taip ir nesakau, – todėl, kad yra dalykų, kurių net jūs, pone N. Sarkozy, negalite padaryti ir netgi suvaldyti!

Pvz., susidūręs su Vokietijos ekonominiu nacionalizmu, pabijojote imtis veiksmų. Jūs, jūs ir J. M. Barroso, mums pasakėte: "1,5 proc. BVP", tačiau galiausiai visas pasaulis žino, kad B. Obama ketina skirti nuo 3 proc. iki 4 proc. BVP aplinkos būklei ir ekonomikai gaivinti, o mums nepavyks to padaryti. Ar žinote, ką jums pasakys B. Obama? Jis pasakys "ne, jūs negalite, jūs nepajėgsite, to nepakankama", taip kaip P. Krugman pasakė P. Steinbrückui, ir P. Krugmanui buvo skirta Nobelio premija už nuopelnus ekonomikai. Jeigu aš būčiau tai pasakęs, jūs būtumėte sakę, kad aš nesuprantu, ką kalbu, tačiau tai pasakė P. Krugman.

Dar vienas dalykas užbaigiant: kaip jau sakiau, aplinkos atkūrimo planas yra neadekvatus, nes to, kas juo numatyta, nepakanka. Tai nėra tik jūsų kaltė ir tai nėra Europos planas.

Tačiau dabar norėčiau kai ką pasakyti. Praėjusią savaitę Pekine buvo sulaikytas žinomas disidentas Liu Xiaobo. Žinome jūsų vykdomą politiką Kinijos atžvilgiu: šiame Parlamente mums sakėte, kad turime vengti žeminti kinus. Jūs nežeminote kinų; kinai jus žemino. Jie jus engė. Vėliau jūs mums sakėte: "niekas neuždraus man Gdanske slapta susitikti su Dalai Lama". Taip tikrai nėra! Aš pats didžiuojuosi, kad šis Parlamentas skyrė Sacharovo premiją disidentui Hu Jia, ir džiaugiuosi, kad pritarėme tam, ką norėjo daryti pirmininkaujanti valstybė, būtent nužeminti mus prieš kinus, kurie kasdien įkalina ir kankina žmones, o Europos Sąjunga dėl to nieko nesako, kaip nieko nesakė ir tada, kai V. Putinas sulaikė grupę demonstrantų, kurie tik reikalavo socialinės lygybės. Tai politika: kai VIP asmenys yra mūsų pusėje, mes nusižeminame, ir būtent todėl mes nepritariame šiai politikai, kai ji yra įgyvendinama tokiu būdu.

(Plojimai)

Cristiana Muscardini, *UEN frakcijos vardu.* – *(IT)* Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat norėčiau jums padėkoti. Kadangi esu Sąjungos už tautų Europą frakcijos narė, labai natūralu, kad ypač pritariu tam, ką jūs pasakėte.

Jūsų pirmininkavimas parodė, kad Europos politikos projektas ir politinė Europa gali gyvuoti. Tam tik reikia turėti drąsos, kuri buvo parodyta konflikto tarp Rusijos ir Gruzijos metu, ir gebėjimo naujais darbo metodais ir nešališkomis interpretacijomis, o ne Stabilumo ir augimo pakto nelankstumo pagrindu suvaldyti finansų krizę. Mes pritarėme ir palaikėme politinę pirmininkaujančios valstybės, kuri perkėlė politiką į diskusijų centrą, o šitaip ir Europą į pasaulio diskusijų centrą, viziją.

Esame įsitikinę, kad Europos centrinio banko nepriklausomumas turėtų reikšti, kad jis turi pareigą dažniau bendradarbiauti su institucijomis. Tiesą sakant, buvo parodyta, kad centriniai bankai neįveiks krizės, jeigu iš anksto nebus aiškios politinės vizijos ir bendros plėtros strategijos. Energetikos ir klimato paketo priėmimas, siekiant įveikti šalies išteklių problemą, yra puikus pasiekimas, suteikiantis viltį kartu su Viduržemio jūros šalių sąjunga ateityje numatyti veiksmų planą taikos ir plėtros atžvilgiu.

Tačiau lieka neišspręstas klausimas dėl kai kurių prioritetų, tad mes tikimės, kad dėl jų bus nuspręsta, bendradarbiaujant su trejetu ir kita pirmininkausiančia valstybe. Tarp jų, be imigracijos ir sienų kontrolės bei žemės ūkio atgaivinimo, patenka ir vienodo užmokesčio vyrams ir moterims klausimas. Šiandien Europa kalba apie lyčių lygybę išėjimo į pensiją amžiaus atžvilgiu, tačiau manau, kad būtų protinga pradėti siekti vienodo užmokesčio.

LT

Gerb. pirmininke, manau, kad sprendimas skirti po vieną Komisijos narį iš kiekvienos šalies yra pats teisingiausias, ir būtent tai mes sakėme Konvento metu. Dėkojame pirmininkaujančiai Prancūzijai už tai, kad grąžino šį pasiūlymą. Pagaliau jūs apibūdinote šią krizę kaip sisteminę ir todėl mes remiamės jumis, gerb. Pirmininke, siekdami sistemos, pagrįstos gebėjimu sukurti tikrą ekonomiką, kuri būtų galingesnė už finansų ekonomiką, o tikrieji turtai būtų galingesni už numatytus popieriuje, reformos.

Francis Wurtz, GUE/NGL frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, Tarybos Pirmininke, Komisijos Pirmininke, be abejonės, prisiminsime šį Prancūzijos pirmininkavimą. Prisiminsime jį dėl įvykių per pastaruosius šešis mėnesius rimtumo ir dėl ypatingos kai kurių problemų, kurias reikėjo išspręsti, svarbos. Tačiau visiškai sutinku, kad jį prisiminsime ir dėl gana neįprasto einančiojo Tarybos Pirmininko pareigas stiliaus, dėl ryžtingumo, sumanumo ir nukreiptų prieš nusistovėjusias pažiūras metodų Bendrijos nustatytų taisyklių atžvilgiu suderinimo, dėl įvairių dalykų, kuriems aš pritarčiau. Be stiliaus, pirmiausia prisiminsime vadovavimo Europos Sąjungai metodą, kurio jis ėmėsi, ypač politikos įsiveržimą į pasaulį, kuriame jai pagal tradiciją nebuvo vietos, tai, ko aš visada reikalavau.

Be to, esu įsitikinęs, kad Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas nebūtinai supras, bet bent jau su didesniu palankumu negu paskutinės jo kalbos Europos Parlamente metu pritars mano atsisakymo atsižvelgti į draugiškas, taikinamąsias pastabas, šįkart susijusias su pastarąja Europos Vadovų Taryba, siekiant atkreipti dėmesį į keletą problemų, nes tikroji politika reiškia atvirą, bet pagarbų keitimąsi idėjomis.

Pirmiausia turiu paminėti klimato kaitos ir energetikos paketą. Tikrai būtų buvę baisu, jeigu Europos Vadovų Tarybai būtų nepavykę rasti sprendimo dėl šio svarbaus civilizacijai klausimo. Todėl suprantu, kad kompromisas tarp 27 šalių buvo akcentuojamas dėl jo svarbos Europos Sąjungos įtakai ir ypač tolesniam procesui.

Nepaisant viso to, ar reikėtų kalbėti apie istorinį susitarimą, kurio pagrindu Europos Sąjunga taptų pavyzdžiu? Aš taip nemanau. Tikriausiai šis kompromisas kelia pavojų tam, kad didžioji dauguma Europos pramonės bus atleista nuo bet kokių suvaržymų ekologijos atžvilgiu. Tikriausiai Europa rizikuoja tik maža dalimi sumažinti savo emisijas, taip galėdama prisidėti prie jų sumažinimo už Europos ribų kompensavimo mechanizmo pagrindu. Tikriausiai besivystančios šalys teisingai elgiasi, išreikšdamos pyktį dėl to, kad nėra įpareigojančio mechanizmo finansiniam solidarumui jų atžvilgiu užtikrinti.

Jeigu šis modelis toks, koks yra, plačiai paplistų, nebūtų įmanoma pasiekti svarbiausių pasaulinės mokslinės bendruomenės numatytų tikslų. Todėl gerai, kad pasiektas Europos susitarimas, tačiau šiame etape jo veikimo mastas nepateisins vilčių ar poreikių.

(Plojimai)

Propaguoju tokį patį aiškumą ir Briuselyje priimto atkūrimo plano vertinimo atžvilgiu. Mano nuomone, triukšmingas savęs pasveikinimas nusiųstų atsakomąją produktyvią žinutę mūsų bendrapiliečiams. Turint omenyje, kad mažėja namų ūkio vartojimas, vis dažniau skelbiama apie planus sumažinti darbo vietų, kyla socialinė įtampa, – pažvelkite į Graikiją, – kyla daugybė klausimų dėl šio plano.

Ko atkūrimas? Kas ketina sumokėti už šį milijardus kainuojantį planą? Koks bus jo rezultatas? Kodėl, turint omenyje šį planą, viena valstybė narė didina savo žmonių perkamąją galią, o kita tik padeda verslui? Kodėl bankams suteiktos paskolos neatitenka įmonėms, nes būtent joms dabar reikia tiesioginės pagalbos? Kodėl valstybės narės, gelbstinčios bankus, nesiima atitinkamos sistemiškos kontrolės, kad sudarytų sąlygas atsakingai juos valdyti, siekiant sukurti darbo vietų ir turtų, kurie būtų naudingi visuomenei?

Yra tiek daug logiškų klausimų, todėl būtų labai protinga juos atsakyti prieš bet kokį svarstymą.

Pagaliau niekas nenustebs, kad mano frakcija nesveikina Europos Vadovų Tarybos dėl Airijos žmonėms daromo spaudimo. Kaip žinote, Airijos žmonių kaip ir bendrai visų europiečių viltys dėl pokyčių yra daug didesnės, nei jūs apibūdinote. Netrukus turėsite dar vieną pavyzdį Strasbūro gatvėse. Turite juos išgirsti ir pateikti jiems atsakymus, nes, kaip jūs ir sakėte, gerb. Pirmininke, dulkių sušlavimas po kilimu reiškia problemas ateityje.

Nigel Farage, IND/DEM frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, N. Sarkozy savo pirmininkavimu įnešė energijos ir dinamiškumo, tačiau visada aiškiai parodė, kad nori suteikti daugiau galios Sąjungai ir Lisabonos sutarties įsigaliojimui.

Dabar, kai pirmininkavimą tuoj perims Čekija, manau, kad pamatėme tikrąjį šios šiuolaikinės Europos Sąjungos veidą, bauginančiai puolant prezidentą V. Klausą. Noriu jūsų paklausti, prezidente N. Sarkozy: kokios Europos Sąjungos jūs norite? Nes dabar turime Sąjungą, kuri rodo nepagarbą demokratijai.

Brian Crowley sakė prezidentui V. Klausui, kad airiai nori Lisabonos sutarties. Na, deja, senasis sūnau, jie pasakė "ne"! Prašau, pripažinkite rezultatą! Kažkada seniai Martin Schulz atsistojo ir pasakė, kad neigiamas balsas nuves į fašizmą, tad negalime pasiduoti populizmui. Taigi turime Sąjungą, kuri niekina demokratiją ir kuri negali susitaikyti su bet kokiu kitu požiūriu. "Man nerūpi jūsų nuomonės" – Danny Cohn-Bendit pasakė prezidentui V. Klausui. Kažkada anksčiau šiame Parlamente D. Cohn-Bendit pasakė, kad šios sutarties priešininkai turi psichinių sutrikimų.

Tai būtų labai pavojingas Sąjungos žingsnis. Sąjunga elgiasi kaip žudikas ir bulius, o kai D. Cohn-Bendit padėjo Europos vėliavą ant prezidento V. Klauso stalo ir liepė jam ja išskristi iš Parlamento, prieš septyniasdešimt metų jis būtų galėjęs būti vokiečių pareigūnas arba sovietų pareigūnų prieš dvidešimt metų. Liberalių pažiūrų Danny, kuris dabar yra autoritarinio valdymo šalininkas, žmogus, kuris pritaria viskam, ką jis sako, kam prieštaravo prieš keturiasdešimt metų – tai yra Europos Sąjungos veidas, prezidente N. Sarkozy. O visa tai sukurstė pirmininkas H.-G. Pöttering, kuris seniau bausdavo šio Parlamento narius, kurie įžeidinėdavo kitų valstybių vadovus.

Gerb. N. Sarkozy, ar tokios Sąjungos jūs norite, o gal jūs pritarsite man ir pasmerksite itin pasibaisėtiną elgesį su prezidentu V. Klausu praėjusią savaitę Prahoje?

(Plojimai)

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Gerb. pirmininke, dabartinė krizė yra Europos globalistinės sistemos krizė. Tai pareikalavo nemažai jūsų pastangų, tačiau šios pastangos patvirtina tai, kad Europos Sąjunga nėra pasirengusi šiam tikslui.

Kaip jau turėjau progą jums pasakyti, iš tiesų priemonės, kurių buvo imtasi, buvo šalies lygmens arba jų buvo imtasi tradicinės daugiašalės diplomatijos pagrindu. Pvz., šalies lygmeniu imamasi ekonomikos gaivinimo priemonių, kurios nors ir skiriasi kiekvienoje valstybėje narėje, – ir tai nieko nestebina, – tačiau vėliau joms bendrai pritariama dėl jų pavidalo. Visi tai žino. Jums pavyko kitokią ar netgi prieštaringą G. Browno, A. Merkel ir kitų politiką pavaizduoti kaip Europos politiką, tačiau išorė gali būti apgaulinga. Todėl kalbant apie nacionalinį lygmenį, gerai, kad yra sienos jam apsaugoti, kad valstybės narės yra reikalingos, o suvereniteto pagrindu galima imtis greitų ir efektyvių veiksmų.

Turint omenyje tradicinę dvišalę ir daugiašalę diplomatiją, matėme jūsų pastangas nuslopinti Gruzijos krizę, o kalbant apie ekonomikos krizę – G20 susitikimą Vašingtone, kuriame dalyvavo tik keletas Europos Sąjungos valstybių narių, JAV, Kinija, Indija, Japonija, Kanada, Saudo Arabija ir kitos šalys. Tai aiškiai parodo, kad Europos Sąjunga yra per maža, kad pajėgtų išspręsti kilusias problemas.

Daugybė dalykų paaiškina Europos Sąjungos pasitikėjimą, rodant dirbtinę pakilią nuotaiką, tačiau turime į viską žiūrėti blaiviai. Pvz., klimato kaitos ir energetikos pakete numatyta tiek daug išlygų, todėl kilus krizei jis praktiškai nebeturi pagrindo. Toms pramonės šakoms, kurių išlaidos padidėja 30 proc. arba kurios eksportuoja daugiau nei 30 proc. savo produkcijos, o tai sudaro tris ketvirtadalius pramonės šakų, nebus taikomi jokie nauji apribojimai. Kaip buvo pasakyta, ekonomikos gaivinimo planas sudaro 1 proc. arba 1,5 proc. BVP, o Jungtinėse Valstijose jis sudaro 4 proc., Kinijoje – daugiau nei 10 proc. Vargu ar jau buvo išdžiuvęs rašalas ant imigracijos pakto, kai jį pažeidė Italijos vyriausybė, kuri ką tik paskelbė apie 170 000 nelegalių imigrantų įteisinimą. Ką jie tuo pasieks? Akivaizdu, kad pasiūlymai dėl imigracijos ir Europos "mėlynoji kortelė" neturės jokio kito poveikio, o tik atims iš besivystančių šalių kvalifikuotus darbuotojus, kurių joms labiausiai reikia vystymuisi. Todėl šiomis priemonėmis nebus sureguliuota nekontroliuojama imigracija, tik bus prisidedama prie to ir dar labiau pabloginama padėtis.

Pagaliau mes tarptautiniu lygmeniu smerkiame žiaurią praktiką, kuria žmonėms atmetus pražūtingus Europos Sąjungos projektus, kuriais numatoma daugiau suvaržymų nei naudos, jie yra verčiami vėl ir vėl neribotam laikui balsuoti, kol pritars, neturėdami galimybės iškelti klausimo dėl Europos Sąjungos nesaikingumo.

Gerb. prezidente, jūs labai gerai žinote, kad Lisabonos sutartis yra ne mini sutartis ir ne supaprastinta sutartis, o Europos konstitucija, kurią atmetė prancūzai ir olandai. Ji atspindi Europos supervalstybę, kuri vis labiau tampa autoritarine ir totalitarine, D. Cohn-Benditui įsakmiai kritikuojant jūsų teisių perėmėją, ji atspindi ir represines J. Barroto iniciatyvas, kuriomis siūloma apimti visus Europos teisės aktus, kuriuos priimant mūsų kolega narys J. Toubon pavadino stalinistiniais.

Kad ir ką jūs sakytumėte, tokia Europos Sąjunga iš tikrųjų yra tautų priešė. Tai globalistų galios įrankis; taip rengiamasi mūsų ekonomikos, moralės ir kultūros suardymui. Ji nėra apsaugos ir laisvės, į kurią mūsų žmonės turi teisę ir kurios nesiliausime reikalavę, vieta.

Martin Schulz (PSE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, norėčiau atsiprašyti už tai, kad išnaudojau jūsų laiką. Pageidavau pateikti savo asmeninį pareiškimą po to, kai N. Farage pateikė savąjį. Ačiū Dievui, jis vis dar Parlamente, todėl galiu jam pateikti atsakymą. Paprastai jis išeina iš karto po pasisakymo, tačiau šiandien jis pasiliko.

Pirmiausia norėčiau pareikšti, kad aš niekada nesakiau, kad neigiamas balsavimo rezultatas sukeltų tam tikrą fašizmą. Niekada to nesakiau! Jūsų pateiktas pareiškimas yra paprasčiausiai neteisingas.

Antra, D. Cohn-Bendit, G. Watson ir aš, H.-G. Pöttering ir B. Crowley dalyvavo susitikime, vykusiame rūmuose Prahoje.

(Pertraukinėjimas šūksmais)

Kas? I. Belohorská.

Mes iš anksto nebuvome informuoti, kad mūsų diskusijos šiame susitikime bus įrašinėjamos. Kiekvienas čia esantis manė, kad susitikimas bus konfidencialus, kaip kad praėjusią savaitę Eliziejaus laukuose su N. Sarkozy slaptai posėdžiavo Pirmininkų konferencija.

Sužinojome, kad Čekijos spauda pranešė apie susitikimo turinį, kurį be mūsų žinios išplatino prezidentas V. Klaus. Nežinau, kokia tai sistema, kuriai esant, tokie dalykai yra normalūs, tačiau tai tikrai nėra normalu demokratinėje valstybėje.

Pirmininkas. – Be to, nebuvo paviešinta visa susitikimo eiga, todėl pranešimas nebuvo teisingas, nes nebuvo paaiškinta daugybė sąryšių. Tačiau nenorime, kad tai plėtotųsi, būtent todėl iki šiol apie tai viešai nekalbėjau. Pakanka pasakyti, kad nebuvo paviešinta visa susitikimo eiga, todėl pranešimas neteisingas.

Nicolas Sarkozy, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (FR) Gerb. J. Daulai, pirmininkaujanti Prancūzija vertino jūsų frakcijos nuolatinę paramą, tuo labiau, kad tikrai nebuvo lengva net pačioje frakcijoje tarpininkauti ginčuose, rasti kompromisus ir pajėgti pasiekti susitarimą protingu ir patikimu politiniu būdu. Labai gerai žinau jūsų atliktą pirmininko vaidmenį, gerb. J. Daulai, tai mums buvo lemiamas dalykas.

Turiu sąžiningai pasakyti, kad jūsų frakcija, pritardama Lisabonos sutarčiai, laikosi aiškios nuomonės dėl Europos, galingos Europos su tvirtomis institucijomis ir dvejų su puse metų pirmininkavimu, užsiimant tik pirmininkavimu Europai.

Manau, kad tai protingos idėjos, kurios sudarys galimybę suteikti kažką apčiuopiamo tokiems kaip mes, ir jūsų frakcijai, gerb. J. Daulai, kurie nori tokios Europos, kuri apsaugo ir yra pasiruošusi ateičiai, o ne tokios, kuri nerimauja dėl ateities. Bet kokiu atveju galite būti tikras, kad jūsų frakcijos tvirta parama atliko lemiamą vaidmenį Prancūzijos pirmininkavimo ir pasiektų rezultatų atžvilgiu.

Gerb. M. Schulzai, reikia drąsos sutikti kalbėtis su asmeniu, kuris nėra jūsų politinės šeimos narys. Kai mes susitikome su jumis ir J. Daulu, iš pat pradžių sakėme, kad lengva nebus, nes artėja Europos rinkimai, o tai neišvengiamai sukelia sunkumų. Atvirai kalbant, turiu pasakyti, kad mums, pirmininkaujančiai Prancūzijai, jūs, gerb. M. Schulzai, ir jūsų frakcija buvote reiklus – ar galima jus kritikuoti už tai, kad energingai ginate savo idėjas? – ir visapusiškai atsakingas partneris.

Kalbant apie jus asmeniškai, man buvo labai malonu su jumis dirbti, tačiau kartu mane kiekvieną kartą įkvėpdavo tai, kad galėdavau klausytis jūsų ar J. Daulo patarimo, nes labai gerai žinau, kad nebūtume pasiekę šių rezultatų, jeigu nebūtume dirbę drauge. D. Cohn-Benditui pasakysiu, kad reikia daug daugiau drąsos prieiti prie kito žmogaus negu be pagrindo nervintis ir skelbti apie pražūtį.

Tai asmuo, kuris yra drąsus ir kažką daro, o ne kaltina kitus. M. Schulz ir J. Daul padėjo mums kurti, stumti Europą į priekį. Yra žmonių, kurie buvo šalia mūsų, tačiau nepritarė mūsų požiūriui, pvz., M. De Sarnez, tačiau esu dėkingas, kad ji mus palaikė. Bet kokiu atveju tai nesumažina nei M. Schulzo, nei M. De Sarnez įsitikinimų. Gana lengva suprasti, kokia yra Europos civilizacija: protingi ir gerų norų turintys vyrai ir moterys, bandantys žengti į priekį. Jūs nepasirinkote manęs, gerb. M. Schulzai, o aš nepasirinkau jūsų, tačiau mūsų pareiga yra dirbti kartu. Mes taip ir padarėme, ir aš norėčiau jums pasakyti, kad šiuo atžvilgiu man tai buvo didžiulė patirtis.

Įmanoma pakeisti Europą, ir mes turime toliau tai tęsti. Sakėte, kad aš daug keliavau, bet juk kai esi Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas ir jei nemėgsti keliauti, tik praleisi savo progą, nes, mano manymu, vienintelis būdas suvienyti Europos piliečius – parodyti jiems, europiečiams, kad tie, kurie laikinai vadovauja institucijoms, atvyksta pas juos ir kalbasi su jais ir taip suteikia žmogišką veidą šioms institucijoms. Manau, kad jūs, gerb. M. Schulzai, matote, kad savo kelionių metu, ypač Dubline, bet taip pat ir kai buvau Gdankse, Varšuvoje ar, tiesą sakant, bet kur kitur, supratau, kad Europai trūksta ne tiek institucijų, kiek veido. Žmonės turi turėti galimybę mus fiziškai matyti, o mes jiems pasakytume, kad Europa nėra tik neaišku iš ko susidedantis institucinis monstras, bet ir žmonės su savo trūkumais. Žinoma, tai nėra daiktų suasmeninimo reikalas, ne toks yra planas, bet galbūt nuėjome per toli su beasmenėmis įvairių žmonių atsakomybėmis.

Noriu jums pasakyti vieną dalyką, kurį jūs galbūt palaikysite naivumu, bet man tikrai patiko šis darbas ir manau, kad žmonės, vadovaujantys Europai, turėtų mėgti tai, ką jie daro. Kaip galime priversti žmones mylėti Europą, jeigu mums nepatinka tai, ką mes darome? Prancūzijoje vienam savo ministrui turėjau progą pasakyti, kad Europos Parlamentas yra ypač svarbus ir kad Europa yra itin svarbi. Bet jeigu patys nebūsime laimingi, besididžiuojantys ir besidžiaugiantys tuo, ką darome, – kokie jūs visi ir esate, – kaip jūs galite tikėtis, kad europiečiai mylės Europa?

Žmonės sakė, kad būdas kurti Europą buvo kiek per tolimas ir technokratiškas. Tačiau technokratija nėra susijusi su techninių žinių turėjimu; tai susiję su jausmų nebuvimu, ją kuriant. Manau, kad Europa nusipelnė, kad rodytume jai jausmus. Bet kokiu atveju vertinu jūsų supratimą: galėjome ir nesutarti, gerb. M. Schulzai, bet kažką davėme vienas kitam. Jūs nepakeitėte savo įsitikinimų, o aš nepakeičiau savųjų. Mes paprasčiausiai parodėme, kad norėdami kažką sukurti, buvome reikalingi vienas kitam, ir man tai išliks kaip didi demokratijos akimirka.

Gerb. G. Watsonai, kaip pamenu, praėjusį kartą jūs kalbėjote apie Carlą. Šiandien kalbėjote apie Angelą. Jūs turite skonį, gerb. G. Watsonai. Vertinu jūsų pastabas!

(Juokas)

(Plojimai)

Turiu pasakyti, kad man labai patiko dirbti su G. Watsonu, kuri yra labai reiklus žmogus. Labai vertinu jūsų sąžiningumą, tai, kaip gerai jūs išmanote reikalus, ir jūsų tikslumą. Turėjau rasti kompromisus, o jūs pasakėte, kad jie buvo tinkami. Neketinu čia, Europos Parlamento akivaizdoje neigti, kad pasiekėme kompromisą. Kas Europoje gali pasakyti, kad atvyko į Europos Vadovų Tarybą, nesiklauso to, ką sakė kiti, ir pasiekė viską, ko norėjo? Vienintelis klausimas yra susijęs ne su kompromisu, kuriuo sukurta Europa. Vienintelis klausimas yra susijęs su tuo, ar jis yra teisingas.

Atsiminiau, kad pamiršau apie kai ką pakalbėti, ir dėl to atsiprašau: tai yra PVM. Vis dėlto keista, – šiuo atveju, jeigu bus būtina, mane pataisys J. M. Barroso, – kad kai šalis nori sumažinti PVM visų produktų atžvilgiu, ji gali viena pati priimti sprendimą. Tačiau kai šalis nori sumažinti PVM vienos rūšies produktui, ji turi sulaukti visų kitų šalių pritarimo. Supraskite mane, gerb. G. Watsonai, tiesiog noriu visiems mums priminti apie savo pareigas. Kuris Europos pilietis gali tai suprasti?

Nepateikiau nuomonės dėl Gordono Browno sprendimo. Jis yra vyriausybės vadovas, kurį labai vertinu ir kuris ypač padėjo kovojant su finansų krize, tačiau jis nusprendė sumažinti PVM savo šalyje. Visi Europos piliečiai – visi turi teisę pareikšti nuomonę dėl to – turėtų apie tai pagalvoti ir pateikti tokį klausimą savo vyriausybei. Kai vienas iš mūsų nori sumažinti PVM tik vienam produktui, jis tiems patiems piliečiams turi pasakyti: "Apgailestauju, bet tam reikalingas vieningas sprendimas!" Noriu pasakyti, kad ši taisyklė nebegali būti taikoma. Visiems turi būti taikomos vienodos taisyklės. Taip pat ir Komisijai sakau, kad nemanau, jog protinga išsaugoti vienbalsiškumą. Kiekvienas turi teisę turėti idėjų ir nereikia bijoti kiekvieną kartą, kai atsiranda nauja idėja. Apie tai kalbėjau su ponu G. Watsonu ir noriu tinkamai atkreipti dėmesį į tai.

Kartu su J. M. Barroso Tarybai pateikėme pasiūlymą dėl sprendimo. Tai svarbu, nes jau trejus metus kalbame apie PVM sumažinimo problemas. Buvo nuspręsta, – tarp kitko, tai susitarimas, kurį pasiūliau kartu su Vokietijos kanclere A. Merkel, – kad turėtume liautis kalbėję ir Ecofin Taryboje kitą kovo mėn. priimti sprendimą. Manau, kad tai tinkamas susitarimas; dabar reikia priimti sprendimą.

Yra problemų ir dėl švarių produktų. Norėčiau pasakyti, gerb. G. Watsonai, kad tikrai neteisinga, kad švarūs produktai kainuoja daugiau nei tie, kurie teršia aplinką. Jeigu šalys nori sumažinti PVM dydį, taip skatindamos užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos kokybę, naudoti automobilius, mažiau teršiančius aplinką, vartoti ekologiškus produktus, joms turėtų būti leistą tai daryti. Dar norėčiau pridėti, kad juodam šokoladui taikomas

PVM yra sumažintas, o pieniškam šokoladui taikomas 19,6 proc. PVM. Kaip kas nors gali tai suprasti? Man asmeniškai dėl to gaila, nes labiau mėgstu pienišką, o ne juodą šokoladą, žinoma, kalbu tik apie save.

Knygų ir kultūrinių gaminių padėtis dar blogesnė. Europa turėtų daugiau naudos, daugiau kalbėdama apie kultūrą ir sportą. Turint omenyje kultūrinius gaminius, knygoms taikomas PVM yra 5,5 proc., ir tai labai geras sprendimas. Kaip kas nors gali suprasti, kodėl vaizdo įrašams ir kompaktiniams diskams taikomas PVM yra 19,6 proc.? Jie irgi yra kultūriniai produktai: greitai Europoje nebebus parduodama jokių vaizdo įrašų – jie bus nelegalūs – ir jokių kompaktinių diskų. Kiekvienas suinteresuotas atkreipti dėmesį į problemas, susijusias su kultūra. Toks pats samprotavimas tinka ir darbo vietų kūrimo tarnybų atžvilgiu. Tikiuosi, kad kovo mėn. vyksiančios Ecofin Tarybos metu finansų ministrai išgirs valstybių ar vyriausybių vadovų siunčiamą žinutę.

Gerb. G. Watsonai, turiu pasisakyti dėl Komisijos narių skaičiaus. Pateiksiu savo nuomonę. Tai, kad Komisiją sudarys 24, 27 ar rytoj jau 33 Komisijos nariai, nieko nepakeis. Esu įsitikinęs, kad pirmiausia turime sustiprinti Komisijos pirmininko galias. Tai mano asmeninė nuomonė, kurią jums pateikiu. Kodėl? Todėl, kad tik Komisijos Pirmininkas gali pateikti bendrą doktriną Komisijos nariams, kurie, būdami toje pačioje rinkoje, susiduria su skirtingomis problemomis.

Pasakysiu paskutinį dalyką. Nemaniau, kad būtų protinga valstybėms narėms aiškinti, kad turėtume pirmininką, kuris būtų išrinktas dvejiems su puse metų, o pirmininkaujanti valstybė, kuri keistųsi kas šešis mėnesius, išliktų, bet būtų virtuali, ir kad tuo pačiu metu panaikintume teisę kiekvienai valstybei turėti Komisijos narį. Nemanau, kad Komisija sustiprėtų taip padarius. Todėl pasiektas kompromisas, dėl kurio derėjausi ir kurį pasiūliau ypač dėl to, kad tai turės naudos ateityje.

Gerb. D. Cohn-Benditai, kokie keisti dalykai visada darosi su jumis! Esate mandagus, tolerantiškas, malonus žmogus, kai mes susitinkame akis į akį, kai kas nors jus pakviečia pietų: jūs suprantate kito žmogaus argumentus. Tada jie mano, kad jie vėl norėtų su jumis susitikti, tačiau kai tik televizijos kamera atsukama į jus, jūs išeinate iš proto. Tas pats žmogus, su kuriuo viskas gerai klostosi, bendraujant privačiai...

(Plojimai)

... kurio draugija tikrai smagi, kuris staiga pasikeičia, noriu kai ką pasakyti žmonėms, kurie mus stebi: "Netikėkite tuo vaizdu, kuriuos ką tik matėte. Daniel Cohn-Bendit yra daug geresnis; jis nėra ta jo paties karikatūra, kurią jis ką tik jums parodė.

Pasakysiu, kodėl, gerb. D. Cohn-Benditai, nes jau seniai jus pažįstu asmeniškai. Mes dažnai susiskambiname, jūs tris kartus buvote atvykęs pietų į Eliziejaus rūmus. Reikia pripažinti, jūs kartą vėlavote, tačiau aš nenusiunčiau motociklų eskorto jus rasti. Taigi, kad kitą kartą nevėluotumėte, aš jums juos užsakiau. Jūs jų neatsisakėte, o tai rodo, kad jūs norite laikytis respublikos taisyklių, tačiau svarbiausia, gerb. D. Cohn-Benditai, jūs esate tikras europietis, kai jūs kalbate apie Europą. Tačiau kai kalbate taip, kaip kalbėjote su manimi, jūs nesate europietis, nes įžeidžiantis elgesys nėra būdingas europiečiui, nes įžeidžiantis elgesys yra visiška Europos priešingybė. Likite tokiu žmogumi, kurį žinome ir mėgstame, tada aš galėsiu pasakyti M. Schulzui: "matote, sugebėjau truputį pakeisti Europą, bet ne Danielį Cohn-Benditą".

(Plojimai)

Gerb. C. Muscardini, dėkoju jums už paramą. Tačiau norėčiau pasakyti, kad kai kalbėjau apie tai, kad mus parėmė Vokietija ir Jungtinė Karalystė, džiaugiausi ir Italijos, kurios nuomonė dėl klimato kaitos ir energetikos paketo nebuvo tokia aiški, parama. Jeigu prireiks, Komisijos pirmininkas mane pataisys. Nemažai šalių nuo pat pradžių pateikė savo poziciją, ir turiu pasakyti, kad paskutinės Europos Vadovų Tarybos metu Italijos vyriausybė ir S. Berlusconi palengvino mūsų užduotį. Sakau tai, nes tai tiesa. Sakau tai ne tam, kad kam nors parodyčiau palankumą. Sakau tai, nes norint pasiekti sutarimą Europoje, reikia kiekvieną užtikrinti, kad jis yra vertinamas ne pagal savo nacionalinių interesų, o Europos interesų gynimą. Jūs esate visiškai teisi, gerb. C. Muscardini: tikroji ekonomika turi tapti mūsų prioritetu, o 2009 m. eigoje pamatysime, ar mums reikia nuveikti daugiau, nei iki šiol esame nusprendę, remdamiesi krizės rimtumu ir padėtimi kai kuriuose pramonės sektoriuose.

Gerb. F. Wurtzai, vertinu mūsų bendras diskusijas ir ypač tai, kad jūs pritarėte teisei kurti politiką Europoje. Iš tiesų Europoje labai trūksta politikos kūrimo, politinių pasirinkimų europiečiams grąžinimo, mums būnant tolerantiškiems ir atviriems vieniems su kitais. Į Europą turi grįžti politika! Kas yra politika? Ji siūlo alternatyvas! Ji nepateikia tik vieną variantą, o reaguodamas į F. Wurtzą, noriu jums priminti tai, ką sakė ponas Farage. Reikia viską išsiaiškinti!

Yra šalis, kuri atmetė Lisabonos sutartį. Mes tai suprantame, bandome tai suprasti ir į tai reaguoti. Jūs galite sakyti, būkite atsargūs, artėjama prie diktatoriškumo. Tačiau ar nebūtų diktatoriška, jeigu viena šalis kitoms 26 šalims primestų sąlygas, politiką, kurios jos nenori?

(Plojimai)

Gerb. N. Farage, – taip pat kreipiuosi ir į F. Wurtzą, – į tokią pačią padėtį patekau ir Prancūzijoje. Prancūzija 55 proc. balsų atmetė konstituciją. Prancūzija turėjo įdėti pastangų, kad iš naujo persvarstytų šį klausimą. Kokių pastangų? Kampanijos metu daviau pažadą – vienintelis iš visų kandidatų – nerengti referendumo. Prisiimu politinę atsakomybę už tai; buvau įsipareigojęs Lisabonos sutarties atžvilgiu. Kaip galima sakyti, kad būtų beveik fašistiška prašyti mūsų draugų airių dar kartą balsuoti? Ką tada pasakysime apie kitas 26 šalis, kurios ratifikavo sutartį, kai kurios taip pat referendumu, ir kurios šiuo atžvilgiu turėtų atsisakyti savo pasirinkimo?

Tiesa ta, kad Europai reikia Airijos. Esame 27 šalys ir norime suvienyti visas 27 šalis Lisabonos sutarties labui. Visi žino savo pareigas. Jeigu Airija nori Europos Komisijos nario, reikalinga Lisabonos sutartis, nes Nicos sutartis nenumato Komisijos nario kiekvienai šaliai. Jeigu airiai tinkamai suprato padėtį, man atrodo, jie džiaugėsi, kad visa Europa buvo šalia Airijos, kai finansinė audra beveik nušlavė Airiją, ir itin džiaugėsi dėl to, kad Komisijos Pirmininkas rado sprendimą, – o tai nebuvo lengva, – kai visų pirma Airija nuėjo taip toli, apdrausdama visus bankus, visą jų veiklą, trumpam pamiršdama, kad užsienio bankai Airijoje turi būti traktuojami vienodai su joje esančiais Airijos bankais.

Manau, kad šiuo atžvilgiu krizė priverčia žmones sustoti ir pagalvoti. Gerb. F. Wurtzai, niekas negali išgyventi vienas audros viduryje. Manau, svarbu, kad airiai balsuotų dar kartą, ir aš visomis išgalėmis kovosiu kartu su Airijos vyriausybe, kad jie pasakytų "taip". Jeigu jie pasakytų "ne", tai būtų jų politinis pasirinkimas. Ar likusios 26 šalys turėtų atsisakyti savo ambicijų? Nepaisant visko, turėsite diskutuoti šiuo klausimu, jeigu atsidursime tokioje padėtyje.

Pagaliau, gerb. N. Farage, norėčiau jums pasakyti, kad pritariu drąsiam ir pagrįstam H.-G. Pötteringo požiūriui į V. Klausą. Visi nori būti gerbiami, bet kad būtum gerbiamas, reikia gerbti kitus, todėl kartais kai kas truputį nustemba dėl kai kurių vienos didžiausių Europos Sąjungos šalių prezidento pareiškimų. Jis nori būti gerbiamas, aš tai visiškai suprantu, tačiau kalbant atvirai, čia esantiems europiečiams buvo skaudu matyti, kaip nuo visų valstybinių pastatų šioje didžioje šalyje Čekijoje buvo nuimtos visos Europos šalių vėliavos. Toks elgesys tikrai nepakelia taip pasielgusiojo reputacijos, ir aš džiaugiuosi, kad ministras pirmininkas M. Topolánek turėjo drąsos neleisti jam toliau taip elgtis.

Pirmininkas H.-G. Pöttering ir frakcijų pirmininkai bet kokiu atveju gali tikėtis visiškos pirmininkaujančios valstybės paramos. Mes taip nesielgiame nei su politinių frakcijų pirmininkais, nei su Europos Parlamento Pirmininku, nei su Europos simboliais; kad ir kokius politinius įsipareigojimus visi turime, tokių dalykų nebūna ir jų neturėtų būti.

(Plojimai)

Pagaliau, gerb. B Gollnisch, jūs sakote, kad Europa nėra pasirengusi pasiekti tikslą tinkamomis priemonėmis. Jūs visada laikotės tokios pozicijos, ir aš, žinoma, ją gerbiu, bet jūs taip pat galite matyti, kad tai, jog valstybės narės, kurios yra paliekamos vienos, taip pat nėra tinkamas pasirengimas tikslui pasiekti. Jūs sakote, kad mes vieni ėmėmės veiksmų, bet taip nėra. Jeigu kiekvienas iš mūsų atskirai nuspręstume remti savo bankus, nebūtume rėmę jokio banko. Nė vieno iš jų, ir priežastis yra labai paprasta – Europos bankai bendrai sujungė paskolas ir riziką. Jeigu kiekvienas iš mūsų pasakytų: "mes patys galime išsikapstyti", tada visa sistema būtų sugriauta be vilties sulaukti paramos, sėkmės ar grįžti į ramybės būseną. Žinoma, tik valstybės narės gali priimti sprendimus, nes būtent valstybės narės balsuota dėl savo biudžeto, tačiau šie sprendimai turėjo būti priimti suderintu būdu.

Čia ir užbaigsiu. Europa yra stipri tada, kai ji remiasi stiprių ir atsakingų narių parama, o dėl to, kad šios narės yra stiprios, jie pritaria kompromiso būtinumui Europos labui.

Labai klaidinga manyti, kad narės turi būti silpnos, kad Europa būtų stipri. Aš pats manau, kad reikalingos stiprios narės, kad būtų sukurta stipri Europa, nes tik stiprios narės gali ištiesti ranką ir rasti kompromisą. Tik silpnosios yra atsiskyrusios ir rūpinasi tik savimi. Manau, kad mes turime tinkamai pasinaudoti šia krizės metu išmokta pamoka.

Čia ir užbaigsiu. Tai reiškia, kad didžiosios Europos šalys neturi daugiau teisių nei mažiausios šalys, bet galbūt jos turi daugiau įsipareigojimų. Pastaraisiais metais nesėkminga buvo tai, kad didžiosios šalys siekė išvengti

LT

ir kartais išsisukti nuo atsakomybės, tačiau turėjo pareigą ją prisiimti. Krizės metu ne tik viena pirmininkaujanti valstybė prisiėmė atsakomybę. Visos didžiosios valstybės ją prisiėmė. Turime vienodas teises, bet kai kurios turi daugiau pareigų nei kitos. Sakau tai, nes taip manau, remdamasis savo giliausiais europietiškais įsitikinimais.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (FR) Gerb. pirmininke, labai trumpai norėčiau iškelti du ar tris klausimus. Pirma, kalbant apie paketo tikslą, noriu pabrėžti, kad Komisijos pateikto klimato kaitos paketo tikslas yra išlikęs galutiniame kompromise, kurį patvirtino Europos Vadovų Taryba.

Žinoma, buvo truputį pakeitimų tikslų klausimu. Tie pakeitimai buvo būtini, taip reaguojant į kai kurių valstybių narių reikalavimus, tačiau mums pavyko, ir aš manau, kad turėtume pasveikinti save šia proga, nes tai padaryti nebuvo paprasta, atsižvelgiant į esančią ekonomikos ir finansų krizę. Pakartoju, mums pavyko išsaugoti siekį įgyvendinti 20 proc. tikslų, numatytų pasiekti 2020 m.

Dar daugiau, jūs tikrai žinote, kad Europos Sąjungos istoriniam sprendimui pritarė Jungtinių Tautų generalinis sekretorius, taip pat jam buvo pritarta konferencijoje Poznanėje, todėl norėčiau pasakyti, kad Europa neturėtų dėl to dar kartą imtis mazochistinių veiksmų. Dabar šiuo klausimu esame pasaulio lyderiai. Nė viena šalis ar regionas pasaulyje, ar tai būtų Amerika, Lotynų Amerika ar Azija, nepadarė ko nors panašaus. Todėl jei kas nors nori paprašyti daugiau, jie tai gali padaryti, paprašydami kitų sekti Europos pavyzdžiu, o ne ginčydami susitarimą, kuris iš tiesų yra pavyzdys visam likusiam pasauliui.

Žinoma, Komisija pateikė ambicingą paketą, mes tai žinojome nuo pat pradžių, tačiau galiu pasakyti, kad kompromiso būdu mums pavyko išlaikyti pagrindinius klimato kaitos paketo tikslus.

Turiu pataisyti kai kuriuos pateiktus pareiškimus dėl ekonomikos gaivinimo ir ekonomikos gaivinimo plano, kiek tai susiję su Jungtinėmis Valstijomis. Tiesa ta, kad amerikiečiai iki šiol dar nieko nepasiūlė. Idėjų yra, tačiau dar pamatysime, kas bus pasiūlyta. Taip pat norėčiau jums pasakyti, kad neaišku, ar Jungtinės Valstijos galės mums duoti geriausius patarimus dėl ekonomikos ir monetarinės politikos. Bet kokiu atveju esame įsitikinę, kad ši krizė, nekalbant apie grynai finansinius dalykus, kilo dėl tam tikrų esminių makroekonominių disbalansų. Amerikos monetarinė ir biudžeto politika buvo mažiausiai neįvykdoma. Todėl norėčiau jus įspėti dėl galinčios kilti nuomonės, – matau, kad ji jau yra, – kad turėtume elgtis būtent taip pat kaip amerikiečiai. Tačiau mūsų padėtis nėra vienoda, be to, manau, kad truputis atsargumo nėra blogai, galvojant apie vidutinės trukmės ir ilgalaikį tvarumą.

Tą sakydamas, Europos centrinio banko pirmininkas Europos Vadovų Tarybai iš tikrųjų pasakė, kad galima galvoti, jog Europoje bent jau apie 1,2 proc. mūsų BVP savaime turės stabilizuojantį poveikį. Tai reiškia, kad jeigu prie 1,5 proc., kurį patvirtino Europos Vadovų Taryba, pridėsime dalį, kurią turi ekonominiai stabilizatoriai, būsime netoli išrinkto Jungtinių Valstijų prezidento nusibrėžtų tikslų, turiu omenyje būtent nusibrėžtų tikslų.

Vis dėlto iš visos širdies pritariu didesniam veiklos ekonomikos srityje suderinimui su Jungtinėmis Valstijomis. Suprantama, – tai numatyta ir G20 išvadose, – reikės visuotinių pastangų pasaulinei ekonomikai atgaivinti. Ši krizė parodė, kokiu mastu mūsų ekonomikos yra tarpusavyje priklausomos. Tiesą sakant, būtent todėl mes pateikėme bendrą globalizacijos darbotvarkę, kad galėtume siekti ekonomikos atsigavimo ir Atlanto vandenyno regione.

Turint omenyje Komisijos klausimą ir jos vaidmenį institucijose, norėčiau jums aiškiai išdėstyti savo nuomonę šiuo klausimu. Manau, kad Europoje niekas nėra stipresnis dėl to, kad kiti yra silpnesni, ir manau, kad kai kurie analitikai ir mano draugai europiečiai, kurie, tikrai pripažįstu, yra vieni labiausiai atsidavusių europiečių, daro esminę klaidą manydami, kad Komisijos vaidmuo nukenčia dėl tvirto pirmininkavimo Tarybai.

Yra priešingai. Galiu jums tai pasakyti dabar, kai turiu darbo su devyniomis skirtingomis Europos Vadovų Tarybai pirmininkavusiomis šalimis patirties.

Jeigu yra manančių, kad Europos Parlamentas yra stipresnis dėl Komisijos silpnumo arba kad Komisija yra stipresnė dėl silpnesnės Tarybos, jie iš esmės klysta. Svarbiausia, kad tai yra piktavališkas požiūris, kuriam aš nepritariu.

Šiandien Europos Sąjunga yra tokia sudėtinga, susidedanti iš 27 valstybių narių su skirtingais prioritetais, tad tik dėl partnerystės ir savitarpio pagalbos Europos institucijos galės pasiekti rezultatų. Būtent todėl tai yra pasiūlymai, pvz., susiję su klimato kaita, kuriuos prieš kelerius metus pateikė Komisija.

Žinoma, visi esame suinteresuoti, kad pirmininkavimas Tarybai būtų stiprus, kurio metu pajėgiama pasiekti susitarimą su valstybėmis narėmis. Žinoma, Europos Parlamento veikla, iniciatyva ir darbas šiuo klausimu yra svarbus. Šiuo atžvilgiu manau, kad kai kurie turėtų pasirinkti kitą pavyzdį, kuriuo vadovaujasi. Atsidūrėme padėtyje, kai institucijos turi įrodyti savo valdžią, savo vadovaujamą vaidmenį, ne sumenkindamos kitų institucijų vaidmenį, o priešingai, o sustiprindamos savo gebėjimą pasiekti teigiamus kompromisus, kurie iškeltų Europos idėją.

Turėdamas omenyje kai kuriuos Čekijos politinių lyderių pareiškimus, užbaigdamas tiesiog norėčiau jums pasakyti, kad kai kas nors lygina Sovietų Sąjungą su Europos Sąjunga, tai reiškia tris dalykus: pirma, jis nesupranta, kokia buvo Sovietų Sąjunga; antra, jis nesupranta, kokia yra Europos Sąjunga, o trečia, jis turi miglotą supratimą apie demokratiją bei jos principus, ypač laisvę ir solidarumą, kurie yra mūsų principai Europoje.

(Plojimai)

Timothy Kirkhope (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, iš pradžių norėčiau pagirti prezidento N. Sarkozy, kaip Tarybos Pirmininko, atliktą vaidmenį. Jo vadovavimas buvo tikrai aukšto lygio ir kryptingas, mes ypač prisimename jo veiklą, siekiant taikos Gruzijoje po to, kai į ją įsiveržė Rusijos pajėgos. Taip pat prisimename jo pasiryžimą pasirūpinti klimato kaitos ir energetikos paketo klausimu, tam visapusiškai pritaria britų konservatoriai, nors man gaila, kad negalime pasiūlyti panašios paramos Lisabonos sutarties atžvilgiu.

Manome, kad ES turėtų ir toliau imtis vadovaujamo vaidmens klimato klausimų atžvilgiu. Tačiau pastaruosius šešis mėnesiu neišvengiamai įsivyravo finansų ir ekonomikos krizė. Nepaisant britų ministro pirmininko pareiškimų, kad jo pasirinktam būdui reaguoti į krizę daug kas pritaria, nepamirškime praėjusią savaitę pateiktų Vokietijos finansų ministro pastabų, skirtų britų vyriausybei, kad "tie žmonės, kurie praeityje niekada nebūtų lietę deficitinių išlaidų", dabar "švaistosi milijardais", o "perėjimas nuo tiekimo pusės politikos prie kvailo keinsizmo yra stulbinantis". Be to, kalbėdamas apie JK PVM dydį, jis pasakė, kad "visa tai padidins D. Britanijos skolas iki tokio lygio, kad už jas turės atidirbti visa karta". Man dėl to labai gaila, nes jis buvo visiškai teisus: D. Britanijos ekonomika artėja prie turbūt ilgiausios ir giliausios recesijos, kokią patiria didžiosios ES šalys, o D. Britanijos ministras pirmininkas nebeturi jokių reikalavimų dėl fiskalinio atsargumo ir tvirto ekonomikos valdymo.

Prezidente N. Sarkozy, būtent šioje padėtyje D. Britanijos ministras pirmininkas turėjo sekti kitų Europos šalių lyderių pavyzdžiu, o iš tikrųjų rėmėsi kitų šalių parodytu ekonomikos valdymo būdu. Norėčiau dar kartą jus pasveikinti jūsų pirmininkavimo šešis mėnesius proga. Tikiuosi, kad kiti šeši mėnesiai bus palankūs Europos žmonėms.

Bernard Poignant (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, būtų neteisinga sakyti, kad jūsų pirmininkavimas buvo idealus, bet taip pat nesąžininga sakyti, kad jis buvo nevykęs. Iš jo pasimokysiu vieną ar porą dalykų.

Tai pasikeitimų laikas, nes nuo šio pirmininkavimo, kilus problemų rinkoje, valstybė bus jų sprendimas. Tikiuosi, kad šis pasikeitimas bus tikras ir pastovus, o kadangi esu Prancūzijos socialistas, džiaugiuosi sužinojęs, kad mūsų problemų šaltinis yra ne 35 valandų darbo savaitė, o bankai, o "ponia 35 valandos" yra geresnė nei "ponia Madoff".

Antroji pamoka yra ta, kad šio pirmininkavimo pabaigoje jūs turėsite iš naujo sukurti geresnius Prancūzijos ir Vokietijos santykius, nes pradžioje juos sugadino Viduržemio jūros šalių sąjunga. Vokietijos kanclerė nebuvo pakviesta į svarbų susitikimą, o po to mes prašome jos ir Vokietijos sumokėti, kaip 1918 m. – už kompensaciją arba 1945 m. – už atstatymą arba 1955 m. – už prisidėjimą arba 1990 m. – už susijungimą. Taip, aš ginu Vokietiją. Ar jūs tai matote, Martinai? Žinote prancūzišką posakį: "nelipk į kokoso medį, jei kelnėse yra skylė". Manau, kad reikia kai ką patvarkyti ir atkurti Prancūzijos ir Vokietijos santykius.

Pagaliau, kad pirmininkavimas būtų sėkmingas, – kokia gera pamoka, – turite būti apsupti dviejų socialistų: Bernardo Kouchnerio, kuris buvo ministras F. Mitterrando vadovaujamoje vyriausybėje, ir J.-P. Jouyet, kuris dirbo su L. Jospinu ir J. Delorsu. Tai skiriu B. Le Maire, naujajam ministrui: saugokitės N. Sarkozy, jis yra D. Villepino žmogus. Tikiuosi, kad žinote dar vieną posakį: "Atleidžiu visiems, kurie mane įžeidžia, tačiau įtraukiu juos į sąrašą!"

(Plojimai)

Pirmininkas. – Labai jums dėkoju, gerb. B. Poignantai. Beveik kyla klausimas, ar jūs norėtumėte bandyti tapti vyriausybės nariu.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Gerb. pirmininke, galbūt galėtume grįžti prie Europos.

Kilus regioninei, finansų, ekonomikos, socialinei ir klimato krizei, šis Prancūzijos pirmininkavimas buvo papildytas pasaulio dienotvarke. Buvo galima į tai reaguoti, o taip sparčiai pirmininkaujanti Prancūzija buvo pajėgi įveikti iššūkius. Manau, kad teisinga ir naudinga taip sakyti. Taip pat naudinga mums visiems kartu žvelgti į tai, ką dar reikia pasiekti, kad atsakas į šias krizes būtų kuo išbaigtesnis.

Mūsų atsakas į finansų krizę buvo suderintas ir gana gerai apgalvotas, tačiau dabar, mano manymu, turime imtis veiksmų ir pradėti nuo pasaulio valdymo sistemos sukūrimo, o ne tik reguliavimo. B. Madoff atvejis aiškiai parodė, kad turime ne tik stebėti, bet ir bausti. Mums reikia Europos reguliatoriaus, o laikui bėgant ir Europos prokuroro.

Tačiau dar daug ką turime nuveikti, kad įveiktume ekonomikos ir socialinę krizę. Kaip jūs žinote, deja, Europos planas tikrai neprilygsta Amerikos planui. Mums reikia didelių projektų, inovacijų, mokslinių tyrimų, infrastruktūros, nuolatinio prisitaikymo. Būtent tai turi būti numatyta Europos darbotvarkėje ateinančiais mėnesiais.

Taip pat ateityje turime pasimokyti iš krizės metu išmoktų pamokų, siekdami tvirtesnio finansinio ir monetarinio ryšio, ypač euro zonoje, o tai, beje, padėtų išspręsti Prancūzijos ir Vokietijos nesusipratimus, taip suteiktume sau progą manevruoti, o tai bus labai naudinga recesijos metu, kai augimas, tikiuosi, kuo greičiau atsigaus, bus atkurtas pagrindinis Komisijos vaidmuo, nes jokiu būdu negali būti panaikinta jos iniciatyvos teisė. Manau, kad krizės metu tai turėtų būti pareiga imtis iniciatyvos.

Pagaliau jūsų pirmininkavimo metu pasiekėme kompromisą dėl klimato krizės. Nors jis neidealus, tačiau tai yra kompromisas. Man gaila, kad kuriam laikui nuošalyje paliekamas klausimas dėl pagalbos besivystančioms šalims, kurios ir toliau kenčia dėl klimato kaitos padarinių, už kuriuos jos tikrai nėra atsakingos.

Todėl kalbėdama apie visus šiuos klausimus, gerb. Pirmininke, tikiuosi, kad rytoj Europa galės pateisinti visų mūsų piliečių viltis.

Ian Hudghton (Verts/ALE). - Gerb. pirmininke, pirmininkaudama Prancūzija iš tiesų susidūrė su daugybe iššūkių, tačiau galima ginčytis, ar pastaroji Taryba tinkamai kovojo su klimato kaitos sukeltu iššūkiu.

Kalbėdamas apie ekonomiką, pažymiu, kad N. Sarkozy pripažino, kad Airija pirmoji parėmė savo bankus, o dabar visa Europos Sąjunga tai daro, ir tai, manau, yra geresnis sprendimas nei pastarasis Gordono Browno klaidingas pareiškimas, kad jis vienas be jokios pagalbos išgelbėjo pasaulį.

Norėčiau padėkoti Airijos vyriausybei, kad dar kartą parodė, kokia įtakinga Europos Sąjungoje gali būti maža valstybė narė. Tačiau taip pat dėkoju Airijos žmonėms, kaip tai apibūdino prezidentas N. Sarkozy, "pertraukus" Lisabonos sutarties ratifikavimo procesą. Airijai suteiktos garantijos padės ir mano šaliai Škotijai, pabrėžiant, kad Europoje gyvuoja fiskalinė nepriklausomybė ir kad mes, nepriklausoma valstybė narė, galime paskirti Komisijos narį.

N. Sarkozy pasakė, kad negalėsime turėti stiprios Europos, jeigu ji nebus vieninga. Prisiminkime, kad "vienybė įvairovėje" yra ne tik šūkis, bet ir mūsų siekis: negalime pamiršti to, dėl ko didžiuojamės būdami škotai, velsiečiai, airiai, prancūzai, čekai ar dar kas nors, taip pat Europos Sąjungos piliečiai, o ne objektai.

Brian Crowley (UEN). – (*GA*) Gerb. pirmininke, praėjusią savaitę vykęs aukščiausiojo lygio Europos Sąjungos valstybių vadovų susitikimas buvo labai teigiamas Airijos ir Europos atžvilgiu. Europos Vadovų Taryba patvirtino Europos ekonomikos gaivinimo planą, kuriuo numatoma 200 mlrd. EUR suma.

Kalbant apie Europos Vadovų Tarybos rezultatus, labai svarbu, kad paskolos būtų suteikiamos tada, kai yra tinkamos sąlygos jas duoti. Sunkiai išsprendžiamų arba panašių į tokias problemų sprendimai ir kompromisai staiga iškilo kaip susidaranti grietinėlė ant pieno. Sveikinu jus, prezidente N. Sarkozy, ėmusis pastangų, taip pat ir Airijos atžvilgiu. Mes labai vertiname pasiektą kompromisą leisti Airijos žmonėms antrą kartą priimti sprendimą dėl Lisabonos sutarties.

Labai trumpai norėčiau nurodyti kai kuriems šiandien ir vakar kalbėjusiems kolegoms, kaip paaiškinu tai, kas praėjusią savaitę buvo pasakyta Prahoje. Pirma, niekada nekalbėjau apie savo tėvą, kaip kad buvo nurodyta prezidento V. Klauso išplatintame tekste. Antra, niekada nesakiau, kad airiai nori Europos. Sakiau, kad Airijos žmonės turi nuspręsti, kas atsitiks su Lisabonos sutartimi.

Kalbant apie mūsų patirtį būtent pastaruosius šešis mėnesius, mums judant į priekį, reikalinga Europa, kuri bendradarbiauja, derinama savo veiksmus, ir dirba išvien, kad supratimo ir tolerancijos įvairių nuomonių ir įvairių ekonominių ciklų Europos Sąjungoje atžvilgiu pasiektų bendrus tikslus.

(FR) Gerb. pirmininke, atsiprašau, bet labai prastai kalbu prancūziškai. Jūsų pirmininkavimas atkūrė didįjį Europos projektą, Europos Sąjungos projektą su didžiule širdimi, paremtą lygybe ir sunkiu darbu Europoje ir pasaulyje. Dėkoju jums ir linkiu sėkmės!

(Plojimai)

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (*GA*) Gerb. pirmininke, Airija turėtų būti Europos Sąjungoje. Bendradarbiavimas su mūsų partneriais Europoje yra labai vertingas. Tačiau būdas, kuriuo buvo reaguota į neigiamą Airijos balsavimą, neskatina geranoriškumo. Tai netgi gali pakurstyti priešiškumą ES, ir ne tik Airijoje.

Taryba atsisakė pakeisti pačią Lisabonos sutartį. Vietoj to žmonės Airijoje yra drąsinami, jiems sakoma, kad jie turėtų apsigalvoti.

Taryba neatsižvelgė į tikruosius Airijos žmonėms nerimą keliančius dalykus, susijusius su ES sukarinimu, darbuotojų teisėmis ir viešosiomis paslaugomis. Dėl atsako į neigiamą balsavimą Airijoje ir kitur atotrūkis tarp Sąjungos lyderių ir piliečių vis gilėja.

Tarybos išvadose nenumatomos tikėtinos garantijos tose srityse, kuriose jų reikia. Jose nepateikiamos teigiamos balsavimo už Lisabonos sutartį priežastys. Vietoj to, jie leidžia įsigalėti baimei. Kai kurie klausimai tampa painūs. Pakartotinio referendumo metu bus visiškai įsigalėjusi baimė ir dezinformacija.

Kalbant apie Tarybos išvadas energetikos ir klimato kaitos paketo atžvilgiu, labai svarbu, kad būtų priimti teisės aktai, numatantys teisiškai įpareigojančių tikslų siekimą. Tačiau dalis paketo nėra tinkama ir ne tokia stipri, kokia turėtų būti.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (*PL*) Gerb. pirmininke, dar šių metų spalio mėn. spaudoje jau buvo rašoma, kad Čekijos pirmininkavimas praeis nepastebėtas. Taip pat buvo sakoma, kad jūsų siekis pirmininkauti Eurogrupei yra bandymas vykdyti netiesioginę Čekijos kontrolę. Todėl norėčiau iš jūsų išgirsti, gerb. prezidente, kaip besibaigiančiu pirmininkavimu siekiama paveikti artėjantį Čekijos pirmininkavimą.

Gerb. prezidente, atsakydamas į mano klausimą dėl prezidento L. Kaczyńskio, prieš du mėnesius šiame Parlamente jūs pasakėte, kad jį įtikintumėte ir būtų laikomasi susitarimų. Tačiau tada niekas neįtarė, kad L. Kaczyński leisis labiau paveikiamas Airijos žmonių, o ne savo brolio. Ar ketinate taip pat pasielgti, kai laimėsite prieš prezidentą V. Klausą, pone? Ar bent vyks derybos? Pagaliau tikiuosi, kad jums patiko klausytis Elvio, gerb. prezidente.

Sylwester Chruszcz (NI). – (*PL*) Gerb. pirmininke, esu vienas iš tų šio Parlamento narių, kurie nesveikins jūsų su sėkmingu šešis mėnesius trukusiu pirmininkavimu. Tiesą sakant, manau, kad du jūsų per pastaruosius mėnesius prastumti svarbiausi projektai iš tiesų yra žalingi. Iš tiesų jie yra žalingi ne tik mano šaliai Lenkijai, bet ir visai Europai. Nors dabar kiek labiau priimtinesnis, klimato kaitos paketas vis dar netinkamas, ir jo priėmimas, esant šiai padėčiai, tiesiog juokingas. Be to, Lisabonos sutarties, kuri nacionalinio referendumo Airijoje metu buvo atmesta, atkūrimas yra pasityčiojimas iš demokratijos. Nesiguoskite tuo, pone, kad viena papildoma vieta Europos Parlamente jums pavyks gauti didesnę paramą Lisabonos sutarčiai Lenkijoje.

Norėčiau jums pasakyti, gerb. prezidente, kad nors pasitelkęs diplomatinius sugebėjimus jūs sugebėjote įtikinti kitus valstybių ar vyriausybių vadovus palaikyti jūsų prieštaringas idėjas, nuoširdžiai tikiuosi, kad nepriklausomų valstybių piliečiai nepritars šioms idėjoms kitais metais vyksiančių Europos Parlamento rinkimų metu.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, Tarybos Pirmininke, jeigu net M. Schulz teigiamai kalba apie Prancūzijos pirmininkavimą, jis iš tiesų turėjo būti nuostabus, nes iki šiol socialistai nebuvo didžiuliai prezidento N. Sarkozy gerbėjai.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos vardu noriu jus patikinti, prezidente N. Sarkozy, kad jūsų pirmininkavimas buvo nuostabus ir tikrai sėkmingas. Abiejų šiais metais kilusių krizių metu jūs elgėtės ryžtingai ir sėkmingai. Suteikėte daugiau politinio svorio Europos Sąjungai ir pagerinote jos reputaciją pasaulyje. Jūs neabejotinai atgavote kai kurių piliečių pasitikėjimą, iš dalies galėjote išryškinti naudingą ir stabilizuojantį mūsų bendros valiutos euro poveikį šiuo sudėtingu metu. Trumpai

kalbant, mūsų laimei jūs buvote tinkamas žmogus tinkamoje vietoje tinkamu laiku. Norėčiau galvoti, kad ta patį galėsime pasakyti ir po kito pirmininkavimo.

Klimato kaitos ir energetikos paketas yra sėkmingas Tarybos sprendimas. Tačiau turėtume prisiminti, kad tai į ateitį orientuotas sprendimas, kurio poveikis bus jaučiamas tik tada, kai dauguma už jį atsakingų žmonių jau nebeužims savo pareigų arba negalės atsakyti už padarinius. Turėsime pasirinkti tarp klimato politikos tikslų, kuriems mes visiškai pritariame, ir neišvengiamos naštos, kurios galime tikėtis iš ekonomikos.

M. Schulz privertė PPE-DE frakciją priimti šį sprendimą. Žinoma, mes priimsime sprendimą, tačiau pirmiausia stengsimės išsiaiškinti, dėl ko turime nuspręsti. Jeigu priėmėte sprendimą vakar, turbūt negalite būti perskaitę tekstą. Jūs tiesiog aklai, remdamiesi kairiojo sparno politika, priėmėte sprendimą. Kalbant apie jūsų kritiką dėl susitarimo per pirmąjį svarstymą, kai ponas D. Cohn-Bendit taip pat lieja krokodilo ašaras, visiškai sutinku su jūsų kritikos turiniu. Tačiau kas mus į tai pastūmėjo? Ar Taryba neleido mums kalbėti proceso metu? Ar mus šantažavo Komisija? Sprendimą priėmė šio Parlamento dauguma. Pirmininkų konferencijoje tik Joseph Daul balsavo už pirmąjį svarstymą, kuris būtų sudaręs tinkamą procedūrą. Tikiuosi, kad galėsime prieiti prie išvadų, kad ateityje per pirmąjį svarstymą priimti susitarimai neturėtų būti priimtini, bent jau tokių lemiamų projektų atžvilgiu.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). - Gerb. pirmininke, norėčiau kai ką pasakyti prezidentui N. Sarkozy:

(FR) "Politikoje sunkiausia būti proaktyviu".

Ir jūs, ir aš tai žinome, prezidente.

Kaip jūs pats sakėte, Europa linkusi siekti kompromisų, bet kartu siekia užtikrinti dinamiškumą. Tokia mano nuomonė. Manau, kad jūsų dėka Europa pasiekė tiek, kiek buvo įmanoma, ir tiek, kiek jums pavyko suburti 27 valstybių ministrus pirmininkus ir vadovus, tačiau prašau nepervertinti rezultatų. Tai ypač taikau Pirmininkui J. M. Barroso. Nepervertinkite rezultatų. Jeigu taip padarysite, tai atsigręš prieš eilinių žmonių tikėjimą Europos Sąjunga. Šiuo metu įsivyravusi ekonomikos krizė, kuri dar nesibaigė. Kaip jūs ir sakėte, ji dar nesibaigė. Todėl nesakykite žmonėms, kad ekonominių paskatų paketas sudaro 1,5 proc. BVP. Taip nėra. Jeigu iš šio apskaičiavimo trumpam išbrauksime paskolų garantijas ir pažvelgsime į tikrąsias investicijas ir tikrąją paklausą, pamatysime, kad tai vidutiniškai sumažėja iki 0,6 proc. Europos Sąjungos BVP. Tai tiesa, gerb. J. M. Barroso. Brueghel ir Kopenhagos universiteto ekonominiai skaičiavimai tai patvirtina. Taigi būkite atsargūs.

Tik dviejose šalyse – o Vokietija kritikavo D. Britaniją – tikrosios ekonomikos stimuliavimo išlaidos pasiekė 1 proc. BVP, būtent Gordono Browno ir J. L. R. Zapatero valdomos šalys. Nedaug trūksta ir Prancūzijai. Tačiau daugiausia sunkumų šiuo metu kyla Berlyne. Aš niekaip nesuprantu, kaip Angela Merkel, Vokietijos kanclerė, gali žmonėms sakyti, kad to, ką jie šiuo metu daro užimtumui Europoje didinti, nepakanka. Tai netiesa.

Gerb. pirmininke, nesutinku su tuo, ką sakė Graham Watson. Neturėtumėte atsipalaiduoti. Turėtumėte skirti visas jėgas, nes mums reikia kito paskatų paketo ir gana greitai, jau pavasarį. Tikiuosi, balandžio 2 d. Londone, taip pat ir pavasarį vyksiančiame aukščiausiojo lygio susitikime būsite aktyvus. Kaip jūs pats pasakėte, Europos ir žmonių suartėjimas susijęs su darbo vietų užtikrinimu žmonėms.

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, prezidentas N. Sarkozy netrukus turės išvykti. Dabar jam dar kartą suteiksime žodį, o J.-L. Borloo ir B. Le Maire liks su mumis.

Nicolas Sarkozy, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Ponios ir ponai, gerb. T. Kirkhope, dėkoju jums už paramą. Tai suteikia man progą kreiptis į britų konservatorius ir pasakyti, kaip mums Europoje svarbu, kad ši puiki partija, D. Britanijos konservatorių partija, ir toliau ypač pritartų Europos integracijos politikai.

Nieko negaliu pasakyti apie politiką Jungtinėje Karalystėje. Turite naują vadovą D. Cameroną, o jūsų partijos istorija labai sena. Mums reikia jūsų Europoje, niekas Europoje savaime nevyksta, gerb. T. Kirkhope. Nežinau, kas ateityje laukia Gordono Browno ar D. Camerono, bet kad ir kas būtų Jungtinės Karalystės vadovas, jam reikės kitų, kad galėtų žengti į priekį, apginti šalies interesus, pasiekti pergalę Europoje. Vienas to padaryti negali, ir aš norėčiau pasakyti, kad visada buvau įsitikinęs, kad Jungtinė Karalystė vaidina ypatingą vaidmenį Europoje. Kartais aš buvau dėl to kritikuojamas, nes Jungtinėje Karalystėje kalbama pasaulyje populiariausia kalba, nes jos ekonomika yra dinamiška, bet pagalvokite apie tai. Pažiūrėkite, kiek Jungtinei Karalystei kainavo tai, kad ji buvo ypač susijusi su Jungtinėmis Valstijomis, kiek kainavo jos išskirtinis įsipareigojimas teikti finansines paslaugas; pažvelkite, Europai reikia Jungtinės Karalystės, bet aš vis tiek esu įsitikinęs, kad Jungtinei Karalystei reikia Europos.

Kai lankiausi Jungtinėje Karalystėje, pasakiau, kad entente cordiale tarp Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės nėra pakankamas. Gordon Brown pasiūlė entente formidable. Pats tikrai manau, kad buvo įmanoma tvirčiau pakilti iš finansų krizės, nes Jungtinė Karalystė akivaizdžiai pasirinko Europą. Reikėtų pasakyti, kad nesikišant į vidaus politiką, praeityje mums sekėsi ne taip gerai, turiu omenyje, kad tai tiesa.

Gerb. B. Poignantai, Prancūzijos pirmininkavimas tikrai nėra tobulas, bet ir nėra blogas, o kalbant apie jus, jūs esate ištikimas F. Mitterrandui, kuris puikiai sugeba įvertinti principu "nei... nei". Todėl jūs nemanote nei gerai, nei blogai. Jūs tikrai manote, kad man pasisekė dėl to, kad su manimi buvo du puikūs socialistai... Na, net ne du, o trys, gerb. B. Poignantai: J. -P. Jouyet, B. Kouchner ... Kažkur užuodžiu tam tikrą pavydą! Rimtai, kad ir kaip būtų, jeigu galima, norėčiau paneigti visų tų, kurie manė, kad buvo struktūrinių Vokietijos ir Prancūzijos nesutarimų, pareiškimus. Turiu progą viską paaiškinti, kreipiuosi ir į Marielle De Sarnezą.

Prancūzijos – Vokietijos ašis, Prancūzijos ir Vokietijos draugystė nėra pasirinkimas: tai absoliuti pareiga. Dvi mūsų šalys buvo patekusios į patį didžiausios XX amžiaus tragedijos centrą. Tai nėra pasirinkimas, ne todėl, kad aš tam nepritariu, o todėl, kad tai yra pasaulio ir Europos pareiga. Turime žengti drauge. Esu visiškai įsitikinęs, gerb. B. Poignantai, kad tai yra atsakomybė, priklausanti tikrai ne tik A. Merkel ar man, ar anksčiau G. Schröderiui, ar J. Chiracui: tai istorinė realybė. Negalime atsiskirti būtent dėl mūsų praėjusio amžiaus istorijos.

Tačiau nenorėdamas nieko įžeisti, taip pat turiu pasakyti, kad Prancūzijos – Vokietijos ašis negali būti vienoda iš 27 šalių ir iš šešių šalių susidedančioje Europoje. To pakako iš šešių ar devynių, galbūt dvylikos, jeigu Vokietija ir Prancūzija būtų pasiekusios susitarimą, šalių susidedančioje Europoje, ir visos kitos tuo rėmėsi.

Taip buvo praeityje, tačiau ne šiandieninėje Europoje, ir būtent dėl to siūliau abipusiu pagrindu pakoreguoti Prancūzijos – Vokietijos ašį. Mums to reikia, tačiau negalime vertinti Prancūzijos – Vokietijos ašies, lyg vis dar būtume tik dvylika šalių. Pamenu, kai Vokietijai ir Prancūzijai pavyko susitarti dėl kandidato į Komisijos Pirmininko postą – tai nebuvo mano valdymo laikais – kitas kandidatas pasitraukė dėl kilusio arogancijos įspūdžio. Dėl to Prancūzijos ir Vokietijos draugystė yra būtina, tačiau ji nedraudžia sudaryti kitus susitarimus ar užmegzti draugystę su kitomis šalimis. Tai ir noriu jums pirmiausia pasakyti, nes man kartais susidaro įspūdis, kad kai kurie žmonės mato Europą per trisdešimties metų senumo akinius, nors reikėtų žiūrėti galvojant apie tai, kas bus po trisdešimties metų.

Antra, A. Merkel tvirtai gina Vokietijos interesus. Kas kitas, jei ne ji tai padarytų? Žinoma, negalima už tai jos kritikuoti. Ji tai darė, pasikliaudama nuojauta, su jėga ir su pasiryžimu. Aš taip pat ginu savo šalies interesus. Argi ne tam buvau išrinktas?

Todėl mums kartais ir nepavyksta iš karto susitarti. Ir ką? Tai visiškai normalu. Ar nėra demokratijos ar kompromiso jausmo, kai yra tik Vokietija arba tik Prancūzija? Taip, aš turėjau nusileisti A. Merkel; taip, ji turėjo nusileisti man. Ir ką? Visa tai Vokietijos labui. Ar tik dėl to, kad yra tik Vokietija arba tik Prancūzija, neturėtume diskutuoti dėl ko nors? Mūsų draugai vokiečiai nelabai pritarė Viduržemio jūros šalių Sąjungos sukūrimui. Kilo tam tikrų nesusipratimų. Išsprendžiau juos, apie juos diskutuodamas. Kokia problema?

Bet kuriuo atveju neketinu teisintis kiekvieną kartą, kai mes su A. Merkel sutariame dėl ko nors, palaikome vienas kitą ar padedame vienas kitam. Tačiau nepamiršiu to, kad Vokietija yra federacinė valstybė, o Prancūzija yra labiau centralizuota, o ne decentralizuota. Ritmas ir laikas sprendimams priimti nėra toks pats. Tai nėra susiję su A. Merkel gebėjimais ar mano klaidomis; tai susiję su dviejų valstybių struktūromis, kurios yra skirtingos. Dar daugiau, Vokietijoje yra koalicinė vyriausybė. Nesu tikras, kad A. Merkel, sudarydama vyriausybę, spontaniškai pasirinko socialistus. Aš turėjau pareigą pasirinkti socialistus savo vyriausybėje. Tai antrasis skirtumas, kuris taip pat paaiškina, kiek laiko prireikia sprendimams priimti.

Tačiau galite būti tikri, kad bet kuriuo atveju Vokietija nėra puolama. Vokietijos ekonomika yra didžiausia Europoje. Mums reikia Vokietijos, o Vokietijai reikia Europos. Tačiau taip pat reiktų pasakyti, kad Prancūzija ir Vokietija neturi daugiau teisių nei kitos šalys; mūsų atsakomybė didesnė, kurią turėtume prisiimti kartu. Nesijaudinkite. Puikiai tai žinau.

Gerb. M. De Sarnez, jūs esate teisi, dar daug ką reikia padaryti. Nebegrįšiu prie jūsų komentarų apie pirmininkavimą. Dar daug ką reikia padaryti. Jūs kalbėjote apie poreikį turėti Europos reguliatorių, ir jūs esate visiškai teisi. Žiūrėkime į viską blaiviai. Mes to dar neturime, nes kai kurios mažesnės šalys mano, kad jeigu jos neturėtų šalies reguliatoriaus, kiltų problemų dėl jų šalies suverenumo. Turime į tai atsižvelgti, tačiau manau, kad bent jau turėtume sudaryti Europos reguliatorių kolegiją.

Antra, ar mums reikia Europos prokuroro? Tai nepaprastai įdomios diskusijos, apimančios ir kitus klausimus, ypač geresnį bendradarbiavimą.

LT

Turint omenyje didžiuosius projektus, prašau jūsų per daug mūsų nekritikuoti, nes būtent Komisijos Pirmininkas numatė 5 mlrd. EUR. Dėl to kilo ginčų, gerb. M. De Sarnez, nes ne visos šalys pritarė, kad būtų finansuojami tik didieji projektai, o aš nuoširdžiai turiu pripažinti, kad Komisija buvo daug ambicingesnė nei kai kurios valstybės narės. Viskas gana paprasta – kiekviena valstybė turėjo pritarti, kad Komisija galėtų paskirti 5 mlrd. EUR didiesiems projektams įgyvendinti. Mums tai pavyko ir dabar bent jau turime penkis milijardus.

Pagaliau kalbant apie pagalbą besivystančioms šalims, deja, nepritariu jūsų požiūriui. Kartu su J. M. Barroso tam skyrėme 1 mlrd. EUR, tam ir vėl nepritarė kai kurios valstybės narės, o Hokaido vykusiame aukščiausiojo lygio susitikime turėjau įtikinėti savo partnerius Europoje, kad leistų J. M. Barroso panaudoti neišleistus pinigus Tūkstantmečio plėtros tikslams pasiekti, taigi tai buvo 1 mlrd. EUR.

Gerb. M. De Sarnezai, buvau priblokštas, kad Dohoje vykusiame aukščiausiojo lygio susitikime buvau vienintelis jame dalyvaujantis Vakarų valstybės vadovas. Iš visų G20 valstybių ar vyriausybių vadovų buvome tik dviese: Pietų Afrikos prezidentas ir Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas, taip pat J. M. Barroso. Kiti neatvyko. Tik įsivaizduokite, ką jūs būtumėte man pasakiusi, jeigu nebūčiau ten nuvykęs! Mes buvome ten, nes krizė negali būti pasiteisinimas, priverčiant skurdžiausias šalis mokėti didžiausią kainą dėl krizės, už kurią jos tikrai nėra atsakingos. Manau, kad tai gali būti dar vienas nesutarimo objektas.

Gerb. I. Hudghton, įvairovė ir vienybė: būkite tikri, kad įvairovės atžvilgiu jokios pažangos nėra! Atvirai kalbant, jeigu turėčiau skirti visą savo energiją vienam projektui, pasirinkčiau vienybės projektą, nes pastebėjau, kad niekas Taryboje nepamiršta, iš kurios šalies jis yra. Sudėtingiau sužinoti, kur jie vyksta. Yra toks didis prancūzų etnologas C. Lévi-Strauss, kuris pateikė geriausią formuluotę, buvo nepaprasta, kai jis pasakė, kad "vienybė nėra liga". Identiškumas nėra liga Europoje, todėl turėtų būti dedama kuo daugiau pastangų, siekiant vienybės.

Gerb. B. Crowley, dėkoju jums už paramą Europos Vadovų Taryboje. Labai džiaugiausi, galėdamas jus pakviesti į Eliziejaus rūmus kaip jūsų frakcijos atstovą, ir turiu pasakyti, kad labai vertinu jūsų nuolat rodomą drąsą ir sąžiningumą.

Gerb. B. de Brún, taip, mes turime dar kartą užtikrinti ir įtikinti airius. Jūs man sakėte, kad dar nepakankamai pasiekėme. Deja, turiu pasakyti, kad negalime pasiekti daugiau, nes tai iš karto sukeltų sumaištį kitose šalyse. Jeigu dar kartą pradėsime diskusijas dėl sutarties ratifikavimo kitose šalyse, ypač Jungtinėje Karalystėje, tam, kad išspręstume Airijos problemą, mes pateksime į sunkią padėtį, o pats sudėtingiausias kompromisas buvo diskusijos Europos Vadovų Taryboje tarp Airijos ministro pirmininko ir D. Britanijos ministro pirmininko ankstų penktadienio rytą, kai jie bandė pasiekti susitarimą. G. Brown nenorėjo iš naujo pradėti diskusijas dėl ratifikavimo Jungtinėje Karalystėje, – ir aš tai galiu suprasti – kai visi žino, kaip sunku buvo tai padaryti. Todėl manau, kad negalime daugiau nieko daryti. Tačiau kalbant atvirai, jau daug nuveikėme, pažadėdami per dvejus metus priimti pirmosios stojimo sutarties protokolą.

Gerb. J. Wojciechowski, mes padėsime pirmininkausiančiai Čekijai. Tuo net neabejokite. Ką man pasakė L. Kaczynski? Man skaudu tai sakyti, nes praėjusį kartą jis nesilaikė to, ką jis man pasakė. Europos Vadovų Taryboje jis pasakė, kad jis neprieštarautų Lisabonos sutarties ratifikavimui, jeigu airiai būtų jai pritarę. Aš jam tik priminiau vieną dalyką – tai padariau, neįsitraukdamas į diskusijas su D. Tusku, ministru pirmininku – tai įvyko 2007 m. liepos mėn. Vokietijos pirmininkavimo metu mano biure, trečią valandą ryto, dalyvaujant J. L. R. Zapatero, Tony Blairui ir J.-C. Junckeriui, Lenkijos prezidentas, kalbėdamas su savo dvyniu broliu, tuo metu buvusiu ministru pirmininku Varšuvoje, pasirašė dokumentą, kuris turėjo tapti Lisabonos sutartimi.

Gerbiu Lenkijos prezidentą, bet turiu pasakyti, kad buvau nustebęs, kad asmuo, pasirašęs sutartį Briuselyje, atsisakė ją pasirašyti Varšuvoje. Iš tiesų! Tiesiog sakau, kad kai kas nors valstybės vardu pasirašo sutartį, tai tampa įsipareigojimu! Jūs tai suprasite. Daugiau apie tai nekalbėsiu, bet vis dėlto būtent tai man buvo pasakyta. Derybose dėl Lisabonos sutarties nedalyvavo ministras pirmininkas D. Tusk, jose dalyvavo Lenkijos prezidentas L. Kaczynski ir jo brolis dvynys, kuris tuo metu buvo ministras pirmininkas. Ką padarysi, tai viskas. Galų gale ji nebuvo iki galo ratifikuota, nes trūko vieno parašo, tačiau ją ratifikavo Parlamentas. Viskas.

Sakydamas tai, kas nėra susiję su vidaus politika, būdamas nuoširdus, turiu būti nuoširdus, atsižvelgdamas į savo pareigas, turiu pasakyti būtent tai, kas iš tikrųjų įvyko, su kuo ir kada derėjomės. Kitaip nebus įmanoma pelnyti pasitikėjimą. Tai nėra susiję su kairiuoju ar dešiniuoju sparnu, tai nėra susiję su Rytų ar Vakarų šalimis, tai tiesiog susiję su įsipareigojimų vykdymu. Jeigu nebus laikomasi žodžio, nebus ir teisinės valstybės, nebus Europos. Viskas labai aišku.

(Plojimai)

Gerb. S. Chruszczai, atvirai kalbant, jūs žinote, kad padariau viską, ką galėjau, kad Lenkijai pavyktų pasiekti kompromisą. 2007 m. liepos mėn. Europos Vadovų Tarybos metu, pirmininkaujant Vokietijai, nedaug trūko iki katastrofos, kai kai kurios valstybės narės pasiūlė tęsti darbą be Lenkijos. Tik paskutinę minutę pavyko rasti kompromisą dėl Lisabonos sutarties. Tokia yra tiesa. Niekas nenorėjo Lenkijos palikti nuošalyje. Lenkijoje gyvena 38 mln. žmonių, todėl gyventojų atžvilgiu ji yra viena iš šešių didžiausių šalių Europoje. Mums jūsų reikia. Siekdamas kompromiso, buvau Gdanske, kur vyko derybos su Lenkija ir dar aštuoniomis valstybėmis narėmis. Mes supratome Lenkijos problemas. Mes vis dar palaikome Lenkiją, bet Lenkija taip pat turi suprasti, kad būdama viena didžiausių Europos šalių ji turi ne tik teises, bet ir pareigas.

Galų gale teisės yra ir pareigos, ir joms tikrai būtų pakenkta, jeigu sakytume, kad jūs turite mažiau pareigų, nes Europos Sąjungos nare jūs esate trumpesnį laiką nei kitos šalys. Lenkija yra svarbi Europos šalis. Neturėtumėte mūsų kaltinti dėl to, kad taip su jumis elgiamės, būtent, kad reikalaujame truputį daugiau, nes jūs esate svarbi šalis. Būtent tai ir norėjau daryti ir tikiuosi, kad lenkai tai supras.

Gerb. H. Nassaueri, dėkoju jums kaip patyrusiam Parlamento nariui, kaip vokiečiui Parlamento nariui už paramą. Buvau nustebęs, kaip jūs ginate pramonę apskritai, o ypač Vokietijos pramonę, nes per dažnai matau – tai sakau M. Schulzui, taip pat J. Daului – per dažnai matau pribloškiančius finansų krizės padarinius šalyse, kurios nepakankamai gynė savo pramonę. Manau, kad tai viršija mūsų nesutarimus, nes nenorime, kad Europa taptų pramonine dykuma. Pramoninė dykuma reiškia dar daugiau milijonų žmonių, likusių be darbo, nes jeigu neteksime darbo pramonėje, neteksime darbo ir paslaugų sektoriuje. Klaidinga sakyti, kad mes giname paslaugas, bet ne darbą pramonėje.

Mes turėjome omenyje, kad pramonės gynimas reiškia jos modernizavimą, nes europiečiai daugiau nebepritars pramonei, kuri teršia aplinką. Mes bandėme rasti pusiausvyrą. Buvo sunku ir sudėtinga, nes Vokietija yra didelė pramoninė valstybė, o tai neišvengiamai labiau paveikia didelę pramoninę valstybę negu tą, kurioje nebėra jokios pramonės. Jūsų šalis yra šalia Lenkijos. Jeigu sudarysime sąlygas Lenkijai daryti išlygas 2013–2020 m., neišvengtume klausimo dėl naujų elektrinių jėgainių atsiradimo Vokietijoje, kad būtų išvengta konkurencijos tarp šių dviejų arti esančių valstybių iškraipymų. Todėl dar kartą sakau, kad reikia kalbėti atvirai.

Gerb. P. N. Rasmussenai, per daug nesijaudinkite dėl rezultatų. Jūs esate visiškai teisus. Nepaisant to, nepamirškite socialinių stabilizatorių, nes mūsų draugai amerikiečiai puikiai geba bendrauti bei pateikti puikius apskaičiavimus. Šiuo metu tai tik teiginiai. Prisimenu 1-ąjį Paulsono planą. Buvome visi priblokšti: iždo valstybės sekretorius staiga prakalbo apie 700 mlrd.! Visi svarstė, ar Europa galėtų padaryti tą patį. Ir ką gi pamatėme? Po trijų dienų Kongresas jo nepatvirtino, ir amerikiečiai vėl pradėjo viską iš pradžių.

Ką pamatėme po to? Galiausiai suma nebuvo tokia, kokios buvo tikimasi. Jungtinių Valstijų socialinė sistema visiškai nepanaši į Europos socialinę sistemą ar kurią nors iš mūsų šalių sistemų. Socialiniai stabilizatoriai turi būti pridėti prie pinigų, skirtų atsigavimui, t. y. visi išmokų išmokėjimai, tai, ką darome, siekdami apsaugoti juos nuo infliacijos didėjimo, ir visa kita, ką tam skiriame. Kad ir kaip būtų, dėl Dievo, bent jau tikėkime tuo planu, kurį įgyvendiname! Galbūt krizė bus tokia rimta, kad mums reikės imtis kažko kito. Tačiau nekalbėkime apie tai! Tai, ką pasiekėme, neturi jokios vertės. Jūs man sakote, kad Jungtinė Karalystė ir Ispanija nuveikė daugiau. Tačiau Ispanija turėjo perviršį biudžete, o dabar kovoja su neregėto masto turto krize. J. L. R. Zapatero ėmėsi tikrai tinkamų veiksmų, tačiau vargu ar galime pavydėti tos padėties, kurioje atsidūrė Ispanijos ekonomika.

Kalbėdami apie Jungtinę Karalystę ir jos bankus, žmonės man dažnai sako: "Gerb. G. Brown nuveikė daugiau nei jūs". Taip, bet skirtumas tas, kad dėl to, kad Anglijos bankai yra visiškai įtraukti į Amerikos sistemą, buvo kilęs bankroto pavojus, kurio tokiu pačiu mastu – tai buvo Komisijos ir mūsų diskusijų tema – nepatyrėme kitose valstybėse narėse. Turime turėti išminties palaukti, kol pamatysime, kaip sekasi įgyvendinti įvairius planus. Lieku optimistas dėl Europos sugebėjimo dirbti išvien.

Galiausiai dar vienas dalykas, jūs siūlote man toliau tai tęsti, gerb. P. N. Rasmussenai. Taip, tęsti tai, ką iki šiol dariau. Na, turiu jus dėl to užtikrinti. Nėra jokio pavojaus.

(Plojimai)

50

PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS

Pirmininko pavaduotojas

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, B. Le Maire, L.-L. Borloo, pastaraisiais mėnesiais ES puikiai įrodė savo vertę. Tai jūsų ir pirmininkaujančios Prancūzijos nuopelnas.

LT

Būčiau norėjusi asmeniškai padėkoti prezidentui N. Sarkozy pasiryžus žengti nemalonų žingsnį ir aiškiai pasakyti Vokietijos kanclerei, ką jis mano apie Vokietijos vyriausybės apatiškumą. Kitos Europos šalys imasi veiksmų, kad išvengtų krizės, tačiau Vokietija laukia, kol krizė įsivyraus arba kol įvyks nauji rinkimai į Bundestagą. Vokietijos ekonomika yra didžiausia ES, būtent todėl ES partneriai pasielgė tinkamai, primindami Vokietijos vyriausybei apie jos pareigas. Prezidentas N. Sarkozy ką tik pakartojo šį priminimą.

Jeigu nebūtų ES, būtume turėję ją sukurti bent jau dėl finansų krizės. Nė viena iš ES šalių viena pati nebūtų įveikusi arba neįveiktų krizės. Euro taip pat yra svarbi stabilizuojanti jėga. Dar kartą tapo aišku, kokia svarbi yra bendroji rinka, siekiant suklestėjimo ir stabilumo Europoje. Tačiau negalime pasinaudoti finansų krize kaip pasiteisinimu, kodėl statome į pavojų tai, ką esame kartu pasiekę. Todėl neturėtų būti diskutuojama dėl Europos centrinio banko nepriklausomumo. Negalime sau leisti grįžti prie protekcionizmo. Izoliacionistų politikos atkūrimas ar valstybių narių varžymasis dėl subsidijų taip pat sukelia katastrofiškus padarinius mūsų piliečiams.

Be to, ES konkurencijos ir valstybės pagalbos reglamentavimas jokiu būdu negali būti sušvelnintas. Tai taikoma ir Stabilumo paktui bei Mastrichto kriterijams. Turime išsaugoti šiuos pasiekimus. Tačiau ES turi imtis jungtinių, koordinuotų ir ryžtingų veiksmų, kad išvengtų blogiausio. Tai galimybė Europai, ir prezidentas N. Sarkozy ja pasinaudojo. Jis parodė mūsų piliečiams, ką gali Europa, ir suteikė Europai žmogišką veidą. Norėčiau nuoširdžiai jam už tai padėkoti.

Adam Bielan (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, Prancūzijos pirmininkavimas nebuvo lengvas. Jis sutapo su laiku, kai pasaulį, taip pat ir Europos Sąjungą sukrėtė dramatiška finansų krizė. Laimei, ne kaip tam tikri Europos politikai, prezidentas N. Sarkozy nemanė, kad krizė mūsų nepalies. Jis ėmėsi labai skubių veiksmų, ir už tai norėčiau jam nuoširdžiausiai padėkoti.

Per pastaruosius šešis mėnesiu krizė dar labiau išaugo, turiu omenyje Rusijos įsiveržimą į Gruziją, vieną iš mūsų Rytų kaimynių. Nepaisant mano dažniausiai palankios nuomonės apie prezidentą N. Sarkozy, turiu pasakyti, kad jis nepakankamai reagavo į šį iššūkį. Jis pirmiausia suklydo priversdamas prezidentą M. Saakashvilį pasirašyti nepagrįstą susitarimą su Rusija. Susitarimas nebuvo pagrįstas, nes juo Gruzijai nebuvo suteikiama esminė garantija, būtent teritorijos vientisumas. Tuo metu N. Sarkozy apsimetė negirdintis šiandien čia esančių kolegų, kurie turi patirties, dešimtmečius praleidę už geležinės uždangos. Jis apsimetė jų negirdintis, nes jeigu jis būtų jų paklausęs, būtų sužinojęs, kad patirtis juos išmokė, kad tokį nusileidimą ginče rusai laiko silpnumo ženklu. Būtent taip ir nutiko. Rusija nesilaiko netgi šio nepagrįsto susitarimo. Prieš keletą dienų Gruzijos teritorijoje buvo nusitaikyta į Lenkijos prezidentą, o rusai užgrobė Gruzijos Perevi kaimą. Tačiau prezidentas N. Sarkozy vis tiek nieko nepaisydamas tęsė savo politiką, ramindamas Rusiją, pradėdamas derybas dėl naujo partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo.

Po dviejų savaičių pasibaigs prezidento N. Sarkozy pirmininkavimas Europos Sąjungai. Tačiau jis nepasitrauks iš politinės Europos scenos ir toliau vaidins svarbų vaidmenį joje. Todėl linkiu jam sėkmės ateityje ir tikiu, kad jis pasimokys iš savo praeities klaidų.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gerb. pirmininke, norėčiau pasinaudoti galimybe pasiūlyti keletą draugiškų patarimų, nes daugybė Airijos rinkėjų nekantrauja pradėti diskusijas dėl sutarties. Prieš dvi savaites atlikta apklausa parodė, kad didžiulė dalis rinkėjų nenori antro referendumo. Jie jau pateikė savo sprendimą, todėl jie nemato tikslo tęsti diskusijas pasaulinio ekonomikos žlugimo įkarštyje. Jie nerimauja dėl nedarbo lygio ir biudžeto apkarpymų, o tai daro įtaką labiausiai pažeidžiamiems asmenims. Jie jaučiasi palikti su savo problemomis, o jų vadovai vaikosi Lisabonos šmėklos.

Itin apmaudu, kad nebuvo atkreiptas dėmesys į tas problemas, pradedant demokratijos trūkumu pačioje sutartyje, dėl kurių ir buvo nubalsuota prieš sutartį; vietoj to mums buvo pasakyta, kad sutartis nebus keičiama, o tai, kas siūloma, yra tik kosmetiniai pataisymai.

Mes esame saloje gyvenanti tauta, tačiau mūsų žuvys ir žuvies pramonė nyksta. Pasisakantys prieš abortus žmonės nerimauja dėl embrionų naikinimo tyrimų, kuriuos finansuoja ES, metu. Rinkėjai balsavo prieš sutartį, siekdami apsaugoti savo darbo vietas, savo ūkius, šeimas ir konstituciją.

Jūs kalbate apie Europos suvienijimą, tačiau noriu jums pasakyti, kad demokratija turėtų mus suvienyti, o Lisabonos sutartis mus atskiria.

Peter Baco (NI). – (*SK*) Džiaugiuosi, kad Europos Sąjungos pasiūlymai dėl tarptautinės finansų sistemos reformos apima maisto saugą kaip prioritetinį klausimą. Tačiau Tarybos išvadose nekalbama apie šį prioritetą.

Todėl norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į vis ryškesnius požymius apie blogėjančią finansinę ūkininkų padėtį. Europos Sąjungoje tai daugiausia veikia naująsias valstybes nares; kitur tai veikia Pietų Ameriką ir kitas pasaulio dalis. Pastebėtas metinis 50 proc. ūkininkų produktų kainų kritimas, išlaidos trąšoms padvigubėjo, o paskolos tapo brangesnės – tai lemia nuoseklų derliaus mažėjimą.

Maisto atsargų kiekiui pasiekus kritinį lygį, kyla realus maisto krizės, turėsiančios neprognozuojamus padarinius, pavojus. Maiso krizės prevencija turi tapti prioritetiniu tikslu. Turime didinti atsargas ir gamybą, o tai pareikalaus tinkamo finansavimo. Todėl prašau Tarybos kaip pagrindinį prioritetą nustatyti pakankamą finansavimą, siekiant derliaus ir maisto atsargų.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, šis pirmininkavimas buvo svarbus ne todėl, kad, kaip sakė prezidentas N. Sarkozy, yra didelių ir mažų šalių, o todėl, kad prezidentui N. Sarkozy pavyko pačiam priimti iššūkius.

Pirmininkaujančiai Prancūzijai nebuvo lengva; tikrai ne. Reikėjo išspręsti krizės Gruzijoje klausimą, finansų krizę ir kitas problemas, tarp jų ir Lisabonos sutarties klausimą. Visa tai, kas reikalavo atsako ir veiksmų, o tai yra sunkiausias dalykas vadovaujant. Šis pirmininkavimas buvo patikimas. Pirmininkaujanti Prancūzija parodė savo gebėjimą imtis tokių veiksmų, ir tai suteikia garbės jai ir naudos Europos Sąjungai.

Be Gruzijos ir ekonomikos krizės, norėčiau atkreipti dėmesį į tris dalykus: kaimynystės politiką, klimato politiką bei saugumo ir gynybos politiką. Kaimynystės politika įgavo galingos jėgos tiek dėl Viduržemio jūros regiono, sukuriant Viduržemio jūros šalių sąjungą, tiek dėl rytų aspekto, Rytų partnerystės, kuri verta tokio paties dėmesio kaip ir pietų aspektas.

Atėjo laikas peržengti diskusijų dėl kaimynystės politikos etapą ir imtis aktyvių veiksmų. Turėjome parodyti tvirtą ženklą tų šalių žmonėms, kad pritariame jų pastangoms vykdyti reformą ir jų siekiui gyventi geriau. Būtina sustiprinti taiką, stabilumą ir gerą valdymą netoli mūsų sienų esančiuose regionuose. Tiesą sakant, netgi sakyčiau, kad tai yra būtina sudėtinė mūsų integracijos projekto dalis.

Kalbant apie klimatą ir energetiką, tiesiog norėčiau padėkoti pirmininkaujančiai Prancūzijai už jos jaudinimąsi ir supratimą dėl naujųjų valstybių narių jautrumo.

Trečiasis pirmininkaujančios valstybės ir Tarybos sprendžiamas klausimas yra saugumo ir gynybos politikos stiprinimas, ypač didinant civilinius ir karinius pajėgumus, todėl šiuo atžvilgiu norėčiau jus pasveikinti.

Užbaigdamas norėčiau pasakyti, kad žinojimas, kaip elgtis, reiškia išteklių suteikimą. Toks yra pirmininkavimo ir aukščiausiojo lygio susitikimo iššūkis. Turint omenyje tiek klimato ir energetikos paketą, tiek ekonomikos gaivinimo klausimą ar saugumo politiką, turime visi koordinuotai stengtis, o visi – tiek institucijos, tiek piliečiai.

Hannes Swoboda (PSE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau nuoširdžiai padėkoti ministrui J.-L. Borloo už jo įsipareigojimą dėl klimato kaitos paketo, nes tai tikrai geras sprendimas, kurį galime ginti iki galo.

Tačiau norėčiau pakalbėti apie išorės santykius, o tai darydama ir vėl norėčiau atkreipti Europos reikalų ministro dėmesį. Taryba pritarė pagrindiniams Rytų partnerystės klausimams. Prezidentas N. Sarkozy jau sakė, kad norėdami nuveikti kažką naudingo Juodosios jūros regione, turėsime įtraukti ir Rusiją. Žinoma, tai turi būti Rusija, kuri irgi gerbia teritorijos vientisumą ir kitų šalių nepriklausomumą, kuri yra pasiruošusi padėti spręsti problemas Juodosios jūros regione.

Mums neabejotinai reikės ir Turkijos. Esu tikrai nustebęs, kad Turkija net nebuvo paminėta! Kaip, esant tokiai padėčiai, tikimės ką nors išspręsti šiame regione be Turkijos pagalbos? Neseniai kartu su šio Parlamento delegacija buvau Turkijoje. M. Rocard, kuris buvo šios delegacijos narys, ne kartą klausė: "Ir ką jūs manote apie Prancūzijos pirmininkavimą? Ar ji elgiasi objektyviai?" Atsakymas į šį klausimą visada būdavo teigiamas, kitaip sakant, atsakant, kad pirmininkaujanti Prancūzija visada elgėsi objektyviai. Jeigu Prancūzijos elgesys ir toliau būtų buvęs toks pats, – kalbu apie Prancūziją kaip apie valstybę narę, – derybos su Turkija būtų greitai baigtos, užbaigiant visus skyrius.

Taigi kaip mes elgiamės su Turkija, kuri mums reikalinga kaip partnerė šiame regione? Nenoriu nulemti jūsų atsakymo, ministre, bet jūs turite pagalvoti, kaip mes toliau elgsimės, nes jeigu tikimės kažką pasiekti šiame regione stabilumo ir krizės įveikimo atžvilgiu, mums būtina bendradarbiauti su Turkija ir turime pripažinti, kad Turkija yra svarbi Europos partnerė. Tam mums reikalinga ne tik pirmininkaujanti Prancūzija, bet ir Prancūzija kaip šalis.

Jean-Marie Cavada (ALDE). – (FR) Gerb. pirmininke, kol tankai kėlė siaubą Tbilisyje, o pirmininkaujanti Prancūzija vykdė Europos, kaip taikdarės, vaidmenį, vaidmens, kurį ji turėjo atlikti, buvo atsisakyta, cituoju Vengrijos rašytoją Sándor Márai.

Jis aprašo didžiulės nelaimės, kuri du kartus suniokojo Vengriją, pusę Europos, galiausiai visą Europą ir sukrėtė pasaulį, priežastis – tai nacizmas ir stalinizmas. Istorija ir jos palydovas smurtas sugrįžo, suprantama, krizė Gruzijoje, finansų krizė ir socialiniai bei politiniai padariniai, kurių galima tikėtis, yra rimti esminiai elementai.

Europos politinė valia turės būti nukreipta į šių problemų išsprendimą ir šio smurto įveikimą, ir mes esame dėkingi pirmininkaujančiai Prancūzijai bei visoms institucijoms už kompetentingą šių problemų, keliančių pavojų mūsų stabilumui ir taikai, sprendimą. Žinoma, finansų krizė dar iki galo neišspręsta ir dar nesibaigė. Žinoma, santykiai su Viduržemio jūros regiono šalimis įgijo naują institucinę struktūrą. Tačiau niekas negali paneigti istorinių pokyčių, kuriuos veikia klimato kaita. Europa neabejotinai tampa lydere, net jeigu ne viskas daroma gerai.

Europai reikia ilgalaikio, aukšto lygio politinio šuolio virš dešiniųjų, kairiųjų ir radikaliojo centro, kad pavyktų įveikti pavojus, grąžinančius smurtą, kurį patyrėme praeityje.

Kaip teigia filosofas, tautos, nežinančios savo istorijos, yra pasmerktos dar kartą ją išgyventi. Ši krizė mums priminė, kad žmonės kuria istoriją, o ne istorija sukuria žmones.

Mogens Camre (UEN). – (*DA*) Ministre, šiuo vėlyvu metu apsiribosiu tik vienu dalyku. Esu tikras, kad jūs žinote apie gruodžio 4 d. priimtą Europos Bendrijų Teisingumo Teismo, tikriau Pirmosios instancijos teismo, nutarimą, kuriuo trečią kartą panaikinamas Irano tautos modžahedų organizacijos (PMOI) įtraukimas į ES teroristinių organizacijų sąrašą. Prašau jūsų patvirtinti, kad PMOI nebėra įtraukta į sąrašą, ir prašau pirmininkaujančios valstybės laikytis trijų Teismo nutarimų, taip padedant užtikrinti, kad daugiau niekada nepriskirtume Irano tautos judėjimo už laisvę prie teroristų. Tai nepadės Europai užtikrinti demokratinę ateitį Irano žmonėms.

Margie Sudre (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, Prancūzijos pirmininkavimas buvo tikrai puikus. Buvo tik keletas prieštaraujančių nuomonių, kuriomis nepritariama šiai išvadai. 27 valstybės narės įveikė savo skirtumus ir priėmė daugybę pavyzdinių sprendimų.

Kalbant apie energetikos ir klimato paketą, Europa žengia pirmą žingsnį, ir reikia pasakyti, kad šis pirmas žingsnis yra platus. Dabar ji turi būdą prisiimti savo atsakomybę aplinkos apsaugos atžvilgiu, tačiau neturi aukoti savo ekonomikos. Dabar ji gali imtis iniciatyvos šio klausimo atžvilgiu ir pajungti kitus žemynus į tvaraus vystymosi kelią.

Be to, Airija siūlo būdą išsigelbėti nuo jos atskyrimo. Mūsų draugai airiai dar kartą priims sprendimą dėl Lisabonos sutarties, tačiau šį kartą rankose turėdami visas kortas, nes beveik visos kitos valstybės narės bus priėmusios savo galutinius sprendimus.

Dabartinės problemos mums rodo, kad Europos Sąjungai dabar labiau nei bet kada reikia geriausių institucinių įrankių, kad būtų veiksminga. Europos Vadovų Taryba priėmė didžiulį suderintą ekonomikos gaivinimo planą, paremtą ilgalaikėmis investicijomis į gamybą ir parama labiausiai paveiktiems pramonės sektoriams.

Prezidentas N. Sarkozy iškėlė klausimą dėl tam tikro PVM dydžio sumažinimo, ir aš visiškai jam pritariu. Tikėkimės, kad kovo mėn. už ekonominius ir finansų reikalus atsakingi ministrai pasieks susitarimą, kuris praėjusį savaitgalį atrodė neįmanomas valstybių ar vyriausybių vadovams. Iššūkiai, su kuriais susidūrė europiečiai, suteikia ES progą parodyti savo piliečiams, kad ji yra vieningesnė, jautresnė ir siekianti apsaugoti juos.

Dėkojame pirmininkaujančiai Prancūzijai, kad pradėjo šį naują dinamiškumą. Mes, kaip ir N. Sarkozy, tikimės, kad tai įvyks tikrai anksčiau nei vėl pamatysime vakarykštę Tarybą, posėdžiavusią iki keturių ryto, kuriai sunkiai sekėsi derėtis. Per pastaruosius šešis mėnesius Europa visiškai pasikeitė požiūrio, užmojo ir patikimumo atžvilgiu. Už tai turėtume padėkoti pirmininkaujančiai Prancūzijai, mes visi gerai žinome, kad tai yra vaidmuo, kuris nėra jai visiškai nežinomas.

Robert Goebbels (PSE). – (*FR*) Gerb. pirmininke, prezidentui, kuriam istorija nebuvo maloni, – kalbu apie pirmininką Mao Zedong, ne apie prezidentą N. Sarkozy, – galima pasiūlyti tokį posakį: "tol, kol krinti, dar nesi pasiekęs dugno". Pasaulio ekonomika dar nepasiekė dugno. Finansų krizė užsitęsė. Naujas finansų skandalas rodo stebinantį bankininkų neatsakingumą spekuliacijų kapitalizmo akivaizdoje, o tie patys

bankininkai iš naujo atgauna savo arogantišką nelankstumą, nagrinėdami vartotojų ir verslininkų prašymus suteikti paskolą.

Europos centriniam bankui mažinant palūkanų normas, bankai didina savo maržą. Valstybės, kurios ką tik išgelbėjo savo bankus, turėtų juo priversti nedelsiant paskelbti apie žymų sumažinimą, atsižvelgiant į ECB bazinę normą.

Tai būtų gaivinimo priemonė, kuri nieko nereikalautų iš šalies biudžeto. Europos Vadovų Tarybos priimtas ekonomikos gaivinimo planas nėra pakankamas. Be papildomų Europos investicijų banko paskolų beveik nėra jokių kitų pinigų.

Jungtinės Valstijos ketina įdėti daug didesnes sumas į savo ekonomiką. Jos gali tai padaryti, nes likęs pasaulis ir toliau siūlo paskolas, nepaisydamas didžiulio JAV, jos verslo ir žmonių deficito. Europa, neturėdama tikrai vieningos makroekonomikos politikos, už tai moka didžiulę kainą. ECB ir euro zonai priklausančių valstybių bailumas užkerta mums kelią vykdyti efektyvesnę ekonomikos gaivinimo politiką Europos Sąjungos suteikiamų euroobligacijų pagrindu, kurių finansavimo pajėgumas lieka nepaliestas.

Gerb. pirmininke, dėkoju jums, čia ir baigsiu, bet prezidentas N. Sarkozy kalbėjo 72 minutes, o mes turime devyniasdešimt sekundžių savo požiūriams pateikti.

Andrew Duff (ALDE). - Gerb. pirmininke, turėtų pakakti sutarties paketo, kad airiai būtų įtikinti pakeisti savo nuomonę. Aš tikrai nežinojau, kad sprendimų dėl ekonominės politikos kokybė yra tokia gera. Kokios išvados priimtos dėl "kvailo Keinsizmo" koncepcijos, apie kurią kalbėjo P. Steinbrück, Martino Schulzo partijos kolega?

Remdamasis šia finansų krizės patirtimi manau, kad N. Sarkozy pats save pavadintų keinsistu. Vokietijoje nesant protingos paskatos sukurti produktyvų užimtumą, nemanau, kad galima tvirtai atsigauti po ekonominės recesijos.

Guntars Krasts (UEN). − (LV) Dėkoju jums, gerb. pirmininke. Remiantis Tarybos susitarimu dėl klimato paketo, 2008 m. tapo svarbiausiais metais klimato kaitos prevencijos atžvilgiu nuo 2001 m., kai buvo priimtas Kioto protokolas. Klimato paketo priėmimas taip pat pažymi naujo ekonominio mąstymo, kurio pagrindu bus sumažintas Europos Sąjungos priklausomumas nuo importuojamos energijos ir ekonominio bei politinio pavojaus, susijusio su neaiškumu dėl tiekimo, atsiradimą. Ekonominių sunkumų, kuriuos dabar patiriame, laikotarpis yra metas, kai esame pasirengę iš esmės atsisakyti idėjų, kurių laikėmės iki šiol, ir esame atviri naujovėms. Sveikiname, pavykus pasiekti kompromisą dėl sektorių, kuriuose naujų sąlygų pritaikymas pareikalaus laiko. Teisinga, kad toms šalims, kurios nuo 1990 m. sumažino CO₂emisijas daugiau nei 20 proc., suteikiama papildoma parama. Pastarosios Europos Vadovų Tarybos baigtis gali būti laikoma sėkminga pirmininkaujančiai valstybei, kaip ir pirmininkaujančios valstybės aktyvus vaidmuo, sprendžiant Rusijos ir Gruzijos konfliktą, jeigu Europos Sąjunga nebūtų suteikusi Rusijai teisės interpretuoti susitarimo vykdymo, kuris buvo priimtas, prižiūrint Europos Sąjungai. Pirmininkaujančiai valstybei nepavyko įveikti visų senų ydų. Dėkoju.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). – (*LT*) Norėčiau pasveikinti Prancūziją puikiai pirmininkavusią šį pusmetį. Pasaulio finansų krizė, Rusijos ir Gruzijos karas, ES ir Kinijos santykiai – tai tik keli iššūkiai. Toks šio pusmečio turinys, ir reikia pripažinti, kad Prancūzija puikiai ir veiksmingai atliko pirmininkavimo ES vaidmenį.

Norėčiau pateikti kelias mintis apie Europos kaimynystės politiką, ypač Rytų partnerystę, apie kurią buvo kalbama ES Taryboje spalio mėnesį ir praėjusią savaitę Briuselyje. Įvykiai Gruzijoje – ryškus pavyzdys, kaip Europos Sąjunga gali veikti įvykių epicentre, kaip gali teigiamai juos veikti. O svarbiausia, tai taip pat parodo, kokia vieninga ir solidari gali būti Europos Sąjunga.

Kitas pavyzdys – Baltarusija, kuri jau daug metų negali pasinaudoti Europos kaimynystės politikos galimybėmis. Noriu pažymėti, kad šį rudenį ir Baltarusijoje pastebimi pokyčiai, kurie teikia vilties, kad ES ir Baltarusijos santykiai gali būti kitokie kokybine prasme, jie gali būti tikros kaimynystės santykiai.

Galimybės bendradarbiauti būtų tikrai realios, jeigu Baltarusijos vadovybė įgyvendintų savo įsipareigojimus, susijusius su spaudos laisve, rinkimais, internetu ir kitais mums minėtais klausimais.

Šiandien Prezidentas N. Sarkozy pasakė (cituoju): "Aš pabandžiau išjudinti Europą, tačiau per pastarąjį pusmetį Europa pakeitė mane patį. Aš tapau tolerantiškesnis, atviresnis" (citatos pabaiga). Kolegos, man

atrodo, kad Europa padeda keistis daugybei žmonių, taip pat ir mums. O kalbant apie Baltarusiją – ir šios šalies lyderiui Aleksandrui Lukašenkai. Ir tai yra puiku.

Pervenche Berès (PSE). – (*FR*) Gerb. pirmininke, valdymas reiškia žiūrėjimą į ateitį. Vieni gali norėti perrašyti istoriją ir taip viską surežisuoti, lyg krizė prasidėjo su brolių Lehmanų nuvertimu 2008 m. rugsėjo 15 d. Tačiau visi žino, kad tai įvyko 2007 m. rugpjūčio mėn., įsijungus visiems pavojaus signalams bei atėjus laikui nustatyti finansų rinkų priežiūros ir krizės suvaldymo klausimą kaip vieną iš Prancūzijos pirmininkavimo prioritetų.

Deja, turėjome sulaukti brolių Lehmanų nuvertimo, kol prezidentas N. Sarkozy suvokė padėtį ir ėmė lakstyti iš vieno aukščiausiojo lygio suvažiavimo į kitą. Pasiūlymai ir sprendimai iš tikrųjų prilygsta besąlyginės paramos bankams planui, paremtam išlyginančiąja pinigų politika.

Taigi ką mes matome? Matome bankus, kurie atkuria savo maržas, vietoj to, kad darytų savo darbą, būtent finansuotų tikrąją ekonomiką ir investicijas. Ne to Europai reikia. Mums reikia Europos veiksmų, kuriais būtų siekiama užtikrinti, kad bankininkystės sektorius tarnautų ekonomikai, ir aš manau, kad turint omenyje artėjantį laikotarpį, mums to tikrai prireiks. Nesu tikra, kad šiuo metu turime pakankamai solidų pagrindą tai įveikti.

Marian Harkin (ALDE). - Gerb. pirmininke, Airijos nepritarimas Lisabonos sutarčiai niekada nebuvo tik Airijos reikalas: šis klausimas turėjo būti sprendžiamas Europos lygmeniu, o dabar matome pasekmes.

Viena iš kiekvieno politiko pareigų yra sprendimų radimas. Airijos vyriausybė išklausė savo žmonių nerimą, ir, bendradarbiaudama su savo kolegomis Europoje, nustatė daugybę teisinių garantijų, kuriomis bus atremtas didžiausias Airijos piliečių nerimas.

Pasiekusi tenkinamas išvadas, Airijos vyriausybė surengs antrą referendumą, ir tai yra demokratijos esmė: politikai, siekiantys rasti sprendimą ir po to prašantys žmonių pritarti.

Tačiau turiu įspėti: negalime dar kartą neįvertinti čia veikiančių jėgų. Turime atidžiai stebėti tuos, kurie bando daryti įtaką baigčiai, ir tuos, kurie finansuoja dalį kampanijos, raginančios nepritarti sutarčiai. Turime suprasti, kad kai kurie raginantys nepritari, kurie apsimeta esantys proeuropiečiais, nori matyti ES ir jos institucijų sunykimą. Airija buvo ir bus kovos laukas dėl Europos širdies ir sielos. Būtent tai yra pastatyta ant kortos – ne kas kitas – ir tai nusipelnė visų mūsų bendradarbiavimo, visų mūsų įsipareigojimų ir pastangų.

Tokiems kaip Nigel Farage, kurie mums aiškina apie demokratiją, ir kurie sako, kad Europos žmonės, turėdami progą tiesiogiai balsuoti, nepritartų Lisabonos sutarčiai, norėčiau pasakyti: "jūs nesivarginote sužinoti faktus ir skaičius. Penkių tiesioginių balsavimų – keturių dėl konstitucijos ir vieno dėl Lisabonos sutarties – rezultatai rodo, kad 27 mln. ES piliečių balsavo už sutartį ir 23 mln. balsavo prieš sutartį, taigi dauguma ES tiesiogiai balsavusių piliečių balsavo už sutartį".

Pagaliau nors N. Sarkozy ir išvyko, noriu jam padėkoti už jo energiją, įsipareigojimus ES ir už jo pastangas rasti sudėtingų problemų sprendimus.

Jana Hybášková (PPE-DE). – (CS) Europos Parlamento delegacijos santykiams su Izraeliu palaikyti pirmininko vardu norėčiau padėkoti pirmininkaujančiai Prancūzijai už jos išskirtines pastangas pagerinti Izraelio ir Europos Sąjungos santykius. Vienas iš Irako karo rezultatų buvo Izraelio pripažinimas, kad JAV nebėra vienintelė sąjungininkė Artimuosiuose Rytuose. Todėl Izraelis nusprendė išplėsti savo saugumą ir užmegzti artimesnius ryšius su Europa.

Šių metų birželio 14 d. buvome maloniai nustebinti, kai Asociacijos taryba atsižvelgė į apsvarstymo grupės rezultatus ir išreiškė norą sustiprinti ryšius. Pirmininkaujanti Prancūzija turėjo pati nuspręsti, kaip parengti naują ES ir Izraelio veiksmų planą ir, svarbiausia, pasiekti politinį susitarimą Taryboje. Tarybos išvados dėl Viduržemio jūros regiono šalių, Maroko ir Izraelio yra stebinančios. Jose išreiškiamas nuoširdus politinis noras bendradarbiauti, surengti užsienio reikalų ministrų susitikimus, bendradarbiauti politiniame ir saugumo komitete (COPS), numatomas galimas Izraelio dalyvavimas ESGP (Europos saugumo ir gynybos politika) misijose ir *ad hoc* politinėse konsultacijose aukščiausiojo lygio susitikime. Santykių sustiprinimas turbūt suteiktų Europai galimybę padaryti didesnę įtaką pinigų vertei ir tiesiogiai – Artimųjų Rytų procesui.

Gerb. pirmininke, tvirtai tikiu, kad mūsų Parlamentas taip pat netrukus išreikš savo pritarimą galimam Izraelio dalyvavimui Bendrijos programose. Reikalavimas pagerinti padėtį Gazos ruože yra absurdiškas, taip parodoma, kad Europa nesuvokia savo įsipareigojimų ir savo vaidmens. Tikiuosi, kad greitai viskas išsispręs, ir savo garbingų procedūrų pagrindu pritarsime susitarimui Taryboje ir sunkiam Komisijos darbui. Tikiuosi,

kad remiantis bendromis politinėmis pastangomis, pirmininkausiančiai Čekijai pavyks surengti Europos – Izraelio aukšto lygio susitikimą, pirmą aukšto lygio susitikimą Europos ir Izraelio istorijoje po Antrojo pasaulinio karo.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Aš taip pat norėčiau pagirti pirmininkaujančią Prancūziją už jos nuostabų darbą. Pirmininkaujant Prancūzijai, Europos Sąjunga bendrai ir veiksmingai išsprendė Gruzijos krizę ir koordinuotu bei tvirtu būdu bando suvaldyti reikalaujančią visų jėgų finansų ir ekonomikos krizę. Jai pavyko pasiekti gerą ir subalansuotą kompromisą dėl energetikos ir klimato paketo, taip pat dirbo kartu su Airijos vyriausybe, kad rastų sprendimą dėl Lisabonos sutarties ratifikavimo problemos Airijoje.

Tačiau Lisabonos sutartis dar neįsigaliojo. Čekija, kuri po keturiolikos dienų perims pirmininkavimą Sąjungai, dar jos neratifikavo. Čekijos ministras pirmininkas M. Topolánek, kurį prezidentas N. Sarkozy apibūdino kaip drąsų žmogų, sulaužė bendrai ir asmeniškai prezidentui N. Sarkozy duotą pažadą, kad Praha ratifikuos Lisabonos sutartį iki šių metų pabaigos. Praha to nepadarė ir turi didelių problemų dėl ratifikavimo. Ministras pirmininkas ir piliečių demokratinės partijos senatoriai, kurie taip pat yra Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos nariai, atmetė sutartį. Čekijai pirmininkaujant, tai bus didžiulė problema. Tačiau norėčiau dar kartą padėkoti pirmininkaujančiai Prancūzijai.

Werner Langen (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, ministre, ponios ir ponai, manau, kad turėtume įvertinti Prancūzijos pirmininkavimą kaip tikrai sėkmingą. Ministre J.-L. Borloo, pamenu, iš pradžių vis dar labai abejojau, ar įmanoma įgyvendinti tokią ambicingą programą. Net jeigu ir ne viskam pritariu, rezultatas tikrai geras. Prancūzijos pareigūnai ir ministrai atliko puikų darbą, ir tai taikoma ne tik pačiam prezidentui, bet ir visiems tame dalyvavusiems. Tai tikrai pagirtina.

Čia vyko tikros diskusijos. P. N. Rasmussen užsipuolė Angelą Merkel. Visi žinome, kad tradiciniai ekonominės paskatos paketai nugęsta, padidina valstybės įsiskolinimą ir neturi ilgalaikio poveikio. P. N. Rasmussen jau pradėjo rinkimų kampaniją, tačiau pamiršo, kad Vokietijos finansų ministras yra socialistas, P. Steinbrück. Būtent P. Steinbrück griežtai reikalauja, kad daugiau nebebūtų priimama jokių ekonominių paskatų paketų, nes mes dar negalime matyti tikrojo krizės masto.

Priešingai, šalims būtina išlaikyti biudžeto lėšas ir laikytis Stabilumo ir augimo pakte numatytų ribojimų. Šiuo atžvilgiu nesuprantu pirmininkaujančios Prancūzijos pasiūlymų tiesiog panaikinti Stabilumo ir augimo pakto, kad matytųsi, jog kažkas aktyviai daroma. Todėl gana teisinga, kad kai kurie valstybių ar vyriausybių vadovai viską pristabdė ir stebi Prancūzijos prezidento perdėtą norą veikti Europoje. Parodysime Mūsų stiprybė yra ta, – krizė yra metas veikti valdžiai, – kad mes Europoje nuimame savo koją nuo akceleratoriaus, diskutuojame įvairiais klausimais Europos Parlamente, mes nesigriebiame ginklo ir visapusiškai pripažįstame valstybių narių identiškumą, jų istoriją ir skirtingas politines struktūras.

Paketas yra pagrįstas ir visa apimantis, o dėkojimas pirmininkaujančiai Prancūzijai yra visiškai pagrįstas. Ministre, gal galėtumėte perduoti padėką visoms institucijoms? Labai jums dėkoju.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (*ES*) Gerb. pirmininke, Tarybos Pirmininke, Komisijos Pirmininko pavaduotojau, ponios ir ponai, mes sveikiname pirmininkaujančią Prancūziją. Prezidentas N. Sarkozy buvo Europos muškietininkas pagal geriausias prancūzų tradicijas, jis pritaikė muškietininkų devizą dabartiniam pasauliui, sakydamas, kad pasauliui reikia stiprios Europos, o Europa nebus stipri, jei nebus vieninga. Dar pasakyčiau, kad Europa dirba geriau, naudodamasi Bendrijos metodu, manau, kad prezidentas N. Sarkozy tai suprato ir įgyvendino.

Gerb. pirmininke, Europos Parlamente esu jau 22 metus. Tačiau pirmą kartą matau, kad visų trijų institucijų – Tarybos, Komisijos ir Parlamento – pirmininkai rimtai perspėja pirmininkausiančią valstybę. Čekijos vyriausybė atidėjo Lisabonos sutarties ratifikavimą. Dar daugiau, norėčiau dar kai ką pasakyti: euro zonai priklausanti valstybė nepirmininkaus iki 2010 m.

Kad pirmininkaujančios Prancūzijos pasiekimai išliktų ateityje, manau, labai svarbu juos tęsti, todėl šiuo atžvilgiu kalbu apie Čekijos vyriausybės atsakomybės jausmą.

Colm Burke (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, Airijos vyriausybei pavyko sukurti sėkmingą istoriją, apibūdinant savo narsias pastangas pastarajame Europos Vadovų Tarybos aukščiausiojo lygio suvažiavime apginti Airijos rinkėjų teises. Briuselyje ji gynė Airijos žmonių valią ir užtikrino teisiškai įtvirtintas garantijas dėl visų opių Airijos klausimų.

Svarbiausia yra tai: referendumo dėl Lisabonos sutarties metu išreikštas susirūpinimas dėl apmokestinimo, karinio neutralumo ir abortų daugiausia paremtas dezinformacija. Realybė tokia, kad arba šių klausimų

Lisabonos sutartis nepaveiks, arba bus priimti Airijos poziciją išsaugantys protokolai. Pvz., dabartinės Lisabonos sutarties 35 protokolas gina Airijos poziciją dėl abortų.

Mano partija, Fine Gael, remdamiesi pakomitečio tyrimu dėl Airijos nepritarimo sutarčiai, neseniai pateikė daugybę konkrečių pasiūlymų. Šiais pasiūlymais Fine Gael stengiasi atkreipti dėmesį į tikrąsias Airijos nepritarimo sutarčiai priežastis. Teisinių garantijų nepakaks, kad kitų metų rudenį airiai balsuotų už sutartį. Reikalingas prasmingas įsipareigojimas Airijos žmonėms, kad būtų atkurtas supratimas ir pritarimas Europos veiklai.

Balsavimo tyrime o referendumo nurodoma, kad visuomenės supratimo apie Europos Sąjungos vaidmenį ir funkcijas lygis yra labai žemas. Šis nesusipratimas yra didžiulis iššūkis tiek pačiai Europos Sąjungai, tiek šalies politinei sistemai, o Airijos vyriausybė neturėtų dar kartą į tai neatsižvelgti.

Be kitų savo pasiūlymų, siūlome konstitucinį pakeitimą, kurio pagrindu Airijos aukščiausiasis teismas galėtų nustatyti, kurios būsimų tarptautinių sutarčių nuostatos būtų taikomos Airijos žmonėms. Toks mechanizmas padėtų išsiaiškinti, dėl kokių klausimų Airijoje būtina diskutuoti, bei suteiktų progą Airijos rinkėjams pasisakyti, o Airijai – ratifikuoti tokias sutartis, neužvilkinant kitų suinteresuotųjų šalių proceso.

Taip pat siūlome sukurti naują konstitucinį Europos Sąjungos piliečių pareigūno institutą. Paskirtas asmuo būtų nepriklausomas, visais ES teisės aktų klausimais, taip ir dėl jų perkėlimo į Airijos teisę, patarinėjantis pareigūnas. Šis asmuo būtų atsakingas už nešališkos informacijos apie Europos reikalus teikimą, kilus prieštaringiems ginčams.

Richard Corbett (PSE). - Gerb. pirmininke, turėdamas omenyje Europos Vadovų Tarybos susitarimą dėl Airijos, turiu pasakyti, kad tai didžiulis Airijos diplomatijos procesas. Atvirai kalbant, buvau nustebęs, kad kitos valstybės narės taip greitai pasidavė dėl Komisijos dydžio klausimo, grįžtant prie vieno Komisijos nario iš kiekvienos šalies. Žinau, kad daugybė valstybių narių dėl to turėjo abejonių. Bet tai, kad jos taip pasielgė, parodo kitų valstybių narių pasiryžimą judėti į priekį, kad būtų panaikintas nerimas, išreikštas kampanijos, skatinančios balsuoti prieš sutartį, Airijoje ir per balsavimą. Taip stengiamasi reaguoti į neigiamą balsavimą, pasiekti pusiaukelę ir bandyti rasti visoms 27 šalims priimtiną sprendimą.

Esant tokiam skirtingumui šioje Sąjungoje, bandome sumažinti atotrūkį. Kitos valstybės narės parodė savo norą pakeisti nuomonę, kad būtų panaikinamas Airijos nerimas. Labai tikiuosi, kad to pakaks, kad pasiektume teigiamą rezultatą naujo referendumo, kuris vyks kitais metais, metu, kai tik nuo Airijos žmonių priklausys jų pasirinkimas.

Mario Mauro (PPE-DE). – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat norėčiau pasveikinti pirmininkaujančią Prancūziją, tiksliau išgyvenusius po Taryboje vykusių ilgų diskusijų, taip pat ir mūsų Komisijos narį, kuris parodė didžiulę ištvermę.

Turiu pasakyti, kad per šiuos šešis mėnesius pajutome įkūrėjų laikų dvasią. Gilūs įsitikinimai parodė, kad tai, kas mus vienija, yra stipriau nei tai, kas mus skiria. Manau, kad tai svarbi pamoka Prancūzijos pirmininkavimo metu, kuri atvėrė daug žadantį horizontą: kitaip sakant, tai padėjo mums suprasti, kad Europos ekstremizmas nėra tinkamas kelias. Dar daugiau, subalansuotas būdas, kuriuo buvo nuspręsta dėl klimato paketo, mums parodo, kad integracija nėra pabaiga, ji suteikia viziją, kurios pagrindu mes galime grįžti prie savo bendrų tikslų.

Tiesiog norėčiau šiuo atveju pastebėti, kad jeigu principai yra tokie svarbūs, tada verta drąsiai pasimokyti iš savo klaidų ir vykdyti juos iki galo. Ypač ekonominės ir finansų krizės atžvilgiu tai paskatintų mus būti drąsesnius, todėl iki šiol mūsų priimtas priemones turėtų papildyti ryžtingesnės iniciatyvos, pvz., euroobligacijos priėmimas; manau, kad tai būtų geriausias būdas pasinaudoti pirmininkaujančios Prancūzijos suteikta perspektyva.

Proinsias De Rossa (PSE). - Gerb. pirmininke, pritariu Europos Vadovų Tarybos sprendimams dėl Lisabonos sutarties. Nestebina tai, kad eurofobiški kampanijos balsuoti prieš sutartį organizatoriai ir toliau švaistosi savo nuvalkiotais argumentais, apie kuriuos šiandien kalbėjo B. de Brún, K. Sinnott ir N. Farage.

Išsaugota kiekvienos valstybės narės teisė paskirti Komisijos narį; buvo deramasi dėl garantijų, siekiant išspręsti kitas problemas, dėl kurių turinio ir prigimties dar bus deramasi. Turi būti visapusiškai išspręsti po Laval įmonės ir kitų sprendimų kilę klausimai dėl darbuotojų teisių. Tačiau šie EBTT sprendimai yra pagrįsti direktyva dėl darbuotojų perkėlimo, o ne Lisabonos sutartimi; šią direktyvą reikia ne tik pakeisti, bet ir visapusiškai įgyvendinti valstybėse narėse.

Garantijų turinys turi tenkinti daugumą Airijos ir Europos piliečių. Jos negali būti naudojamos socialinei pažangai Airijoje ir Europoje sustabdyti arba Pagrindinių teisių chartijos naudai mums paneigti. Šis Parlamentas ir visi politikai Airijoje yra atsakingi už šių garantijų turinio nustatymą ir už tai, kad išvados nebūtų regresyvios.

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Ypač norėčiau pasveikinti pirmininkaujančią Prancūziją už jos pasiekimus Lisabonos sutarties atžvilgiu. Kalbu apie Komisijos narių skaičių. Visiškai pritariu sprendimui, kuriuo remiantis numatoma, kad kiekviena valstybė narė turės vieną Komisijos narį, ir tai bus į sutartį įtrauktas principas. Pirma, reikėtų prisiminti, kad 2000 m. Nicos sutartimi jau buvo susitarta sumažinti Komisijos narių skaičių, todėl tai nėra naujas dalykas Lisabonos sutartyje. Nepaisant to manau, kad tai svarbus susitarimas ir jam turėtų būti pritariama, nes labai svarbu, kad kiekviena šalis jaustųsi atstovaujama Komisijoje. Kodėl? Pirmiausia tai susiję žmonių pasitikėjimu Komisija. Antra, tai atspindi kiekvienos šalies, kad ir kokia maža ar didelė ji būtų, indėlį į Komisiją. Tai nereiškia, kad Komisijos narys atstovauja savo šalies interesams, tai reiškia, kad nė viena šalis, turėdama Komisijos narį, nėra sumenkinama. Pagaliau Komisijos veiksmingumas labiau priklauso ne nuo Komisijos narių skaičiaus, o nuo jos vidinės organizacijos. Mano nuomone, dabartinė Komisija, susidedanti iš 27 narių, yra veiksminga organizacinė sistema. Būtent todėl manau, kad visada yra šviesioji pusė. Tam tikra prasme Airijos žmonių dėka pasiekėme susitarimą dėl vieno Komisijos nario iš kiekvieno valstybės narės principo. Tikiuosi, kad dabar Airijos žmonės taip pat pritars šiam principui.

Jo Leinen (PSE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, gera naujiena ta, kad Lisabonos sutarties ratifikavimo procesas tęsiasi, surengiant antrąjį referendumą, taigi galbūt 2009 m., po aštuonerių metų laukimo, pagaliau turėsime šią sutartį. Bloga naujiena ta, kad už tai mokame didžiulę kainą, manau, vienoje srityje netgi per didelę kainą.

Šiuo metu Komisijos reforma numalšinta. Komisijos reformavimas buvo institucijų reformų paketo dalis. Manau, kad tai, kas buvo nuspręsta, po kelerių metų mums vėl neduos ramybės. Kai septynios buvusios Jugoslavijos valstybės taps ES narėmis, buvusi Jugoslavija turės daugiau Komisijos narių nei šešios didelės Sąjungos valstybės narės. Taip pažeidžiama pusiausvyra. Šis klausimas tik atidėtas, bet ne išspręstas.

Manau, kad šio klausimo atžvilgiu trūkta vadovavimo. Tarybai pirmininkaujančiai valstybei, kaip ir Komisijai, nepavyko laiku nubrėžti ribas. Galime aiškiai matyti, kad sutarčiai nepritarianti pusė yra nepatenkinta; jie suras kitų nesantaikos obuolių.

Turime vykdyti reklamos kampaniją ir neatiduoti antrojo referendumo populistams. Būtent tai dabar turime daryti.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Gerb. pirmininke, visi sutinkame, kad dabartinė krizė yra daug sunkesnė ir daug gilesnė nei buvo pranašauta. Šis sudėtingas metas reikalauja išskirtinių priemonių, o pirmininkaujanti Prancūzija gali tai padaryti.

Dabar tik mes – iš esmės Parlamentas ir Komisija – galime užtikrinti, kad visos specialios pagalbos priemonės nesukeltų neatstatomos netiesioginės žalos Europos sandarai.

Pirmoji sritis, kuriai kyla pavojus, yra konkurencijos politika. Vyksta karas. Taikomos karo taisyklės, tačiau netgi karo metu taikomos Ženevos konvencijos, ir tai, žinoma, nesuteikia valstybės išgelbėtiems bankams teisės naudoti šią paramą kitiems bankams įsigyti. Ministras žino, apie ką aš kalbu.

Antra sritis yra Stabilumo ir augimo paktas, kuris, mano manymu, yra Europos sandaros pagrindas. Pritariu priemonėms, kurių imamasi apmokestinimo srityje, bet nepritariu minčiai naudoti valstybės pinigus kaip taupyklę, kurią galime sudaužyti užmerktomis akimis, o pinigai atiteks tiems, kas juos pasiims. Tai ne dėdės Semo apmokėtas Maršalo planas. Tai ekonomikos gaivinimo planas, už kurį turės sumokėti rytojaus mokesčių mokėtojai.

Todėl nepamirškime, kad šiandieninės skolos yra rytojaus mokesčiai. Laimės ne tas, kuris daugiausia išleidžia, o tas, kuris išleidžia pinigus protingiausiai. Vienintelis kriterijus nuspręsti, ar mes tinkamai leidžiame pinigus, yra žinojimas, ar tai mums padės įveikti ekonomikos krizė, ypač sukurti darbo vietas.

Todėl negaliu pritarti P. N. Rasmusseno minčiai, kad protingiausi klasės mokiniai yra tie, kurie skubėjo išleisti kuo daugiau.

Galiausiai kyla finansinio stabilumo problema, apie kurią kalbėjo N. Sarkozy. Sutinku, kad reikia reformų, turi būti persvarstyta reglamentavimo sistema, turime daug stengtis, kad pasiektume glaudesnį Europos reguliatorių bendradarbiavimą, nes kol kas neturime bendro Europos ekonomikos reguliatoriaus.

Gary Titley (PSE). - Gerb. pirmininke, šio pirmininkavimo pradžioje netgi labiau nei M. Schulz buvau susirūpinęs dėl lėto reagavimo į artėjančią finansų krizę. Manau, kad pati Europa kalta dėl galvojimo, kad tai ne mūsų, o Amerikos problema.

Tačiau pritariu mūsų atsakui į mus užklupusį finansų cunamį; pritariu mano šalies ministro pirmininko Gordono Browno ir prezidento N. Sarkozy vadovavimui.

Iš to išmokome, kad Europa kyla arba krinta kartu. Jeigu veiksime vieni, pražūsime, ir įvykiai tai įrodė. Dar niekada nebuvome tokioje padėtyje, ir būtent todėl pritariu dinamiškam vadovavimui, priešingai nei T. Kirkhope partija, kurie kaip triušiai, apakinti šviesos, mano, kad nieko nedarymas yra vienintelis mūsų didžiulės krizės sprendimas.

Pabrėžiu, kad prezidentas N. Sarkozy kalbėjo apie "mūsų draugus amerikiečius". Vakarai pateko į didžiulę krizę. Iš jos išsikapstysime tik tada, kai bendras darbas taps prioritetu. Todėl turime pabrėžti Europos darbo su naująja sausio mėn. sudaroma administracija svarbą, kad turėtume bendrą priedangą nuo tokių didžiulių iššūkių kaip klimato kaita ir finansų krizė.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos Pirmininko pavaduotojau, Tarybos Pirmininke, du įvykiai parodė, kad Europa gali atlikti vaidmenį ir būti įtakinga. Būtent europiečiai nutraukė karą Gruzijoje, o kilus finansų krizei, būtent jie per G8 ir G20 susitikimus privertė kitus pasaulyje tartis ir derėtis, kad ateityje tokių dalykų nebebūtų.

Tačiau ar tikrai galime palikti likimui tai, kad kitą kartą Tarybai aktyviai pirmininkaus viena iš didžiųjų valstybių narių? Tai sakau, nes Prancūzija ir prezidentas N. Sarkozy pranoko visus. Manau, kad mums reikia stabilesnės institucinės sistemos, kad užtikrintume gebėjimą veikti ateityje. Būtent todėl Lisabonos sutarties ratifikavimas yra toks svarbus dėl daugybės priežasčių, ir tai yra trečias dalykas, dėl kurio norėčiau pagirti pirmininkaujančią Prancūziją, nes ji, remdamasi tuo, ką pateikė Airijos parlamentas, pasiekė susitarimą pasiūlyti sprendimus dėl Komisijos narių ir daugybės kitų klausimų išaiškinimo, arba kad ir kaip tai pavadintume.

Manau, kad dabar Airija turi teigiamai reaguoti į tai. Kaip dauguma mūsų jau sakė, daugybei žmonių nebuvo lengva pritarti šiems dalykams, ypač Komisijos narių klausimui.

Šiuo atveju reikėtų pabrėžti dar vieną dalyką: Lisabonos sutarties oponentų reakcija rodo, kad jie turi rasti naują pagrindą savo argumentams, nes jų argumentai pirmojo referendumo metu jau neteko vertės. Iš to tampa aišku, kad jie nėra Europos draugai, jie nėra tie žmonės, kurie nori geresnės Europos, vietoj to yra pasiryžę prieštarauti Europos integracijai ir visada ieško naujų argumentų savo tikslams pasiekti.

Tai turėtų būti pakankama paskata judėti į priekį ir spręsti šį klausimą. Esu tikras, kad pirmininkausianti Čekija – pirmoji Tarybai pirmininkausianti Varšuvos pakto šalis – su išskirtine atsakomybe ir noru imsis šio klausimo, o bendradarbiaudama su kolegomis prancūzais ir švedais sėkmingai jį išspręs.

Adrian Severin (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, ko galime pasimokyti iš pirmininkaujančios Prancūzijos? Yra trys dalykai.

Pirmoji pamoka ta, kad Europos Sąjungai reikia stipraus pirmininkavimo, kuris tęstųsi ilgesnį laiką, kad pirmininkaujanti valstybė pajėgtų dinamišku, kompetentingu būdu visą savo laiką skirti tik Europos interesams ir reikalams. Todėl mums reikalinga bent jau Lisabonos sutartis. Sutinku, kad Europa neturi būti suasmeninta, bet turėtų būti įkūnyta.

Antra pamoka yra ta, kad Europos Sąjungai reikia pirmininkaujančios valstybės, kuri sugebėtų pasiekti kompromisus tarp tautų atstovų, pasinaudoti Europos piliečių atstovų parama. Todėl mums reikia stipresnio Parlamento, nes vieninga Europa nekelia grėsmės tautinėms valstybėms. Anarchija ir neofeodalinis suskilimas yra neišvengiama Europos integracijos alternatyva, kuri kelia pavojų tautų vientisumui.

Trečioji pamoka yra ta, kad Europos Sąjungai reikia ekonominio valdymo, kuriuo būtų galima suderinti tvarų augimą su socialiniu solidarumu ir sanglauda. Jeigu pamatysime, kad Europos skubėjimas, nors ir nepageidaujamas, yra neišvengiamas, tada ši Europa turės pakeisti savo struktūrą, atsižvelgdama į proaktyvios politikos skirtumus, o ne į ekonominio vystymosi lygius.

Norėčiau pasveikinti ir padėkoti už visa kita. Vertinkime tai, ką reikia vertinti.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (*PL*) Gerb. pirmininke, paskutinis Europos aukščiausiojo lygio susitikimas atspindės lūžį istorijoje. Naujųjų valstybių narių atžvilgiu tai prilygsta stojimo derybų ir prisijungimo prie sutarčių svarbai. Taip yra dėl energetikos ir klimato paketo svarbos.

Džiaugiuosi naujienomis dėl Europos Sąjungos vienybės ir jos gebėjimu pasiekti sudėtingą kompromisą dėl energetikos ir klimato paketo. Tačiau norėčiau įspėti ir atkreipti Parlamento dėmesį, kad šis kompromisas yra tik ilgo kelio pradžia. Tik 2020 m. sužinosime, ar mums pavyks pasiekti tikslų klimato ir energetikos atžvilgiu. Kitaip sakant, tik tada sužinosime, ar pasiektas "3x20" tikslas, ar veiksmingai modernizuota naujųjų valstybių narių, ypač Lenkijos, ekonomika, nepatiriant pernelyg rimtų socialinių ir ekonominių padarinių.

Sprendimai dėl Lisabonos sutarties ratifikavimo suteikia optimizmo. Pasiūlymai, susiję su bendrais veiksmais kovoti su finansų krize, priešingai, nuvilia.

Itin gilėjanti ekonomikos krizė Europos Sąjungoje daug labiau jaučiama tarp piliečių. Todėl prašau Komisijos ir pirmininkausiančios valstybės pateikti tvirtą bendrų veiksmų programą, kuria būtų užkertamas kelias nedarbui Europoje augti ir Europos Sąjungos ekonominiam augimui lėtėti.

Véronique De Keyser (PSE). – (*FR*) Gerb. pirmininke, prezidente N. Sarkozy, tai išskirtinis pirmininkavimas. Bandymas priversti Europą kalbėti vienu balsu nėra blogas žygdarbis, tačiau jūs mus nuvylėte ir šokiravote žmogaus teisių srityje.

Paskutinis jų paneigimas susijęs su politiniu Izraelio padėties pagerinimu, dėl kurio buvo skubiai nuspręsta Taryboje. Kaip žinote, netgi Europos parama nebepasiekia Gazos. Jūs žinote, kad Komisijos narys L. Michel kalba apie kolektyvinę bausmę. Europos Parlamentas sulaukė šimtų elektroninių laiškų, kuriuose maldaujama, kad pagerinimas priklausytų nuo tarptautinės teisės normų laikymosi. Mes atidedame savo balsavimą, bet ką mes darome? Jūs verčiate besąlygiškai už tai balsuoti, o pateisinimas, kurį jūs pateikiate, yra tas, kad tai reikš, jog mes galėsime padaryti didesnę įtaką Izraeliui. Ar aš sapnuoju? Nuo liepos mėn. Izraelis jau iš esmės turėjo susitarimą, be to, užėmė pirmininkaujančią valstybę pavaduojančios šalies poziciją Viduržemio jūros šalių sąjungoje.

Ar jis įšaldė sprendimus Gazos atžvilgiu, sumažino kontrolės punktų skaičių, ar palengvino suvaržymus Gazai? Ne. Todėl, kad prisidėtumėte prie T. Livni rinkiminės reklamos, jūs daug negalvodami paniekinote žmogaus teises ir sustiprinote manančiųjų, kad tik nusikaltimai ir smurtas duoda naudos ir kurie siekia supriešinimo, pozicijas abiejose stovyklose. Gerb. N. Sarkozy, tai jau nebe *realpolitik*, o aklumas arba nepriimtinas cinizmas.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, žaviuosi pirmininkaujančia Prancūzija už jos ryžtingą vadovavimą. To reikia, norint atremti ir karinio Irano režimo, kuris daugybę metų terorizavo savo tautą ir plačiai eksportuoja terorizmą, o ateityje, manau, ir masinio naikinimo ginklus, siekius. Ironiška, kad ES Taryba savo galimų teroristinių organizacijų sąraše paliko tik vieną rimtą opozicinę jėgą. Tai PMOI, kuri nesmurtinėmis priemonėmis siekia sukurti pasaulietinį ir demokratišką Iraną.

2008 m. gruodžio 4 d. Europos Teisingumo Teismas paskelbė savo trečią sprendimą, kuriuo Europos Vadovų Tarybos liepos mėn. priimtas sprendimas palikti PMOI sąraše pripažįstamas negaliojančiu ir nepagrįstu. Pasitikiu pirmininkaujančios Prancūzijos gebėjimu gerbti Europos teisminės valdžios sprendimą ir suteikti Irano opozicijai progą įgyvendinti tikrus pokyčius.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, visiškai pritariu paskutiniam Tunne Kelam pareiškimui.

Tai buvo svarbus aukščiausiojo lygio susitikimas ir svarbi jo darbotvarkė. Norėčiau pripažinti ir padėkoti pirmininkaujančiai Prancūzijai už jos nenuilstamą darbą, siekiant priimti klimato ir energetikos paketą. Tačiau dabar norėčiau pakalbėti apie trečiąjį svarbios darbotvarkės klausimą.

Praėjusią savaitę vykusiame aukščiausiojo lygio susitikime mūsų Airijos ministras pirmininkas ir užsienio reikalų ministras patikino iš visų likusių vyriausybės narių sulaukęs teigiamų atsakymų dėl 2008 m. birželio 12 d. daugumos Airijos rinkėjų išreikšto susirūpinimo, kai jei nubalsavo prieš Lisabonos sutarties ratifikavimą. Kreipiuosi į tas valstybes nares, kurios abejojo dėl to, ko mes siekiame, – kaip išsireiškė mūsų ministras M. Martin, – ir dėkoju už pastangas prisitaikyti prie mūsų, su Komisijos nariu šalia, ir už teisines garantijas dėl apmokestinimo, neutralumo, teisės į gyvybę, išsilavinimą ir šeimą. Bus tokių, kurie ir toliau ginčysis dėl antro referendumo rengimo. Tačiau dauguma airių ir toliau pripažįsta ir vertina mūsų narystę ES, ypač šiuo neregėtų pasaulinių ekonominių sunkumų metu, kai buvimas šalia visuomenės ir įtakos praradimas negali būti mūsų pasirinktas kelias, kai nevaržomas patekimas į 500 mln. vartotojų rinką yra toks svarbus Airijos eksportui – beje, taip pat ir mūsų skanios kiaulienos eksportui – kad galėtume vėl pasukti augimo keliu.

Yra vienas "bet", mūsų nelemta ir menkiau vadovaujama vyriausybė turės padaryti tai, ko nepadarė birželio mėn., t. y. turės imtis sunkaus kolektyvinio darbo ir aiškinti sutartį, jos tikslus ir naudą. Jeigu ne, jos nariai suvoks, kad kitu atveju jie liks už durų.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti Prancūziją, kurios pirmininkavimas buvo labai ambicingas, nuoseklus ir sėkmingas.

Pirma, labai pritariu jūsų veiklai, kuria siekiama sukontroliuoti finansų ir ekonomikos krizę. Norėčiau asmeniškai ir Vengrijos žmonių vardu padėkoti N. Sarkozy ir J. M. Barroso už jų pagalbą mano šaliai.

Antra, norėčiau jus pasveikinti už jūsų metodus, kurių ėmėtės žemės ūkio srityje. Sveikatos patikrinimo nustatymas ir laikotarpis apmąstyti yra labai puikios iniciatyvos. Prancūzų pagalba jos turėtų būti tęsiamos.

Trečia, energetikos ir klimato paketas yra istorinio kompromiso rezultatas. Naujosioms valstybėms narėms suteikta kompensacija negali visiškai panaikinti mūsų jausmo, kad mes buvome diskriminuojami.

Galiausiai Gruzijos ir Rusijos krizė buvo puikiai išspręsta, kartu išvengiant Rusijos ir Europos Sąjungos santykių atšalimo.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, prašau perduoti prezidentui N. Sarkozy, kad Carlo Fatuzzo visiškai pritaria tam, ką per paskutinius šešis mėnesius nuveikė pirmininkaujanti Prancūzija.

Taip pat pasakykite, kad atvykau į Parlamentą tuo metu, kai prezidentas N. Sarkozy kalbėjo, kad įsipareigojimas dėl didžiųjų projektų skatina susitarimą ir taip palengvina jų įgyvendinimą. Norėčiau jam padėkoti, nes jis paskatino mane įgyvendinti didžiulį savo, kaip pensininkų atstovo, antrą kartą išrinkto į šį Parlamentą, projektą, kuriuos siekiama, kad Europos piliečiai, kurie yra pensininkai, vyresni žmonės būtų geresnėje padėtyje negu tada, kai jie dirbo. Išėję į pensiją, jie turėtų sulaukti daugiau pinigų, daugiau pagarbos ir orumo. Tai puikus projektas, bet mane dar labiau padrąsino tai, ką šiandien išgirdau iš prezidento N. Sarkozy.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, tiesiog norėčiau pasakyti, kad prezidentas N. Sarkozy turi daug ką paaiškinti, nes *Irish Times* šiandien pranešė, kad greitai pralėkęs šešių mėnesių pirmininkavimas ES artėja prie pabaigos, o diplomatams ir žurnalistams labai reikia atostogų! Taip pat norėčiau pasakyti, kad artėjant Kalėdoms mums visiems reikia atostogų, ne mažiau ir tiems, kurie rengiasi Europos rinkimams ir antrajam referendumui dėl Lisabonos sutarties. Ateityje šiuo klausimu kils daugybė diskusijų.

Airijos problema susijusi ne su sutarties turiniu – tai žinome nuo pirmojo balsavimo – jai reikia išspręsti problemas, dėl kurių nerimauja žmonės, Taryba ta ir padarė. Tačiau Taryba už Airiją negali įtikinti visuomenės, kuri šiuo metu yra nepatenkinta savo valdžia, kad pritartų šiai sutarčiai. Todėl tai padaryti reikia mums, visiškai pritariantiems sutarčiai ir teisiniams susitarimams, kuriais, tikimės, bus plačiai agituojamos sutartyje numatytos vertybės, kurie padės atskirti vidaus nesutarimų klausimus nuo Europos lygio klausimų. Bus sunku tai padaryti, manau, jūs tai žinote, tačiau su šio Parlamento parama tai galima padaryti.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Visų pirma norėčiau padėkoti pirmininkaujančiai Prancūzijai už jos istoriškai reikšmingą darbą. 200 mlrd. EUR vertės ekonominio skatinimo planas, reguliavimo supaprastinimas ir nustatytos sistemos supaprastinimas yra veiksmingi pokyčiai. Šiais pasiekimais galima padėti skatinti Europos ekonomiką.

Tačiau socialinės pusiausvyros trūkumas kelia rimtą problemą Europai. Dėl krizės padarinių socialinė nelygybė daugelyje šalių siekia kritinę ribą. Turime žengti ryškius ir efektyvius žingsnius mūsų pažeidžiamiausių piliečių vardu, toliau spręsti socialines įtampas ir neleisti plisti agresijai. Man malonu, kad socialinio apgyvendinimo renovavimas gali būti išplėstas mažas pajamas gaunančių žmonių daugiaaukščiams gyvenamiesiems namams, bet neturime užmiršti nualintų kaimo gyvenviečių, kurių neverta atnaujinti, todėl turime sudaryti sąlygas likviduoti tokias atskirtas gyvenvietes. Turime panaikinti didelį skurdą, kitaip ekonomikos krizė turėtų pavojingas socialines pasekmes.

Bruno Le Maire, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, Margot Wallström, ponios ir ponai, man yra didelė garbė pirmą kartą kalbėti Europos Parlamente. Žinote, kad atstovauju Prancūzijos nacionaliniam parlamentui, Prancūzijos demokratijos šventyklai, ir todėl man didelė garbė kalbėti Europos demokratijos šventykloje.

Kaip teigėte, gerb. pirmininke, jau vėlu, todėl apsiribosiu keturiomis svarbiausiomis pastabomis dėl ekonomikos, klimato paketo, politinių klausimų ir galiausiai Sutarties.

Dėk ekonomikos, manau, kad Europos Sąjunga parodė, kad sugebėjo prisiimti savo įsipareigojimus ir susidūrė su reikšminga ekonomikos krize, darančia poveikį visiems mūsų piliečiams, įgyvendinti atgaivinimo planą, kuris saugo darbuotojus, saugo mūsų pramonę ir leidžia mums susidoroti su krize.

(DE) Norėčiau skirti kelis žodžius Silvanai Koch-Mehrin: turime paremti Europos pramonę ir taip pat rodyti solidarumą tarp Europos valstybių. Tai labai svarbu.

(FR) Dėl finansų krizės Robert Goebbels labai gerai išdėstė, teigdamas, kad mums reikia geresnio ekonominio suderinimo, bet taip pat ir saugesnių taisyklių dėl bankininkystės reguliavimo. Manau, kad kitais metais turėsime padaryti pažangą šia kryptimi.

Bütent Pervenche Berès ir taip pat dabar šiek tiek Werner Schulz sukritikavo. Klausimas, ar buvo per vėlu?".

Manau, kad svarbiausia, jog padarėme pažangą duodami atsaką. 2007 m. keli stebėtojai matė, kad krizė artėja. Galbūt būtų buvę geriau veikti greičiau. Nors svarbiausia, Pervenche Berès, kad mes veikėme.

Dėl Gary Titley ir Andrew Duff iškelto griežtai finansinio atsako tai aš visiškai jam pritariu.

Finansų krizė dar nepraėjo, o mes turime turėti galvoje, kad niekas neišsispręs, kol anksčiau visko neišspręsime.

(FR) Manau, turime likti labai atsargūs kitais metais; turime išsaugoti iniciatyvumą ir nustatyti būtinas finansines taisykles.

Dėl klimato paketo toliau kalbėsiu greitai, nes Prancūzijos ministras Jean-Louis Borloo, kuris atliko išskirtinį darbą su savo valstybės sekretore Nathalie Kosciusko-Morizet, pasakys jums daugiau šią popietę, tačiau norėčiau padėkoti Margie Sudre, Guntars Krasts, Werner Langen, Andrzej Jan Szejna ir Avril Doyle, kurie didžia dalimi prisidėjo prie darbo dėl šio klimato plano. Norėčiau padėkoti jiems už jų teigiamą grįžtamąjį ryšį plano atžvilgiu.

Manau, kad šis klimato planas yra svarbiausias po Kioto ir, svarbiausia, užtikrins prieš Kopenhagos konferenciją, kad Europos žemynas yra ryškus pavyzdys.

Dėl politinių klausimų, ypač dėl Rusijos ir Gruzijos klausimo, tiesa, kad ne visi buvo išspręsti. Tačiau manau, kad labai daug tikimasi iš Europos Sąjungos – kad ji išspręs visus klausimus, esančius viename iš pasaulyje sudėtingiausių regionų – Kaukaze. Svarbiausias klausimas buvo išspręstas. Taika yra svarbiausias klausimas. Tai yra svarbiausias klausimas šiam regionui, o tai svarbu Europos Sąjungai, kadangi Europos Sąjungos svarbiausias *raison d'être* yra taika.

Turiu taip pat pasakyti, kad kaip Europos pilietis ypač didžiuojuosi, kad su visomis Europos šalimis pirmininkaujančios Prancūzijos Respublikos prezidentas imasi iniciatyvos užtikrinti ten taiką, kur galėjo kilti karas. Taip pat atkartojant Jean-Marie Cavados ir Laimos Andrikienės teiginius, kad tai atrodo labai svarbu man, nes tai atrodo svarbu man, jog Europos stabilizavimo pajėgos turi iki galo atlikti savo vaidmenį dabar Gruzijoje ir neleisti kėsintis į jų įsipareigojimus.

Dėl to pereisiu prie antrojo klausimo, kuris anksčiau iškėlė būtent Jacek Saryusz-Wolski, ir tai yra Europos gynybos klausimas. Manau, kad pasiekėme gerų rezultatų Europos gynybos atžvilgiu dėl dviejų priežasčių. Pirma, tai yra konkretūs rezultatai. Tai nėra tik rezultatai popieriuje, bet realūs iš tikrųjų regiono stabilizavimą ten užtikrinantys kareiviai.

Šie rezultatai yra taip pat geri, nes buvo pasiekti glaudžiai derinant klausimus su NATO. Turime liautis kurti NATO prieštaraujančią Europos gynybą. Jos yra papildančios: mums reikia nepriklausomos Europos gynybos, kaip tik taip, kaip reikia NATO atlikti visapusišką savo vaidmenį.

Hannes Swoboda iškeltu Turkijos klausimu, procesas vyksta savo natūralia eiga pagal Europos taisykles. Šiuo klausimu turėsime Bendrųjų reikalų tarybą penktadienį ir nagrinėsime atitinkamus skyrius. Manau, kad visa tai krypsta tokia eiga, kokią patvirtino visos Europos šalys.

Artimųjų Rytų klausimą iškėlė keli kalbėtojai, ypač Jana Hybášková ir Véronique De Keyser. Tai yra pagrindinis konfliktas. Ten yra turbūt viso smurto Artimuosiuose Rytuose šaknys, o Europos Sąjunga yra atsakinga veikti, kadangi ji yra svarbiausia paramos teikėja, svarbiausia pagalbos teikėja Palestinos teritorijoms ir dėl to ji turi prisiimti savo įsipareigojimus.

Manau, kad, tiesą sakant, jeigu galime judėti toliau šia kryptimi su visomis Europos šalimis, mes pateisinsime visus lūkesčius, kurių Artimieji Rytai, Izraelis ir Palestinos teritorijos gali tikėtis iš mūsų, ir, jeigu galime atnešti taiką ir stabilumą, kur yra smurtas, Europa bus atlikusi savo vaidmenį.

Dėl Sutarties, kad užbaigtume šį klausimą, Kathy Sinnott labai gerai pasakė: mums reikia Airijos Europoje. Turime taip pat gerbti Airijos žmonių padarytą demokratinį pasirinkimą ir demokratinei išraiškai suteikti kitą galimybę. Nėra jokio kito būdo Sutarčiai priimti. Elmar Brok pasakė, kad mums reikia Lisabonos sutarties.

"Mums reikia Lisabonos sutarties. Nėra jokios abejonės."

Tuo esu tvirtai įsitikinęs.

Turime taip pat labai metodiškai, labai atvirai ir dialogu daryti pažangą, kad suteiktume galimybes Airijos žmonėms priimti sprendimą. Man tai atrodo būtina. Richard Corbett ir Colm Burke, jūs parodėte tam tikrų abejonių šia tema, kas yra normalu. Referendumas visada yra azartinis lošimas.

O jūs esate teisūs: neturėtume pakankamai neįvertinti politinių sunkumų. Tačiau, kita vertus, neturime neįvertinti mūsų pasiruošimo padėti Airijos žmonėms, nes galiausiai pasirinkimas liks Airijos žmonių rankose.

(FR) Dėl Komisijos narių skaičiaus, temos, kurią paminėjo Jo Leinen, ir kitų klausimų pasimatysime vėliau šią popietę juos vėl aptarti. Nemanau, kad tai yra svarbiausias klausimas.

Svarbiausias klausimas yra dvejopas. Visų pirma, kad kiekviena valstybė turi jausti, kad jai teisingai atstovaujama šioje Komisijoje, o jeigu turime pasikeisti, kad pasiektume, tai, pasikeiskime. Manau, kad priimtas sprendimas yra teisingas.

Antras svarbus klausimas yra aišku, kaip Respublikos prezidentas kelis kartus pakartojo apie tai, kad Komisijai turi būti būtinai vadovaujama tvirtai ir kad turi būti stiprus Pirmininkas todėl, kad tai taip pat užtikrins Komisijos teisėtumą.

"Būtent tai turime padaryti dabar."

Manau, kad būtent Colm Burke tai anksčiau pasakė. Na, turime judėti ta kryptimi.

Tai buvo viskas, ką norėjau pasakyti atsakydamas į išsakytas kalbas. Taip pat norėčiau pasinaudoti šia proga ir jums pasakyti, kad man yra didelė garbė prisiimti šią atsakomybę, kurią man patikėjo Respublikos Prezidentas. Norėčiau pasakyti, kad esu jūsų žinioje ryte, vidurdienį ir naktį, kad kartu dirbčiau su Europos Parlamentu, kuris dabar užima svarbiausią vietą ne tik tarp mūsų institucijų, bet taip pat ir mūsų visų piliečių širdyse. Europos demokratija bus kuriama su jumis.

(Plojimai)

Margot Wallström, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti už šias labai įdomias diskusijas – bent jau didžiąją laiko dalį man buvo labai įdomu – ir manau, kad išgirdome tinkamiausius argumentus. Apsiribosiu tik keliomis telegramatinėmis pastabomis ir paminėsiu kelis dalykus, kurių negirdėjau diskusijose.

Pirma, norėčiau pasakyti, kad, ne, Komisija nėra Tarybos sekretoriatas. Aš tai neigiu. Nepainiokite, kad labai glaudžiai dirbome su pirmininkaujančia Prancūzija, – buvo geras bendradarbiavimas su pirmininkaujančia Prancūzija, – su mūsų neva sekretoriatu. Pristatydami energetikos paketą, klimato paketą, ekonominio atgaivinimo planą, būdami ambicingi ir imdamiesi iniciatyvos, įrodėme, kad nesame sekretoriatas, bet Komisija, turinti iniciatyvos teisę, todėl toliau taip veiksime.

Dėl Lisabonos sutarties: galiu prisidėti prie čia išsakytų argumentų, kad manau, jog Tarybai – su Komisija, žinoma – buvo pristatytas ilgas Airijos žmonėms svarbių probleminių klausimų sąrašas, todėl Airijos žmonių problemos gali būti gerbiamos. Sugebėjome jas išsamiai išstudijuoti. Kartu ieškojome sprendimų, o Taryba, kaip žinote, dabar sutiko priimti sprendimą dėl Komisijos narių skaičiaus. Visada pritardavau vienam Komisijos nariui iš valstybės narės, net nepaisant, kad buvau ištikima Komisijos pozicijai. Paprastai kalbant, manau, kad, ką galėtumėte prarasti veiksmingumo atžvilgiu, – ir nesu tikra, ar išvis ką nors prarastumėte, pavyzdžiui, manau, kad Prancūzijos vyriausybė turi apytiksliai 33 narius, – jūs laimite teisėtumo atžvilgiu. Mums reikia teisėtumo daugiau negu kada nors, o labai svarbu, kad turime Komisijos narį iš valstybės narės. Pritariu šiam sprendimui. Taip pat persvarstėme likusią problemų sąrašo dalį, o joms spręsti yra būdų.

Prisidėsime įsitikinimu, kad kuo greičiau galime pasirašyti supratimo su Airijos vyriausybe memorandumą dėl to, kaip suteikti geresnę informaciją. Tai apima įsitikinimą, kad jaunimas ir moterys Airijoje geba formuoti savo nuomonę ir kad jie gali pasakyti, jog jie bent jau turėjo galimybę gauti visą būtiną informaciją. Būtent tuo prisidėsime artimiausioje ateityje.

Negirdėjau jokių argumentų apie energetikos paketą, kuriuo taip pat siūloma daug galimybių Europai. Manau, kad investavimas į daugiau energiją taupančių pramonės šakų arba į elektros energijos tinklus siūlo mums fantastiškas galimybes, ne tik kad sukurtume darbo vietas ir įveiktume nuosmukį, bet taip pat ir tvariam vystymuisi. Nemanau, kad tai gali būti pakankamai pakartota. Turime būti tie, kurie dabar rodo į Europos bendradarbiavimo pridėtinę vertę.

Kai kurie iš jūsų minėjo neturtingas šalis ir besivystančias šalis, nes neturime užmiršti, kad jos yra pirmosios aukos ir labiausiai veikiamos. Neturime liautis siekti mūsų tikslo įgyvendinti Tūkstantmečio vystymosi tikslų ir neturime prarasti dėmesio nuo likusios pasaulio dalies, kai bandome kovoti su nuosmukiu ir problemomis, kylančiomis iš ekonomikos krizės.

Leiskite man pridėti, kad Prancūzijos pirmininkavimo metu buvo parašyta nedidelė dalis istorijos. Su Pirmininko pavaduotoju Alejo Vidalu-Quadrasu ir Jeanu-Pierre Jouyet sugebėjome pasirašyti partnerystę dėl komunikato, susitarimo bendrauti partnerystėje su valstybėmis narėmis, Europos Parlamentu ir Komisija. Tai bus vertinga priemonė ir visų pirma turime ją panaudoti, kad įsitikintume, jog mobilizuojame rinkėjus dabar, kai Europos rinkimai artėja. Turiu pasakyti, kaip vertinau darbą su Alejo Vidalu-Quadrasu ir Jeanu-Pierre Jouyet, o esu įsitikinusi, kad taip pat pasieksime gerą bendradarbiavimą dėl ateities.

Manau, kad visi pirmininkaujančiai Prancūzijai žerti pagyrimai yra tikri todėl, kad vertiname teisingą vadovavimą, įsipareigojusį vadovavimą, kai matome jį. Nepaisant to, kad nepriklausome tai pačiai politinei šeimai, mes teikiame pirmenybę žmonėms, kurie žino savo vertybes, kurie nori dėti daug pastangų ir savo minčių į diskusijas apie Europą, ir matome kažką, ginantį Europą už tai. Tai mes vertiname ir saugome.

Galiausiai leiskite man palinkėti jums visiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų.

Pirmininkas. - Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Pirmiausia noriu pareikšti, kaip didžiuojuosi būdamas prancūzu Prancūzijos prezidento Nicolas Sarkozy pirmininkavimo Europos Sąjungoje pabaigoje. Ar tai būtų Europos ir Viduržemio jūros santykiai, karas Kaukaze, pastangos susidoroti su pasauline finansų ir ekonomikos krize arba svarbiausi klausimai, pvz., reguliavimas (energetikos / klimato paketas), skirtas ekonomikai be anglies dioksido 21-ajame amžiuje, imigracija, žemės ūkis ir t. t., visa tai rodo Prancūzijos pirmininkavimo Europos Sąjungai ir jos administravimo kokybę, ir nepaprastus ministrų, kurie pirmininkavo Tarybai, ypač Jeano-Pierre Jouyet, veiksmus. Šis pirmininkavimas rodo, jei kada nors to reikėjo, kaip mums reikia stabilaus pirmininkavimo Europos Sąjungai, atsižvelgiant į pasaulinius šių dienų iššūkius, taigi ir kaip labai mums reikia ratifikuoti Lisabonos sutartį, ir teigiamai vertinu valstybės arba vyriausybės vadovų, kurie pasiekė gerą kompromisą su mūsų Airijos draugais, išmintį. Čekijos pirmininkavimas bus lygiavertis Europos iššūkiams ir parodys savo įsipareigojimą Europos Sąjungai, pradedant nuo visapusiško Lisabonos sutarties ratifikavimo Čekijoje.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Dabartinei ekonomikos krizei reikalingos nepaprastos priemonės, kai nuolat vis daugiau europiečių susiduria su nedarbo ir finansinio nuosmukio šmėkla. Banko indėlio garantijos ribos kėlimas visiems gyventojams yra teigiamai vertinama priemonė, kuri palaikys tikėjimą bankų sistema. 50 000 EUR ir tolesnė 100 000 EUR riba yra daugiau negu tinkama valstybėms, pvz., Rumunijai ir kitoms buvusioms komunistinėms valstybėms, kurių bankų sistemos neturi jokių ilgai nusistovėjusių tradicijų. Šiuo metu svarbu, kad kiekviena valstybė priimtų šią priemonę, kadangi kitaip yra pavojaus sukelti paniką tarp gyventojų. Rumunija nėra viena iš tų valstybių, kurios turi daug indėlių, viršijančių 50 000 EUR. Tačiau psichologine prasme garantuoto kiekio didinimas tik gali turėti teigiamą poveikį, jeigu gyventojų indėlių vertė nukrito, palyginti su rugsėjo mėn. 6 proc. vien tik Bukarešte. Tai reiškia, kad apytiksliai 600 mln. EUR buvo atsiimta tik per kelias savaites, o to nėra buvę pastaraisiais metais.

Kita vertus, kaip Europos Parlamento narys, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad šią priemonę būtina papildyti politikos dėl kreditų teikimo ir prisiimto rizikos lygio apžvalga.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Visų pirma turiu pasveikinti pirmininkaujančią Prancūziją už tai, kaip ji valdė šiuo visu sudėtingu laikotarpiu, kurį Europos Sąjunga praėjo. Modelis, kurį jūs palikote, taps būsimo Europos Sąjungos pirmininkavimo pavyzdys, pagrįstas greitu atsaku, lankstumu ir prisitaikymu prie sudėtingų vidaus ir išorės padėčių. Vidaus problemų, susijusių su Europos integracijos dinamika, sprendimas, ES tvarus ekonominis ir socialinis vystymasis ir išorės politika, sukurta Europos Sąjungos taikos

skatinimo pagrindu, yra priemonės Europos ateičiai. Tuo pačiu metu jos atitinka Europos integracijos pagrindinius principus.

Antra, norėčiau pabrėžti bendravimo, bendradarbiavimo ir kompromiso, kurie yra pagalbiniai Europos politikos elementai, svarbą. Jie buvo visu pajėgumu naudojami Prancūzijos pirmininkavimo metu, turint omenyje sudėtingą laikotarpį, su kuriuo mums teko susidurti, palaikant santykius su demokratiškiausiomis ES institucijomis: Europos Parlamentu ir valstybių narių parlamentais.

Genowefa Grabowska (PSE), *raštu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, Tarybos Pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti Prezidentui už sėkmingą Prancūzijos pirmininkavimą. Kalbu apie pasisekimą tarptautinėje scenoje, turėdama omeny krizę Gruzijoje, ir jo pasisekimą sprendžiant įprastam gyventojui svarbius klausimus. Asmeniškai esu sužavėta, kad pirmininkaujanti Prancūzija baigė darbą reglamentu dėl tarptautinių išlaikymo išmokų Europos Sąjungoje. Pati ilgai ir sunkiai dirbau ties šiuo reglamentu. Todėl esu sužavėta, kad su Tarybos pritarimu pagaliau sugebėsime užtikrinti tinkamą finansinę pagalbą tiems vaikams, kuriuos vienas iš tėvų, gyvenantis užsienyje, atrodo, tiesiog užmiršo.

Kita vertus, kaip Konstitucinių reikalų komiteto narę mane domina lengvatos ir instituciniai pažadai Airijai, o tai reiškia grįžimą prie principo vienas Komisijos narys iš šalies. Numatoma, kad Europos Sąjunga plėsis toliau iki trisdešimties arba daugiau valstybių narių. Ganėtinai didelis Komisijos narių skaičius lems tolesnį Europos Komisijos darbo biurokratizmą. Paskirtų Komisijos narių kompetencijos būtų padalytos. Pati Komisija taptų brangesnė, mažiau efektyvi ir sudėtingiau valdoma. Taip pat tikiuosi, kad diskusijos, vyksiančios prieš kitą referendumą Airijoje, bus vedamos Europos solidarumo dvasia, atsižvelgiant į esminį aiškiai išaiškintą Lisabonos sutarties turinį, įskaitant institucinius pakeitimus. Šie klausimai yra svarbūs Airijos piliečiams ir taip pat visos Europos Sąjungos veikimui.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Europos Vadovų Tarybos sprendimai – jeigu ignoruotume visą retoriką ir demagogiją, kuri visada juos lydi – atskleidžia tikrus ES tikslus ir politiką.

Neleidę visiems išreikšti savo nuomonės referendume, jie dabar skelbia naują referendumą tiems žmonėms, kurie nepriklausomai ir demokratiškai atmetė šią pasiūlytą Sutartį.

Dar daugiau Airijos žmonės susidurs referendume su ta pačia Sutartimi (turiniu), prie kurios dabar pridėtas "politinis įsipareigojimas", kuris turi būti teisiškai įgyvendintas per būsimą Kroatijos prisijungimą 2010 m. arba 2011 m.

Taigi jie bando padaryti kokybinį neoliberalizmo, federalizmo ir militarizmo šuolį, kuriuos ši pasiūlyta Sutartis simbolizuoja stambaus kapitalo ir pagrindinių jėgų interesais.

Ta pati Europos Vadovų Taryba taip pat krypsta link naujo ES militarizmo ir tarptautinių santykių etapo, rengdamasi kitam NATO aukščiausiojo lygio susitikimui (2009 m. balandžio mėn.) ir kaip savo Europos ramstį stiprindama ES.

Kaip anksčiau pabrėžėme, tokie sprendimai aiškiai rodo ES antidemokratinę prigimtį, kuri yra neatskiriama nuo prisiimtos imperialistinio bloko pozicijos.

"Planas iš naujo pradėti Europos ekonomiką" apima tą pačią politiką, kadangi prioritetas yra atsakas pagrindinių jėgų ir finansinio kapitalo interesams.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), raštu. – (FI) Esu patenkintas, kad valstybių arba vyriausybių vadovai rado aiškų ir iš tikrųjų vienintelį tinkamą sprendimą Komisijos narių klausimu. Mano Komisijos narys yra kontaktinis ryšys su Komisija, kuris yra ypač svarbus mažesnėms valstybėms narėms.

Bent jau 60 mln. žmonių gyvena Prancūzijoje, o Prancūzijos vyriausybė turi 38 ministrus. Beveik 500 mln. žmonių gyvena ES. Ar įmanoma, kad Komisijoje nebūtų vietos Komisijos nariui iš kiekvienos šalies, nepaisant to, kad gali prisijungti daugiau valstybių narių?

Dėkoju!

Lívia Járóka (PPE-DE), *raštu*. – (*HU*) 2007 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba ragino Europos Komisiją įvertinti galimas romų socialinės integracijos priemones. Priešingai lūkesčiams, paskelbtu darbo dokumentu apsiribota vertinti esamas Bendrijos politikos kryptis. Rugsėjo mėn. įvyko pirmasis Europos romų aukščiausiojo lygio susitikimas, kur nebuvo pateikta jokių konkrečių rekomendacijų arba tvarkaraščio. Gruodžio 8 d. Bendrųjų reikalų taryba ragino Komisiją pateikti ataskaitą dėl padarytos pažangos iki 2010 m.

Pažangiosios Bendrijos strategijos formavimas turi būti grindžiamas plačiausio pobūdžio forumu, iniciatyvomis, skirtomis romų ir ne romų pilietinei visuomenei, mokslo žiniomis, bažnyčių ir ekonominio gyvenimo atstovų bendradarbiavimu. Mums reikia daug daugiau negu pernelyg teigiamai įvertintos geriausios patirties diegimo. Pasaulinė strategija, kuria tuo pačiu metu būtų sprendžiami visi romus veikiantys aspektai ir kuri rodytų aiškiai, kaip Bendrijos iniciatyvos yra iš esmės įgyvendinamos, ar jos pažangiai skatina ir remia vietos politikos kryptis, kurios yra svarbiausios socialiniai įtraukčiai, yra būtina. Turime duoti valstybėms narėms planą, kuris yra pagrįstas įgyvendinamais teisiniais pagrindais ir gali užtikrinti aiškų ir matomą tikslų įgyvendinimą, prireikus, net ir sankcijomis. Be to, strategija turi būti paliečiami klausimai, glaudžiai susiję su romų socialine įtrauktimi, pvz., aplinkosauga, sveikatos priežiūra, įvairiomis diskriminacijos formomis arba prieš romus nukreiptu požiūriu, reiškiamu žiniasklaidoje ir kitose visuomenės srityse.

Thomas Mann (PPE-DE), *raštu.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, "Europa veikė vieningai". Tai buvo svarbiausias prezidento Nicolas Sarkozy padarytos Prancūzijos pirmininkavimo apžvalgos akcentas, kurį ką tik išgirdome. Jis neabejotinai nustatė dinamikos tempą, kuris aiškiai prisidėjo prie pasisekimo per šiuos šešis mėnesius.

Teigiamai vertinu, kad kaip einantis Tarybos Pirmininko pareigas jis susitiko su Dalai Lama susitikime su Nobelio taikos premijos laureatais Gdanske, Lenkijoje. Prieš dvi savaites Briuselyje Europos Parlamente turėjome garbės priimti Jo Šventenybę Dalai Lamą, kur jis kalbėjo plenariniame posėdyje. Pasninko metu, prie kurio prisijungė 500 žmonių, su tibetiečių skaromis parodėme mūsų solidarumą su Dalai Lama ir Tibeto žmonėmis. Palaikėme jo nuosaikųjį požiūrį, pasiruošimą pradėti dialogą ir jo tvirtą įsipareigojimą atsisakyti smurto. Jis visada atvirai pasisakydavo tibetiečių autonomijos, o ne separatizmo, kaip kinai teigia, naudai.

Pastarieji mėnesiai parodė, kad Taryba, Komisija ir Parlamentas sutinka, kad tai yra vienintelis kelias. Norėčiau žinoti, ką Europa dabar darys, kai Pekinas atšaukė oficialias ES ir Kinijos derybas? Kaip pagaliau Taryba sėkmingai gali įpareigoti Kiniją realiai įgyvendinti žmogaus teises? Vyriausybė Pekine iš tikrųjų bando atmesti žmogaus teises kaip "Vakarų vertybes" užuot integravusi jas į savo politiką.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *raštu.* – (*PL*) Kalbėtojai šiandieninėse diskusijose, vertinančiose Prancūzijos pirmininkavimą, pasiskirstė į tris grupes. Pirmoji nekritiškai giria už pirmininkavimą. Antroji yra kritiška, o trečioji tyli. Iš tikrųjų, nepaisant to, kuriai iš šių grupių šiandien save priskiriame, visi būsime atsakingi už būsimą Europos tautų likimą.

Todėl esame taip pat atsakingi už Prancūzijos pirmininkavimą. Nepaisant intensyvios veiklos ir plačiai paplitusio viešumo, ji iš tikrųjų nesugebėjo pasiekti jokių teigiamų rezultatų. Dar blogiau, prezidentas Nicolas Sarkozy užgauliai nepaisė demokratijos, kurią jis teigia ginantis, dvasios. Jis taip elgėsi darydamas spaudimą Airijos valdžios institucijoms ir kitų suverenių valstybių ir tautų vadovams, reikalaudamas pripažinti Lisabonos sutartį, kurią atmetė Airijos žmonės.

Europos Sąjungos demokratinė stoka turi akivaizdžiai neigiamą poveikį klimato paketui. Pastaroji apsunkina besivystančias ekonomikas, įskaitant Lenkiją, tam, kad išlaikytų senų valstybių narių, kurioms gresia pavojus dabartinėje krizėje, ekonomiką. Prezidentas Nicolas Sarkozy ciniškai nepaminėjo, kad žmonės yra atsakingi tik už mažą CO2 emisijų dalį, o pati Europa – už apytikriai 10–20 proc. Todėl nieko nepasieksime, jeigu kitos šalys ir žemynai, įskaitant Kiniją ir Indiją, nebus įtraukti, kaip jau tapo akivaizdu. Visi turės papildomai mokėti dar vieną mokestį. Naujosioms valstybėms narėms, įskaitant Lenkiją, reikš bausmę už prisijungimą prie Europos Sąjungos.

Baigdamas norėčiau pabrėžti, kad demokratija yra informuotas pasirinkimas. Kenksmingų sprendimų priėmimas laisvai šaliai yra panašus į totalitarizmą, kuris mūsų niekur nenuves.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), *raštu. – (RO)* Vertindami Prancūzijos pirmininkavimo įgaliojimus, galime nesivaržydami patvirtinti, kad tai buvo didelis pasisekimas. Jos veiksmų programa sėkmingai sujungė politinį apsisprendimą, pragmatizmą ir taktišką diplomatiją, kurie yra esminiai norint sugebėti įveikti atsiradusią krizę.

Jos veiksmų direktyvos buvo labai ambicingos, leidžiančios mums priimti kai kuriuos svarbius sprendimus ES lygmeniu: Europos susitarimas dėl migracijos ir prieglobsčio susitarimų, susitarimas dėl energetikos ir klimato kaitos paketo, Viduržemio jūros sąjunga ir naujas susitarimas dėl bendrosios žemės ūkio politikos. Įvyko trys nenumatyti įvykiai, kurie dominavo darbotvarkėje, bet kurie parodė darbo grupės efektyvumą, kuris gali būti mobilizuotas ES vardu: Airijos piliečių Lisabonos sutarties atmetimas, konfliktas Gruzijoje (rugpjūčio 8 d.) ir banko *Lehman Brothers* žlugimas, kuriuo žymima dabartinio finansinio ir ekonominio smukimo pradžia (rugsėjo 15 d.).

LT

Sveikinu pirmininkaujančią Prancūziją su šiuo sėkmingu įgaliojimu. Ji sėkmingai susidorojo su airių balsavimo "prieš" pasekmėmis (Europos Vadovų Taryboje susitikime gruodžio 11–12 d. Airija įsipareigojo pateikti Lisabonos sutartį ratifikuoti dar kartą prieš 2009 m. pabaigą) ir vykdė tarpininkavimo misiją tarp Maskvos ir Tbilisio, kuris pasireiškė diplomatiniu pasisekimu, bet vėl sutelkė dėmesį į efektyvios, nuoseklios Bendros užsienio ir saugumo politikos ES lygmeniu būtinybę. Galiausiai ji sėkmingai pasiekė valstybių narių susitarimą dėl keleto labai svarbių Bendrijos projektų, pvz., dėl aplinkosaugos ir imigracijos.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Dėl ekonomikos, svarbiausi iššūkiai, su kuriais susidūrė Europos Sąjunga Prancūzijos pirmininkavimo metu, buvo veiksmai, susiję su klimato ir energetikos paketu ir finansų krize.

Po reikšmingo išsiplėtimo Europa tapo įvairesnė, apimdama daug skirtingų sričių, kurių kiekvienai būdingos specifinės savybės. Skirtumai kelia didesnę svarbą negu valstybių narių ekonomikos vystymosi lygis. Todėl taip sudėtinga rasti bendras priemones skirtingoms problemoms spręsti, su kuriomis susiduria atskiros valstybių narių ekonomikos.

Veiksmai, skirti kovoti su krize, turi apimti įvairių priemonių, naudojamų krizės metu, paketą. Pavyzdžiui, kalbu apie PVM tarifo sumažinimą arba kai kurių iš Stabilumo ir augimo pakto sąlygų panaikinimą.

Klimato ir energetikos paketas turi būti pritaikytas prie skirtingų ekonomikos sričių ir jų sektorių sąlygų bei specifinių savybių. Nemanau, kad veiksmų grupė paketo pagrindu yra tinkama dabartinei padėčiai.

Kai kurioms valstybėms teikiamos lengvatos ir pašalpos nepasiteisins suvienodinant jų vystymosi pokyčius, nes labai skiriasi atskaitos taškai. Todėl pritariu šio paketo sisteminei apžvalgai ir jo padėties bei pažangos analizei. Tai turėtų būti vertinama kaip esminių pakeitimų įvedimo pagrindas.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *raštu.* – (*RO*) Norėčiau pasveikinti pirmininkaujančią Prancūziją už jos atliktą darbą, leidžiantį mums pasiekti priimtiną kompromisą dėl energetikos ir klimato kaitos paketo. Priėmus šį paketą, remdamasi savo parodytu pavyzdžiu ir padarytu įsipareigojimu, Europos Sąjunga tapo pirmąja kovoje su klimato kaita. Kopenhagoje Europos Sąjunga jau galės pareikšti savo derybų su kitomis valstybėmis iš viso pasaulio argumentus, kad galime prisidėti pasauliniu lygmeniu savo bendromis pastangomis mažindami šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.

Taip pat sveikinu pirmininkaujančią Prancūziją už jos dalyvavimą priimant Trečiąjį jūrų saugos priemonių paketą "Erika III" sutaikinimo procedūros pagrindu. Remdamasi įgyta iš nelaimingų atsitikimų jūrose patirtimi pastaraisiais metais ES sugriežtino reglamentus dėl jūrų transporto saugos ir priėmė specialias priemones ir aiškius sprendimus, kaip spręsti nelaimingų atsitikimų jūroje klausimus. Taip pat buvo padaryta pažanga, nors ir nepakankama, atsinaujinančio transporto, Bendro Europos dangaus ir kelių saugos srityse. Norėjau, kad Prancūzijos pirmininkavimo metu būtume padarę pažangą taip pat kelių paketo, energetikos paketo ir telekomunikacijų paketo srityse.

Be to, išsamios diskusijos, įvykusios Parlamente ir Taryboje, dėl energetikos ir maisto kainų kilimo poveikio parodė Europos piliečiams, kad socialinė darbotvarkė yra vienas iš svarbiausių Europos Sąjungos prioritetų.

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN), *raštu.* – *(PL)* Gerb. pirmininke, kadangi apžvelgiame pirmininkaujančios Prancūzijos pasiekimus, norėčiau atkreipti dėmesį į kelis klausimus, kurie susiję su bendru šio laikotarpio vertinimu. Tiesa, kad rugpjūčio mėn. prezidento Nicolas Sarkozy intervencija dėl padėties Gruzijoje tapo karo veiksmų sustabdymo priežastimi. Tačiau iš tikrųjų karo veiksmai buvo sustabdyti daugiau Rusijos ekonominių interesų ir jos santykių su Prancūzija negu tikro noro spręsti problemas, kurios privedė prie karo, pagrindu.

Kitas klausimas, kurį norėčiau paminėti, yra susijęs su būsimu Europos Sąjungos vystymusi ir valdymu. Tai liečia Lisabonos sutarties ratifikavimo metodą. Airijoje organizuojami sėkmingi referendumai, kol didžiausių Europos Sąjungos valstybių narių interesams palankus rezultatas bus pasiektas. Tai rodo, kad Vokietijos, Prancūzijos ir kelių kitų šalių interesai pamins priimtus principus ir demokratines diskusijas. Be to, tai, kad Airijos visuomenė yra paperkama Sutarties nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, rodo, kad kiekvieną šalį galima vertinti skirtingai Europos Sąjungoje ir palenkti į savo pusę. Šis sprendimas patvirtina, kaip teisės aktų lenkimas į savo pusę tapo vis įprastesne praktika Bendrijos institucijose.

Priminčiau rūmams, kad šiuo pirmininkavimo metu buvo priimtas Europos Sąjungos sprendimas atsikratyti kai kurių Lenkijos laivų statyklų. Šis sprendimas buvo priimtas tuo pačiu metu, kai pramonė ir bankai yra iš naujo nacionalizuojami kitose Bendrijos šalyse, kaip yra jūsų šalyje, pone. Taip pat pagal jūsų nurodymą

pirmininkaujančiai valstybei nepavyko susitarti suvienodinti žemės ūkio subsidijas. Pirmininkaujanti Prancūzija išlaikė jas tokiame lygyje, kuris yra labai nuostolingas naujosioms valstybėms narėms.

Gerb. pirmininke, pabrėžėte Prancūzijos, o ne visų Europos Sąjungos valstybių narių interesų įgyvendinimą.

(Posėdis nutrauktas 14.10 val. ir atnaujintas 15.05 val.)

68

PIRMININKAVO: HANS-GERT PÖTTERING

Pirmininkas

7. Programa "Erasmus Mundus" (2009–2013) (teisės akto pasirašymas)

Pirmininkas. – Dabar su Taryba pasirašysime teisės aktus, susijusius su veiksmų programa "Erasmus Mundus" dėl aukštojo mokslo kokybės kėlimo ir tarpkultūrinio supratimo skatinimo bendradarbiavimu su trečiosiomis šalimis

Valstybės sekretorius Europos reikalams, ministras B. Le Maire, Komisijos narys Jan Figel, – tikrasis visos programos "Erasmus" tėvas, – ponios ir ponai, didelis malonumas su Taryba šiandien pasirašyti svarbų sprendimą, kuris leidžia išplėsti programą "Erasmus Mundus". Tai yra ryžtingo darbo, kurį padarėme bendradarbiaudami su Taryba ir Komisija, kulminacinis taškas. Norėčiau dar kartą išreikšti savo padėką Komisijos nariui Jan Figeliui, būtent, kad "prastūmė" šią programą, sudarydamas mums galimybes galiausiai šiandien uždėti antspaudą programoje kartu pasirašant Tarybai ir Parlamentui.

Šis viešas pasirašymas padeda sugrąžinti Europos teisinių nuostatų svarbą Europos piliečiams. Programa "Erasmus Mundus" išplės Komisijos pradinę programą "Erasmus", kuri buvo sukurta prieš 21 metus. Programa suteikia viso pasaulio studentams galimybę mokytis Europos Sąjungoje ir atlieka svarbų vaidmenį skatindama Europos aukštąjį mokslą kaip svarbiausią akademinio darbo simbolį.

Padidinus finansavimą – beveik 950 mln. EUR penkeriems metams – Europos Sąjunga dabar gali patenkinti didėjančius programos "Erasmus Mundus" poreikius. Tai leidžia mums toliau remti bendras programas Europoje teikiant paramą gabiausiems studentams ir profesoriams iš trečiųjų šalių. Be to, mes plėsime programos mastą, kad taip pat apimtume doktorantūros programas, ir galėsime pasiūlyti Europos studentams net didesnę finansinę pagalbą.

Dėl šios programos dalyviai ir svarbiausiai studentai taps tikrais atvirumo ir tarpkultūrinio dialogo ambasadoriais. Jie padės plėtoti geresnį bendradarbiavimą ir savitarpio supratimą visame pasaulyje.

Baigiant leiskite man išreikšti savo padėką pirmininkaujančiai Prancūzijai, Komisijai ir visiems Kultūros ir švietimo komiteto nariams, – man malonu matyti, kad šio komiteto pirmininkė Katerina Batzeli yra čia šiandien, – taip pat kaip pranešėjai Marielle De Sarnez, kurie visi intensyviai dirbo prie šios svarbios teisinės priemonės.

Dabar paprašysiu ministro B. Le Maire su manimi pasirašyti dokumentą, o Komisijos nario Jan Figelio –prižiūrėti.

(Pirmininkai pasirašė teisės aktus).

(Plojimai)

PIRMININKAVO: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

8. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

* *

Nigel Farage (IND/DEM). - Gerb. pirmininke, dėl asmeninių pareiškimų šio ryto diskusijose su Nicolas Sarkozy pareiškiau keletą pastabų apie Europos Sąjungos požiūrį į demokratiją. Būtent kalbėjau apie socialistų frakcijos lyderį Martiną Schulzą, kuris išreiškė keletą nuvertinančių ir menkinančių komentarų diskusijose šių metų birželio mėn. Pirmininkas Hans-Gert Pöttering jam leido atsistoti ir pasakyti, kad mano komentarai

buvo neteisingi ir kad jis niekada nemanė, kad "prieštaraujanti" pusė galėtų būti ateityje siejama su fašizmu. Prašau, norėčiau, kad būtų užfiksuota tiesiogiai.

Šioje vietoje birželio 18 d. kalbant apie balsavimą "prieš" Airijoje, būtent tai Martin Schulz pasakė. Jis teigė, "aistra persikėlė į kitą pusę, į pusę, kuri blogai kalba apie Europą, ant dešiniojo politinio spektro sparno. Jis yra ten, kur blogai kalbama apie Europą, todėl, kad tiesiog yra bijoma. Tačiau Europoje šis socialinio smukimo ir baimės junginys visada atverdavo duris fašizmui."

Martinui Schulzui galbūt nepatiktų, ką aš privalau pasakyti. Jis gali iš esmės nesutikti su tuo, ką aš teigiu. Tačiau pasakyčiau jums, Martinai Schulzai, kai stoviu čia visada labai kruopščiai atrenku, ką sakyti. Niekada nestovu čia meluodamas. Ką teigiau, tikėjau visišku teisingumu. Neprašau atsiprašymo arba kažko panašaus. Elgiuosi taip, kad tiesiai paklausčiau, ir man gaila, kad mūsų pirmininkas Hans-Gerts Pöttering nusprendė pasinaudoti 145 straipsniu leisti Martinui Schulzui pasisakyti šį rytą, bet neleisti man pasisakyti šį rytą, o tai iš tikrųjų buvo pati mano pasakytos kalbos šį rytą esmė. Tai nėra vienodų galimybių sritis Europos Sąjungoje. Tarytum esate geri, jeigu pritariate Sutarčiai, ir esate blogi, jeigu prieštaraujate Sutarčiai. Man tai neatrodo labai demokratiška.

Pirmininkė. – Nigel Farage, jūsų pastabos bus įrašytos į protokolą.

Martin Schulz (PSE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, Nigel Farage tvirtino šį rytą, kad pasakiau šiuose rūmuose, jog "balsavimas "prieš" prives prie fašizmo". "Anksčiau Martin Schulz atsistojo ir pasakė, kad balsavimas "prieš" prives prie fašizmo". Niekada neteigiau to – niekada! – ir norėčiau paaiškinti šią pastabą dabar ir visiems laikams.

Nemanau, kad bet kokių gyventojų – kaip Airijos gyventojai – balsavimas "prieš", pavyzdžiui, veda prie fašizmo. Tai nėra mano nuomonė. Dabar tai aišku visiems laikams. Tačiau tikrai manau, kad visi turime žinoti, kad žaidimas su žmonių, kurie yra nukamuoti nuogąstavimo prarasti socialinę padėtį, jausmais yra visada pavojingas, jeigu tai patenka į kurstytojų rankas. Nežinau, ar kuris nors iš jūsų gali būti laikomas kurstytoju. Tikiuosi, kad ne. Tačiau labai gerai žinau, kad tokių kurstytojų tikrai yra.

Dar vienas dalykas, dėl kurio galite būti tikras Nigel Farage, aš kovosiu su žmonėmis kaip jūs ir jūsų politika, kol aš fiziškai sugebėsiu taip daryti!

Pirmininkė. – Abi šalys pasiaiškino, o dabar pereisime prie kito klausimo.

9. Klimato kaita ir energetika (introduction)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl klimato kaitos ir energetikos.

Jean-Louis Borloo, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, frakcijų pirmininkai, pirmininkai, pranešėjai, ponios ir ponai.

Grįžau pas jus po kelių savaičių – tik kelių savaičių – po mūsų paskutinių diskusijų ir ypač po svarbaus įvykio, kai buvo pasirašytas pasitikėjimo paktas tarp Parlamento ir Tarybos prižiūrint Komisijai, siekiant rasti vieningai, kaip prezidentas Nicolas Sarkozy teigė šį rytą, priemonių, kurios pavers 27 šalių ekonomikas tvariomis ekonomikomis, kad būtų sumažintos CO2 emisijos, pasiruošta Kopenhagai ir pagerintas mūsų ekonomikų konkurencingumas ir jis parengtas ateinančiam šimtmečiui.

Aš grįžtu su jumis po Europos Vadovų Tarybos, kuri pasiekė vieningą sprendimą, ir jaučiu, kad mes neišdavėme šio pasitikėjimo pakto, patvirtinto tarp mūsų, dėl daugelio ir įvairių trišalių dialogų, kurie vyko beveik pirmą kartą; galvoju apie praėjusio savaitgalio trišalius dialogus dėl keleto direktyvų. Taip pat jaučiu, kad, palyginti su padėtimi, kai susitikome prieš mėnesį, skirtingumas yra labai akivaizdus.

Nėra jokio skirtingumo, jeigu Kopenhagoje pasiseks. Yra pridėtinė vertė, jeigu Kopenhagoje nepasiseks, kitaip tariant, jeigu tik Europa bus įsipareigojusi. Pastangos, kurių reikia pramonei, apima ekologiškiausiai efektyvių technologijų konkurencingumą.

Antroji pridėtinės vertės sritis apima solidarumą, o trečioji – energetiką. Energetika ir paskirstymai energetikai kartu su atsinaujinančia energija, automobiliais ir t. t. yra vieni iš svarbiausių šio paketo principų.

Dėl šios temos, manau, kad savo širdyse galime sutikti turėti ekonomikų, kurios turi daugiausia anglies, pereinamuosius laikotarpius, žinodami, koks sudėtingas yra pereinamasis laikotarpis socialiniu požiūriu. Juos patyrę kai kuriose šalyse – Belgijoje, Šiaurės Pa de Kalės regione Prancūzijoje – žinome, kad jis yra

sudėtingas. Niekas iš esmės nepasikeitė. Yra pereinamasis laikotarpis, ir šį pereinamąjį laikotarpį finansuoja padidintas solidarumas.

Iš tikrųjų, praėjusią savaitę Taryboje vykusi vienintelė tikra diskusija visai nebuvo susijusi su tuo, ką skaitau ir girdžiu čia, bet iš esmės su tuo, kad 2 proc. solidarumo buvo griežtai ir tiesiogiai paskirta šalims, kurios neseniai prisijungė prie Europos Sąjungos, kitaip tariant toms, kurios labiausiai prašo pakeisti energetiką. Būtent ši solidarumo dalis išsiskyrė labiausiai.

Jei kalbėtume apie kitus klausimus, tai esate susipažinę su tekstais, kurie dėl įvairių komitetų ir pranešėjų darbo buvo pateikti prieš kurį laiką. Kuro kokybės klausimu tekstas yra ambicingesnis negu Komisijos tekstas. Atsinaujinančios energijos klausimu – jis iš esmės atitinka Komisijos tekstą. Pasidalijimo pastangomis klausimu – išskyrus kelias detales jis identiškas. Jis labiau ribojantis ilgalaikiškumo prasme dėl CO2 emisijų iš automobilių.

Iš esmės ir galiausiai bendros pusiausvyros tarp pasiūlyto paketo ir numatytų Europos Vadovų Tarybos kovo mėn. ambicijų yra tiksliai paisoma. Gyvename pasaulinių derybų laikotarpiu. Europos grupuotė, Europos žemynas arba bent jau Europos Sąjunga yra pirma pasaulinė organizacija, nustatanti aiškiai apskaičiuotų tikslų sistemą, taikymo metodus ir galimybės kiekvienais metais, kiekviename sektoriuje, kiekvieną direktyvą įvertinti pasikeitimų, vykstančių pagal mūsų direktyvas, realybę, kitaip tariant prižiūrint Komisijai ir Teisingumo Teismui.

Manau, kad turime esminių pokyčių planą, kuris gali būti įvertintas, jis yra privalomas ir atitinka mūsų tikslus ir mūsų ambicijas. Manau, kad trišaliais dialogais praėjusią savaitę Taryboje pasiektas susitarimas atitinka Europos ambicijas. Nuo Europos priklausys, ar vadovauti diskusijai Kopenhagoje ir pradėti ruoštis dabar, vadovaujant Komisijos ir Čekijai, ir Švedijai kartu su šeimininke Danija, šiai pagrindinei konferencijai, šiam dideliam žmonijos susitikimui.

Štai ką norėjau pasakyti jums, ponios ir ponai, kaip įžangą, pridėdamas, kad Parlamento darbas iš tikrųjų buvo visiškai lemiamas, o ne, kaip girdėjau sakant, vienintelė priemonė daryti spaudimą vyriausybėms, tiesiog dėl jo bendros kokybės.

Galiausiai pastebėsite, kad, pavyzdžiui, dėl anglies dioksido surinkimo ir saugojimo, kuris yra labai svarbus Chrisui Daviesui, Taryba pasikeitė paskutinėmis valandomis, kad pabandytų kuo arčiau priartėti prie išreikštų norų.

Tai yra atliktas darbas. Yra šeši tekstai, kurie pristatyti diskusijoms. Žinoma, esame jūsų žinioje, jeigu jums reikėtų tolesnio paaiškinimo.

Stavros Dimas, *Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, šiandien ir rytoj yra vienas iš tų labai retų atvejų, kai politikai gali rašyti istoriją. Energetikos ir klimato paketas, dėl kurio ketinate balsuoti rytoj, yra teisės aktų gairių paketas, kuris yra reikšmingas ne tik Europos Sąjungai, bet tarptautinėms pastangoms spręsti klimato kaitą, ir turės pasekmes Europos Sąjungos ir tarptautiniu mastu.

Norėčiau padėkoti pirmininkaujančiai Prancūzijai už jos atsidavimą ir darbą, kurį ji padarė, kad pasiektų kompromisą, bet labiausiai norėčiau išreikšti savo nuoširdžią padėką ir įvertinimą Europos Parlamentui už darbą, kurį jis atliko visą laiką, visoms politinėms frakcijoms ir pranešėjams. Visi konstruktyviai prisidėjo, kad kompromisas būtų pasiektas tokiu lygmeniu, kad balsavimas rytoj būtų daug žadantis.

Manau, kad nors daug problemų buvo išreikšta, – buvo daug pasiūlymų, o į jų daugumą buvo atsižvelgta, – visi yra šiek tiek nepatenkinti, tai nereiškia, kad paketas nėra teisingas ir nėra ambicingas. Jis ambicingas, teisingas, sąžiningas ir juo bus įgyvendintas aplinkosaugos tikslas, kurį mes nustatėme, mažindami 20 proc. šiltnamio emisijas Europos Sąjungoje iki 2020 m. Tokiu būdu paketo struktūra išlieka, kaip buvo numatyta mūsų pasiūlyme, o aplinkosaugos paketo vientisumas buvo visiškai išsaugotas, kaip ir teisingas pastangų paskirstymas tarp įvairių šalių.

Pakete prieš jus yra keletas priemonių, kurios yra ambicingiausios pasaulyje. Tik neseniai kai kuriomis pasaulio kalbomis buvo tvirtinama, kad bus mėgdžiojamas mūsų paketas, o tai labai skatina.

Europos Sąjunga vadovauja pasauliui klimato kaitos srityje, o priimdami šį paketą per rytojaus balsavimą, patvirtinsime savo tarptautinį vadovavimo pasauliui vaidmenį, sprendžiant klimato kaitos klausimą, ir tuo pačiu metu užtikrinsime, kad nauda mūsų šalims būtų iš tikrųjų jau nuo pradinio žingsnio iki nedidelį anglies dvideginio kiekį išmetančios ekonomikos.

Europos Sąjunga yra pirmas regionas pasaulyje, kuris sumažino emisijas. Mes, kaip ES 15 ir kaip ES 27, ketiname įgyvendinti savo Kioto protokolo tikslus pasiekti 8 proc. sumažinimo tikslą; iš tikrųjų, dėl naujųjų valstybių narių pastangų kaip ES 27 mes net ketiname viršyti 8 proc. sumažinimo tikslą.

Esame vienintelis regionas pasaulyje, kuriame yra emisijos leidimų sistema, kuri gerai veikia ir kuria apmokestinome anglies dioksidą. Europos Sąjunga yra į besivystančias šalis, švarios plėtros projektus labiausiai investuojantis regionas pasaulyje, o tai naudinga ne vien dėl to, kad gauname pasitikėjimą už tose šalyse padarytas investicijas, bet taip pat ir todėl, kad sumažiname pasaulines šiltnamio emisijas ir kad padedame perduoti technologijas toms besivystančioms šalims investuoti ten ir kurti darbo vietas.

Europos Sąjunga yra pasaulio regionas, kuris daugiausia investuoja į mokslinius tyrimus, o savo paketu ir nuostata, kurią Jean-Louis Borloo minėjo anksčiau, investuoti pajamas iš 300 mln. tonų anglies dioksido pardavimo aukcione iki 2015 m., kas gali siekti 9 mlrd. EUR, ketiname net daugiau investuoti į mokslinius tyrimus. Europos Sąjunga yra taip pat vienintelis regionas pasaulyje, kuris nustatys vienašalį 20 proc. tikslą, priimdama šį paketą rytoj, o mūsų vadovai iš naujo patvirtino mūsų 30 proc. mažinimą, kuris yra būtinas, kad būtų efektyviai kovojama su klimato kaita (pagal naujausią mokslinę informaciją, net 30 proc. gali būti nepakankama).

Priimdami šį paketą rytoj žengsime ne tik žingsnį į priekį, bet padarysime šuolį pirmyn kovoje su klimato kaita ir taip pat tapsime pavyzdžiu kitoms šalims, kitiems pasaulio regionams, kad jie sektų mus. Keli jau padarė taip. Vakar Australija paskelbė paketą kovai su klimato kaita. Jis nėra toks ambicingas kaip mūsų, bet vis tiek labai svarbus. Juo nustatytas vienašalis tikslas, juo įvedama ribojimo ir prekybos sistema, o jis labai ambicingas tarpinių ir ilgalaikių tikslų atžvilgiu. Ji pabrėžė savo pasiruošimą dirbti išvien su mumis siekiant tarptautinio susitarimo Kopenhagoje. Visi dabar žino, kad išrinktasis prezidentas Barack Obama nustatė prioritetus – energetikos saugumą, klimato kaitą – ir jis tai pakartojo vėl vakar.

Europos Sąjunga vadovauja, pristatydama įvairius dokumentus ir tyrimus, kurie bus labai naudingi mūsų derybose kitais metais. Praėjusią savaitę Poznanėje buvo akivaizdu, kad pasaulio šalys yra apsisprendusios atkakliai dirbti kitais metais, kad užtikrintų ambicingą tarptautinį susitarimą Kopenhagoje, o Europos Sąjunga prisidės prie šio tikslo, rengdama dokumentus apie tai, koks šis susitarimas, kokie pagrindiniai elementai, kokia struktūra turi būti ir taip pat kaip galime finansuoti šį susitarimą.

Kai diskutavome dėl šio paketo, įvairios problemos buvo iškeltos: problemos dėl anglies dioksido nutekėjimo, t. y. ar intensyviai anglies dioksidą naudojančios pramonės šakos dėl emisijos leidimų sistemos ir daugiausia dėl pardavimo aukcione persikels į šalis, kur anglies dioksido naudojimas nėra ribojamas, ir toliau išskirs anglies dioksidą tose šalyse, kurios neturi jokių apribojimų (tai taip pat bus nuostolinga Europos Sąjungai, nes prarasime darbo vietas).

Kai kurios valstybės narės, kurios stipriai priklauso nuo anglies dioksido pardavimo aukcione, energijos sektoriuje, iškėlė tam tikras problemas, kitos šalys išreiškė savo problemas dėl lankstumo pasiūlyme dėl pastangų paskirstymo. Pasiektu kompromisu visos šios problemos bus sprendžiamos. Dėl pramonės ilgalaikis numatomumas buvo užtikrintas, o nemokamos lengvatos bus teikiamos ir konkurencingumo klausimas bus sprendžiamas. Kartu turi būti pabrėžiama, kad šios pramonės šakos vis dar turės sąžiningai prisidėti prie emisijų mažinimo Europos Sąjungoje, nes jos ne tik priklauso nuo ribojimų emisijos leidimų sistemoje, bet taip pat turi vadovautis geriausių prieinamų technologijų pavyzdžiais. Taip, net šios pramonės šakos turės prisidėti prie mažinimo.

Leiskite man pereiti prie energetikos sektoriaus pardavimo aukcione, nes girdėjau daug nusiskundimų ir nepasitenkinimo, kad mes suteikėme kai kurioms valstybėms narėms leidžiančias nukrypti nuostatas šio sektoriaus atžvilgiu. Pirma, turi būti pabrėžiama, kad tai yra valstybių narių pasirinkimas, nes jos buvo labai susirūpinusios mūsų pasiūlymo socialiniu poveikiu. Turime išklausyti šias problemas ir mes tikrai klausėme. Tačiau, mano nuomone, kai ateis laikas, jos nesinaudos leidžiančiomis nukrypti nuostatomis dėl paprastos priežasties – ypač tos šalys, kuriose energetika yra privati, o kainos yra nereguliuojamos – jos spręs dilemą, ar finansų ministerijai – valstybei – skirti pinigus naudoti geriems tikslams, ar leisti privačiam sektoriui gauti nepagrįstą naudą, naudą be jokios priežasties. Tai pamatysime; tai galėtų tapti politiniu klausimu ateityje. Taip, pasakyčiau tiems, kas prieštarauja mūsų susitarimui būtent šiuo klausimu, kad jie turi galimybę savo šalyse įtikinti savo vyriausybes nesinaudoti šiuo pasirinkimu atėjus laikui. Tuo pačiu metu, jeigu tos valstybės narės mano, kad svarbu dėl socialinių arba kitų priežasčių pasinaudoti šiomis leidžiančiomis nukrypti nuostatomis, jos gali taip padaryti.

Dėl švarios plėtros mechanizmo (angl. CDM) lankstumo ir pastangų paskirstymo šioje srityje: pirma, dėl įvairių skaičių šiuo metu diskutuojama dėl to, kiek pastangų, susijusių su emisijų mažinimu, bus įgyvendinta

šalies viduje ir kiek užsienyje. Turėčiau pabrėžti, kad visi šie palyginimai yra susiję su 2005 m. Tikras sumažinimas, kuris turi būti įgyvendintas šalies viduje, yra daug didesnis, nes jis turi būti lyginamas su 2020 m. ir kaip įprasta su vykdoma veikla. Tikras sumažinimas bus daug didesnis Europos Sąjungoje. Paprašiau, kad mano tarnybos pateiktų man analizę, o visas pastangų paskirstymas ir ETS pastangos Europos Sąjungoje sieks apytiksliai 60 proc.; 41 proc. turėtų būti priskirta užsieniui, besivystančioms šalims.

Neužmirškime, kad mums reikia investuoti į besivystančias šalis. Tai yra vienas iš tų klausimų, kurį visada kelia mūsų tarptautiniai partneriai ir taip pat čia Europos Sąjungoje tie, kas domisi technologijų perdavimu ir investavimu bei anglies dioksido emisijų mažinimu besivystančiose šalyse.

Kodėl tai blogai? Turime pasiekti pusiausvyrą, nes kitaip, jeigu per daug pastangų dedame užsienyje, o ne šalies viduje, reikštų, kad visa nauda mūsų verslui ir pramonei Europos Sąjungoje bus prarasta todėl, kad mūsų paketas nėra tik skirtas kovai su klimato kaita, bet taip pat efektyvesnės ekonomikos kūrimui. Skatinsime, kad mūsų verslas ir pramonė būti daugiau išteklius ir energiją taupantys, o energiją ir išteklius taupantis verslas reiškia ekonomiškai efektyvų verslą, – konkurencingesnį verslą, – kuris, savo ruožtu, reiškia naujovę Europos Sąjungoje. Tokiu būdu mums tikrai reikia daugiau pastangų Europos Sąjungoje. Tai turime pabandyti padaryti.

Dar kartą, visiems tiems, kurie skundžiasi šiuo kompromisu, yra didelės galimybės: nuvykite į savo šalis ir paklauskite Austrijos, Švedijos, Danijos, Suomijos ir kitų šalių vyriausybių, – yra dvylika išvardyta sąraše, – kurios prašė šito papildomo procento, ir pasakykite nesinaudoti CDM, kurie yra leidžiami šiuo kompromisu. Spręskite patys. Padarykite tai ten, ne čia. Čia turite balsuoti už paketą. Paketas yra vientisas: nėra, kad vienas pasiūlymas vienoks, kitas kitoks; visi jie susiję. Taip, nepadarykite klaidos. Jeigu jūs prieštaraujate, darykite tai savo šalyse, darykite tai šalyse, kurios turi galimybę gauti vieną papildomą procentą CDM.

Neketinu kalbėti apie ketvirtą problemą – solidarumą. Jean-Louis Borloo atsakė, o pirmininkaujančios Prancūzijos pasiektas sprendimas buvo labai išmintingas.

Nenoriu užimti daugiau laiko, nes ir taip jau kalbėjau per daug. Dabar svarbu laukti. Turime ruoštis Kopenhagai. Mūsų laukia metai sunkių derybų. Dirbkime kartu vėl su Europos Parlamentu, Taryba ir Komisija, kad įtikintumėte mūsų tarptautinius partnerius pasiekti susitarimą Kopenhagoje. Trisdešimt procentų yra mažiausiai, dėl ko turime susitarti Kopenhagoje, kad kovotume su klimato kaita veiksmingai. Turime pradėti dirbti dabar. Tuo pačiu metu turime toliau rūpintis savo pramonės šakomis.

Grįžtant prie klausimo dėl suskystinto anglies dioksido, tai nėra tik klausimas dėl mūsų darbo vietų, užimtumo ir konkurencingumo išsaugojimo, bet taip pat ir aplinkosaugos klausimas. Aš nenoriu matyti persikraustančių ir išskiriančių anglies dioksidą įmonių šalyse, kur nėra anglies dioksido apribojimų. Tokiu būdu tai yra aplinkosaugos, socialinis ir ekonominis klausimas, o mūsų kompromisas suderina visus šiuos klausimus: socialinius klausimus, ekonominius klausimus ir aplinkosaugos klausimus. Manau, kad ir toliau turime šiuo keliu eiti. Įgyvendindami šį paketą, turime taip pat toliau bendradarbiauti, žinoma, su Taryba, žinoma, su Europos Parlamentu, bet taip pat ir turime įtraukti savo socialinius partnerius į šią diskusiją. Turime dirbti išvien, nes tai labai svarbu Europai; tai labai svarbu pasauliui.

(Plojimai)

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, pasiūlymai, kuriuos aptarsime šiandien, daro revoliucinius energetikos gamybos ir vartojimo pokyčius. Mažiau CO2 emisijų taip pat reiškia daugiau energijos vartojimo efektyvumo ir daugiau tvarių energijos šaltinių. Į rinką orientuota ETS bus svarbiausia varomoji jėga keičiant technologijas ateinančiais metais. CO2 tikslai ne ETS sektoriuose iš tikrųjų yra privalomi energijos vartojimo efektyvumo tikslai valstybėse narėse. Direktyva dėl CCS, iš tikrųjų dėl CO2 geologinio saugojimo, reiškia, kad nė vienas iš energijos šaltinių nebus diskriminuojamas, kol jie atitiks visuomenės interesus.

CO2 emisijų iš automobilių ribos iš tikrųjų apribos mūsų didėjančią priklausomybę nuo naftos. Atsinaujinančios energijos galutinio vartojimo dvidešimt procentų 2020 m. reiškia, kad sugebėsime pasakyti, kad turime naujus energijos – ne tik elektros, bet taip pat ir šildymo ir aušinimo, taip pat transporto šaltinius. Niekada neturime užmiršti su energetika susijusių sunkumų, su kuriais susiduriame. Tarptautinė energetikos agentūra ketverius metus teigė, kad ekonomiškai, pasauliniu mastu, ekologiškai ir socialiai einame potencialiai netvariu keliu energetikos sektoriuje. Tai kyla iš pavojingos pasiūlos ir paklausos pusiausvyros. Kainų lygmeniu šiandien dėl ekonominio smukimo turimos naftos kainos neturi klaidinti; turime visada atsiminti, kokia naftos kaina buvo tik prieš porą mėnesių.

Svarbiausias klausimas, kylantis iš paskutinio pranešimo, yra susijęs su gerovės judėjimu. Jeigu gerovė palieka Europos Sąjungą, tai taip pat išnyks darbo vietos. Taigi, labai svarbu pastebėti, kad pasaulinė aplinka yra tokia įdomi energetikos sektoriuje, kad turime reaguoti į ją. ES tai yra reikšmingas iššūkis, nes mūsų importo priklausomybė, jeigu nebus imamasi priemonių, padidės nuo 50 iki 70 proc. Naftos ir dujų rinkoje tai bus netoli 90 proc. arba net 100 proc. Tai reiškia, kad susidursime su tiekimo saugumo sunkumais ir akivaizdu, kad darbo vietų praradimu. Pasiūlytas paketas reiškia svarbų pakeitimą, kuris vis dar išlaikys mūsų importą priklausantį apytiksliai 50 proc. 2030 m. ir atneš Europos Sąjungai konkurencingai pažangias technologijas energetikos gamybai arba vartojimui. Tai taip pat sudarys galimybes mums padėti tvariam pasaulio vystymuisi. Negalime įsivaizduoti, esant nepastoviems angliavandeniliams, kuriuos turime šiandien, gero ir sveiko vystymosi šiuolaikiniuose neturtingiausiuose regionuose. Tai yra vienintelis galimas pokytis.

Manau, kad priemonės, kurių būtina imtis, yra sudėtingos. Nėra paprasta pakeisti energetikos sektorių, o tam visada reikia daugelio metų. Bet mes neturime jokio kito pasirinkimo, nes esame sustiprėję ne tik laukdami politinių vadovų, bet taip pat ir grįsdami savo pasiūlymą moksliniais įrodymais ir pasaulinių institucijų, kurios stebi padėtį pasaulinėse naftos rinkose, įrodymais.

Norėčiau padėkoti Parlamentui, ypač pranešėjams ir pirmininkaujančiai Prancūzijai, kuri labai sudėtingomis derybomis nesumažino mūsų ambicijų, bet pagerino mūsų pasiūlymą, kuris tapo labiau suderintas ir stipresnis. Manau, kad galime didžiuotis rezultatais, kuriuos pasiekėme trišaliu dialogu. Taigi, vėl norėčiau padėkoti pranešėjams, kurie iš tikrųjų atliko didžiulį darbą, pateikdami Parlamento nuomonę ir pasiekdami pirmininkaujančios valstybės pritarimą padedant Komisijai dėl eilės ambicingiausių pasiūlymų, kurie pakeis iš pagrindų energetikos sektorių.

Pirmininkė. – Dėkoju, Komisijos nary.

10. Energija iš atsinaujinančių šaltinių (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Claude Turmeso pranešimas (A6-0369/2008) Pramonės, mokslinių tyrimu ir energetikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl skatinimo naudoti energiją iš atsinaujinančių šaltinių (COM(2008)0019 - C6-0046/2008 - 2008/0016(COD)).

Claude Turmes, *pranešėjas.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, atsinaujinančios energijos direktyva yra Europos energetikos politikos pagrindas. Ne tik ši direktyva užtikrins ekologiškesnę elektrą, šildymą ir transportą Europoje, bet tai taip pat bus mūsų nuosava vietinė energija, išlaikant darbo vietas ir pinigus Europoje. Sukursime pirmaujančią rinką ir priimsime vadovavimą technologijų srityse ir taip pat užtikrinsime mūsų eksporto rinkas. Ar galima kažką geriau padaryti šiuo krizės laiku?

Šis pasisekimas yra kolektyvinis pasisekimas: kolektyvinis pasisekimas tų, kurių niekas čia nemato, – Lisos, Ariso, Hanso, Paulo, Michelo, Fredo, – visų slaptų darbuotojų. Šis pasisekimas yra Parlamento. Dar kartą noriu padėkoti Fionai Hall, Brittai Thomsen, Umbertui Guidoni, Werneriui Langenui ir Andersui Wijkmanui už jų pasitikėjimą mano derybų vedimu. Taip pat noriu padėkoti vienam žmogui, ypač Jeanui-Louisui Borloo. Be jo asmeninio, jo biuro ir taip pat pirmininkaujančios Prancūzijos įnašo, nebūtume turėję galimybių, pavyzdžiui, sulaikyti prieš savaitę Silvio Berlusconio visą savaitgalį ir užbaigti šią direktyvą. Todėl tai yra kolektyvinis pasisekimas, o būtent tai Europa gali pasiekti!

Trumpai pereisiu prie turinio. Pirma, direktyva suteikiamas investavimo saugumas, nes turime privalomus bent jau 20 proc. tikslus. Turime privalomus valstybių narių tikslus, labai išsamius valstybių narių veiksmų planus ir laikinus tikslus, kuriuos Komisija griežtai stebės. Tai duos pakankamai spaudimo 27 valstybėms narėms, kad iš esmės susikoncentruotų ties vėju, saule, vandeniu ir biomase.

2014 m. persvarstymo išlyga yra miglota. Šia persvarstymo išlyga tikslai nekvestionuojami ir ja nekvestionuojami bendradarbiavimo mechanizmai. Italijos atsinaujinančios energijos pramonė man šiandien yra dėkinga, kad dabar Europos lygmeniu galime taip pat pasiekti pažangą atnaujinančios energijos šalyje kaip Italija.

Šie valstybių narių tikslai – Austrijos 34 proc., Italijos 17 proc., Prancūzijos 23 proc. – taip pat gali būti pasiekti bendradarbiavimo mechanizmais. Tai buvo vienas iš punktų, kurį turėjome pakeisti Komisijos pasiūlyme. Norime bendradarbiavimo, o ne spėliojimo atsinaujinančios energijos rinkos srityje. Todėl prieštaravome pasiūlymui dėl šios kilmės garantijų prekybos.

Infrastruktūra yra taip pat atsinaujinanti. Rūpinomės, kad elektros tinklai būtų prieinami, dujotiekiai būtų prieinami, daug investicijų būtų skiriama šildymo tinklams, o pastatams, pavyzdžiui, visuomeninių pastatų stogams, ateityje turi būti naudojama atsinaujinanti energija.

Klausimas, kuriuo aš, kaip pranešėjas, esu nelabai patenkintas, yra susijęs su skyriumi dėl atsinaujinančios energijos transporto sektoriuje. Mūsų planeta yra ribota. Turime ribotus naftos išteklius, bet žemės ūkio paskirties žemė yra taip pat ribota. Todėl padėjome tašką mitui "dideli prabangūs automobiliai ir keturračiai su pseudoekologišku benzinu".

Taip pat susitelksime ties elektromobiliais ir atidžiau ištirsime biomasę tvarumo prasme. Kartu su aplinkos ir vystymosi judėjimu, Žaliųjų frakcija / Europos laisvuoju aljansu nuo šiol kovosime su nenormalių agrodegalų patekimu į rinką!

(Plojimai)

Jean-Louis Borloo, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pakartoti pranešėjo išreikštą padėką įvairiems žmonėms, o tai yra daug nuoširdžiau, negu tiesiog mandagumas, ir atvirai pasakyti, kad padarytas darbas buvo puikus.

Žinoma, buvo klausimų, kurie buvo nepatenkinami pradžioje. Klausimas dėl degalų įtraukimo buvo iš dalies pataisytas, kad būtų išdėstytas paprasčiau, ir truputį pataisytas klausimas dėl žemės paskirstymo. Dėl kitų klausimų skirtingoms šalims reikalingos skirtingos pastangos, kas nebuvo diskusijų tema, – arba norėjau pasakyti – tikrų prieštaravimų tema, – o tai rodo, koks Europos solidarumas iš tikrųjų yra.

Dėl atsinaujinančios energijos kai kam reikia padaryti daug daugiau, nes jie turi galimybių. Kiti deda pastangas kitose pereinamojo laikotarpio srityse. Manau, kad tai yra pakankamai išskirtinė direktyva.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, norėčiau pradėti padėkodamas pranešėjui Claude Turmesui, pagalbiniams pranešėjams ir visiems žmonėms, kurie kovojo už atsinaujinančią energiją. Vis dar prisimenu diskusijas dėl atsinaujinančios energijos, šildymo ir vėsinimo ir visų aptartų klausimų. Manau, kad įsisavinome šią direktyvą. Privaloma tikslo prigimtis reikš priemones, o paramos planai valstybėms narėms, naudojančioms atsinaujinančią energiją, bus nuspėjami ir ilgalaikiai. Dėl to naujos technologijos prasiskverbs į rinką ir nebus užribyje. Siūlome esminį pakeitimą.

Tiesa, kad skirtingos šalys turi skirtingus tikslus, bet taip pat paminėčiau vieną specialų aspektą, kurį iškėlė Taryba. Išskyrus vieną šalį, visos šalys suprato, kad jos galėtų pasiekti šį tikslą, o tam jos turi dvi papildomas priemones. Pirma, turime intensyviai investuoti į energijos vartojimo efektyvumą, nes jis taip pat padeda pasiekti atsinaujinančius tikslus. Antra, neturime pamiršti nė vieno sektoriaus, nes norėtume apimti visus sektorius, ne tik elektros, bet ir šildymo ir vėsinimo ir transporto sektorius. Dėl šios priežasties manau, kad esant labai geram valstybių narių nusistatymui, galėtume optimistiškai vertinti šį tikslą.

Manau, kad pasiūlyti lankstumo mechanizmai galbūt yra ne patys geriausi. Bet pritariu Parlamentui ir Tarybai, kad turime investuoti į kelias technologijas šiame etape. Blogiausia, kas galėtų įvykti, yra tai, kad trukdome tobulinti tam tikras technologijas, pavyzdžiui, saulės energijos, kuri šiandien yra brangesnė palyginti su vėjo technologija. Manau, kad tai yra teisingas požiūris užtikrinti paramos planus, bet tuo pačiu metu leisti valstybėms narėms bendradarbiauti. Turėčiau paminėti Čekijos įmonės investicijas į vėjo energiją Rumunijoje. Būtent to ir ieškome. Ieškome didelių investicijų, kur tai yra pigiau, bet tai nereiškia, kad technologija turėtų būti pašalinta.

Manau, kad svarbu, jog papildomos priemonės yra priimtos ir yra galimybių spręsti suderintas administracines kliūtis, taip pat ir dėl kitų būtinų pažangių priemonių šioje srityje.

Dėl transporto esu labiau pozityviai nusiteikęs negu pranešėjas, nes manau, kad labai svarbu atsižvelgti į tvarumo kriterijus. Turime tvarumo kriterijus dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Kai kas teigtų, kad jie turi būti aukštesni; manau, kad jie yra aukšti, o tam yra stiprus pagrindas. Antra, apibrėžėme neliečiamas sritis; manau, kad tai yra taip pat revoliucinis pakeitimas. Galiausiai taip pat atsižvelgėme į klausimus, apimančius tiesioginius ir netiesioginius žemėtvarkos pakeitimus. Žinome, kad moksliniai įrodymai nėra dar pakankami priimti labai aiškų sprendimą, bet jie aiškiai rodo būdą, kaip įgyvendinti privalomus susitarimus taip pat ir šiose srityse. Manau, kad net ši direktyvos dalis yra didžiulis pasisekimas, nes pirmą kartą tvarumo kriterijai yra apibrėžti ir tokia forma, kurią galima įgyvendinti. Manau, kad transporto sektoriui, ne tik šildymo ir vėsinimo ir elektros sektoriams, reikia atsinaujinančios energijos šaltinių.

Labai didžiuojuosi kartu su Taryba ir su pirmininkaujančia Prancūzija mūsų pranešėjų atliktu darbu. Esu įsitikinęs, kad vartosime ne tik 20 proc. atsinaujinančios energijos 2020 m., bet daug daugiau. Taigi, šiandien galime būti užtikrinti ir būsime pakankamai laimingi 2020 m.

Béla Glattfelder, *Tarptautinės prekybos komiteto nuomonės referentė.* – (HU) Tarptautinės prekybos komitetas pirmiausia buvo suinteresuotas klausimu dėl biodegalų, nes jie yra svarbūs tarptautinėi prekybai. Tarptautinės prekybos komitetas mano, kad tarptautinė prekyba biodegalais – tai šiuo atžvilgiu reiškia iš esmės importą iš trečiųjų šalių – pasauliniu lygmeniu negali pasireikšti aplinkosaugos naikinimu arba didinti bado. Todėl Tarptautinės prekybos komitetas rekomenduoja, kad, įgyvendinant tikslus dėl biodegalų, valstybėms narėms nebūtų leidžiama atsižvelgti į importuojamus biodegalus, kurie yra – tiesiogiai arba netiesiogiai – susiję su miškų naikinimu arba kurie yra importuojami iš šalių, kurios gauna tarptautinę maisto paramą arba kuriose nustatyti eksporto muitai arba kiti eksporto apribojimai žemės ūkio produktams. Mano nuomone, Europa taip pat gali gaminti biodegalus, o mums pavyks sumažinti savo energijos priklausomybę, jeigu tik pradėsime naudoti biodegalus, pagamintus Europoje.

Mariela Velichkova Baeva, Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės referentė. – (BG) Norėčiau pasveikinti pranešėją už puikius rezultatus. Kad pasiektume atsinaujinančios energijos direktyvos tikslus, turime sukurti teisinius pagrindus užtikrinti ilgalaikius investicinius sprendimus.

Numatomas energijos iš atsinaujinančių šaltinių ir biodegalų poreikis suteiks daug galimybių, įskaitant ir, pavyzdžiui, tai, kad jis užtikrins rizikos kapitalą mažosioms ir vidutinėms įmonėms įvesti naujas technologijas į rinką.

Finansinės institucijos turi atlikti lemiamą vaidmenį dabartiniu sudėtingu laikotarpiu, formuodamos ir prekiaudamos priemonėmis, siekiant finansuoti projektus, skatinančius atsinaujinančią energiją, energijos vartojimo efektyvumą ir kitus tikslus. Tai pasiekiama, sukuriant reguliavimo sistemą su ilgalaike vizija Bendrijos ir valstybių narių lygmeniu, susitelkiant ties vietos ir regioninių valdžios institucijų vaidmeniu, darant įtaką politikai, skatinančiai naudoti energiją iš atsinaujinančių šaltinių.

Anders Wijkman, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės pranešėjas. – Gerb. pirmininke, sutinku, kad ši Atsinaujinančios energijos direktyva yra geriausia energetikos ir klimato paketo dalis. Esu ypač laimingas, kad jie sugebėjo stipriai pagerinti tvarumo kriterijus dėl biodegalų. Manau, kad pranešėjas atliko puikų darbą.

Turime pasveikinti save su šia direktyva, nes kitos paketo dalys dar tik teikia daug vilčių. Kai visiškas pardavimas iš aukciono yra atidėtas 2027 m. – būsimai kartai – ir daugiau kaip 60 proc. emisijų gali būti sumažinta trečiosiose šalyse, kur būtinas spaudimas ir kur būtina skatinti keisti energijos gamybą, transportą, pramoninę gamybą ir t. t.? Tai būtina mūsų ilgalaikėms pastangoms mažinti emisijas, bet taip pat ir pramonei. Mums reikia naujovių. Vietoj jūsų, Komisijos nariai, man keltų nerimą ETS rinkos žlugimo pavojus, kuris yra bendras žemų reikalavimų veikti šalies viduje ir nuosmukio padarinys.

Manau, kad ši Atsinaujinančios energijos direktyva yra iškilus pavyzdys. Ji būtinai skatins technologijų vystymąsi, ji sukurs naujas darbo vietas ir sumažins priklausomybę nuo išorinio pasaulio, kas būtinai turėjo įvykti.

Inés Ayala Sender, Transporto ir turizmo komiteto nuomonės referentė. – (ES) Gerb. pirmininke, taip pat pritariu šioms deryboms dėl atsinaujinančios energijos direktyvos. Svarbiausia, transporto požiūriu manome, kad dabar kelias buvo aiškiai paženklintas. Pramonė reikalavo to dėl teisinio aiškumo. Mums taip pat pavyko apibrėžti pakankamas sąlygas ir įvairovę šiame kelyje, kad ne tik biodegalai, bet ir kiti veiksniai, pvz., vandenilis arba elektra iš atsinaujinančių šaltinių, sudarytų junginio dalį, kuriuo turi būti pasiektas 20 proc. tikslas ir 10 proc. tikslas, kurį apima tie patys 20 proc.

Pagrindinis dalykas, kuris, mano nuomone, yra nepaprastai svarbus, yra tvarumo kriterijų įvedimas. Žinoma, jie turi apimti aplinkosaugos kriterijus, pvz., žemėtvarkos ir žemėtvarkos trečiosiose šalyse, bet taip pat manau, kad socialiniai kriterijai yra lemiami. Raginu Komisiją būti ypač jautriai šiuo atžvilgiu, kadangi socialiniai kriterijai tiksliai atitinka tai, ko žmonės reikalauja iš mūsų šiais nuosmukio ir didžiausio neaiškumo laikais.

Dėl persvarstymo išlygų manau, kad galime padėti tobulinti ir gerinti šį kelią naujais teisėkūros pasiūlymais, *inter alia*. Standartinis formatas taip pat padės valstybėms narėms nacionaliniuose veiksmų planuose pasiekti tikslus, kuriuos mes nustatėme.

Galiausiai norėčiau paklausti Komisijos, ką ji planuoja skirstymo infrastruktūros ir logistikos srityse, ir...

(Pirmininkė pertraukė kalbėtoja)

PIRMININKAVO: M. A. MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

Samuli Pohjamo, Regioninės plėtros komiteto nuomonės referentas. – (FI) Gerb. pirmininke, noriu padėkoti pranešėjui už didžiulį darbą, kurio jis ėmėsi.

Tvarus ir padidėjęs atsinaujinančios energijos šaltinių naudojimas yra teigiamas sprendimas regionams. Jis sukurs naujas darbo vietas, gerės energijos pakankamumas ir tuo pačiu metu bus svarbus įnašas į klimato kaitos kontrolę. Be to, jis skatins mechanizmų ir įrangos, kuri naudojama atsinaujinančios energijos gamyboje, pasaulinę rinką.

Savo nuomonėje Regioninės plėtros komitetas pabrėžė regionų ir vietos lygmens lemiamą svarbą direktyvos įgyvendinime. Daug bendradarbiavimo reikia šioje srityje. Mums taip pat reikia geros praktikos mainų ir mokslinių tyrimų, produktų vystymosi ir bandomųjų projektų.

Sąlygos ir klimato veiksniai labai skiriasi tarp valstybių narių ir regionų. Tai taip pat akivaizdu iš kompromisinio pasiūlymo, kuris suteiktų galimybes mūsų komitetui, pavyzdžiui, pasiūlyti tvarų mažo masto durpių naudojimą gamybos procesuose.

Svarbu, kad galime priimti pasiektą kompromisą dėl šios direktyvos kaip istorinio klimato ir energetikos paketo dalį.

Csaba Sándor Tabajdi, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomonės referentas. – (HU) Visų pirma norėčiau pasveikinti pranešėją Claude Turmesą, kadangi tai yra svarbiausia direktyva. Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas yra patenkintas, kad Europos Komisija laikėsi savo žodžio, prieš metus, kai Parlamentas patvirtino mano pranešimą dėl biodujų, susitarėme su Fischer Boel, kad nebus atskiros biomasės direktyvos, bet kad spręsime klausimą dėl biomasės atsinaujinančios energijos šaltinių kontekste. Dėkoju Europos Komisijai už tai, kad gerbė šį sprendimą. Žemės ūkio komitetas mano, kad biomasė ir biodujos atlieka lemiamą vaidmenį tarp atsinaujinančios energijos šaltinių; tačiau biomasė yra nepriimtina, jeigu ši sritis apima miškų arba maisto gamybai tinkamos žemės naikinimą. Tokiu būdu biodegalai, biomasės gamyba negali jokiu būdu būti naudojama maisto gamybos sąskaita. Amerikos bioetanolio programa yra neigiamas pavyzdys tiek, kiek ta programa, kurios pagrindą sudaro kukurūzų kultūros, turėjo padarinius kainų kilimui. Ačiū už dėmesį.

Werner Langen, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau pasakyti, kad Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) grupė ir Europos demokratai pritaria šiam suderintam kompromisui. Derybos buvo sunkios, o Claude Turmes skyrė joms daug darbo. Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitete turėjome spręsti 1 500 nuomonių pakeitimų, o minčių vertingumas buvo toks didelis, kad nuolat būdavo pristatomi nauji pasiūlymai. Tarp mūsų kalbant, vis dėlto sėkmingai užbaigėme, o aš norėčiau ypač padėkoti vyriausiajam derybininkui Prancūzijos nuolatiniam atstovui Philippe Léglise-Costai, kuris išsaugojo būtiną ramybę ir kontrolę per šias nepaprastai sudėtingas derybas, kurių buvo bent jau dešimt raundų. Claude Claude Turmes pagaliau susitarė dėl kompromiso, kurį galime visiškai palaikyti, kadangi jis suteikia visas galimybes tikslingam atsinaujinančios energijos šaltinių naudojimui.

Komisijos narys Stavros Dimas sakė: "Taip, susitarkite dėl viso paketo, net jeigu vienoje vietoje arba kitoje yra kažkas, kas jums nepatinka". Pasiūlymas, kurį pristatė Andris Piebalgs biuras, buvo tikrai naudingas. Šiuo atžvilgiu sugebėjome derėtis dėl stipraus pagrindo ir neturėjome daug ką keisti, skirtingai nuo kitų klausimų, kuriuos vis dar turime svarstyti. Šiuo pagrindu galime kartu daryti pažangą dėl atsinaujinančios energijos, priversti valstybes nares įgyvendinti savo pareigą tobulinti šiuolaikines technologijas ir tokiu būdu pasiekti mūsų bendrą bent jau 20 proc. atsinaujinančios energijos tikslą iki 2020 m.

Deja, vienas klausimas visame kompromise mano vertinimu yra mažiau negu optimalus, o būtent Komisijos pasiūlymas įvesti lanksčius mechanizmus. Čia Parlamentas ir Taryba sustojo. Mano požiūriu, būtų buvę geriau, jeigu būtume suteikę naujas galimybes valstybėse narėse. Tačiau, nepaisant šio susilaikymo šiuo vieninteliu klausimu, mano frakcija visiškai pritaria šiam paketui. Labai dėkoju Claude Turmesui, pirmininkaujančiai Prancūzijai ir Komisijai.

Britta Thomsen, *PSE frakcijos vardu.* – (*DA*) Dėkoju jums, gerb. pirmininke. Prieš dvidešimt du mėnesius nebuvo daug žmonių, kurie manė, kad ES skirs 20 proc. savo energijos vartojimui 2020 m. iš atsinaujinančios energijos šaltinių. Būtent tai yra pasaulio reikšmingiausi energijos teisės aktai, kuriuos turime priimti čia, Europos Parlamente, rytoj. Su jais galime pagaliau pamatyti kelių šimtų metų priklausomybės nuo naftos ir

dujų pabaigą, priklausomybės, kuri sugadino mūsų klimatą ir sukėlė karą, nepasitenkinimą ir nelygybę visame pasaulyje. Kelias į šį tikslą taip pat buvo nelygus ir pilnas kliūčių, bet kadangi stovime čia šiandien, pripažįstame, kad negalime daugiau leisti reikalams spręstis savaime. Mes turime veikti, o su šia direktyva dėl atsinaujinančios energijos žengiame pirmus žingsnius į švaresnį ir geresnį pasaulį.

Mūsų energijos vartojimas yra pagrindas kalbant apie veiksmus dėl klimato kaitos, nes jeigu mums pasiseks pakeisti savo energijos vartojimą ir nenaudoti iškastinio kuro, mūsų veiksmai dėl klimato kaitos taip pat bus sėkmingi. Susitarimas, kurį pasiekėme su Taryba, yra geras rezultatas socialistų frakcijos Europos Parlamente požiūriu, nes išsaugojome pagrindinius privalomus tikslus, tokiu būdu nepaisant to, kiek kai kurios iš šalių pasiūlė apeinančių strategijų, 20 proc. ES energijos vartojimo 2020 m. bus iš ekologiškos energijos. Išsaugojome privalomus tikslus bent jau 10 proc. energijos vartojimo transporto sektoriuje iš atsinaujinančios energijos šaltinių, taip pat užtikrinome, kad biodegalai būtų atsakingai ir tvariai gaminami, ir mes socialistų frakcijoje taip pat pabrėžėme socialinio tvarumo būtinybę. Esame taip pat patenkinti, kad antrosios kartos biodegalai turi dvigubą reitingą ataskaitose, taigi, yra stimulas tobulinti naujas energijos technologijas. Galiausiai užtikrinome pagrindą pramonei su dviem milijonais naujų darbo vietų Europoje ir mokslinius ekologiškos energijos technologijų tyrimus, tokiu būdu pateisinamai didžiuojuosi šiandien. Didžiuojuosi, kad Europos Parlamentas parodė, jog jis gali imtis veiksmų, ir man malonu, kad socialistų frakcija turėjo lemiamą įtaką, kad rytoj galime suteikti savo pritarimą šiems teisės aktams. Norėčiau pasakyti labai ačiū visiems jums, mano kolegos, už jų išskirtinį bendradarbiavimą šiuo klausimu.

Fiona Hall, *ALDE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, esu nusivylusi, kad buvo mažinami emisijos mažinimo reikalavimai klimato paketo dalyje. ES turi tvirtai nustatyti savo kelią link nedidelį anglies dioksido kiekį išskiriančios ateities; kitaip tai pervertins kitos šalys, kurios dabar trokšta pasivyti. Manau, kad galime gailėtis šios prarastos galimybės pirmiau sutvarkyti savo namus, nei likusi pasaulio dalis tai padarys.

O dėl Atsinaujinančios energijos direktyvos tai Parlamentui pasisekė įtikinti valstybes nares dėl būtinybės daryti radikalius pokyčius saugant mūsų energiją. Noriu padėkoti Claude Turmesui: dėl jo apsisprendimo šis sėkmingas rezultatas tapo įmanomas.

Atsinaujinančios energijos pramonės klausimu direktyvoje siūlomas teisinis aiškumas ir kliūčių panaikinimas, kad būtų daroma pažanga, pvz., jungimas į tinklą. Dėl atsinaujinančios energijos transporte, pramonėje, buvo nustatyti griežti kriterijai biodegalams, kuriuos teigiamai vertinu. Esu rami, kad galutiniame tekste saugoma žemė su didele biologine įvairove ir didelės anglies atsargos ir kad reikalavimas dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo buvo padidintas nuo Komisijos pradinio 35 proc. pasiūlymo iki 60 proc. naujiems įrenginiams nuo 2017 m. Iš esmės netiesioginio žemės naudojimo pokyčių padariniai dabar bus skaičiuojami šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimu, o biodegalai be šalutinio poveikio pavojaus gaus premijas. Maisto kainų padariniai bus stebimi ir sprendžiami reguliariu ataskaitų teikimu ir 2014 m. persvarstymu.

Jeigu Parlamentas būtų turėjęs savo nuomonę, tam tikri veiksmai būtų buvę stipresni ir greitesni. Vis dėlto tai yra galutinis tekstas, kuris nusipelnė šių rūmų palaikymo.

Ryszard Czarnecki, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjui už jo pranešimą. Priminčiau rūmams, kad prieš Tarybos susitikimą kompromisas buvo pasiektas dėl trijų iš šešių pranešimų iš energetikos ir klimato paketo. Kompromisas nebuvo geras. Tuo pačiu metu būtų galima pasakyti, kad taip, kaip bendra pozicija dėl pusės direktyvų buvo sutarta, dėl Europos energetikos ir pramonės stiklinė buvo pusiau pilna. Vis dėlto skeptikas privalėtų pabrėžti, kad anksčiau minėta stiklinė liko pusiau tuščia. Tačiau po aukščiausiojo lygio susitikimo Sąjungos stiklinė dabar yra pilna iki viršaus.

Kompromisas nėra paprastas. Jis įpareigoja valstybes nares, įskaitant naująsias, dėti didžiules ekonomines pastangas nepaisant aplinkybių. Standartai kompromise buvo padidinti, o aukšto lygio rinkinys skirtas mūsų regionui. Turime turėti omenyje, kad visi šie skaičiai ir rodikliai, kuriuos taip lengva užrašyti popieriuje, sukurs realius iš mokesčių finansuojamus fondus. Jie taip pat nustatys tikrų darbo vietų, kuriom kyla grėsmė, likimą.

Umberto Guidoni, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, liudijame svarbų kompromisą Europai, net jeigu Europos Parlamentas turėjo karčią piliulę praryti.

Ypač tekste dėl atsinaujinančios energijos, kuris gimė trišaliame dialoge, yra aiškus savo tikslų apibrėžimas ir, svarbiausia, išdėstyta, kad jie yra privalomi. 2014 m. persvarstymo išlyga turi būti vertinama kaip pagrindas didesniam lankstumui įgyvendinant mažinimo tikslą, kuris lieka 20 proc., o jeigu sąlygos teisingos, bus padidinamas iki 30 proc. iki 2020 m. Pažymėtina, kad galingiausias ir ekonomiškai palankus būdas įvesti

lankstumą valstybėms narėms yra nustatyti nacionalinius veiksmingumo tikslus pastatų, transporto ir pramonės sektoriams ir geresniam elektros naudojimui.

Privalomas 10 proc. biodegalų tikslas turi būti vertinamas pagal efektyvumo reikalavimus gamybos procese stebint aplinkosaugos ir socialinio tvarumo kriterijus. Biomasės naudojimas turi būti nukreiptas į neprieštaringus regionus ir į efektyvesnes konversijos technologijas pirmosios ir antrosios kartos biodegalų atžvilgiu. Taryboje pasiektu susitarimu ir Europos Parlamento noru perduodama teigiama žinia: negalime spręsti šios rimtos ekonomikos krizės, nekeisdami savo strategijos. Tie, kaip Silvio Berlusconi, kuris pašiepė Europos "trijų vėjų" (angl. three winds) direktyvą ir pavadino ją donkichotišku planu, pasirodė esantys neteisūs.

Paketas, kurį prašoma šio Parlamento priimti, nors ir supaprastintas dėl valstybių narių egoizmo, nurodo naujoviškus sprendimus sumažinti klimato kaitos poveikį. Jeigu negalime veikti greitai, tada ši problema bus sunkesnė Europos ekonomikai, o, svarbiausia, Europos gyventojams.

Jana Bobošíková (NI). – (*CS*) Svarstoma direktyva ketinama skatinti naudoti energiją iš atsinaujinančių šaltinių, kuri sudaro energetikos ir klimato paketo dalį. Balsuosiu prieš šį paketą rytoj, kadangi tvirtai manau, kad kaip sunkiai laimėtas susitarimas tarp 27 valstybių arba vyriausybių vadovų mums pristatyti teisės aktai yra nesuvokiami, pernelyg gausūs ir potencialiai pavojingi. Tikiuosi, kad jie niekada nebus visapusiškai įgyvendinti.

Viso klimato paketo kūrimo ir derybų procesas priminė daugiausia Hanso Christiano Anderseno pasaką "Imperatoriaus nauji Drabužiai". Vyriausybių ministrai, kurie pagaliau vieningai pritarė šiam chaotiško reglamentų, nurodymų, nuobaudų ir baudų konditerijos gaminiui, Briuselyje dažnai rodo ganėtinai priešingą nuomonę savo gimtosiose šalyse. Privačiuose pokalbiuose jie net apskaičiavo beprotišką neigiamą klimato poveikį ir pripažino, kad šis ekologiškas burbulas sugadintų jų valstybių ekonomikas. Tačiau jie bijojo pasinaudoti savo veto teise atmesti teises aktus, kurie ES nieko neduos, o tik tolesnį konkurencingumo praradimą.

Niekas iš politikų nekalbėjo atsakingai, kaip nauja direktyva ir reglamentai padidins šilumos ir elektros kainas. Kodėl mums reikia naujo registro ir kasmetinių ataskaitų, kad suteiktume kilmės garantiją? Kodėl nepastoviai vėjo kilovatvalandei paskirstymo tinkle turi būti teikiama pirmenybė už patikimą branduolinę kilovatvalandę? Kuris iš mūsų Europos Parlamento narių gali apskaičiuoti, pavyzdžiui, normalizavimo taisyklę atsižvelgdamas į energiją, pagamintą iš hidroelektrinių? Parlamentas nori šia taisykle pasinaudoti rytoj pagal sudėtingą formulę, kad duotų nurodymus visoms hidroelektrinėms Europos Sąjungoje. Kas, išskyrus pranešėją ir kelis pareigūnus, žino, apie ką aš kalbu?

Jeigu norime dirbti mūsų piliečių interesams ir užtikrinti tvarų vystymąsi, tuomet negalime išvaryti visos pramonės gamybos iš Europos Sąjungos, perduoti vėjui ir lietui mūsų geriausius linkėjimus, uždaryti branduolinę jėgainę ir be galo didinti energijos kainas nenaudingomis biurokratinėmis priemonėmis. Todėl turime atmesti visą klimato paketą rytoj.

Alejo Vidal-Quadras (PPE-DE). – (ES) Turime pripažinti, ponios ir ponai, kad jaučiamas šioks toks karčiai saldus skonis šiandieninėse diskusijose ir rytojaus balsavime šiuose rūmuose, kuris turi šviesiąją ir tamsiąją pusę.

Tamsioji pusė ta, kad dėl šios procedūros intensyvumo ir greičio šių rūmų narių didelis skaičius jaučiasi atstumti ir pašalinti iš didžiosios dalies diskusijų dėl priemonių paketo, kuris mums visiems, žinoma, yra tikrai svarbiausias šio parlamento kadencijos metu.

Dėl šviesiosios pusės esu tikras, kad šių maratono derybų rezultatas yra, pagaliau galime pasakyti, patenkinamas.

Tai yra bendroji diskusija dėl viso paketo, bet šiuo momentu kalbame apie atsinaujinančios energijos direktyvą, ir aš norėčiau pabrėžti kai kuriuos klausimus specialiai šia tema.

Pirma, joje teisingai išlaikoma 10 proc. biodegalų dalis, nes jeigu turime problemą Europoje, tai yra tiekimo saugumo problema.

Valstybių narių paramos planai, kurie taip pat tęsiami, labai sėkmingi kai kuriose valstybėse narėse, ypač Ispanijoje. Tai, kad jie yra vykdomi, yra taip pat labai gera žinia, mano nuomone. Lankstumo mechanizmai skirti padėti toms valstybėms narėms, kurios turi mažiau galimybių dalyvauti šiame ambicingame projekte skatinti atsinaujinančią energiją, vienijant pastangas su tomis valstybėmis narėmis, kurios turi dideles galimybes. Tai taip pat yra labai teigiamas įnašas.

Be to, ši atsinaujinančios energijos direktyva tikrai perduoda Europos pramonės šakoms labai stiprią, aiškią žinią, kuri skatins jas pasitikinčiai ir su įsitikinimu veikti. Tai atvers didžiules verslo ir darbo vietų kūrimo galimybes Europos ir pasaulio mastu.

Trumpai, šis teisėkūros paketas pradeda naują tokio dydžio ir masto įsipareigojimo aplinkosaugos kokybei erą...

(Pirmininkas pertraukė kalbėtoją)

Mechtild Rothe (PSE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, pirma, mano sveikinimai pranešėjui už nuostabų darbą. Mano brangus Claude Turme, nuoširdžiausia padėka jums! Šios gairės dabar siūlo didelę galimybę su nauju stimulu mums keisti energiją – to Europai ir reikia.

Žinome, kad klimato kaitai, kuri dramatiškai vystosi, reikia aiškiai susitelkti ties atsinaujinančia energija ir energijos vartojimo efektyvumu. Tai, kas buvo pristatyta mums šiandien kaip kompromisas su Taryba, yra labai geras rezultatas. Grėsmė, keliama sėkmingiems valstybių narių paramos planams parduodant pažymėjimus, kuriuos Komisija siūlo, buvo pašalinta. Lankstumas, kuris yra būtinas, jeigu norim pasiekti ir tikiuosi, viršyti 20 proc. tikslą, yra suteikiamas tikrais bendradarbiavimo mechanizmais. Dar daugiau, valstybių narių veiksmų planai, kurie nustato strategiją dėl atsinaujinančios energijos didinimo, buvo gerokai sugriežtinti.

Viena vertus, Europos Parlamentas stipriai pagerino ekologinius kriterijus biodegalams, ir kita vertus, jis pridėjo socialinius kriterijus. Todėl dėkoju pranešėjui ir dėkoju visai delegacijai už šį rezultatą.

Roberts Zīle (UEN). – (LV) Dėkoju, gerb. pirmininke. Visų pirma norėčiau padėkoti Claude Turmesui ir visiems trišalio dialogo nariams už pasiektą susitarimą. Mano nuomone, kompromisas dėl atsinaujinančios energijos direktyvos yra svarbus, nes nenukrypome nuo tikslų ir įsipareigojimų, kurie buvo nustatyti seniau, neatsižvelgiant į finansų ir ekonomikos krizę, ir greitu laiku iškastinio kuro kainos mažės. Dėl transporto, iš tikrųjų norėčiau pasakyti, kad yra gerai įtraukti šiuos tvarumo kriterijus, o planas buvo taip pat vertinamas naujos kartos biokuro skatinimui, kuris, mano nuomone, rodo gerą kompromisą šioje kritiškoje padėtyje, apimančioje maisto gamybą ir biodegalus. Galiausiai man taip pat malonu, kad tokių mažų Europos valstybių kaip Latvijos nuomonių buvo išklausyta; kad Latvijos tikslas, kuriuo nustatyta ypač didelė atsinaujinančios energijos dalis, jau didžiausia Europos Sąjungoje, buvo pasiektas ir sumažintas. Tai taip pat rodo pasitikėjimą Europos mažų valstybių padėties suvokimu. Dėkoju jums.

Roger Helmer (NI). - Gerb. pirmininke, šiomis dienomis, kai mus domina energijos saugumas, aiškiai teisinga, kad turime ieškoti atsinaujinančios energijos, bet kad atsinaujinanti energija turi būti ir ekologiškai, ir ekonomiškai tvari. Taigi man kelia nerimą greitas perėjimas prie vėjo energijos, ypač mano šalyje, kurioje nustatėme per daug optimistiškus ir visiškai nepasiekiamus tikslus dėl vėjo energijos. Nėra aišku, kad vėjas atitinka tokius kriterijus, tai labai brangu, ir dėl to jau didėja elektros kainos sunkiai spaudžiamoms šeimoms ir verslui.

Yra daug įtvirtinta energijos gamyboje, statyboje, transporte ir vėjo turbinų statyboje. Yra dideli CO2 kiekiai, kurie išskiriami kasant pamatus, infrastruktūrą, kelius ir tiesiant kabelius. Bet, gerb. pirmininke, mano svarbiausia problema šiandien nėra tie klausimai, bet poveikis vietos bendruomenėms: vėjo ūkiai mano regione Lesteršyre ir Nortamptonšyre plinta kaip spuogai; vėjo ūkiai vizualiai įsiterpia, jie mažina turto vertę, jie žlugdo gyvenimus, namus ir bendruomenes. Mus vis daugiau ir daugiau domina žemo dažnio garso, ypač naktį, kuris trikdo vietos gyventojų miego režimą, padariniai sveikatai. Atėjo laikas mums saugoti žmones, kuriems mes atstovaujame. Manau, kad turime nustatyti teisiškai mažiausią bent jau trijų kilometrų atstumą nuo naujų vėjo turbinų iki įsikūrusių gyvenviečių.

Reino Paasilinna (PSE). – (FI) Gerb. pirmininke, dėkoju visiems pranešėjams.

Daug kas vyksta. Europos Sąjunga buvo įtraukta baigti karą Gruzijoje, pradėjome bandyti ir kontroliuoti plačiai paplitusią finansų krizę, o dabar rengiame energetikos paketą, kuris taip pat nėra toks mažas dalykas.

Sutarta, kurie pramoniniai sektoriai gaus emisijos leidimus. Svarbu, kad nebūtų jokio investicijų smukimo ir kylančio nedarbo. Tai būtų įvykę šalia finansavimo smukimo, tai būtų buvę lemtinga. Tuo pačiu metu

darbas iš naujo didėja, nes pramonė nepersikelia į kitas šalis, o energijos vartojimo efektyvumas klesti, ir todėl technologijos yra būtinos.

Esu patenkintas, kad mūsų pasiūlymas laikyti 2005–2007 m. laikotarpį mūsų pagrindiniu referenciniu laikotarpiu buvo patvirtintas, kadangi tai reikš teisingumą. Europa dabar vadovauja pokyčiams. Jie yra grindžiami solidarumu, kuris taip pat apima tuos, kurie vis dar netaupo energijos šiandien.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjui ir palaikyti kompromisą dėl direktyvos dėl atsinaujinančios energijos projekto. Taip pat norėčiau pasinaudoti šia proga ir pareikšti kelias pastabas. Kai kalbame apie atsinaujinančius energijos šaltinius, turime omeny naudos gavimą iš vėjo, saulės energijos, geoterminės energijos, bangų, upės gradientų, biomasės ir biodujų. Deja, atsinaujinančios energijos gamybos įrenginiai gali neigiamai veikti aplinką arba apriboti maisto gamybą, nors tai nėra neišvengiamas atvejis. Todėl svarbu sveiku protu imtis visų veiksmų ir vykdyti nuodugnius tyrimus. Turime taip pat siekti mažinti atsinaujinančios energijos naudojimo kainas, siekdami naujoviškų sprendimų. Atsinaujinanti energija iš tikrųjų neturi būti brangi. Be to, turime apskaičiuoti papildomas sąnaudas, atsižvelgdami taip pat į aplinkosaugos žalą, sukeltą eksploatuojant tradicinius energijos šaltinius.

Dėl to norėčiau pabrėžti būtinybę įtraukti vietos valdžios institucijas, ypač miesto srityse. Turime taip pat suteikti visuomenei išsamią informaciją šia tema. Energijos taupymas ir racionalus jos naudojimas yra tolesni labai svarbūs veiksmai. Neturime švaistyti Motinos Žemės lobių.

Luca Romagnoli (NI). -(IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, visų pirma leiskite pasakyti, kad man daro įspūdį įdomūs argumentai šiose diskusijose dėl vienos iš pagrindinių Europos politikos krypčių dėl klimato kaitos ir energetikos.

Šiuo didelio sąmyšio mūsų ekonomikoje laiku žaviuosi, kaip pirmininkaujanti Prancūzija stengėsi – taip pat kartu su Pirmininku Silvio Berlusconi, kuris nusipelnė padėkos ir pripažinimo už tai – susidoroti su sritimi, kuri akivaizdžiai prisideda prie planetos griovimo ir teršimo, užtikrindama protingas sąlygas mūsų pramonės šakų išlikimui. Claude Turmeso pranešimas iš esmės didina mūsų perspektyvas, nekeliant abejonių, kad mums reikės energijos iš atsinaujinančių šaltinių.

Pritariu bendrai pranešime ir pakeitimuose, ypač 1, 2, 4, 5 ir 7 pakeitimuose, priimtai pozicijai ir ketinu balsuoti už, nors noriu, kad tam tikros priemonės dėl atsinaujinančios energijos kūrimo būtų vertinamos kitaip, jeigu jų poveikis dar turi būti tinkamai įvertintas ir svarstomas. Tačiau pasiūlytais tikslais turi būti atsižvelgiama į socialinį ir taip pat į aplinkosaugos tvarumą, ir tokiu būdu, jeigu norite, į visų mūsų gamybos pramonės aspektų tvarumą.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, šis pranešimas neabejotinai rodo labai reikšmingą žingsnį link saugesnės, konkurencingesnės ir labiau atsinaujinančios energijos sistemos. Todėl norėčiau pasveikinti pranešėją su jo puikiu darbu, suteikiančiu Parlamentui galimybes atlikti pagrindinį vaidmenį šiame procese.

Tačiau apgailestauju, kad 2014 m. persvarstymo išlyga buvo palikta. Reikia pripažinti, kad tam tikras atsargumas buvo nustatytas užtikrinti, jog tai nedaro įtakos nei 20 proc. tikslui, nei valstybių narių nacionalinės paramos sistemų kontrolei, bet man jis neatrodo pakankamas.

Kaip šiuo metu formuluojama, kai kurios valstybės narės galėtų skųstis, kad prekyba atsinaujinančios energijos pažymėjimais buvo atgaivinta, o tai yra pavojus, kurio taip sunkiai stengėmės išvengti derybų dėl šios direktyvos metu.

Tai yra mūsų, kaip Parlamento, pareiga stebėti užtikrinant, kad tikslai būtų griežtai įgyvendinami, ir taip pat remiant Europos Sąjungą skatinti didžiules atsinaujinančios energijos galimybes kitose pasaulio šalyse.

Todėl sveikiname iniciatyvą sukurti tarptautinę atsinaujinančios energijos agentūrą, kad skatintume taip pat atsinaujinančią energiją už Europos ribų.

Inese Vaidere (UEN). – (*LV*) Ponios ir ponai, mano nuomone, labai teigiamai vertinama, kad susitarimas dėl klimato kaitos paketo buvo pasiektas visais balsais, kadangi akivaizdu, jog sugebėsime veiksmingai judėti pirmyn, jeigu vadovausimės vieningumu. Pirma, priminsiu jums, kad kompromiso formuluotėje sprendimas buvo rastas toms valstybėms narėms, kurios sumažino savo emisijas laikotarpiu nuo 1990 m. iki 2005 m. bent jau 20 proc. Tačiau sprendimas turi būti net drąsesnis, nes, pavyzdžiui, mano šalyje – Latvijoje –nuo 1990 m. iki 2005 m. jau buvo sumažinta 57 proc., o visas finansavimas iš pardavimo aukcione, kuris yra galimas, kad būtų įgyvendintas paketas, buvo gerokai sumažintas. Antra, norint pasiekti 2020 m. tikslus,

turime sukurti efektyvią visos ES skatinimo sistemą, kuri palaikys verslą ir pavienius asmenis, kurie naudoja arba diegia atsinaujinančios energijos išteklius. Tai galėjo būti padaroma kompensuojant daromų pakeitimų sąnaudų dalį. Valstybėms narėms, kurios neturi tinkamų biudžeto išteklių, ši užduotis galėjo pasirodyti neįmanoma įvykdyti. Europos Komisija turi taip pat skirti daugiau pastangų rasti išteklių efektyvesnių ir pigesnių atsinaujinančios energijos technologijų gamybai. Kad būtų pagerinta klimato padėtis visame pasaulyje, šios technologijos turi būti prieinamos priimtinomis kainomis...

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Dvidešimt procentų naudojamos energijos turi būti gaunama iš atnaujinančių šaltinių iki 2020 m. Tai yra labai ambicingas tikslas, atsižvelgiant į dabartinę padėtį Europoje. Dabar atsinaujinanti energija sudaro 8,5 proc. visos naudojamos energijos. Kiekviena šalis turi ieškoti išteklių, kuriuos ji geriausiai sugebės eksploatuoti savo teritorijoje.

Verta pažymėti, kad vietos valdžios institucijos vis labiau ir labiau nori eksploatuoti atsinaujinančią energiją. Manau, kad sektoriaus ateitis iš tikrųjų priklauso nuo vietinių iniciatyvų. Jis gali tikėtis stipraus nacionalinio ir Europos palaikymo, įskaitant finansinę paramą.

Todėl būtina skatinti tokius veiksmus, rodyti iš jų gaunamą naudą ir palaikyti jau priimtas iniciatyvas. Nauda yra plataus pobūdžio: daugiau darbo vietų, pajamų, mokestinių pajamų ir, visų pirma, atsinaujinančios energijos šaltinių.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (*BG*). pirmininke, Komisijos nariai, ponios ir ponai, šis pranešimas yra nepaneigiamas Europos Parlamento pasiekimas. Turime rasti dvi pusiausvyras tarp: viena vertus, energijos gamybos iš visų galimų šaltinių, įskaitant atsinaujinančius ir alternatyvius šaltinius, ir, antra, energijos gamybos ir vartojimo, ir aplinkos apsaugos.

Ši direktyva yra svarbi priemonė pasiekti tai. Svarbu visuomenės labui įdiegti ekonomiškai efektyvią politiką ir priemones, siekiant sumažinti naštą energijos vartotojams. Tačiau direktyvos palaikymas taip pat žymi technologijų, kurios buvo tradiciškai naudojamos energijos gamybai, palaikymą, jeigu jos yra saugios, tvarios ir patikimos, tai svarbus veiksnys branduolinės energijos šaltinių atveju, pavyzdžiui. Tai reiškia, kad mums reikia lankstumo.

Todėl aš dar kartą noriu atkreipti dėmesį į problemą dėl branduolinių reaktorių, kurie buvo uždaryti elektrinėje Bulgarijoje, kuri turi gauti pakankamai tinkamą kompensaciją, kad šalis galėtų toliau efektyviai dalyvauti ...

(Pirmininkas pertraukė kalbėtoją)

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (*SL*) Ponios ir ponai, praėjusią savaitę Poznanėje mačiau dideles viltis, kurių likusi pasaulio dalis tikisi iš Europos Sąjungos. Buvome skatinti išlaikyti savo pirmavimą klimato kaitos srityje. Mes taip pat sužinojome iš Jungtinių Amerikos Valstijų ir Australijos, kad jos ketina pradėti eiti panašiu keliu, kuriuo einame.

Natūraliai mums tai yra didžiulė atsakomybė. Atsakomybė priimti teisingus teisės aktus ir įgyvendinti juos. Ši atsakomybė yra dar didesnė, nes mūsų teisės aktuose nenumatytos jokios sankcijos. Todėl raginčiau valstybių narių vyriausybes ir taip pat narius įsitikinti, kad iš tikrųjų įgyvendiname savo tikslus.

Norėčiau pabrėžti dar du dalykus: šalia investicijų į gamybos pajėgumus atsinaujinančios energijos šaltinių srityje, turime investuoti į transporto tinklus. Sumanieji tinklai atlieka nepaprastai svarbų vaidmenį šiuo atžvilgiu, nes jie sudaro galimybes elektros gamybos paskirstymui. Dar paskutinis dalykas, turime didinti biomasės naudojimą ...

(Pirmininkas pertraukė kalbėtoją)

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Norėčiau pasveikinti pranešėją Claude Turmesą. Energijos iš atsinaujinančių šaltinių skatinimas reikalauja tvirto valstybių narių įsipareigojimo modernizuoti savo energijos tiekimo infrastruktūrą, sukurti funkcinį atskyrimą ir sujungti įvairius energijos tiekimo tinklus Europoje, kad atsinaujinančios energijos gamintojai galėtų turėti prieigą prie energijos transportavimo ir paskirstymo tinklų.

Pagal Europos ekonominio atgaivinimo planą skiriamos reikšmingos sumos energijos vartojimo efektyvumui, atsinaujinančiai energijai, jungiami įvairūs energijos tiekimo tinklai ir skatinamas energijos vartojimo efektyvumas. Todėl, reiškia, kad atsinaujinančios energijos skatinimas gali sukurti naujas darbo vietas ir padėti ekonomikos plėtrai.

Esminės investicijos yra reikalingos, siekiant palaipsniui mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, taip pat modernizuoti ir padaryti efektyvesnius esamus energijos gamybos įrenginius. Dėl biodegalų ES turi investuoti į mokslinius tyrimus antrosios kartos biodegalų ...

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Norėčiau pasidalyti keliomis mintimis apie biodegalus. Žinome, kad tai yra labai prieštaringa energijos forma, nes jeigu importuosime ją iš besivystančių šalių, yra pavojus sunaikinti atogrąžų miškus arba sukelti badą daugelyje vietų. Tuo pačiu metu trečiosios kartos biokuras gali būti ypač naudingas mūsų visai energetikos pusiausvyrai, ir todėl manau, kad iš esmės turime gaminti biodegalus viduje, kurie yra mūsų pačių šaltiniai; kitaip tariant, pertekliniai Europos žemės ūkio pajėgumai turi būti panaudoti šiuo tikslu. Pateiksiu vieną pavyzdį: Vengrijoje eikvojama beveik 1 mln. hektarų. Jeigu galėtume panaudoti šias žemes biokurui naujovišku būdu gaminti, tuo pačiu metu išsaugodami jų natūralią kokybę, – kitaip tariant, neužsiimdami intensyviu auginimu, – tuo pačiu išsaugotume aplinką ir taip pat Claude Turmeso minimą tikslą naudoti daugiausia savo šaltinius Europoje, gauti...

Claude Turmes, *pranešėjas*. – (FR) Gerb. pirmininke, dėkoju visiems ir dėkoju jums taip pat už gėles; dirbti su jumis buvo malonumas. Taip pat norėčiau pasakyti dvi arba tris mažas pastabas.

Pirma, Komisijos nary Andrisai Priebalgsai, esate visiškai teisus. Čia kalbame apie apytiksliai 20 proc., bet vertinu 20 proc. kaip minimumą. Esu įsitikinęs, kad 2020 m. pasieksime daugiau negu 20 proc., nes technologijų kainos mažės ir visa sistema, ir visa ekonomika bus pagrįsta atsinaujinančios energijos šaltiniais.

Pažiūrėkime į elektrą: ketiname pasiekti nuo 15 proc. ekologiškos elektros šiandien iki 35 proc. 2020 m. Kas ketina sutrukdyti mums pasiekti 50 proc. 2025–2030 m.? Todėl ši direktyva pradeda nuo rytojaus ekologiškos energijos revoliuciją, o manau, kad kitais metais turėsime ją paremti dviem priemonėmis. Pirma, didesniais pinigais iš Europos Investicinio banko.

Antra, kai Komisija pateiks veiksmų planą dėl atsinaujinančios energijos kitais metais, norėčiau, kad ji labai rūpestingai galvotų apie regioninį bendradarbiavimą: bendradarbiavimą tarp Šiaurės jūros ir Baltijos jūros, regioninį bendradarbiavimą dėl Prancūzijos pradėto saulės plano ir taip pat regioninį bendradarbiavimą dėl biomasės. Kodėl neįsteigus kompetencijos centro Lenkijoje, kad pagreitintume biomasės naudojimą visoje Rytų Europoje kartu su šilumos tinklais?

Ekologijos revoliucija prasidėjo. Dabar galime susitelkti ties energijos vartojimo efektyvumu. 20 proc. energijos vartojimo efektyvumas nebuvo pakankamai minimas per pastaruosius mėnesius. Negalėjome padaryti visko. Todėl reiškia, kad energijos vartojimo efektyvumas, pastatai, transporto strategija, elektronika, elektros varikliai, visi šie klausimai dabar turi būti mūsų dėmesio centre 2009 m. ir 2010 m. Taip pat Švedija, Ispanija ir Belgija, Europos Sąjungai pirmininkaujančios šalys, bendradarbiaudamos su Parlamentu ir Komisija, turi padaryti energijos vartojimo efektyvumą kita Europos Sąjunga "sėkmės istorija", kad būtume teisingame kelyje.

Dėkoju visiems. Tai buvo tikras malonumas. Tai buvo beveik gyvenimo ambicija, tam tikra prasme, svajonė, kurią aš sugebėjau realizuoti, todėl dėkoju jums už visą patirtą malonumą dirbant prie šio projekto.

Pirmininkas. – Dėkoju, Claude Turmesai, ir sveikinu su pasisekimu, kuris buvo pasiektas šiose diskusijose ir bus pasiektas rytoj balsuojant.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Constantin Dumitriu (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Europos Vadovų Taryba neseniai svarstė energetikos ir klimato kaitos teisėkūros paketą. Svarbiausia problema buvo finansų ir ekonomikos krizė. Tačiau negalime neatsižvelgti į susijusią maisto krizę. Dabar Europoje ekonomiškai gyvybingas žemės ūkis yra būtinas, kad jos gyventojams užtikrintume maisto saugą.

Suprantu savo kolegos nario Claude Turmeso rūpesčius dėl biodegalų ir jo prieštaravimą tikslui suvartoti šio kuro tik 10 proc. viso kuro vartojimo, tai palaiko Komisija. Kai kas mano, kad dėl energijai išgauti skirtų javų kilo maisto krizė ir maisto kainų kilimas. Tačiau šie javai sudaro mažiau kaip 2 proc. Europos dabartinės žemės ūkio gamybos.

Kyla pavojus, kad nepagrįstas biodegalų gamybos padidėjimas konkuruos su maisto gamyba. Šis pavojus gali būti neutralizuotas aiškiai apibrėžta teisėkūra ir nustatytais tiksliais tikslais valstybių narių veiksmų planuose.

Neturime ignoruoti biodegalų vartojimo naudos, pvz., priklausomybės nuo iškastinio kuro ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos mažinimo. Šalyse, kuriose yra reikšmingos žemės ūkio galimybės, pvz., Rumunijoje, Bulgarijoje arba Lenkijoje, biodegalų vartojimas rodo gyvybiškai svarbią socialinę ekonominę alternatyvą tam, kad būtų vystomi kaimo regionai ir skatinama aplinkosauga, panaudojant iš energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančios energijos šaltinių gaunamą potencialą.

Rovana Plumb (PSE), *raštu.* – (*RO*) Šios direktyvos priėmimas įdiegs investuotojams didesnį tikėjimą ir nustatys reguliavimo sistemą, kuri yra svarbi planuojant būsimas investicijas, skirtas įgyvendinti ambicingus tikslus iki 2020 m. Direktyva dėl energijos iš atsinaujinančių šaltinių teikia ekonomines galimybes kurti naujus pramoninius sektorius ir maždaug 2 mln. darbo vietų iki 2020 m. Tai yra nepaprastai svarbi užduotis, atsižvelgiant į dabartinę finansų ir ekonomikos krizę.

Pasiūlymas dėl direktyvos dėl energijos iš atsinaujinančių šaltinių naudojimo skatinimo nustato privalomus teisinius tikslus kiekvienai valstybei narei, kuri atsakinga už atsinaujinančios energijos dalies naudojimą. Todėl laukiama, kad Rumunija padidins savo atsinaujinančios energijos dalies vartojimą iš jos viso galutinio energijos vartojimo nuo 17,8 proc. 2005 m. iki 24 proc. 2020 m. 11 proc. šalies bendro vidaus energijos vartojimo bus pasiekta iš atsinaujinančių šaltinių 2010 m.

Kitu laikotarpiu valstybių narių tikslas, nustatytas elektros gamybai iš atsinaujinančios energijos šaltinių, bus pasiektas, jeigu bus imamasi kitų priemonių:

- skatinamos investicijos į energijos vartojimo efektyvumo gerinimą visoje grandinėje, apimančioje išteklius, gamybą, transportą, paskirstymą ir vartojimą;
- skatinamas suskystintų biodegalų, biodujų ir geoterminės energijos vartojimas;
- remiama veikla, apimanti moksliniu tyrimus ir taikomąją veiklą, ir skleidžiami atitinkamų mokslinių tyrimų rezultatai.

11. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistema (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Avril Doyle pranešimas (A6-0406/2008) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančiosi Direktyvą 2003/87/EB, siekiant patobulinti Bendrijos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą ir išplėsti jos taikymo sritį (COM(2008)0016 – C6-0043/2008 – 2008/0013(COD)).

Avril Doyle, *pranešėja.* – Gerb. pirmininke, anglies dioksido emisijų sumažinimo ir mūsų ekonomikų atskyrimo nuo mūsų iškastinio kuro priklausomybės išlaidos sieks apytiksliai 1 proc. BVP, jeigu veiksime ir veiksime ryžtingai kitus dešimt metų.

Jeigu atidedame sprendimus, kuriuos kaip politikams mums pristatė persvarstymo mokslininkai, kad yra būtina daugiausia 2°C padidinti pasaulinę temperatūrą, išlaidos sieks bent jau 10 proc. BVP iki 2020 m. ir padidės žymiai, kadangi aplinkosaugos tikslus varžys finansiniai tikslai.

Taip, energiją ir išteklius taupančios pramonės šakos yra taip pat ekonomiškai efektyvios ir, taip, revoliucinis energetikos sektoriaus pakeitimas yra tai, ko mums reikia. Neturime absoliučiai jokio pasirinkimo apskritai šiuo klausimu. ES yra vienintelis regionas pasaulyje, kuris šiuo metu turi funkcionuojančią emisijos leidimų sistemą ir kuri apmokestino anglies dioksidą ir kuri vienašališkai įsipareigojo sumažinti 20 proc. savo CO2 emisijų.

Buvome veiksmingas bandomasis projektas likusiai pasaulio daliai, kitiems regionams. Tie regionai vystė savo ribojimų ir prekybos sistemas, o aš nekantriai laukiu naujos JAV administracijos pasiūlymo, grindžiamo išrinktojo prezidento Baracko Obamos rinkimų manifestu Naujųjų metų pradžioje. Senatorius John Kerry mums patvirtino praėjusią savaitę Poznanėje, kad tai bus ne vėliau.

Taip pat teigiamai vertinu šiandieninį ETS pasiūlymo projektą iš Australijos vyriausybės, naudojančios mūsų ETS kaip šabloną, ir nuoširdžiai linkiu jiems taip pat sėkmės.

Teigiamai vertinu Kinijos, Indijos ir kitų šalių pramoninėse ir mažiau išsivysčiusiose pasaulio dalyse sprendimą ir ketinimą siekti tikslo rimtai sumažinti anglies dioksido emisijas, tik priešingai kaip paprastai versle.

Beveik prieš metus Komisija priėmė klimato ir energetikos paketą, o mes nuėjome ilgą kelią po tų vienuolikos mėnesių. Pirmininkaujanti Prancūzija paskelbė liepos mėn., kad šis paketas bus jos prioritetas, o mes atkakliai dirbome, kad kartu pristatytume sprendimą iki šių metų pabaigos.

Dabar esame ties finišo linija. Išskirtinės aplinkybės reikalavo išskirtinių priemonių. Visi dalyvaujantys ES institucijose aiškiai suprato poreikį Europai skatinti šį procesą ir pateikti jį laiku kitais metais per 15-ąjį Jungtinių Tautų konvencijos dėl klimato kaitos susitikimą Kopenhagoje.

Pirmojo svarstymo susitarimai, ypač dėl tokių sudėtingų ir techninių klausimų, neturi tapti norma. Reiškiu didelę simpatiją kolegoms, kurie kritikuoja tvarkaraštį, skirtingai nuo mūsų veiksmų esmės. Esu pakankamai įsitikinusi, kad jeigu tema būtų buvusi kita, turbūt būčiau sutikusi su daug kuo, ką jie teigia. Bet šiuo atveju visi žinome kodėl. Neturime kito pasirinkimo; žinome, kodėl tvarkaraštis yra toks, koks yra.

Ruošimasis pasiekti svarbiausią tarptautinį susitarimą jau prasidėjo, o šio klimato paketo sudarymas vėl reikštų ES stiprius įsipareigojimus savo tikslams ir atitiktų prievoles besivystančioms šalims.

Dažnai kartojau pirmininkaujančiai Prancūzijai, o tarp mūsų visada būdavo aiškus supratimas, kad niekada neleistume pristatyti Parlamentui praėjusių faktų apie Europos aukščiausiojo lygio susitikimą. Tai buvo aiškus vadovavimas. Kaip Europos Sąjungos emisijos leidimų sistemos persvarstymo pranešėja norėčiau pripažinti, kad pirmininkaujanti Prancūzija ir ambasadoriaus Léglise-Kostos vadovaujama puiki komanda suprato tai iš pat pradžių. Klausimai, kurie buvo pateikti laužtiniuose skliaustuose aukščiausiojo lygio susitikime, atitiko Europos Parlamento ir mano pačios, kaip pagrindinio Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešėjos, priimtinumo normas.

Taigi, kolegos, kurie abejoja, kad bendro sprendimo procedūros buvo laikomasi, ne tik įstatymo, bet ir įstatymo raidės dvasia, leiskite užtikrinti jus, kad nebuvo jokios nuostabos sugrąžinus klausimus iš aukščiausiojo lygio susitikimo, nes visi klausimai ir normos buvo kruopščiai išgvildenti penkiuose arba šešiuose trišaliuose dialoguose prieš aukščiausiojo lygio susitikimą.

Jean-Louis Borloo, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, leiskite man pasakyti, kad darbas, kurį atliko Avril Doyle ir visi Europos Parlamento nariai dėl šios direktyvos, kuri buvo objektyviai sudėtinga, yra labai svarbus ir būtinas. Taip, Avril Doyle, tikrai manau, kad laikėmės konfidencialumo pakto. Buvo du iš tikrųjų svarbūs klausimai.

Pirmas klausimas: ar mums taikoma bendro sprendimo procedūra dėl tvarkaraščio? Patvirtinu, kad esame tikroje bendro sprendimo procedūroje. Laikas trumpas kiekvienam dėl tarptautinių įvykių, dėl kurių niekas neatsakingas, nei Parlamentas, nei Taryba arba Komisija, bet dėl Kopenhagos ir Europos demokratinio tempo.

Sakau jums tiesą, nesu tikras, ar, jeigu turėtume daug daugiau laiko, būtume padarę daug geriau. Būna, kai greitis padeda manevruoti lengviau. Tai slidininkams žinoma tiesa, o aš galvoju, pranešėja, kad suradote būdą perduoti Parlamento jėgą trišaliuose dialoguose, ypač dėl antrojo etapo esminio klausimo. Visa kita yra tekste.

Tikras klausimas yra 20–30 proc. ir komitologija arba bendro sprendimo procedūra, tuo metu, kai Europa turi sugebėti manevruoti derybose. Turbūt turėsime išrasti neoficialų trišalių derybų procesą keliauti šiek tiek anksčiau ir šiek tiek vėliau aplink Kopenhagą, kad Kopenhaga taptų tikru tarptautiniu pasisekimu, o pokyčiams yra realios sąlygos.

Bet kokiu atveju, žinote, kad dėl šio klausimo iškeitėme komitologiją į bendro sprendimo procedūrą, kuri, manau, yra būtina ir šiam specialiam pranešimui, ir šiai direktyvai.

Paskutinis klausimas: kaip mes norite, kad pardavimo aukcione paskirstymas atitiktų labiau patvirtintą, reikšmingesnį turinį vykstant trišaliams dialogams, kuriam galiausiai turime aiškų Komisijos pritarimą. Padidinome savo pajėgumus nuo 20 proc. iki 50 proc. valstybių narių pareiškimuose dėl naudojimosi pardavimu aukcione.

Būtent keliais žodžiais tai norėjau pasakyti. Nemanau, kad tvarkaraštis kažkokia prasme arba bet kokiu atveju paveikė bendro sprendimo procedūros realumą, kuri yra taip pat svarbi, kaip vieningumas, kuris nebuvo privalomas, buvo būtinas Tarybai ir valstybių arba vyriausybių vadovams.

Stavros Dimas, *Komisijos narys.* – (*EL*) Gerb. pirmininke, Europos Vadovų Tarybos išvados dėl pasiūlymo persvarstyti Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą yra labai patenkinamos, ypač jei turime omenyje, kokia sudėtinga ir techninė ši sistema yra. Kai Komisija pateikė savo pasiūlymą prieš metus, jos tikslas buvo pagerinti ir išplėsti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą, kad ji galėtų iš esmės prisidėti prie tikslų sumažinti anglies dioksido emisijas Europos Sąjungoje ir padaryti ją pagrindu, standartu kitoms šiltnamio efektą sukeliančių dujų leidimų sistemoms visame pasaulyje.

Kompromisinis susitarimas išsaugo visus santykinai svarbius pasiūlymo klausimus, ypač visą viršutinę ribą dėl anglies dioksido emisijos su linijiniu mažinimu, kad būtų pasiektas bendras 20 proc. mažinimo tikslas. Jame taip pat išsaugotas viso pardavimo aukcione priėmimas palaipsniui. Turiu pažymėti, kad per pirmąjį ir antrąjį prekybos laikotarpį visa aukcione parduodama dalis sudarė apytiksliai 5 proc. Dabar per trečiąjį laikotarpį, prasidedantį 2013 m., bent jau 50 proc. leidimų bus parduodama, o tai kas metus palaipsniui didės. Be to, dėl kompromisinio pasiūlymo paskirstymo taisyklės yra suderintos, kad kiekvienas turėtų vienodas galimybes, o tai yra taip pat labai svarbus pasiekimas. Kompromisinis pasiūlymas visiškai užtikrina aplinkosaugos vientisumą ir apsaugos tikslą ir sprendžia pramonės problemas ir nuogąstavimus, užtikrinant aiškumą ilgalaikiu pagrindu ir apimant specialias nuostatas toms pramonės šakoms, kurios dėl persikėlimo kelia pavojų, nes nėra kito tarptautinio susitarimo, ribojančio anglies dioksido ir kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją.

Europos Sąjungos leidimų sistema yra jau didžiausia pasaulyje ir, žinoma, turėdama problemas, kurias nustatėme ir kurias ištaisėme šiame pasiūlyme, ji taps net efektyvesnė ir leidžianti sujungti kitas įvairias sistemas, kurios yra kuriamos tarptautiniu mastu. Dar kartą norėčiau padėkoti pirmininkaujančiai Prancūzijai už jos didžiules pastangas ir, ypač, pranešėjai Avril Doyle, už jos labai svarbų įnašą sudarant kompromisinį susitarimą ir, žinoma, visiems, kas balsavo už pasiūlymą.

Corien Wortmann-Kool, *Tarptautinės prekybos komiteto nuomonės referentas.* – (*NL*) Gerb. pirmininke, taip pat norėčiau pradėti šiltai pasveikindamas mūsų pranešėją, Komisiją ir galiausiai Tarybai pirmininkaujančią valstybę už pasiektą rezultatą. Kol ambicija ir tikslai liko nesugadinti, puolimo linija yra daug protingesnė.

Iš tikrųjų, prašėme, kad dėmesys būtų skiriamas Tarptautinės prekybos komitete. Jeigu uždėtume sunkią naštą Europos pramonei, kuri turi konkuruoti pasaulinėje rinkoje, atsitiktų taip, kad dalis mūsų pramonės nutoltų nuo Europos. Tai prieštarauja mūsų tikslui, būtent švaresnei gamybai Europoje ir už jos ribų. Todėl teigiamai vertinama, kad pardavimo aukcione planas sudarė dideles galimybes taikyti etalonus. Sveikinu su galutiniu rezultatu, nes to taip pat Tarptautinės prekybos komitetas prašė.

Antra, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į pastangas ir įsipareigojimą visame pasaulyje. Poznanėje pažanga buvo padaryta tik nenoriai. Turime iš tikrųjų suvienyti pastangas su naujuoju Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentu, kad išgvildentume pasaulinį susitarimą, nes iš tikrųjų nesugebėsime pasiekti savo pasaulinių tikslų, nebent taip padarysime.

Elisa Ferreira, Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės referentė. – (PT) Gerb. pirmininke, nepaisant ekonomikos ir finansų krizės, Europos Sąjunga nesudrebėjo dėl savo klimato kaitos įsipareigojimo. Išrinktojo Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento pareiškimas ir Kinijos, Brazilijos, Meksikos ir kitų parodytas požiūris Poznanėje rodo, kad Europos vadovavimas aplinkai pradeda duoti vaisių. Šis Parlamentas suteikė aiškią pridėtinę vertę Komisijos pasiūlymui, o aš dėkoju pranešėjai Avril Doyle, kad buvo tokia atvira Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pasiūlymams. Ji pasiūlė šiam Parlamentui aiškius anglies dioksido nutekėjimo pramonėje problemų sprendimus, ji įvedė kokybės kriterijus ir 50 proc. ribą įskaitymo ir švarios plėtros mechanizmų naudojimui, ir bandė išlaikyti apytiksliai 50 proc. laisvės valstybėms narėms naudojantis pajamomis, gautomis iš leidimų pardavimo aukcione.

Vis dar daug lieka padaryti, tikiuosi, kad tai bus pasiekta aktyviai dalyvaujant šiam Parlamentui. Ypač turime išsamiai nustatyti kriterijus, kaip praktiškai suskirstyti sektorius, susijusius su anglies dioksido nutekėjimu, taip pat pasekmes ekonomikai, ir padidinti energijos kainų pasekmes piliečiams. Svarbiausia, turime naudoti visas Europos diplomatines galias užtikrinti, kad mūsų svarbiausių partnerių aplinkosaugos įsipareigojimai būtų tikri, apibrėžti ir lygiaverčiai mūsų įsipareigojimams. Sektoriaus susitarimai gali būti pagrindiniu šio proceso elementu. Tačiau esame vis dar teisingame kelyje, manau, kad padarėme gerą darbą.

Lena Ek, *Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės referentė. – (SV)* Turime emisijos leidimų sistemą Europoje nuo 2005 m. Šios derybos yra susijusios su šių taisyklių gerinimu. Vis dėlto jaučiama, kad dalyvavome filme "Žudantys laukai", kai šaudoma iš visų pusių.

Daug derybų vyko Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitete, ir aš norėčiau paminėti ypač kai kuriuos iš klausimų, kuriuos apima galutinis derybų rezultatas. Prioritetų skyrimas pasauliniam susitarimui yra nepaprastai svarbus. Tai, kad turėsime konkurencingų pramonės šakų sąrašą po Kopenhagos, yra labai svarbu. Sugebėjome sudaryti paprastesnes taisykles ir mažiau biurokratijos priimtinam smulkiajam verslui. Sistema tapo atviresnė ir skaidresnė esant vidaus prekybos draudimui, o tai užtikrina patikimumą ir efektyvumą. Įvedėme paskatinimus pramonei naudoti dujų ir šilumos perteklių gaminant šilumos ir energijos junginį. Daugiau įtraukėme vežimo sektorių ir turime galimybę derėtis su kaimyninėmis šalimis dėl emisijos leidimų.

Struktūra yra, aplinkosaugos tikslai nustatyti, bet priemonės tapo silpnesnės dėl valstybių narių veiksmų. Tai apgailėtina, bet vis dėlto rekomenduosiu balsuoti už, nes tai, kad neturėsime klimato paketo, kainuos dar brangiau. Dėkoju jums, gerb. pirmininke.

John Bowis, *PPE-DE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, teisingai, kad siuntėme puokštes pirmininkaujančiai Prancūzijai už jos darbą. Ten yra Jean-Louis *le Roi-Soleil*, o tikiuosi, kad priimtina, jog autoryste jis turės šiek tiek dalytis su mūsų šio dokumento pranešėja Avril Doyle. Tarp visų klimato paketo dokumentų – o aš palaikau juos visus – buvo vienas sudėtingiausias. Manau, kad ji turėjo sunkiausią darbą. Praėjusią savaitę Poznanėje jis buvo vienintelis svarstomas, bet pasiekėme susitarimą; rezultatai buvo pasiekti pasitikėjimu ir sunkiu darbu.

Kai kas mano frakcijoje mano, kad čia ir kitose paketo dalyse galime per greitai persistengti už per didelę kainą. Kiti, įskaitant mano partiją, mano, kad galbūt galėjome nuspręsti daugiau daugeliu atžvilgių. Mes ir mūsų Britanijos pramonės konfederacija norėjome drąsesnės politikos dėl pardavimo aukcione. Norėjome skirti pajamas ekologiškoms naujovėms ir naujausioms technologijoms. Norėjome palaikyti šalis, turinčias mažas pajamas. Norėjome pajamų miško apsaugai ir stiprinimui ir norėjome aiškių vykdymo standartų naujoms jėgainėms, kad jokios anglies dioksido jėgainės negalėtų būti atidarytos be įdiegtos CO2 surinkimo technologijos.

Bet įgyvendinome finansavimą anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (angl. CCS) demonstravimo projektams. Įgyvendinome griežtus kriterijus biodegalams. Apsaugojome mažas įmones, atskyrėme ligonines ir suteikėme pramonei reikalautą aiškumą, kadangi ji ketina įgyvendinti mūsų primestus iššūkius. Kopenhaga bus po dvylikos mėnesių. Padarėme pradžią. Kopenhaga turi prasidėti nuo tada.

Linda McAvan, *PSE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, norėčiau pradėti nuo padėkos. Norėčiau padėkoti Komisijos nariui Stavrosui Dimasui, jo komandai ir Jos Delbeke. Jie padarė gerą darbą; pirmiausia jie pristatė mums gerą pasiūlymą. Dėkoju Avril Doyle, kuri yra kieta, žinote, ir turi daug atkaklumo ir apsisprendimo. Nebuvo lengva, kaip John Bowis teigė. Dėkoju visiems pagalbiniams pranešėjams, kas dirbo su mumis, Virpi Köykkä iš komiteto sekretoriato, Ulrike Schöner iš socialistų frakcijos ir mano padėjėjai Elizabeth Colebourn. Šie žmonės nudirbo žiauriai didelį darbą per praėjusias kelias savaites, kad sudarytų galimybes balsuoti rytoj – ir jos yra beveik visos moterys! Turėjome kelis vyrus, kurie padėjo mums. Turėjome gerą komandą ir kartu gerai dirbome. Dėkoju ministrui, jo komandai ir Léglise Kosta, nes rytoj turėsime gerą paketą.

Ką mes pasiekėme? Gerai, John Bowis pasakė "dalį". Bet tai yra pasiekimas, dėl kurio esame čia šiandien ir ketiname balsuoti rytoj. Tai nebuvo lengva, nes kai kas šiuose rūmuose nenorėjo, kad mes balsuotume rytoj – kai kas nenorėjo, kad balsuotume apskritai prieš rinkimus. Ketiname balsuoti dėl paketo, kuris yra suderintas, kuriuo derinama aplinka su darbo vietomis. Taip, padarėme tam tikras lengvatas pardavimui aukcione, bet pardavimas aukcione yra apie "kaip" – tai nėra apie "ar" – susidorosime su klimato kaita. Turime viršutinę ir apatinę ribas, o jos yra pagrindas, kuris užtikrina, kad pasieksime 20/20/20 tikslą.

Nenoriu, kad kažkas paliktų šį Parlamentą, kai vyks namo ketvirtadienį, sakydami, kad paleidome pramonę "nuo kabliuko" – o taip nėra. Tai yra sunkūs tikslai pramonei, o mes esame, kaip Komisija teigė, pirma šalių grupė pasaulyje, kuri turi tokią išsamią emisijos leidimų sistemą. Ją palaikys mano politinė frakcija, o aš tikiuosi, kad rytoj ją palaikys visi rūmai.

Šio proceso pradžioje sakiau, kad Vokietijai pirmininkaujant Europa tik kalbėjo, o dabar turime veikti ir veikti, priimdami šiuos sunkius sprendimus dėl šios teisėkūros ir likusios paketo dalies. Rytoj, tikiuosi, priimsime sprendimą, pradėsime judėti link Kopenhagos, o einant keliu prie mūsų prisijungs kiti ir pabaigoje pristatysime klimato kaitos paketą, kuris yra vertas pastangų, kurias įdėjo visi šiuose rūmuose.

PIRMININKAVO: Diana WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

Lena Ek, ALDE frakcijos vardu. – (SV) Švedijos autorė ir Nobelio premijos laureatė Selma Lagerlöf pradeda vieną iš savo garsiausių romanų šūkiu "Pagaliau!", o tai gali pasakyti turbūt visi, kas dirbo dėl šių įvairių klausimų klimato pakete. Didelė padėka, žinoma, pirmininkaujančiai Prancūzijai, Komisijai ir Komisijos nariui Stavrosui Dimasui, kuris asmeniškai padarė tiek daug darbo, Avril Doyle, žinoma, ir visiems mano kolegoms, ir ne mažiausiai darbuotojams, kurie taip sunkiai dirbo.

Daugelis mūsų norėtų padaryti daugiau, bet prisiminkime, kad tuo pačiu metu yra daug žmonių, kurie netiki padariniais klimatui, kurie nenori sprendimo ir kurie verčiau būtų atidėję bet kokį veiksmą, bet kokį tvarkymą ir, svarbiausia, balsavimą, kuriame dalyvausime rytoj. Būtent šią padėtį turime palyginti. Tobulame pasaulyje norėčiau matyti daugiau sumažintos emisijos Europoje ir mažiau emisijos leidimų, duodamų veltui, bet tuo pačiu metu galiu pabrėžti, kad susitarėme dėl daug teigiamų dalykų, pvz., didesnio atvirumo, paprastesnių taisyklių, išimčių smulkiajam verslui, pažadų, skatinimo energijos vartojimo efektyvumui pramonėje ir mažiausio dydžio pagalbos besivystančioms šalims. Vežimas bus įtrauktas į sistemą po kelerių metų. Aišku, kad daugiau emisijos leidimų bus parduota aukcione. Deja, pajamos nėra draudžiamos svarbioms investicijoms ir projektams. Tačiau valstybės narės pažadėjo skaidriai rodyti, kad bent jau pusė pajamų bus panaudota padėti besivystančioms šalims ir investuoti į miškus, naujus mokslinius tyrimus ir naujausias technologijas. Tai yra pažadas, kurio valstybės narės turi laikytis. Parlamento nuomone, jas turime nuolat stebėti, ir suseksime su litavimo lempa bet ką, kas laužo čia padarytus pažadus.

Rytoj balsuosime ne dėl tobulo susitarimo, bet jeigu balsuosime prieš, tuo pačiu metu balsuosime už nieko neveikimą. Tada neturėsime jokio pradinio taško derybose Kopenhagoje gruodžio mėn. Jeigu nepradėsime šio darbo dabar, išlaidos bus didžiulės, o dabar turime prisiimti atsakomybę balsuodami rytoj dėl aplinkos, pramonės ir Europos gyventojų. Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija palaikys visus pasiūlymus, įtrauktus į paketą. Dėkoju jums, gerb. pirmininke.

Caroline Lucas, Verts/ALE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, mano padėka Avril Doyle už visą jos sunkų darbą. Šį rytą prezidentas Nicolas Sarkozy pasakė, kad kompromisas yra Europos dvasia. Gerai, deja, nemanau, kad sentimentas bus didžioji nusiraminimo dalis po vos kelių dešimtmečių, kai žmonės žvalgysis atgal į 2008 m. ir klaus savęs, apie ką politikai galvojo. Žinojimas, ką jie žinojo tada, kodėl jie nedarė daugiau, kad išgelbėtų mus visus nuo nepakenčiamų šiltėjančios planetos padarinių? Kodėl jie neveikė su didesniu neatidėliotinumu ir apsisprendimu?

Manau, kad šį klausimą turime užduoti sau, nes mokslas yra labai aiškus: kad 20 proc. emisijos sumažinimas iki 2020 m. nėra tiesiog jokia ambicinga išeitis, suteikiant rimtą tikimybę išvengti 2°C temperatūros padidėjimo. Ir skandalingai žiūrėdama į visą paketą, gerai, į daugiau kaip pusę, visiškai neadekvatus emisijos sumažinimas galėjo bet kokiu atveju būti perkeltas besivystančioms šalims. Tai nėra tik moksliškai nepagrįsta, tai taip pat etiškai neteisinga.

Emisijos leidimų sistema paverčiama nepagrįstos naudos mašina Europos labiausiai teršiamoms pramonės šakoms. Užuot pasimokę iš pirmų ETS etapų, atrodo, kad kuriame teisės aktus, kurie subsidijuoja šias pramonės šakas ir vis dar toliau atideda mūsų perėjimą į labiau tvarią ekonomiką. Tokiu būdu bijau, kad negaliu pritarti Nicolas Sarkozy kompromiso šventimui, ne todėl, kad kompromisas yra sudarytas iš begalės įmonių lengvatų, dėl kurių pramonės nauda tiesiogine prasme iškeliama prieš šios planetos gyvybingumą. Ne todėl, kad kompromisas reiškia, kad sektoriams, kuriems priskiriama 96 proc. ne iš energijos skleidžiamos emisijos, turi būti skiriama 100 proc. nemokamų leidimų. Ne todėl, kad tai reiškia, jog anglies dioksido kaina taip nukris, liks tik būtinas stimulas investuoti į ekologiškas energijos alternatyvas.

Tai nėra šventimo diena: tai svarstymo diena, kiek dar jo reikia, kad sukurtume politinį norą išlaikyti galimybę išvengti blogiausio klimato chaoso. Ir apsvarstymo diena, kad dar viena galimybė tikriems pokyčiams, deja, buvo prarasta.

Salvatore Tatarella, UEN frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, nebūčiau toks pesimistas kaip Caroline Lucas, kuri kalbėjo prieš mane. Norėčiau padėkoti pranešėjai, Komisijos nariui Stavrosui Dimasui ir pirmininkaujančiai Prancūzijai, nes tai yra neabejotinai kitas pasisekimas jų kadencijos metu.

Manau, kad pritarimas klimato ir energetikos paketui ir šiai direktyvai yra nepaprastai teigiamas dalykas. Europa dabar gali vadintis pasauline lydere kovoje su klimato kaita. Turime teisingus įgaliojimus su autoritetu ir stipria pozicija vykti į Kopenhagą kitais metais, galime paprašyti visų kitų pasaulio šalių padaryti, kaip Europa padarė.

Ypač norėčiau pabrėžti Italijos atliktą teigiamą vaidmenį, ir tai nėra prieštaravimas: Italija neturėjo jokio noro pasitraukti arba trukdyti ambicingų tikslų, kuriuos kartu nustatėme, bet tuo pačiu metu turėjome pareigą ginti savo nacionalinę pramonės sistemą. Kaip prezidentas Nicolas Sarkozy teigė šį rytą, Europa negali būti nustatoma prieš valstybes nares ir prieš nacionalinius interesus; kompromisas buvo būtinas ir esame įsitikinę, kad jį pasiekėme.

Jens Holm, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*SV*) Emisija didėja anksčiau nematytu mastu. 2,2 ppm anglies dioksido padidėjimas per metus yra greičiausias anglies dioksido emisijos padidėjimas po 650 000 metų. Turime tai sustabdyti. Turime sumažinti lygį ne mažiau nei 350 ppm anglies dioksido atmosferoje. Emisijos leidimų planas yra svarbiausia priemonė, kokią ES turi emisijos mažinimui. Todėl ypač svarbu, kaip kuriame sistemą.

Todėl, esu nusivylęs, kad apytiksliai pusė ES emisijos mažinimo bus įgyvendinama kitose šalyse taip vadinamais lanksčiais mechanizmais. Tai niekada nebuvo Komisijos dėl klimato kaitos ir vystymosi ketinimas, kuri kalbėjo apie lanksčius mechanizmus paprasčiausiai kaip apie papildomas priemones. Esu taip pat nusivylęs, kad taip ilgai trunka pardavimo aukcione procedūros įsigaliojimas ir kad jau finansiškai stiprios energetikos įmonės gaus nemokamą paskirstymą, jeigu jos statys bandomuosius įrenginius anglies dioksido surinkimui ir saugojimui arba taip vadinamam CCS.

Nepaisant to, Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji ir aš palaikysime pasiūlymą. Pasiūlymas tikrai yra pagerinimas blogai funkcionuojančioje sistemoje, kurią dabar turime. Įvedėme viršutinę ribą CDM arba švarios plėtros mechanizmo projektams ir taip pat jų kokybės kriterijams. Emisijos leidimų pardavimas aukcione galiausiai liks dominuojančiu principu. Emisijos lubos bus taip pat progresyviai mažinamos. Tai reikš, kad Europos emisija turės visada mažėti.

Galiausiai tai yra žingsnis teisinga kryptimi, bet norėjau, kad pasiektume daugiau. Kaip paprastai, pramonės lobistai ir konservatyvios valstybės narės pasiekė sumažinti mūsų klimato tikslus. ES yra riešuto kevale. Daug yra kalbų, bet labai nedaug veiksmo, kai jų iš tikrųjų tikimasi. Dėkoju.

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, visų pirma noriu skirti savo nuoširdžią padėką pranešėjai Avril Doyle už jos atkaklumą ir rezultatą, kuris buvo galiausiai pasiektas derybose. Nors rezultatu negalime būti visiškai patenkinti. Manau, kad visi emisijos leidimai turi būti parduoti aukcione prieš 2013 m., kompromisas, kuris yra prieš mus, yra vis dar priimtinas.

Esu sužavėtas, kad nustatyta, jog 300 mln. emisijos leidimų anglies dioksido sulaikymo ir saugojimo (CCS) demonstravimo projektams bus prieinami. Tai teigiamai mus skatins išbandyti šią pereinamojo laikotarpio technologiją. Taip pat nuoširdžiai tikiuosi, kad valstybės narės iš tikrųjų skirs didelę savo aukciono pelno dalį klimato tikslams. Tai gali būti padaroma per fondus, pvz., JT prisitaikymo fondą, arba netiesiogiai skiriant pinigus pramonei, skatinant naujoves ir mokslinius tyrimus.

Viską apsvarstęs balsuosiu už dabartinį susitarimą rytoj. Tai yra žingsnis teisinga kryptimi. Jean-Louis Borloo turėjo gauti vienai pusei 26 varlių pilną karutį, kad nė viena iš jų neiššoktų, o Avril Doyle misija buvo gauti kitai pusei visą karutį, pilną šimtą besikandžiojančių varlių. Ji taip pat sugebėjo tai padaryti. Gerai padaryta.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, dabar turime kompromisą, o aš norėčiau pasinaudoti šia proga pasveikinti pranešėją Avril Doyle. Europa nebus išjuokta Kopenhagoje. Vis dėlto šiek tiek sulaikau savo kvėpavimą iki rytojaus, tikėdamasi, kad mūsų kolegos nariai pripažins teisingą kelią. Dar kartą smerkiu, kad kai kurie iš jų kritikuoja procedūrą, kuri buvo panaudota. Manau, kad tai yra įžeidimas pranešėjos ir paties Parlamento.

Taip pat noriu pabrėžti, kad po Tarybos buvo surengtas naujas trišalis dialogas su Europos Parlamentu šeštadienį ir kad daug klausimų vėl tada pasikeitė. Tai yra įrodymas, kad Parlamentas turi savo teisėtą vietą bendro sprendimo procese. Todėl prašau savo kolegų narių išlikti objektyviems. Nepasieksime geresnio susitarimo po vienų arba dvejų metų. Taip pat neturime tokio malonumo, kaip užtrukti tarp dabar ir 2013 m. Pramonė nori planuoti dabar; dabar ji nori organizuotis.

Visas būtinas reguliavimas yra. Jis suteiks mums galimybes remti mokslinius tyrimus ir naujoves, ir padėti mūsų verslui ir mūsų ekonomikai kuo paprasčiau įveikti šį pereinamąjį atsinaujinančios pramoninės revoliucijos laikotarpį. Jis suteiks mums galimybes pasirengti geriau ekonomikos krizės atžvilgiu, nerizikuojant 20 proc. šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos mažinimo tikslu.

Todėl klausiu kolegų narių, kurie vis dar dvejoja matydami prasmę, sakydama jiems, kad negaliu įsivaizduoti, kaip juokingai atrodys Europos Parlamentas, kuris nesugebėjo pasiekti susitarimo ir vis dėlto norėjo įtikinti kitus kitais metais Kopenhagoje, kad jis buvo teisus. Penktadienį įvyko istorinis įvykis. Nėra žemyno pasaulyje,

kuris nustatė tokias privalomas taisykles, kaip ir Tarybos priimtos visais balsais ir patvirtintos trišaliame dialoge. Europa dabar yra pakilime, nes ji rado, ko jai stokojo: stiprios politinės valios.

Taigi, neribokime savęs tiesiog instituciniais svarstymais. Pakilkime aukščiau viso to. Pirmininkaujančios Prancūzijos paskatinta Europos Sąjunga iš naujo suplanavo savo ekonomikos ir energetikos ateitį, vėl patvirtindama kaip lyderės savo tarptautinę padėtį kovoje su klimato kaita. Tai nebuvo paprasta problema. Suburti 27 valstybes nares aplink stalą, kad sutartų dėl privalomų taisyklių, buvo tikras iššūkis. Pirmininkaujanti Prancūzija tinkamai viską atliko, taigi, sėkmės Kopenhagoje.

María Sornosa Martínez (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, pone Stavrosai Dimasai, Jeanai-Louisai Borloo, ponios ir ponai, atėjo laikas veikti. Teisėkūros paketas, kurį svarstome, leidžia mums padaryti taip. Nors šio paketo rezultatas nėra išskirtinis, turime jaustis atitinkamai patenkinti.

Jei jis bus priimtas rytoj, jis perduos aiškų signalą kitoms šalims, kad Europos Sąjunga yra įsipareigojusi ir vadovauja kovai su klimato kaita.

Klimato kaitos ir perėjimo į mažiau vartotojišką, mažiau anglies dioksido naudojamą visuomenę problemos sprendimas yra pagrindinis pasaulinis prioritetas. Šie teisės aktai leis mums planuoti būsimas investicijas, kad būtų mažinamos emisijos, ypač energijos vartojimo efektyvumu ir laipsnišku tų atgyvenusių jėgainių, kurios išskiria didžiulius CO2 kiekius, sunaikinimu.

Norėčiau padėkoti visiems, – ypač Avril Doyle, – kurie sudarė galimybes mums būti dabar čia, būdamas patenkintas teisėkūros paketu, kurį, tikiuosi, priimsime rytoj.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aplinkos saugojimas ir konkurencingumas neturi būti atskirtas. Kartu jie atlieka darbą. Deja, Parlamento pateiktas mechanizmas liks kompromisu, kuris gali būti neefektyvus, nes jam trūksta dviejų dalykų.

Jame trūksta kompensavimo teisių pasienyje. Be šio pagrindinio elemento, mūsų reikalavimų niekas nekompensuos pasauliniu lygmeniu. Jie taps papildomomis gamybos sąnaudomis, išsiplėtimo grandinėmis, anglies dioksido nutekėjimo katalizatoriumi, mūsų darbo vietas naikinančiu importu. Be kompensavimo teisių Sąjungos pasienyje mūsų kokybei gresia pavojus tapti ydingai.

Jame taip pat trūksta drąsios politikos priskirti anglies dioksido teises miškų ir medienos pramonei. Tai būtų padidinę miškų vertę besivystančiose šalyse, apriboję CO2 emisijas ir skatinę elementariausią anglies dioksido šaltinį.

Šios dvi bendros nuovokos pastabos reiškia, kad šis pranešimas, kuriame yra daug gerų ketinimų, galėtų būti tik didžiulis energijos švaistymas.

Pilar Ayuso (PPE-DE). – (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, šį pasiūlymą su kai kuriais iš tikrųjų ambicingais tikslais pristatė Komisija prieš daugiau kaip metus. Tuo metu finansiniai neramumai vyravo visame pasaulyje, kad, atrodė, paskandins šias priemones. Tačiau galiausiai suderintas susitarimas buvo pasiektas. Vargu ar ką nors tai visiškai patenkina, bet tai yra geras susitarimas, kuris išsaugo galutinius tikslus ir tuo pačiu metu suteikia verslui geresnę prieigą prie jų įgyvendinimo priemonių.

Todėl turime skirti savo labai ypatingą padėką ir sveikinimus pranešėjai Avril Doyle, pagalbiniams pranešėjams iš kitų politinių frakcijų, taip pat ypač pirmininkaujančiai Prancūzijai, nes jos darbas leido mums pasiekti gerų rezultatų kiekvienam.

Manau, kad aplinkybės artimoje ateityje leis mums būti daug ambicingesniems ir kad kitos šalys taip pat prisijungs prie šios kampanijos, kad kovotų su klimato kaita, kurią visi taip trokštame vykdyti Europoje.

Atanas Paparizov (PSE). – (*BG*) Gerb. pirmininke, Europos Komisijos ir pirmininkaujančios valstybės atstovai, leiskite man visų pirma išreikšti mano pritarimą susitarimui, kuris buvo pasiektas Europos Vadovų Taryboje ir trišaliu dialogu dėl energetikos ir klimato kaitos paketo.

Tai patvirtina Europos Sąjungos kaip varomosios jėgos vaidmenį kovoje prieš klimato kaitą. Tuo pačiu metu juo atsižvelgiama į Europos būtinybę išlikti konkurencingai ir išsaugoti darbo vietas gilios pasaulinės ekonomikos krizės laikotarpiu.

Kalbant apie emisijos leidimus, pasiektas susitarimas dėl solidarumo su naujosiomis valstybėmis narėmis iš Vidurio ir Rytų Europos ir atsižvelgimas į jų pastangas laikotarpiu po 1990 m. yra Europos vertybių, kurios padarė Europą patrauklią dideliam skaičiui tautų, gyvybingumo įrodymas.

Dėl anglies dioksido sulaikymo ir saugojimo, norėčiau paraginti Europos Komisiją atsižvelgti susitarime, kuris pasiektas naudojant anglies dioksido emisijos leidimus dėl 300 mln. tonų, į pasiūlymus dėl bendro finansavimo iš nepaskirstyto 2008 m. biudžeto balanso ir dėl palankių kreditų iš Europos investicinio banko.

Tikiuosi, gerb. pirmininke, kad klimato paketas taps teigiamų pokyčių pagrindu dėl klimato ir ekonomikos plėtros ateityje tokios šalyse kaip mano, Bulgarijoje, ir kitose Vidurio ir Rytų Europos šalyse.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (*PL*) Gerb. pirmininke, visa anglies dioksido emisijos mažinimo sistema yra pagrįsta neįrodytomis hipotezėmis. Ji nepagerins aplinkos ir sąlygų žmonėms. Dokumento tikslas tapo pasiekti didžiausią anglies dioksido sumažinimą ir taip pat taikyti CCS (anglies dioksido sulaikymo ir saugojimo) technologija. Pastarosios yra pavojingos ir nepateisinamos aplinkosaugos požiūriu.

Nenorime pakenkti aplinkai naudojant geologinius darinius kaip šiukšlių sąvartynus. Tai neturi prasmės. Nenorime pakenkti ekonomikoms, kurios taps mažiau konkurencingos negu trečiosios šalys, tokiu būdu patirdami didesnį nuosmukį. Lenkijos paketas kainuos mažiausiai 500 mlrd. PLN. Pasiūlyta sistema leidimų pardavimui aukcione yra nepaprastai brangi.

Be to, kadangi tai apima kitus valstybių narių ekonomikų sektorius, emisijos leidimų sistema pasirodys esanti naudinga priemone nukreipiant tas ekonomikas prisiimti valstybių narių valdžios institucijų kompetenciją fiskalinės politikos srityje. Tai bus pasiekiama palaipsniui naikinat iki šiol mokamus mokesčius ir keičiant juos šališkai nustatytais aplinkosaugos mokesčiais.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (*PL*) Gerb. pirmininke, pagal Europos Komisijos pasiūlymą didelės pramonės įmonės ir jėgainės, išskiriančios anglies dioksidą į atmosferą, turės pirkti leidimus specialiuose aukcionuose. Jeigu pristatyta sistema būtų iš tikrųjų įvesta, kiltų bankrotų banga. Pasirodė galima užkirsti kelią tokiai pražūtingai padėčiai ir įgyvendinti sprendimą. Pastarasis iš tikrųjų apims energijos kainų didėjimą, bet ne tokį drastišką.

Svarbu priimti vientisą metodą energetikos klausimams. Todėl Parlamentas anksčiau siūlė skirti aukštą pareigūną spręsti energetikos klausimus užsienio politikos kontekste. Paskirtasis asmuo būtų atsakingas už visų politinių strategijų, apimančių išorinius energijos saugumo aspektus, pvz., energetikos, aplinkos, prekybos, transporto ir konkurencijos, koordinavimą.

Dabar kyla klausimas dėl Europos Komisijos vaidmens. Pastaroji parengė savo pasiūlymą visiškai šališkai, nepajėgdama atsižvelgti į šalių padėtį, kurių energetikos pramonė yra pagrįsta anglimis. Kartu šios šalys sudaro Europos Sąjungos šalių vieną trečdalį. Todėl manau, kad visiškai tinkama paklausti rūmų Pirmininko, ar bendra Europa yra diktats Europa ar susitarimo Europa. Mano nuomone, Komisijos narys Stavros Dimas neišlaikė testo. Komisijos narys neturėjo nieko, kuo galėtų prisidėti, kai derybos pasiekė kritišką lygį. Jis tiesiog pakartojo apskritai teisingus pareiškimus, kurie nesudarė pagrindo kompromisui. Dėl to, jis pakenkė Europos problemų Bendrijos metodo patikimumui. Pirmininkaujanti Prancūzija išsaugojo bendrą klimato kaitos klausimų metodą. Pirmininkaujanti Prancūzija sudarė galimybes pasiekti susitarimą dėl energetikos, o aš norėčiau padėkoti Jean-Louis Borloo ir Kosciuszko-Morizet už tai.

Parama valstybių narių vyriausybėms yra dabar reikalinga, kad leistų joms pasinaudoti naujausiais technologiniais pasiekimais energetikos srityje. Neseniai įkurtas Europos technologijų institutas, kurio buveinė yra Budapešte, galėtų padėti šiuo klausimu.

Matthias Groote (PSE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, ant kompromiso dėl emisijos leidimų plano, dėl kurio vyks balsavimas, uždėtas aiškus Europos Parlamento parašas. Būtent dėl to, savo ruožtu, pranešėja ir pagalbiniai pranešėjai dirbo. Norėčiau nuoširdžiai padėkoti jiems už tai.

Emisijos leidimų sistemos persvarstymas ir visas klimato kaitos paketas sudaro ambicingiausią ir plataus pobūdžio gynybos paketą dėl pasaulinio klimato, kurio dar niekas nesiėmė kurti. Tuo galime didžiuotis. Neturėtume labai džiaugtis; priešingai, turime padaryti pertraukėlę ir giliai įkvėpti.

Tačiau drįstame nesutikti su tuo, ką pasiekėme, dėl ko balsuosime rytoj. Vietoj to turime atidžiai stebėti, kaip klimatas vystosi ir kokias ekonomines pasekmes šis vystymas turės mums. Dėl šios priežasties prašau Komisijos parengti tokį griežtą pranešimą Europos Sąjungai, kad galėtume tiksliai apsvarstyti, kokias finansines pasekmes klimato kaita turės Europos Sąjungai ir kokių priemonių turime imtis ateityje, kad įveiktume šią pasaulinę krizę.

Karl-Heinz Florenz (PPE-DE). – (*DE*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad mums nelabai pavyko išaiškinti tikrąją šio viso paketo prasmę. Daugybė žmonių mano, kad norime nubausti pramonės politiką.

Tačiau tai iš tikrųjų susiję su CO₂ politika ir tvarumo politika šiame pasaulyje. Tam mums reikia išteklių! Tai gali būti skausminga, bet jei šių išteklių neturėsime, negalėsime spręsti problemos, susijusios su šiame pasaulyje esančiomis didelėmis anglies dioksido sankaupomis, o ji egzistuoja ir jos negalima pateisinti. Šiuo tikslu esame sukūrę mechanizmus, dėl kurių nesu labai laimingas, kaip nesu laimingas dėl jų veikimo rezultato. Nepaisant to, balsuosiu už šį pranešimą.

Anglies dioksido nutekėjimas - įeities taškas į tam tikrą išlaisvinimą. Tai anaiptol nereiškia, kad pramonė, kuri, kaip manome, bus išlaisvinta, iš tikrųjų bus išlaisvinta Komisijos. Tas pats taikytina ir etalonų nustatymo sistemai. Ministre, su visa pagarba jums, taip pat jums, ponia A. Doyle, turime būti ypač apdairūs, kad ateityje mūsų Komisija netaptų Europos ekonominės politikos valdove ir šeimininke. Ši politika niekada neturi priklausyti kokios nors vienos institucijos kompetencijai! Štai kodėl aš turiu abejonių, bet galiausiai vis tiek balsuosiu už pranešimą, nes retrospektyviai tai susiję ne tik su CO_2 , bet taip pat su tvarumu. Mes pasibaisėtinai sparčiai deginame savo vaikų išteklius, tuo statydami į pavojų mūsų planetą. Privalome sukurti naują politiką, skirtą pramonės visuomenei, kuri šią padėtį pakeistų. Tai mūsų vienintelė galimybė!

Mūsų nusiskundimai, kad Parlamentas negeba pakankamai kompetentingai spręsti šį klausimą, yra visai pagrįsti. Tačiau, mano brangieji draugai socialdemokratai, Pirmininkų sueigoje dauguma jūsų balsavo už šį skubotumą, o mes balsavome prieš. Mes norėjome kitokios procedūros, tokios, su kuria Taryba tikrai galėtų susitvarkyti. Taigi jei skundžiatės, tai skyskitės tais, kas iš tikrųjų kalti.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad neįsivaizduoju esant kitą protingesnį pasiūlymą, kuris galėtų sulaukti tinkamos daugumos palaikymo. Štai kodėl privalome balsuoti už šį pasiūlymą.

Anne Ferreira (PSE). – (*FR*) Ponia pirmininke, dėl klimato kaitos paketo pagaliau pasiektas susitarimas ir dėl to mes visi jaučiame palengvėjimą.

Tačiau leiskite man šiek tiek nuslopinti kai kurių EP narių entuziazmą šio paketo atžvilgiu. Numatant tai, kas vyks pasibaigus Kioto protokolo galiojimo laikui, susitarimas buvo būtinas, bet nepakankamas, kad galėtume teigti, jog dabar esame pasirengę priimti klimato kaitos iššūkį.

Taip pat manau, kad šiame tekste yra silpnųjų vietų. Pirma, apgailestauju, kad leidimų pardavimo aukciono būdu lygis 2020 m. buvo sumažintas nuo pirminiame pasiūlyme numatyto 100 proc. iki 70 proc. lygio.

Antra, priimdami, kad 50 proc. taršos mažinimo pastangų gali būti kompensuota projektais besivystančiose šalyse, mes labai sumažiname Europos Sąjungos atsakomybę už klimato kaitą.

Trečioji silpnoji vieta - skirta per mažai pajamų investicijoms į kovos su klimato kaita priemones, įgyvendinamas pačioje Europos Sąjungoje ar besivystančiose šalyse, ir nenumatyta jokių griežtų įsipareigojimų šiuo atžvilgiu.

Abejoju, kad šios nuostatos, o plačiau kalbant, nuostatos, įtrauktos į energetikos ir klimato kaitos priemonių paketą, skatins Europos ekonomiką įgyvendinti būtinuosius pokyčius ir nukreipti Europos Sąjungą į kelią kuriant nuo taršos anglies dioksidu susilaikančią visuomenę.

Nepaisant to, balsuosime už šį tekstą, bet manau, kad mums reikės papildomų iniciatyvų, kad Europos įsipareigojimui mažinti taršą būtų suteikta daugiau svorio.

Elisabetta Gardini (PPE-DE). – (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, energetikos ir klimato kaitos priemonių paketo klausimu pasiektas susitarimas, mano nuomone, yra plataus užmojo, nes jame atsižvelgta į aplinkos apsaugos tikslus kartu nurodant būdus, kaip suderinti šiuos tikslus su būtinybe užtikrinti ekonomikos tvarumą. Be to, šį susitarimą vertinu kaip Italijos sėkmės istoriją, nes Italijos pastangomis buvo pasiektas teigiamas rezultatas derantis dėl kelių labai svarbių šio paketo aspektų.

Iš esmės, suderėtas tekstas - tai daug tobulesnė Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto parengto pasiūlymo versija, labiau atitinkanti mūsų politinės frakcijos nuostatas. Pavyzdžiui, tai, kad buvo priimta nuostata 2010 m. atlikti padėties persvarstymą, be kitų dalykų, atsižvelgiant į Kopenhagos konferencijos rezultatus, kurią pasiūlė Italijos ministrų pirmininkas S. Berluskoni, yra labai svarbu. Be to, tai, kad šis pasiūlymas buvo priimtas vienbalsiai, yra geras ženklas, bylojantis apie tai, kad jame atsižvelgta į pramonės interesus. Taip pat svarbu, kad buvo pritarta laipsniškam nuo tarptautinės konkurencijos apsaugotų sektorių įtraukimui į aukcionų sistemos taikymo sritį. Be to, nustatyta, kad tie sektoriai, kuriems gresia anglies dioksido nutekėjimas, galės naudotis nemokamai suteikiamais leidimais.

Tačiau tai nereiškia, kad mūsų laukia pasivaikščiojimas parke, nes šiame pakete nustatytų tikslų įgyvendinimas šalies mastu pareikalaus didelių sąnaudų. Iš tikrųjų, nemokamai suteikiamų leidimų skaičius taip pat susijęs su svarstomoje direktyvoje nustatytais ambicingais etalonais, todėl pavojus, kad jie galės būti perskirstyti, nėra visiškai pašalinamas. Todėl grįžtame prie straipsnio, kuriame numatoma atlikti padėties persvarstymą, svarbos: tai galimybė įvertinti, ar šiems sektoriams pagal šią sistemą yra pernelyg daug mokama, ir padaryti pataisymus bei perrikiuoti savo jėgas.

Manau, kad Parlamentas turėtų akylai stebėti, kaip šis susitarimas įgyvendinamas, ypač kreipdamas dėmesį į tai, kaip vykdomi aukcionai, nes jie, mano nuomone, taps tikru bandymų stendu. Prašome daug tikros ekonomijos ir, kaip visada tvirtiname, nenorime, kad šios pastangos pavirstų pernelyg didele finansializacija, atitrūkusia nuo tikrosios ekonomikos.

Caroline Jackson (PPE-DE). - Ponia pirmininke, padėka ir sveikinimai poniai A. Doyle, bet manau, kad rytoj Europos Parlamente išauš liūdna diena demokratijai.

Esame kviečiami pritarti susitarimui su Taryba, dėl kurio buvo suderėta už uždarų durų. Mes sąmoningai atsisakėme galimybės "prasikasti" kelią įveikiant Tarybos poziciją visapusiško bendro sprendimo priėmimo proceso būdu. Nematau prasmės Parlamentui reikalauti daugiau galių, jei nesame pasirengę naudotis jau turimomis.

Dėl to, kad buvome skubinami pagal klaidingą tvarkaraštį, neatlikome savo pareigos užtikrinti, kad būtų atliktas objektyvus ir visapusiškas klimato kaitos priemonių paketo poveikio vertinimas. Pavyzdžiui, buvau pranešėja neseniai svarstytu Pagrindų direktyvos dėl atliekų klausimu. Šioje direktyvoje skatinamas efektyvus energijos naudojimas šiluminėse elektrinėse, bet pagal persvarstytą direktyvą dėl prekybos emisijos leidimais sistemos tokioms elektrinėmis galės būti taikomos baudos. Ar šiuo svarbiu klausimu vyko kokia nors diskusija? Kas dėl to buvo nuspręsta?

Kalbant apskritai, mes priėmėme tai, ko norėjo tos valstybės narės, kurios dėl šio paketo sunerimusios labiausiai. Mes neatlikome pareigos sukurti ES tvirtą pakete numatytų priemonių poveikio vertinimo mechanizmą ir dabar už tai mokame. Neturime mes ir jokio supratimo, ar šiame pakete nustatyti tikslai iš tikrųjų bus įgyvendinti. Ar esame tikri, kad bus užtikrinta pakankamai griežta šių tikslų įgyvendinimo priežiūra, nepaisant to, apie ką kalbėjo S. Dimas, ir kad bus imamasi skubių veiksmų prieš tas valstybes nares, kurios nesugebės laikytis net šiame susilpnintame nustatytų reikalavimų?

Kaip kontroliuosime visų šių besivystančiose šalyse bendromis jėgomis vykdomų projektų įgyvendinimą? Jei klimato kaita tokia svarbi, mums reikia daug aktyvesnio požiūrio į jos mažinimo priemonių įgyvendinimą nei požiūris, kuriuo iki šiol buvo vadovaujamasi įgyvendinant aplinkos apsaugos politiką, bet apie tai mes nieko neišgirdome. Jei norime, kad iš šio paketo išeitų kas nors gera, turime pasiryžti užtikrinti griežtas jo įgyvendinimo garantijas ir standartizuotą objektyvaus jo poveikio vertinimo sistemą, kokią turi patvirtinęs JAV kongresas.

Kažkas pasakė, kad šis skubotai per pirmąjį svarstymą pasiektas susitarimas neturėtų būti vertinamas kaip Parlamento noro pasiduoti Tarybai ir atsisakyti savo galių, galių, kurias jis turi pagal bendro sprendimo procedūrą, precedentas. Bet taip bus, pone J. -L. Borloo, ar ne? Būsimasis Parlamentas sulauks to meto, kai dėl to jam teks apgailestauti.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (*DE*) Ponia pirmininke, pone ministre, Komisijos nary, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija palankiai vertina trišaliame dialoge pasiektą Tarybos ir Parlamento susitarimą neįtraukti persvarstant bendrą prekybos emisijos leidimais sistemą (ES PELS) į naujų taisyklių taikymo sritį aviacijos sektoriaus, o taikyti jam specialiai parengtas taisykles, kurios dar nėra oficialiai paskelbtos.

Specialiai aviacijos sektoriui skirtos prekybos emisijos leidimais sistemos taisyklės, dėl kurių Parlamentas ir Taryba susitarė šią vasarą ir kurios pradės galioti nuo 2012 m. sausio 1 d., yra pirmasis atvejis pasaulyje, kai į išmetamųjų teršalų leidimų prekybos sistemą yra įtraukiamas aviacijos sektorius, taip nustatant jam reikalavimą mažinti savo veiklos poveikį aplinkai. Tai tiesa. Pasekmės, t. y. papildomos išlaidos, kurias patirs pasaulio mastu konkuruojančios oro susisiekimo bendrovės, oro uostai ir galiausiai keleiviai, tebebus priimtinos dėl vasarą suderėto reglamento.

Griežtesnės taisyklės, įtvirtintos naujose bendrose ES PELS taisyklėse, būtų ne tik nepagrįstos, bet dar ir užtrauktų didelę finansinę naštą Europos oro susisiekimo bendrovėms. Šiuo atžvilgiu esame dėkingi jums, Parlamente ir Taryba. Šis sprendimas teisingas taip pat dėl to, kad specialiai aviacijos sektoriui skirtos ES

PELS taisyklės suteiks mums galimybių susitarti su trečiosiomis šalimis dėl visiškai lygiaverčių taisyklių ir taip išvengti konfliktų pasaulio mastu, nes jie galėtų paskatinti kitas pasaulio šalis imtis atsakomųjų veiksmų prieš Europos oro susisiekimo bendroves. Iš tikrųjų, visapusiški ar bent jau daliniai globalūs sprendimai, kuriais siekiama protingų aplinkos apsaugos tikslų paisant pasaulio oro susisiekimo bendrovių interesų, visada geriau už pernelyg griežtas taisykles, galiojančias tik ES. Šiuo atžvilgiu esame labai patenkinti. Jums žinoma, kad bet kuriuo atveju 2014 m. specialiai aviacijos sektoriui skirtos ES PELS taisyklės bus persvarstomos.

Todėl esu dėkingas pranešėjai A. Doyle ir Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, – jei šiuos žodžius ji išgirs, – kad neįtraukė aviacijos sektoriaus. Tai buvo teisingas sprendimas, kuris leis mums judėti pirmyn. Labai jums dėkoju!

Richard Seeber (PPE-DE). – (*DE*) Ponia pirmininke, neeikvosiu laiko dėkodamas Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai už šias sėkmingas derybas. Tačiau burnoje lieka kartus prieskonis, nes Europos Parlamentas nebuvo tinkamai į šį derybų procesą įtrauktas. Gaila, kad taip atsitiko, ypač sprendžiant šį klausimą. Man visiškai nesuprantamas šiuo atveju parodytas skubotumas, nes beveik visos valstybės narės vangiai laikosi savo įsipareigojimų, prisiimtų pagal Kioto protokolą.

Mums visada sekasi puikiai susitarti dėl tikslų, kuriuos numatoma įgyvendinti tolimoje ateityje. Prekybos emisijos leidimų sistema (ES PELS) pradės galioti nuo 2013 m. sausio 1 d. Susitarėme dėl įsipareigojimų šiuo laikotarpiu, po 2020 m. ir dar tolimesnėje ateityje. Būtų geriau priversti valstybes nares laikytis jau prisiimtų įsipareigojimų ir taip pat tinkamai įtraukti Europos Parlamentą į teisingą, tvarkingą ir demokratišką sprendimų priėmimo procesą.

Dar daugiau, manau, kad Komisijos dabar laukia dideli iššūkiai, nes tai, dėl ko susitarėme, yra bendra sistema. Ypač kalbant apie pavienius šios bendros sistemos aspektus, tokius kaip lankstūs mechanizmai, jie labai priklausys nuo to, kaip Komisija nustatys vyraujančias sąlygas. Šiuo atžvilgiu taip pat reikėtų pasakyti, kad ES PELS sektoriuje apytikriai 50 proc. lėšų gali būti panaudota kituose pasaulio regionuose vykdomiems projektams, taigi kartu su vadinamomis bendromis pastangomis susidaro 70 proc. Šiuo atžvilgiu valstybės narės visiškai tinkamai savimi pasirūpino. Šį kartą vėl norėčiau paprašyti Komisijos ir Komisijos nario S. Dimaso griežtai kontroliuoti atitiktį ir priminti valstybėms narėms, kad jos įsipareigojo padėti pasauliui kovoti su klimato kaita.

Be to, mes iš tikrųjų dar neišsprendėme problemos dėl tikslaus anglies dioksido nutekėjimo apibrėžimo. Visai teisinga taikyti išimtis kai kuriems sektoriams, bet iki šiol niekas nežino, kuriems konkretiems sektoriams jos galios. Todėl Komisija turės sukurti skaidrią procedūrą ir pasirūpinti, kad iš pramonės ir valstybių narių būtų gautas patikinimas dėl šios procedūros priimtinumo, nes šiuo atveju kalbama apie labai dideles pinigų sumas. Labai svarbu, kad būtų rastas tinkamas pagrindas, realizuojamas vykdant skaidrų procesą.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – (*FI*) Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti visiems tiems Parlamento nariams, kurie tiek daug prisidėjo prie kovos su klimato kaita priemonių paketo rengimo. Ypač norėčiau pagirti sekretoriatą, kurio darbuotojai atliko didžiulį darbą ir kurių darbo krūvis viršijo visas darbo laiką reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas normas.

Prieš save dabar turime labai gerą ir aplinkos apsaugos požiūriu ambicingą rezultatą ir, kaip retkarčiais atsitinka, už tai turime padėkoti Tarybai, bet ne Parlamentui. Būtent Taryba išsprendė kai kurias rimtas problemas, slypinčias Komisijos pasiūlyme. Tiesą sakant, dar daug problemų liko neišspręsta ir tik laikas išryškins likusias.

Mūsų frakcija padarė didelę įtaką rezultatui, nors ji ir nebuvo matoma Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto priimtoje nuomonėje. Tačiau ši įtaka dabar matoma Tarybos nuomonėje ir galutiniame rezultate. Mūsų pasiūlytas alternatyvus prekybos emisijos leidimais sistemos modelis paskatino keitimąsi nuomonėmis ir atviras diskusijas. Taip mes padėjome Tarybai ir skatinome ją kreipti savo politiką link etalonų nustatymo metodo.

Todėl noriu padėkoti valstybėms narėms, taip pat savajai šaliai, Suomijai, už dėmesingumą nuomonių įvairovei Parlamente ir už tai, kad jos atsižvelgė į čia įvykusį požiūrio pokytį. Tarybos pastangos sulaukė daug didesnio palaikymo nei pradžioje buvo galima tikėtis.

Pagrindinis kovos su klimato kaita politikos tikslas - pasiekti vienalaikį ir visuotinį susitarimą. Jokio kito atspirties taško prisiimti atsakomybę už aplinką nėra. Tokiu būdu mes galėsime užtikrinti, kad mažinimas čia nenulemtų didėjimo kitur, nes tuomet auka būtų beprasmė.

Deja, aplinkosaugos judėjime yra tokių, kurie būtų pasirengę eiti šiuo keliu. Tačiau patirtis rodo, kad aplinka neatsilygina už vienašališką ryžtą ir puritoniškumą kovos su klimato kaita požiūriu, nes tai neduoda rezultatų. Mums reikia veikti plačiu frontu ir turėti teisingas taisykles. Mums reikia teisės aktų, galinčių motyvuoti įmones prisijungti prie lenktynių už technologijas, kurios kuo mažiau terš aplinką išlakomis ir kurios joms už tai atsilygins, o nenubaus.

Ypač noriu pasidžiaugti tuo, kad laikysimės tikslo 20 proc. sumažinti taršą, nes tada galėsime pasakyti, jog Parlamentas ir Taryba visiškai nieko nesusilpnino.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Ponia pirmininke, turiu pasakyti, kad per visus savo buvimo Europos Parlamente metus supratau, jog ne visada išeina taip, kaip buvo norėta. Visada reikia ieškoti kompromisų, nepaisant to, galiausiai šie kompromisai dažniausiai duoda gana gerų rezultatų. Šiuo metu girdime nusiskundimų iš daugelio, ir iš tų, kurie mano, kad reikėjo priimti daug ambicingesnes taisykles, ir iš tų, kurie laiko šias taisykles pernelyg ambicingomis. Tačiau aš manau, kad iš esmės turėtumėme būti labai patenkinti tuo, kad iš viso pasisekė pasiekti kompromisą. Tai žingsnis teisinga kryptimi, bent aš šiuo žingsniu didžiuojuosi. Didžiuojuosi tuo, kad šis žingsnis patvirtina Švediją tebesant šalimi, kuri prisiima didžiausią atsakomybę Europoje, taip pat tuo, kad Europa yra pasaulio dalis, prisiimanti pasaulyje didžiausią atsakomybės dalį. Mes, Švedijos konservatoriai, padėjome daug pastangų, kad šis kompromisas būtų pasiektas ir Taryboje, ir čia, Europos Parlamente.

Šia tema daug ką galima būtų pasakyti, bet jei manęs paklaustų, dėl ko esu labiausiai patenkintas, tai aš paminėčiau tai, ką padarėme automobilių transporto srityje, kad mes suprantame naujo tipo automobilių naudą aplinkai, taip pat kad tokių aplinkos neteršiančių automobilių sukūrimui suteikėme jų gamintojams pakankamai laiko. Kaip buvo minėta pirmiau, neturime manyti, kad tai yra proceso pabaiga. Tai tik svarbaus darbo, kurį reikės atlikti Kopenhagoje, preliudija. Dabar manau, kad šiam darbui paklojome tinkamą pamatą. Labai dėkoju.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (*PL*) Ponia pirmininke, mano požiūriu, ši direktyva yra svaraus ir veiksmingo dialogo Europos Sąjungoje pavyzdys. Ši direktyva per visą šią Parlamento kadenciją veikiausiai buvo sudėtingiausiais uždavinys. Pateikti pakeitimai nebuvo visiems aiškūs. Galų gale vieni kitų išklausėme, pirmiausia Parlamente, taip pat turiu pripažinti, kad Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija parodė nepaprastą stropumą sprendžiant šį klausimą. Norėčiau padėkoti Komisijos nariams S. Dimasui ir A. Piebalgsui už dalyvavimą diskusijose.

Tai, ką dabar privalome padaryti - tai užtikrinti, kad ši direktyva būtų įgyvendinta. Iki 2020 m. turime sumažinti taršą šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakomis 20 proc. 20 proc. yra minimalus reikalavimas! Tokiu būdu sukursime bendrą Europos Sąjungos klimato politiką. Apie tai dar nėra daug kalbama, bet direktyvoje jau nurodoma į mūsų bendrą politiką. Kaip ir kitų bendrų politikos sričių atveju, bus reikalinga vykdyti sistemingą veiklą, stebėseną ir tarpusavio patikrinimus. Mums taip pat reikės finansuoti strateginę energetinės technologijos programą. Ši programa bus parengta atlikus taršos CO₂ išlakomis vertinimą. Tai bus bendra pradžia mūsų bendrai energetikos politikai. Europos Sąjungai šios politikos reikia.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Vienintelė pasirinkimo galimybė, kurią turime - tai ne gaminti mažiau, bet naudoti protingesnes ir švaresnes gamybos technologijas. Mums svarbu sumažinti taršą išlakomis, bet taip pat privalome užtikrinti ekonominę plėtrą ir išsaugoti darbo vietas.

Kioto protokole nustatytas tikslas sumažinti taršą 8 proc., o Rumunija laikotarpiu nuo 1990 iki 2005 m. taršą šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakomis sumažino 43 proc. Deja, šis rezultatas buvo pasiektas dėl sunkiosios pramonės įmonių pertvarkymo neatsižvelgiant į jų priklausomumą nuo iškastinio kuro išteklių. Nors būtų naudingiau baziniais metais nustatyti 1990 m., tačiau aš palankiai vertinu naujųjų valstybių narių atžvilgiu parodytą lankstumą ir solidarumą nustatant joms pereinamąjį laikotarpį, reikalingą tam, kad jos galėtų investuoti į įmonių veiklos efektyvumo didinimą.

Priėmę pakeitimus pasiekėme, kad centriniam šildymui bei šilumos ar vėsinimo gamybai pasitelkus didelio naudingumo termofikaciją būtų skiriami nemokami leidimai, kad mažas pajamas gaunančioms šeimoms būtų teikiama parama iš pajamų, gautų parduodant emisijos leidimus aukcione, ir kad į prekybos emisijos leidimais sistemą nebūtų įtrauktos ligoninės ir kiti smulkūs objektai. Ačiū.

Chris Davies (ALDE). - Ponia pirmininke, vienas iš šių derybų laimėjimų yra tas, kad buvo sukurtas parodomųjų anglies dioksido rinkimo ir saugojimo (angl. CCS) projektų finansavimo mechanizmas ir apie tai dar pakalbėsiu vėliau. Bet kaip derybininkas, pranešėjas, CCS klausimu galiu pasakyti, kad mums pavyko todėl, kad buvo pakeista direktyva, kuria nustatoma prekybos emisijos leidimais sistema. Geriausiu atveju

buvau keleivis, mokantis vairuotoją. Kai kartais reikia paprasčiausiai sėkmės ir manau, kad man pasisekė, kad ES PELS direktyvos klausimu kartu su manimi dirbo Linda McAvan, Lena Ek ir kiti asmenys, kurie buvo pagalbiniais pranešėjais. Manau, man pasisekė, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė buvo atvira naujoms idėjoms, ir man ypač pasisekė, kad galėjau dirbti kartu su Avrile Doyle, pranešėja šio teisės akto klausimu, kuriai pavyko labai daug pasiekti. Noriu atkreipti dėmesį tik į vieną dalyką, pone Tarybos Pirmininke, kad per visą šio Parlamento veiklos istoriją buvo nedaug pranešėjų, pateikusių pirminį pasiūlymą, kuris geriausiu atveju būtų leidęs surinkti 1,5 mlrd. EUR, bet kuris galiausiai pavirto penkis ar šešis kartus didesnę vertę turinčiu paketu.

Bart Staes (Verts/ALE). – (*NL*) Ponia pirmininke, nustatytas tikslas iki 2020 m. sumažinti taršą šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakomis 20 proc. yra užtikrintas. Tačiau neturėtumėme savęs apgaudinėti. Jau nuo pradžių nustatytas pernelyg žemas mažinimo lygis. Mokslininkų teigimu, tarša turėtų būti sumažinta 25 proc. ar net 40 proc. Apgailestauju, kad aukcionų sistema bus taikoma tik elektros sektoriuje. 2020 m. bus skiriama 30 proc. nemokamų emisijos leidimų, taigi pasiekti, kad iki 2027 m. aukciono būdu būtų parduodama 100 proc. leidimų, bus nerealu.

Tai siunčia iš tikrųjų blogą žinią tiems, kurie turės aptarti Kopenhagoje susitarimą dėl klimato kaitos mažinimo pasaulyje, net jei toks pasaulinis susitarimas iš tikrųjų yra geriausias atsakas į CO2 nutekėjimo problemą. Joks pasaulinis susitarimas nereiškia, kad aukcionų sistema toliau turėtų būti griaunama aiškinant tuo, kad 96 proc. įmonių tebebus skiriami nemokami emisijos leidimai. Mažesnės pajamos iš aukcionų reiškia mažesnes investicijas į tvarią energetiką bei mokslinius tyrimus ir plėtrą.

Norėčiau paklausti ponios A. Doyle štai ko: ar suvokiate, kokio pajamų iš aukcionų mažėjimo galima tikėtis dabar, kai ši sistema yra visiškai sugriauta?

Pirmininkė. – Atsiprašau, bet dėl laiko stokos daugiau niekam negaliu leisti pasisakyti. Taigi dabar vėl suteiksime žodį pranešėjai, mūsų labai giriamai poniai A. Doyle.

Avril Doyle, *pranešėja*. – Ponia pirmininke, norėčiau glaustai pakalbėti keliais aspektais.

Puikus pirminis pasiūlymas, ypač jo scenarijus, pagal kurį numatoma sumažinti taršą 30 proc., pateisina viltis dėl vientisumo aplinkos požiūriu. Nėra prasmės vykti į Kopenhagą su savo teisės aktu, jei kitų metų gruodžio mėn. jis nebus svariai finansiškai paremtas – skiriu šiuos žodžius jums, Komisija.

Susitarimas dėl 300 mln. leidimų atidėjimo ES PELS sistemoje CCS technologijų diegimui greičiausiai taps pokyčio tašku visose šiose diskusijose dėl aplinkos taršos anglies dioksido išlakomis mažinimo, jei šių technologijų diegimas dvylikoje elektrinių, kuriose vykdomi parodomieji projektai, pasiteisins.

Dabar mums pateiktas susitarimas suteikia ES neabejotiną mandatą derėtis su trečiosiomis šalimis rengiantis kitų metų susitarimo pasirašymui. Negalime sau leisti pralaimėti, nes istorija mus, politinių vadovų kartą, kuriems problema buvo žinoma, kuriems buvo žinomos kolegų mokslininkų išvados, bet kurie nesiėmė jokių veiksmų, pasmerks.

Vieniems atrodo, kad mano pranešime per toli nueita, kitiems atrodo priešingai. Bet net gavus leidimus, suteikiamus nenustatant santykinio etalono, siekti taršos mažinimo tikslų pramonei nebus lengva. Nebūkime pernelyg ambicingi pervertindami savo galimybes. Apskritai tai yra geras rezultatas. Pagaliau jis yra geriausiais pasaulyje, nes šiuo metu tai vienintelė pasaulyje PELS. Kviečiu JAV ir Australiją padaryti geriau ir pastatyti mus į keblią padėtį priverčiant ES kitais metais Kopenhagoje pasitempti.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, 2008 m. gruodžio 17 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Jorgo Chatzimarkakis, Wolf Klinz, Holger Krahmer, Alexander Graf Lambsdorff ir Willem Schuth (ALDE), raštu. – (DE) Ponia pirmininke, susitarimas dėl kovos su klimato kaita priemonių paketo yra kuklus rezultatas.

ES nustatė tikslą, kad palyginti su lygiu 1990 m. tarša būtų sumažinta 20 proc. Mums jau pavyko pasiekti pusę užsibrėžto tikslo. Raktinis žodis yra išplėtimas į rytus, kur absoliučiomis vertėmis tarša šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis yra mažesnė ir palygus su taršos lygiu 1990 m. ją liko sumažinti 12 proc.

ES turėtų pasiekti, kad taršos lygis besivystančiose šalyse sumažėtų 3–4 proc., taip liktų tik 9 proc. Iki 5 proc. užsibrėžtų tikslų gali būti neįgyvendinta. Taigi lieka 4 proc.

Šiuo atveju galima būtų pasidžiaugti, kad ES nenusprendė eksportuoti visos savo ekonomikos į Aziją. Palyginti su Komisijos pasiūlymu, kompromisas neabejotinai mums kainuos pigiau. Vokietijos Laisvųjų demokratų partijai (angl. FDP) tai priimtina.

Tačiau ES dabar bando supriešinti savo pačios valstybes nares. Dėl energijos rūšių įvairovės, išimčių taikymo ir gudrių susitarimų kai kurios valstybės narės kitų valstybių narių atžvilgiu atsidūrė pranašesnėje padėtyje. Netrukus galės atsitikti taip, kad Vokietijos elektros tiekėjai turės perkelti savo gamybą į Lenkiją, jei negalės pirkti elektros iš Prancūzijos.

Tai, kad ES valstybės narės yra įtraukiamos į tokias žirgų lenktynes, palieka nedaug vilties, kad pasaulinis tarptautinis susitarimas bus pasirašytas, taip pat duoda pagrindo abejonėms dėl efektyvaus išteklių naudojimo.

ES valstybių narių vyriausybių, Tarybos ir Komisijos yra prašoma užtikrinti efektyvumą ir aplinkos apsaugos, ir ekonomikos augimo požiūriu.

Magor Imre Csibi (ALDE), raštu. – Praeitą savaitę Tarybai ir EP derybininkams pavyko pasiekti istorinės svarbos susitarimą dėl kovos su klimato kaita priemonių paketo. Kompromisą vertinu palankiai, bet šiek tiek su sunkia širdimi, nes palyginti su pirminiu Komisijos pasiūlymu ir EP komitetų balsavimo rezultatu jis buvo labai susilpnintas. Tokiu metu, kai būtina imtis skubių ir nuoseklių veiksmų sprendžiant klimato kaitos problemą, Europa pasirinko lėtą perėjimą prie mažiau anglies dioksido išlakomis aplinką teršiančios ekonomikos taikant išlygas ir suteikiant nemokamus anglies dioksido emisijos leidimus. Nepaisant šių trūkumų, šis kompromisas yra svarbus proveržis, paklosiantis pamatus tvaresnei ekonomikai. Didžiausias laimėjimas yra tas, kad direktyvoje yra įtvirtinti taršos mažinimo tikslai ir jų įgyvendinimo principai ir kad visi pripažino būtinybę eiti mažiau aplinką teršiančios plėtros keliu. Be to, kova su klimato kaita gali būti veiksminga tik tuo atveju, jei joje dalyvauja visi, ir šis kompromisas suteikia ES daugiau derybinės galios įtraukti į šią kovą tarptautinius partnerius. Paremsiu šį susitarimą, nes iš tikrųjų tikiu, kad tai nėra tušti žodžiai, o kompromisas, kuris iš tiesų galės būti įgyvendintas.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), raštu. – (RO) Tarp trijų institucijų įvykusių derybų dėl kovos su klimato kaita priemonių paketo rezultatas - tai subalansuotas kompromisas, padėsiantis Europos Sąjungai dideliu mastu prisidėti prie klimato kaitos pasaulyje mažinimo, atsižvelgiant į tai, kad mes esame pirmoji valstybių grupė, prisiėmusi tokį įsipareigojimą teisiškai. Šiuo metu mus ištikusi pasaulinė finansų krizė daugelyje valstybių narių sukėlė nemažai būgštavimų dėl tikslo mažinti išmetamo anglies dioksido kiekį. Tačiau po aukščiausiojo lygio susitikimo mums pavyko pasiekti susitarimą, užtikrinantį pusiausvyrą tarp būtinybės apsaugoti klimatą ir būtinybės įveikti šią ekonominę aklavietę. Mano požiūriu, ši krizė neturi būti argumentu nepriimti šio paketo. Tikiuosi, kad visos Parlamento politinės frakcijos balsuos už jį. Esu dėkinga, kad šalių, įskaitant Rumuniją, kurios 1990–2005 m. laikotarpiu sumažino taršą, pastangos buvo įvertintos pertvarkant sistemą, pagal kurią skirstomos iš aukcionų gautos pajamos, nekeičiant bendros paketo struktūros. Taip pat manau, kad daugelis klausimų iš direktyvos, kurioje nustatoma prekybos emisijos leidimais sistema, kėlusių didžiausią susirūpinimą valstybėms narėms, buvo tinkamai išspręsti ir kad buvo pasiektas tinkamas galutinis rezultatas, leisiantis Europos Sąjungai pradėti tikrąją kovos su klimato kaita misiją.

Esko Seppänen (GUE/NGL), raštu. – (FI) Parlamentui pateikta direktyva dėl prekybos emisijos leidimais sistemos yra kapitalistinis "žaliasis kamufliažas", tačiau tai anaiptol nėra kazino verslo principais grindžiamas kapitalizmas ar įteisintas reketas. Kadangi pagal pirminį Komisijos pasiūlymą Europos pramonė neturės mokėti spekuliacijos kainos, išskyrus elektros kainos požiūriu, už jį balsuosiu, net jei prekybos emisijos leidimais sistema man nepriimtina. Remiu taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis mažinimo tikslus, bet turėtumėme jų siekti ne spekuliacijos būdu, o taikydami mokesčius.

12. Bendros pastangos siekiant sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas - Satu Hassi pranešimas (A6-0411/2008) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl valstybių narių pastangų mažinti į aplinką išmetamus šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekius, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (COM(2008)0017 - C6-0041/2008 - 2008/0014(COD)).

Satu Hassi, *pranešėja.* – (*FI*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, nuoširdžiausiai dėkoju pagalbiniams pranešėjams už jų puikų bendradarbiavimą. Taip pat noriu padėkoti Komisijai ir Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai už visas jų pastangas.

Tačiau turiu pasakyti, kad nesu visiškai laiminga. ES šiame kovos su klimato kaita priemonių pakete turėjo parodyti savo tvirtą vadovaujamą vaidmenį pasaulio mastu. Deja, Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai perdavus šį sprendimą valstybėms narėms, kad šios priimtų bendrą nuomonę, šis vadovaujamas vaidmuo buvo labai susilpnintas. Beveik visi ministrai pirmininkai vyko į aukščiausiojo lygio susitikimą ketindami susilpninti klimato kaitos paketą, kad apsaugotų savo nacionalinius interesus, ir jiems tai iš tikrųjų pavyko. Galutinis rezultatas, žinoma, yra žingsnis pirmyn, bet daug mažesnis, nei rekomenduoja mokslininkai.

Didžiausia problema, susijusi su sprendimu dėl bendrų pastangų, yra ta, kad valstybėms narėms suteikiama pernelyg daug laisvės nesirūpinti išmetamų dujų kiekio mažinimu namie ir kompensuoti tai besivystančiose šalyse įgyvendinamų projektų finansavimu. Blogiausio scenarijaus atveju išmetamųjų dujų kiekis namuose bus tik stabilizuotas, bet padėtis nepasikeis.

Nepaisant to, suderėtame tekste išlaikyta tvirta pagrindinė Komisijos pasiūlymo struktūra: linijinis plėtojimas mažinant išmetamų dujų kiekį ir ES teisės aktuose pirmą kartą nustatomos privalomos metinės viršutinės išmetamų dujų kiekio ribos.

Be to, Parlamentui pavyko pasiekti, kad būtų padaryta daug svarbių patobulinimų remiantis Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto parengtu pranešimu, kuriam, iš esmės, buvo vieningai pritarta. Vėliau paminėsiu kai kuriuos iš šių patobulinimų. Pasirašius tarptautinį susitarimą tikslas sumažinti išmetamų dujų kiekį 30 proc. dabar bus įtvirtintas teisiniame tekste. Valstybės narės turės iš karto pradėti planuoti drastiškesnes išmetamų dujų kiekio mažinimo priemones ir taip pat turės teikti šių priemonių įgyvendinimo ataskaitas. Valstybėms narėms bus suteikta skaidri paskata neviršyti teisiškai nustatytų išmetamų dujų kiekio normų, nes jei šios normos bus viršytos, kitais metais jiems skiriama kvota bus sumažinta. Kokybės kriterijai, taikomi suteikiant švarios plėtros mechanizmo (ŠPM) kreditus, bus sugriežtinti. Pasirašius tarptautinį susitarimą ES įsipareigos padėti besivystančioms šalims mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį tiek, kad klimato kaita sudarytų mažiau kaip 2 C. Bus nustatytas terminas jūrų transporto išmetamų dujų kiekio ribojimui. Jei Tarptautinėje jūrų organizacijoje (angl. IMO) tarptautinis susitarimas nebus pasirašytas iki 2011 m., ES pati priims atitinkamus teisės aktus.

Tai buvo pagrindiniai patobulinimai, kuriuos pavyko padaryti, ir jie buvo padaryti Parlamento reikalavimu. Todėl rekomenduoju jums paremti visą šį paketą galutiniame balsavime, nors, kita vertus, aš taip pat pritariu pakeitimams dėl ŠPM kreditų kvotos mažinimo tokiu būdu, kuris užtikrintų, kad daugiausia išmetamų dujų kiekio būtų sumažinta Europoje, kuriuos pateikė mano frakcija ir Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji.

Šis sprendimas, nepaisant jo teigiamų ir neigiamų aspektų, reiškia, kad nebus jokių neaiškumų ir kivirčų dėl to, ar ES turėtų mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekius atsižvelgdama į mokslinių tyrimų klimato kaitos srityje išvadas ir kad ji tai turėtų imtis daryti tik po tarptautinių derybų. Antra, šis sprendimas reiškia, kad tai, kokiu mastu išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiai turėtų būti sumažinti Europoje, yra valstybių narių politinės atsakomybės klausimas.

Kreipiuosi į valstybes nares prašydama nesusitelkti tik ties išmetamų dujų kiekio mažinimo besivystančiose šalyse, bet taip pat nukreipti "žaliąsias" investicijas į viešąjį transportą, geležinkelius ir efektyviai energiją naudojančius pastatus namuose. Tai taip pat leis Europoje sukurti daugiau darbo vietų aplinkos apsaugos srityje.

Turime atminti, kad žemė nedaro kompromisų. Mūsų planetos ultimatumai yra absoliutūs ir taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis mažinimo tikslų silpninimas ar jų įgyvendinimo atidėjimas iš visų pasirinkimo galimybių mums kainuos brangiausiai.

Jean-Louis Borloo, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia iš tikrųjų norėčiau padėkoti poniai S. Hassi už atliktą sudėtingą darbą ir, kodėl to nepaminėjus, už įsipareigojimą šiam darbui, kuris leido mums susitarti svarbiausiais klausimais.

Visi žinome, kad kai kuriais klausimais pranešėja galbūt norėjo labiau varžančios sistemos, bet manau, kad šio trišalio dialogo ir bendro sprendimų priėmimo proceso pagrindu mes pasiekėme šiuo metu geriausią įmanomą rezultatą.

Noriu pakalbėti dviem klausimais, pirmiausia klausimu dėl mūsų judėjimo trajektorijos išmetamų dujų kiekio mažinimo, lankstumo ir baudų taikymo požiūriu, kuris buvo konkrečiai aptartas savaitgalį įvykusio trišalio dialogo metu. Kai kurioms valstybėms narėms šis lankstumas buvo būtinas. Parlamentas norėjo, kad užtikrinant lankstumą kartu būtų stiprinami taisomieji mechanizmai, ir manau, kad mes tai pasiekėme.

Antra, buvo padaryti tik nežymūs pakeitimai švarios plėtros mechanizmo atžvilgiu, susiję tik su keliomis valstybėmis narėmis ir galiosiantys tik tam tikrais atvejais, ypač susijusiais su teritorijomis, kurios iš tikrųjų yra vystymosi procese, t. y. su mažiausiai išsivysčiusiomis šalimis ir mažomis besivystančiomis salų valstybėmis. Manau, kad priėmus šį sprendimą, kurį šiandien svarstome, kiekvienoje šalyje šiuo klausimu vis tiek bus diskutuojama ir manau, kad tai bus bendro pobūdžio diskusijos dėl švarios plėtros mechanizmo bei gebėjimo įsisavinti ir tinkamai nukreipti jo teikiamą paramą, nesusijusios su svarstomuoju tekstu.

Baigdamas norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad po Kopenhagos konferencijos sprendimas dėl įsipareigojimo mažinti išmetamų dujų kiekį didesniu lygiu bus priimamas taikant bendro sprendimo priėmimo procedūrą. Todėl, ponia S. Hassi, nėra pagrindo nuogąstauti dėl pavojaus, kad šis tekstas bus persvarstomas atsisakant to, kas buvo suderėta.

Stavros Dimas, Komisijos narys. – (EL) Ponia pirmininke, norėčiau pasveikinti ponią S. Hassi atlikus išskirtinį darbą ir padėkoti jai už pastangas išlaikyti pagrindinius principus, kuriais buvo grindžiamas pirminis Komisijos pasiūlymas, ir jo architektūrą. Mano nuomone, jie yra išlaikyti kompromisiniame sprendimo dėl bendrų pastangų tekste. Turėčiau dar kartą pabrėžti, kad priėmę kovos su klimato kaita priemonių paketą įgyvendinsime aplinkos apsaugos tikslą iki 2020 m. sumažinti Europos Sąjungoje išmetamo anglies dioksido kiekį 20 proc. ir šis sprendimas, žinoma, padės mums siekti šio tikslo. Šie tikslai nėra sukompromituoti.

Kažkas pirmiau pasakė, kad šis paketas sudarytas iš dviejų dalių. Galime pasakyti, kad jį sudaro atskiros dalys, kurių viena susijusi su aplinkos apsaugos tikslais, kurie nebuvo pakeisti ir kurie bus įgyvendinti kaip numatyta, o kita apima visus kitus į paketą įtrauktus klausimus, įskaitant klausimą dėl emisijos leidimų pardavimo aukcionuose ir galimybės investuoti iš aukcionų gautas pajamas į šalis, esančias už Europos Sąjungos ribų, kurio atžvilgiu buvo padaryta tam tikrų pakeitimų, tačiau nekeičiant pagrindinės paketo ar aplinkos apsaugos tikslų architektūros.

Kalbant konkrečiai apie sprendimą, valstybėms narėms pateiktame pasiūlyme numatyti nacionaliniai tikslai, kaip ir siūlė Komisija, jame išlaikyti. Valstybių narių bus prašoma mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį 2013–2020 m. pagal linijinę funkciją su privalomais metiniais tikslais. Tai padės užtikrinti, kad Europos Sąjungos tikslas iki 2020 m. sumažinti išmetamų dujų kiekį 20 proc. būtų proporcingai pasiektas kiekviename valstybių narių ūkio sektoriuje.

Viena iš pagrindinių problemų diskusijose dėl bendrų valstybių narių pastangų siekiant nustatytų tikslų buvo būtinybė pasiekti pusiausvyrą tarp valstybių narių imantis veiksmingų stebėsenos ir atitikties užtikrinimo priemonių, kad būtų užtikrintas šių tikslų įgyvendinimas. Kompromisiniame susitarime dėl bendrų pastangų ši pusiausvyra pasiekta. Jis suteikia valstybėms narėms galimybę elgtis pakankamai lanksčiai, kad jos galėtų pasiekti savo tikslus finansiniu požiūriu joms priimtinu būdu, kartu taikant griežtą stebėsenos ir atitikties užtikrinimo sistemą. Be to, Komisijos pasiūlytos nuostatos dėl valstybių narių veiklos stebėsenos ir pagalbos, teikiamos joms imantis būtinųjų taisomųjų veiksmų, yra išlaikytos ir sustiprintos.

Šis kompromisinis susitarimas dėl bendrų pastangų sprendimo yra svarbus laimėjimas, kurio nebūtų pavykę pasiekti be atkaklių Europos Parlamento ir ypač pranešėjos Satu Hassi pastangų. Todėl kreipiuosi į visus jus prašydamas balsuoti už šį susitarimą.

Cornelis Visser, Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės referentas. – (NL) Ponia pirmininke, esame patenkinti kovos su klimato kaita priemonių paketo rezultatu, nes jame aiškiai perteikta Nyderlandų krikščionių demokratų (CDA) bei Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pozicija. Svarbu, kad Europa pati sau užsibrėžė tikslą iki 2020 m. sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį 20 proc., o jeigu bus pasirašytas tarptautinis susitarimas, šis mažinimo lygis galės būti pakeltas net iki 30 proc.

Tačiau turėtumėme užtikrinti, kad šis tikslas būtų įgyvendinamas vienodai visose valstybėse narėse. Kitaip tariant, mes turėtumėme užtikrinti, kad visos valstybės narės laikytųsi šio tikslo vienodu būdu. Mažinimo reikalavimai visoms valstybėms narėms nustatyti individualiai. Tai, iš esmės, užtikrina teisingą jų paskirstymą, kurį, kaip ir pirmiau, svarbu išlaikyti. Jei to nebus, valstybėms narėms bus suteikta pernelyg daug laisvės. Jei valstybės narės nevienodai laikysis susitarimo reikalavimų, iškils konkurencijos iškraipymo pavojus.

Taigi galės nukentėti ne tik klimatas. Tai taip pat galės pakenkti skirtingų valstybių narių įmonių ir pramonės šakų konkurencijos sąlygoms. Paprašiau Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto, kad savo pranešime šiam aspektui skirtų ypatingą dėmesį. Komitetas privalo vykdyti griežtą atitikties nustatytiems reikalavimams priežiūrą ir, kai būtina, nustatyti papildomus reikalavimus. Mes Parlamente tai atidžiai stebėsime.

Sepp Kusstatscher, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentas. – (DE) Ponia pirmininke, Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas palankiai vertina nustatytus tikslus ir priemones, padedančius sulėtinti klimato kaitą ir sušvelninti jos padarinius.

Norėčiau pakalbėti tik vienu socialinės politikos aspektu: vadinamojo pirmojo pasaulio klestėjimas, perprodukcija ir pernelyg didelis vartojimas – ypač transporto sektorius suvartoja didžiulius iškastinio kuro kiekius – yra pagrindinės klimato kaitą lemiančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis didėjimo priežastys. Kita vertus, nuo katastrofa gresiančios klimato kaitos padarinių labiausiai kenčia socialiniu požiūriu silpniausios ir skurdžiausios šalys. Jos neturi priemonių prisitaikyti prie klimato kaitos padarinių. Energijos ir maisto kainos kerta joms skaudžiausiai, daug skaudžiau nei turtingiausioms šalims. Jau dabar juntama maisto stokos problema smarkiai paaštrės.

Todėl mums reikia visuotinio puolimo prieš badą pasaulyje. Mes reikalaujame, kad našta mažinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį būtų paskirstyta socialiniu požiūriu priimtinu būdu.

PIRMININKAVO: MARIO MAURO

Pirmininko pavaduotojas

Robert Goebbels, *Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės referentas.* – (*FR*) Pone pirmininke, diskusijoms dėl energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketo pasirinkta procedūra neleido Parlamentui atlikti šį darbą tikrai demokratišku būdu.

Neoficialiu trišaliu dialogu buvo pasiektas kompromisas, kurį turėsime priimti. Tebesu įsitikinęs, kad pirmajame svarstyme Parlamentas būtų sugebėjęs priversti Tarybą priimti geresnius sprendimus, ypač technologijų perdavimo mažiausiai įsivysčiusioms šalims atžvilgiu.

Šiltnamio efektą sukeliančių išmetamų dujų kiekiai turi būti mažinami pasaulio mastu, o tai reiškia Kioto protokole pripažįstamų švarios plėtros mechanizmų indėlio pripažinimą.

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimas buvo nepagrįstas daugeliu aspektų ir grindžiamas fundamentalizmu, kurį pasmerkė prezidentas N. Sarkozy. Pranešėjas turėjo atsitraukti ir pasitenkinti dvidešimčia konstatuojamųjų dalių. Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimas buvo arčiau galutinio rezultato. Šis rezultatas galėjo būti patobulintas, jei Parlamentas būtų turėjęs galimybę dirbti vadovaudamasis demokratinio skaidrumo principu.

Energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketas palieka kartų prieskonį burnoje, nes dėl jo buvo susitarta užkulisiuose be jokių tikrai viešų diskusijų.

Antonio De Blasio, Regioninės plėtros komiteto nuomonės referentas. – (HU) Parlamento regioninės plėtros komitetas taip pat dalyvavo ilgai trukusiose diskusijose dėl šio pasiūlymo. Daugumoje savo rekomendacijų mes pabrėžėme, kad šis tikslas turi didelės įtakos konkrečių regionų ekonominei ir socialinei sanglaudai, todėl sėkmingai sumažinti išmetamo anglies dioksido kiekį bus įmanoma tik jei šis tikslas bus įtrauktas į ES sanglaudos politiką. Taip pat rekomenduojama, kad taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis mažinimo tikslas būtų įtrauktas į struktūrinei plėtrai skirtų fondų sistemą. Nors Europos Sąjunga įpareigoja valstybes nares prisiimti šį įsipareigojimą, didelė našta tenka vietos ir regioninei valdžiai ir kitiems vietos ir regioniniams palaikymo forumams ir organizacijoms. Šis plataus užmojo tikslas gali būti pasiektas tik jei derindamos ir vykdydamos užduotis centrinė vyriausybė ir vietos valdžia arba regioninės organizacijos nuolat bendradarbiaus vertikaliai, o atskiros vietos arba regioninės organizacijos nuolat bendradarbiaus horizontaliai. Turime pagrindo džiaugtis dėl to, kad žengėme žingsnį ir teisinga kryptimi, bet be bendrų pastangų dar reikia didesnių pastangų kiekvienoje ES valstybėje narėje.

Péter Olajos, PPE-DE frakcijos vardu. – (HU) Apgailestauju, kad ministro nėra rūmuose, bet mano politinė frakcija palankiai vertina ir remia naująjį energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketą bei jame nustatytas taisykles, reglamentuojančias bendrų pastangų naštos paskirstymą tarp valstybių narių. Anot Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos atstovų, šis sprendimas yra svarbus žingsnis pirmyn, nes dabar pirmiau nereglamentuotos sritys bus reguliuojamos, taigi nuo 2013 m. iš kiekvieno šaltinio išmetamas CO₂ kiekis bus matuojamas ir normuojamas. Didžiausias šio paketo

pranašumas yra tas, kad prekybos emisijos leidimais sistema mano siūlymu bus taikoma ir "bendrų pastangų" srityje, taigi skatinant išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimą šioje srityje taip pat bus galima, kaip ir išmetamųjų teršalų leidimų prekybos sistemos (LPS) atveju, naudotis rinkos mechanizmais.

Pagrindinis tikslas, kurio siekia PPE-DE frakcija, yra diegti Europos Sąjungoje daugiau ekologinių naujovių, kad ES ekonomika galėtų tapti konkurencingiausia mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų srityje. Deja, šiuo atžvilgiu buvo priimtas tik iš dalies sėkmingas sprendimas, nes Taryba ir Europos Parlamento Socialistų frakcija primygtinai reikalavo, kad švarios plėtros mechanizmas (ŠPM) būtų naudojamas labai dideliu mastu, taigi galiausiai buvo susitarta dėl 80 proc. Toks ŠPM kiekis kartu su ES PELS iš viso sudaro 63 mlrd. EUR. Ši suma, mano nuomone, yra pernelyg didelė. Taip pat tenka apgailestauti, kad teisėkūros priemonių pakete ministrų pirmininkų sprendimu buvo nustatytas reikalavimas, kad valstybių narių įmonės du su puse karto sumažintų šiltnamio efektą sukeliančių išmetamų dujų kiekį, dėl kurio šiuo ekonominiu sunkmečiu atsiranda nelygybė paskirstant tarp valstybių narių bendrų pastangų naštą, o tai ypač žalinga Europos pramonei. Be to, valstybės narės viena kitos atžvilgiu buvo šališkos, nes toms šalims, kurios įvykdė savo įsipareigojimus, nebuvo atlyginta, o valstybės narės, dėl kurių kaltės susilpnėjo Europos Sąjungos patikimumas kovos su klimato kaita srityje, nebuvo nubaustos. Kartu prekyba kvotomis gali suteikti Vidurio ir Rytų Europos šalims, kurios jau sėkmingai mažina išmetamų dujų kiekius, išteklių, leisiančių joms dar daugiau sumažinti anglies dioksido išlakų kiekius pastatų ir transporto sektoriuose ir taupyti sąnaudas. Apskritai ši direktyva užpildo spragą ir nepaisant visų jos trūkumų yra novatoriška. Patvirtinusi šią direktyvą, Europos Sąjunga pradėjo ilgą kelionę link mažai anglies dioksido išlakomis teršiančios Europos visuomenės ir klimato požiūriu tvarios visuomenės.

Edite Estrela, *PSE frakcijos vardu.* – (*PT*) Pirmiausiai norėčiau nuoširdžiai padėkoti pranešėjai S. Hassi už sunkų darbą, kurį ji atliko, ir už atkaklumą, kurį ji parodė siekdama kompromiso. Taip pat turiu padėkoti Komisijai ir Tarybai už jų pastangas. Dar norėčiau pakomentuoti Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pagalbinio pranešėjo žodžius. Suprantu, kad savo frakcijoje jis jaučiasi nejaukiai, bet Europos Parlamento Socialistų frakcija, žinoma, negali būti daroma atpirkimo ožiu.

Tai nebuvo lengvas procesas, bet stengtis buvo verta, jei yra galimybė pasiekti tarptautinį susitarimą dėl teisinio valstybių narių įsipareigojimo sumažinti CO₂ išlakų kiekį 30 proc. Priėmus Parlamento pasiūlymus, pirminis tekstas buvo patobulintas. Bet to, į jį buvo įtraukti ilgalaikiai tikslai sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekius 50 proc. iki 2035 m. ir 60–80 proc. iki 2050 m. Jame taip pat kalbama apie energijos naudojimo efektyvumą, Švarios plėtros mechanizmo (ŠPM) lėšomis finansuojamų projektų kokybę ir ketinimą padėti trečiosioms šalims mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekius ir prisitaikyti prie klimato kaitos. Taip pat buvo įtrauktas taisomųjų veiksmų mechanizmas, pagal kurį pažeidėjai bus griežčiau baudžiami taikant jiems 1,08 koeficientą. Susitarimas, žinoma, galėtų būti geresnis, bet būtų dar blogiau, jei susitarimo iš viso nebūtų pavykę pasiekti.

Energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketas yra labai svarbus piliečiams, aplinkai ir ekonomikai. Todėl turime džiaugtis, kad Taryboje pavyko pasiekti susitarimą. Europos Sąjunga parodė puikų pavyzdį, kaip Poznanėje pasakė senatorius Džonas Keris. Iš esmės, šiuo susitarimu Europos Sąjunga davė labai teigiamą žinią kitoms savo tarptautinėms partnerėms. Ji parodė, kad tebėra priešaky kovoje su klimato kaita, ir tikisi, kad kitos šalys dės vienodas pastangas. Socialistų frakcija ketina balsuoti už šį paketą, taigi tikiuosi, kad rytoj Europos Parlamente jis bus priimtas.

Johannes Lebech, ALDE frakcijos vardu. – (DA) Pone pirmininke, tie daugybė mėnesių, kuriuos praleidome derėdamiesi dėl kovos su klimato kaita priemonių paketo, buvo dramatiški ir jaudinantys. Norėčiau padėkoti S. Hassi ir pagalbiniams pranešėjams už jų konstruktyvų ir atvirą bendradarbiavimą. Gerai, kad mums pavyko pasiekti rezultatą, net jei, Parlamento nuomone, jis galėjo būti daug ambicingesnis. Nuo pat pradžios mes atkakliai siekėme ambicingo kovos su klimato kaita priemonių paketo, kad Kopenhagoje į mus žiūrėtų kaip į patikimą partnerę. Ypač kovojome prieš tai, kad valstybėms narėms būtų leista įsigyti pernelyg daug leidimų taršos CO2 mažinimui už Europos ribų. Tam buvo sukurti lankstumo mechanizmai, bet valstybės narės, žinoma, neprivalo jais naudotis. Šiuos lankstumo mechanizmus ketinama naudoti kaip ypatingąsias priemones, bet ne kaip priemonę siekti nustatytų tikslų. Mes taip pat norėjome griežtesnių nuobaudų valstybėms narėms, kurios padėtų užtikrinti, kad neatsitiktų taip, kad pasitikdamos 2019 m. kai kurios valstybės narės dar būtų labai toli nuo savo tikslų įgyvendinimo. Valstybės narės turėtų prisiimti atsakomybę ir jau dabar pradėti planuoti, kaip mažins taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis sektoriuose, kuriems netaikoma prekybos emisijos leidimais sistema. Jos turi sukurti būtinąjį pagrindą maža anglies dioksido tarša grindžiamam ekonomikos augimui didindamos energijos naudojimo efektyvumą ir naudodamos tvaresnius energijos šaltinius. Rytoj numatytas balsavimas žymi Europos kovos su klimato kaita priemonių paketo rengimo pabaigą, bet tai tik vienas žingsnis link geresnės planetos klimato politikos. Jau paskirstytas būtinasis darbas ir sukurtos priemones, padėsiančios įgyvendinti užsibrėžtus tikslus, taigi dabar valstybės narės privalo imtis darbo ir įgyvendinti šiuos tikslus. Tam reikia politinės valios ir vadovavimo. Atminkime, kad kovos su klimato kaita priemonių paketas bus atspirties tašku Kopenhagoje vyksiančiose derybose, kuriose mes būtinai turime pasiekti tarptautinį susitarimą. Baigdamas norėčiau priminti jums, kad tarptautiniame susitarime taršos mažinimo požiūriu numatoma nustatyti ne taip aukštinamą 20 proc., o 30 proc. tikslą ir kad šis ambicingas tikslas taip pat minimas susitarime, kurį rytoj ketiname patvirtinti.

Liam Aylward, *UEN frakcijos vardu.* – (*GA*) Pone pirmininke, visų valstybių narių vyriausybės nerimavo diegdamos bendrą Europos finansų sistemą. Tai buvo didžiulio užmojo pasiūlymas, taigi jos nerimavo dėl darbo procedūros ir dėl rezultatų. Dabar 320 mln. žmonių naudoja euro sistemą kiekvieną dieną. Jau praėjo beveik dešimt metų nuo jos naudojimo pradžios.

Šį kartą visos valstybės narės rengiasi įgyvendinti kitą didžiulio užmojo pasiūlymą, kuriuo siekiama apsaugoti aplinką. Visi turėsime aktyviai dalyvauti įgyvendinant šį pasiūlymą. Visi turėsime užtikrinti, kad tarp aplinkos ir ekonomikos būtų išlaikyta pusiausvyra. Įmonės taip pat turės būti apsaugotos, nes yra pavojus, kad jos bus priverstos kilnotis iš vienos šalies į kitą.

Šis iššūkis suteikia mums galimybę išplėtoti ekologinį industrializmą ir padidinti užimtumą. Nuo šiol visos valstybės narės turės skirti daugiau dėmesio moksliniams tyrimams ir plėtrai. Labai džiaugiuosi, kad buvo atsižvelgta į Airijos reikmes žemės ūkio srityje. Šis specialusis susitarimas liks galioti net jei bus pasirašytas kitas tarptautinis susitarimas. Jis leis Airijai neutralizuoti išmetamųjų dujų gamybą parengiant miškininkystės veiklos planą.

Šis nacionalinis miškininkystės veiklos planas labai svarbus ir yra pagrindinė priemonė įgyvendinant Kioto protokole nustatytus taršos mažinimo tikslus. Tačiau ūkininkai taip pat turės būti apsaugoti ir tai iš tikrųjų labai svarbu.

Roberto Musacchio, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiandien šiuose rūmuose prezidentas N. Sarkozy labai atvirai kalbėjo apie šio kompromiso dėl kovos su klimato kaita priemonių paketo pobūdį.

Bendros pastangos yra šio kompromiso dalis. Siekiant bet kokio kompromiso, svarbiausia matyti, kokios pajėgos pasitelkiamos, kuria kryptimi einama ir ar pakanka kompetencijos spręsti iškilusias problemas. Turint omenyje aplinkos ir ekonomikos krizės mastą, negalima nesusirūpinti dėl per didelio nekonkretumo. Einant dabartine kryptimi ir išgirdus, pvz., Italijos ministro pirmininko S. Berluskonio žodžius, susidaro įspūdis, tarsi viską norėta palikti dabartinėje padėtyje, praktiškai apgaunant žmones: štai kas slypi už vadinamojo vieningo valstybių požiūrio, apie kurį mums kalbėjo N. Sarkozy. Žinome, kad S. Berluskonio kalba buvo propaganda, nes iš tiesų priėmus šį paketą reikalai realiai nepajudės iš vietos, bet Parlamento nuopelnai ypač dideli, nes jis ne tik buvo "europietiškesnis", bet ir žengė Tarybos bei valstybių narių priešakyje.

Taigi kalbama ne tik apie pusiausvyrą tarp institucijų, bet taip pat apie jų sąveikos dinamiką. Parlamentui kaip tik turi būti suteikta daugiau įgaliojimų, nes mums reikia daugiau demokratijos. Todėl balsuosime parodydami lojalumą Parlamento komitetų parengtiems tekstams. Taip pat šiems rūmams norėčiau pasakyti, kad Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas puikiai padirbėjo, kad būtų pažengta pirmyn, ir kad sprendžiant šį klausimą S. Hassi pastangos, priešingai tam, ką kalbėjo R. Goebbels, buvo ypač profesionalios ir vaisingos.

Riitta Myller (PSE). – (FI) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti pranešėjai, poniai S. Hassi, ir visiems, kurie dalyvavo derybose dėl šios sudėtingos direktyvos.

Žinoma, mums taip pat reikia nustatyti reiklius ir protingus tikslus sektoriams, neįtrauktiems į prekybos emisijos leidimais sistemą, nes jie labai prisidės kuriant efektyviai energiją vartojančią visuomenę.

Sektoriai, kuriems direktyva taikoma, tokie kaip statyba, transportas, žemės ūkis ir atliekų tvarkymas - tai sritys, kuriose mes turime galimybę suformuoti naujus įgūdžius ir naują praktinę patirtį, ir tai, tiesą sakant, jau dideliu mastu padaryta. Tinkamai reglamentuojant šie įgūdžiai ir nauja praktinė patirtis gali būti panaudoti. Šiuo atžvilgiu puiku, kad Parlamentas sugebėjo papildyti šią direktyvą labai aiškiomis nuostatomis, kuriose kalbama apie efektyvų energijos naudojimą.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). - Pone pirmininke, aš palankiai vertinu praeitą savaitę kovos su klimato kaita priemonių paketo klausimu pasiektą susitarimą ir dėkoju mūsų pranešėjams bei Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai už jų produktyvų darbą.

Buvo labai svarbu išlaikyti mūsų ambicingus tikslus, bet esamos ekonominės suirutės sąlygomis negalėjome sau leisti apsunkinti savo pramonę nepakeliama našta ir pakenkti Europos konkurencingumui. Todėl nuoširdžiai džiaugiuosi, kad valstybėms narėms suteikta galimybė, ypač sprendime dėl bendrų pastangų, elgtis lanksčiai siekiant savo tikslų ir kad nuobaudas už įsipareigojimų nesilaikymą pakeitė taisomieji veiksmai.

Pramonės komitete visada laikiausi šios nuomonės, bet norėčiau ją pakartoti. Lankstumas būtinas, ypač reglamentuojant naujų sektorių veiklą, ir prieš priimant griežtesnes nuostatas pirma būtina įvertinti jų poveikį.

Taip pat esu labai patenkinta pateikta garantija, kad jei bus pateiktas pasiūlymas dėl taršos mažinimo didesniu mastu, sprendimas bus priimamas taikant bendro sprendimo procedūrą. Tai principo klausimas. Mūsų piliečiai mus išrinko ne tam, kad liktumėme nuošalyje priimant tokius svarbius sprendimus.

Anni Podimata (PSE). – (EL) Pone pirmininke, Komisijos nariai ir Tarybos Pirmininke, energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketas, dėl kurio šiandien diskutuojame, ne visai perteikia ambicingus tikslus, kuriuos Komisija Tarybos prašymu prieš metus pateikė. Jame taip pat trūksta rekomendacijų, kurias tam tikrais klausimais pateikė atitinkami Parlamento komitetai. Parlamento pasiūlymai – norėčiau pasinaudoti šia proga ir padėkoti pranešėjai S. Hassi ir visiems, kurie prisidėjo rengiant šiuos pasiūlymus – buvo realistiški, priderinti ir kartu ambicingi, juose taip pat buvo perteiktas Europos Sąjungos įsipareigojimas išlaikyti ir stiprinti savo vadovaujamą vaidmenį sprendžiant klimato kaitos problemą pasaulio mastu. Pasiūlymuose, dėl kurių diskutuojame šiandien, tokios pusiausvyros nėra, nes mūsų siekis, kurio įgyvendinimas yra neabejotinai būtinas visiems mums, Europos Sąjungos piliečiams, kompromisiniame susitarime buvo apribotas. Kalbant apie švarios plėtros mechanizmą, tuo, kad valstybėms narėms suteikta galimybė kompensuoti didžiąją dalį savo Kioto protokolu nustatytų tikslų vykdant taršos mažinimo projektus trečiosiose šalyse, pasirengimo Kopenhagoje vyksiančioms deryboms metu gali būti siunčiama netinkama žinia.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (*LT*) Nors pranešėja kiek pesimistiškai pristatė savo pranešimą, manau, kad ji padirbėjo puikiai. Juk dabar kompromisas leidžia žinoti, kiek pavienės ES šalys turės prisidėti prie ES įsipareigojimo konkrečiose srityse penktadaliu sumažinti klimato kaitą sukeliančių išmetamųjų dujų kiekį.

Kaip ir kitos XXI amžiaus ES valstybės, kurių BVP vienam gyventojui nėra didelis, Lietuva turės teisę šių išmetamųjų dujų kiekį padidinti 15 proc. Tačiau ir naujosioms ES valstybėms narėms, ir senbuvėms kvotų laikymasis uždės didelę naštą. Todėl nepamirškime, kad pigiausia ir švariausia energija yra sutaupyta energija. Reikia kuo tiksliau ir kokybiškiau įgyvendinti direktyvas dėl tvarių energijos šaltinių, kuro kokybės ir automobilių ekologiškumo. Taip pat labai svarbu, ypač XXI amžiaus ES valstybėms, padidinti Europos Sąjungos skiriamas lėšas daugiabučių pastatų energijos naudojimo efektyvumui didinti.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Pone pirmininke, norėčiau tik pabrėžti, kad būtina atsižvelgti į skirtingą valstybių narių padėtį, tik remiantis bendruoju vidaus produktu. Vokietijoje, pvz., energijos gamyboje naudojami dideli anglies kiekiai, o Prancūzija labai priklausoma nuo branduolinės energijos. Mums reikia nustatyti atominių elektrinių saugos standartus, kurie galiotų visoje Europoje, ir įsteigti nepriklausomą reguliavimo organą, kuris taip pat nustatytų būtinąsias sąlygas.

Tikslas atleisti mažąsias ir vidutines įmones nuo mokesčių neapmokestinant iki 50 000 t CO₂ dar neįgyvendintas. Tai pagrindinė priežastis, verčianti susirūpinti, nes biurokratinių išlaidų našta mažosioms įmonėms pernelyg sunki.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Aš taip pat norėčiau padėkoti poniai S. Hassi, nes ji iš tikrųjų padarė viską, ką galėjo, bet Taryba, deja, nenori bendradarbiauti. Deja, mes turime Tarybą, kuri užmerkia akis į tai, kad mes Europoje privalome prisiimti savo atsakomybės dalį sprendžiant klimato kaitos problemas. Mes negalime permesti 80 proc. savo atsakomybės už klimatą kitoms šalims ir leisti skurdžiausioms iš jų brangiai mokėti už taršos mažinimo darbą joms kuriant savo "klimato apsaugos rinką", o patiems imtis lengvai ir pigiai įgyvendinamų priemonių. Tai blogiausios formos kolonializmas.

Jei norime įgyvendinti savo užsibrėžtus kovos su klimato kaita tikslus, turime sumažinti savo pačių išmetamus teršalų kiekius 70–80 proc. Tačiau įgyvendindami tokią politiką galėsime sumažinti taršą tik 7 proc. ar 8 proc. Tai visiškai nepriimtina ir byloja apie visišką solidarumo nebuvimą. Neaišku, ar ateities kartos nepasmerks Ministrų Tarybos Tarptautiniame baudžiamajame teisme Hagoje už tokią neatsakingą politiką, kuri kenkia ne tik žmonijai, bet ir mūsų planetai. Ačiū.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Pone pirmininke, energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketas, ypač jo dalis, skirta taršai šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis mažinti, yra sveikinamas kaip pergalingas

žingsnis ir aš sutinku, kad šios pastangos perteikia tvirtą ketinimą spręsti klimato kaitos problemą. Tačiau pasigirsta kritikos mano šalies ir Naujosios Zelandijos atžvilgiu dėl didelės taršos mūsų žemės ūkio sektoriuose.

Abi šalys turi nedidelį gyventojų skaičių ir didelį auginamų gyvulių skaičių, o tai iškreipia taršos rodiklius. Ar mes nesuvokiame, kad Airijos ir Naujosios Zelandijos žemės ūkis maitina daugybę pasaulio šalių? Kalbos apie tai, kad šios šalys turėtų būti priverstos sumažinti savo bandas, maisto tiekimo užtikrinimo ir kovos su klimato kaita požiūriu yra kvailos. Tai šalys, kuriose taikomi tvariausi gyvulininkystės metodai naudojant žolę. Tačiau mes turime skatinti mokslinius tyrimus ir plėtrą, kad būtų rasti būdai, – skirtingi šėrimo, penėjimo režimai, – kad ten, kur galima, būtų mažinami gyvulių išmetamų teršalų kiekiai, bet ne naikinami gyvuliai.

Charles Tannock (PPE-DE). - Pone pirmininke, Europos piliečiai rimtai susirūpinę dėl klimato kaitos padarinių ir remia tikslus ateityje naudoti mažai į aplinką anglies dioksido išskiriančią ir ekologišką energiją. Todėl mes teisingai elgiamės duodami Tarybai aiškų signalą dėl mūsų bendrų įsipareigojimų.

Tačiau žmonės, kuriems mes atstovaujame, taip pat labai susirūpinę dėl pasaulį ištikusios finansų krizės. Užimtumo užtikrinimas neabejotinai jiems rūpi daugiau nei pasaulio klimato atšilimas ar atsinaujinantys energijos šaltiniai, bent jau krizės metu. Tačiau negalime leisti, kad dėl Europos ekonomikos būklės klimato kaitos klausimas būtų išstumtas iš darbotvarkės. Taip pat negalime imtis skubotų veiksmų, kurie gali dar labiau pakenkti mūsų pagrindinėms pramonės šakoms ir darbo rinkoms.

Apskritai manau, kad šis paketas – "3x20" kovos su klimato kaita priemonių paketas – perteikia šią dilemą ir sumažina pavojų, kad Europos pramonės įmonės turės perkelti savo veiklą į užsienio šalis, kuriose teršalų išmetimas nėra taip griežtai ribojamas. Londono miestas, kuriam aš atstovauju, taip pat trokšta prekiauti anglies dioksido emisijos leidimais pagal ES PELS.

Bendras požiūris į klimato kaitos problemos sprendimą taip pat yra vienas iš svarbių principų, kuriais grindžiamas mano partijos, vadovaujamos Davido Camerono, kuris, tikiuosi, taps Britanijos ministru pirmininku, požiūris į Europos Sąjungą.

Anders Wijkman (PPE-DE). – Pone pirmininke, direktyva, dėl kurios dabar diskutuojame, turi didelį trūkumą. Joje valstybėms narėms suteikta labai daug lankstumo siekti savo tikslų mažinant taršą trečiosiose šalyse, bet neaišku, kokie bus to padariniai. Sąnaudų efektyvumas yra svarbus principas ir mums pateiktas kompromisas būtų priimtinas, jei būtų siekiama sumažinti taršą 20 proc. pasaulio mastu. Tuomet būtų prasminga daryti tai, kas dabar siūloma.

Tačiau mokslininkai sako mums, kad per ilgesnį laiką taršą turėtumėme sumažinti 80–95 proc. Nesuprantu, kaip šį tikslą galime pasiekti, jei didžiąją dalį savo pastangų atidedame iki 2020 m. ir vėlesniam laikui. Mes turime visiškai pertvarkyti energijos tiekimo sistemas, naudojamas pramonės gamyboje, statybos sektoriuje ir pan. Jei leisime, kad tarša 60–80proc. būtų sumažinta sektoriuose, kuriems netaikoma ES PELS, kitose pasaulio šalyse, to neįvyks.

Satu Hassi, *pranešėja.* – (FI) Pone pirmininke, ponios ir ponai, dėkoju už šias diskusijas.

Kaip sakiau, šis sprendimas yra žingsnis teisinga kryptimi, net jei jis nėra toks platus, kaip man norėtųsi. Aš remiu šį sprendimą, nors pareiškiau kritinių pastabų dėl didžiausios jo problemos, t. y. lankstumo.

Kodėl šis puikus žodis "lankstumas" yra problema? Regis, daugelis vyriausybių deramai neįvertino JT Tarpvyriausybinės klimato kaitos grupės (TKKG) parengtų gairių. Anot šios grupės, pramoninės šalys iki 2020 m. turi sumažinti visą savo išmetamų teršalų kiekį 25–40 proc. Be to, besivystančios šalys turi sumažinti taršą 15–30 proc., palyginti su normaliais lygiais. Pateikti skaičiai nurodo, kiek tarša turi būti sumažinta šių šalių teritorijose.

Jei daugiau nei pusę savo taršos mažinimo įsipareigojimų perkelsime į besivystančias šalis, pakelsime jose privalomą taršos mažinimo normą iki lygio, kurio fiziškai neįmanoma bus pasiekti.

Kalbama apie tai, jog masiškai nesuprantama, kad automobilių skaičius keliuose negali didėti amžinai, nes būtent kelių transporto sektorius labai dideliu mastu atsakingas už taršą, dėl kurios mažinimo buvo priimtas šis sprendimas dėl bendrų pastangų.

Kaip sakiau kalbėdama pirmą kartą, tikiuosi, kad vyriausybės plačiau parems savo įsipareigojimus nei leista pagal šį sprendimą ir pačios investuos į taršos mažinimą savo šalyse. Taip mes pasieksime, kad tarša būtų mažinama nuolat, o ne taip, kad kiekvienais metais vėl reikėtų pirkti emisijos leidimus iš užsienio. Taip mes taip pat sukursime naujas darbo vietas savo šalyse.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2008 m. gruodžio 17 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

András Gyürk (PPE-DE), raštu. – (HU) Priimdama energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketą, Europos Sąjunga, iš esmės, įsipareigojo kovoti su klimato kaita. Sėkmingai pasiektas susitarimas, dėl kurio buvo deramasi daug mėnesių, neabejotinai gali būti laikomas istorinės svarbos susitarimu. Tačiau negalima nepaminėti ir to, kad daugeliu aspektų kompromisiniame tekste yra nenuoseklumo požymių.

Nors nuo to laiko, kai Komisija pateikė pasiūlymą, kovos su klimato kaita priemonių pakete buvo padaryta didelių pakeitimų, sprendimas, kaip pašalinti akivaizdžiausią prieštaravimą, nebuvo rastas. Taryba savo priimtoje direktyvoje neteisingai nustatė bazinius metus, taip užtušuodama visas pastangas sumažinti kenksmingą taršą, kurias valstybės narės dėjo iki šių bazinių metų. Vadinasi tai, kas iki šiol buvo pasiekta, nesiskaito ir pagal naują direktyvą visos šalys galės pradėti nuo balto lapo. Tai neskatina sprendimų priėmėjų imtis būtinųjų veiksmų, todėl jie greičiau nuolat keis taisykles.

Mūsų nuomone, nepriimtina, kad pasiūlytoje direktyvoje su tais, kurie dideliu mastu sumažino savo išmetamų teršalų kiekius, elgiamasi vienodai kaip ir su tais, kurie net leido taršai didėti. Manome, kad priimdama taisykles, kuriose neatsižvelgiama į tai, kas buvo pasiekta įgyvendinant įsipareigojimus pagal Kioto protokolą, Europos Sąjunga pati kenkia savo patikimumui.

Tai, kad Europos Sąjunga nustatė plataus užmojo tikslus aplinkos apsaugos srityje savo teisės aktuose, mūsų nuomone, yra į ateitį žvelgiančios Europos žingsnis. Būtume visiškai laimingi, jei susitarimas nebūtų pavirtęs dar vienu priminimu apie dvigubus standartus ir nenuoseklumą.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), *raštu.* – (*PL*) Pone pirmininke, Komisijos nary, diskusijose dėl priemonių, skirtų mažinti aplinkos taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, norėčiau atkreipti dėmesį į šiuos klausimus:

- 1. Priimdamos, kad 2005 m. būtų laikomi atskaitos tašku nustatant taršos anglies dioksidu mažinimo skalę, naujosios valstybės narės sutiko, kad į taršos anglies dioksido išlakomis mažinimo rezultatus, kurių jos pasiekė nuo 1990 m. pertvarkydamos savo pramonės sektorius, nebus atsižvelgta. Lenkija, pvz., 1990–2005 m. sumažino taršą 30 proc. Už tai socialiniu požiūriu buvo sumokėta didžiulė kaina nedarbas šalyje išaugo, viršydamas 20 proc. lygį.
- 2. Įsipareigojimas iki 2020 m. sumažinti taršą dar 20 proc. ir kartu iki 2013 m. 30 proc. emisijos leidimų įsigyti perkant aukcionuose, palaipsniui didinant šią dalį iki 100 proc. 2020 m., reiškia, kad gyventojai turės mokėti daug didesnę kainą už šilumą ir elektrą. Energijos kaina pramonei taip pat labai išaugs. Galės atsitikti taip, kad dėl tokio kainų augimo daug pramonės šakų, intensyviai naudojančių energiją, tokių kaip plieno, cemento, kalkių ir dirbtinių trąšų gamyba, liausis šiose šalyse egzistavusios, o tai turės neigiamų padarinių visuomenei.
- 3. Jei Jungtinės Amerikos Valstijos ir Pietryčių Azijos šalys nedalyvaus taip parengtoje aplinkos taršos anglies dioksido išlakomis mažinimo programoje vienodomis sąlygomis kaip Europos Sąjunga, didžiulės finansinės ir ekonominės ES pastangos bus bevaisės, nes ES į aplinką išskiria 14 proc. viso pasaulyje išskiriamo anglies dioksido, o atsakomybės dalis už taršą šiomis išlakomis, tenkanti Jungtinės Amerikos Valstijoms ir Pietryčių Azijai, viršija 80 proc.

13. Geologinis anglies dioksido saugojimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas - C. Davis pranešimas (A6-0414/2008) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl anglies dioksido geologinio saugojimo ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 85/337/EEB, 96/61/EB, direktyvas 2000/60/EB, 2001/80/EB, 2004/35/EB, 2006/12/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 (COM(2008)0018 - C6-0040/2008 - 2008/0015 (COD)).

Chris Davies, pranešėjas. – Pone pirmininke, anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (angl. CCS) technologija suteikia galimybę dideliu mastu sumažinti CO₂ išlakų kiekį ir užkirsti kelią jų patekimui į atmosferą, kuria tiesiog privalome pasinaudoti. Turiu pasakyti, kad mintis dėl ilgalaikio CO₂ saugojimo po žeme nėra tas sprendimas, kurį laikyčiau idealiu. Norėčiau, kad mes iš karto galėtumėme pereiti į kitą epochą, kurioje visa

mūsų energija būtų gaminama naudojant atsinaujinančios, gamtos neteršiančios ir ekologiškos energijos formas. Tačiau mes negalime ignoruoti tikrovės: pasaulyje tebėra plačiu mastu naudojamas anglies kuras. 80 proc. visos elektros Kinijoje pagaminama kūrenant anglis. Nepaisant to, kad ši šalis toli pažengė plėtodama atsinaujinančios energijos programas, ji taip pat nuolat plečia savo anglimis kūrenamas elektrines.

Mano paties šalyje vyksta aršios diskusijos dėl vienos naujos anglį kūrenančios elektrinės statybos Kingsnorte. Ši elektrinė išmes į aplinką tiek CO₂, kiek sutaupo kiekviena šiuo metu šalyje veikianti vėjo jėgainių ferma. Žmonėms iškils klausimas, kam reikia visų šių atsinaujinančių energijos išteklių, kam dėl viso to rūpintis, jei tebėra statomos anglį kūrenančios elektrinės?

Turime plėtoti CCS technologijas. Tarptautinės energetikos agentūros duomenimis, naudojant šias technologijas iki 2050 m. būtų galima sumažinti iki 50 proc. anglies dioksido kiekio, kuris būtų išmestas į aplinką, jei būtų pasirinktas įprastinis scenarijus.

Pagrindinė problema šios direktyvos atžvilgiu, kurią dar liko išspręsti, yra susijusi su CCS saugumu. Tam tikri nuogąstavimai dėl šios technologijos saugumo gali būti išpūsti. Šiaip ar taip, CO₂ dujos yra natūrali oro sudedamoji dalis: mes jas įkvepiame ir iškvepiame. Nuogąstavimus dėl CO₂ pavojingumo sunku palyginti su tuo, kad mes kas dieną vamzdynais tiekiame tokias degiąsias ir sprogstamąsias dujas kaip metanas į savo namus, kuriuose jos yra deginamos. Tačiau pasistengėme atkreipti dėmesį į galimą anglies dioksido nutekėjimo problemą šiame pranešime, kuriame aiškiai teigiama, kad bet koks nuotėkis, galintis kelti pavojų žmonių sveikatai, yra visiškai nepriimtinas.

Pasistengėme patobulinti norminį teisės aktą įtraukdami į jį paaiškinimus, kad būtų išvengta prieštaravimų, taip pat paspartinti jo taikymo procesą, kartu pabrėždami, kad galutinį sprendimą priima ir savo likimo šeimininkės yra pačios valstybės narės. Jos nusprendžia, ar nori, kad jų teritorijoje būtų įrengta anglies dioksido saugykla.

Pirminiai Komisijos pasiūlymai buvo tinkami. Tikiuosi, kad Taryba, Komisija ir Parlamentas bendromis pastangomis juos patobulino. Bet nėra prasmės saugoti CO₂ – ar priimti nuostatas dėl jo saugojimo – jei pirma jo nesurinksime. Taigi mes ėmėmės užduoties per kelis mėnesius parengti nuostatas dėl finansinio mechanizmo remti parodomuosius projektus, kuriuos praeitais metais vyriausybių vadovai pažadėjo įgyvendinti.

Turiu pasakyti, kad šis darbas pareikalavo daug pastangų. Pasiūlymas naudoti leidimus iš ES prekybos emisijos leidimais sistemos rezervo, skirto naujiems rinkos dalyviams, daugelio buvo sutiktas skeptiškai. Bet galiausiai mums pavyko ir Taryba praeitą savaitę priėmė sprendimą skirti šiam finansavimo mechanizmui 300 mln. leidimų. Kiek lėšų bus gauta pardavus šiuos leidimus, priklausys nuo CO₂ kainos. Bet man pasakė, kad paramai kapitalo investicijoms galima būtų surinkti 6–9 mlrd. EUR.

Tai svarbus žingsnis pirmyn ir vienas iš tikrų šiose derybose pasiektų laimėjimų. Manau, kad visi mano kolegos šiuose rūmuose turėtų džiaugtis, kad šį pasiūlymą pirmasis pateikė Parlamentas. Jis buvo įtrauktas į Tarybos darbotvarkę mūsų pastangomis. Tarybai pirmininkaujanti valstybė priėmė šį pasiūlymą, jei ne entuziastingai, tai bent pripažindama, kad jame pateiktas būdas, kaip išspręsti labai realią problemą.

Tad dabar turime žengti toliau. Turime kuo greičiau sulaukti, kad būtų paskelbti konkursai dėl šių parodomųjų projektų įgyvendinimo, pradėti statybų darbai ir atlikti naujos technologijos bandymai. Melskimės, kad šie bandymai patvirtintų technologiją esant veiksmingą.

Jean-Louis Borloo, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (*FR*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui C. Davies, dėl kurio atkaklių pastangų galiausiai mums pavyko pasiekti tai, ką manau esant tiesiog sėkme.

Galime pasakyti, kad labiausiai prieš šios sėkmės iš tikrųjų prisidėjo Europos Parlamentas. Tiesa, kad pradžioje Taryba nebuvo vieningos nuomonės pirma dėl principo, o po to dėl kiekio. Dėl principo galiausiai buvo gautas vieningas valstybių narių pritarimas. Gan platus sutarimas buvo pasiektas dėl pasiūlymo skirti leidimų apytikriai 100 mln. t teršalų ar lygiavertę piniginę sumą.

Galiausiai kalbant apie anglies dioksido surinkimą ir saugojimą, kuris, kaip kalbėjo pranešėjas, nėra idealus ilgalaikis sprendimas, bet remiantis aštuonių pirmaujančių mokslo akademijų išvadomis, šios technologijos diegimas greičiausiai neišvengiamas. Taigi mes pasiekėme sutarimą, kad būtų skirta leidimų 300 mln. t teršalų ar bent lygiavertė piniginė suma, kad galėtumėme įgyvendinti 12 parodomųjų projektų, kaip norėjo

Komisijos narys S. Dimas ir, tiesą sakant, visa Komisija. Manau, esame bendro sprendimo priėmimo, nuomonių susiliejimo ir sutarimo procese.

Stavros Dimas, *Komisijos narys.* – (*EL*) Pone pirmininke, kompromisinis susitarimas, kurį mums pavyko pasiekti dėl anglies dioksido surinkimo ir saugojimo, yra labai priimtinas. Galiu pasakyti, kad palyginti su pirminiu pasiūlymu, kai kas jame buvo patobulinta ir išlaikytos visos pagrindinės Komisijos pasiūlymo nuostatos. Tekste numatomi griežti įsipareigojimai dėl anglies dioksido saugojimo, kad būtų užtikrintas aukšto lygio aplinkos ir visuomenės sveikatos apsauga neužtraukiant pernelyg sunkios administracinės ar finansinės naštos įmonėms.

Dėl finansavimo klausimo, kuris ypač rūpėjo Europos Parlamentui, kaip pasakė Chris Davis, bus skirta iki 300 mln. emisijos leidimų iš naujiems rinkos dalyviams skirto rezervo, numatyto ES PELS direktyvoje, kurie bus panaudoti remti naujoviškų anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijų ir naujoviškų atsinaujinančių energijos šaltinių plėtojimą. Tikimasi, kad šios sumos pakaks 12 parodomųjų CCS technologijų diegimo ir naudojimo projektų, kuriuos planuojama įgyvendinti Europos Sąjungoje. Derybų dėl pasiūlyto teisinio pagrindo ir anglies dioksido surinkimo ir saugojimo įrenginių finansavimo rezultatas paruoš dirvą aplinkos požiūriu saugių technologijų, kurios labai prisidės prie taršos CO, išlakomis mažinimo, diegimui.

Norėčiau dar kartą padėkoti pranešėjui Chrisui Davis už jo pastangas siekiant kompromisinio susitarimo, dėl kurio šiandien diskutuojame. Raginu jus balsuoti už šį pasiūlymą ir norėčiau pridurti, atsakydamas į C. Davis raginimą melstis, kad, kaip senovėje graikai sakydavo, Dievas padeda tiems, kurie patys stengiasi.

Françoise Grossetête, *Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės referentė.* – (FR) Pone pirmininke, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu sveikinu pasiekus kompromisą, kuriame klojami pamatai CO₂ surinkimo ir saugojimo technologijų plėtojimui ir apibrėžiami naujos reguliavimo sistemos, kuri nustatys teisines sąlygas ilgalaikiam ir saugiam CO₂saugojimui po žeme, metmenys.

Esame eksperimentų srityje, taigi privalome išnaudoti visas galimybes eksperimentuoti su šia technologija ir parodyti jos patikimumą. Mums pavyko parūpinti finansinius išteklius, kurių reikės 12 parodomųjų projektų įgyvendinimui Europoje.

Todėl aš palankiai vertinu susitarimą dėl 300 mln. emisijos leidimų ir norėčiau pasinaudojusi šia proga padėkoti dviem pranešėjams, ponui C. Davis ir poniai A. Doyle. Šį rezultatą pavyko pasiekti dėl puikiai suderinto abiejų pranešėjų darbo.

Jei anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologija taps komerciškai perspektyvi, ją galima bus pasiūlyti trečiosioms šalims, pvz., Kinijai, Indijai ir kitoms. Ši technologija taip pat turėtų suteikti Europos Sąjungai galimybę pasaulio mastu užimti pirmaujančią vietą įvairių švarių, efektyvių ir mažai į aplinką anglies dioksido išskiriančių technologijų srityje.

Atlikę visus būtinuosius bandomuosius tyrimus galėsime padaryti šią technologiją privaloma tam tikroms elektrinėms.

Karsten Friedrich Hoppenstedt, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (*DE*) Pone pirmininke, visos diskusijos ir pranešimas dėl anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (angl. CCS) yra tik mažas didžiulės kovos su klimato kaita priemonių paketo mašinos sraigtelis, bet labai svarbus ir būtinas sraigtelis, nes CCS ateinančių 50–80 m. laikotarpiu galėtų būti naudojama kaip pereinamoji technologija. Balsavimo Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete rezultatai apskritai buvo teigiami. Chris Davies pateikė gerą pranešimą ir mūsų pozicijai buvo labai gerai atstovaujama trišaliame dialoge.

Tačiau nuo pat pradžių prieštaravau tam, kad jau 2015 m. būtų nustatytos išmetamųjų teršalų normos, ir šio sumanymo dabar atsisakyta. Jei toks sprendimas būtų priimtas, CCS technologijų diegimas taptų privalomas dar net negavus parodomųjų projektų rezultatų. Tokiu atveju turėtumėme pereiti nuo anglį kūrenančių prie dujas deginančių elektrinių.

CCS technologijų įdiegimas, kaip jau buvo kalbėta, priklauso nuo finansinių galimybių. Šiuo atžvilgiu Avril Doyle parodė esanti nusiteikusi kovingai. Nenoriu kartoti skaičių, nes jie jau buvo ne kartą minėti. Žinoma, kyla klausimas, kada galėsime pradėti, nes prekybos emisijos leidimais sistema pradės veikti pagal nustatytą tvarkaraštį, o ne tuojau pat. Taip pat svarbu, kad valstybės narės iki 2016 m. paremtų labai našiai dirbančias elektrines, kuriose gali būti įdiegta CCS technologija, suma, sudarančia 50 proc. visų investicijų, reikalingų CCS technologijos įdiegimui.

Dabar nustatyta, kad atsakomybė už saugyklas perduodama praėjus dvidešimčiai metų nuo jų uždarymo, ir tai taip pat labai teigiamas sprendimas. Kaip ką tik girdėjome, Kinija ketina dar apytikriai penkiasdešimt metų gaminti ne mažiau kaip 60 proc. visos energijos naudodama anglį. Kalbant apie tolesnę technologijų plėtrą, Indija, Pietų Afrika, Australija, Amerika ir Rusija taip pat nori naudoti šias technologijas. Tai suteikia Europai galimybę investuoti į CO₂ surinkimo ir saugojimo technologiją ir ją toliau plėtoti.

Evangelia Tzampazi, *PSE frakcijos vardu.* – (*EL*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, anglies dioksido surinkimo ir jo saugojimo geologinėse formacijose technologija yra priemonė, padėsianti kovoti su klimato kaita. Derybose Europos Parlamento Socialistų frakcija dėjo pastangas ir pasiekė, kad Tarybos pasiūlymas būtų patobulintas ir papildytas. Mes siekiame turėti darnų įstatyminį pagrindą aplinkos požiūriu saugiam anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijos naudojimui, kad būtų išvengta neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas ir atsinaujinančių energijos šaltinių plėtojimas yra ir ateityje turi būti mūsų pagrindinis politinis prioritetas. Šis susitarimas - tai tarpinis sprendimas vidutiniuoju laikotarpiu. Raginu visus savo kolegas jį paremti.

Svarbiausi susitarimo pranašumai yra, visų pirma, tai, kad jame įsipareigota per pirmąjį direktyvos persvarstymą apsvarstyti galimybę nustatyti išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo normas visoms naujoms elektrinėms, sukurtas finansinis mechanizmas, suteiksiantis valstybėms narėms papildomą finansinę garantiją padengti stebėsenos, priežiūros ir galimų padarinių likvidavimo išlaidas, įtrauktos nuostatos, įpareigojančios gauti Komisijos nuomonę dėl leidimų saugoti anglies dioksidą ir atlikti nutekėjimo rizikos analizę ir vertinimą, taip pat nustatyti griežtesni vietos, kurioje įrengta saugykla, stebėsenos reikalavimai, įtrauktos nuostatos dėl ataskaitų teikimo, galimo nutekėjimo šalinimo ir galiausiai aiškiai apibrėžta saugyklų valdytojų atsakomybė naudojant saugyklas iki to laiko, kai ji bus perduota kompetentingai nacionalinei institucijai. Mes atlikome savo darbo dalį, dabar Dievas gali imtis savosios.

Anne Laperrouze, *ALDE frakcijos vardu.* – (FR) Pone pirmininke, pritariu minčiai, kad Europos Sąjunga turėtų skatinti parodomųjų CO₂ surinkimo ir saugojimo technologijos diegimo projektų įgyvendinimą, bet abejoju dėl šių technologijų plėtojimo kovojant su klimato kaita platesniu mastu. Ypač nuogąstauju dėl to, kad ateityje galės bus statoma daugiau anglį kūrenančių elektrinių naudojantis pretekstu, kad mes jau žinome, kaip surinkti ir saugoti CO₂.

Manau, kad turime elgtis labai apdairiai. Mano nuogąstavimai dar labiau sustiprėjo susipažinus su energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketu, kuris mane nuvylė. Patvirtinome plataus užmojo tikslus siekdami visam pasauliui parodyti, kad Europa stoja į kovą su klimato kaita. Tačiau arčiau susipažinusi su šio paketo turiniu, kitaip sakant, su jame numatytomis taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis mažinimo priemonėmis, susidariau įspūdį, kad užsibrėžtus tikslus dėl to, pvz., kad buvo nusileista transporto taršos klausimu ir ypač dėl išimčių energijos gamintojams, 2020 m. pasiekti bus neįmanoma.

Kas lieka, kad užsibrėžti tikslai būtų pasiekti 2020 m.? Anglies dioksido saugojimas ir naujų švarių technologijų plėtojimas? Per anksti. Laimei, dar liko galimybė įtraukti Europos įmones ir piliečius, kurie neabejotinai labiau nei jiems vadovaujantys politikai yra pasirengę įsipareigoti taupyti energiją, naudoti ekologišką energiją ir pereiti prie naujų rūšių transporto priemonių. Tačiau mes turime suteikti jiems priemones, kad jie galėtų tai daryti.

Kathalijne Maria Buitenweg, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*NL*) Pone pirmininke, mano frakcija pradėjo derybas labai entuziastingai, nes mes norėjome užtikrinti geras sąlygas anglies dvideginio surinkimui ir saugojimui. Geriau, kad CO₂ būtų po žeme nei atmosferoje. Tačiau kyla klausimas, ar esamas derybų rezultatas bus naudingas aplinkai. Mes taip nemanome.

Gaila, kad C. Davies nebuvo pranešėjas ES PELS direktyvos klausimu, nes jo atkaklumas sprendžiant klausimą dėl finansinio skatinimo priemonių būtų labai pasitarnavęs. Tačiau nusprendęs prisijungti prie šachmatų žaidimo, žaidžiamo ant emisijos leidimų sistemos lentos, jis parodė esąs pasirengęs paaukoti daug figūrų, pagaliau net karalių, ant savo paties šachmatų lentos.

Taigi nebuvo susitarta dėl didžiausios CO₂ emisijos normos naujoms elektrinėms. Tačiau buvo pasakyta, kad naujos elektrinės turi būti statomos parengtos surinkti CO₂. Ką tai reiškia? Pagaliau nereikia apibrėžimo, kad suprastum, jog tereikia turėti laisvą futbolo aikštelės dydžio plotą. Patvirtinus šį pranešimą viskas baigsis tuo, kad jokiais apribojimais nesustabdysime itin smarkiai ir vis labiau aplinką teršiančių anglimi kūrenamų elektrinių plėtojimo, o futbolo aikštelė tolimoje ateityje pasitarnaus tik kaip figos lapas.

Tačiau norėčiau pasveikinti pranešėją pasiūlius nustatyti dvidešimties metų atsakomybės laikotarpį ir sukurti fondą, kurio lėšomis bus finansuojama uždarytų saugyklų stebėsena, kurią numatoma vykdyti trisdešimt metų. Tačiau tai atsveria faktas, kad šioje direktyvoje vis dėlto leidžiama įleisti CO₂ į žemę siekiant išgauti daugiau dujų ir naftos - kalbu apie vadinamąjį tretinį naftos gavybos metodą. Tai labai keistas klimato kaitos priemonių paketo elementas, nes taikant šį metodą neišvengiamai išmetama daugiau CO₂. Todėl dabar dėl C. Davies fondo naftos bendrovės galės ilgiau naudoti savo naftos telkinius, taigi ir teršti aplinką CO₂, pasinaudojusios anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) technologijos diegimui skiriama parama.

Bendrovė "Shell" bus patenkinta, bet aplinka - ne. Todėl mano frakcija balsuos prieš šį pasiūlymą.

Bairbre de Brún, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*GA*) Tai labai svarbus momentas kovoje su klimato kaita. Dabar turėsime teisinį pagrindą, kuris padės šalims pereiti nuo aplinką teršiančios ekonomikos prie švaresnės ateities. Nesvarbu, kokių trūkumų tam tikrais aspektais pakete yra, atėjo laikas Europos Sąjungai imtis darbo.

Anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologija neturi būti laikoma "stebuklingu vaistu", kurio pakaks, kad pasiektumėme savo tikslus. Pirmenybė visada turi būti teikiama atsinaujinančios energijos ištekliams. CCS technologija dar nėra visiškai išplėtota, bet yra visos galimybės, kad ji taps mūsų suderintos veiklos kovojant su tarša anglies dioksidu dalimi.

Aš palankiai vertinu Chriso Davies pranešimą ir dėkoju jam už atliktą darbą. Šiame pranešime siūlomos taisyklės yra įvairiais aspektais daug griežtesnės ir aiškesnės už tas, kurias rekomendavo Komisija, nors mes ir negavome visko, ko mums reikėjo.

Džiaugiuosi galėdama pasirašyti šį pranešimą Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos/Šiaurės šalių žalių kairiųjų vardu ir prašau savo kolegų už jį balsuoti.

Hanne Dahl, IND/DEM frakcijos vardu. – (DA) Pone pirmininke, tenka apgailestauti, kad kovos su klimato kaita planas po praeitą savaitę įvykusio Tarybos susitikimo buvo taip susilpnintas. Dabar jis labiau panašus į pramonės svajonių planą. Jis suteikia galimybę parodyti gerus ketinimus tik simboliniu lygmeniu, bet praktiniu lygmeniu bus padaryta labai mažai. Mintis dėl CO₂ saugojimo po žeme yra visiškai absurdiška. CO₂ yra teršalas, nesvarbu, kur jis yra - atmosferoje ar po žeme. Mūsų pastangos apsaugoti klimatą negali būti grindžiamos taršos slėpimu nuo ateities kartos. Pateiktame pasiūlyme siūloma diegti technologiją, kurios dar net neturime. Remiantis neapibrėžtomis prognozėmis, ji galės būti sukurta anksčiausiai 2015 m., gal net dar vėliau, 2020 m. Be to, ši technologija mažina energijos vartojimo efektyvumą, o tai tiesiogiai prieštarauja bendriems kovos su klimato kaita tikslams. Pereinamojo laikotarpio technologija šiomis aplinkybėmis reiškia, kad pinigai bus investuojami į tai, kas neturi ateities, užuot panaudojus juos atsinaujinančių energijos šaltinių plėtojimui. Tikiuosi, kad Parlamentas balsuos prieš šį pasiūlymą.

Norbert Glante (PSE). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, CO₂ dujos nėra nuodingos, nėra jos ir sprogios, bet joms būdinga viena nemaloni savybė: dideliais kiekiais patekusios į atmosferą jos keičia mūsų klimatą. Todėl anglies dioksido surinkimas ir saugojimas (CCS) yra svarbi pereinamojo laikotarpio technologija.

Šiuo atžvilgiu K. F. Hoppenstedt yra teisus sakydamas, kad ši technologija - tai tiltas ateinančiam 50–80 m. laikotarpiui. Ji nėra *non plus ultra*, o tik vienas iš būdų spręsti prieš mus iškilusias problemas. Manau, kad suradome gerą kompromisą, bent jau ryšio su ES PELS požiūriu. Prekybos emisijos leidimais sistema užtikrina, kad turėtume lėšų CCS technologijai, o CCS užtikrina, kad žengtume į priekį mažindami taršą CO₂ir galėtume įgyvendinti savo užsibrėžtus tikslus.

Manau, kad pramonei dedant pastangas įrengti parodomąją įrangą, valstybės narės turės dėti pastangas, kad būtų pasirengta šios direktyvos perkėlimui į nacionalinę teisę. Pirmiausia mes visi turime siekti aiškumo, kad būtų išsklaidyti visuomenės ir pramonės nuogąstavimai dėl CCS technologijos pavojingumo. CCS nėra pavojinga technologija. CCS yra naudinga technologija.

Jill Evans (Verts/ALE). - Pone pirmininke, anglies dioksido surinkimas ir saugojimas tapo pagrindiniu klausimu šiose diskusijose dėl kovos su klimato kaita priemonių paketo ir aš, be abejo, pasisakau už tai, kad ši technologija būtų tiriama ir plėtojama. Jei ši technologija pasitvirtins esanti tinkama, ateityje jai gali tekti atlikti svarbų vaidmenį, tad mums reikia tvirto teisinio pagrindo, kad būtų užtikrintas tinkamas šios technologijos naudojimo reglamentavimas.

Tačiau CCS neturi būti naudojama kaip pretekstas toliau statyti daugiau anglį kūrenančių elektrinių, kurios dar labiau terš aplinką CO₂. Vienintelis būdas judėti pirmyn CCS technologijos tyrimų srityje neleidžiant, kad taip atsitiktų, yra nustatyti aiškias išmetamų dujų kiekio normas ir todėl Verts/ALE frakcija pateikė

pakeitimą dėl naujų iškastinį kurą naudojančių elektrinių išmetamų teršalų lygio kontrolės. Kitaip sakant, galėtų būti statomos tik efektyviausiai dirbančios elektrinės, nesvarbu, kokį kurą jos naudoja, ir tai, kad šis straipsnis buvo įtrauktas, buvo pagrindinis motyvas, kodėl mūsų frakcija komitete balsavo už šį pasiūlymą.

Esame nusivylę, kad daug kitų gerų aspektų, kuriuos įtraukė komitetas, įskaitant nuostatas dėl didesnės atsakomybės ir griežtesnės stebėsenos, transporto ir draudimo naudoti tretinį naftos gavybos metodą, buvo prarasta derybų metu.

Buvo taikomas didžiulis spaudimas reikalaujant, kad šis sprendimas būtų priimtas, bet tai turi būti tinkamas sprendimas ir mus, be abejonės, tai reiškia išmetamų dujų kiekio normų įtraukimą.

Adam Gierek (PSE). – (*PL*) Pone pirmininke, sprendimas po 2015 m. taikyti visoms iškastinį kurą naudojančioms elektrinėms vienodas išmetamų dujų kiekio normas yra klaidingas. Techniniu požiūriu šios $500 \, \mathrm{g} \, \mathrm{CO}_2/\mathrm{kWh}$ normos anglį kūrenančioms elektrinėms pasiekti neįmanoma. Šios normos taikymas prilygsta moratoriumui naujų anglį kūrenančių elektrinių statybai. Galbūt to ir buvo iš tikrųjų siekiama, galbūt dėl to buvo atsisakyta etalonų nustatymo metodo. Investuotojai nekantrauja, nes pastatyti naują elektrinę reikia daug laiko ir labai brangiai kainuoja. Todėl labiausiai nuo anglies priklausomos šalys jau dabar priverstos bandyti įgyti patirties anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) srityje.

Tam reikia skubios finansinės paramos ir šiuo klausimu kreipsiuosi su prašymu į Komisija, jei pajamos iš prekybos emisijos leidimais bus gautos pernelyg vėlai. Lenkijos teritorijoje jau dabar reikia pastatyti du ar tris CCS eksperimentinius objektus. Šiuo atveju kalbama apie integruotą anglies konversiją, apie anglį kūrenant pagamintos energijos konversiją į elektros energiją, susijusią su termofikacija ar angliavandenilių gamyba bei su paskesniu geologiniu ${\rm CO_2}$ saugojimu, jei tai bus būtina. Tik tuomet protingas "3x20" tikslas galės būti igyvendintas.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Diskutuodami dėl geologinio anglies dioksido saugojimo svarstome galimybę pirma išbandyti šią naują technologiją.

Pradiniame etape Komisija ketina įgyvendinti 12 bandomųjų projektų. Taryba pasiūlė skirti 300 mln. emisijos leidimų parodomųjų projektų finansavimui. Parlamentas kalbėjo apie būtinybę sumažinti neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai, kuris gali atsirasti naudojant šią technologiją, pavojų, sukurti griežtesnę teisinę sistemą su geologiniu anglies dioksido saugojimu susijusių projektų tikrinimui ir skatinimui ir apie būtinybę suteikti finansinę paramą parodomųjų projektų įgyvendinimui.

Manau, kad klausimas dėl šių saugyklų saugumo yra labai svarbus. Bet ne mažiau svarbus yra klausimas dėl saugumo lygio transportuojant anglies dioksidą į šias saugyklas. Kompetentingos institucijos kiekvienoje valstybėje narėje turi parengti skubios evakuacijos anglies dioksido nutekėjimo atveju planus. Be to, turi būti priimtos ir finansuojamos specialios priemonės, įgyvendinamos uždarius šias saugyklas.

Avril Doyle. – Pone pirmininke, sutinku, kad negalime ignoruoti realybės ir to, kad daug pasaulio šalių, pvz., Rusija, Kinija, Australija ir Jungtinės Amerikos Valstijos, yra priklausomos nuo anglies ir yra sukaupusios didžiules šio kuro atsargas. Plėtodami atsinaujinančios energijos technologijas kartu turime plėtoti anglies sekvestracijos technologijas.

Sprendimo dėl prieš dvejus metus pateikto Komisijos pasiūlymo įgyvendinti iki dvylikos parodomųjų CCS projektų finansavimo laukėme iki šios dienos. Man labai džiugiu, kad mano pranešimo atžvilgiu buvo susitarta dėl 300 mln. emisijos leidimų skyrimo šios technologijos galimybių plėtojimui. Mano pirminį ganą kuklų pasiūlymą naudoti dosnų naujai įrangai skirtą rezervą C. Davies ir kiti kolegos palaikė taip entuziastingai, kad aš pakeičiau savo pačios pranešimą nurodydama daug didesnį leidimų skaičių.

Dėkoju Tarybai pirmininkaujančiai valstybei, Komisijai, jums, pone C. Davies, ponia L. McAvan, ir jums, kolegos, už jūsų paramą šiuo klausimu.

Kadangi dėl mūsų veiklos sparčiai mažėja mūsų planetos pajėgumas absorbuoti CO_2 biologinės sekvestracijos būdu, ieškome būdų patiems sukurti naujas sekvestracijos technologijas, ypač šią CCS technologiją, galinčią pakeisti esamą padėtį, jei šių dvylikos projektų rezultatai patvirtins šių procesų vientisumą aplinkos požiūriu ir komercinį perspektyvumą.

Claude Turmes (Verts/ALE). - Pone pirmininke, yra pavojus, kad anglies dioksido sekvestracija taps tam tikru bilduku susigrąžinant visuomenės pritarimą nešvarių anglį kūrenančių elektrinių statybai. Kodėl? Pirmiausia, ar jums žinoma, kad net efektyviausiai veikianti elektrinė, pertvarkyta įdiegiant joje CCS technologiją, išmes į aplinką apytikriai 150–200 g CO₂? Tai daugiau nei šiandien išskiria esamos termofikacinės

elektrinės, naudojančias dujas, daugiau nei išskiriama naudojant esamą termofikacijos technologiją dujų pagrindu. Antra, – pone C. Davies, dėl to, iš tikrųjų, turite pats padaryti išvadą, – Parlamento pozicijoje turėjome išmetamo CO₂ kiekio normą, kurią praradome.

Taigi dabar neturime šios kiekio normos, bet turime 15 proc. subsidiją, skiriamą naudojant ES PELS, kuri 2013–2016 m bus panaudota naujų anglį kūrenančių elektrinių statybai, pvz., Vokietijoje. Taigi ekonomika, kurioje statomos naujos tradicinės anglį naudojančios elektrinės, tebėra priimtina ir aš nežinau, kaip tai gali būti suderinta su atkaklia kova su klimato kaita.

Vladimir Urutchev (PPE-DE). – (BG) Aš taip pat norėčiau prisijungti prie padėkos už puikų darbą pranešėjams, derybininkams ir daugeliui kitų žmonių, kurie prisidėjo dirbdami "užkulisiuose", kad šiandien galėtų įvykti galutinės diskusijos dėl energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketo.

Nėra abejonės, kad šis paketas turės įtakos ne tik Europos Sąjungos energetikos sektoriui, bet taip pat visai pramonei ir transporto sektoriui. Šie sektoriai turi tapti sektoriais, dar mažiau išmetančiais į aplinką anglies dioksido, bet šio tikslo įgyvendinimui lieka vis mažiau laiko. Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos pastangomis mus pavyko pasiekti būtinuosius kompromisus.

Baigdamas negaliu nepaminėti to, kad į Vidurio ir Rytų Europos šalių interesus pakete buvo sąžiningai atsižvelgta. Norėčiau kreiptis į Komisiją siūlydamas, kad vienas iš dvylikos parodomųjų projektų būtų diegiamas Bulgarijoje.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Pone pirmininke, įgyvendinant plataus užmojo energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketą turės būti pasitelktos efektyvios ir naujoviškos technologijos.

Manau, kad šiuo metu anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) technologija yra tinkamas būdas neutralizuoti šiltnamio efektą per santykinai trumpą laiką. Tačiau kartu turime atsižvelgti į galimą pavojų, susijusį su CCS technologijos naudojimu. Pvz., buvo išsiaiškinta, kad netinkamai saugomos dujos gali sprogti. Be to, nesandarioje saugykloje laikomo anglies dioksido nutekėjimo atveju atsiranda pavojus dėl gruntinio vandens rūgštėjimo, o tai kelia pavojų žmonių sveikatai. Todėl planuojant ir įgyvendinant tokius sumanymus būtina imtis veiksmų, kad tokio pobūdžio pavojus būtų pašalintas ar bent sumažintas.

Manau, kad geologinio anglies dioksido saugojimo sistema šiuo metu turbūt yra geriausias sprendimas. Bet kad jis būtų sėkmingas, būtina įtikinti šalis, kurios teršia aplinką labiausiai, priimti jį. Kalbu apie tokias šalis, kaip, pvz., Jungtinės Amerikos Valstijos, Kinija ir Indija. Šios šalys ne tik kad neuždaro anglį kūrenančių elektrinių, bet ir nerimą keliančiu tempu stato naujas.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (*DE*) Pone pirmininke, šioje diskusijų vietoje norėčiau priminti rūmams klausimą, iškeltą klimato kaitos konferencijoje Poznanėje, nes man atrodo absurdiška, kad taip atkakliai agituojama už technologiją, kuri dar net neveikia, kai yra galimybė surinkti daug daugiau CO₂ nei naudojant CCS imantis nuoseklių veiksmų prieš masišką miškų naikinimą pietų šalyse. Jei norime surinkti CO₂, tai turėtume kovoti prieš miškų naikinimą ir iškirtimą su daug didesniu atkaklumu nei dabar rodome šiose "eurocentriškose" diskusijose CCS technologijos klausimu.

Chris Davies, pranešėjas. – Pone pirmininke, tapęs Parlamento pranešėju pasiryžau viršyti man suteiktus įgaliojimus ir pasistengti paspartinti anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijos plėtojimą. Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas pateikė dvigubą pasiūlymą: viena, sukurti finansinį mechanizmą parodomųjų projektų įgyvendinimo rėmimui, antra, nustatyti išmetamų teršalų kiekio normas, kurios pasitarnautų kaip reguliavimo priemonė užkertant kelią labiausiai aplinką teršiančių elektrinių statybai. Abiem pasiūlymams Komisija ir Taryba pasipriešino.

Vienas geras argumentas, kodėl šiuo metu nereikėtų nustatyti taršos normų, yra tas, kad pirma reikia išbandyti CCS technologija ir įsitikinti jos veiksmingumu.

Manau, Parlamentas gali džiaugtis bent tuo, kad jam pavyko žengti svarbų žingsnį pirmyn sukuriant finansinį mechanizmą parodomųjų projektų įgyvendinimo rėmimui. Tebesu įsitikinęs, kad galiausiai vis tiek turėsime nustatyti išmetamų teršalų kiekio normas.

Bet dėkoju poniai F. Grossetête ir pagalbiniams pranešėjams už pagalbą, kurią jie man suteikė siekiant to, ką mums pavyko pasiekti. Tiems, kurie kritikuoja anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologiją, noriu pasakyti štai ką: būkite realistai! Tiesiog priimkite pasaulį tokį, koks jis yra, kuriame naudojami didžiuliai kiekiai anglies, ir tai, kad remiantis Tarptautinės energijos agentūros prognozėmis, per ateinančius dvidešimt metų anglies naudojimo lygis išaugs 70 proc.

Turime išplėtoti šią technologiją. Aš jos nenoriu, – tai nėra mano idealas, – bet mums reikia sukurti priemonę, kuri padėtų mums spręsti taršos problemą, kurį įgijo tokį didelį mastą.

CCS technologija gali suteikti mums galingą ginklą, padėsianti mums kovoti su pasaulio klimato šilimu. Turime ją išplėtoti. Neturime laiko, kad galėtumėme sau leisti nepasinaudoti jos teikiamomis galimybėmis.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2008 m. gruodžio 17 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Gyula Hegyi (PSE), *raštu.* – (*HU*) Geologinis anglies saugojimas, be abejo, yra jaudinantis technologinis iššūkis. Bet neturime užmiršti, kad siekdami apsaugoti aplinką ir sumažinti klimato kaitą mes galiausiai turėsime sumažinti į aplinką išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Vadinasi verčiau turime sumažinti iškastinio kuro naudojimą, o ne ieškoti alternatyvų teršalų saugojimui po žeme. Be to, ši technologija gana brangi. Šiandien ji yra sėkmingai naudojama pramoniniu mastu tik Norvegijoje ir yra apskaičiuota, kad toks saugojimas gali kainuoti net 100 EUR/t. Šie pinigai, žinoma, galėtų būti išleisti daug naudingiau, pvz., atsinaujinančios energijos išteklių plėtojimo rėmimui. Būtų ypač netinkama, jei šie pinigai būtų panaudoti finansuoti mokslinius tyrimus, vykdomus turtingiausiose valstybėse narėse. Jei sprendimas dėl geologinio anglies dioksido saugojimo iš tikrųjų būtų toks geras, kaip kad tvirtina jo propaguotojai, tuomet jis turėtų sugebėti išgyventi rinkoje atviros konkurencijos sąlygomis.

14. Naudojant degalus išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsena ir mažinimas (kelių transporto priemonės ir vidaus vandens kelių laivai) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas - D. Corbey pranešimas (A6-0496/2007) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 98/70/EB dėl benzino, dyzelinių degalų (dyzelino) ir gazolių kokybės rodiklių ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų kelių transporto priemonėms naudojant degalus, stebėsenos ir mažinimo mechanizmo nustatymo ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 1999/32/EB dėl vidaus vandens kelių laivų kuro kokybės rodiklių bei panaikinančios Direktyvą 93/12/EE (COM(2007)0018 - C6-0061/2007 - 2007/0019(COD)).

Dorette Corbey, *pranešėja.* – (*NL*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, rytoj bus užbaigtas ilgas procesas. Nuoširdžiai dėkoju pagalbiniams pranešėjams, visam personalui, Komisijai ir Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai už jų pastangas, darbą ir norą bendradarbiauti.

Rytoj turėsime galimybę patvirtinti pasiūlymą pirmajame svarstyme ir taip duoti žalią šviesą specialiai direktyvai. Pirmą kartą reikalavimai dėl CO₂ bus susieti su produktu ir gamybos procesu. Parlamentas įsipareigojo šią direktyvą toliau tobulinti.

Direktyva neabejotinai paskatins naudoti ekologiškus ir priimtinus biodegalus, taip pat naudoti elektrą kelių transporte – o tai leis pasiekti didžiulį taupymo efektą didinant našumą – ir atsisakyti metano dujų deginimo praktikos. Tai puikūs rezultatai, įrodantys, kad Europa eina tvarios plėtros keliu.

Tačiau grįžkime į pradžią. Degalų kokybės direktyva siekiama dviejų tikslų: užtikrinti oro kokybę ir sumažinti taršą CO₂. Oro kokybės gerinimo požiūriu pirminiame dokumente yra trys pasiūlymai. Pirma, siūloma paspartinti sieros mažinimą vidaus vandenų laivų degaluose. Kalbant apie antrąjį pasiūlymą, susijusį su išimties taikymu etanoliui, Komisija pasiūlė padidinti didžiausią leistiną garų slėgio lygį, kai etanolis maišomas su degalais. Šis klausimas sukėlė daug diskusijų. Ypač pietinės šalys norėtų, kad išimtys būtų taikomos, kai etanolis maišomas su degalais, bet būtent šios šalys labiausiai kenčia nuo žalingo ozono problemos. Kompromiso būdu buvo susitarta, kad išimtis bus taikoma tik tuo atveju, jei oro kokybė atitinka nustatytus reikalavimus.

Trečiasis pasiūlymas susijęs su metilciklopentano magnio trikarbonatu (MMT), degaluose naudojamu priedu, kuris yra žalingas ir žmonėms, ir automobiliams. Taigi daugelis būtų linkę manyti, kad jo naudojimas turėtų būti uždraustas. Deja, dėl Pasaulio prekybos organizacijos taisyklių tai padaryti nėra taip paprasta. Todėl dabar buvo nutarta nustatyti šio priedo kiekio ribinę vertę, o tai neabejotinai padės apsaugoti žmonių sveikatą ir sumažinti neurotoksinių medžiagų išskyrimą į aplinką.

Dabar norėčiau pereiti prie antrojo pagrindinio direktyvos tikslo, būtent prie klausimo dėl taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis mažinimo. Kaip pirmiau minėjau, būtent šio tikslo atžvilgiu buvo padaryta daugiausia šio teisės akto patobulinimų. Pirmą kartą konkretus reikalavimas dėl išmetamo CO₂ kiekio mažinimo bus susietas su gamybos procesu. Po kelerių metų iš naftos pramonės bus reikalaujama teikti duomenis apie taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, sukeliamą išgaunant naftą, ją transportuojant, paskirstant, perdirbant, taip pat naudojant dyzeliną ar benziną. Vėliau remiantis šia "nuo gręžinio iki automobilio" analize bus nustatyta standartinė vertė. Be to, iki 2020 m. visoje grandinėje išmetamų teršalų kiekis turės būti sumažintas 10 proc.

Nereikia nė sakyti, kad šį 10 proc. tikslą mes labai nuodugniai apsvarstėme. Šešiais procentais įgyvendinti šį tikslą yra privaloma, o likusi dalis gali būti pasiekta didinant našumą visoje grandinėje, t. y. sudeginant mažiau kuro, didinant naftos perdirbimo įmonių našumą ir rūpinantis rezervuarų ir vamzdynų sandarumu, taip pat naudojant biodegalus, bet tik tokios rūšies, kuriems būdinti aukščiausio našumo rodikliai. Auginti žaliavas degalams, kurie, atsižvelgus į viską, yra tik šiek tiek geresni, yra bevertis reikalas. Apsirūpinti žaliava biodegalams kertant atogrąžų miškus būtų didžiulis žingsnis atgal.

Todėl turime nustatyti griežtus tvarumo kriterijus. Šie kriterijai dabar įtraukti į direktyvą. Jie apima ${\rm CO}_2$ našumą, biologinę įvairovę, bet taip pat socialinius kriterijus. Visų pirma, likę 4 proc. siekiant tikslo sumažinti taršą 10 proc. yra neprivalomi. Ši 4 proc. dalis, savo ruožtu, sudaryta iš dviejų dalių. 1 dalis susijusi su projektų naudojant švarios plėtros mechanizmą (ŠPM) įgyvendinimu visoje grandinėje. Vienas iš efektyviausių būdų sumažinti taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis yra mažiau jų deginti, bet tai ne visada siejama su benzinu ar dyzelinu, kuriuo prekiaujama Europos rinkoje.

Kita 2 proc. dalis susijusi su naujomis technologijomis, pvz., anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) technologija, taip pat su elektros naudojimu kelių transporte. Elektros naudojimo kelių transporte technologija gali būti perspektyvi, tačiau būtina tuo įsitikinti prieš pradedant ją taikyti komerciškai plačiu mastu. Tai turėtų paaiškėti iki 2014 m., kada orientaciniai rodikliai galės tapti privalomi.

Apskritai esu tos nuomonės, kad ši direktyva labai prisidės mažinant kelių transporto sukeliamą taršą ${\rm CO}_2$. Džiugu žinoti, kad panašių iniciatyvų imasi ir Jungtinės Amerikos Valstijos. Mažai anglies dioksido išskiriančių degalų standartas, kurį patvirtino Kaliforniją, dabar kopijuojamas visose valstijose.

Dar kartą norėčiau padėkoti pagalbiniams pranešėjams už jų indėlį ir puikų bendradarbiavimą. Dabar nekantriai laukiu diskusijų.

Jean-Louis Borloo, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti pranešėjai D. Corbey už darbą, kuris techniniu požiūriu yra labai sudėtingas, bet visiškai būtinas, jei norime ateityje mažiau teršti aplinką.

Buvo pasiektas kompromisas dėl, paprastai tariant, 6+4 tikslo. 6 proc. dalis yra iš karto privaloma, o 4 proc. dalies atžvilgiu galioja periodinės persvarstymo sąlyga. Taip pat buvo padaryta pažanga kitais klausimais, ypač dėl, mūsų požiūriu, būtinųjų ir minimalių biodegalų tvarumo kriterijų nustatymo direktyvoje dėl energijos iš atsinaujinančių šaltinių naudojimo skatinimo. Taigi manau, kad mums pavyko pasiekti labai gerą kompromisą ir už tai taip pat norėčiau padėkoti Komisijai.

Stavros Dimas, *Komisijos narys.* – (*EL*) Pone pirmininke, Komisija palankiai vertina susitarimą dėl degalų kokybės direktyvos, kurioje išlaikyti pagrindiniai Komisijos pasiūlymo elementai, bet kurioje žengtas svarbus žingsnis aplinkos apsaugos srityje. Taigi norėčiau padėkoti pranešėjai Dorette Corbey už jos indėlį siekiant galutinio susitarimo. Pagrindinis kompromisinio susitarimo elementas - tai energijos tiekėjų prievolė mažinti taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis viso degalų būvio ciklo metu. Tai svarbus indėlis į mūsų kovos klimato kaita politiką. Tai skatins technologinę pažangą, kartu tai yra pirmoji iš šiuo metu tvirtinamų papildomų priemonių, įtraukta į persvarstytą strategiją dėl automobilių sukeliamos taršos anglies dioksido išlakomis mažinimo.

Įtraukdami biodegalų tvarumo kriterijus mes ne tik paskatinsime taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis požiūriu geriausios rūšies biodegalų naudojimą, bet taip pat išvengsime rimto pavojaus aplinkai, susijusio su jų gamyba. Be to, kompromisinis susitarimas leis sumažinti išmetamų teršalų kiekius, daugiausia dėl to, kad jame sumažintas didžiausiais leistinas sieros ir lakiųjų organinių junginių kiekis, taip pat skatinti etanolio naudojimą, geriau informuoti vartotojus bei nustatyti santykinę leistino metilciklopentano magnio trikarbonato (MMT) priedo kiekio ribą. Trumpai tariant, kompromisinis susitarimas atitinka mūsų tradicinės atmosferos taršos kontrolės politikos principus ir yra svarbus žingsnis pirmyn mūsų kovos su klimato kaita politikoje. Todėl raginu jus rytoj balsuoti už jį.

LT

Pilar Ayuso, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (*ES*) Pone pirmininke, Komisijos nary, pirminis Komisijos pasiūlymas buvo geras pasiūlymas, ne tik dėl sieros kiekio mažinimo, bet taip pat dėl naujo 7a straipsnio, kuriame nustatoma tiekėjų prievolė laipsniškai mažinti taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis bei dėl to, kad jame yra išspręsta įsisenėjusi garų slėgio naudojant benzino ir bioetanolio mišinius problema, su kuria ypač susiduria tokios šalys kaip mano, kuriose vasaros labai karštos.

Tačiau mūsų visų susirūpinimui po balsavimo Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete viso to neliko.

Šiandien mes turime susitarimą, kuris susilpnina 7a straipsnio taikymą ir atkuria nukrypti leidžiančią nuostatą garų slėgio atžvilgiu kartu sugriežtindamas naudojimosi ja sąlygas. Kalbant apie likusią kovos su klimato kaita priemonių paketo dalį, ne visi jį mano esant be trūkumų, bet tai kažkas, ką visi gali priimti.

Norėčiau padėkoti poniai D. Corbey už jos puikų darbą ir imlumą sprendžiant problemas, taip pat ponui C. Turmes ir, žinoma, Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, kuri taip pat parodė puikiai gebanti spręsti klausimus šioje srityje.

Marios Matsakis, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, daugelis iš mūsų pagaliau pradeda suvokti, kad mūsų planeta nėra nesunaikinama ir kad ji iš tikrųjų turi savo "galiojimo laiką", kurį mes, žmonės, savo neprotingais veiksmais sparčiai artiname prie pabaigos. Tačiau, žinoma, dar yra abejojančių tomų, mūsų rūmuose taip pat, bet jų gretos sparčiai mažėja jiems patiems atsisakant savo ribotų kraštutinio dogmatizmo pažiūrų arba išsilaisvinant iš trečiosios šalies, kartais įtartinos, manipuliavimo gniaužtų.

ES turėtų būti ir yra kovos siekiant išsaugoti mūsų aplinką priešaky ir teisėkūros priemonės, skirtos kovai su klimato kaita, dėl kurių dabar diskutuojame Parlamente, yra labai sveikintinas to įrodymas. Bet kad šios priemonės iš tikrųjų būtų naudingos, jos turi būti esminės bei efektyviai ir tinkamu laiku įgyvendintos. Kaip visada, būtina priimti tam tikrus kompromisus, kaip buvo padaryta ir D. Corbey pranešimo dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų kelių transporto priemonėms naudojant degalus, stebėsenos ir mažinimo atveju.

Buvo pasakyta, kad pranešėja su pavydėtinu atkaklumu stengėsi neutralizuoti Tarybos pasiūlymų susilpninimo padarinius, ir manau, kad dideliu mastu jai pavyko. Dėl šio laimėjimo ją sveikinu. Taip pat reikėtų pasakyti, kad pranešėja nuolat informavo visus pagalbinius pranešėjus apie šių sunkių derybų eigą, taip užtikrindama bendradarbiavimą, suteikusį jai labai geras kortas prie derybų stalo.

Kompromisiniame susitarime priimti pakankamai tinkami, atsižvelgiant į aplinkybes, sprendimai labiausiai ginčytinais klausimais, pvz., dėl biodegalų ar metalų priedų ir sieros kiekio kai kuriuose degaluose, ir mano frakcija visapusiškai jį remia.

Neil Parish (PPE-DE). - Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjai D. Corbey ir Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai už didžiules pastangas siekiant susitarimo dėl šio labai pažangaus priemonių paketo, sudarančio mūsų kovos su klimato kaita dalį. Taip pat norėčiau padėkoti Josephui Daului, kurį aš pakeičiau, už jo sunkų darbą rengiant Žemės ūkio ir regioninės plėtros komiteto nuomonę dėl šio D. Corbey pranešimo degalų kokybės klausimu.

Galiausiai pavyko pasiekti susitarimus dėl šio pranešimo ir dėl labai glaudžiai su juo susijusio C. Turmes pranešimo atsinaujinančių energijos išteklių klausimu, dėl kurių mes žemės ūkio pasaulyje galime būti labai patenkinti. Manau, kad tvari biodegalų pramonė turi ateitį ir kad šios dvi direktyvos suteikia būtinąjį teisinį pagrindą šios pramonės plėtojimui, kad ateityje galėtumėme pereiti prie pažangesnės antrosios kartos biodegalų. Palankiai vertinu tai, kad dabar įsipareigojome siekti tikslo, kad visame ES naudojamų energijos rūšių derinyje energija iš atsinaujinančių šaltinių sudarytų 20 proc.

Claude Turmes (Verts/ALE). - Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti ponią Dorette Corbey. Man, kaip pranešėjui direktyvos dėl energijos iš atsinaujinančių šaltinių klausimu, buvo labai svarbu, kad mes galėjome glaudžiai bendradarbiauti siekdami, kad tvarumo kriterijai būtų vienodai įtvirtinti abiejose direktyvose. Dėl ponios D. Corbey kovingumo galiausiai mums pavyko pasiekti tai, kad dabar visi tvarumo kriterijai su visomis detalėmis yra įtraukti į direktyvą dėl kuro kokybės, nes tai svarbu ES teisės aktų skaitomumo ir matomumo požiūriu.

Manau, kad šiuo klausimu, susijusiu su tvarumo kriterijais, mums pavyko labai patobulinti Komisijos pasiūlymą. Anglies pėdsakas dabar labai griežtai apibrėžtas, ne tik tiesioginio, bet taip pat netiesioginio žemės naudojimo sritims. Tai labai svarbu ateičiai. Manau, mes taip pat užtikrinome, kad aplinkosaugos ir energetikos sričių ekspertai – transporto ir energetikos generalinis direktoratas ir aplinkos apsaugos generalinis direktoratas

Komisijos lygmeniu, taip pat ekspertai iš aplinkos apsaugos ir energetikos sektorių nacionaliniu lygmeniu – bendradarbiautų šių tvarumo kriterijų klausimu, o tai taip pat svarbu.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Pone pirmininke, šiuo metu daug dėmesio skiriama technologinei klimato kaitos sušvelninimo pusei plėtojant alternatyvių rūšių degalus. Aš palankiai vertinu šias pastangas ir norėčiau prisidėti prie šių diskusijų.

Norėčiau atkreipti dėmesį į dumblių alyvą, kuri gali būti paversta biokuru, galinčiu pakeisti iškastinį naftos kurą. Tai kuro rūšis, duodanti naudą ir ekonominiu, ir aplinkos apsaugos požiūriu, nes dumbliai viso gamybos proceso metu absorbuoja CO₂, todėl iš jų mes galime gauti teigiamą anglies dioksido balansą turintį energijos šaltinį. Dar daugiau, priešingai nei biodegalai, dėl kurių vis dažniau kyla ginčų, ši alternatyva neišstumia maisto gamybos. Dumbliai iš tiesų gali būti auginami ir natūraliuose, ir dirbtiniuose vandens telkiniuose. Be to, šių degalų gamyba būtų ypač naudinga pakrančių bendruomenėms, kur dėl prastėjančios padėties žvejybos pramonėje iškilo būtinybė sukurti naujų pramonės šakų.

Atsižvelgdama į tai, raginu Komisija labai rimtai apsvarstyti alternatyvą naudoti dumblius degalų gamybai. Šių degalų pranašumas taip pat tas, kad jų energetinis rodiklis aukštas, o masės rodiklis - žemas ir jie yra vieni iš nedaugelio degalų, turinčių perspektyvą ateityje pakeisti raketose ir lėktuvuose naudojamus degalus.

Dorette Corbey, *pranešėja.* – (*NL*) Pone pirmininke, Komisijos ir Tarybos atstovai, ponios ir ponai, dėkoju už gerus žodžius. Aš iš tikrųjų manau, kad mums pavyko pasiekti šį rezultatą dėl gero tarpusavio bendradarbiavimo. Tik sutelkę bendras jėgas galime būti stiprūs, ir šiuo atveju ši tiesa pasitvirtino. Labai svarbu, kad direktyva dėl degalų kokybės rodiklių būtų vertinama atsižvelgiant į visą klimato kaitos priemonių paketą.

Pirmiausia, C. Turmes pranešimas direktyvos dėl atsinaujinančių energijos šaltinių klausimu šiuo atžvilgiu, žinoma, svarbus. Mes sutariame dėl tų pačių tvarumo kriterijų, kurie, mano nuomone, bus labai svarbus indėlis pasaulio mastu. Todėl labai svarbu, kad rytoj tam kartu padėtumėme pamatus.

Pritariu K. Sinnott entuziazmui dėl dumblių alyvos. Tiesą sakant, mane pačią ši perspektyva jaudina ne mažiau nei ją. Šios direktyvos dėl degalų kokybės rodiklių puikumas glūdi tame, kad ji duoda didžiulį postūmį naujų technologijų atsiradimui, taigi tai galėtų būti tikra paskata plėtoti dumblių technologiją. Iš esmės, dumblių alyvos gamybos metu išsiskiria daug mažiau CO₂, todėl ji yra tokia patraukli naftos bendrovėms ir kitiems, norintiems investuoti būtent į šias technologijas.

Taip pat labai svarbu, kad su klimato kaitos priemonių paketu būtų susietas ir kitas pranešimas, G. Sacconi pranešimas dėl naujų lengvųjų automobilių. Mes ypač siekėme, kad į šią direktyvą būtų įtraukta elektra. Elektra varomi automobiliai - tai mūsų ateitis. Naudojant elektrą kelių transporte pasiekiamas daug kartų didesnis našumas nei naudojant benziną ar dyzeliną. Todėl turėtumėme iš tikrųjų link to judėti.

Pastebėjau, kad G. Sacconi pranešime yra nemažai paskatų šia kryptimi, ir tai yra būdas spręsti vištos ir kiaušinio dilemą. Kad galėtumėme turėti mažiau aplinką teršiantį kelių transportą ir naudoti švaresnius degalus, turime tinkamai skatinti ir automobilių sektorių, ir degalų sektorių. Tikiuosi, kad šios su transportu susijusios sudedamosios klimato kaitos priemonių paketo dalys bet kuriuo atveju padės mums teigiamai prisidėti prie taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis mažinimo. Dar kartą dėkoju visiems už bendradarbiavimą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2008 m. gruodžio 17 d., trečiadienį.

15. Naujų lengvųjų automobilių išmetamų teršalų normos (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – G. Sacconi pranešimas (A6-0419/2008) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, nustatančio naujų lengvųjų automobilių išmetamų teršalų normas pagal Bendrijos integruotą principą mažinti lengvųjų transporto priemonių išmetamo CO2 kiekį (COM(2007)0856 - C6-0022/2008 - 2007/0297(COD)).

Guido Sacconi, *pranešėjas.* – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip sakoma, palikome gardžiausią kąsnį pabaigai. Keistas dalykas, šis pranešimas buvo užbaigtas pirmiausiai, tiksliai prieš dvi savaites, o diskutuosime dėl jo paskutinėje vietoje.

Pirmiausia ir visiškai nuoširdžiai turiu padėkoti visiems, kurie prisidėjo rengiant šį pranešimą, ypač vienai iš daugelio šiame darbe dalyvavusių Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos delegacijai. Taip pat norėčiau paminėti P. Léglise-Costa, kuris labai profesionaliai vadovavo šiai iniciatyvai. Kartu mums pavyko šiuo klausimu rasti protingą sprendimą tokiu didžiausiu sunkmečiu, kokį galima įsivaizduoti, t. y. kai automobilių pramonė atsidūrė baisios krizės gniaužtuose.

Atidžiai pasinagrinėjus, nebuvo iš anksto aišku, kad mums pavyks pasiekti šį rezultatą, ypač jei prisiminsime ir tai, kaip šio pranešimo kelionė prasidėjo ir kokių prieštaravimų atsirado Komisijai praeitų metų gruodžio mėn. priėmus atitinkamą pasiūlymą. Tačiau mums pavyko ne tik įveikti visus šiuos prieštaravimus, bet taip pat vienu metu "nušauti tris zuikius": paspartinti savo pastangas, patobulinti savo strategiją ir užtikrinti didesnį lankstumą.

Sakau, kad paspartinome savo pastangas, nes, kaip jums žinoma, dėl to, kam Parlamentas savo pasiūlyme teikė pirmenybę, buvo susitarta, t. y. buvo įtrauktas ilgalaikis taršos mažinimo tikslas nustatant normą, pradedamą taikyti nuo 2020 m., kad naujam automobiliui nuvažiavus kilometro atstumą vidutiniškai turėtų būti išmetama ne daugiau kaip 95 g CO₂. Tai, be abejonės, labai svarbus žingsnis, nes transporto sektoriuje bus sukurtos vienodos sąlygos kaip ir kituose sektoriuose, įtrauktuose į kitų teisės aktų, pvz., direktyvos dėl taršos emisijos leidimo sistemos, taikymo sritį, bet svarbiausia, kad bendrovės taip pat galės atitinkamai planuoti savo investicijas, naujovių diegimo ir mokslinių tyrimų veiklą, o tai, mano nuomone, ypač svarbu šiuo sunkmečiu.

Antra, sakau, kad patobulinsime savo strategiją, dėl priežasčių, kurias pirmiau kalbėdama paaiškino D. Corbey: iš esmės, mes prisidėjome prie ateities formavimo skatindami ekologinių naujovių diegimą ir nustatydami griežtą jų kontrolę, mes paskatinome mokslinius tyrimus kuriant naujų tipų variklius, gal tiksliau būtų pasakyti, naujų rūšių degalus, ir mes nustatėme ypatingųjų kreditų sistemą, skirtą mažai aplinką teršiančioms transporto priemonėms. Tai atveria kelią strateginei perspektyvai, kuri, žinoma, priklausys nuo rezultatų, gautų taikant tikrinimo sistemas, kurios tiksliai ir patikimai nustatys, kokiu mastu įvairios technologijos padeda sumažinti taršą, kuriuos planuojama įvertinti 2015 m.

Galiausiai, kaip minėjau, mes užtikrinome didesnį lankstumą, nes mums pavyko sustiprinti reglamentą. Sprendimas suteikti įmonėms galimybę įgyvendinti naujas priemones palaipsniui nustatant pereinamąjį 2012–2015 m. laikotarpį buvo įmanomas, protingas ir teisingas. Kartu, kaip įsitikinsite, mes iš naujo suformulavome savo procedūras tokiu būdu, kad jos leistų mums toliau skatinti įmones daryti investicijas, padėsiančias joms siekti nustatytų taršos mažinimo tikslų, kartu palengvinant jų perėjimą prie naujos sistemos.

Norėčiau dar kartą pasakyti, kad esu labai patenkintas dėl šio pasiūlymo. Manau, tai puikus pramonės politikos darbas. Gaila, kad neturime įgaliojimų ir visų priemonių, kurių reikia, kad galėtumėme įsikišti į kitais teisės aktais ar svertais reglamentuojamas sritis, ir tikiuosi, kad koordinuojant Komisijai, visos valstybės narės patvirtins protingą politiką skatinti paklausą taikant ekologinius mokesčius, kaip tai padarė, pvz., Prancūzijos vyriausybė, kad būtų išvengta bet kokio konkurencijos iškraipymo. Tai būtų nepaprastai naudingos papildomos priemonės dabar naudojamų pasenusių automobilių pakeitimo požiūriu, kurios taip leis rinkoje plačiu mastu atsirasti naujiems našiems automobiliams.

Tikiuosi, kad šiandien mums taip pat bus suteikta maloni galimybė susipažinti su Komisijos nuomone dėl šio kompromiso, nes iki šiol ji dar nebuvo oficialiai pareikšta.

Jean-Louis Borloo, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (FR) Pone pirmininke, norėčiau labai nuoširdžiai padėkoti pranešėjui, ponui G. Sacconi, nes tai labai sudėtinga problema ir esama tikra ir rimta pramonės ir socialinė krizė Europoje jos rimtumo nesumažino.

Be to, susiduriame su labai simboliniu mūsų miestų, judėjimo, gyvenimo būdo, pramonės ir mūsų visuomenės reiškiniu, todėl buvo neįmanoma ginčytis šiuo klausimu, tuo labiau, kad iš tikrųjų yra labai daug vartojančių ir mažai gaminančių šalių. Taigi, tai labai sudėtingas klausimas.

Komisija pagal galimybes jau iš pradžių sprendė šią sunkią užduotį. Pranešėjas ir Parlamentas patikslino šią galimybių sritį ir aš manau, kad žinodami 95 gramų ribą, kuri bus dar kartą patikslinta 2013 m., bet jau dabar aiškiai nustatyta, gamintojai žinos tikslą ir galės taikyti technologiją, kad jį pasiektų iki 2020 m.

Šiuo metu dar nežinome, kokią taršą sukelia šiuo metu naudojami automobiliai. Tik žinome, kiek į aplinką išmeta pastaruoju metu parduoti automobiliai, ir šis teršalų kiekis beveik siekia 160 g. Tikslas yra 95 g, bet šiuo metu naudojami automobiliai greičiausiai išmeta daugiau kaip 200g. Toks yra iššūkio mastas. Tai iš tikrųjų labai įspūdingas žingsnis pirmyn. Nežinau, ką Komisija pasakys dabar, bet atsižvelgdamas į tai, kaip

protingai, profesionaliai ir meistriškai ji vykdė šį projektą nuo pat pradžių, neabejoju, kad susitarimas bus pasiektas.

Stavros Dimas, *Komisijos narys.* – (*EL*) Pone pirmininke, pasiūlytu reglamentu dėl automobilių išmetamo anglies dioksido normų pirmą kartą automobilių pramonei nustatomi privalomi taršos mažinimo tikslai. Kartu tai svarbi priemonė, padėsianti pasiekti valstybėms narėms taršos mažinimo tikslus, nustatytus pasiūlytame sprendime dėl bendrų pastangų.

Kompromisiniame susitarime yra daug Komisijos pasiūlymo pakeitimų. Jie apima pereinamąjį 2012–2015 m. laikotarpį, per kurį pramonė galės laipsniškai pereiti prie nustatytų taršos normų, mažesnes baudas už pirmuosius 3 g, kuriais gamintojai viršys nustatytas normas, taikomas iki 2018 m., ir galiausiai nuostata, pagal kurią bus atsižvelgiama į ekologines naujoves, į kurias šiandien nekreipiama dėmesio bandymo ciklo metu matuojant išmetamų teršalų kiekį.

Šie pakeitimai taip pat galėtų būti vertinami kaip Komisijos pasiūlymo susilpninimas, tačiau pasiūlymas dėl ilgalaikio kompromiso nustatant ilgalaikį tikslą, kad iki 2020 m. visi nauji automobiliai neviršytų 95 g/km normos, tai kompensuoja. Įtraukdami šį tikslą į reglamentą mes apytikriai trečdaliu pasieksime taršos mažinimo tikslą sektoriuose, kuriems netaikoma prekybos emisijos leidimais sistema, o tai apytikriai tiek pat, kiek pirminiais skaičiavimais planavome pasiekti 2020 m.

Pasiektas kompromisinis susitarimas naudingas ir aplinkos apsaugos požiūriu, ir vartotojams, kurie sutapys pinigus mažiau mokėdami už degalus. Jis taip pat užtikrins investicijų stabilumą, leis gamintojams prognozuoti judėjimą rinkose, skatins naujovių diegimą, o dėl to bus daugiau investuojama į mokslinius tyrimus ir plėtrą. Taigi šis susitarimas siūlo gamintojams iniciatyvos judėti pasaulio rinkose, kuriose prognozuojamas paklausos ekologiškiems automobiliams augimas, pranašumą, kuris sustiprins Europos automobilių pramonės konkurencingumą. Norėčiau padėkoti pranešėjui Guido Sacconi už svarbų indėlį siekiant susitarimo ir tikiu, kad rytoj jūs balsuosite už šį kompromisinį susitarimą.

Werner Langen, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės referentas. – (DE) Pone pirmininke, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu norėčiau padėkoti pranešėjui Guido Sacconi. Jis gerai ir nešališkai vadovavo deryboms ir manau, kad rezultatas byloja pats už save. Trišalio dialogo metu suderėtas rezultatas perteikia kai kuriuos pagrindinius Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto reikalavimus. Mes reikalavome, kad būtų nustatyti ambicingi tikslai 2020 m., kad būtų sudarytos galimybės juos įgyvendinti palaipsniui. Mes norime, kad būtų teisingai paskirstyta našta, kad būtų skatinamas ekologinių naujovių diegimas. Mūsų reikalavimas, kad į ekologinių naujovių diegimą būtų atsižvelgta, taip pat sulaukė daugumos palaikymo. Mes norime, kad gamintojams, gaminantiems skirtingą automobilių asortimentą, būtų taikomi skirtingi reikalavimai ir vienintelis klausimas, kuriuo tebėra diskutuojama, yra baudų dydis. Esu įsitikinęs, kad dar sumažinę baudas rezultatą vis tiek pasieksime. Tai pirmas kartas, kai nustatomi privalomi tikslai, kurie darys būtinąjį spaudimą. Tai plataus užmojo programa ir ji verta pritarimo.

Jei vertinsime visa tai taip, kaip Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas, tai turime pasakyti, kad jie nori paskersti karvę, kuri duos pieno. Kiti nori ją nuolat melžti, bet nešerti. Mes suradome protingą kompromisą ir toks jis turėtų būti.

Martin Callanan, PPE-DE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, leiskite man pirmiausia tikrai nuoširdžiai atiduoti pagarbos duoklę Guido Sacconi už atliktą darbą. Vieną dieną aš net gal išmoksiu italų kalbą ir galėsiu su juo bendrauti tinkamai, nors kitamet jis ketina palikti Parlamentą. Jis atliko didžiulį darbą šio reglamento atžvilgiu.

Europos automobilių pramonė mūsų gyvenime užima ypač svarbią vietą. Ji labai svarbi daugeliu požiūrių: milijonai žmonių Europoje yra priklausomi užimtumo ir pragyvenimo požiūriu nuo šios labai svarbios ir tam tikrais atžvilgiais pažangios pramonės šakos. Jai, be abejonės, tenka didžioji mūsų gamybos pramonės produkcijos eksporto dalis. Įgyvendindami įvairias priemones nemažą likusio savo gamybinio pajėgumo dalį eksportavome už Europos ribų. Turime būti labai apdairūs, kad to nepadarytumėme ir su automobilių pramone.

Turiu pasakyti, kad pirminį Komisijos pasiūlymą laikiau per daug drakonišku, užtraukiančiu pernelyg sunkią naštą automobilių pramonei ir daug ko, kas jame numatyta, tikriausiai nebūtų įmanoma įgyvendinti iš esmės nepertvarkius šios pramonės.

Tačiau dabar mums pavyko pasiekti labai gerą ir priimtiną kompromisą. Labai svarbu, kad užuot grūmoję kaip visad didele lazda, mes taip pat palikome vietos morkoms. Manau, dabar mes tai padarėme: užuot visą

laiką grasinę gamintojams didžiulėmis baudomis, mes įtraukėme į reglamentą priemones, skatinančias gamintojus plėtoti švaresnes ir ekologiškesnes technologijas.

Niekada neturime užmiršti to, kad šiuo atžvilgiu valstybėms narėms tenka svarbus vaidmuo, nes jos turės priderinti savo mokesčių sistemas prie šių paskatų pirkti švaresnius ir ekologiškesnius automobilius, kad jos taptų patrauklesnės.

Dabar tai geras pasiūlymas ir mano frakcija rytoj už jį balsuos. Dar kartą dėkoju Guido Sacconi už jo darbą. Manau, kad dabar, kai buvo tiek daug derėtasi, ginčytasi ir diskutuota, mes pasiekėme priimtiną kompromisą ir už tai noriu atiduoti duoklę Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, nors ir manau, kad visas pirmojo svarstymo procesas vyko labai netinkamai. Tikiuosi, kad ateityje priimant teisės aktus tokia praktika nebus taikoma.

Pierre Pribetich, *PSE frakcijos vardu.* – (*FR*) Pone pirmininke: "Kai Europa susitinka gerą idėją, jos keliauja po pasaulį kartu". Cituodamas šiuos prezidento F. Miterano žodžius norėjau atkreipti dėmesį, kad šis kovos su klimato kaita priemonių paketas yra galimybė, tikras šansas plėtoti mūsų teritoriją.

Reglamentas dėl naujų lengvųjų automobilių išmetamo CO₂ normos, sudarantis šio požiūrio dalį, yra kompromiso rezultatas, kaip pasakė mūsų kolega Guido Sacconi, kurį aš sveikinu.

Kaip ir kiekvieno kompromiso atveju, galime jį vertinti kaip pusiau pilną arba pusiau tuščią stiklinę. Tačiau tikslas, kad iki 2020 m. naujų lengvųjų automobilių išmetamas CO₂kiekis neviršytų 95 g/km, puikiai dera su šia technologine revoliucija, siekiais ir filosofija, kuriuos norime matyti atsirandant pramonės politikoje, skirtoje automobilių sektoriui, kuris labai kenčia nuo rimtų krizės padarinių, ir tai suteikia kompromisui perspektyvą.

Tačiau ši padėtis pramonės sektoriuje reikalauja kelių ingredientų: finansinio Europos Sąjungos pajėgumo investuoti, ypač į automobilių pramonės mokslinių tyrimų sektorių, sukurti tikrąjį Europos prisitaikymo prie anglies dioksidu aplinkos neteršiančios ekonomikos fondą ir suburti šių sektorių darbuotojus kartu sukuriant konsultacinį komitetą klimato kaitos klausimais, kad socialiniam dialogui būtų suteikta kryptis.

Dabartinė krizė ir būtinybė kovoti su klimato kaita reiškia, kad mums būtina sukurti naujas pramonės politikos sritis remiantis šiuo pajėgumu pasirengti socialiniam dialogui, jam vadovauti ir plėtoti užimtumo kryptis. "Protingą žmogų nuo troškimų išgydo siekiai".

Todėl EP nariai iš Socialistų frakcijos ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Jorgo Chatzimarkakis, *ALDE frakcijos vardu.* – (*DE*) Pone pirmininke, ši kovos su klimato kaita priemonių paketo dalis yra viena iš svarbiausių, nes automobilių sektorius užima labai svarbią vietą daugelio mūsų valstybių narių ekonomikoje. Todėl šis skyrius turėjo būti uždarytas dabar, kad automobilių pramonė galėtų susitelkti ties ją kamuojančia krize, o ne ginčytųsi dėl to, kokius tikslus ji privalo ar gali įgyvendinti.

Mums reikia planavimo saugumo ir šis paketas jį suteikia. Tai sprendimas "dabar arba niekad", nes jei jo dabar nepriimsime, jei dar turėtų būti antrasis svarstymas, šio reglamento neturėsime. Dėl šios priežasties, taip pat dėl to, kad tai ypatingas ženklas, norėčiau pasveikinti Guido Sacconi.

Jam, kaip pranešėjui, atsakingam už šią sudėtingą dalį, nebuvo lengva rasti sprendimą, kuris užtikrintų pusiausvyrą, bet jam pavyko. Turiu pasakyti, kad labai gerbiu jus už šį darbą, nes jūs sugebėjote šiame pranešime sukurti paskatas pramonei ir kartu nustatėte baudas, kurios, kaip Werneris Langen pasakė, galbūt yra didokos, bet jos leis mums pasiekti paradigmos poslinkį, nes būtent to mums ir reikia.

Negalime nuolat kumščiuoti automobilių pramonę sakydami, kad jūs nepasiekėte savo pačių užsibrėžtų tikslų. Prisiminkime, kaip buvo, kai automobilių pramonė sukūrė "Smart", "Lupo" A2 modelius, bet niekas jų nepirko. Iš parodose stovinčių automobilių jokios naudos nėra. Tačiau dabar priėjome etapą, kuriame dėl ekonominės padėties ir dabar mūsų rengiamų teisės aktų perėjimas prie naujos mobilumo eros yra įmanomas.

Todėl manau, kad tai nėra susilpninimas, tai yra paradigmos poslinkis, kurį mums pavyko pasiekti, ir šis paradigmos poslinkis bus įrašytas istorijos knygoje kartu su Stavroso Dimaso vardu. Norėčiau padėkoti Komisijos nariui už atkaklumą ir užsispyrimą, dėl kurio mums galiausiai pavyko pasiekti šį rezultatą.

Rebecca Harms, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat norėčiau prisidėti prie pagyrų ponui Stavrosui Dimasui. Jis pateikė labai protingą pasiūlymą. Gaila, kad aplinkos

ministras J. L. Borloo nesuteikė S. Dimasui stiprios paramos įveikiant kietakakčių reakcingai nusiteikusių Vokietijos ir ypač Italijos vadovų pasipriešinimą. Būtent S. Berluskonio ir A. Merkel dėka mes dabar turime direktyvą, dėl kurios 2012 m., kai joje nustatytos taisyklės išsisems, turėsime naujus automobilius, kurių vidutinė taršos norma viršys dabar naudojamų automobilių išmetamą teršalų kiekį. Kas atsitiko mūsų ambicingumui?

Pone W. Langen, praeitą kartą prašiau jūsų pateikti įrodymą, kad gebate atlikti pagrindinius aritmetinius veiksmus. Bent aš, susumavusi viską, prieinu išvadą, kad ši direktyvą nedarys jokio spaudimo diegti naujoves todėl, kad joje, išskyrus neambicingą ribinių verčių reglamentavimą, nėra jokio nuobaudų taikymo mechanizmo ir todėl, kad ribinė vertė, nustatyta 2020 m., nebuvo padaryta privaloma.

Dėl esamos Europos automobilių pramonės krizės kalta pati automobilių pramonė. Ji dešimtmečius snaudė ir nieko nedarė nepaisydama spaudimo diegti naujoves. Ji nesugebėjo reaguoti į būtinybę apsaugoti klimatą ir į reikmes, susijusias su energetikos krize, ir mes vėl praleidžiame galimybę užtikrinti, kad dabar ir kitą dešimtmetį šiai pramonei būtų daromas konstruktyvus spaudimas.

Jei rytoj nebus pasiektas susitarimas dėl privalomo ilgalaikio tikslo, mano frakcija negalės už šią direktyvą balsuoti. Atsiprašau, pone S. Dimasai, bet taip turėtų būti. Turime padaryti šią direktyvą pavyzdžiu. Turime paklausti savęs, ar europiečiai iš tikrųjų rimtai trokšta apsaugoti klimatą, jei jie nėra daugiau drąsūs ir neatsisako savo daug degalų ryjančių automobilių ir automobilių, simbolizuojančių socialinį statusą, nei mes šioje direktyvoje.

Alessandro Foglietta, *UEN frakcijos vardu.* – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti pranešėjui G. Sacconi už jo puikų darbą ieškant kompromiso, kurį pasiekti reikėjo apsisprendimo, ryžto ir, iš tikrųjų, ištvermės.

Į šį pranešimą dėl lengvųjų automobilių išmetamo CO₂ kiekio mažinimo įtrauktas svarbus aspektas: kova su klimato kaita. Iš esmės, tai pirmas teisės aktas, kuriame reglamentuojamos lengvųjų automobilių taršos CO₂ normos nustatant plataus užmojo privalomą tikslą, kad iki 2020 m. naujų lengvųjų automobilių išmetamo CO₂ kiekis neviršytų 95 g/km, priimamas tokiu metu, kai dėl rimtos finansų krizės ir subsidijų automobilių pramonei ne ES šalyse mūsų pačių pramonei tenka labai sunkus išbandymas. Mums pavyko iškovoti, kad baudos už nedidelius nukrypimus nuo nustatytų tikslų būtų sumažintos.

Manome, kad Komisijos pasirinktas taršos normų nustatymo metodas, grindžiamas vidutinio automobilio savitosios masės parametru, aplinkos apsaugos požiūriu yra abejotinas ir nepagrįstas. Iš tikrųjų, taikant tokį metodą susidaro paradoksali padėtis, kai mažesniems ir lengvesniems, taigi ir mažiau aplinką teršiantiems automobiliams, iš esmės, bus taikomos baudos. Nepaisant to, manau ir tikiu, kad šis tekstas, tinkamai subalansuotas, galės suteikti impulsą pastangoms siekti užsibrėžtų tikslų. Todėl vertinu pranešimą dėl lengvųjų automobilių sukeliamos taršos CO₂ mažinimo kaip svarbų rezultatą ir pritariu jo patvirtinimui.

Jens Holm, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*SV*) Nuo 1990 m. tarša, kurią sukelia Europos transporto pramonė, padidėjo daugiau nei 30 proc. Jau 1995 m. Komisija pasiūlė nustatyti Europos automobiliams 120 g/km taršos normą. Tačiau tekstas, dėl kurio dabar turėsime balsuoti, yra prarasta galimybė. Kai šis reglamentas įsigalios 2012 m., 35 proc. automobilių jau nebus naudojami. Dėl šių vadinamųjų ekologinių naujovių automobilių gamintojai galės dar labiau teršti aplinką. Kas išeis iš Parlamento reikalavimo dėl 95 g iki 2020 m.? Nieko!

Balsuokite už 50 pakeitimą, kurį pateikė Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji ir Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas. Tuomet automobilių pramonei bus nustatytas iš tikrųjų privalomas taršos mažinimo tikslas, t. y. kad iki 2020 m. naujų automobilių išmetamo anglies dioksido kiekis neviršytų 95 g/km. Jei šis pakeitimas bus priimtas, mes GUE/NGL frakcijoje esame pasirengę pasiūlymą paremti. Priešingu atveju mes už jį nebalsuosime.

Sakoma, kad uždarius viename kambaryje du įmonių vadovus, jie iš karto pradės diskutuoti apie tai, kaip galėtų tarpusavyje pasidalyti rinka ir sukurti kartelį. Deja, tas pats taikoma dviem stambioms šio Parlamento frakcijoms - Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijai bei Socialistų frakcijai Europos Parlamente. PPE-DE frakcija ir PSE frakcija vėl pasirinko nesiskaityti su kitų nuomone. Kas labiausiai dėl viso to nukentės? Aplinka ir socialinė demokratija. Aplinkos apsaugos požiūriu tai yra prarasta galimybė kontroliuoti automobilių sukeliamą taršą. Jei kalbėsime apie Socialistų frakciją, šis susitarimas rodo, kad jie vis labiau panašėja į savo nedraugiškus politinius oponentus iš PPE-DE frakcijos. Tai nieko gera nelemia.

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, savanoriški susitarimai mažinti automobilių išmetamą CO₂ kiekį buvo sudaryti tarp automobilių gamintojų jau dešimtajame dešimtmetyje. Šiuose susitarimuose nustatyti taršos mažinimo tikslai turėjo jau dabar būti dideliu mastu įgyvendinti.

Tačiau įrodymų, kad kažkas pagal šiuos susitarimus daroma, labai nedaug. Vidutinis vieno automobilio išmetamo CO₂ kiekis šiandien beveik toks pats kaip prieš dešimt metų. Būtent todėl privalome nustatyti griežtas ir privalomas normas. Tačiau stiprūs pramonės lobiai labai susilpnino pirminį Komisijos pasiūlymą ir dėl to aš apgailestauju.

Tačiau buvo įtrauktas ilgalaikis 95 g/km tikslas, kurį turėsime pasiekti iki 2020 m., ir dėl to džiaugiuosi, bet tai, kokiu mastu jis iš tikrųjų yra įtrauktas į esamą tekstą, gali būti aiškinama skirtingai. Be to, buvo susilpninti trumpalaikiai susitarimai, iš dalies dėl to, kad ir normų, ir baudų požiūriu buvo nustatytas pereinamasis laikotarpis, o dėl to bus dedama mažiau pastangų.

Taigi negaliu paremti esamą Tarybos ir Parlamento susitarimą ir apgailestauju, kad iš Komisijos pasiūlymo nieko neišėjo.

Amalia Sartori, (PPE-DE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat norėjau žodžio, kad padėkočiau už atliktą darbą, pirmiausia, G. Sacconi, kuris dabar jau sukaupė tiek patirties, kad net sudėtingiausiais klausimais galės rasti sprendimą, bet taip pat, žinoma, Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, Tarybai ir Komisijai. Jų suderintos pastangos leido mums užbaigti darbą rengiant visus šiuos dokumentus kovos su klimato kaita klausimais ir ypač šį dokumentą, susijusį su automobilių sektoriumi, kuris, kaip daugelis kalbėjo, kėlė susirūpinimą dėl esamos ekonominės padėties.

Daugelis iš šiandien kalbėjusiųjų pritarė, kad tikslai, kuriuos mes užsibrėžėme pirma pasiekti iki 2012 m., o vėliau iki 2020 m., yra iš tikrųjų plataus užmojo ir kad sprendimas visuose pranešimuose, kuriuos priimsime po kelių dienų, nustatyti vienodus terminus yra protingas. Aš taip pat pritariu sprendimui dėl laipsniško baudų taikymo ir galimybės atsižvelgti į taršos mažinimo rezultatus, pasiektus įgyvendinant ekologines naujoves. Visi šie dalykai išsirutuliojo trišalio dialogo tarp institucijų metu ir manau, kad jie leido mums rasti būdus, kaip šiuo sunkmečiu sumažinti gamintojų naštą nepakenkiant bendriems tikslams. Vienas iš tokių pavyzdžių - ypatingieji kreditai automobiliams, kurie nuvažiuodami 1 km išskiria mažiau kaip 50 g CO₂.

Taip pat norėčiau pasakyti ir apie tai kiti taip pat kalbėjo, kad taikant metodą, pagal kurį didesnės masės automobiliams bus nustatoma didesnė taršos normos ribinė vertė, greičiausiai atsitiks taip, kad mažesnių automobilių gamintojai nesilaikys bendro principo, pagal kurį daugiausia turi mokėti tas, kas teršia daugiausia. Nepaisant to, mes džiaugiamės rezultatu ir balsuosime už šį pranešimą.

Inés Ayala Sender (PSE). – (*ES*) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti G. Sacconi už jo didžiulę kantrybę ir išmintį, dėl kurios mes sugebėjome išsaugoti ne tik šį labai svarbų aplinkos, ekonomikos, užimtumo ir pramonės požiūriu reglamentą, bet taip pat šiuo reglamentu išsaugoti visą energetikos ir kovos su klimato kaita priemonių paketą, kuris, iš esmės, priklausė nuo šio filosofinio akmens.

Norėčiau pasveikinti jį ir visus mus, nes jam pavyko pasiekti būtinąją pusiausvyrą tarp morkų ir lazdų ir svarbiausia jam pavyko parodyti tas morkas, o tai buvo būtina, kad darbas rengiant tokį sudėtingą tekstą galėtų judėti pirmyn.

Šiame pranešime skatinamas su taršos ${
m CO}_2$ mažinimu susijusių ekologinių naujovių diegimas, remiami moksliniai tyrimai ir naujų technologijų diegimas taršos mažinimo srityje, taip pat skatinamas biodegalų naudojimas ir jiems skirtų degalinių įrengimas.

Jame taip pat nustatomos prognozės naujų automobilių parkui nustatant reikalaujamą tikslą, kurios vėlesniu etapu bus persvarstytos ir į kurias bus atsižvelgta pasiūlyme, kurį Komisija turės pateikti 2014 m.

Jame taip pat yra nuostata, kurioje kalbama apie visiškai ar labai mažai aplinką teršiančius automobilius bei apie jų multiplikacinį efektą, kuri padės pramonei ir suteiks jai paskatų, bet taip pat įpareigos ją. Be to, ji užtikrins geresnę galimybę vartotojams gauti informaciją.

Taigi baigiant teliko tik galbūt maldaujamai paprašyti pono G. Sacconi, kad padarytų viską, ką gali, kad vėl grįžtų į Parlamentą.

Chris Davies (ALDE). - Pone pirmininke, prisiminus, kokius plataus užmojo siekius mažinant lengvųjų automobilių išmetamą CO₂ kiekį mes puoselėjome tik prieš kelis mėnesius, šie pranešimai giliai nuvilia. Jie nuvilia aplinkos apsaugos požiūriu, jie nuvilia automobilių vairuotojus, kurie bus priversti daugiau mokėti

už didelį degalų kiekį sunaudojančius automobilius, jie net nuvilia Europos automobilių pramonę, kuriai iškils pavojus būti nugalėtai pažangesnių konkurentų.

Argumentuojama tuo, kad automobilių pramonė dabar patiria finansų krizę. Bet dabar jokie mūsų veiksmai, pasiūlymai ar teisės aktai visiškai nepadės pakeisti padėties, kurioje šiuo metu atsidūrė automobilių pramonė. Viskas, ką ketiname daryti, tai pasakyti automobilių projektuotojams, kad sėstųsi prie kompiuterių ir pradėtų projektuoti ateities automobilius.

Šis teisės aktas liūdina. Jis labai netinkamas. Atsižvelgiant į ką tik paskelbtas Tarptautinės energetikos agentūros prognozes, kad naftos rezervai visame pasaulyje per dešimt metų pasieks aukščiausią tašką, būtų net galima jį pavadinti visiškai beprotišku. Aš už jį nebalsuosiu.

Matthias Groote (PSE). – (*DE*) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Guido Sacconi, nes jam pavyko pasiekti tai, kas atrodė neįmanoma. Jei prisiminsime susitarimus dėl C. Davies pranešimo ir pranešimo dėl konkurencingos automobilių pramonės reglamentavimo sistemos 21-ajame amžiuje, pagal kuriuos, iš esmės, numatoma teisės aktų leidybą pradėti 2015 m., esminiai dalykai, numatyti Komisijos pasiūlyme, apskritai yra užtikrinti, taip pat užtikrinta pusiausvyra tarp socialinių, ekologinių ir ekonominių kriterijų.

Dėl naujovių diegimo turiu pasakyti, kad nustatydamas priemokas už naujovių diegimą Guido Sacconi pasirinko tinkamą priemonę, nes mažiau kaip 50 g CO₂ į aplinką išmetančių automobilių gamintojams bus atlyginta tuo atveju, jei šie automobiliai bus parduoti, o ne tada, jei jie, kaip sakė Jorgo Chatzimarkakis, stovės automobilių salonuose ar bus parodyti tik parodose. Tam, kad gautų priemoką, automobilių gamintojai turės realizuoti savo produkciją. Tai darys spaudimą pramonei stengtis, kad šie automobiliai kuo greičiau pasiektų vartotoją.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Pone pirmininke, taip atsitiko, kad tik vakar diskutavome dėl M. Groote pranešimo. Tai buvo labai geras pranešimas, taip pat susijęs su automobilių sektoriumi, tik šiuo atveju buvo kalbama apie sunkiasvores transporto priemones.

Šiandien diskutuojame dėl G. Sacconi pranešimo. Turime pagrindą labai aiškiai ir garsiai pasakyti, kad mes, kaip Europos Sąjunga, kaip Parlamentas, darome viską, kas įmanoma, kad mūsų žmonių, mūsų piliečių gyvenimas aplinkos apsaugos požiūriu nuolat gerėtų. Imdamiesi planuojamų priemonių, turime būti tikri, kad pramonė iš tikrųjų bus pajėgi jas įgyvendinti. Tai padaryti bus nelengva, bet įmanoma.

Dar vienas dalykas: nauji automobiliai, kuriuos ketiname gaminti, turi rasti savo pirkėją. Tai, ką pasiūlė pranešėjas G. Sacconi, rodo esant pagrindo tikėtis, kad šios teigiamos savybės, t. y. aplinkos apsauga ir galimybė gaminti tokio tipo automobilius, kurie vėliau bus pripažinti rinkoje, gali tapti tikrove ir už tai jam dėkoju.

Juan Fraile Cantón (PSE). – (ES) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti G. Sacconi už atliktą darbą ir pasiektus rezultatus.

Pasiūlymu, kurį dabar svarstome, siekiama dviejų pagrindinių tikslų: naujų automobilių technologinių patobulinimų pagrindu, taip pat patobulinant kitas sistemas ar dalis, pvz., padangas ar oro kondicionavimo sistemas, pasiekti, kad iki 2020 m. naujų lengvųjų automobilių išmetamas teršalų kiekis neviršytų 95 g/km, ir skatinti ekonomiškesnį vairavimo būdą.

Mes remiame šį susitarimą, nes jame užtikrinta pusiausvyra. Jis padės dideliu mastu sumažinti automobilių išmetamo CO₂ kiekius išsaugant Europos automobilių pramonės konkurencingumą.

Dedame pastangas, kad būtų pasiektas susitarimas dėl ambicingų 2020 m. tikslų. Tai, ko prašome iš automobilių pramonės, palyginama su tuo, ko prašėme iš kitų pramonės sektorių, ir dabar pati automobilių pramonė turi imtis darbo ir parengti nustatytų tikslų įgyvendinimo strategiją.

Dabar Europos automobilių pramonei tenka trečdalis visų pasaulyje pagamintų automobilių. Jei norime išlaikyti šią privilegijuotą poziciją, privalome užtikrinti, kad mūsų automobiliai būtų švariausi ir saugiausi. Todėl turėsime investuoti į naujoves ir mūsų automobilių parko atnaujinimo skatinimą.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) (*pradžioje mikrofonas buvo atjungtas*) ... išmeta į aplinką apytikriai trečdalį viso šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio. Negali būti abejonių dėl būtinybės remti novatoriškus sprendimus, kuriais siekiama paskatinti aplinkos neteršiančių technologijų diegimą.

Pastaruoju metu mums pavyko pasiekti žymių laimėjimų šioje srityje. Tačiau nuolat augantis automobilių skaičius byloja apie tai, kad teigiamas šių laimėjimų poveikis dar nėra labai juntamas. Todėl Komisijos iniciatyva paspartinti šiuos pokyčius, regis, yra žingsnis teisinga kryptimi.

Siekdami tikslo, nustatyto aukščiausiojo lygio susitikime, t. y. sumažinti taršą kenksmingais junginiais, taip pat turėtumėme atsižvelgti į automobilių gamintojų argumentus, nes Europos automobilių pramonė yra vienas iš Europos ekonominės galios simbolių ir joje dirba daugybė žmonių. Pernelyg griežti reikalavimai galėtų pakenkti šios pramonės konkurencingumui dėl aukštesnės jų gaminamų automobilių kainos, o tai, savo ruožtu, paskatins masišką darbuotojų atleidimą.

Atsižvelgiant į neigiamus ekonomikos krizės padarinius automobilių pramonės sektoriuje, šie nuogąstavimai, be abejo, yra pagrįsti.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Norėčiau padėkoti G. Sacconi už jo pranešimą, susijusį su sritimi, kuri yra labai svarbi ekonominiu ir socialiniu požiūriu, ir šis faktas taip pat perteiktas Europos ekonomikos atkūrimo plane. Šis tikslas bus pasiektas tobulinant automobilių technologiją ir diegiant technologines naujoves.

Iki 2012 m. keleivinių automobilių išmetamo anglies dioksido kiekis turės neviršyti 130 g/km. Iš automobilių gamintojų reikalaujama palaipsniui per nustatytą pereinamąjį laikotarpį užtikrinti, kad iki 2012 m. šiuos reikalavimus atitiktų 65 proc. naujų automobilių, o iki 2015 m. - visi nauji automobiliai. Gamintojams už automobilius, kurie išmeta į aplinką mažesnį nei nustatyta riba teršalų kiekį, bus mokama priemoka, o už automobilius, kurie viršija šią ribą, bus taikomos baudos. Todėl automobilių gamybos pramonė turi investuoti į naujas technologijas, kad galėtų gaminti ekologiškus automobilius. Ačiū.

Marios Matsakis (ALDE). - Pone pirmininke, labai žaviuosi G. Sacconi ir dažniausiai su juo sutinku, bet ne ši karta.

Pasiekti 95 g/km tikslą per dvylika metų, deja, nėra laimėjimas. Tai didelis pralaimėjimas ir man kyla klausimas, ko iš tikrųjų šiuo reglamentu siekiama - išsaugoti aplinką ar automobilių gamintojus.

Man susidarė įspūdis, kad šiuo atveju aplinkosaugininkai, neišskiriant ir Komisijos nario S. Dimaso, smarkiai kovojo siekdami išsaugoti aplinką, bet prarado pagrindinius automobilių gamintojus. Labai liūdna, nes turėjome galimybę pakeisti padėtį, bet ja nepasinaudojome.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Pone pirmininke, ką siekiame apsaugoti nustatydami ribotus reikalavimus automobilių pramonei? Kalbame apie spragas teisės aktuose. Ne spragos kaltos. Kalti greitkeliai su avariniais išėjimais automobilių pramonei, kuri vengia bet kokios atsakomybės ir to, kad jiems būtų nustatomi kokie nors reikalavimai. Kam tai naudinga? Ar turime ir toliau gaminti automobilius, kurių niekam pasaulyje nereikia? Ne. Ateityje didžioji dalis automobilių bus parduodama Indijoje ir Kinijoje bei kitose besivystančiose šalyse, o šioms šalims reikia labai mažai energijos sunaudojančių automobilių. Tokių automobilių reikia mūsų planetai, būtent tokių automobilių reikia ir Europos vartotojams. Tai ar leisime automobilių pramonei gyventi svajonių pasaulyje, kuriame jie gali toliau gaminti automobilius, kurių niekam nereikia? Ne. Tai bloga politika visais požiūriais - aplinkos apsaugos, vartotojų, ekonomikos ir mokslinių tyrimų požiūriu. Kitaip sakant, tai visiška nesėkmė. Taigi mes negalime balsuoti už šį pasiūlymą.

Pirmininkas. – Pone G. Sacconi, priartėjome prie diskusijų pabaigos, bet, manau, ne prie mūsų susitarimo pabaigos.

Guido Sacconi, *pranešėjas.* – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aritmetika labai paprasta, kiekvienas gali pats paskaičiuoti paėmęs rašiklį ir popieriaus lapą. Atsižvelgiant į tai, kad 2005 m. naujų automobilių išmetamo CO₂ kiekis vidutiniškai sudarė 159 g/km, šiuo reglamentu nustatydami privalomą 95 g/km tikslą, kurį turėsime pasiekti 2020 m., vidutinį parduotų automobilių išmetamų teršalų kiekį 2020 m. sumažinsime 38 proc. Labai nesudėtinga paskaičiuoti, nereikia net jokio poveikio vertinimo, kad gautum atsakymą. Man keista.

Atsiprašau tų, kurie mane gyrė ir dėkojo už darbą, tų, kurie pritaria šiam kompromisui, ir manau, kad tokių Parlamente yra dauguma, bet leiskite man kreiptis į tuos, kurie šiam pasiūlymui nepritaria, ir į mūsų draugus iš Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos, konkrečiai į poną C. Davies, kurie dar kartą parodė savo negebėjimą prisiimti atsakomybę. Jie tik ragina siekti ambicingų tikslų, bet sprendimą tenka priimti mums.

Na, aš tik tikiuosi, kad nebus tokio farso kaip kad teko matyti rengiant ir priimant REACH reglamentą dėl pavojingų medžiagų ir jų naudojimo, kai tos pačios frakcijos pavadino šį reglamentą pralaimėjimu ir išdavyste,

bet jau po mėnesio jų tinklalapiuose jis buvo paskelbtas kaip didžiulis Europos Sąjungos laimėjimas aplinkos apsaugos srityje, kurį patvirtinusi ES tampa pasaulio lyderė, galima būtų pasakyti, cheminių medžiagų kontrolės srityje. Tikiuosi, šį kartą tokio farso nebus.

Dėkoju jums, pone J. L. Borloo, ir jums, pone S. Dimasai, už tai, kad labai aiškiai išdėstėte savo nuomonę, kuri padės mums rytoj balsuojant užbaigti šį sudėtingą darbą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2008 m. gruodžio 17 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Ivo Belet (PPE-DE), *raštu.* – (*NL*) Šį rytą dalyvavau konferencijoje švaraus mobilumo tema vienoje Limburgo miesto aukštojo mokslo kolegijoje. Joje daugiausia buvo kalbama apie elektra varomus automobilius. Akivaizdu, kad atėjo laikas pereiti prie aplinkos neteršiančios technologijos. Iškastinio kuro era jau baigiasi.

Dabartinė krizė, kuri ištiko automobilių pramonę, taip pat yra galimybė visiškai pakeisti halsą. Automobilių gamintojai mainais už gaunamą vyriausybės paramą ir garantijas privalo daugiau investuoti į šią ateities technologiją, kitaip sakant, į įperkamus didesnės talpos akumuliatorius.

Vyriausybė, savo ruožtu, turėtų ryžtingiau paremti šį perėjimą, iš dalies ir finansiškai.

Komisija jau 2005 m. pateikė pasiūlymą dėl automobilių apmokestinimo sistemos reformos ir jos koordinavimo Europos lygmeniu. Šis pasiūlymas turėtų būti dar kartą pateiktas ministrams. Automobiliams taikomas mokestis turėtų būti perskaičiuotas remiantis taršos kriterijais. Žmonėms, naudojantiems elektra varomus automobilius, kurie vargu ar išmeta į aplinką nors kokį kiekį CO₂, nebent tik smulkias suodžių dalelytes, už tai turėtų būti finansiškai atlyginta.

Atėjo laikas radikaliam pokyčiui. Inžinieriai atliko savo darbo dalį. Dabar vyriausybė turi stumti automobilių gamintojus toliau šia kryptimi ir tai daryti greitai.

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), *raštu*. – (*PL*) Šios diskusijos dėl vadinamojo aplinkosaugos priemonių paketo patvirtina ambicingus tikslus, kuriuos Europa užsibrėžė kovos su klimato kaita srityje. Europos automobilių pramonė sudaro neatskiriamą Europos strategijos, kuria siekiama iki 2020 m. 20 proc., palyginti su lygiu 1990 m., sumažinti taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, sukurti mažiau energijos naudojančią ekonomiką ir daugiau naudoti energijos iš atsinaujinančių šaltinių, dalį.

Tai ypač aktualu taršos CO₂ mažinimo atžvilgiu. Remiantis ES duomenimis, lengvieji automobiliai išskiria į aplinką 12 proc. viso Bendrijos teritorijoje išmetamo CO₂ kiekį. Tokį aukštą taršos lygį daugiausia lemia didėjantis automobilių skaičius ir intensyvesnis kelių transporto naudojimas neatsveriant jo variklių konstrukcijos patobulinimais ar automobilių masės sumažinimu.

Planuojama iki 2012 m. sumažinti lengvųjų automobilių išmetamo CO₂ kiekio normą iki 120 g/km. Taip pat numatoma parengti ilgalaikę strategiją šios normos sumažinimui iki 2020 m. iki 95 g/km. Tai atitinka Europos Parlamento nuomonę, kad naujo tipo automobilių kūrimo procesas įprastai trunka 5–7 metus, o tai, žinoma, turės įtakos automobilių gamybos pramonės plėtros ir gamybos ciklams.

Reikia pripažinti, kad priimti principai aplinkos apsaugos požiūriu yra iš tikrųjų ambicingi. Kita vertus, didesnės investicijos į mokslinius tyrimus ir plėtrą, kurių poreikį diktuoja nauji standartai, paskatins mokslinių tyrimų veiklą ieškant techninių sprendimų sumažinti degalų suvartojimą. Tai pakels automobilių sektoriaus novatoriškumo lygį ir sustiprins Europos ekonomikos konkurencingumą.

Martin Kastler (PPE-DE), *raštu.* – (*DE*) Dėl dabartinės finansų ir ekonomikos krizės automobilių pramonė ir degalų tiekėjai susiduria su dideliais sunkumais. Automobilių paklausa mažėja ir daugelis gamyklų priverstos sustabdyti gamybą iki šių metų pabaigos. Vokietijoje kas septinta darbo vieta tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso nuo automobilių gamybos. Vienas svarbus politinis tikslas, kurio turi būti siekiama - tai sukurti sąlygas, leisiančias Vokietijoje apsaugoti darbo vietas, net krizės laikais. Todėl šis reglamentas visiškai nesuderinamas su šiuo tikslu.

Apgailestauju, kad pateiktas pasiūlymas nesukuria paskatų sustabdyti taršą. Tai, mano nuomone, būtų teisingas požiūris į klimato kaitą, net ekonomikos krizės laikais. Grasinimas didžiulėmis baudomis nėra išeitis.

Taigi manau, kad šiuo atveju vykdoma privačiais interesais grindžiama politika, kenkianti Vokietijos ekonomikai. Man svarbu, kad klimatas būtų apsaugotas, bet šio tikslo neturi būti siekiama pavienių ES valstybių narių sąskaita. Šis reglamentas skaudžiai palies ne tik pačius Vokietijos automobilių gamintojus, bet svarbiausia, kad jis taip pat palies daugelį vidutinių tiekėjų, kurių dauguma susitelkę Niurnbergo regione. Todėl aš, kaip naujas EP narys, atstovaujantis šiam regionui, negaliu balsuoti už šį pasiūlymą.

16. Klimato kaita ir energetika (išvados)

Pirmininkas. - Kitas klausimas - Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos išvados dėl klimato kaitos ir energetikos.

Jean-Louis Borloo, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, Parlamento nariai, turiu pasakyti tris pagrindinius dalykus.

Pirmasis susijęs su metodu, procedūra ir bendro sprendimo procedūra. Vienur ir kitur girdėjau minint, kad šis pirmojo svarstymo susitarimas neturėtų tapti precedentu. Nėra nė vieno, kuris ypač to norėtų. Manau, dabar tam tikros tarp Kopenhagos ir Parlamento demokratijos proceso susiklosčiusios aplinkybės lėmė, kad be jokių abejonių turėjome tai užbaigti per pirmąjį svarstymą. Kitu atveju nebūtų buvę įmanomo sutarimo. Vis dėlto manau, kad nuodugnus, be galo kruopščiai parengtame Komisijos pasiūlyme atsiskleidžiantis darbas ir Tarybos atliktas darbas įvairiose energijos ir aplinkos apsaugos srityse reiškė tai, kad viskas buvo parengta susitarimui pasiekti. Prieš tris savaites per trišalius dialogus sudarytas pasitikėjimo paktas tam tikra prasme suteikė mums galimybę pasiekti sutarimą.

Iš tiesų, būtent Parlamentas, kaip paskutinė instancija, kaip įprastai priims lemiamą balsą. Tai vyks rytoj.

Antroji mano pastaba susijusi su visais tekstais. Žinau, kad spręsdami bet kokį klausimą metodui visada galime skirti ypatingą dėmesį. Svarbūs ne tik metodai; atvirai kalbant, svarbi garantija, kad suteiksime sau tikslams pasiekti skirtų priemonių.

Pasinaudosiu automobilių išmetamo CO, pavyzdžiu, kuris buvo galutinio aptarimo tema. Nepritariu šioms nuomonėms, nes jei kalbėtume apie transporto priemonės surinkimą, visi puikiai žinote, kad surinkti ir sukonstruoti transporto priemonę prireikia ne vienų metų. Gerb. Ch. Daviesai, jūs tai žinote. R. Harms pritarė Komisijos pasiūlymui, kuriame nebuvo minimi 95 gr. Per trišalius dialogus pasiektas sutarimas – iš esmės nežymus trumpalaikių ar tiesioginių bausmių, kurios tiesioginei gamybai daro nedidelę įtaką, sušvelninimas, mainais į patvirtintą pagrindinį strateginį sprendimą nustatyti ir toliau taikyti ne 120 gr., o 95 gr. ribą.

Galbūt galėjome surengti diskusijas ir išsiaiškinti, ką daugiau galėjome padaryti. Dėl to neabejoju, tačiau nemanau, kad dėl visų šešių tekstų priimti metodai Komisijos atžvilgiu reiškia atsitraukimą.

Komisija pateikė sudėtingus pasiūlymus, nes padėtis sudėtinga, valstybių narių padėtis sudėtinga ir mūsų pramonės bei socialinio klimato padėtis sudėtinga, tačiau manau, kad visi turime priemonių, skirtų šiam pirmajam klimato ir energetikos teisės aktų paketo etapui pasiekti.

Trečiasis dalykas, kurį turiu pasakyti, susijęs su išorine išraiška bei, iš esmės, su pasiruošimu Kopenhagai. Sakau tai kiek įmanoma asmeniškai, nes prieš tris dienas buvau Poznanėje. Negalėsime Kopenhagoje vesti puikių derybų, jei mes, europiečiai, 100 proc. nesididžiuosime savo pirmuoju etapu. Jei savo Jungtinių Valstijų, Kanados, Australijos, Kinijos ir Rusijos bei daugybės kitų partnerių atžvilgiu būsime išoriškai sumenkinti, jei nuvertinsime save per pirmąjį šio esminio persilaužimo etapą, neturėtume nustebti, jei per Kopenhagos derybas kiti nežiūrės į mus rimtai. Jie savo pusėje neturės Europos Teisingumo teismo, kuris užtikrintų, jog direktyvos tinkamai įgyvendinamos.

Taigi, prašau: renkime vidines diskusijas; tai įprasta. Žinoma, yra balsavimai, tačiau patikėkite, visa pramonė žinutę suprato. Bet kuriuo atveju Europos piliečiai suprato žinutę, o tai neturi nieko bendro nei su mumis, nei su mūsų direktyvomis. Paprasčiausiai dabar likęs pasaulis atidžiai mūsų klausosi, taigi, nenuvertinkime ypatingo pasiekimo.

Stavros Dimas, Komisijos narys. - Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems per šiandienos diskusijas kalbėjusiems nariams už jų itin konstruktyvų indėlį bei paraginti palaikyti šį šiandien svarstomą kompromisinį teisės aktų paketą. Priimdama šį kompromisinį susitarimą Europos Sąjunga įrodys, jog esant pakankamai politinės valios įmanoma priimti konkrečias priemones, kurių reikia siekiant kovoti su klimato kaita, ir kad įmanoma tai padaryti prieinama kaina. Jei 27 valstybės narės, kuriose egzistuoja visiškai skirtinga socialinė ir ekonominė tikrovė, per santykinai trumpą laiko tarpą gali susitarti dėl labai sudėtingo ir plataus užmojo priemonių rinkinio, kodėl neturėtų būti įmanoma sudaryti panašų susitarimą ir tarptautiniu mastu? Per praėjusią savaitę Poznanėje vykusią Jungtinių Tautų konferenciją tapo aišku, kad viso pasaulio akys nukreiptos į Europą ir kad tarptautinėms deryboms mūsų veiksmai turės lemiamą ir teigiamą įtaką.

Norėčiau pareikšti keletą trumpų pastabų dėl kai kurių klausimų, dėl kurių šį vakarą liko didžiulės diskusijos.

Pirma, dėl automobilių: pagal kompromisinį pasiūlymą pirmasis mūsų pasiekimas bus tas, kad ketiname nustatyti privalomus Europos automobilių gamintojams taikytinus standartus. Tai – labai svarbu ir kartu yra priežastis balsuoti už šio teisės aktų paketo dalį sudarantį pasiūlymą. Jis taip pat maždaug trečdaliu pagal pradinį Komisijos pasiūlymą padėjo pasiekti ne LPS sektoriaus tikslų, tačiau pagal dabartinį pasiūlymą jis vis tiek prisidės maždaug ketvirtadaliu. Jei atsižvelgtume į ilgalaikį tikslą, – 95 gr., – vėl galėtume pasiekti trečdalį iš pradžių užsibrėžtų tikslų. Žinoma, kaip sakė Chris Davies, sparčiai žengti į priekį technologijų naujovių link ir sumažinti degalų vartojimą automobiliuose – vienas Europos automobilių gamintojų interesų, nes taip jie anksčiau pasinaudos socialinio perėjimo link švaresnių automobilių pranašumu, o taip elgdamiesi gaus pelno. Vartotojai, žinoma, mokės mažesnes sąskaitas už degalus, o šių švaresnių automobilių gamyba bus naudinga aplinkai. Taigi, manau, kad turėtumėte balsuoti netgi už dabartinį ir viso teisės aktų paketo dalį sudarantį pasiūlymą.

Antra – aukcionų organizavimas: kyla daug kritikos, kodėl turėtume organizuoti mažiau aukcionų. Tačiau per pirmąjį ir antrąjį prekybos laikotarpius aukščiausias aukcionų organizavimo rodiklis buvo 4 proc.: aukcionuose buvo parduota 4 proc. leidimų. Dabar, netgi po sumažinimo, aukcionuose parduoti ketiname daugiau nei 50 proc. Aukcionų organizavimas labai svarbus: tai geriausias leidimų paskirstymo būdas, jis veikia pagal principą "moka teršėjas", neleidžia sukurti netikėtai didelio pelno ir leis sukaupti lėšas, reikalingas kovoti su klimato kaita ir kitiems kilniems reikalams. Tačiau ši paskata niekur nedingsta: ketiname viršyti 50 proc., ir šis procentas kiekvienais metais didės. Jei kai kurios energijos sektoriuje atsisakymo dalyvauti nuostatą taikančios šalys jais nesinaudoja – tokia mano nuomonė, – atėjus laikui šis procentinis dydis dar labiau išaugs.

Jei kalbėtume apie netikėtai išaugusį pelną, kuris gali atsirasti dėl nemokamai paskirstomų ar nemokamų leidimų, tai valstybės narės, kurios labai tuo rūpinasi, vis dar turi galimybę apmokestinti šį netikėtai išaugusį pelną. Taigi, jei yra politinė valia, yra ir būdas kaip su tuo susitvarkyti, o jūs, Europos Parlamento nariai, savo gimtosiose šalyse irgi turite balsą.

Dėl išorės kreditų vartojimo ne LPS sektoriuje, bendrų pastangų sektoriuje, mane suglumino keli šiandien išdėstyti argumentai. Negi nesame už švarios plėtros mechanizmus? Negi nepalaikome lanksčių Kioto protokole numatytų priemonių? Ar per tarptautinį susitarimą Kopenhagoje ketiname pasisakyti prieš juos? Negi manote, kad labai sunkus susitarimas Kopenhagoje galėtų būti įmanomas be šių lanksčių priemonių?

Taigi, kokia jūsų pozicija? Aš jos nesuprantu. Ar esate prieš šias lanksčias priemones, prieš investavimą į besivystančias šalis ir technologijų perkėlimą į jas, prieš išmetamųjų dujų kiekio mažinimą ir, žinoma, kreditų gavimą už jį? Žinoma, turime nustatyti pusiausvyrą, kad ten neperkeltume didžiosios dalies. Viską turime atlikti čia, Europos Sąjungoje, jos viduje, nes taip geriau mūsų ekonomikai, geriau prisitaikymui prie mažai anglies dvideginio į aplinką išskiriančių ateities poreikių ir todėl, kad tai mūsų verslui ir pramonei suteiks vadinamąjį pradininko pranašumą. Tai bus paskata plėtoti naujas technologijas ir energijos vartojimo efektyvumą bei skatinti atsinaujinančiuosius energijos išteklius.

Taigi, be abejo, turime išlaikyti pusiausvyrą, ir manau, kad ši pusiausvyra nebuvo itin sutrikdyta ne LPS sektoriuje 10 proc. padidinus išorės kreditų vartojimą, nes būtent apie tai ir kalbame. O atsakydamas į Europos Parlamento narių iš šalių, prašiusių šios nukrypti leidžiančios nuostatos, argumentus dar kartą pasakysiu: gerai, pasakykite savo šalims nesinaudoti šia nukrypti leidžiančia nuostata. Tik nuo jūsų priklauso viešajai nuomonei ir vyriausybėms daroma įtaka savo šalyse nesinaudoti šiuo papildomu 1 proc.

Kadangi papildomo 1 proc. panaudojimui keliame tiek daug sąlygų, manau, galų gale didžioji jo dalis liks nepanaudota. Norėčiau jums priminti, kad šiuo papildomu 1 proc. rengiant švarios plėtros mechanizmų projektus turėtų būti naudojamasi mažiausiai išsivysčiusiose šalyse. Jei gerai pamenu, pagrindinis per Poznanėje vykusią Jungtinių Tautų konferenciją mūsų su besivystančiomis šalimis išdėstytas argumentas buvo tas, kad tose šalyse vykdome mažai projektų. Vienas mūsų svarstomų klausimų buvo kaip geriau paskirstyti šiuos projektus tarp besivystančių šalių ir ypač tarp mažiausiai išsivysčiusių šalių. Be abejo, labai svarbu, kad švarios plėtros mechanizmai būtų aukštos kokybės; tai svarstėme per Poznanėje vykusią Jungtinių Tautų konferenciją ir padarėme tam tikrą pažangą. Tikiuosi, iki Kopenhagos konferencijos pradžios būsime baigę diskusijas dėl švarios plėtros mechanizmų pagerinimo ir skaidrumo bei dėl papildomų sąlygų, kurios tiesiog būtinos.

Paskutinis dalykas, kuri norėčiau pasakyti, susijęs su klausimu ar šis paketas yra grėsmė, nes girdėjau, keleta mūsų kolegų sakančių, jog jis kelia grėsmę jų ekonomikai, ypač aukcionų organizavimui. Priminsiu jums, kad iš aukcionų organizavimo gautos pajamos liks valstybėse narėse, jos neiškeliaus į užsienį ar į kitas šalis, jos liks šalyje, jos finansų ministerijoje ir galės būti panaudotos kilniems tikslams, netgi socialinėms problemoms spręsti. Jei kyla elektros energijos kainos, jei nepakanka energijos, galite sumažinti padidėjusią elektros energijos kainos dalį. Todėl nesuprantu aukcionų organizavimo keliamos "grėsmės" tų šalių ekonomikai: visas teisės aktų paketas dera su kova su ekonomikos krize. Dabar neturiu daugiau laiko dėl to ginčytis, tačiau apie tai vyko didžiulės diskusijos ir neketinu grįžti atgal.

Leiskite užbaigti savo įsiterpimą nuoširdžiai padėkojant Europos Parlamentui, Tarybai pirmininkaujančiai šaliai ir Tarybai už puikų bendradarbiavimą rengiant teisės aktų paketą ir su juo susijusius pasiūlymus dėl anglies dioksido, automobilių ir benzino bei dyzelino degalų kokybės direktyvos. Ypač vertinu konstruktyvų šių rūmų ir ypač pranešėjų vaidmenį, kurį jie vaidino užtikrinant susitarimą tarp institucijų dėl šio svarbaus teisės aktų paketo. Priimdami šį paketą užtikrinsite, kad savo sumažinimo įsipareigojimams įvykdyti Europos Sąjunga turi konkrečių priemonių ir kad tarptautinėms deryboms kritišką akimirką kovojant su klimato kaita bus dar kartą patvirtintas vadovaujamas Europos vaidmuo. Kuo didesnė dauguma pritars šioms priemonėms, tuo stipresnį signalą pasiųsime savo tarptautiniams partneriams apie mūsų pasiryžimą kovoti su klimato kaita ir tuo veiksmingiau galėsime juos įtikinti sekti mūsų pavyzdžiu. Todėl primygtinai raginu palaikyti šiandien mūsų svarstomą kompromisinį teisės aktų paketą.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. - Gerb. pirmininke, man didžiulė garbė užbaigti šias itin konstruktyvias diskusijas. Tai – didelis pasiekimas. Kas galėjo pamanyti, kad galime sutarti dėl tokio daug pastangų reikalaujančio priemonių paketo ne tik prieidami prie sutarimo Taryboje, bet ir priimdami pirmojo svarstymo susitarimą su Parlamentu dėl itin sudėtingų klausimų? Tai – iš tiesų didžiulis pasiekimas.

Norėčiau paminėti tik tai, kad kol buvo rengiamas susitarimas Komisija išleido kelis pareiškimus. Jie buvo perduoti Parlamentui, kad jis juos pridėtų prie mūsų diskusijų protokolo.

Kartu pasiekėme puikų susitarimą, ir džiaugiuosi galėdamas jį gerai įvertinti. Linkiu jums sėkmės per rytdienos balsavimą.

Komisijos pareiškimai dėl klimato ir energetikos teisės aktų paketų

Emisijos leidimų sistema – A. Doyle pranešimas

Komisijos pareiškimas dėl persvarstytos Prekybos išmetamųjų teršalų leidimais direktyvos 10 straipsnio 3 dalies

Nuo 2013 iki 2016 m. valstybės narės taip pat galės panaudoti iš aukcione parduotų leidimų gautas pajamas siekdamos paremti labai veiksmingų jėgainių, įskaitant naujų jėgainių, pritaikytų surinkti ir saugoti anglies dioksidą, statybą. Valstybės narės gali remti iki 15 proc. kainos visų investicijų, skirtų naujiems, anglies dioksidą surinkti ir saugoti pritaikytiems įrenginiams, viršijantiems jėgainės veiksmingumo laipsnį pagal 2006 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimo (2007/74/EB)⁽¹⁾ 1 priedą, statyti.

Komisijos pareiškimas dėl Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai pataisos 10a straipsnio 4a dalies

Valstybės narės gali nuspręsti, jog būtina laikinai kompensuoti su CO, susijusias išlaidas, kurios turėjo įtakos didesnėms elektros energijos kainoms, jei kitu atveju dėl su CO2 susijusių išlaidų gali atsirasti anglies dioksido nutekėjimo rizika. Nesant tarptautinio susitarimo Komisija įsipareigoja iki 2010 m. pabaigos pasitarusi su valstybėmis narėmis pakeisti Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir nustatyti išsamias taisykles, kuriomis vadovaudamosi valstybės narės tokio pobūdžio paramai galės skirti valstybės pagalbą. Šios taisyklės nustatomos vadovaujantis principais, kurie 2008 m. lapkričio 19 d. neoficialiame dokumente (2 priedas 15713/1/08) buvo pateikti Tarybai.

Anglies dioksido surinkimas ir saugojimas – Ch. Davies pranešimas

Komisijos pareiškimas dėl naujausių pasiekimų diegiant anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) technologijas

Nuo 2010 m. Komisija reguliariai teiks ataskaitas dėl naujausių pasiekimų diegiant CCS technologijas vykdant veiklą, susijusią su demonstracinių projektų CCS srityje tinklo eksploatavimu. Šiose ataskaitose bus pateikiama

[&]quot;Viršnorminis energijos sunaudojimas" – terminas, vartojamas apibūdinti tai, kad CO2 surinkimą ar mineralizaciją naudojanti jėgainė šiems procesams vartoja savo energiją, taigi jai reikia daugiau enegijos, negu lygiaverčių gamybinių pajėgumų jėgainei, kuri CO₂ surinkimo ar mineralizacijos nenaudoja.

16-12-2008

informacija apie pažangą pradedant eksploatuoti demonstracines elektrines, kurios pasirengusios taikyti CCS technologijas, CCS technologijų vystymo pažangą, išlaidų sąmatas ir CO₂ transportavimo bei saugojimo infrastruktūros plėtojimą.

Komisijos pareiškimas dėl sprendimų dėl leidimų saugoti projektų ir dėl sprendimų dėl atsakomybės perdavimo projektų pagal direktyvos 10 straipsnio 1 dalį ir 18 straipsnio 2 dalį

Komisija paskelbs visas nuomones dėl sprendimų dėl leidimų saugoti projektų pagal direktyvos 10 straipsnio 1 dalį ir nuomones dėl sprendimų dėl atsakomybės perdavimo projektų pagal direktyvos 18 straipsnio 2 dalį. Tačiau skelbiamoje šių nuomonių redakcijoje nebus pateikiama informacija, kurios slaptumas garantuojamas taikant išimtis suteikiant visuomenei galimybę susipažinti su informacija pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 ir Reglamentą (EB) Nr. 1367/2006d dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43) ir pagal Orhuso konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, p. 13).

Komisijos pareiškimas dėl to, ar patikslintoje Seveso direktyvoje kaip viena iš pavojingų medžiagų turėtų būti nurodytas anglies dioksidas, nustatant atitinkamas žemiausias ribas

CO₂ – įprasta medžiaga ir šiuo metu nėra priskiriama pavojingoms medžiagoms. Todėl šiuo metu į 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyvą 96/82/EB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės (Seveso direktyvą) nėra įtraukti CO, transportavimo įrenginiai ir saugyklos. Remiantis Komisijos atlikta preliminaria turimos informacijos CO, transportavimo klausimu analize, panašu, kad tiek empiriniai tyrimai, tiek modeliavimo rezultatai rodo, jog CO, transportavimo vamzdynais rizika ne didesnė nei transportuojant vamzdynais gamtines dujas. Panašu, kad tas pats pasakytina apie CO2 transportavimą laivais palyginti su suskystintų gamtinių dujų ar suskystintų naftos dujų transportavimu laivais. Duomenys taip pat rodo, kad nepanašu, jog CO2 saugyklų keliamas avarijų pavojus, neatsižvelgiant į tai, ar jį keltų įtrūkimas leidžiant, ar nutekėjimas po suleidimo, būtų didelis. Tačiau tai, ar Seveso direktyvoje kaip viena iš pavojingų medžiagų turėtų būti nurodytas CO₃, išsamiau bus svarstoma tada, kai bus rengiamas siūlomas šios direktyvos patikslinimas, kurį atlikti numatyta 2009 m. pabaigoje arba 2010 m. pradžioje. Jeigu per vertinimą paaiškės, jog egzistuoja atitinkamas galimas avarijų pavojus, Komisija pateiks pasiūlymus patikslintoje Seveso direktyvoje nurodyti CO, kaip vieną iš pavojingų medžiagų, nustatant atitinkamas žemiausias ribas. Tokiu atveju Komisija taip pat siūlytų atitinkamai iš dalies keisti 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją atlyginti (direktyvos dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą) III priedą, siekiant užtikrinti, kad visiems pagal Seveso direktyvą eksploatuojamiems įrenginiams, kuriuose tvarkomas superkritinio būvio CO₃, būtų taikoma direktyva dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą.

Komisijos pareiškimas dėl mineralinės CO, sekvestracijos

126

LT

Mineralinė CO₂ sekvestracija (CO₂ fiksavimas neorganinių karbonatų forma) – galima klimato kaitos sušvelninimo technologija, kuri iš esmės galėtų būti naudojama tų pačių kategorijų pramonės įrenginiuose, kurie pritaikyti geologiniam CO₂ saugojimui. Tačiau šiuo metu šis procesas dar tik rengiamas. Be su CO₂ surinkimu susijusio viršnorminio energijos suvartojimo, ⁽²⁾ šiuo metu egzistuoja didelis viršnorminis energijos suvartojimas, susijęs su pačiu mineralinės karbonizacijos procesu; tai reikės apsvarstyti prieš numatant komercinį įdiegimą. Kaip ir geologinio saugojimo atveju, taip pat reikėtų nustatyti kontrolės priemones, būtinas siekiant užtikrinti šios technologijos saugą aplinkosaugos atžvilgiu. Kadangi šios technologijos labai skirtingos, šios kontrolės priemonės greičiausiai labai skirsis nuo geologinio saugojimo atveju taikomų kontrolės priemonių. Atsižvelgdama į šiuos argumentus, Komisija atidžiai stebės pažangą mineralinės sekvestracijos srityje, kad būtų galima parengti atitinkamą teisinę sistemą, kuri sudarytų sąlygas, šią technologiją tinkamai išplėtojus, vykdyti aplinkosauginiu atžvilgiu saugią mineralinę sekvestraciją ir ją pripažinti taikant išmetamųjų teršalų leidimų prekybos sistemą. Atsižvelgiant į valstybių narių suinteresuotumą šia technologija ir į technologinių pokyčių tempą, pirmą vertinimą greičiausiai reikėtų atlikti apie 2014 m. arba leidus aplinkybėms – anksčiau.

Degalų kokybės direktyva – D. Corbey pranešimas

^{(2) &}quot;Viršnorminis energijos suvartojimas" – terminas, vartojamas apibūdinti tai, kad CO₂ surinkimą ar mineralizaciją naudojanti jėgainė šiems procesams vartoja savo energiją, taigi jai reikia daugiau enegijos negu lygiaverčių gamybinių pajėgumų jėgainei, kuri CO₂ surinkimo ar mineralizacijos nenaudoja.

Naujosios direktyvos priėmimą lydintis Komisijos pareiškimas

Komisija patvirtina, kad 7a straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nurodyti 2 proc. sumažinimo tikslai nėra privalomi ir kad per persvarstymą bus nagrinėjamas neprivalomas jų pobūdis.

CO₂ ir automobiliai – G. Sacconi pranešimas

Komisija patvirtina, kad 2009 m. ji ketina pasiūlyti persvarstyti Direktyvą 1999/94/EB dėl vartotojų galimybės gauti informaciją apie degalų taupymą ir išmetamųjų CO_2 dujų kiekį parduodant naujus keleivinius automobilius. Tuo siekiama užtikrinti, kad vartotojai gautų tinkamą informaciją apie naujų keleivinių automobilių išmetamo CO_2 kiekį.

Iki 2010 m. Komisija persvarstys Direktyvą 2007/46/EB tam, kad pagal reglamentą už stebėseną ir ataskaitų teikimą atsakingoms valstybių narių institucijoms būtų galima pranešti apie transporto priemonėje įdiegtas naujoviškas technologijas ("ekologines naujoves") ir jų poveikį konkrečiam tos transporto priemonės išmetamųjų CO, dujų kiekiui.

Komisija taip pat svarstys galimybę parengti ir taikyti reikalavimus, kad automobiliuose būtų įrengti degalų taupymo matuokliai siekiant skatinti vairavimą sunaudojant mažiau degalų. Todėl Komisija svarstys galimybę iš dalies keisti tipo patvirtinimą reglamentuojančius teisės aktus ir iki 2010 m. priimti būtinus techninius standartus.

Tačiau Komisija įsipareigojusi siekti savo geresnio reglamentavimo iniciatyvoje iškeltų tikslų ir pasiūlymų poreikį pagrįsti išsamiu poveikio ir naudos vertinimu. Atsižvelgdama į tai ir vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutartimi, Komisija toliau vertins poreikį teikti naujus pasiūlymus dėl teisės aktų, tačiau pasilieka teisę nuspręsti, ar ir kada būtų tikslinga tokius pasiūlymus teikti.

Skatinimas vartoti iš atsinaujinančių šaltinių gaunamą energiją – C. Turmes pranešimas

Komisijos pareiškimas dėl 2 straipsnio b punkto

Komisija mano, kad šioje direktyvoje terminas "pramoninės ir buitinės atliekos" gali apimti ir "komercinėmis atliekomis" vadinamas atliekas.

Komisijos pareiškimas dėl 20 straipsnio 6 dalies d punkto

Komisija mano, kad 20 straipsnio 6 dalies d punkto paskutinėje įtraukoje pateikta nuoroda į 20 proc. tikslą nebus aiškinama kitaip, negu Direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje.

Komisijos pareiškimas dėl 20 straipsnio 6 dalies d punkto ir dėl 7 bei 8 dalių.

Komisija pripažįsta, kad kai kuriose valstybėse narėse jau 2005 m. nacionalinė atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis buvo didelė. Vertindama geriausią ekonominio naudingumo pagrindą, Komisija, rengdama 20 straipsnio 6 dalies d punkte, 7 ir 8 dalyse nurodytas ataskaitas, deramai atsižvelgs į ribines išlaidas didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalį ir prireikus įtrauks ir tokioms valstybėms narėms tinkamus sprendimus į visus pasiūlymus, pateiktus pagal pirmiau nurodytą Direktyvos straipsnį.

Komisijos pareiškimas dėl VIIb priedo

Komisija sieks iki 2011 m. paankstinti direktyvos VIIb priede nurodytų gairių sukūrimą ir bendradarbiaus su valstybėmis narėmis siekdama parengti duomenis ir metodiką, kurių reikia norint apskaičiuoti ir stebėti, kaip naudojant šilumos siurblius prisidedama prie šios direktyvos tikslų įgyvendinimo.

Gairėse bus numatyta, kad galima koreguoti sezoninio naudingumo koeficiento vertes, kurios naudojamos vertinant, ar, atsižvelgiant į tai, kad neelektrinių šilumos siurblių pirminės energijos poreikis nepriklauso nuo elektros energijos sistemos veiksmingumo, tokius šilumos siurblius reikėtų įtraukti į šį priedą. Rengdama šias gaires Komisija taip pat įvertins, ar tikslinga numatyti metodiką, pagal kurią sezoninio naudingumo koeficiento vertė, naudojama vertinant, ar reikia įtraukti bet kurį konkretų šilumos siurblį, būtų grindžiama vidutinėmis ES klimato sąlygomis.

Marios Matsakis (ALDE). - Gerb. pirmininke, dėl darbo tvarkos: daugybę kartų skundėmės dėl nepakankamo Tarybos ir Komisijos dalyvavimo mūsų plenarinių posėdžių diskusijose. Deja, nors šį vakarą yra du Komisijos nariai ir vienas ministras, šiame plenariniame posėdyje dalyvauja maždaug penki Europos Parlamento nariai. Manau, tai liūdna, ir dėl to turėtume atsiprašyti Komisijos narių bei ministro.

Pirmininkas. – Visiškai sutinku: tai įrodo, su kokiu profesionalumu ir gera valia Komisija ir Taryba dirba savo darba.

Norėčiau jums pranešti, kad nuo 2008 m. gruodžio 11 d. iš Europos Parlamento narių atsistatydina Karin Scheele. Remdamasis Darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalimi Parlamentas konstatuoja, kad nuo tos dienos jos vieta laisva. Kompetentingos Austrijos valdžios institucijos mums pranešė, kad į Europos Parlamentą buvo išrinkta Maria Berger, kuri nuo 2008 m. gruodžio 11 d. pakeis K. Scheele.

Remiantis Darbo tvarkos taisyklių 3 straipsnio 2 dalies nuostatomis, kol jos įgaliojimai nebus patikrinti ir nebus priimtas sprendimas dėl ginčų, M. Berger eis savo pareigas Parlamente ir jo organuose ir galės naudotis visomis su tuo susijusiomis teisėmis, jei prieš tai bus pateikusi rašytinę deklaraciją, kad neužima jokių su Europos Parlamento nario veikla nesuderinamų pareigų.

17. Parlamento sudėtis (žr. protokolą)

128

(Posėdis buvo sustabdytas 20.20 val. ir atnaujintas 21.00 val.)

PIRMININKAVO: L. COCILOVO

Pirmininko pavaduotojas

18. Teisėkūros procesas dėl trečiojo energetikos paketo (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl Hanneso Swobodos, Reino Paasilinnos, Elunedos Morgan, Atano Paparizovo, Gileso Chichesterio, Alejo Vidalio-Quadraso, Herberto Reulio, Angelikos Niebler, Gunnaro Hökmarko ir Jerzio Buzeko žodinio klausimo (O-0120/2008) Tarybai Socialistų frakcijos Europos Parlamente ir Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos vardu tema: Tęsti ir laiku užbaigti teisėkūros procesą dėl trečiojo energetikos paketo (B6-0493/2008).

Atanas Paparizov, autorius. – Gerb. pirmininke, 2008 m. birželio 18 d. ir liepos 9 d. Europos Parlamentas per pirmąjį svarstymą patvirtino teisėkūros rezoliucijas dėl trečiojo energetikos paketo direktyvų ir reglamentų. Paketas labai svarbus siekiant sukurti Europos elektros energijos bei dujų vidaus rinką, užtikrinti skaidrią ir aiškią investicijų į perdavimo tinklus reguliavimo sistemą bei stiprinti regionų ir visos Europos bendradarbiavimą. Atsižvelgiant į tai, energetikos paketu labai prisidedama prie ES valstybių narių energijos tiekimo saugumo.

Jo priėmimas reikšmingiausiai prisidės prie pastangų, kuriomis siekiama įgyvendinti plataus užmojo energetikos ir klimato kaitos srities teisės aktų paketą. Esu įsitikinęs, kad Parlamentas rytoj jį priims.

Todėl norėtume paprašyti, kad Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija informuotų mus apie savo ketinimus pateikti Europos Parlamentui bendrąją Tarybos poziciją dėl penkių teisėkūros pasiūlymų. Taip pat būtume dėkingi, jei būtų pateikta išsami informacija apie tai, kokių veiksmų Taryba ir ypač jai pirmininkausianti Čekija numato imtis, siekdamos tęsti ir laiku užbaigti teisėkūros procesą dėl trečiojo energetikos paketo.

Europos Parlamentas jau ne kartą rodė savo troškimą pradėti konstruktyvų dialogą su Taryba. Kaip šio pasirengimo ženklą liepos 17 d. Europos Parlamento pranešėjai parengė ministrui J.-L. Borloo skirtą laišką, kuriame raginame Tarybai pirmininkaujančią šalį per laikotarpį nuo bendro politinio susitarimo iki oficialaus pranešimo apie bendrąją Tarybos poziciją pradėti neoficialias Tarybos ir Parlamento derybas. Be to, paraginome Tarybą šį teisėkūros paketą padaryti prioritetinį kartu kuo anksčiau nuo 2008 m. rugsėjo mėn. pradedant neoficialias derybas, nes esame įsitikinę, jog tai galėtų pasitarnauti trijų institucijų, Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos ir visų ES piliečių interesams. Vėliau atkreipėme dėmesį į būtinybę laiku pradėti šias derybas dėl kai kurių atvejų.

Norėčiau atkreipti dėmesį į Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2008 m. spalio 15–16 d. Briuselyje vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo rezultatų, kurioje raginome Tarybą pradėti derybas.

Po spalio 10 d. sudaryto politinio susitarimo Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto primininkas lapkričio 7 d. laiške pasiūlė neoficialaus trišalio dialogo forma iki šių metų pabaigos surengti pirmąjį susitikimą. Apgailestaujame, kad toks susitikimas iki šiol neįvyko.

Savo ruožtu iš karto, kai tik gausime bendrąją Tarybos poziciją, esame pasirengę pradėti trišalį dialogą, kad būtų pasiektas tarpinstitucinis susitarimas.

Šiandien per pranešėjų ir visų politinių frakcijų atstovų susitikimą, kurį surengė Pramonės komiteto pirmininkė A. Niebler, visais balsais sutarėme pasiūlyti kuo anksčiau pradėti trišalį dialogą, pageidautina Strasbūre, per nuo 2009 m. sausio 12 d. prasidedančią savaitę turint mintyje laiko apribojimus. Tikimės, kad Tarybai pirmininkaujanti Čekija pajėgs priimti šį pasiūlymą.

Šiuo metu žinome, kad Taryba į savo bendrąją poziciją įtraukė politiniu atžvilgiu ypatingos svarbos sritis, pvz., atskyrimą, nuostatą dėl trečiųjų šalių ir vienodas sąlygas. Vis dėlto ji nesprendė Europos Parlamento per pirmąjį svarstymą iškeltų klausimų, pvz., didesnio reguliavimo agentūros vaidmens, vartotojų apsaugos, energijos trūkumo ir t. t. klausimų. Tikimės, kad šiuos svarbius klausimus galėsime apsvarstyti per įtemptą sausio ir vasario mėn. vyksiantį dialogą.

Leiskite pasakyti, kad tikiu, jog Taryba operatyviai ir konstruktyviai reaguos į Europos Parlamento iškeltus klausimus, kurie užtikrina paketo įgyvendinimą ir gina milijonų Europos vartotojų interesus.

Gunnar Hökmark, *autorius*. – (*SV*) Gerb. pirmininke, rytoj Parlamentas priims sprendimą dėl įvairių su klimatu susijusių teisės aktų paketo dalių. Tai reikš, kad per labai trumpą laiką susitarėme dėl kelio, kuriuo turime eiti pirmyn, ir priėmėme sprendimus dėl svarbių būsimos Europos energijos ir aplinkos politikos dalių. Tai taip pat reiškia, kad Parlamentas ir Taryba užbaigs veiksmų klimato srityje paketą gerokai anksčiau, nei būsime toli pažengę sprendimų priėmimo dėl energijos rinkų ir jų įgyvendinimo srityje. Iš tiesų turėjo būti atvirkščiai, t. y. turėjome užbaigti sprendimų priėmimo dėl elektros energijos ir dujų rinkų bei tarpvalstybinių rinkų procesą gerokai prieš prieidami prie šio klausimo. Kad veiktų energijos rinka, kurią dabar kuriame remdamiesi su klimatu susijusių teisės aktų paketu, reikalinga tinkamai visoje Europoje be sienų veikianti energijos rinka ir žemas kainas išlaikyti padedanti konkurencija. Taip pat turėtume užtikrinti, kad galėsime pasinaudoti kiekvienu mums Europoje prieinamu energijos šaltiniu. Šioje srityje rinkos priemonių ir veiksmų klimato srityje paketų sistema tapo šiek tiek paini.

Ką galime padaryti dabar – tai užtikrinti, kad šių derybų srityje kuo greičiau padarytume pažangą. Žinoma, nuo Tarybai pirmininkausiančios Čekijos priklauso, ar šios derybos bus pradėtos kuo greičiau, galbūt sausio mėn. Strasbūre, kaip anksčiau pasiūlė vienas mano kolegų Parlamento narių. Vis dėlto rytoj, kai priimsime sprendimą dėl su klimatu susijusių teisės aktų paketo, Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija taip pat bus įpareigota valdyti padėtį ir inicijuoti procesą, kuris sudarytų sąlygas nedelsiant pradėti derybas ir kuo greičiau pradėti diskusijas apie atskyrimą, geresnę konkurenciją bei tarpvalstybines jungtis.

Tai svarbu ne tik siekiant išlaikyti žemas kainas ir sudaryti sąlygas geriau konkuruoti, bet ir norint užtikrinti, kad įvairios valstybės narės, kurios dėl su klimatu susijusių teisės aktų paketo gali atsidurti labiau pažeidžiamoje padėtyje, netaptų atskirtos. Būtent tai reikia padaryti, ir tikiuosi, kad dauguma šių darbų bus atlikta per Čekijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpį.

Vis dėlto, gerb. pirmininke ir ministre, nenorime, kad per paskutines 2008 m. gruodžio mėn. dienas Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija vengtų savo prisiimtos atsakomybės. Labai jums dėkoju.

Jean-Louis Borloo, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, Parlamento nariai, galiu jus patikinti, kad neketiname vengti savo atsakomybės. Tiesą sakant, visiškai priešingai.

Taryba jau keletą kartų, įskaitant ir šį šešių mėnesių laikotarpį, pabrėžė, jog elektros energijos ir dujų vidaus rinkos sukūrimui, skaidrios ir aiškios investicijų į perdavimo tinklus ir jų veikimo reguliavimo sistemos užtikrinimui bei reguliavimo institucijų vaidmens ir jų bendradarbiavimo stiprinimui skiria didžiulę reikšmę. Ši svarba turėtų būti dar kartą pabrėžta tada, kai, tikėkimės, su energetika ir klimatu susijusių teisės aktų paketas bus priimtas, juolab kad šios vidaus rinkos sukūrimas – būtina mūsų tikslų pasiekimo šioje srityje sąlyga.

Todėl negalima abejoti šia svarba, kurią Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija skiria sėkmingam šio teisės aktų paketo – pagrindinės sudedamosios Europos energijos politikos dalies – užbaigimui. Taip pat negalima abejoti sutarto termino laikymosi, kitais žodžiais tariant, susitarimo pasiekimo iki šios kadencijos pabaigos, svarba. Todėl per spalio 10 d. vykusį Tarybos posėdį ji dėjo visas pastangas, kad dėl visų penkių tekstų būtų pasiektas politinis susitarimas.

Turiu jums priminti, kad nepaisant puikaus ir išsamaus Tarybai pirmininkavusios Slovėnijos darbo, tekstuose liko du atviri esminiai klausimai, kurie dėl Parlamento nuomonės stokos per birželio 6 d. vykusį Tarybos posėdį įgavo bendro požiūrio pavidalą. Šie klausimai buvo trečiųjų šalių investicijų į energijos sektorių ir sąžiningos konkurencijos sąlygos. Buvo dedamos visos pastangos, ir mums pavyko užtikrinti, kad per

spalio mėn. Tarybos posėdį būtų pasiektas bendras susitarimas. Norėčiau pabrėžti, kad Komisija ypač palaikė bendrosios spalio mėn. pozicijos sąlygas.

Kitą dieną po šio susitarimo Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija pavedė Tarybos generalinio sekretoriato tarnyboms atlikti techninius ir teisinius darbus, reikalingus 300 šio paketo teisės aktų puslapių užbaigti, kad gruodžio mėn. būtų galima perduoti Parlamentui bendrąsias pozicijas. Greitas šio darbo užbaigimas priklauso ir nuo Parlamento, ir nuo visų valstybių narių tarnybų.

Pagal už institucijų darbo koordinavimą atsakingo komiteto sekretoriato nurodymus ir sutarus su Tarybai pirmininkausiančia Čekija buvo nuspręsta, kad ši bendroji pozicija bus perduota Parlamentui artimiausiomis dienomis, t. y. sausio mėn. pradžioje. Kadangi su tuo susijusi ir Taryba, ji iki sausio 9 d. ketina užbaigti jos priėmimui skirtas procedūras. Nėra reikalo jums priminti, kad tuo pat metu vedėme derybas dėl kelių teisės aktų paketų, įskaitant tą, apie kurį šiandien kalbėjome, ir paketą dėl jūrų transporto, kuris iš tiesų įkvėpė visus atitinkamus derybininkus.

Nepaisant to, kad fiziškai neįmanoma pradėti derybų dėl šio teisės aktų paketo, lapkričio 17 d. Nuolatinių atstovų komiteto ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkams išsiųstame laiške Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija pranešė esanti pasirengusi dalyvauti pirmajame posėdyje, surengtame trišalio dialogo forma – kaip jūs to prašėte – siekiant pradėti keletą pirmųjų apsikeitimų. Dabar visos sąlygos įvykdytos, taigi galėsime visiškai atsiduoti šio teisės aktų paketo nagrinėjimui ir, tikėkimės, susitarimo per kitų metų gegužės mėn. vyksiantį antrąjį svarstymą pasiekimui. Bet kokiu atveju, būtent to Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija ir tikisi.

Andris Piebalgs, *Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti gerbiamiems Parlamento nariams už šį pačiu laiku pateiktą klausimą. Tai, kad per šį įstatymų leidimo laikotarpį baigiame diskusijas dėl energetikos vidaus rinkos, – labai svarbu. Pasiūlytas priemonių paketas buvo labai sudėtingas; šį kartą diskusijos lėmė tai, kad susitarimas bus pasiektas per antrąjį svarstymą ir, kaip buvo galima tikėtis, jose atsižvelgiama į sudėtingą šių pasiūlymų pobūdį.

Jei kalbėtume apie vertingus dalykus, pasakyčiau, kad labai svarbu tai, jog dabar Taryboje pasiekėme politinį susitarimą, o bendrosios pozicijos bus patvirtintos sausio mėn. pradžioje. Komisija sausio mėn. pradžioje taip pat priims Parlamentui skirtą komunikatą dėl bendrosios pozicijos, taigi, jis pasirodys pačiu laiku prieš pirmąją mėnesinę sesiją sausio mėn. Taigi, šiuo požiūriu esame pasirengę perduoti Parlamentui bendrąsias pozicijas, kad jis galėtų į jas atsižvelgti ir pradėti oficialias derybas.

Antrasis dalykas, kurį norėčiau pabrėžti, yra tai, kad vėliau Tarybai pirmininkausianti Čekija ypač pabrėžia ketinanti ryžtingai dirbti ir pasiekti rezultatų jau kovo mėn. ar dar anksčiau, jei tai bus įmanoma. Jie taip pat planuoja rengti trišalius dialogus. Jie būtų labai patenkinti, jei pavyktų surengti po vieną trišalį dialogą per savaitę – jų užmojai išties platūs siekiant tai padaryti pirmuoju prioritetu.

Trečia, norėčiau padėkoti Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, nes atsižvelgiant į visą darbo krūvį, kuris jiems teko dėl energetikos ir klimato kaitos priemonių paketo, jie iš tiesų ištesėjo visus su vidaus rinkos priemonių paketu susijusius pažadus. Taryboje nebuvo lengva pasiekti politinį susitarimą; dėl vienų pagrindinių dalykų sutarėme per Slovėnijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpį, tačiau dėl kitų aspektų tebebuvo abejojama. Dabar Taryboje priėjome prie tvirto susitarimo, ir Taryba pasirengusi derėtis.

Toliau norėčiau padėkoti Parlamentui. Norėčiau padėkoti A. Niebler už jos kantrybę per trišalius dialogus, nes pirmąjį susitarimą pasiekėme tik iš dalies dėl jūsų sunkaus darbo. Taigi, atsiprašau ir tikiuosi, kad diskusijų dėl energijos vidaus rinkos netęsime iki nakties. Vis dėlto manau, kad turime svarų pagrindą, kuriuo remdamiesi pasieksime susitarimą, nes visi pranešėjai labai glaudžiai tarpusavyje bendradarbiauja. Tikiuosi, neužtruksime iki ankstaus ryto.

Jei kalbėtume apie Komisiją, pažadu, kad sunkiai dirbsime ir stengsimės rasti priimtiną kompromisą, nes, Komisijos manymu, labai svarbu, kad energijos vidaus rinkos požiūriu Europos Sąjunga būtų stipri. Ji užtikrina tiekimo saugumą ir žemesnes kainas vartotojams, bet visų pirma ji taip pat užtikrina, kad visos priemonės, kurias norėtume pasiūlyti pasinaudodami šiltnamio efektą sukeliančių išmetamųjų teršalų leidimų prekybos sistema, būtų veiksmingos. Komisija itin suinteresuota rasti susitarimą bei palengvinti Europos Parlamento ir Tarybos susitarimą.

Angelika Niebler, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, Tarybos Pirmininke, Komisijos nary, Parlamento nariai, šiandien visą dieną svarstėme veiksmų klimato srityje priemonių paketą, o rytoj vyks

balsavimas. Prognozuojama, kad dėl šio klimato priemonių paketo bus pasiektas neabejotinas sutarimas, o tai, apskritai paėmus, – geras dalykas.

Tačiau visas veiksmų klimato srityje paketas ir kilnūs jo tikslai bus įgyvendami tik tada, jei tokiose srityse, kaip tinklų plėtojimas ir infrastruktūros plėtra kokybine prasme žengsime didžiulį žingsnį į priekį. Būtent todėl džiaugiuosi, kad spalio mėn. Taryba priėmė bendrąją poziciją, kad mes čia, Parlamente, galėtume sparčiai vystyti savo konsultacijų procesą, kaip visada to tikėjomės. Tikiuosi, netrukus prasidės derybos. Esu dėkinga jums, Tarybos Pirmininke, kad jau žengėte pirmąjį žingsnį.

Jei kalbėtume apie veikimo lygmenį, matau, kad sekretoriatai jau pradėjo bendradarbiavimą ir ėmė ruoštis, kad derybos galėtų būti pradėtos sausio ar vasario mėn. per Čekijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpį. Jei Komisija, kaip daugeliu atvejų, veiks kaip sąžiningas tarpininkas, galų gale pasieksime gerų kompromisų.

Jei kalbėtume apie esminius dalykus, žinoma, dėl tam tikrų pagrindinių aspektų tarp Tarybos pozicijos ir Europos Parlamento pozicijos yra milžiniškų skirtumų. G. Hökmark jau iškėlė atskyrimo nuosavybės teisių klausimą ir nagrinėjo, ar yra kitų galimybių. Tiek dujų, tiek elektros energijos sektorių atžvilgiu Tarybos pozicija čia skiriasi nuo Parlamento pozicijos. Klausimas, kokį vaidmenį turėtų vaidinti agentūra, bus vienas pagrindinių. Šiuo metu Tarybos ir Parlamento nuomonės labai skiriasi. Skirtingų išryškinimų yra netgi dėl bendro vartotojų teisių komplekso.

Esu tikra, kad net ir šio dokumentų rinkinio atžvilgiu yra politinės valios pasiekti susitarimą. Jei visi bendradarbiausime taip pat konstruktyviai, kaip bendradarbiavime dėl veiksmų klimato srityje priemonių paketo, taip pat tai pasieksime. Tikiuosi, nereiks sėdėti per savaitgalį; man užteko vieną kartą šeštadienį ryte atsikelti 4.40 val. ir svarstyti veiksmų klimato srityje priemonių paketą. Šiuo požiūriu tikiuosi gero bendradarbiavimo.

Atanas Paparizov, *PSE frakcijos vardu.* – (FR) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti J.-L. Borloo už jo konstruktyvų požiūrį ir už tai, kad pabrėžė Tarybos troškimą iki šios kadencijos pabaigos užbaigti diskusijas dėl šio teisės aktų paketo.

Taip pat savo frakcijos vardu esu be galo dėkingas už Komisijos nario A. Piebalgso pareiškimą, kad jis palaikys kompromiso ieškojimą, nors turime daugybę svarstomų klausimų, kurių Komisija nepalietė ir dėl kurių išlaikė savo poziciją.

Europos Parlamentas ir ypač mes, PSE frakcijos nariai, primygtinai reikalaujame tokių klausimų, kaip vartotojų teisės ir energijos trūkumas, ir norėtume, kad jie atsispindėtų galutiniame dokumente. Norėčiau jus patikinti, kad esame pasirengę dalyvauti šiuose nuo pat sausio mėn. pradžios vyksiančiuose trišaliuose dialoguose, ir, kaip ką tik minėjo A. Niebler, tai – visų pranešėjų ir visų politinių frakcijų ketinimas. Būtų labai malonu, jei Tarybai pirmininkausianti Čekija sausio mėn. pradžioje būtų pasirengusi prisijungti prie mūsų, kad iš esmės iki kovo mėn. pabaigos galėtume užbaigti savo darbą, o teisės aktų paketą – per balandžio mėn., greičiausiai per antrąją balandžio mėn. vyksiančią mėnesinę sesiją. Tai būtų idealus variantas.

Norėčiau jus patikinti, kad taip pat būsime pasirengę ieškoti kompromiso ir pabandyti rasti abiem teisės aktų paketams tinkamus sprendimus, tačiau tai, be abejo, turėtų būti procesas, dėl kurio būtų sudaromos sąlygos konkurencingesnei rinkai, didesniam skaidrumui, visų suinteresuotųjų subjektų gyvybingumui ir būtų leidžiama jiems turėti savo nuomonę apie ateities energijos rinką. Esame įsitikinę, kad agentūros vaidmuo gali būti patobulintas neperžengiant Meroni bylos ribų, ir Parlamente radome keletą gerų tam skirtų pasiūlymų.

Tikimės, kad Komisija mus parems ir kad galėsime sukurti teisės aktų paketą įtraukdami veikėjus ir įgyvendintus įstatymų rinkinius, kurie būtų ne įgyvendinami savanoriškai, o pagrįsti privalomais sprendimais. Manau, tai būtų geras tikram trečiajam energetikos priemonių paketui, kurio užmojai viršytų antrojo priemonių paketo užmojus, skirtas sprendimas, leisiantis sukurti pagrindą iš tiesų veikiančiai konkurencingai rinkai.

Rebecca Harms, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, mano manymu tai, kad vėl svarstomas energetikos priemonių paketas, – labai geras dalykas. Visų pirma, norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir priminti rūmams, kad elektros energijos vidaus rinkos atžvilgiu Europos Parlamento nariai labai įspūdinga balsų dauguma balsavo prieš trečiąjį būdą, dėl kurio susitarė Angela Merkel ir Nicolas Sarkozy. Manau, per prieš dabar mūsų laukiančias konsultacijas nederėtų į tai žiūrėti pro pirštus.

Man labiausiai nepatiko tai, kad per paskutinius šešis mėnesius Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija su šiuo klausimu elgėsi lyg su "karšta bulve", o dabar šį keblų klausimą perleido Tarybai pirmininkausiančiai Čekijai. Ne taip reikia spręsti šį svarstomą klausimą, kuris labai svarbus dėl atskyrimo, dėl kurio Parlamentas laikėsi

itin nuoseklios pozicijos; Europos elektros energijos vidaus rinkoje turėtume sukurti daug konkurencingesnę padėtį ir, mano manymu, turėtume užtikrinti teisingesnį bei skaidresnį kainų nustatymą.

Dažnai sakoma, kad kartu galėtume padaryti energiją pigesnę. Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas niekada to netvirtino, tačiau sąžiningesnio kainų nustatymo ir konkurencijos bei geresnio piliečių suvokimo apie šį procesą poreikį galėtume ir toliau sieti su savo pozicija.

Dabar savo frakcijos vardu aiškiai pasisakau už tai, kad nuo sausio mėn. – nežinau, kas buvo pasakyta anksčiau, nes, deja, atvykau pavėlavusi – ar kuo anksčiau būtų tęsiamos tolesnės konsultacijos dėl šio energijos rinkos priemonių paketo, nes esu įsitikinusi, jog bendra energijos ir klimato priemonių strategija negali veikti ir negali būti ideali, jei vystydami rinką nesiremsime klimato ir energijos priemonių pakete suformuluotais politikos tikslais.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (*PL*) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti J.-L. Borloo už puikų jo pasirengimą deryboms dėl klimato priemonių paketo ir už tai, kad vadovavo joms iki jų pabaigos.

Deja, per Prancūzijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpį trečiojo energetikos priemonių paketo reikalai klostėsi ne itin gerai. Vis dėlto norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir padėkoti Komisijos nariui A. Piebalgsui už jo darbą per pirmąjį šių metų pusmetį. Dėl nuolatinių diskusijų su Komisija ir daugybės mūsų pateiktų pakeitimų Parlamente taip pat puikiai pavyko priimti trečiąjį energetikos priemonių paketą.

Manau, svarstydami klimato priemonių paketą susiduriame su nepagrįstu vadinamuoju netikėtai dideliu pelnu. Pagrindinė tokio pobūdžio pelno atsiradimo priežastis – tikros rinkos ir atitinkamų sprendimų trūkumas. Pvz., sunku įsivaizduoti netikėtai didelio pelno atsiradimą transporto priemonių, obuolių ar apelsinų pardavimo srityje, nes minėtais atvejais veikia tikra rinka ir tokio pobūdžio pelnas būtų neįmanomas.

Būtent todėl žengę tokį didžiulį žingsnį į priekį į klimato priemonių paketą įtraukdami natūralios aplinkos apsaugą dabar turime apsvarstyti su rinka susijusius veiksmus. Tai padaryti – mūsų pareiga. Bendra rinka sudarys sąlygas geresnei konkurencijai ir užtikrins energijos tiekimo saugumą, o būtent to nekantriai laukia mūsų pirkėjai.

Norėčiau užduoti klausimą Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai: ar per diskusijas dėl energetikos ir klimato priemonių paketo atskiros šalys pakeitė savo poziciją dėl trečiojo energetikos paketo? Klausiu to todėl, nes dabar tapo visiškai aišku, jog siekiant įgyvendinti klimato priemonių paketą būtina užbaigti su trečiuoju energijos priemonių paketu susijusį darbą.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, Tarybos Pirmininke, Komisijos nary, per šiandienos diskusijas kelis kartus – ir visiškai teisingai – buvo užsiminta apie energetikos priemonių paketo ir klimato klausimų ryšius. Manau, šis ryšys neatskiriamas ir tikiuosi, jog dabar pateiktas tvarkaraštis suteiks galimybę per keletą ateinančių mėnesių pasieti tikrą Europos institucijų sutarimą dėl energijos vidaus rinkos klausimo.

Šiuo atžvilgiu norėčiau aiškiai pasakyti, kad, mano manymu, nėra gerai tai, kad ir toliau siekiame skubotų sprendimų metodo, kurį ką tik pritaikėme klimato klausimams spręsti, nors jis šiandien keletą kartų buvo giriamas. Pirmojo svarstymo susitarimai gali būti labai geras dalykas, tačiau kai po jų iš esmės pasikeičia visa dauguma, o į atskirų institucijų vaidmenis ir funkcijas pradedama žvelgti visiškai nesuderintai, tada nemanau, kad tai – iš tiesų geras dalykas.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Energetikos priemonių paketu turėtų būti siunčiamas stiprus investuotojams skirtas signalas, ypač energetikos sektoriuje. Deja, klimato kaitos priemonių paketas nebus baigtas tol, kol nebus baigtas energetikos priemonių paketas. Sakau tai dar ir todėl, kad Europos Sąjungai reikia energetikos infrastruktūros srities investicijų; tai patvirtina ir Europos ekonomikos atkūrimo planas.

Turime investuoti į Europos Sąjungos energetikos infrastruktūros sujungimą. Norime skatinti atsinaujinančius energijos šaltinius, tačiau kad būtų pasiektas šis tikslas, atsinaujinančios energijos gamintojai turi turėti galimybę naudotis elektros energijos teikimo tinklais, kad iš šių šaltinių generuota elektros energija galėtų pasiekti galutinį vartotoją. Būtent todėl tikiuosi, kad bus imtasi skubių priemonių, kad per ateinantį laikotarpį šis paketas būtų patvirtintas. Dėkoju.

Jean-Louis Borloo, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (FR) Gerb. pirmininke, privalau atsakyti į R. Harms klausimą dėl šio priemonių paketo, nes, atrodo, mums kilo problema dėl informacijos.

Norėčiau pakartoti, kad nepaisant neeilinio Tarybai pirmininkavusios Slovėnijos atlikto darbo, liko atviri du pagrindiniai klausimai, kurių nesprendė jokia institucija, išskyrus Komisiją. Tai – laisvo ir sąžiningo patekimo į rinką ir trečiųjų šalių investavimo į ES energetikos sektorių klausimai.

Leiskite pasakyti, kad šios problemos nebuvo neesminės. Tai buvo dvi kuriam laikui atidėtos problemos, nes jos buvo sudėtingos. Jos nebuvo sprendžiamos, ir per 2008 m. birželio 6 d. vykusį Tarybos posėdį negalėjo būti pasiektas susitarimas. Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija visiškai įsitikinusi, kad vidaus rinka – neatsiejama visų priemonių, dėl kurių dirbame ir dėl kurių, tikėkimės, rytoj balsuos Parlamentas, dalis.

Norėčiau pasakyti R. Harms, kad per spalio mėn. vykusį Tarybos posėdį bandydami pasiekti bendrą susitarimą praleidome ne vieną sunkią valandą. Komisijos narys A. Piebalgs tai žino, nes mūsų užimamos pozicijos buvo labai skirtingos. Tada įvairūs organai: Tarybos generalinis sekretoriatas, Komisijos tarnybos, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto sekretoriatas galėjo atlikti savo darbą.

Procesas vyksta toliau, kad išsiuntę koordinavimo laišką ir Tarybai pirmininkaujant Čekijai galėtume pradėti daryti gana aiškią pažangą ir kad sausio mėn. galėtume dirbti stengdamiesi iki kadencijos pabaigos pasiekti susitarimą, kuris užbaigtų puikią Europos Parlamento kadenciją.

Būtent tai prieš akimirką turėjau galimybę pasakyti atsakydamas į A. Paparizovo užduotą klausimą.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, norėčiau dar kartą padėkoti Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, kuri dėl mūsų energetikos vidaus rinkos priemonių paketo atliko didžiulį darbą, nes energetikos taryboje buvome susidūrę su keletu išties sunkių akimirkų. Be to, visi su politiniu susitarimu ir bendrąja pozicija susiję tekstai turėjo būti išversti norint juos perduoti Parlamentui, o tai pareikalavo didžiulio darbo. Taip pat norėčiau pabrėžti tai, kad tarp dabar Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos ir pirmininkausiančios Čekijos visada vyko ypač glaudus bendradarbiavimas. Manau, dokumentai sklandžiai perduodami Tarybai pirmininkausiančiai Čekijai, kuri, jei bus politinės Parlamento ir Tarybos valios, ryžtingai sieks rasti kompromisus dėl visų penkių pasiūlymų. Manau, tai galima įgyvendinti, ir Komisija darys viską, kas jos galioje, kad palengvintų šį procesą.

Norėčiau pabrėžti vieną ypatingą įvykį, kuris, mano manymu, labai svarbus. Kaip A Paparizov teisingai pasakė apie vartotojus, rudenį kartu su vartotojų organizacijomis pradėjome Piliečių energetikos forumą, per kurį siekiant aptarti energetikos rinkos priemonių paketą suburiamos visos vartotojų organizacijos, todėl reikia išplėsti susitarimo taikymo sritį ne tik dėl Parlamento ir Tarybos, bet ir norint užtikrinti, kad Europos vartotojai apskritai palankiau vertintų energetikos rinką. Taip pat labai svarbu visame šiame procese įžvelgti tai, kad naudos gaus ne tik bendrovės, bet ir piliečiai bei pramonės šakos. Diskusijos kartais klaidina, nes visas atskyrimas iš esmės vykdomas tik dėl vartotojų. Manau, šis aspektas labai svarbus, todėl per sausio mėn. prasidėsiančius trišalius dialogus turėsime skirti dėmesio šiam mūsų pasiūlymo stiprinimo klausimui. Esu įsitikinęs, kad šis trišalis dialogas vyks per pirmąją savaitę, kai čia susitiksime. Tai priklauso nuo Tarybai pirmininkausiančios Čekijos, tačiau žinau jos siekius ir žinau apie Komisijos pasirengimą žengti į priekį. Taigi, tikiuosi, kad visą tai galėsime atlikti Strasbūre. Perduosiu Tarybai pirmininkausiančiai Čekijai žinutę apie jūsų norą ir pasirengimą sunkiai dirbti su šiuo dokumentų rinkiniu.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

19. Tarpvalstybinis teisės aktų kelių eismo saugumo srityje taikymas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – I. Ayalos Sender pranešimas (A6-0371/2008) Transporto ir turizmo komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl sklandesnio tarpvalstybinio kelių eismo saugumo užtikrinimo (COM(2008)0151 - C6-0149/2008 - 2008/0062(COD)).

Inés Ayala Sender, pranešėja. – (ES) Gerb. pirmininke, pradėsiu nuo ilgo padėkos sąrašo. Visų pirma turiu padėkoti Komisijai, kad pateikė dokumentą, kuriuo mums suteikiama skubiai reikalinga priemonė. Todėl turiu padėkoti čia Pirmininko pavaduotojo A. Tajanio atstovaujamai Komisijai už tai, kad suteikė mums tokią priemonę, kuri šiandien, 2008 m., po tikrai prastų palyginti su iki tol pasiekta kelių eismo saugumo pažanga 2007 m. buvo absoliučiai būtina. Ji ypač būtina, nes esame visiškai arti galutinio termino, – iki kurio liko dveji metai, – iki kurio turime įgyvendinti savo įsipareigojimą ir pasiekti visų Europos Sąjungos valstybių narių nustatytą tikslą, būtent perpus sumažinti keliuose žūstančių žmonių skaičių. Todėl dėkoju už tai Komisijai.

Taip pat dėkoju Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, net jei jos atstovas ką tik paliko šiuos rūmus, nes manau, kad savo pastangomis ir atkaklumu jie mus įtikino, kad su šiuo dokumentų rinkiniu įmanoma padaryti pažangą. Pradžioje dėl savo prasmės šis dokumentų rinkinys pasirodė esąs sudėtingas, tačiau jie mus įtikino, kad verta pasistengti.

Vis dėlto turiu pasakyti, kad vėliau, atsižvelgiant į tai, kad buvo kitų svarbių dokumentų rinkinių, mums kilo keletas su Teisės tarnybos motyvų supratimu susijusių problemų. Manėme, kad ji visada turėtų padėti Tarybai pirmininkaujančioms šalims daryti pažangą jų tikslų ir prioritetų srityje, tačiau vietoj to šiuo atveju paaiškėjo, kad ji mums davė mažai naudos.

Vienu metu Teisingumo ir vidaus reikalų taryba pateikė keletą išvadų ir gerų ketinimų, tačiau jie mums nepadėjo išlaikyti griežto požiūrio, kad šis tekstas ar priemonė, prie kurio dirbome, buvo griežtai kelių eismo saugumui skirta priemonė, kuria siekiama išvengti kelių eismo problemų, nelaimingų atsitikimų juose bei vairuotojų nebaudžiamumo praktikos.

Pagaliau norėčiau ypač nuoširdžiai padėkoti pagalbiniams pranešėjams, ypač B. Fouré, kuri dirbo kartu su manimi ir su kuria tobulindamos šį tekstą sudarėme puikią komandą. Taip pat norėčiau padėkoti likusiems kolegoms komiteto nariams: L. Cocilovui, E. Lichtenberger ir daugybei kitų. Manau, galiausiai mums pavyko kartu parengti geresnį tekstą.

Manau, mums pavyko užbaigti procedūrą ar sistemas tose srityse, kuriose buvo likę tam tikrų neišspręstų klausimų, pvz., nustatant vėlesnius administracinius pažeidimus iš karto po apsikeitimo informacija ir pranešimo pateikimo. Tose valstybėse narėse, kuriose šie pažeidimai laikomi administracinio pobūdžio pažeidimais, trūko papildomos procedūros, taigi, manau, kad bent jau pasiūlėme galimą sprendimą.

Taip pat svarbu tai, kad sustiprinome kontrolę. Žinome, kad paprastai neturime galimybių didinti kelių eismo saugumo reikalų kontrolę, o šiuo atveju Komisija mums padėjo.

Taip pat buvo būtina užtikrinti asmens duomenų apsaugą, pripažinti nukentėjusiųjų rėmimo grupių atliktą darbą ir paaiškinti, kaip ši sistema turėtų daryti įtaką vairuotojams.

Todėl nesuprantame, kodėl Taryba nusprendė laikytis tokios pozicijos ir tokio teisinio pagrindo, kurie mums niekaip nepadeda. Vietoj to ji stabdė bet kokią galimą pažangą. Šiuo atžvilgiu norėčiau pabrėžti, kad mes Parlamente ir Komisija esame įsitikinę, kad teisingas pagrindas – kelių eismo saugumo pagrindas, ir kad tai – svarbus pirmasis žingsnis siekiant pagerinti būtent tą sritį, kurią visi Europos piliečiai tikisi pamatyti pagerintą. Todėl tai turi likti trečiojo ramsčio klausimu. Vis dėlto trečiasis ramstis netrukus baigs galioti, nes Lisabonos sutartimi, kurią ratifikavusios valstybės narės dabar Taryboje vilkina šį procesą, siekiama jį pašalinti. Kai kurios jų dabar mano, kad jis – kažkas, galintis sustabdyti šio teksto plėtojimą.

Tikimės ir tikime, kad dėl teisinio pagrindo kilusios problemos bus išspręstos. (Kai paaiškinsime žmonėms, kodėl negalime jiems suteikti pagrindinės priemonės, leidžiančios pagerinti kelių eismo saugumą ir užkirsti kelią tokių kitose šalyse gyvenančių vairuotojų, kurie važinėja mūsų šalių keliais ir pažeidinėja įstatymus, nes mano, kad gali likti nenubausti, nebaudžiamumui, jie to nesupras.) Iš tiesų nepajėgiame suvokti, kaip šios problemos gali toliau egzistuoti. Todėl raginame Tarybai pirmininkausiančią Čekiją atidėti į šalį visas abejones ir kelių eismo saugumo sumetimais žengti žingsnį į priekį.

Antonio Tajani, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, Parlamento nariai, norėčiau pradėti padėkodamas I. Ayalai Sender už įsipareigojimą, kurį ji įtraukė į šį su užsidegimu, atkaklumu ir labai objektyviai atliktą darbą.

Todėl turiu jums dar kartą pasakyti, kad Komisijos pastangomis siekiama vieno svarbiausio tikslo, būtent kelių eismo saugumo. Vis dėlto, jei kalbėtume apie turinį, išnagrinėjome I. Ayalos Sender tekstą bei jos pateiktus pakeitimus ir visiškai jiems neprieštaraujame. Priešingai, Komisija mano, kad šis pranešimas nukreiptas ta pačia kryptimi, kaip ir pateiktas pasiūlymas, kartu tam tikrais atžvilgiais padedant pagerinti teksto kokybę.

Pvz., informacijos mainams sukurtą elektroninį tinklą Europos Parlamentas mato kaip Bendrijos lygmeniu valdomą priemonę, kuria siekiama užtikrinti Europos piliečių asmens duomenų apsaugą. Galiu pasakyti tik tiek, kad pritariu šiems pakeitimams, kuriais išaiškinama ir patikslinama pasiūlymo taikymo sritis. Taip pat manau, kad keletas pakeitimų iš tiesų sustiprina mūsų pateiktą pasiūlymą.

Kalbu apie pakeitimus, kuriais užtikrinamas tolesnis kelių eismo pažeidimų tyrimas ir kurie patenka į administracinių valdžios institucijų jurisdikcijos ribas, ir apie pakeitimus, kuriais siūloma parengti valstybėms

narėms skirtas stebėsenos metodų ir praktikos gaires. Visos šios sudedamosios dalys – esminės siekiant užtikrinti kelių eismo saugumą ir pasiekti mūsų tikslą, t. y. bent perpus sumažinti mirčių dėl eismo įvykių Europos keliuose skaičių. Norėčiau jums priminti, kad Europos keliuose kasmet žūsta daugiau nei 40 000 žmonių; 2007 m. šis skaičius pasiekė 42 500. Jei manytume, kad tai daugmaž tolygu vienam lėktuvo sudužimui per dieną, tampa akivaizdu, jog ši tragedija dažnai nepakankamai įvertinama. Akivaizdu, kad nesame pratę galvoti apie tai, kaip plačiai paplitusi ši problema.

Be abejo, turime daryti daugiau, daug daugiau. Būtent todėl palankiai vertinu tai, kad Parlamentas šiuo klausimu ėmėsi skubių veiksmų, ir norėčiau dar kartą padėkoti I. Ayalai Sender ir visam Transporto ir turizmo komitetui už jų atliktą darbą ir už tai, kad suprato, kas čia pastatyta ant kortos: būtent visų Europos piliečių saugumas. Šiuo klausimu Parlamentas ir Komisija puikiai sutaria: abu primygtinai reikalauja skubiai parengti teisės aktus, dėl kurių mažinant nelaimingų atsitikimų keliuose skaičių būtų pajuntamas tikras skirtumas.

Deja, per paskutinį Ministrų Tarybos susitikimą tarp valstybių narių nepavyko pasiekti sutarimo. Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija bandė tarpininkauti, tačiau gruodžio 9 d. turėjome pripažinti, kad nepaisant susitarimo dėl bendros strategijos siekiant sumažinti mirčių skaičių, daugybė valstybių narių primygtinai reikalavo trečiojo ramsčio klausimo. Nors Komisijos ir Parlamento nuomonės apie pirmąjį ramstį sutampa, daugelis valstybių narių vis dar kalba apie poreikį reglamentuoti šį klausimą remiantis pirmuoju ramsčiu.

Mano manymu, tai – visiškas prieštaravimas; noriu pasakyti tai viešai prieš šiuos rūmus ir pakartoti tai, ką pasakiau per Ministrų Tarybos susitikimą. Negalime suprasti, kaip Europos Vadovų Taryba gali nuspręsti siekti susitarimo dėl Lisabonos sutarties priėmimo ir Airijoje rengti naują referendumą – kaip visi žinote, remiantis Lisabonos sutartimi trečiasis ramstis panaikinamas – tuo pat metu, kai valstybės narės teigia, kad visus veiksmus dėl tarpvalstybinių baudų rinkimo turime reglamentuoti remdamiesi trečiojo ramsčio pagrindu. Man atrodo, kad tai – milžiniškas prieštaravimas, kuris neatneš jokių teigiamų rezultatų. Be to, dėl teisinių ginčų gaištame laiką ir siekdami suteikti piliečiams praktinę pagalbą negalime imtis praktinių veiksmų.

Eismo įvykiai – ne teorinis dalykas; jie – realybė, bet kuriuo metu galinti paveikti bet kurią Europos šeimą, įskaitant mūsų pačių šeimas. Keliuose – mūsų vaikai, šeštadienio naktį grįžtantys iš naktinių klubų, važiuojantys žaisti futbolo ar vykstantys į vakarėlius. Turėtume turėti tai mintyje; tai – ne teisinių ginčų klausimas. Negalime gaišti laiko.

Apgailestauju, kad čia šį vakarą nėra nė vieno Tarybos atstovo, nes norėčiau nuoširdžiai paprašyti dar vieno dalyko. Manau, galiu tai padaryti ir Parlamento vardu – paprašyti Tarybos pakeisti savo poziciją, o Transporto tarybos – laikytis tos pačios pozicijos, kaip Europos Vadovų Taryba. Privalome žvelgti į ateitį, privalome žiūrėti į Lisabonos sutartį. Visi tikimės, kad ji netrukus galės įsigalioti, nes nemanau, kad susidurdami su visų mūsų gyvenimų apsaugojimo klausimu galime sau leisti žvilgčioti atgal.

Brigitte Fouré, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (*FR*) Gerb. pirmininke, visų pirma turiu padėkoti I. Ayalai Sender už jos pranešimą, nes mūsų darbas iš tiesų buvo labai konstruktyvus. Siekdama užtikrinti, kad parengtume tokį direktyvos projektą, kuris jei ne visais balsais, tai bent labai didele jų dauguma galėtų būti priimtas Transporto komitete, ji atsižvelgė į daugumą įvairių Transporto ir turizmo komiteto narių pateiktų pakeitimų.

Kaip jau buvo minėta, norėčiau priminti jums šios direktyvos tikslą. Tai – kelių eismo saugumas. Juo visų pirma siekiama sumažinti mirčių ir sužalojimų Europos keliuose skaičių, nes tai – tikros kiekvienais metais mūsų akyse atsiskleidžiančios nelaimės ir tragedijos. Šiam tikslui akivaizdžiai pritaria visos 27 valstybės narės ir visi Europos Parlamento nariai, todėl prasminga jį pakartoti. Juo siekiama išgelbėti gyvybes ir kartu nutraukti diskriminaciją, kuri iki šiol egzistavo tarp šalyje gyvenančių ir iš kitų valstybių narių atvykusių vairuotojų. Tai, kad vienos šalies keliuose du skirtingi vairuotojai traktuojami skirtingai – nepriimtina. Tai visiškai netoleruotina ir negali tęstis toliau, ypač kai – pakartosiu – gyvybėms gresia pavojus.

Į šį pranešimą įtraukti pažeidimai buvo teisingai parinkti turint mintyje tai, kad dėl jų kyla daugiausia eismo įvykių: tai leidžiamo greičio viršijimas, vairavimas apsvaigus nuo alkoholio, važiavimas degant raudonam šviesoforo signalui ir, pagaliau, vairavimas neprisisegus saugos diržu. Todėl labai svarbu, kad siektume įgyvendinti šią direktyvą.

Galiausiai norėčiau jums priminti, kad kaip prieš akimirką minėjo Komisijos narys, Ministrų Taryba paskelbė su trečiuoju ramsčiu ir pan. susijusias išlygas. Vis dėlto manau, kad dėl žmonių gyvybių turime rasti teisinių sprendimų. Šiuo atžvilgiu man kartais susidaro įspūdis, kad teisiniai išsisukinėjimai – tik dingstis. Manau, kad tikrasis iššūkis – pašalinti šias tikras tragedijas iš mūsų kelių, nes jos mūsų Europai netinkamos. Europa iš tiesų turi padėti mums apsaugoti šias kiekvienais metais nutrūkstančias žmonių gyvybes.

Tai – šios direktyvos iššūkis. Tikiuosi, kad Europos Parlamentas jei ne visais balsais, tai labai didele jų dauguma ją priims, kad galėtume užtikrinti, jog per Tarybai pirmininkausiančios Čekijos laikotarpį sprendžiant šį klausimą būtų padaryta pažanga.

Silvia-Adriana Țicău, *PSE frakcijos vardu.* – (RO) Visų pirma norėčiau padėkoti I. Ayalai Sender už jos pranešimą, parengtą nepaprastai svarbia tema. Europos keliuose žūsta apie 43 000 piliečių, o maždaug 1 300 000 piliečių patenka į nelaimingus atsitikimus. 43 000 Europos keliuose žuvusių žmonių skaičius prilygsta aukų skaičiui, jei kas savaitę įvyktų po vieną vidutinio dydžio lėktuvo katastrofą. Manau, tokios padėties ilgiau toleruoti nebegalime.

Norėčiau paminėti tai, kad siūloma direktyva nesusijusi nei su baudžiamosiomis sankcijomis, nei su valstybėse narėse jau įdiegtomis baudos taškų sistemomis. Norėčiau paprašyti, kad duomenys tarp valstybių narių būtų perduodami taip, kad būtų užtikrinamas jų konfidencialumas ir saugumas. Į valstybių narių bendravimą turėtų būti įtraukti ir galimo mokėjimo būdai bei valiuta, kuria bus atliekamas šis mokėjimas.

Be to, jei centrinė gyvenamosios valstybės narės valdžios institucija nusprendžia nebetaikyti valstybės narės, kurioje buvo įvykdytas pažeidimas, nustatytų finansinių sankcijų, apie tai turi būti būtinai pranešta Europos Komisijai. Manau, ši direktyva nepaprastai svarbi, todėl tikiuosi, kad Europos Parlamento balsavimas dėl šio klausimo padės Europos Vadovų Tarybai žengti žingsnį teisinga linkme, kitais žodžiais tariant, patvirtinti šią direktyvą. Tai padaryti tiesiog būtina. Dėkoju.

Bilyana Ilieva Raeva, *ALDE frakcijos vardu.* – (*BG*) Gerb. I. Ayala Sender, norėčiau pradėti pasveikindama jus už tai, kad vieną tragiškiausių socialinių problemų pavertėte mūsų bendru politiniu prioritetu. Šiandien žūstančių žmonių skaičius, kaip sakėte, gerb. Komisijos nary, daug didesnis už tą, kurį norėtume matyti bendruoju Europos lygmeniu.

Turime beveik septyniasdešimt įvairioms atsarginėms automobilių dalims skirtų standartų, tačiau šiuo metu neturime direktyvos, kuria remdamiesi galėtume sumažinti Europos Sąjungos keliuose žūstančių žmonių skaičių. Tai – absurdiška. Žmonių gyvybių mūsų keliuose saugumas ne mažiau svarbus nei mūsų valstybėms narėms nustatomi aplinkos standartai. Atsižvelgdami į tai, per rytdienos balsavimą turime palaikyti I. Sender pranešimą, kuriuo už keturis pagrindinius pažeidimus, dėl kurių kelyje kyla daugiau nei 75 proc. nelaimingų mirtimi pasibaigiančių atsitikimų, siūloma nustatyti privalomas tarpvalstybines sankcijas.

Tarpvalstybinių priemonių prieš šiuos pažeidimus įgyvendinimas leis sumažinti rimtų ir mirtinų nelaimingų atsitikimų skaičių ir priartėti prie tikslo iki 2010 m. sumažinti šį skaičių 50 proc. Bendra kelių eismo politika grindžiama bendrais Europos Sąjungos kelių eismo sritį reglamentuojančiais teisės aktais ir bendrais standartais, tačiau nebūtinai laikantis tų pačių kriterijų. Kalbame apie raudoną šviesoforo signalą ir greičio viršijimą, tačiau nekalbame apie šviesoforų ir žiedinių sankryžų veikimą, nekalbame apie tai, kad vairuojant nederėtų naudotis judriojo ryšio telefonais arba rūkyti, nekalbame apie vairavimo kursus Europos Sąjungoje ar apie bendras baudas, kurios priblokštų net užkietėjusius pažeidėjus.

Jei šiuo metu Vengrijos vairuotojui leidžiama pažeisti Vokietijos greitkeliui taikomus apribojimus ir jis už tai niekaip nenubaudžiamas, tai priėmus šią direktyvą ir jūsų pateiktus pasiūlymus užtikrinsime, kad šis vairuotojas bus nubaustas savo šalyje. Europos Sąjungai reikia bendros Europos kelių eismo saugumo politikos, kuria remiantis būtų galima nustatyti žmonių gyvybėms mūsų keliuose apsaugoti pakankamą saugumo lygmenį, kurio valstybėms narėms būtų privalu laikytis.

Be abejo, galime pasikliauti Komisija, kad ji nubaus šalių vyriausybes, kurios tinkamai nesprendė atliekų klausimo, nesilaikė Darbo laiko direktyvos ar darė žalos aplinkai. Negi mums nereikia priemonių, kurios užtikrintų, jog šalių keliuose žūstančių žmonių skaičius neviršytų jokių Europos vidurkių?

Atsižvelgdama į tai norėčiau dar kartą pabrėžti, kaip svarbu priimti bendrai pripažintus Europos nelaimingų atsitikimų rodiklius, kuriais vadovautumėmės kaip savo kriterijais. Gerb. I. Ayala Sender, manau, kad jūsų pranešimu daroma pažanga siekiant kurti integruotą visos Europos kelių eismo saugumo politiką. Ši direktyva suteiks pagrindą tokiai Europai, kurioje nėra kelių eismo pažeidimų bei sienų ir kurioje nėra galimybių pažeidinėti taisykles.

Eva Lichtenberger, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti mūsų pranešėjai. Šioje srityje, kuri netikėtai virto itin prieštaringu klausimu, kad būtų pasiektas sutarimas, įskaitant ir sutarimą su Taryba, ji įdėjo daug pastangų. Šiuo klausimu Tarybos užimama pozicija visiškai nelogiška ir itin neeuropietiška, nes akivaizdu, kad pagrindinis daugelio vyriausybių tikslas – apsaugoti greitai

važiuojančius, nuo alkoholio apsvaigusius ar saugaus atstumo nesilaikančius asmenis neatsižvelgiant į tai, kieno gyvybėms jie kelia pavojų.

Kas vyksta dabar? Žmonės laikosi savo šalyse galiojančių apribojimų, tačiau vos tik kirtę sieną nebegali atitraukti pėdos nuo greičio pedalo tik todėl, kad jiems daugiau nebereikia nerimauti, jog gali tekti sumokėti baudą. Reikėtų išaiškinti vieną dalyką: mažoms šalims arba šalims, kuriose gerai išvystytas turizmo sektorius, ypač sunku užtikrinti savo piliečių suvokimą apie sankcijas – tai susiję su įstatymų vykdymu – jei pastarieji visiškai tikri, kad pirmiesiems praktiškai negresia joks sankcijų taikymas.

Taigi, kai man įkandin kelyje važiuoja saugaus atstumo nesilaikantis asmuo, vairuojantis automobilį su kitos Europos Sąjungos valstybės narės numeriais, turiu paklausti savęs, ar tai vyksta todėl, kad mano gyvybė verta mažiau nei jo šalies gyventojo gyvybė, nes šis vairuotojas tik savo šalies gyventojų atžvilgiu laikosi saugaus vairavimo reikalavimų. Tai neteisinga, tai – neeuropietiška, ir dėl to mažėja kelių eismo saugumas.

Parengėme gerą tekstą. Žinoma, dar kai ko trūksta, pvz., nebuvo pakankamai išaiškintas duomenų apsaugos klausimas. Vis dėlto baigdama savo pasisakymą prašau jūsų palaikyti mano pateiktą pakeitimą dėl 70 EUR ribos; taip būsime išaiškinę didžiąją diskusijų dėl pusiausvyros nebuvimo dalį. Šio pakeitimo esmė tokia: nuvokus baudos lygis būtų protinga riba.

Sebastiano (Nello) Musumeci, *UEN frakcijos vardu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, A. Tajani, 40 000 mirčių per metus – siaubinga statistika.

Jei keliuose žūstantys žmonės dar netapo nelaimėmis, tai jie – tikrai nepaprastai rimtas socialinis reiškinys, su kuriuo susidurdamos valstybės narės dažnai negali padaryti nieko daugiau, o tik saugoti nusiminimą keliančius įrašus ir sudarinėti nerimą keliančius statistinius duomenis. Vieni pasakys, kad tai – augančio asmenų judumo rezultatas, kiti – kad didėjančios mechanizacijos padarinys. Žinoma, tačiau tai, viena vertus, kartu ir uždelstos prevencijos politikos rezultatas, ir, kita vertus, valstybių narių bei visos Europos Sąjungos, kuri iki šiol nesugebėjo užtikrinti bendros kelių eismo politikos, nuslopinimo padarinys.

Neseniai Italijos statistikos tarnybos atliktos apklausos duomenys parodė, kad per 2007 m. nuo penktadienio vakaro iki sekmadienio ryto naktį įvykę nelaimingi atsitikimai sudarė 44 proc. visų Italijoje įvykusių kelių eismo įvykių. Vis dėlto neatsakingas elgesys tų, kurie sėda už vairo, deja, neapsiriboja tik kuria nors viena šalimi, todėl labai svarbu, kad išnagrinėtume šį pasiūlymą dėl direktyvos, kuriuo siekiama atgrasinti automobilių vairuotojus nuo kelių eismo taisyklių pažeidinėjimo neatsižvelgiant į tai, kur jie yra, ir kartu stengiantis iki 2010 m. perpus sumažinti keliuose žūstančių žmonių skaičių.

Tai – geras dalykas, tačiau bent kai kuriais atvejais dar reikia tolesnių patobulinimų. Leiskite pateikti jums vieną pavyzdį – tolesnį pažeidimų tyrimą. Gerb. A. Tajani, manau, kad turėtume sekti Šveicarijos pavyzdžiu. Šveicarijoje bet kurį kelių eismo taisyklių pažeidimą padariusį asmenį už kelių kilometrų sustabdo kelių eismo patrulis. Po to vyksta vienas iš dviejų dalykų: arba vairuotojas nedelsdamas sumoka baudą, arba jo automobilis konfiskuojamas iki tol, kol sumokama bauda.

Puikiai suprantu, kad tokią politiką nelengva įgyvendinti ir kad ji gali pasirodyti drastiška, tačiau ji, be jokių abejonių, veiksminga. Be to, visi žinome, kad vėžio negalima išgydyti aspirinu, o dabar susiduriame su jo metastazėmis. Vis dėlto I. Ayalos Sender pranešimas – geras pranešimas, ir, žinoma, sulauks mano paramos.

Luís Queiró (PPE-DE). – (*PT*) Gerb. pirmininke, mano kolega, garsus automobilių sporto čempionas Ari Vatanen, sako, kad vieną dieną visi turėsime mirti, tačiau jis priduria, kad tai neturi nutikti sėdint prie automobilio vairo. Vis dėlto nuo 2005 m. mirtimi pasibaigusių kelių eismo įvykių aukų skaičius nesumažėjo tiek, kiek turėtų sumažėti. Dėl 2007 m. duomenų mūsų susirūpinimas tik didėja. Būtent šie svyravimai geriausiai įrodo, kiek daug dar turime padaryti.

Visi žinome, kad už daugybę nusižengimų, kuriuos valstybės narės teritorijoje padaro iš svetur atvykę vairuotojai, skiriamos sankcijos dažniausiai neįvykdomos. Dabar mūsų svarstomame pranešime dėl direktyvos teisingai apibūdinama elektroninių duomenų mainų sistema, kuria siekiama palengvinti tarpvalstybinį finansinių nuobaudų už kelių eismo pažeidimus skyrimo įvykdymą didžiausią dėmesį skiriant keturiems Europoje žmonių gyvybių požiūriu rimčiausiems pažeidimams. Ši sistema pati save pateisina. Vis dėlto turėtų būti užtikrinamos piliečių teisės į jų asmens duomenų apsaugą.

Todėl būtina, kad Europos Komisija atliktų direktyvos įgyvendinimo vertinimą ir kad jį atliktų griežtai. Dar yra skirtingo teisinio pažeidimų klasifikavimo pagal valstybę narę, kurioje jie buvo įvykdyti, problema. Vienais atvejais šie pažeidimai tik administracinio pobūdžio, o kitais – baudžiamojo pobūdžio. Kai kuriais atvejais prie jų pridedamos papildomos sankcijos, pvz., draudimas vairuoti, kitais atvejais papildomų sankcijų

netaikoma. Dabar ne laikas gilintis į techninio pobūdžio detales, tačiau pats laikas paraginti ateityje apsvarstyti geriausius direktyvos įgyvendinimui skirtus sprendimus.

Pranešėja, kurią turiu pasveikinti, iš esmės siūlo galimus sprendimus, kurie apima ir nustatytų nuobaudų, ir kelių eismo saugumo kontrolės praktikos bei įrangos suderinimą. Mūsų manymu, dar kyla abejonių, ar iš tiesų galioja teisė pateikti apeliacinį skundą, jei vairuotojas nesutinka su jam paskirta nuobauda. Ar ši teisė bus tinkamai užtikrinama, kai nuobaudą skundžiantis asmuo turėtų kreiptis į teisingumo vykdymo instituciją ir apskųsti ne jo gyvenamosios šalies įstatymus? Tai klausimas, į kurį atsakyti leisiu Komisijos nariui A. Tajaniui.

Pagaliau vairuotojai turi būti tinkamai informuoti apie naujas jų teises ir pareigas. Tik taip jie šią iniciatyvą laikys ne represine priemone, o būdu, skatinančiu tokį elgesį už vairo, kuris saugesnis ir pagarbesnis kitų žmonių ir savo pačių gyvybių atžvilgiu.

Pirmininkas. – Dėkoju jums, gerb. L. Queiró. Savo ruožtu norėčiau jus nuraminti. Dažniau naudojuosi mopedu negu automobiliu, tačiau nenorėčiau mirti sėdėdamas ne tik prie automobilio, bet ir prie mopedo vairo.

Robert Evans (PSE). - Gerb. pirmininke, šis dokumentų rinkinys labai svarbus, ir esu nusivylęs, kad čia nėra Tarybos atstovų. Jie dabar turi vaidinti pagrindinį vaidmenį, nes jų mąstymo kryptis, kaip suprantu, gerokai skiriasi nuo Parlamento.

I. Ayala Sender kalbėjo apie dėl teisinio pagrindo kylančius rūpesčius. Nors palaikau tarpvalstybinio įgyvendinimo principą, jis turi būti teisiškai patikimas ir tvirtesnis negu yra dabar.

Į šį pranešimą įtraukti tik leidžiamo greičio viršijimo, vairavimo apsvaigus nuo alkoholio, važiavimo neprisisegus saugos diržu ir važiavimo degant raudonam šviesoforo signalui pažeidimai. B. Fouré sakė, kad tai negali būti toleruojama, o I. Ayala Sender kalbėjo apie žmones, kurie padarę šiuos pažeidimus lieka nenubausti. Tikiuosi, kad kai pradėsime kitą diskusijų etapą, atkreipsime dėmesį į šį bausmės išvengimo aspektą. Žmonės, kurie išvengia bausmės už vairavimą apsvaigus nuo alkoholio, leidžiamo greičio viršijimą ar važiavimą degant raudonam šviesoforo signalui, dažnai pavojingi kitiems piliečiams, tačiau galėčiau įrodyti, kad jie dažnai – būtent tie žmonės, kurie mano, jog kitos kelių eismo taisyklės jiems negalioja, nesvarbu, ar kalbėtume apie automobilių stovėjimo apribojimus, spūsčių mokesčius ar, kaip sakė B. I. Raeva, naudojimąsi judriojo ryšio telefonu vairuojant. Yra ir tokių, kurie nepaiso naujoviškų priemonių, pvz., mažai teršalų išmetančių zonų. Šie klausimai labai svarbūs, ir niekas neturėtų jų ignoruoti. Kad galėtume juos visus išspręsti, mums reikia tarpvalstybinio visos Europos vykdymo.

Visi įstatymus pažeidžiantys žmonės prisideda prie tų 42 000 mirčių, apie kurias anksčiau kalbėjo Komisijos narys. Jei 42 000 mirties atvejų būtų fiksuojama ne vairavimo, o kurioje nors kitoje Europos veiklos srityje, dėl to piktintumėmės diena po dienos, savaitė po savaitės, mėnuo po mėnesio.

Mieli kolegos, turime veikti išvien ir antrą kartą sustiprinti šį teisės aktą dėl visų mūsų piliečių visose 27 ES valstybėse narėse.

Pirmininkas. – Norėčiau jums pranešti, kad posėdyje dalyvauja Tarybos sekretoriato atstovai ir atidžiai žymisi viską, kas sakoma. Sakau tai tiems, kurie jau kalbėjo, ir atsižvelgdamas į pateiktas pastabas. Gerb. R. Rackai, jums suteikiamas žodis dviem minutėms.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, gerai, kad pagaliau sutarėme bendrai pateikti kaltinimus dėl keturių dažniausiai pasitaikančių pažeidimų. Tačiau iš tikrųjų svarbu tai, kad ne tik sakytume, jog pritariame, kad už daugelį pažeidimų turėtų būti patraukta atsakomybėn, bet ir kad už šiuos kelių eismo pažeidimus būtų iš tiesų baudžiama.

Pagrindinė problema ta, kad daugelyje valstybių narių nepatraukiama atsakomybėn už tai, už ką turėtų būti patraukta atsakomybėn. Atsižvelgdamas į tai manau, jog tokia padėtis nesuvokiama ir – turime tai pasakyti garsiai bei aiškiai – kad kai kurios valstybės narės (visų pirma tos, kurios nenori bausti iš svetur atvykusių kelių eismo taisyklių pažeidėjų) slepiasi už teisės klausimo ir už kompetencijų kolizijos. Čia labai svarbu, kad tvirtai laikytumėmės pagrindinės Lisabonos sutartyje apibrėžtos pozicijos.

Bet kokiu atveju svarbu tai, kad valstybės narės neturėtų stengtis apsaugoti savo piliečių nuo to, ką jie padarė kitoje valstybėje narėje. Atsižvelgdamas į tai ir labai apgailestaudamas turiu papriekaištauti Komisijai – privalau tai padaryti – ir paklausti, kodėl niekas iki šiol nesvarstė galimybės pradėti ar bent pagrasinti pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš tas valstybes nares, kurios nuolat vengia bausti už tam tikrus pažeidimus.

Manau, tai būtų pagrįstas metodas, labai aiškus signalas, kad tai Europai ir Europos bendrijai kelia iš tiesų didžiulį susirūpinimą. Todėl patarčiau konkrečiai tai padaryti.

Antras mano manymu svarbus dalykas toks: kodėl į šią sistemą neįtraukiame ir šalių kandidačių? Esu kilęs iš šalies, kurioje yra daug vairuotojų iš kaimyninių šalių, kurios dar nėra Europos Sąjungos valstybės narės ar neseniai jomis tapo. Manau, mūsų šalyje jų *carte blanche* būtų visiškai nepateisinamas.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, norėčiau pasveikinti I. Ayalą Sender parengus puikų pranešimą. Šis pranešimas – paskutinis iš daugybės itin gerų pranešimų, kuriuos parengė viena geriausių šio komiteto kolegių.

Europos lygmeniu buvo nustatytos keturios nelaimingų atsitikimų priežastys ir keturios reglamentavimo sritys. Tai – leidžiamo greičio viršijimas, vairavimas neprisisegus saugos diržu, vairavimas apsvaigus nuo alkoholio ir važiavimas degant raudonam šviesoforo signalui. Šie su nelaimingais atsitikimais susiję veiksniai iš tiesų labai reikšmingi.

Gerb. Komisijos nary, jūsų pozicija dėl Europos Vadovų Tarybos pasirodė labai griežta. Labiausiai gaila dėl to, kad tokio svarbaus klausimo, kaip kelių eismo saugumas, atžvilgiu mūsų ministrai laikosi tokio požiūrio. Šis klausimas susijęs su mūsų Sąjungos erdve, kuri yra atvira erdvė. Nebaudžiamumas ar jausmas, kad gali likti nenubaustas, – tikroji neatsakingo elgesio priežastis.

Norėčiau paminėti kitą labai svarbų veiksnį. Su Sąjungos piliečiais elgiamasi skirtingai, atsižvelgiant į tai, kurios šalies teritorijoje jie atsiduria. Reikalinga veiksminga sistema. Reikia suprasti, kad sankcijos bus įvykdomos neatsižvelgiant į geografinę Europos Sąjungos sritį. Jei dabar svarstomas reglamentas padės tai įgyvendinti, galėsime jį laikyti vienu savo pasisekimų. Man ypač malonu, kad galėjau pasisakyti, nes esu susipažinęs su savo šalies, Lenkijos, padėtimi, kur kasmet keliuose žūsta 56 000 žmonių.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (*LT*) Automobilių katastrofų Europos keliuose juodasis skaitliukas vis dar grėsmingai sukasi, nuolat mažėjęs žūstančių žmonių skaičius pastaraisiais metais stabilizavosi. Tam, kad būtų įvykdyti ES užbrėžti tikslai, reikia naujų pastangų. Europos Komisija paruošė ir parengė pasiūlymus, pranešėja pridėjo savus, ir štai turime kiekvienam svarbų pranešimą dėl nuobaudų taikymo iš kitų valstybių narių atvykusiems kelių eismo pažeidėjams. Žūstančių žmonių skaičius Europos Sąjungos šalyse smarkiai skiriasi. Lietuvos keliuose, palyginti su senbuvėmis ES valstybėmis narėmis, žūsta net penkis kartus daugiau žmonių. Neperkeldamas pagrindinės naštos Briuseliui ir pabrėždamas valstybių atsakomybę vis dėlto neabejoju, kad Europos Sąjunga turėtų palaipsniui pereiti prie bendros arba bent suderintos vairuotojų elgsenos keliuose ir taisyklių politikos. Apie tai jau buvo kalbėta, ir visiškai tam pritariu.

Tuo labiau, kad dabar, po Šengeno erdvės išplėtimo, vis daugiau automobilių su įvairių valstybių narių numeriais pasirodo ir senosiose, ir naujosiose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Mes visi suinteresuoti, kad protinga vairavimo kultūra paplistų visoje Europos Sąjungoje, kad išnyktų nebaudžiamumo jausmas: "svetimoje valstybėje važinėsiu ir statysiu automobilį kaip įpratęs, vis tiek manęs niekas nesuras". O tos valstybės narės, kurios priešinasi šios direktyvos pasiūlymams, norom nenorom greitina to juodojo skaitliuko sukimąsi.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Pasiūlymas rasti ir nubausti užsienio šalių vairuotojus, Europos Sąjungoje padarančius kelių eismo taisyklių pažeidimų, gali būti nepopuliarus, tačiau jis visiškai logiškas ir praktiškas. Sunku suvokti, kad valstybės narės gali susitarti dėl naujų transporto priemonėse, kurios gaminamos važinėti ES keliais, įdiegtų saugos priemonių suderinimo siekiant sumažinti per eismo įvykius patiriamų sužalojimų poveikį, tačiau nenori susitarti dėl tokių sužalojimų prevencijos. Pasiūlymas įdiegti kompiuterinę sistemą, kuri leistų valstybėms narėms dalytis informacija apie eismo taisyklių pažeidimus, turėtų būti akivaizdus tokioje aplinkoje, kur žmonės iš tiesų metų metus laisvai judėjo.

Vis dėlto taip pat būtų naudinga suderinti kelių eismo taisyklių pažeidimų sistemas. Žinau, kad būtų sunku pietų Italijoje ir šiaurės Europoje taikyti tuos pačius kriterijus ir kad, galimas daiktas, dėl kai kurių taisyklių ne visada padaromi tokie patys kelių eismo taisyklių pažeidimai bei gali skirtis šių pažeidimų sunkumo laipsnis. Vis dėlto, mano manymu, ES šalys turėtų sugebėti susitarti dėl pagrindinių pažeidimų, dėl kurių, kaip žinia, metai po metų kyla daugiausia eismo įvykių. Žinoma, palaikau Komisijos ir pranešėjos pasiūlymą.

Marios Matsakis (ALDE). - Gerb. pirmininke, stebina tai, kad taip ilgai užtruko pabandyti priimti teisės aktus ir kelių eismo srities teisės ginklui suteikti galimybę siekiant išsaugoti gyvybes peržengti ES valstybių narių sienas. Dar labiau stebina tai, kad Taryba trukdo, kad tai taptų realybe. Stebina ir tai, kad savo automobiliuose nustatome didžiausią leistiną greitį, o po to gaminame tokias transporto priemones, kurios

gali pasiekti du ar tris kartus didžiausias leistinas ribas viršijantį greitį. Dar stebina tai, kad nustatome vairuotojams leistiną alkoholio kiekį kraujyje ir vis tiek atakuojame savo piliečius – ypač per švenčių sezoną – alkoholį reklamuojančiais skelbimais Be to, kai kuriais atvejais alkoholio vartojimą susiejame su seksualiniu patrauklumu bei vyriškumu.

Gerb. Komisijos nary, prašau nemesti savo kovos. Prašau kovoti kartu su mumis su Taryba, – kurios čia šiandien nėra, – kad išgelbėtume gyvybes ir kad mūsų keliai taptų saugesnėmis vietomis.

Antonio Tajani, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, Parlamento nariai, turiu padėkoti visiems dalyvavusiems diskusijose. Tai suteikė reikšmės sprendimui, kuris, tikiuosi, rytoj bus priimtas šiuose rūmuose, ir Komisijos darbui Taryboje. Lengva nebus, tačiau manau, kad galų gale kartu pasieksime savo tikslą.

Turiu pabrėžti kelių eismo taisyklių pažeidimų, kuriuos dabar svarstome ir dėl kurių kyla dauguma mirtinų avarijų, rimtumą. Leiskite kartu su jumis šiek tiek grįžti atgal ir apžvelgti keletą statistikos duomenų: remiantis 2007 m. poveikio vertinimo, į kurį įtrauktas ankstesnių trejų metų vertinimas, duomenimis, 30 proc. mirties atvejų keliuose įvyko dėl leistino greičio viršijimo, o 25 proc. – dėl vairavimo apsvaigus nuo alkoholio (turėčiau pridurti, kad ir dėl vairavimo apsvaigus nuo narkotikų). Būtent todėl palaikau E. Lichtenberger pateiktą 38 pakeitimą, kuriuo tam tikra prasme patobulinamas Komisijos pasiūlytas tekstas. Abejoju dėl klausimo dėl 70 EUR, nes tai galėtų sudaryti sąlygas nevienodam požiūriui atsirasti.

17 proc. avarijų kyla dėl to, kad važiuojama neprisisegus saugos diržu, o apytiksliai 4 proc. – dėl važiavimo degant raudonam šviesoforo signalui. Iš viso 75 proc. mirčių keliuose įvyksta dėl vieno ar kelių iš šių keturių kelių eismo taisyklių pažeidimų. Manau, tai viskas, ką turiu pasakyti. Dėl aiškumo leiskite kreiptis į Tarybą, į tuos, kurie atstovauja Tarybai, į Tarybos generalinį sekretoriatą, ir pakartoti tai, ką prieš kelias dienas pasakiau per Transporto Ministrų Tarybos susitikimą: Komisija neketina mažinti valstybių narių kompetencijos; mus domina tik mirčių Europos Sąjungos keliuose skaičiaus sumažinimas. To siekdami niekada neketiname – kartu atsakysiu į R. Racko klausimą – slėptis už įstatymų taikymo.

Jei kalbėtume apie pažeidimus, valstybių narių atžvilgiu buvome nepalenkiami, tačiau tik dėl klausimų, susijusių su transporto rūšimis išskyrus automobilius, nes tai – pirmasis kartas, kai automobilių sektoriuje ėmėmės veiksmų. Turime teisės aktų, reglamentuojančių sunkiasvorių transporto priemonių vairavimą, tačiau reglamentuojančių automobilių vairavimą neturime. Todėl manau, kad dėl šiandien iš šių rūmų sulaukto paskatinimo mes Komisijoje – galiu patikinti jus visus ir M. Matsakį – toliau primygtinai reikalausime žengti į priekį. Neketiname sustoti, nes, kartoju, kai kalba pasisuka apie žmonių gyvybių išsaugojimą, joks teisinis nesutarimas negali sustabdyti tų, kurie prisiima politinę atsakomybę už pusę milijardo Europos piliečių, veiksmų.

Gerb. pirmininke, baigdamas pasakysiu, kad tikiuosi, jog per šias Kalėdas ir Naujuosius metus visi ministrai, kurie turėjo abejonių dėl Komisijos su Parlamento parama Tarybai pristatyto teksto, ras laiko apmąstymams. Galiausiai, gerb. pirmininke, kadangi ši kalba – paskutinė, kurią sakau prieš Kalėdų pertrauką, norėčiau gerbiamiems Parlamento nariams, pirmininkui ir visam Parlamentui Komisijos vardu perduoti geriausius linkėjimus.

Pirmininkas. – Dėkoju jums, gerb. A. Tajani. Mes, žinoma, irgi linkime jums visko, kas geriausia. O dėl Tarybos, tai jei jie bus nepaklusnūs, mes per Trijų Karalių šventę padovanosime jiems po didžiulį maišą anglių!

Inés Ayala Sender, *pranešėja.* – (*ES*) Gerb. pirmininke, ketinau reikšti nepasitenkinimą dėl to, kad Taryba nedalyvauja posėdyje, tačiau matau, kad iš tikro yra vienas jai atstovaujantis asmuo, nors man, žinoma, būtų labiau patikę, jei čia dalyvautų tiesioginis Tarybai pirmininkaujančios šalies atstovas. Vis dėlto tiesa ta, kad J.-L. Borloo buvo labai pavargęs.

Norėčiau padėkoti savo kolegoms Parlamento nariams už jų pastabas. Galiu kai kuriuos jų patikinti, kad siekdami užtikrinti, jog asmens duomenys išliktų visiškai konfidencialūs, kalbėjome su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu. Jei kalbėtume konkrečiai apie procedūrines garantijas, Komisijos ir Parlamento teisės tarnybų padedami bandėme spręsti visus su jomis susijusius klausimus, kurie įmanomi šiame direktyvos etape.

Dėl Šveicarijoje taikomos sistemos, galiu jus patikinti, kad šiuo metu problema ta, kad mūsų policija paprastai negali keistis duomenimis apie nerezidentus ar jų informuoti. Tais atvejais, kai policija juos pagauna, ji

LT

nepriverčia jų mokėti, ir tai vyksta visose mūsų valstybėse narėse. Vis dėlto šių duomenų negalima gauti naudojantis radarais ar kameromis – t. y. mechaninėmis priemonėmis. Būtent šią sistemą dabar įgyvendiname.

Norėčiau padėkoti visiems už kantrybę, nes kai kuriose srityse nesugebėjome išplėtoti, pvz., R. Evanso, E. Lichtenberger ir S.-A. Ticău atlikto darbo. Vis dėlto yra persvarstymo sąlyga. Komisija mus patikino, kad praėjus dvejiems metams po direktyvos įgyvendinimo leis atlikti vertinimą ir pasiūlyti naujus tam laikotarpiui tinkamus aspektus.

Žinoma, kad tai įvyktų, ši direktyva turi būti priimta. Todėl mums reikia ne smulkių teisinių gudrybių, o politinių sprendimų. Todėl dėkoju ir Komisijai, ir Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, ir ypač mano kolegoms Parlamento nariams ne tik už jų kantrybę bei paramą, bet ir, tikiuosi, už rytdienos balsavimą. Balsavimas turi būti kiek įmanoma vieningas, kad kartu su Komisija galėtume tvirtai atsilaikyti prieš Tarybai pirmininkausiančią Čekiją ir pabrėžti būtinybę jai žengti į priekį ir patvirtinti šią direktyvą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks gruodžio mėn. 17 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Zita Pleštinská (PPE-DE), *raštu.* – (*SK*) Leistino greičio viršijimas, vairavimas apsvaigus nuo alkoholio, važiavimas neprisisegus saugos diržu ir važiavimas degant raudonam šviesoforo signalui – pagrindinės mirtimi pasibaigiančių nelaimingų atsitikimų, kurie dažnai nutinka Europos keliuose, priežastys, todėl ES stengiasi žengti pirmą žingsnį ir suderinti šiems keturiems pažeidimams taikomas taisykles.

Manau, priėmus direktyvą atsiras vienodas Europos požiūris į baudų rinkimą ir į jų lygio nustatymą bei siekiant keistis informacija bus pradėta naudotis kompiuterių tinklu. Jei kalbėtume apie neigiamą pusę, trūksta vairuotojų sąmoningumo apie taisyklių dėl baudų rinkimo ES sistemoje pokyčius.

Manau, svarbu tai, jog Komisija kartu su valstybėmis narėmis pradėtų informacinę kampaniją siekiant sieną su kitomis valstybėmis narėmis kertantiems piliečiams suteikti išankstinę informaciją apie teisines įstatymo pažeidimo pasekmes, t. y. apie galimų nuobaudų lygius bei jų skyrimą. Vairuotojai turi turėti teisę gauti pranešimus jiems suprantama kalba, ypač tais atvejais, kai pranešimo įteikimas gali turėti teisinių pasekmių. Jie turėtų būti informuojami apie sprendimų galiojimą, galimybę užginčyti ir apie neatsiliepimo padarinius.

Manau, kad dėl šios direktyvos vairuotojai vairuos atidžiau ir saugiau, o direktyva prisidės prie visų mirtimi pasibaigiančių eismo įvykių Europos keliuose, kai per 2007 m. žuvo 40 000 žmonių, skaičiaus sumažinimo. Palaikau direktyvos dėl tarpvalstybinio reglamento kelių eismo saugumo srityje supaprastinimo priėmimą ir todėl palankiai vertinu pranešėjos I. Ayalos Sender parengtą pranešimą.

20. Mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymų sistemos ir susitarimai dėl finansinio įkaito (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – P.-N. Kauppi pranešimas (A6-0480/2008) Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvos 98/26/EB dėl atsiskaitymų baigtinumo mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymų sistemose ir Direktyvos 2002/47/EB dėl susitarimų dėl finansinio įkaito nuostatas dėl susietųjų sistemų ir kredito reikalavimų (COM(2008)0213 - C6-0181/2008 - 2008/0082(COD)).

Piia-Noora Kauppi, *pranešėja*. – Gerb. pirmininke, man buvo malonu būti šios temos apie atsiskaitymų baigtinumą mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymų sistemose ir direktyvos dėl susitarimų dėl finansinio įkaito pranešėja. Rytoj išvykstu iš Parlamento – šis su teisės aktų leidyba susiję pranešimas Europos Parlamentui bus paskutinis mano pranešimas – taigi, nuoširdžiai atsiprašau, jei šį vakarą būsiu šiek tiek jausminga.

Čia dauguma dalykų nėra politiniai. Kartais tai, ką darome Europos Parlamente, – gana techniški dalykai, tačiau esu visiškai įsitikinusi, kad ši direktyva, šis teisės aktas, irgi padės Europai žengti pirmyn.

Šio teisės akto tikslas – atnaujinti direktyvas atsižvelgiant į naujausius rinkos ir reguliavimo pokyčius. Pagrindiniu direktyvos dėl atsiskaitymų baigtinumo pakeitimu siekiama išplėsti direktyvos taikymo sritį ir į ją įtraukti nakties atsiskaitymus ir atsiskaitymus tarp susietųjų sistemų. Tai labai svarbu, nes pastaruoju metu nepaprastai išaugo sąsajų skaičius ir sąveikos poreikis. Tikimasi, kad FPRD direktyva, dėl kurios šiuose rūmuose turėjau garbės būti pranešėja, ir Europos tarpuskaitos ir atsiskaitymų elgesio kodeksas turėtų vis

geriau veikti, o tai reiškia, kad kils didesnis mūsų atsiskaitymų ir susitarimų dėl finansinio įkaito koordinavimo poreikis.

Jei kalbėtume apie Finansinio įkaito direktyvą (FDĮ), labai svarbu tai, kad kredito reikalavimai būtų pripažįstami kaip finansinis įkaitas. Europos Parlamentas taip pat norėjo išplėsti to, ką priimta laikyti tarpbankinių kreditų reikalavimų įkaitu, taikymo sritį. Man atrodė priimtina, kad mažosioms ir labai mažoms įmonėms teikiami kreditai, kaip ir vartojamosios paskolos, nebūtų įtraukti.

Suderintos teisinės sistemos dėl kredito reikalavimų, kaip įkaitų, naudojimo tarptautiniuose sandoriuose priėmimas padeda didinti rinkos likvidumą ir užtikrina tinkamą atsiskaitymų sistemų veikimą sparčiai besivystančiose rinkose. Naujose direktyvose taip pat pristatoma keletas supaprastinimų, paaiškinimų ir apibrėžčių. Šie sprendimai bus svarbus indėlis siekiant stiprinti finansų rinkų nestabilumui suvaldyti skirtas priemones.

Mano tikslas buvo per pirmąjį svarstymą pasiekti kompromisą, todėl visą laiką vedėme derybas su Taryba ir Komisija. Norėdama pasiekti kompromisą, kuriuo būtų patenkinti visi Parlamento nariai, taip pat tariausi ir su kitomis politinėmis frakcijomis, ypač su P. Berès ir M. Starkevičiūte. Labai džiaugiuosi, kad Ekonomikos ir pinigų politikos komitete pranešimas buvo priimtas visais balsais.

Galų gale, esu visai patenkinta kompromisu, dėl kurio bus balsuojama per šią savaitę vykstančią mėnesinę sesiją. Derybos dėl daugelio klausimų vyko sklandžiai, o mes susitarėme dėl pagrindinių šio teisės akto aspektų. Vis dėlto buvo ir keletas prieštaringų klausimų, ir man nepavyko pasiekti visų savo tikslų.

Per derybas man nepavyko sulaukti paramos dėl Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pateikto pasiūlymo iš dalies pakeisti sistemos, kuria būtų sudaromos sąlygos taikyti direktyvą pagal Europos centrinio banko (ECB) teisinį aktą sukurtoms sistemoms, ir kuria pasinaudojant būtų leidžiama Europos centriniam bankui pačiam nustatyti tokias sistemas, apibrėžtį. Džiaugiuosi, kad per derybas Europos Komisija pareiškė, kad ji iš esmės pritaria tokiam pakeitimui, ir tikėtina, kad artimiausiu metu šiuo tikslu pateiks pasiūlymą.

Dėl finansinio įkaito direktyvos ir oficialių pranešimų būčiau norėjusi, kad visos valstybės narės jau būtų panaikinusios oficialių pranešimų reikalavimus, nes jie, mano manymu, tik didina biurokratiją ir jais nesiekiama jokių konkrečių tikslų. Vis dėlto kadangi supratau, kad šis klausimas tam tikroms valstybėms narėms nepaprastai opus, esu labai patenkinta, kad į jį įrašėme nuostatą dėl persvarstymo.

Manau, kad po penkerių metų tos keletas valstybių narių, dar norinčių reikalauti šių *ex-ante* oficialių pranešimų, leisis įtikinamos nutraukti šią nereikalingą praktiką. Kaip jau minėjau, džiaugiuosi, kad sugebėjome rasti kompromisą, dėl kurio visi galėjome susitarti. Tikiuosi kad jūs, mano kolegos, ketvirtadienį balsuosite dėl šio teisės akto.

Galiausiai norėčiau pasakyti, kad buvo malonu dirbti su jumis per visus šiuos metus. Tai – 20-as mano su teisės aktų leidyba susijęs pranešimas, ir jis bus paskutinis. Pasiilgsiu šio Parlamento, šių rūmų ir jūsų visų.

Pirmininkas. – Gerb. P.-N. Kauppi, dar kartą dėkojame jums už jūsų atliktą darbą. Ateityje linkime jums visko, kas geriausia.

Charlie McCreevy, *Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjams P.-N. Kauppi ir A. Sakalui iš atitinkamų Ekonomikos ir pinigų politikos bei Teisės reikalų komitetų už jų greitą ir labai veiksmingą darbą dėl šių dokumentų.

Direktyvos dėl atsiskaitymų baigtinumo ir finansinio įkaito veikia puikiai ir rinkoje sulaukia didžiulės paramos. Nepaisant to džiaugiuosi, kad greičiau nei per aštuonis mėnesius mums pavyko susitarti dėl būtinų pakeitimų siekiant, kad jie visiškai atitiktų naujausius reguliavimo ir rinkos įvykius. Tai labai svarbu finansiniam stabilumui ir ypač tinkamam tęstiniam atsiskaitymų sistemų, kurios tampa vis labiau tarpusavyje susijusios, tačiau kartu išlaiko savo savitumą, veikimui. Nebuvo būtina kurti supersistemas, ir tai aiškiai išdėstyta pakeitimuose.

Mano tarnybos pradėjo rengti Komisijos pasiūlymą 2007 m. pradžioje, dar iki prasidedant dabartinei finansų krizei. Tačiau manau, kad mūsų pateikto pasiūlymo pakeitimus pateisina dėl neramumų kilę iššūkiai. Suderintos teisinės sistemos dėl kredito reikalavimų, kaip įkaitų, naudojimo tarptautiniuose sandoriuose sukūrimas dar labiau padidins rinkų likvidumą, kurio taip reikia dabartinėje aplinkoje.

Tikimės, kad taikant paprastesnes taisykles kredito reikalavimai ateityje bus dažniau naudojami. Tai, žinoma, priklauso nuo kitų įkaito rūšių paklausos rinkoje. Vis dėlto per pirmuosius finansų krizės mėnesius pamatėme,

LT

kad, pvz., palyginti su liūdnai pagarsėjusiais turtu garantuotais vertybiniais popieriais, kredito reikalavimų paklausa augo. To paaiškinimas visai paprastas: kol kredito reikalavimai nėra tarpusavyje susieti, kaip vyksta pakeitimo vertybiniais popieriais atveju, įkaito gavėjas konkrečiu atveju prieš priimdamas sprendimą, ar juos priimti, gali įvertinti kredito reikalavimų kreditingumą. Tai, kam prašėte pritarti balsuodami dėl P.-N. Kauppi pranešimo, reiškia kredito reikalavimų naudojimo palengvinimą panaikinant kai kuriuos formalius reikalavimus.

Komisija įsipareigoja po penkerių metų pateikti jums ataskaitą apie šiuos pokyčius. Visų pirma patikrinsime, kaip veikia prievolės registruoti ar pranešti skolininkui apie kredito reikalavimo pateikimą kaip finansinį įkaitą panaikinimas, ypač tose valstybėse narėse, kurios šiuo metu dvejoja ir vengia taikyti Finansinio įkaito direktyvos 3 straipsnio 1 dalį.

Leiskite pasinaudoti šia galimybe ir palinkėti Piiai-Noorai Kauppi ateityje visko, kas geriausia. Žinau, kad Suomijoje ji vėl užims labai įdomias pareigas. Per visą laiką, kai esu Komisijos narys, ji buvo itin linkusi bendradarbiauti ir padėti, o gavusi bet kokią Parlamento jai pavestą užduotį darydavo viską, kas įmanoma. Žinau, kad jos būsima karjera bus labai sėkminga, ir linkiu jai ir jos šeimai visko, kas geriausia.

Aloyzas Sakalas, Teisės reikalų komiteto nuomonės pranešėjas. – Gerb. pirmininke, Teisės reikalų komitete buvau paskirtas parengti nuomonę apie pagrindinį P.-N. Kauppi Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu parengtą pranešimą. Pateikiau du pakeitimus. Teisės reikalų komitetas patvirtino nuomonės projektą ir teigiamai vertina mano pateiktus pakeitimus, kad Europos centrinis bankas galėtų tiesiogiai nustatyti savo sistemas ir paskelbti apie jas be Vokietijos centrinio banko "Bundesbank" ar kitų nacionalinių valdžios institucijų įsikišimo.

Su Centrinio banko, Tarybos ir Europos Komisijos ekspertais vedėme trišalį dialogą. Centrinio banko atstovai pateikė pareiškimą ir pareiškė tvirtą paramą Teisės reikalų komiteto pateiktiems pakeitimams. Taryba, priešingai, susidūrė su sunkumais darbo grupėse siekiant rasti kompromisinį susitarimą dėl vieno iš pateiktų pakeitimų, nes valstybės narės nepritaria tam, kad ECB būtų suteikta teisė tiesiogiai nustatyti savo sistemas ir apie jas paskelbti. Apgailestauju, kad Taryba nepatvirtino šio pateikto pakeitimo, tačiau manau, kad yra puiki galimybė artimiausiu metu iškelti šį klausimą.

PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS

Pirmininko pavaduotojas

Othmar Karas, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, P.-N. Kauppi, Parlamento nariai, kadangi dabar galiu kalbėti už frakciją, leiskite pradėti savo frakcijos vardu padėkojant Piiai-Noorai Kauppi ne tik už didžiulius jos įsipareigojimus, bet, visų pirma, už jos profesionalumą, atsidavimą darbui Parlamente, taigi, ir už pasiryžimą siekti kompromiso. Jei kalbėtume apie ją, tai visada žinome, kokios pozicijos ji laikosi ir koks jos požiūris į kitus. Ji grįžta, kad užimtų įdomias pareigas, be to, ji turės daugiau laiko kaip motina. Dėkoju jums už puikų bendradarbiavimą ir linkiu visko, kas geriausia.

Šiame persvarstyme Europos Sąjunga vėl suteikia teisingą atsaką į finansų rinkų krizę. Tarp atskirų valstybių narių dar yra labai daug skirtumų, o suderinimas, kurio imtis buvo įsipareigota, – žingsnis teisinga linkme. Kaip rodo šis pavyzdys, finansų rinkų krizė gali tapti Europos Sąjungos bendravimo ir nuolatinio mūsų Europos finansų rinkos sistemos gerinimo galimybe. Labai aiškiai sakau, kad tinkamai veikiančios atsiskaitymų sistemos, ypač greitai kintančių rinkų srityje užtikrinimas būtinas finansų rinkų stabilumui, o tokiais laikais, kaip šie, – netgi dar svarbesnis.

Mano manymu, yra trys svarbiausi aspektai. Pirma – nuoseklus požiūris, kuriuo vadovautasi šiuose pranešimuose. Antra, palaikau abiejų direktyvų taikymo supaprastinimą ir palengvinimą. Trečia, į šio pranešimo ir šios direktyvos rezultatus atsižvelgsiu savo pranešime dėl Kapitalo reikalavimų direktyvos, kad jie taptų svarbaus pranešimo indėliu ir leistų susidaryti nuoseklų požiūrį.

Pervenche Berès, *PSE frakcijos vardu*. – (*FR*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, P.-N. Kauppi, leiskite Socialistų frakcijos Europos Parlamente vardu prisidėti prie jau išsakytų teigiamų pastabų. Tikra tiesa, kad vedant derybas su jumis visada žinome, kur esame. Jūs turite savo nuomonę, tačiau bent jau tariantis su jumis viskas yra arba juoda, arba balta. Galų gale, tiksliai žinojome savo padėtį, todėl galėjome daryti pažangą. Jūs dar kartą įrodėte savo sugebėjimus dirbti su visais. Mano manymu, tai – ypatingas šio Parlamento intelektualumo bruožas. Šiame konkrečiame pranešime jums tai buvo leidžiama, nes nuo pat pradžių visi norėjome per pirmąjį svarstymą pasiekti susitarimą.

Iš esmės šis pranešimas susijęs su klausimu, kurio Komisijai labai trūksta. Tai – to, kas vyksta po patekimo į rinką klausimas, dėl kurio norėtume, kad po Finansinių priemonių rinkų direktyvos priėmimo Komisija pateiktų svaresnius pasiūlymus dėl rinkos, žinomos "po patekimo į rinką" vardu, organizavimo, formavimo, priežiūros ir reguliavimo.

Šis pranešimas – labai mažas, itin teisinio ir itin techninio pobūdžio elementas. Jis naudingas, tačiau negali nuslėpti milžiniško mums tenkančio uždavinio, dėl kurio vis dar laukiame Komisijos pasiūlymų. To, ką Komisija norėjo pradėti pristatydama elgesio kodeksą, rezultatai – labai riboti. Dabar laukiame šios priemonės vertinimo ir esame gerokai nusivylę, kaip ir suinteresuotieji rinkos subjektai, kurie aiškiai mato, jog savireguliacijos šioje srityje nepakanka.

Šiame mūsų šiandien svarstomame specifiniame ir itin tiksliame tekste kilo du pagrindiniai sunkumai. Pirmasis – reikėjo nuspręsti, ar pagal šią priemonę Europos centriniam bankui turėtų būti suteikiamos ypatingos galios. Manau, buvo pateikta naudingų pasiūlymų. Vis dėlto Taryba nenorėjo peržengti dabartinės padėties ribų, o mes, dėl savo išminties ir atsakomybės jausmo, sutikome su šiuo kompromisu. Todėl buvo parengtas suderintas pasiūlymas, kuris dabar pateiktas ir kurį turime privalome pripažinti.

Kitas svarbus dalykas buvo tas, kad turėjome užtikrinti, jog dėl būdo, kaip sistemos tarpusavyje susietos, neatsiras savarankiškai veikiančių sistemų. Pakartosiu, kad Parlamento užimta pozicija – pagrįsta pozicija, leidžianti užtikrinti šią sąsają nesuteikiant jai savarankiškumo, kurio šiame tekste sukurti nenorėjome.

Žinoma, dar yra daugybė kitų spręstinų klausimų, ir tikiuosi, kad Komisija, remdamasi savo iniciatyvos šioje srityje monopoliu, prisiims savo atsakomybę.

Margarita Starkevičiūtė, ALDE frakcijos vardu. – (LT) Pateiktas dokumentas tik atrodo techninis. Iš tiesų juo užtikrinamas saugus atsiskaitymų vertybiniais popieriais sistemos funkcionavimas, kuris svarbus daugeliui žmonių, kurie yra pensijų fondų, draudimo bendrovių ar investicinių bendrovių nariai. Pranešėjos dokumentas puikiai paruoštas, kaip ir visi jos dokumentai. Labai džiaugiuosi, kad man teko garbė dirbti su ja ruošiant daug finansinių dokumentų ir labai apgailestauju, kad šiandien – paskutinė jos diena Parlamente. Mes – Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija – galime pritarti šiam dokumentui, nes jame atsispindi mūsų pozicija. Kokia ta pozicija? Visų pirma manome, kad reikia plėtoti bendrą Europos Sąjungos atsiskaitymų vertybiniais popieriais rinką, nes ji labai fragmentuota. Tačiau nenorėtume, kad būtų sukurtas monopolis, todėl manome, kad pateiktame pranešime sudarytos sąlygos lanksčiai sudaryti bendradarbiavimo sutartis įvairioms sistemoms ir įdiegti naujas jungtis.

Dėl finansinio įkaito mums buvo labai svarbu, kad procedūros būtų supaprastintos ir aiškesnės ir kad nemokumo ir įvairiais kritiniais atvejais būtų lengviau išspręsti turtinius ginčus ir kad visos sąlygos būtų aiškesnės. Atrodo, kad šitas tikslas irgi pasiektas.

Kaip ir kiti pranešėjai, apgailestauju, kad nepavyko išspręsti Europos centrinio banko įsteigtų atsiskaitymų sistemų problemos. Labai norėčiau paraginti Komisiją kuo greičiau paruošti kompromisinį pasiūlymą šiuo klausimu, nes Europos centrinis bankas vis daugiau ir daugiau turės skirti dėmesio tokių sistemų veikimui. Reikėtų išspręsti klausimą dėl jų priežiūros, kuris galbūt ir stabdo šių taisyklių išplėtimą Europos centrinio banko veiklos įtakoje esančioms sistemoms.

Dragoş Florin David (PPE-DE). – (RO) Norėčiau pasveikinti pranešėją Piią-Noorą Kauppi dėl jos pranešimo dėl direktyvos dėl susitarimų dėl finansinio įkaito, į kurį įtraukti trys pagrindiniai dabartinės direktyvos pakeitimai. Tai – išbraukimas iš direktyvos taikymo srities kredito susitarimo taikymą vartotojams ir smulkiojo verslo bendrovėms, laikinos galiojimo išlygos – valstybės narės galės penkerius metus reikalauti pranešimo arba registracijos – nustatymas ir paskutinis, bet ne mažiau svarbus: direktyvos taikymo srities išplėtimas siekiant į ją, kaip teisėtą įkaitą, įtraukti ne tik centrinio banko (kaip nurodoma pradiniame pasiūlyme), bet ir tarpbankines paskolas.

Manau, pateikti pakeitimai atitinka Europos nuostatas šioje srityje. Tai – viena priežasčių, kodėl palaikau šio pranešimo priėmimą. Norėčiau užbaigti padėkodamas P.-N. Kauppi už visą jos sunkų darbą Europos Parlamente ir palinkėti visokeriopos sėkmės naujoje jos veikloje. Dėkoju.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Norėčiau padėkoti jums, gerb. P.-N. Kauppi, už jūsų darbą, profesionalumą ir atsidavimą derantis dėl pasiūlytos direktyvos, kuri neabejotinai padės stabilizuoti finansų rinkas, kompromiso. Sveikinu P.-N. Kauppi dėl to, kad per pirmąjį svarstymą pavyko pasiekti susitarimą. Taip pat norėčiau jai šiandien padėkoti už visą jos darbą Europos Parlamente, net tik už dvidešimt ar pan. pranešimų, į kuriuos buvo įtrauktos tokios temos, kaip pažangiosios patirties bankininkystės sektoriuje

plėtojimas, pvz., anksčiau minėtas kodeksas. Piia-Noora Kauppi savo profesionalumą įrodė ir per diskusijas dėl daugybės kitų pranešimų. Labai vertinu poziciją, kurios ji laikėsi mums visiems bendrai kovojant su programinės įrangos patentavimu, kai Europos Sąjungoje dar nebuvo Europos patento. Jausime, kad jos čia nėra, kol, galbūt, kada nors ateityje svarstysime šį patentą. Dėkoju jums už jūsų bendradarbiavimą.

Charlie McCreevy, *Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, norėčiau visiems padėkoti, kad dalyvavo šiose diskusijose. Kaip jau minėjau per savo ankstesnį pareiškimą, iš visos širdies palankiai vertinu Parlamento pranešimą.

Direktyvos dėl atsiskaitymų baigtinumo ir dėl finansinio įkaito – du kertiniai poprekybinės aplinkos akmenys. Nekyla jokių abejonių, kad dabartiniai pakeitimai reiškia labai didelę pažangą.

Komisija pritarė ECB prašymui nustatyti sistemas tiesiogiai Komisijai, tačiau Tarybos parama šiuo metu nepakankama. Vis dėlto artimiausiu laiku grįšime prie šio klausimo ir vėl jį nagrinėsime.

Dar kartą siunčiu P.-N. Kauppi geriausius savo linkėjimus.

Piia-Noora Kauppi, *pranešėja.* – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti savo kolegoms už šiltus jų žodžius ir Komisijos nariui už jo bendradarbiavimą per visus šiuos metus.

Norėčiau paminėti keletą politinių aspektų, pirmiausia apie tarpuskaitos ir atsiskaitymų elgesio kodeksą. Nemanau, kad dabar tinkamas laikas priimti galutinį sprendimą dėl kodekso įgyvendinimo. Tai buvo viena priežasčių, kodėl kai kurie rinkos dalyviai pasisakė prieš sąsajų ir sąveikos vystymą. Jie sako, kad atsiskaitymų baigtinumo ir skirtingų taisyklių koordinavimo srityse yra problemų. Manau, kad kai dabar priimsime šią direktyvą, rinkos dalyviams taps lengviau su savo sistemomis priimti sąsajas ir sąveiką.

Antrasis klausimas susijęs su ECB. Manau, galime glaudžiau bendradarbiauti su Komisija, ypač kuriant Bendrijos požiūrį į skirtingus dalykus. Jau turime praktinį patobulinimą, kuriuo pagrįstos Bendrijos sistemos, o ECB kūrė tinklu paremtas sistemas, kurios pagal jokios konkrečios valstybės narės teisės aktus neveikia. Būtų neprotinga stengiantis atnaujinti Europos įstatymus nepasinaudoti šiuo kasdieniu praktiniu patobulinimu. Taigi, labai džiaugiuosi, kad Komisija nagrinės šį klausimą. Galbūt per kitą Parlamento kadenciją bus tinkamas laikas padaryti šias ECB nustatytas sistemas Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos dalimi.

Pagaliau, dėl Hagos konvencijos: matėme, kaip sunku susitarti dėl smulkmenų, kai tai padaryti reikia vykdant Europos bendrijos direktyvas. Labai svarbu, kad Hagos konvencijos ir derybų dėl skirtingų privatinės teisės klausimų reikalai judėtų į priekį. Buvo ypač sunku pasistengti rasti kompromisą dėl įtraukimo ir atšaukimo akimirkų. Šie aspektai – labai smulkūs, tačiau manau, kad Komisija šių svarbių klausimų atžvilgiu, galbūt per kitą kadenciją, taip pat žengia į priekį.

Pirmininkas. - Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį.

21. Indėlių garantijų sistemų nuostatos dėl kompensacijų lygio ir išmokėjimo termino (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Ch. Ehlerio pranešimas (A6-0494/2008) Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvos Nr. 94/19/EB dėl indėlių garantijų sistemų nuostatas dėl kompensacijų lygio ir išmokėjimo termino (COM(2008)0661 - C6-0361/2008 - 2008/0199(COD)).

Christian Ehler, *pranešėjas.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, Parlamento nariai, šiandien baigiame labai greitą procesą, kuriuo pagerinama Indėlių garantijų direktyva. Visa procedūra parodo Europos institucijų galimybes, bet kartu ir jų ribotumą. Tik spalio mėn. viduryje Komisija pateikė pasiūlymą iš dalies pakeisti direktyvą, kuriame atsiskleidžia ir politinis, ir ekonominis tikslas, būtent atkurti indėlininkų pasitikėjimą finansų rinka, tarpvalstybinę bankų veiklą ir apskritai finansų rinkų reguliavimą.

Pasiekėme, kad būtų padidintas indėlių garantijų lygis, akivaizdžiai sumažintas galutinių kompensacijų išmokėjimo terminas krizės atveju ir kad būtų panaikintos bendros indėlių garantijos. Buvo nepriimtina, kad didieji bankai negalėjo numatyti savo žlugimo, o smulkieji indėlininkai turėjo žlugti kartu su jais. Pasiekėme, kad nuo 2010 m. būtų taikomas didesnis indėlių garantijų lygis, 100 000 EUR, kuris padengia 90 proc. indėlių Europoje.

Mes Europos Parlamente šiame procese vaidinome greitą ir konstruktyvų vaidmenį. Atsisakėme daugybės Parlamento narių teisių, tačiau mūsų dėka reikalai pajudėjo. Iš pradžių manėme, kad galutinis trijų dienų terminas bus neįvykdomas. Manau, dvidešimt dienų – pažadas, kurį galima praktiškai ištesėti ir kuris nenuvils indėlininkų.

Buvo svarbu vėl įtraukti smulkias įmones. Atsižvelgiant į sisteminį finansų rinkų stabilizavimą, užtikrinti tik privačius indėlius būtų buvęs pražūtingas ženklas. Taip pat matėme – tai ypač svarbu – neatidėliotino išmokėjimo poreikį, nes indėlių garantijų sistemą ir stabilizavimo priemones institucijose sieja labai stiprus tiesioginis ryšys, ypač konkrečiais atvejais, kurios matėme anksčiau.

Apribojimai, kuriuos, be abejo, žinome, paaiškėja tada, kai reikia be išankstinio įspėjimo įtraukti į procedūrą tokio plataus užmojo klausimą, kaip suderinimas. Daugybė valstybių narių pageidavo, kad direktyva būtų sudaromos sąlygos galimiems konkurencijos iškraipymams išvengti ir kad Europoje būtų nustatyta aukščiausia indėlių garantijų riba. Paklausime išreikštas susirūpinimas, kad turėtume į tai atsižvelgti, buvo teisingas, tačiau neturėtume užbėgti rezultatams už akių.

Nuomonė, jog su tuo, kad tokios valstybės narės, kaip Vokietija ar Airija, pernelyg anksti pradeda įsijausti į finansų krizę ir žada neribotas garantijas, susiję lūkesčiai ir politiniai patikinimai yra problematiški ir rinkoje gali sukelti konkurencijos iškraipymus, tik iš dalies teisinga, nes turime visiškai aiškiai pasakyti, kad tai – politiniai pažadai, kurie nei įvykdomi, nei pakaltinami.

Vis dėlto turime užtikrinti, kad dėl didžiausio suderinimo atskirose valstybėse narėse nebūtų mažinamas garantijos lygmuo, nes tada dėl sistemų finansavimo skirtumų sustiprėtų konkurencijos iškraipymai. Šiuo atžvilgiu parengti suderinimą buvo nuovokus ėjimas; kitais žodžiais tariant, nuovokus ėjimas buvo tai, kad sukūrėme keletą grupių klausimų, į kuriuos turėjo būti atsakyta pirmiausia, nes (sakiau, kad tai – procedūros apribojimai) nėra taip paprasta per devynių savaičių maratono procesą apsvarstyti klausimus, kurių Europoje nepajėgėme išspręsti per paskutinius penkerius metus.

Norėčiau dar kartą padėkoti už tokį tvirtą bendrą Parlamento frakcijų darbą. Turėjo būti padaryta daugybė kompromisų, tačiau mums pavyko išsiųsti finansų rinkų stabilizavimui svarbų signalą. Mes Europos Parlamente taip pat svariai prisidėjome paversdami šį itin paprastą projektą aiškiu ir iš tiesų naudingu.

Norėčiau dar kartą padėkoti visiems, kurie per šią procedūrą buvo pasirengę atsisakyti Parlamento nario teisiu.

Charlie McCreevy, *Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjui už jo dėl šių dokumentų atliktą darbą, kuris, paaiškėjo, sudėtingesnis nei tikėtasi. Labai rimtai prisiimame savo įsipareigojimą per finansų sumaišties laikotarpį palaikyti indėlininkų pasitikėjimą, ir esu dėkingas už Parlamento pasiryžimą labai greitai svarstyti šį klausimą.

Vis dėlto turiu pripažinti, kad esu nusivylęs kai kuriais pasiūlytais Direktyvos dėl indėlių garantijų sistemų pakeitimais, ypač dėl kompensacijų išmokėjimo termino.

Leiskite priminti, kad gruodžio 8 d. šie rūmai balsavo už tai, kad ilgiausias kompensacijų išmokėjimo laikotarpis būtų dvi savaitės. Tačiau dabar svarstomame kompromise numatytas keturių savaičių trukmės kompensacijų išmokėjimo terminas, kuris gali būti pratęstas iki šešių savaičių. Jei prie jų pridėsite dar vieną savaitę, per kurią kompetentingos valdžios institucijos priima sprendimus, tai reikš, kad turėsime septynias savaites. Septynios savaitės – labai ilgas laiko tarpas indėlininkams, negalintiems nusipirkti maisto, apmokėti sąskaitų ar naudotis savo mokėjimo kortelėmis.

Nepamirškime, kad dabar galiojanti tvarka, pagal kurią kompensacijų išmokėjimo terminas gali svyruoti nuo trijų iki devynių mėnesių, liks galioti dar dvejus metus.

Esu susirūpinęs dėl to, kokią žinią tai siunčia Europos piliečiams ir kaip tai paveiks mūsų pasitikėjimą. Man kelia nerimą galimybė vėl pamatyti į eilę prie bankų besirikiuojančių piliečių vaizdą, kai jie kitą kartą išgirs, kad bankas turi bėdų. Man neramu, kad septynios savaitės, per kurias asmuo negali naudotis savo lėšomis, – pernelyg ilgas laiko tarpas ramiems indėlininkų nervams per krizės padėtį išlaikyti.

Taip pat apgailestauju dėl to, kad kompensacijos lygio didinimo atžvilgiu svarstomas kompromisas nebėra tokio plataus užmojo. Neužmirškime, kad iki 2008 m. spalio mėn. beveik visos valstybės narės jau padidino jų taikomą kompensacijos lygį iki 50 000 EUR. Būtent todėl Komisija pasiūlė pasiųsti indėlininkams aiškų signalą, kad jų apsauga bus beveik iš karto padidinta. Tai, kas turėjo tapti neatidėliotinu signalu, dabar turės būti atidėta iki 2009 m. vidurio.

Vis dėlto Komisija palaikys Parlamento ir Tarybos susitarimą, jei per jūsų balsavimą jam bus pritarta. Išlieka svarbu tai, kad iki 2009 m. birželio mėn. kompensacijos lygis būtų padidintas iki 50 000 EUR, o ilgainiui – iki 100 000 EUR, ir kad iki birželio mėn. vidurio būtų atsisakyta bendrojo draudimo.

Kitais metais pateikdama pranešimą Komisija grįš prie kitų neišspręstų klausimų. Nekantrauju pradėti dirbti su Parlamentu prie svarbaus uždavinio – mūsų piliečių pasitikėjimo finansų sistema atkūrimo.

Cornelis Visser, PPE-DE frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, negalime pakankamai dažnai kartoti: vieningas Europos balsas – pats svarbiausias dalykas per šį finansų krizės laikotarpį. Pasisakau už visišką indėlių garantijų sistemų suderinimą Europos mastu. To nori Europos Parlamentas ir Ch. Ehler.

Per krizės laikotarpį visiškas suderinimas nepaprastai aktualus dėl dviejų priežasčių. Visų pirma, suteikti vartotojui finansinę apsaugą – mūsų pareiga. Daugybė Europos piliečių kreditų krizę sieja su netikrumu ir bijo prarasti savo turtą. Turėtume kovoti su šiuo jausmu.

Jei kalbėtume apie nacionalinį lygmenį, įvairios valstybės narės, norėdamos suteikti vartotojams finansinę apsaugą, ėmėsi priemonių. Taip įvyko Airijos atveju ir Olandijoje, kai garantuojama suma buvo laikinai padidinta nuo 40 000 iki 100 000 EUR. Kaip ir Airija, Olandija jaučiasi atsakinga už privačių ir smulkiųjų bendrovių apsaugą.

Vis dėlto būtina pagal indėlių garantijų sistemas įgyvendinamas priemones įtvirtinti vienoje Europos direktyvoje. Galų gale, pernelyg gerai žinome, ką gali sukelti bendradarbiavimo ir priežiūros trūkumas. Vis dėlto turime padaryti tai vienodai, ir būtent todėl esu už vieną didžiausią sumą. Jei vadovausimės pranešėjo pasiūlymu, tai įgyvendinsime 2010 m. Didžiausia suma – 100 000 EUR.

Dabartinė padėtis, kai valstybės narės, pvz., Vokietija ir Airija siūlo neribotą kompensavimą, Europai kelia grėsmę. Dėl tokių neribotų garantijų lėšos iš, pvz., Olandijos ir Jungtinės Karalystės bus perkeltos į kaimynines šalis, o tai daro neigiamą įtaką stabilumui.

Džiaugiuosi, kad šiuo klausimu Taryba su manimi sutinka. Ch. Ehler pateikė pagrįstus pasiūlymus, įskaitant susijusius su mažosiomis bei vidutinėmis įmonėmis. Šios įmonės turėtų ir toliau būti įtrauktos į indėlių garantijų sistemos taikymo sritį. Todėl, mano manymu, mes, Europos Parlamentas, dėl vartotojų ir mažųjų bei vidutinių įmonių pasiekėme gerą rezultatą, ir tikiuosi, kad Komisija palaikys šią iniciatyvą.

Pervenche Berès, *PSE frakcijos vardu*. – (*FR*) Gerb. pirmininke, manau, kad jūs, gerb. Komisijos nary, šiuo atveju galite būti labai patenkintas, jog egzistuoja Europos Parlamentas: visų pirma todėl, kad prieš kelis mėnesius priėmėme kitą Ch. Ehlerio parengtą pranešimą. Ta proga sakiau jums, kad Europoje aiškiai prasidėjusi krizė verčia mus iš naujo apsvarstyti šį klausimą dar prieš gaunant visų jūsų planuotų poveikio tyrimų rezultatus. Reikėjo, kad Taryba lieptų jums veikti. Apgailestauju, tačiau tai – tiesa. Taip pat apgailestauju, kad viešai nekalbėjote po to, kai šalis, iš kurios esate kilęs, įvedė sistemą, kuri vos nesunaikino jūsų mandato, t. y. vidaus rinkos.

Tačiau, užuot sutelkę dėmesį į praeitį; verčiau pažvelkime į ateitį ir į dabar svarstomą pasiūlymą. Tai – pagrįstas ir, atsižvelgiant į aplinkybes, tinkamas pasiūlymas, todėl nuoširdžiai dėkoju pranešėjui už jo veržlumą ir pasiryžimą sudaryti mums sąlygas per pirmąjį svarstymą pasiekti susitarimą. Jis užtikrino didžiausią mūsų piliečių, kurie, susidūrę su krizės realybe, yra susirūpinę, kad ši indėlių garantijų sistema jų santaupų atžvilgiu pasirodys esanti nelanksti, lūkesčius atitinkantį suderinimą tiek kalbant apie dideles, tiek apie mažas santaupų sumas, tiek turint mintyje vietines valdžios institucijas, tiek mažąsias ir vidutines įmones.

Džiaugiuosi, kad su Taryba pasiekėme susitarimą išplėsti direktyvos taikymo sritį, kurią Komisija norėjo apriboti įtraukdama tik asmenis, nors MVĮ ir vietos valdžios institucijos taip pat akivaizdžiai nerimauja dėl savo indėlių garantijų.

Taip pat džiaugiuosi, kad pasiekėme šią didžiausią suderinimo ribą – 50 000 EUR šiandien ir 100 000 EUR rytoj – su, be abejo, Ch. McCreevio įpėdiniui skirtu Komisijos įsipareigojimu suteikti mums galimybę įvertinti sąlygas, pagal kurias galėtume toliau derinti ir galiausiai įsteigti Europos garantijų fondą. Konkurencijos atžvilgiu kyla aiškus susirūpinimas dėl iškraipymo pavojaus, tačiau tai nėra tik nerimavimo klausimas; manau, dėl to pranešėjas su manimi sutiks. Dar yra galimybė Europos Sąjungai suvaldyti krizę, išvengti panikos ir užtikrinti indėlininkų teises. Man atrodo, kad tai akivaizdžiai buvo didžiausias Europos Parlamento rūpestis.

Per šias derybas apgailestauju dėl vieno dalyko: turint mintyje pagrindinius dalykus, pasimokėme iš blogo Airijos pavyzdžio, tačiau nepasimokėme iš blogo Islandijos pavyzdžio. Islandijoje už indėlius buvo žadamos pernelyg didelės palūkanos, o tai privertė Europos Sąjungą pradėti derybas su ta šalimi siekiant padengti

garantijas neskaitant palūkanų normų, kurios galėjo būti taikomos esant normalioms rinkos sąlygoms. Vis dėlto remdamasi pranešimu, kurį mums pateiks Komisija, tikiuosi, kad galėsime toliau vesti šias derybas kartu turėdami mintyje tai, kad grupės, už kurią atsakomybę Komisija patikėjo Jacquesui de Larosièrui, pateiktos išvados gali mums pasufleruoti kaip ateityje suderintai organizuoti šį mechanizmą.

Sharon Bowles, *ALDE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, šio projekto atžvilgiu visos institucijos turėjo plačių užmojų, tačiau ne visų jų esmė panaši. Komisija turėjo plačių užmojų pasiūlydama minimalios 100 000 EUR garantijos lygį ir trijų dienų kompensacijų išmokėjimo terminą. Taryba turėjo plačių užmojų pasirinkdama didžiausią suderinimą, o Parlamentas – norėdamas užtikrinti, kad piliečiams tai būtų naudinga. Noriu padėkoti pranešėjui ir kitiems kolegoms už jų bendradarbiavimą.

Pasiūlymas vienu kartu pereiti nuo procedūrų, kurias kai kuriose šalyse, galimas daiktas, sudėtinga atlikti per dabar galiojantį devynių mėnesių kompensacijų išmokėjimo laikotarpį, iki tik trijų dienų laikotarpio galbūt buvo pernelyg plataus užmojo. Šiek tiek nenoriai pritarėme galutiniam ilgiausiam galimam iki 35 dienų nustatytam terminui, nes pageidavome trumpesnio galutinio termino. Dėl 35 dienų, per kurias piliečiai negali naudotis lėšomis, jie atsiduria sudėtingoje padėtyje. Todėl neatidėliotinų kompensacijų išmokėjimo galimybės arba, dar geriau, susitarimai dėl bankų veiklos testinumo, tampa tokie svarbūs.

Žengti drąsų aukščiausio laipsnio suderinimo žingsnį reiškia tai, kad norint pasiekti pirmojo darbo etapo pažangą, apie kurią liudija daugybė dalykų, apie kuriuos Komisija buvo paprašyta pranešti iki kitų metų pabaigos, reikia atkreipti dėmesį į pasekmes. Viena pasekmių – būtinybė numatyti keletą didesnių balanso lengvatų, todėl palankiai vertinu kai kurių socialiai aktualių geriau suderintų nuo 2008 m. pradžios pradėtų taikyti nuostatų testinumą.

Vis dėlto nuo tada jau pasimokėme. Tiesą sakant, apie tai ir yra ši direktyva: apie paskutines pamokas. Tenka apgailestauti, kad negalėjome pasiekti neriboto įsipareigojimo leisti labiau apsaugoti laikinai padidėjusius balansus, pvz., kai parduodamas namas ar išmokamos vienkartinės pensijos išmokos.

Po Islandijos bankų žlugimo tokiomis aplinkybėmis buvo patirta nemažų nuostolių, todėl keliose valstybėse narėse buvo imtasi specialios apsaugos planų. Ilgą laiką didelėmis lėšomis disponuojantys ir juos deponuojantys žmonės gali tai padaryti ir užtikrinti indėlių saugumą padalydami juos kelioms institucijoms, tačiau reikalavimas, kad būtų taip nukreipti vienkartinių išmokų mokėjimai, – nejvykdomas.

Viso gyvenimo pinigų atsargų netekimo padariniai – pamoka, kurios nereikia mokytis iš naujo, todėl tikiuosi, kad Komisijos narys parodys norą suteikti specialiems laikinai padidėjusiems balansams papildomą apsaugą, kurią prašėme jo grąžinti svarstyti iki kitų metų pabaigos.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, nors buvo būtina atkurti pasitikėjimą, žinome, kad finansų ministrų priimtas sprendimas padidinti indėlių garantijų lygį sukėlė techninių sunkumų ir padarinių.

Dėl šios garantijos padidinimo iki 50 000 EUR, o vėliau – iki 100 000 EUR privalu iš naujo išnagrinėti valstybėse narėse įdiegtų sistemų funkcionalumą ir pagrįstumą. Būtent todėl turiu pareikšti pagarbą pranešėjui Ch. Ehleriui, kuris į savo darbą pažvelgė be išankstinio nusistatymo. Savo ruožtu palaikysiu pranešėjo per trišalį dialogą su Taryba pasiektą kompromisą. Vis dėlto norėčiau pasakyti tris dalykus.

Pirmasis susijęs su kompensacijų išmokėjimo terminu. Kai kuriems žmonėms gali atrodyti, kad dvidešimties dienų laikotarpis iki indėlių išmokėjimo pernelyg ilgas, tačiau norėčiau jų paprašyti pagalvoti apie viską, ką reikia padaryti, kad tie indėliai būtų grąžinti. Išskyrus blogos valios atvejus jie supras, kad per vos kelias dienas surinkti ir patikrinti informaciją bei atlikti mokėjimą paprasčiausiai nerealu. Iš tiesų, net dvidešimt dienų – trumpas laikotarpis.

Gerb. pirmininke, deja, žinau, ką kalbu, nes Liuksemburge galioja abejotina privilegija banko "Kaupthing Bank" atveju taikyti indėlių garantijų sistemas. Iš to galime padaryti kai kurias išvadas, į kurias reikėtų atsižvelgti, ypač jei norime daryti pažangą indėlininkų interesų srityje. Gyvybiškai svarbu atskirti bankrotą nuo kredito įstaigos mokėjimų sustabdymo. Jei kalbėtume apie mokėjimų sustabdymą, galima numatyti banko kontrolinio akcijų paketo įsigijimo galimybę. Vis dėlto dėl labai greito indėlių grąžinimo šio scenarijaus įgyvendinimas gali tapti neįmanomas, todėl būtina, kad šie dalykai direktyvoje būtų atskirti.

Antroji pamoka ta, kad dėl naujų reikalavimų reikia pertvarkyti daugumoje valstybių narių veikiančias indėlių garantijų sistemas. Todėl reikia suteikti joms laiko veikti. Mano manymu, pasiūlyti laikotarpiai pagrįsti. Tačiau, gerb. Komisijos nary, tarp mūsų dvidešimt dienų ir septynių dienų, apie kurias kalbate, atsiveria nemažas laiko intervalas.

LT

Pagaliau, gerb. pirmininke, nors gyvybiškai svarbu atkurti indėlininkų pasitikėjimą, taikyti neįgyvendinamus sprendimus būtų nedovanotina klaida. Štai kodėl prašiau nuosaikumo. Pernelyg dideli reikalavimai paprasčiausiai pablogintų padėtį. Gerb. pirmininke, jau baigiau, tačiau buvo svarbu apžvelgti svarstomas problemas ir nekalbėti taip greitai, kad mūsų vertėjai nespėtų versti.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, Parlamento nariai, finansų krizė pateikė išbandymą Europos Sąjungos indėlių garantijų sistemų veikimui. Iš to kylanti įtampa parodė, kad jų kompensacijos ir veikimo nepakankamumas pakirto indėlininkų pasitikėjimą, o kai kurių valstybių narių priimtos vienašališkos priemonės siekiant susitvarkyti su padėtimi daro reikšmingą tarpvalstybinį poveikį ir sukelia destabilizuojančių padarinių. Todėl padidėjo poreikis imtis bendrų veiksmų ir ištaisyti nustatytus trūkumus bei iš naujo išsamiai išnagrinėti reguliavimo sistemą.

Tekstas, dėl kurio vyko derybos, atspindi puikų Ch. Ehlerio darbą, kuris surinko daugybę Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto narių bendro sutarimo. Jo priėmimas per pirmąjį svarstymą suteiks galimybę pradėti reformą ir spręsti du skubius klausimus: kompensacijos lygio padidinimą ir jų išmokėjimo termino sutrumpinimą. Juo taip pat bus nustatyti pagrindai atlikti persvarstymą siekiant visoje bendrojoje Europos rinkoje suderinti bankų indėlių garantijas.

Pritariu pasiūlymui padidinti garantuojamos kompensacijos už indėlius lygį iš pradžių iki minimalios 50 000 EUR ribos ir, atsižvelgiant į poveikio vertinimą, kurį turės išnagrinėti Komisija, bei atsižvelgiant į vartotojų apsaugą, finansinį stabilumą ir konkurenciją, iki 2010 m. pabaigos apsvarstyti jos suderinimą iki 100 000 EUR.

Komisijai suteikti įgaliojimai koreguoti sumą pagal infliacijos dydį taikant reguliavimo procedūrą su tikrinimu taip pat tinkami.

Kompensacijų išmokėjimo termino sumažinimas nuo dabar galiojančio trijų mėnesių laikotarpio iki 20 darbo dienų po administracinio sprendimo ar teismo nutarties priėmimo ir galimo jo sutrumpinimo iki dešimt darbo dienų įvertinimas – apčiuopiamas pagerėjimas, kaip ir neatidėliotinų kompensacijų išmokėjimo sąvokos pristatymas bei įsipareigojimas suteikti indėlininkams jiems reikalingą informaciją apie taikomą garantijų sistemą.

Visiškai pritariu reikalavimui, kad Komisija iki 2009 m. pabaigos parengtų išsamų pranešimą, kuriame būtų sprendžiami tokie svarbūs aspektai, kaip garantijų sistemų finansavimo mechanizmų suderinimas, tam tikrais atvejais taikytinos visiško kompensavimo galimybės pasiteisinimas, Bendrijos garantijų sistemos sąnaudos ir nauda bei indėlių sistemų ir kitų alternatyvių priemonių sąsajos.

Mariela Velichkova Baeva (ALDE). – (BG) Pagrindinės žinios, kurią perteikia svarbiausi Indėlių garantijų direktyvos pokyčiai, garantuojamas kompensacijos lygis ir jų išmokėjimo terminas, tikslas – numatyti didesnį garantijos lygį siekiant apsaugoti smulkiųjų investuotojų santaupas ir išlaikyti pasitikėjimą finansų sistema.

Šiuo metu sunku įvertinti su dabartiniais finansiniais neramumais ir dėl jų vykstančiais pakeitimais susijusias mokesčių sąnaudas. Potencialiai mažas per keletą ateinančių metų realaus BVP augimas tam tikru laiku ateityje gali pasirodyti esąs papildomas fiskalinio tvarumo srities destabilizavimo veiksnys.

Šiame kontekste siekiant įvertinti įsikišimo poveikį rekomenduotina skubiai atlikti valstybėse narėse įdiegtų finansinių mechanizmų analizę. Nereikia nė sakyti, kad indėlių garantijų sistemos – veiksminga prevencinė priemonė, tačiau jų poveikis apsiriboja tik vietos aplinka, kurioje jos veikia. Siekiant pašalinti panašius trūkumus, kurie kyla investuotojams turint pasirinkti tarp įvairių apsaugos lygių, būtinas Bendrijos lygmeniu vykdomas koordinavimas.

Paolo Bartolozzi (PPE-DE). – (*IT*) Gerb. pirmininke, Parlamento nariai, dėl pastarojo meto finansų krizės, kuri stipriai apėmė tarptautinę bankininkystės sistemą, indėlininkai ėmė stipriai nerimauti dėl ateities ir dėl savo indėlių nesaugumo.

Norint pabandyti ištaisyti rinkų nepastovumą ir jų svyravimus bei sumažinti akivaizdžių ar užslėptų likvidumo problemų turinčių bankų nesugebėjimo išmokėti kompensacijų pavojų, Europos Parlamente, kartu su Taryba, buvo parengtas pasiūlymas dėl direktyvos, kuriuo siekiama iš dalies pakeisti indėlių garantijų sistemų nuostatas dėl kompensacijos lygio ir jų išmokėjimo laikotarpio. Siekdama atkurti bendrą pasitikėjimą, užtikrinti teisingą finansų sektoriaus veikimą ir geriau apsaugoti indėlininkų bei jų šeimų indėlius, spalio 7 d. susirinkusi Europos Vadovų Taryba paprašė Europos Komisijos pateikti skubų pasiūlymą, kuriuo būtų siekiama paskatinti indėlių garantijų sistemų konvergenciją Europos Sąjungoje.

Pagal priemonę, kurią šiandien turi priimti Parlamentas, nustatomas minimalaus privatiems investuotojas taikytino kompensacijos lygio padidinimas bent iki 50 000 EUR kartu pripažįstant, kad daugybėje valstybių narių dabar svarstoma galimybė padidinti minimalų kompensacijos lygį bent iki 100 000 EUR. Šioje direktyvoje taip pat numatomas kompensacijų išmokėjimo laikotarpio sumažinimas nuo dabar galiojančio trijų mėnesių laikotarpio, kuris gali būti pratęstas iki devynių mėnesių, iki daugiausia kelių savaičių.

Ekonomikos globalizacijos sąlygomis, ypač Europoje, kur stebime bankų ir filialų daugėjimo reiškinį, labai svarbu, kad ES valstybėse narėse kilmės šalies ir priimančios šalies bankai veiksmingai bendradarbiautų tarpvalstybiniu lygmeniu. Toks bendradarbiavimas turi užtikrinti garantijas ir greitą kompensacijų išmokėjimą kredito įstaigų nemokumo ar bankroto atveju.

Galiausiai, kadangi dėl Europos Komisijos direktyvos persvarstymo kompensavimas apribojamas jį taikant tik indėlininkams fiziniams asmenims, manau, būtų tikslinga šiek tiek išplėsti jos taikymo sritį ir į ją įtraukti mažąsias bei vidutines įmones, nes jos aktyviai dalyvauja ES ekonomikos gamybos procesuose ir yra nepakeičiamas žmogiškasis ir socialinis kapitalas. Kad ir kaip ten būtų, MVĮ dabar turėtų būti suteikiama teisinė apsauga, kuri ne tik apsaugotų jas nuo dėl bankų žlugimo kilusio nesaugumo pavojaus, bet ir leistų vykdyti savo veiklą didesnio konkurencingumo ir geresnėmis ekonomikos, finansų ir užimtumo stabilumo sąlygomis.

Ján Hudacký (PPE-DE). – (*SK*) Dabartinė finansų krizė įpareigoja mus gana greitai pateikti priemonių, kurios panaikins ir piliečiams, ir Europos Sąjungos ekonomikai jos daromą poveikį.

Mano kolegos Ch. Ehlerio pranešime labai suderintai sprendžiamas indėlių garantijų klausimas nagrinėjant kompensavimo sumos ir jos išmokėjimo laikotarpio aspektus. Nepaisant dabartinių Komisijos pastangų, šiame kontekste turiu paminėti tai, kad jai per didėjančios krizės laikotarpį trūksta lankstumo, kai atskiroms valstybėms narėms neleidžiama priimti nesuderintų sprendimų dėl bankų klientų indėlių apsaugos.

Šis koordinavimo trūkumas baigėsi chaotišku vartotojų indėlių atsiėmimu ir jų pervedimu į tose valstybėse narėse esančius bankus, kuriuose indėliams taikomi aukštesni apsaugos lygiai. Laimei, tokie veiksmai nebuvo beribiai. Jei kalbėtume apie būtinybę atkurti žmonių pasitikėjimą finansų institucijomis, turime parengti kuo lankstesnes priemones, kurios kartu būtų pagrįstos realiomis prielaidomis.

Pritariu pranešėjo nuomonei, kad tokiais atvejais, kai nėra galimybių disponuoti indėliais, pasiūlytas trijų dienų kompensacijų išmokėjimo laikotarpis neįvykdomas, nes indėlių garantijų sistema tikriausiai neveiktų vien dėl skaičių naštos. Todėl tais atvejais, kai negalima užtikrinti bankų veiklos tęstinumo, susitarimas dėl išimtinio ribotų pinigų sumų išmokėjimo per tris dienas atrodo tikslingas.

Džiaugiuosi, kad iki 2009 m. pabaigos didžiausias indėlių garantijų lygis bus padidintas iki 100 000 EUR, o tai akivaizdžiai padidins indėlininkų pasitikėjimą finansų institucijomis. Atsižvelgdamas į mūsų pirminę patirtį apie finansų krizę manau, kad į šios indėlių garantijų direktyvos taikymo sritį reikėtų įtraukti ir mažąsias bei vidutines bendroves, kurios, beje, per krizės laikotarpį negali gauti joms reikalingų paskolų, ir taip suteikti joms bent vieną būdą kovoti su šia krize.

Colm Burke (**PPE-DE**). - Gerb. pirmininke, per kelis praėjusius mėnesius pasaulio ekonomika apsivertė aukštyn kojom. Dabar likome su pasibaisėtinomis nemokumo, bankrotų ir nacionalizacijos galimybėmis, masiniu turto sunaikinimu ir akcijų rinkos nuvertėjimu. Pagrindinės mūsų finansų infrastruktūros institucijos buvo sukrėstos iš pagrindų. Mūsų bankai keliaklupsčiauja prašydami išmaldos iš šalių vyriausybių.

Dėl strateginės bankų svarbos – jie sutepa realios ekonomikos ratus – šalių vyriausybės negali į tai žiūrėti pro pirštus. Kelia nuostabą ir baugina tai, kad, pvz., vien per keletą paskutinių mėnesių vienas Airijos bankų neteko 97 proc. savo vertės.

Todėl indėlių garantijų sistemos be galo svarbios apsaugant investuotojus nuo baisiausios dabar pasaulio ekonomiką užvaldančios finansų krizės. 100 000 EUR suma svarbi ir psichologiškai, ir ekonomikos požiūriu, nes ji nuramina investuotojus, kad jų gyvenimo santaupoms negresia pavojus.

Sveikinu pranešėją Ch. Ehlerį dėl jo atlikto darbo ir ypač palankiai vertinu taikymo srities išplėtimą įtraukiant MVĮ taikytinas garantijas. VMĮ – didžiausia mūsų viltis, ir, kai žiūrime į šviesą tunelio gale bei rengiamės greitai atsitiesti po dabartinio ekonomikos nuosmukio, jos turėtų būti mūsų prioritetas.

Taip pat pakartosiu labiau koordinuoto atsako ateityje reikalavimą. Siekdama užtikrinti bankų veiklą Airijos vyriausybė elgėsi vienašališkai. Ateityje turėtų būti priimta oficiali priemonė, kuri užtikrintų geresnį koordinavimą tarp valstybių narių.

LT

Baigdamas platesne prasme pasakysiu, kad neturime pamiršti milžiniškos mūsų glaudžios ekonominės integracijos čia, ES, ir ypač euro zonoje, kuri apsaugojo mus nuo stiprių finansų krizės vėjų, svarbos. Šis aspektas ypač svarbus mažesnėms valstybėms narėms, pvz., Airijai. Užtenka pažvelgti į šiaurinėje saloje esančius mūsų kaimynus, į Islandiją, ir pamatysime, kokia sumaištis gali kilti dėl pasirinktos visiško atsiskyrimo pozicijos: jų valiuta smuko, o ekonomika žlugo. Nėra garantijų, kad taip nebūtų atsitikę, jei Airija ir kitos mažesnės valstybės narės nebūtų prisijungusios prie euro zonos.

Othmar Karas (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, pranešėjau, Komisijos nary, norėčiau pasakyti pranešėjui, jog esu dėkingas už jo kompetenciją, už tai, kad siekdamas užtikrinti, jog nekiltų nepageidaujamų problemų, skyrė dėmesio detalėms ir už jo parlamentinį požiūrį į diskusijas.

Šis klausimas daro įtaką kiekvienam. Kiekvienas indėlininkas nerimauja dėl savo pinigų, kai jo bankas susiduria su sunkumais. Kiekvienas indėlininkas nori žinoti, kiek saugūs jo pinigai. Kiekvienas indėlininkas nori žinoti, kokia jo indėlio grąžinimo garantija ir kada indėliai bus grąžinami. Todėl palankai vertinu kompensuojamos sumos padidinimą ir laukiu rezultato vertinimo, kad galėtume nuspręsti, ar 100 000 EUR riba yra suderinta, ar minimali suma. Teigiamai vertinu kompensacijų išmokėjimo termino sutrumpinimą ir norėčiau padėkoti visiems savo gerbiamiems kolegoms, kurie reikalauja, kad šios taisyklės būtų taikomos MVĮ. Norėčiau, kad Komisijos narys pasakytų, ar toks taisyklių perkėlimas įmanomas ir kaip tai būtų galima padaryti.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - Gerb. pirmininke, kai kurie žmonės mėgsta sakyti, kad Europos Sąjunga kartais veikia neefektyviai, tačiau šis dokumentas – puikus pavyzdys to, kad, atsižvelgus į trumpą laikotarpį, per kurį pasiekėme susitarimą, prireikus galime veikti labai greitai.

Tiesiog noriu pasakyti, kad šiuo susitarimu Europos Sąjungos piliečiams siunčiamas labai svarbus signalas, kad galime reaguoti į jų poreikius. Kitas labai svarbus dalykas yra tai, kad nors esame labai skirtingi, dėl pagrindinių svarstomų dalykų, kaip antai indėlių garantijų suma, kompensacijų išmokėjimo laikotarpis ir kiti paprastiems piliečiams svarbūs dalykai, vis dar galime pasiekti susitarimą. Galbūt šis kompromisas nėra tobulas, tačiau vis dėlto tai geras įrodymas, kad galime dirbti išvien.

Charlie McCreevy, *Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, norėčiau pakartoti, kad nors Komisijos požiūriu rezultatas nėra visiškai patenkinamas, nenorėtume vilkinti kompromiso, kuriuo pagerinamos tam tikros indėlininkų sąlygos, ar statyti jo į pavojų. Turėsime toliau dirbti prie indėlių garantijų sistemų tobulinimo.

Žinoma, įpareigosiu įvykdyti šioje direktyvoje numatytą prievolę iki 2009 m. pabaigos teikti ataskaitas. Šiose ataskaitose bus nagrinėjami čia šį vakarą Parlamento narių išdėstyti klausimai. Nuoširdžiai tikiuosi, kad kai svarstysime šio tolesnio darbo rezultatus ir iš jo galbūt kilsiančius pasiūlymus, rezultatas bus daug platesnio užmojo. Pagrindinis mūsų mintyje turimas klausimas – atkreipti dėmesį į ilgalaikį ES indėlininkų pasitikėjimą.

Christian Ehler, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, prašau, nežlugdykite per tokį trumpą laiko tarpą mūsų pasiekto kompromiso, kuris buvo ne kas kitas, o Komisijos pranešimas, kurį, kibdamas prie smulkmenų dėl likusio pasaulio interpretacijos bet radęs kompromisą su Taryba, Parlamentas pavertė realybe. Prašome perduoti jį likusiam pasauliui dėl to, kas jis yra: labai greitas trijų institucijų atsakas, labai plačių užmojų svarstymai dėl būtinų žingsnių suderinimo, įskaitant reikalingus tyrimus, kurie piliečiams daro tiesioginį ir itin teigiamą poveikį, būtent kad tikimės, jog bus beveik visiškai kompensuojama 90 proc. indėlių garantijų ir kad sutrumpės galutiniai terminai. Aišku, pagalvojome ir apie neatidėliotinas kompensacijas.

Norėčiau dar kartą pasakyti: kompromisas nereiškia tik to, kad trys institucijos, arba viena iš trijų institucijų, būtent Komisija, sako, jog tai – kompromisas, o mes norime pradėti ginčytis dėl smulkmenų. Tai – bendras signalas. Štai kodėl pradėjome šią greitą procedūrą. Pradėti viešą intelektualinį ginčą dėl smulkmenų būtų buvę politiškai neapdairu. Turime perduoti išoriniam pasauliui šį teigiamą ženklą, prie kurio kartu su Komisija priėjome. Kitaip per dabartinę finansų krizę būtume pasiekę visiškai priešingą rezultatą tam, kas jūsų pareiškime buvo stipriosios pusės, kurį pavertę realybe padarėme įmanomą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE). – (RO) Dabartinė ekonomikos krizė, kai vis daugiau europiečių susiduria su nedarbo ir finansų recesijos šmėkla, reikalauja imtis ypatingų priemonių. Aukščiausios bankų indėlių garantijų ribos padidinimas visiems gyventojams – sveikintina priemonė, išlaikysianti pasitikėjimą bankų

16-12-2008

sistema. Pradinė aukščiausia 50 000 ir tolesnė 100 000 EUR ribos ypač tinkamos toms valstybėms, kurių bankininkystės sistemos neturi nusistovėjusių tradicijų, pvz., Rumunijos ir kitų buvusių komunistinių valstybių atveju. Šioje vietoje svarbu, kad kiekviena valstybė priimtų šią priemonę, nes priešingu atveju kyla pavojus, kad tarp gyventojų kils panika. Rumunija nėra viena valstybių, turinčių daug 50 000 EUR ribą viršijančių indėlių. Vis dėlto psichologiniu atžvilgiu garantuojamos sumos padidinimas gali turėti tik teigiamą poveikį, turint mintyje tai, kad palyginti su rugsėjo mėn. vien Bukarešte gyventojų indėlių sumažėjo 6 proc. Tai reiškia, kad vos per kelias savaites buvo atsiimta maždaug 600 mln. EUR, o toks įvykis per pastaruosius metus neturi precedento.

Kita vertus, būdamas Europos Parlamento nariu norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad ši priemonė turi būti papildyta kreditų suteikimo politikos ir prisiimamos rizikos lygio persvarstymu.

Siiri Oviir (ALDE), *raštu.* – (*ET*) Nuo 1994 m. pagal ES reglamentus užtikrinama, kad bet kokio banko bankrutavimo atveju visose valstybėse narėse galiotų indėlių garantijų sistema ir būtų nustatyta 20 000 EUR minimali garantuojamų santaupų suma. Deja, šiandien vidutinė ES rezidento santaupų suma siekia 30 000 EUR, o tai rodo bendrą poreikį padidinti minimalią garantuojamų santaupų sumą.

2008 m. spalio 7 d. priimtas Europos Vadovų Tarybos sprendimas, pagal kurį dėl pasaulio finansų krizės valstybės narės nusprendė garantuojamoms privačių asmenų santaupoms vieniems metams suteikti neatidėliotiną mažiausiai 50 000 EUR paramą – labai palankiai vertintinas įvykis. Dabartinė Europos Komisijos iniciatyva taip pat padės tai įtraukti į ES teisės aktus, o tai padės išlaikyti ES indėlininkų pasitikėjimą Europos finansų rinkomis.

2009 m. vadovaujantis Komisijos rekomendacijomis planuojama padidinti mažiausią garantuojamų santaupų sumą iki 100 000 EUR, o tai – labai indėlininkų sveikintinas įvykis!

Nepaisant to, Komisija turėtų būtinai atsižvelgti į faktinius valstybių narių gebėjimus didinti garantuojamų indėlių lygį, kad būtų išvengiama padėčių, kai garantuojamų indėlių lygio didinimas virsta lenktynėmis, dėl kurių neturtingesnės valstybės narės gali atsidurti tokioje padėtyje, kai joms ims trūkti lėšų garantuoti tam, kas buvo užtikrinta, o nieko neįtariantys indėlininkai gali tapti tokių aplinkybių aukomis.

Kadangi ES finansų rinkos glaudžiai tarpusavyje susijusios, palaikau pranešėją ir raginu Komisiją bei Tarybą pagerinti būtiną tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir parengti daugiau konkrečių priemonių, kurios padėtų užtikrinti geresnį valstybių narių bendradarbiavimą galimos krizės sąlygomis.

22. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

23. Posėdžio pabaiga

152

LT

(Posėdis baigtas 23.25 val.)